પ્રસ્તાવના.

શ્રી જૈન શ્વેતાંબર કોન્ફરન્સ તરફથી મોટા ખર્ચે અને મહાન્ પરિશ્રમે કેટલાક નથી હાથ ધરવામાં આવેલા કાર્યના પ્રથમ ફળ તરીકે "શ્રી જૈન શ્વેતાંબર ડીરે- ો ભાગ ૧ લો." ગ્રંથ સમક્ષ રજુ કરતાં તેના સબંધમાં પ્રસ્તાવના તરીકે કાંઇક ાવું ઉચિત ધારીએ છીએ.

ડીરેક્ટરી એ ઇંગ્રેજી શબ્દ છે. અને ગુજરાતીમાં માર્ગોપદેશક ગ્રંથ એવો અથ ા છે. શ્રી જૈન શ્વેતાંબર ડીરેક્ટરી એટલે જૈન શ્વેતાંબર કોમને લગતી ધાર્મિક અને સારિક હકીકતનો માર્ગોપદેશક ગ્રંથ એવો અર્થ થાય છે.

આવી ડીરેક્ટરીથી ઘણા ફાયદાઓ છે, તે સંબંધી અત્રે લંબાણથી વિવેચન કર- ી જરૂર નથી, કારણકે આ સંબંધે આપણી મહાન્ કોન્ફરન્સમાં વિસ્તારપૂર્વક વિવે- ા થયું છે, અને તે રીપોર્ટોમાં પ્રસિદ્ધ પણ થયું છે ત્યાંથી જોવું; પણ આ પુસ્તકમાં ેલા વિષય સંબંધી જણાવવાનું કે આ પુસ્તકથી આપણી કોમની વસ્તી કેટલી ને ક્યાં ક્યાં છે. આપણાં અર્વાચીન અને પ્રાચીન તેમજ જીર્ણોદ્ધાર કરવા લાયક ગર અપૂર્વ રહેલાં મંદિરો તથા તીર્થો, જીનપ્રતિમાઓ, જ્ઞાનભંડારો, ઉપાશ્રયો, મંશાળાઓ. પાઠશાળાઓ સભાઓ, પાંજરાપોળો વિગેરે ક્યાં છે, તે સંબંધી હકીકત ણવાનું અને જાણીને તેમાં જણાતી ખામીઓ દૂર કરી સુધારા કરવાનું સારી રીતે બની શકે તેમ છે. આવા પુસ્તકથી ધનવાનોને પોતાના ધનનો સદ્વ્યય કરવાનું, વિદ્વાનોને ાની વિદ્વત્તાથી અને આગેવાનોએ પોતાની લાગવગથી સુધારા કરવાનું તથા કોમને ગતીને જરૂર જણાતી ખોટ પુરી પાડી ઉન્નતિની સીડીએ ચડાવવાનું ઘણું સુગમ ઇ પડશે, એમ અમે ધારીએ છીએ.

ઠરાવ ૮ મો—(૧) આપણા જૈન સમુદાયની વસ્તી કેટલી છે; (૨) જીન મંદિરો. (૩) જીન પ્રતિમા, (૪) જ્ઞાનભંડારો. (૫) પાઠશાળાઓ, (૬) પૂર્વાચાર્યો પ્રણીત ગ્રંથો, (૭) જૈન સભા અને મંડળો કેટલાં છે તે વિગેરે આપણા જૈન સમુદાય સંબંધી ઉપયોગી બાબતની પુરતી માહીતી મેળવવા માટે તેવી વીગતોથી ભરપુર એક ઉપયોગી ગ્રંથ (જૈન ડીરેક્ટરી) તૈયાર થવાની આ કોન્ફરન્સ બહુજ આવશ્ય- કતા વિચારે છે.

ડીરેક્ટરી કરવા બીજી કોન્ફરન્સ- સંબંધી ઠરાવ.

કોન્ફરન્સ ઓફીસની સલાહકારક કમિટીના ઠરાવો.

ઉપરના ઠરાવના આધારે કોન્ફરન્સની મુંબઇ ખાતેની હેડ ઓફીસની સલાહકારક કમિટીના તા૦ ૨૯-૮-૦૪ ના ઠરાવ ૩ જા મુજબ આવી ડીરેકટરી કરવાનું કન્ટ્રાકટથી આપવા માટે જાહેર ખબર આપવામાં આવેલી હતી, પરંતુ કોઇપણ સખ્સ તરફથી સંતોષકારક રીતે ઓફરો નહીં મળવાથી આજ કમિટીના તા૦ ૨૩-૧-૦૫ ના ઠરાવ ૫ મા પ્રમાણે આ ઓફીસ તરફથીજ ડીરેકટરી કરવાનું નક્કી કરવામાં આવ્યું હતું, અને તે પ્રમાણે અમે અમારાથી બનતું કર્યું છે.

ડીરેકટરીની શરૂઆત.

આવી ડીરેકટરી કરવાને માટે તેવી હકીકતો મંગાવવા કેવી જાતના ફોર્મો તૈયાર કરવા તે સંબંધી આપણી કોમના કેટલાક આગેવાન અને વિદ્વાન ગૃહસ્થો સાથે અમુક વખત સુધી પત્રવ્યવહાર ચાલ્યા પછી સર્વાનુમતે તેના ૧૨ નંબર સુધીનાં જુદી જુદી જાતનાં ફોર્મો નક્કી કરવામાં આવ્યા હતા. ત્યાર પછી ડીરેકટરી કરવાનું કામ તા૦ ૧-૪-૧૯૦૫ થી શરૂ કરવામાં આવ્યું હતું.

ફોર્મો ભરવાની રીતિ.

આવા ફોર્મો જલદીથી ભરાઇ આવવાને અને ડીરેકટરીનું કામ ઓછા ખર્ચે થવા માટે આપણી કોમના વોલંટીયરો (સ્વયં સેવકો) મેળવવા જાહેર ખબરો આપવામાં આવી હતી. પરંતુ અમુકજ ગૃહસ્થો સિવાય (જેમનાં નામો આગળ આપવામાં આવશે.) બીજાઓ તરફથી જોઇએ તેવી સારી મદદ મળી નહોતી, અને તેથીજ અમારે અમારાથી બની શકયા તેટલા ગામોનાં નામો મેળવીને ફોર્મો મોકલવાની શરૂઆત કરવી પડી હતી.

રહી જતી હકીકત માટે કોન્ફરન્સ જોખમદાર નથી.

આવી રીતે ફોર્મો મોકલ્યાં હતાં પરંતુ ઘણી જગાએથી આવાં ફોર્મો વિગતવાર ભરવાની સમજ નહીં હોવાથી જેવી જોઇએ તેવી હકીકત આવતી નહોતી. તેથી ફરી ફરીને તેવા ગૃહસ્થો સાથે પત્રવ્યવહાર કરી તેમને યોગ્ય સમજ આપી ફોર્મો ભરાવવાની જરૂર પડી હતી અને આ કારણથીજ ડીરેકટરી તૈયાર કરવામાં ઘણી ઢીલ થઇ છે. આવી રીતે અમોએ મહા મુશીબતે ડીરેકટરી માટે બનતા સુધી તમામ હકીકત એકઠી કરી છે, તે આ પુસ્તક દ્વારાએ બહાર પાડ-, તોપણ તેવા કોઇ ગામની કાંઇ હકીકત રહી જાય અગર ફેરફાર બદલ કોન્ફરન્સ ઓફીસને સુધારો કરવા લખવા વાચક વર્ગને વિનંતિ જોકે તેવી ભૂલો નહીં [illegible] ાને આ ઓફીસ તરફથી ત્રણવાર જુદી સણી કરવામાં આવી [illegible] ..ગતવાર હકીકત શ્રી જૈન શ્વેતાંબર [illegible] સંવત્ ૧૯૬૨ [illegible] ડુસાબ તથા રીપોર્ટમાં આપવામાં ખાત્રી થશે.

આવી રીતે [illegible] ઠરાવમાં આવેલી હકીકત [illegible]
છે. જેના પહેલા ભાગમાં ગુજરાત અને [illegible]
પુસ્તકમાં આવેલી હકીકત. [illegible]
[illegible] ઉપાશ્રય, ધર્મશાળા, [illegible]
તથા મનુષ્ય સંખ્યા. તેમજ પુરૂષ તથા સ્ત્રી [illegible]
તેમજ પૂ. મ. ઉ. ગીરીરાજ, કાર્યવહી, પુસ્તકભંડાર વિગેરે હકીકત [illegible]
આવેલી છે. ત્યારે બીજા ભાગમાં જ્ઞાતિ અને ગચ્છ પ્રમાણ [illegible]
તેમાં પણ જુદી જુદી જ્ઞાતિ અને ગચ્છ જણાવવામાં આવ્યા છે, અને ત્રીજા ભાગમાં
જીલ્લાવાર, તાલુકાવાર કાંઈ જરૂરીઆત હકીકત હોય તેનો રીપોર્ટ તથા દેવલનો [illegible]
તથા તીર્થો સંબંધી કાંઇક માહીતી આપવામાં આવી છે તે ઉપરાંત [illegible]
[illegible] રીપોર્ટ આપેલા છે, જે વાંચવાથી આખા દેશની આપણી [illegible]
સંસ્થાઓની સ્થિતિ તથા આપણી કોમની કેળવણી અને સાંસારિક હાલતનું દિગ્
દર્શન થવા ઉપરાંત આપણા કેટલાક દુષ્ટ રીવાજો સંબંધી જાણવાનું તેમજ વેપાર
વીગેરેમાં કેટલી પછાત સ્થિતિ છે. તે પણ જાણવાનું મળી આવે તેવી રીતે વર્ણન
કરવામાં આવેલું છે.

દરેક તાલુકામાંના ગામનો અનુક્રમ ઘર સંખ્યાના પ્રમાણમાં અર્થાત્ જે ગામમાં
ઘરની સંખ્યા વધારે હોય તેને પ્રથમ મૂકીને ત્યાર પછી ઓછી
ગામનો અનુક્રમ. સંખ્યાવાળા ગામો એક પછી એક એમ આપવામાં આવેલ છે.
તોપણ દરેક તાલુકાનું મુખ્ય ગામ ગમે તેટલી ઘર સંખ્યા હોવા
છતાં તાલુકાની શરૂઆતમાંજ મુકવામાં આવેલું છે.

આ રીપોર્ટમાં આપણી કોમને લગતી પ્રાચીન તથા અર્વાચીન ઐતિહાસિક હકી-
કત સાથે તીર્થોની હકીકત પણ આપવામાં આવી છે, જેથી તે એક
ગાઇડ. ઉપયોગી અને રસિક પુસ્તક બન્યું છે. ઉપર પ્રમાણેની હકીકત-
વાળું આ પુસ્તક દરેક જૈનને અને મુખ્યત્વે કરીને યાત્રાએ જનાર
દરેક બંધુને એક ભોમિયા (ગાઈડ) તરીકે અતિઉપયોગી થઈ પડશે. એવી અમને
સંપૂર્ણ ખાત્રી છે.

હિંદુસ્તાન દેશમાં વસતી તમામ કોમોની આવી રીતે એકઠી કરેલી વીગતવાર
હકીકતવાળું પુસ્તક જો કોઇપણ કોમ ધરાવવાને ભાગ્યશાળી થઈ હોય તો તે શ્રી જૈન
શ્વેતાંબર કોમજ છે. આવા એક અમૂલ્ય પુસ્તકની કીંમત માત્ર ગુણગ્રાહી પુરૂષોજ
આંકી શકે છે દરેક માણસ ભૂલને પાત્ર છે, અને તેથી કદાપિ કોઈ ભૂલો રહી ગયેલી

કોન્ફરન્સ ઓફીસની સલાહકારક કમિટીના ઠરાવો.

ઉપરના ભાવના આશયથી કોન્ફરન્સની મુંબાઈ ખાતેની ઓફીસની સલાહ કારક કમિટીના તા૦ ૨૬-૮-૦૪ ના ઠરાવ ૭ ના મુજબ આખી ડીરેકટરી કરવાનું કામ કોન્ટ્રાક્ટથી આપવા માટે જાહેર ખબર આપવામાં આવેલી હતી. પરંતુ કોઈપણ તરફથી સંતોષકારક રીતે ઓફર નહીં મળવાથી સલાહ કમિટીના તા૦ ૨૬-૧-૦૫ ના ઠરાવ ૫ મા પ્રમાણે આ ઓફીસ તરફથીજ ડીરેકટરી કરવાનું નક્કી કરવામાં આવ્યું હતું. અને તે પ્રમાણે અમે અમારાથી બનતું કર્યું છે.

ડીરેકટરીની શરૂઆત.

આવી ડીરેકટરી કરવાને માટે સઘળી હકીકતો મંગાવવા જેવી જાતના ફોર્મો તૈયાર કરવા તે સંબંધી આપણી કોમના કેટલાક આગેવાન અને વિદ્વાન ગૃહસ્થો સાથે [illegible] પત્રવ્યવહાર ચલાવ્યા પછી સર્વાનુમતે તેના ૧૨ નંબર સુધીનાં જુદી જુદી જાતનાં ફોર્મો નક્કી કરવામાં આવ્યા હતા. ત્યાર પછી ડીરેકટરી કરવાનું કામ તા૦ ૧-૪-૧૯૦૫ થી શરૂ કરવામાં આવ્યું હતું.

ફોર્મો ભરવાની રીતિ.

આવા ફોર્મો જલદીથી ભરાઈ આવવાને અને ડીરેકટરીનું કામ જલદી પુરું થવા માટે આપણી કોમના વોલંટીયરો (સ્વયં સેવકો) મેળવવા જાહેર ખબરો આપવામાં આવી હતી. પરંતુ અમુકજ ગૃહસ્થો સિવાય (જેમનાં નામો આગળ આપવામાં આવશે. બીજાઓ તરફથી જોઈએ તેવી સારી મદદ મળી નહોતી, અને તેથીજ અમારે અમારાથી બની શક્યા તેટલા ગામોનાં નામો મેળવીને ફોર્મો મોકલવાની શરૂઆત કરવી પડી હતી.

રહી જતી હકીકત માટે કોન્ફરન્સ જોખમદાર નથી.

આવી રીતે ફોર્મો મોકલ્યાં હતાં પરંતુ ઘણી જગાએથી આવાં ફોર્મો વિગતવાર ભરવાની સમજ નહીં હોવાથી જેવી જોઈએ તેવી હકીકત આવતી નહોતી. તેથી ફરી ફરીને તેવા ગૃહસ્થો સાથે પત્રવ્યવહાર કરી તેમને યોગ્ય સમજ આપી ફોર્મો ભરાવવાની જરૂર પડી હતી અને આ કારણથીજ ડીરેકટરી તૈયાર કરવામાં ઘણી ઢીલ થઇ છે. આવી રીતે અમોએ મહા મુશીબતે ડીરેકટરી માટે બનતા સુધી તમામ હકીકત એકઠી કરી છે, તે આ પુસ્તક દ્વારાએ બહાર પાડવામાં આવી છે, તોપણ તેવા કોઇ ગામની કાંઇ હકીકત રહી જાય અગર ફેરફાર થાય તો તે બદલ કોન્ફરન્સ ઓફીસને સુધારો કરવા લખવા વાચક વર્ગને વિનંતિ કરીએ છીએ જોકે તેવી ભૂલો નહીં થવા દેવાને આ ઓફીસ તરફથી ત્રણવાર જુદી જુદી રીતે તપાસણી કરવામાં આવી છે જેની વીગતવાર હકીકત શ્રી જૈન શ્વેતાંબર કોન્ફરન્સ ઓફીસના સંવત્ ૧૯૬૨-૧૯૬૩ ના હિસાબ તથા રીપોર્ટમાં આપવામાં આવી છે, જે જોવાથી ખાત્રી થશે.

પુસ્તકમાં આવેલી હકીકત.

આવી રીતે એકઠી કરવામાં આવેલી હકીકતના ત્રણ ભાગ પાડવામાં આવેલા છે, જેના પહેલા ભાગમાં જીલ્લા અને તાલુકાવાર ગામો, નજીકનું સ્ટેશન અને તેનાથી કેટલા માઈલ દૂર, પોસ્ટ, તાર, દેરાસર, ઉપાશ્રય, ધર્મશાળા, પાઠશાળા, પાંજરાપોળ, સભા, કુલ ઘર સંખ્યા તથા મનુષ્ય સંખ્યા, તેમાં પુરૂષ તથા સ્ત્રી સંખ્યામાં ભણેલ, અભણ, તેમજ કું. પ. વિ. તીર્થસ્થળ, લાઈબ્રેરી, પુસ્તકભંડાર વીગેરે હકીકત આપવામાં આવેલી છે. ત્યારે બીજા ભાગમાં જ્ઞાતિ અને ગચ્છ પ્રથમનાજ ગામવાર આપ્યા છે. તેમાં પણ જુદી જુદી જ્ઞાતિ અને ગચ્છ બતાવવામાં આવ્યા છે, અને ત્રીજા ભાગમાં જીલ્લાવાર, તાલુકાવાર કાંઈ જાણવાજોગ હકીકત હોય તેનો રીપોર્ટ તથા રેલ્વેનો સંબંધ તથા તીર્થો સંબંધી કાંઈક માહીતી આપવામાં આવી છે. તે ઉપરાંત જીલ્લાવાર જનરલ રીપોર્ટ આપેલા છે, જે વાંચવાથી આખા જીલ્લાની આપણી તમામ ધાર્મિક સંસ્થાઓની સ્થિતિ તથા આપણી કોમની કેળવણી અને સાંસારિક હાલતનું દિગ્દર્શન થવા ઉપરાંત આપણા કેટલાક દુષ્ટ રીવાજો સંબંધી જાણવાનુ તેમજ વેપાર વીગેરેમાં કેટલી પછાત સ્થિતિ છે, તે પણ તપાસવાનુ મળી આવે તેવી રીતે વર્ણન કરવામાં આવેલું છે.

ગામનો અનુક્રમ.

દરેક તાલુકામાંના ગામનો અનુક્રમ ઘર સંખ્યાના પ્રમાણમાં અર્થાત્ જે ગામમાં ઘરની સંખ્યા વધારે હોય તેને પ્રથમ નોંધીને ત્યાર પછી ઓછી સંખ્યાવાળા ગામો એક પછી એક એમ આપવામાં આવેલ છે. તોપણ દરેક તાલુકાનું મુખ્ય ગામ ગમે તેટલી. ઘર સંખ્યા હોવા છતાં તાલુકાની શરૂઆતમાંજ મુકવામાં આવેલું છે.

ગાઈડ.

આ રીપોર્ટમાં આપણી કોમને લગતી પ્રાચીન તથા અર્વાચીન ઐતિહાસિક હકીકત સાથે તીર્થોની હકીકત પણ આપવામાં આવી છે, જેથી તે એક ઉપયોગી અને રસિક પુસ્તક બન્યું છે. ઉપર પ્રમાણેની હકીકતવાળું આ પુસ્તક દરેક જૈનને અને મુખ્યત્વે કરીને યાત્રાએ જનાર દરેક બંધુને એક ભોમિયા (ગાઈડ) તરીકે અતિઉપયોગી થઈ પડશે. એવી અમને સંપૂર્ણ ખાત્રી છે.

હિંદુસ્તાન દેશમાં વસતી તમામ્ કોમોની આવી રીતે એકઠી કરેલી વીગતવાર હકીકતવાળું પુસ્તક જો કોઈપણ કોમ ધરાવવાને ભાગ્યશાળી થઈ હોય તો તે શ્રી જૈન શ્વેતાંબર કોમજ છે. આવા એક અમૂલ્ય પુસ્તકની કીંમત માત્ર ગુણગ્રાહી પુરૂષોજ આંકી શકે છે દરેક માણસ ભૂલને પાત્ર છે, અને તેથી કદાપિ કોઈ ભૂલો રહી ગયેલી

[illegible] વિનંતિ કરીએ છીએ કે તેવી ભૂલોને સુધારી [illegible]

[illegible] તરફથી મદદ મળી છે. તેઓનાં નામો [illegible]

[illegible]	માસ્તર [illegible] મોહનલાલ શાહ. [illegible] ગાંધી અને [illegible]
[illegible] ...	શેઠ ભગનલાલ ચુનીલાલ.
[illegible] ...	[illegible] જૈન ચુનીલાલ [illegible] શીરોહી
[illegible] ...	શેઠ [illegible]
[illegible] ...	શેઠ [illegible]
[illegible]	[illegible] બી. એ.
[illegible]	[illegible] બી. એ. એલએલ. બી.
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

સુચના.

આ ડીરેકટરીની અંદર આવેલા ટુંકા અક્ષરોની સમજ.

સ્ટે............સ્ટેશન.

કું............કુંવારા............કુંવારી.

પ............પરણેલા............પરણેલી.

વિ............વિધુર............વિધવા.

જ્ઞાતિ.		જ્ઞાતિ.	
વી. શ્રી.	વીશા શ્રીમાળી.	પાં.	પાંચા.
દ. શ્રી.	દશા શ્રીમાળી.	સુ.	સુતાર.
વી. પો.	વીશા પોરવાડ.	મા.	મારૂ.
વી. ઓ.	વીશા ઓશવાળ.	દ. હુ.	દશા હુમડ.
દ. પો.	દશા પોરવાડ.	દ.	દરજી.
દ. ઓ.	દશા ઓશવાળ.	વી. વા.	વીશા વાગડીઆ.
લા. શ્રી.	લાડવા શ્રીમાળી.	દ. ની.	દશા નીમા.
વી. ની.	વીશા નીમા.	લુ.	લુવાણા.
ભા.	ભાવસાર.	કા.	કાછીઆ.
ભો.	ભોજક.	બ્રા.	બ્રાહ્મણ.
ક. પા.	કણબી પાટીદાર.	મો. ઘાં. / ઘાં.	મોઢ ઘાંચી.
સા.	સાળવી.	દ. ન.	દશા નરસીંગપુરા.
સાં.	સાંડેસરા.	દ. મો.	દશામોઢ માંડલીઆ.
વી. હું.	વીશા હુમડ.	રા.	રાવળ.
દ. દી. / દ. દે.	દશા દીશાવાળ.	બ્ર. ભા.	બ્રમભાટ.
પાં.	પાંડે.	કં.	કંદોઇ.
ર. / રજ.	રજપુત.	ખ.	ખત્રી.
મ.	મહાત્મા.	મા. શ્રી.	મારવાડી શ્રીમાળી.
		લુ.	લુવાર.
		કો.	કોળી.

ગચ્છ.	
અ.	અણુસુર.
અં.	અંચલ.
આ.	આગમીઓ.
રા.	રાયસુર.
લો. પો.	લોઢીપોશાળ.
ખ.	ખડતર.
પા.	પાયચંદ.
પા.	પાસ્તર.
ક. / કડ.	કડવા મતી.
વ. પો. / વડી. પો.	વડી પોશાળ.
લોં.	લોંકા.
પુ.	પુનમીઓ.
વી.	વીમળ.
સા.	સાજી.
વ. ગ. / વડ.	વડ ગચ્છ.

ગચ્છ.	
અ. / અવિ.	અવચળ.
વિ. / વિજ.	વિજયાસર.
સં.	સંવેગી.
આં.	આંચલીઓ.
ગૌ.	ગૌતમ.
કમ. / ક.	કમક્ષ.
કા.	કાસુલ.
ગો.	ગોરક્ષ.
ઢે.	ઢેબરીઓ.
ખી.	ખીજડો.
શ્રી. પુ.	શ્રી પુજ.
રાજ.	રાજવીજ.
ભ.	ભણશાળી.

અનુક્રમણિકા.

નંબર.	જીલ્લા તથા તાલુકાનું નામ.	પૃષ્ઠ.	પૃષ્ઠ.	પૃષ્ઠ.
૧	જીલ્લો કડી.	૧	થી	૯૩
૧	તાલુકો કડી	૧	૪૩	૬૬
૨	,, પાટણ	૫	૪૫	૬૮
૩	,, વડાવલી	૯	૪૭	૭૫
૪	,, હારીજ	૧૩	૪૯	૭૬
૫	,, સિદ્ધપુર	૧૫	૫૦	૭૬
૬	,, ખેરાળુ	૧૯	૫૨	૭૮
૭	,, વિસનગર	૨૧	૫૩	૮૦
૮	,, મહેસાણા	૨૫	૫૫	૮૧
૯	,, વિજાપુર	૨૯	૫૭	૮૩
૧૦	,, કલોલ	૩૩	૬૦	૮૪
૧૧	,, દેહગામ	૩૭	૬૨	૮૫
૧૨	,, આતર સુંબા	૪૧	૬૩	૮૬
૨	જીલ્લો મહીકાંઠા એજન્સી	૯૪-૧૩૩		
૧	તાલુકો નાનીમારવાડ	૯૪	૧૦૮	૧૧૬
૨	,, દેવર	૯૮	૧૧૦	૧૨૪
૩	,, વાત્રકકાંઠો	૧૦૦	૧૧૧	૧૨૫
૪	,, બાવીસી	૧૦૦	૧૧૧	૧૨૬
૫	તા. સાબરકાંઠો	૧૦૪	૧૧૩	૧૨૬
૬	,, કટોસણ	૧૦૬	૧૧૪	૧૨૮
૩	પાલણપુર એજન્સી.	૧૩૪	થી	૨૩૦
૧	તા. પાલણપુર	૧૩૪	૧૮૪	૨૧૦
૨	,, મેતા	૧૩૮	૧૮૬	૨૧૩
૩	,, ગઢ.	૧૪૨	૧૮૮	૨૧૪
૪	,, ડીસા	૧૪૪	૧૮૯	૨૧૪
૫	,, પાંથાવાડા	૧૪૮	૧૮૨·૧૯૧	૨૧૫
૬	,, ધાનેરા	૧૫૦	૧૯૨	૨૧૬
૭	,, થરાદ	૧૫૦	૧૯૩	૨૧૬
૮	,, વાવ	૧૫૮	૧૯૭	૨૧૭
૯.	,, સુઇગામ	૧૬૨	૧૯૮	૨૧૮
૧૦	,, સાંતલપુર	૧૬૨	૧૯૯	૧૨૮
૧૧	,, વારાહી	૧૬૪	૨૦૦	૨૧૯
૧૨	,, રાધનપુર	૧૬૬	૨૦૦	૨૧૯
૧૩	,, મુજપુર	૧૬૮	૨૦૧	૨૨૨
૧૪	,, સમી	૧૭૦	૨૦૨	૨૨૪
૧૫	,, બલોધન	૧૭૦	૨૦૩	૨૨૫
૧૬	,, દીઓદર	૧૭૨	૨૦૩	૨૨૫
૧૭	,, કાંકરેજ	૧૭૬	૨૦૪	૨૨૬

શ્રી

જૈન શ્વેતાંબર ડીરેકટરી

ભાગ ૧ લો.

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.	નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પોષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જીવ.તખાનું પાંજરાપોળ.	સભા મંડળ.
૧	તાલુકે કડી										
૧	કડી	વડોદરાના ગાયકવાડ સરકારનું.	કડી સ્ટે.	કડી	કડી	૪	૩	૨	०	૨	૧
૨	કૈયલ		ડાંગરવા ,, ૨	ડાંગરવા	ડાંગરવા	૧	૧	०	०	०	०
૩	સુરજ		કટોસણ રોડ ૪	કડી	કટોસણરોડ	૧	૧	૧	०	०	०
૪	વડુ		ડાંગરવા સ્ટે. ૨	ડાંગરવા	ડાંગરવા	૧	૧	०	०	०	०
૫	આદરજ મેરડા		અણખોલ ,, ૬	આદરજ	અણખોલ	૧	૧	०	०	०	०
૬	રાજપુર		ડાંગરવા ,, ૫	રાજપુર	ડાંગરવા	૧	૧	०	०	०	०
૭	કંડ		અણખોલ ,, ૨	કંડ	અણખોલ	૧	૧	०	०	०	०
૮	ડાંગરવા		ડાંગરવા ,,	ડાંગરવા	ડાંગરવા	૧	૧	०	०	०	०
૯	નંદાસણ		,, ,, ૩	,,	,,	૧	०	०	०	०	०
૧૦	એંદરાડ		અણખોલ ,, ૨	કડી	અણખોલ	૧	૧	०	०	०	०
૧૧	ઘુમાસણ		પાનસર ,, ૨	ડાંગરવા	પાનસર	૧	०	०	०	०	०
૧૨	ઇરાણા		અણખોલ ,, ૩	કડી	અણખોલ	૧	०	०	०	०	०
૧૩	ઘોળ		સાણંદ ,, ૮	કડી	સાણંદ	०	०	०	०	०	०
૧૪	કરજીસણ		ડાંગરવા ,, ૩	ડાંગરવા	ડાંગરવા	૧	०	०	०	०	०
૧૫	વરખડીઆ		જખવાડા ,, ૬	ચોરવડોદરા	જખવાડા	०	०	०	०	०	०
૧૬	ઝુલાસણ		પાનસર ,, ૧	ડાંગરવા	પાનસર	०	०	०	०	०	०
૧૭	વાઘરોડા		રામપુરા ,, ૮	ચોરવડોદરા	રામપુરા	०	०	०	०	०	०
૧૮	ખાવડ		કડી ,, ૯	કડી	કડી	૧	०	०	०	०	०
૧૯	ડાંટવા		,, ,, ૪	,,	,,	०	०	०	०	०	०
૨૦	અગોલ		છારોડી ,, ૬	ચોરવડોદરા	છારોડી	०	०	०	०	०	०
૨૧	વેકરા		જખવાડા ,, ૭	કડી	જખવાડા	०	०	०	०	०	०

ઘરસંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા. ભણેલ. કું.	પ.	વિ.	અભણ. કું.	પ.	વિ.	સ્ત્રી સંખ્યા. ભણેલ. કું.	પ.	વિ.	અભણ. કું.	પ.	વિ.	રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
૭૭	૨૩૭	૩૮	૫૨	૧૩	૧૨	૧	૧	૫	૨	૭	૨૧	૪૯	૩૫	
૨૮	૧૧૫	૧૬	૩૦	૨	૧૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧૯	૨૯	૯	લાયબ્રેરી છે.
૨૬	૯૩	૧૮	૧૫	૨	૨	૦	૨	૩	૦	૦	૧૨	૧૪	૨૫	
૨૫	૯૨	૨૧	૧૬	૩	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૧૫	૧૬	૧૮	
૨૪	૮૯	૨૦	૨૧	૨	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૧૦	૨૧	૧૩	
૨૨	૧૧૭	૧૮	૨૮	૫	૭	૦	૦	૦	૦	૦	૨૨	૨૯	૮	થોડાં પુસ્તકનો સંગ્રહ છે.
૨૧	૬૭	૧૫	૧૪	૧	૨	૦	૦	૨	૦	૦	૪	૯	૨૦	
૧૮	૬૩	૮	૧૫	૨	૨	૦	૦	૦	૦	૧	૧૧	૧૩	૧૧	
૧૭	૬૮	૨૩	૭	૨	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૧૧	૮	૧૪	
૧૦	૩૦	૭	૪	૩	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૪	૭	
૯	૩૫	૧૦	૫	૦	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૭	૫	૫	
૮	૨૦	૫	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૩	૭	
૭	૩૩	૭	૬	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૬	૬	૪	
૭	૨૨	૨	૫	૦	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૫	૪	
૬	૨૬	૩	૫	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૭	૫	૪	
૫	૧૫	૩	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૪	૨	
૫	૧૪	૪	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૨	૪	
૪	૧૬	૨	૪	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૪	૪	
૪	૧૨	૨	૨	૧	૧	૦	૦	૦	૧	૦	૦	૧	૪	
૪	૧૦	૦	૩	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૩	
૪	૮	૩	૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઈલ દૂર.		નજીકની પોસ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પૌષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જ્ઞાનખાતું પાંજરાપોળ.	સભા મંડળ
૨૨	માથાસુળ	વડોદરાના ગાયકવાડ સરકારનું.	ડાંગરવા સ્ટે.	૫	કડી	ડાંગરવા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૩	કોલાદ		કડી ,,	૭	,,	કડી	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૪	સાદ્રા		,, ,,	૫	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૫	દેસુંગા		,, ,,	૪	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૬	વડાવી		આણુંખોલ ,,	૬	,,	આણુંખોલ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૭	ખુડાસણ		,, ,,	૩	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૮	કોરડા		રામપુરા ,,	૫	,,	રામપુરા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૯	ખોરીસણા		કડી ,,	૫	,,	કડી	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૦	ડરણ		,, ,,	૮	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૧	પુલેત્રા		અણુખોલ ,,	૫	,,	અણુખોલ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૨	પાલી		જખવાડા ,,	૩	ચોરવડોદરા	જખવાડા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૩	કણઝરી		છારોડી ,,	૬	છારોડી	છારોડી	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૪	ગોવીંદપુરા		,, ,,	૫	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૫	મોકાસણ		કડી ,,	૫	કડી	કડી	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૬	ઝાલોડા		છારોડી ,,	૧૧	છારોડી	છારોડી	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૭	આણંદપુરા		ડાંગરવા ,,	૨	ડાંગરવા	ડાંગરવા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૮	બાવળુ		કડી ,,	૮	કડી	કડી	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૯	ટાચીઆ		ડાંગરવા ,,	૨	ડાંગરવા	ડાંગરવા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૦	કલ્યાણપુરા		જખવાડા ,,	૫	ચોરવડોદર	જખવાડા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૧	ચાલાસણ		કટોસણરોડ	૩	કડી	કટોસણરોડ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૨	પંથોડા		છારોડી સ્ટે.	૬	ચોરવડોદરા	છારોડી	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૩	આંદુદરા		કડી ,,	૩	કડી	કડી	૦	૦	૦	૦	૦	૦

ઘરસંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૩	૧૫	૨	૪	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૪	૦	
૩	૧૧	૬	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	
૩	૭	૪	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૩	૪	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	
૨	૧૧	૧	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૪	૦	
૨	૮	૨	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૧	
૨	૮	૨	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૨	૦	
૨	૭	૧	૧	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	
૨	૬	૨	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	
૨	૫	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૨	
૨	૪	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	
૨	૨	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૯	૨	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૧	૦	
૧	૬	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૧	૦	
૧	૪	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	
૧	૪	૦	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	
૧	૪	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	
૧	૪	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	
૧	૪	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	
૧	૩	૦	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૨	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	૦	૦	૦	
૧	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.	નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પૌષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જીવાતખાતું પાંજરાપોળ.	જ્ઞાન ભંડાર.
૪૪	ખેરપુર		ડાંગરવા સ્ટે. ૬	ડાંગરવા	ડાંગરવા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૫	જાશલપુર		કડી ,, ૫	કડી	કડી	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૬	ખંડેરાવપુરા		છારોડી ,, ૫	છારોડી	છારોડી	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૭	સેદરડી		કડી ,, ૬	કડી	કડી	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૮	દીગડી		,, ,, ૫	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૯	મોરવા		,, ,, ૬	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૫૦	સેદરાણા	વડોદરાના ગાયકવાડ સરકારનું.	, ,, ૬	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૫૧	નંદાણ		છારોડી ,, ૨	ચોરવડોદરા	છારોડી	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૫૨	સરસાવ		કડી ,, ૫	કડી	કડી	૦	૦	૦	૦	૦	૦
						૧૭	૧૧	૩	૦	૨	૧
૨	તાલુકે પાટણ										
૧	પાટણ		પાટણ સ્ટે.	પાટણ	પાટણ	૨૨૦	૩૨	૧૪	૩	૨	૧
૨	સરીયદ		,, ,, ૧૧	,,	,,	૧	૨	૧	૦	૦	૦
૩	રણુંજ		મણુંદ રોડ	મણુંદ	મણુંદરોડ	૧	૧	૧	૦	૦	૦
૪	મણુંદ		,,	,,	,,	૧	૧	૧	૦	૦	૦
૫	કંથરાવી		ધીણોજ સ્ટે. ૪	કંથરાવી	ધીણોજ	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૬	સંડેર		પાટણ ,, ૮	પાટણ	પાટણ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૭	ઊંદરા		,, ,, ૧૫	,,	,,	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૮	મેસર		સિદ્ધપુર ,, ૧૧	,,	સિદ્ધપુર	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૯	સંખારી		પાટણ ,, ૪	ચાણસ્મા	પાટણ	૧	૧	૦	૦	૦	૦

[illegible]	[illegible]	પુરુષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						શેરો. (નીશાળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે)
		બહેરા.			આંધળા.			બહેરા.			આંધળા.			
		મું.	પ.	વિ.	મું.	પ	વિ.	મું.	પ	વિ	મું.	પ.	વિ.	
૧	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૨	૧	૦	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૩૭૮	૧૩૨૬	૨૬૨	૨૭૩	૪૨	૭૧	૧	૩	૧૦	૪	૮	૧૮૩	૨૬૧	૨૦૮	
૧૩૩૪	૨૯૩૧	૫૯૯	૭૯૫	૧૯૬	૨૪૧	૨૧	૨૪	૧૨૬	૪૬	૧૫	૩૭૧	૯૭૦	૬૪૬	[ઘણું સ્થળ છે. [લાયબ્રેરી છે. ની પુસ્તક ભંડાર છે.
૬૫	૨૨૦	૬૬	૩૭	૮	૧૪	૨	૦	૨	૦	૦	૨૮	૩૫	૨૮	
૫૨	૧૬૭	૧૯	૩૭	૫	૧૫	૦	૦	૫	૦	૦	૧૬	૪૧	૨૯	
૪૮	૧૪૭	૧૩	૩૯	૩	૧૩	૦	૦	૦	૧	૦	૨૦	૪૦	૧૮	
૨૮	૧૪૦	૨૪	૩૨	૮	૭	૦	૦	૦	૦	૦	૨૨	૩૪	૧૩	
૨૦	૧૦૦	૧૨	૨૪	૧	૯	૦	૦	૦	૦	૦	૧૯	૨૫	૧૦	
૧૮	૭૭	૧૨	૧૬	૨	૧૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧૩	૧૫	૯	
૧૨	૪૪	૧૫	૯	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૮	૭	
૧૧	૩૬	૬	૭	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૭	૮	

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.	નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પૌષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જ્ઞાનખાતું પાંજરાપોળ.	સભા મંડળ.
૧૦	કુણઘેર	વડોદરાના ગાયકવાડ સરકારનું.	પાટણ ,, ૪	પાટણ	પાટણ	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૧	ગોલીવાડા		,, ,, ૧૩	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૨	કાત્રા		સિદ્ધપુર ,, ૧૨	,,	સિધ્ધપુર	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૩	ધારણોજ		પાટણ ,, ૭	,,	પાટણ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૪	બાલુવા		,, ,, ૬	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૫	વાગડોદ		,, ,, ૧૧	,,	,,	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૧૬	સાંપ્રા		,, ,, ૧૨	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૭	જગરાળ		,, ,, ૧૧	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૮	અઘાર		,, ,, ૫	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૯	વામૈયા		,, ,, ૮	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૦	માતપુર		મણુંદરોડ ૪	મણુંદ	મણુંદરોડ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૧	સીયોલ		પાટણ સ્ટે. ૬	પાટણ	પાટણ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૨	ઇંદિલા		,, ,, ૧૧	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૩	વાયડ		,, ,, ૧૫	શીઓરી	,,	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૨૪	કોસા		,, ,, ૪	પાટણ	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૫	દીવોદરડા		,, ,, ૮	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૬	ખાનપરડા		,, ,, ૬	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૭	વડલી		,, ,, ૫	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૮	ઓઢવા		,, ,, ૫	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૯	અબલુવા		,, ,, ૧૨	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૦	લાખડપ		,, ,, ૯	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૧	મીઠીવાવડી		,, ,, ૬	ચાણસ્મા	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૨	ઓંમીયાણા		,, ,, ૬	પાટણ	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦

ઘરસંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૩	૧૫	૨	૪	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૪	૦	
૩	૧૧	૬	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	
૩	૭	૪	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૩	૪	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	
૨	૧૧	૧	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૪	૦	
૨	૮	૨	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૧	
૨	૮	૨	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૨	૦	
૨	૭	૧	૧	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	
૨	૬	૨	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	
૨	૫	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૨	
૨	૪	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	
૨	૨	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૯	૨	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૧	૦	
૧	૬	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૧	૦	
૧	૪	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	
૧	૪	૦	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	
૧	૪	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	
૧	૪	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	
૧	૪	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	
૧	૩	૦	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૩	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	૦	૦	૦	
૧	૩	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
૪૪	[illegible]		[illegible] સ્ટે. [illegible]	[illegible]	[illegible]	૦	૦	૦	૦	૦
૪૫	[illegible]		કડી .. ૫	કડી	કડી	૦	૦	૦	૦	૦
૪૬	[illegible]		[illegible] .. ૫	[illegible]	[illegible]	૦	૦	૦	૦	૦
૪૭	[illegible]		કડી .. [illegible]	કડી	કડી	૦	૦	૦	૦	૦
૪૮	[illegible]		,, .. ૫	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦
૪૯	[illegible]		,, .. [illegible]	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦
૫૦	[illegible]		,, .. [illegible]	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦
૫૧	[illegible]		[illegible] .. ૨	[illegible]	[illegible]	૦	૦	૦	૦	૦
૫૨	[illegible]		કડી .. ૫	કડી	કડી	૦	૦	૦	૦	૦
						૧૭	૧૧	૩	૦	૨	૧
૨	તાલુકે પાટણ	[illegible]								
૧	પાટણ		પાટણ સ્ટે.	પાટણ	પાટણ	૨૦	૩૨	૧૪	૩	૨	૧
૨	સરીયદ		,, ,, ૧૧	,,	,,	૧	૨	૧	૦	૦	૦
૩	રાણુંજ		મણુંદ રોડ	મણુંદ	મણુંદરોડ	૧	૧	૧	૦	૦	૦
૪	મણુંદ		,,	,,	,,	૧	૧	૧	૦	૦	૦
૫	કંથરાવી		ધીણોજ સ્ટે. ૪	કંથરાવી	ધીણોજ	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૬	સંડેર		પાટણ ,, ૮	પાટણ	પાટણ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૭	ડીંદરા		,, ,, ૧૫	,,	,,	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૮	મેસર		સિદ્ધપુર ,, ૧૧	,,	સિદ્ધપુર	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૯	સંખારી		પાટણ ,, ૪	ચાણસ્મા	પાટણ	૧	૧	૦	૦	૦	૦

ઘર સંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						શેરો. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		ફું.	પ.	વિ.	ફું.	પ	વિ.	ફું.	પ.	વિ.	ફું.	પ.	વિ.	
૧	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૨	૧	૦	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૩૭૮	૧૩૨૬	૨૬૨	૨૭૩	૪૨	૭૧	૧	૩	૧૦	૪	૮	૧૮૩	૨૬૧	૨૦૮	
૧૩૩૪	૩૯૩૧	૫૮૯	૭૬૫	૧૮૬	૨૪૧	૨૧	૨૪	૧૨૬	૪૬	૧૫	૩૭૧	૮૭૦	૬૪૭	[ર્થ સ્થળ છે. [લાયબ્રેરી છે, તી- પુસ્તક ભંડાર છે,
૬૫	૨૨૦	૬૬	૩૭	૮	૧૪	૨	૦	૨	૦	૦	૨૮	૩૫	૨૮	
૫૨	૧૬૭	૧૯	૩૭	૫	૧૫	૦	૦	૫	૦	૦	૧૬	૪૧	૨૯	
૪૮	૧૪૭	૧૩	૩૯	૩	૧૩	૦	૦	૦	૧	૦	૨૦	૪૦	૧૮	
૨૮	૧૪૦	૨૪	૩૨	૮	૭	૦	૦	૦	૦	૦	૨૨	૩૪	૧૩	
૨૦	૧૦૦	૧૨	૨૪	૧	૯	૦	૦	૦	૦	૦	૧૯	૨૫	૧૦	
૧૮	૭૭	૧૨	૧૬	૨	૧૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧૩	૧૫	૯	
૧૨	૪૮	૧૫	૯	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૮	૭	
૧૧	૩૬	૬	૭	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૭	૮	

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.		નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પોષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જ્ઞાનખાતાં પુસ્તકાલય.	સભા મંડળ.
૧૦	કુણઘેર		પાટણ	,, ૪	પાટણ	પાટણ	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૧	ગોલીવાડા		,,	,, ૧૩	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૨	કાત્રા		સિદ્ધપુર	,, ૧૨	,,	સિધ્ધપુર	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૩	ધારણોજ		પાટણ	,, ૭	,,	પાટણ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૪	બાલુવા		,,	,, ૬	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૫	વાગડોદ		,,	,, ૧૧	,,	,,	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૧૬	સાંપ્રા	વડોદરાના ગાયકવાડ સરકારનું.	,,	,, ૧૨	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૭	જગરાળ		,,	,, ૧૧	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૮	અઘાર		,,	,, ૫	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૯	વામૈયા		,,	,, ૮	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૦	માતપુર		મણુંદરોડ	૪	મણુંદ	મણુંદરોડ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૧	સીયોલ		પાટણ	સ્ટે. ૬	પાટણ	પાટણ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૨	ઈદિલા		,,	,, ૧૧	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૩	વાયડ		,,	,, ૧૫	શીઓરી	,,	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૨૪	કોસા		,,	,, ૪	પાટણ	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૫	દીવોદરડા		,,	,, ૮	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૬	ખાનપરડા		,,	,, ૬	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૭	વડલી		,,	,, ૫	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૮	ઓઢવા		,,	,, ૫	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૯	અખલુવા		,,	,, ૧૨	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૦	લાખડપ		,,	,, ૯	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૧	મીઠીવાવડી		,,	,, ૬	ચાણસ્મા	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૨	ખીમીયાણા		,,	,, ૬	પાટણ	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦

ઘરસંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, તાડપત્રી વિગેરે).
		બાળક.			અભણ.			બાળક.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૧૦	૪૩	૧૩	૭	૪	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૬	૬	
૬	૨૪	૪	૪	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૭	૪	૩	
૫	૧૩	૩	૨	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૨	૧	
૪	૨૨	૫	૫	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૫	૧	
૪	૨૨	૩	૭	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૬	૦	
૪	૭	૪	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	
૩	૧૧	૪	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૨	૧	
૩	૧૦	૨	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૨	
૩	૮	૧	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૨	
૨	૧૨	૨	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૩	૨	
૨	૮	૩	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	૧	
૨	૫	૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	
૨	૫	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	
૧	૯	૨	૨	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૦	
૧	૫	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	૧	
૧	૫	૦	૧	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	
૧	૪	૦	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	
૧	૩	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૧	૩	૦	૦	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૧	૩	૦	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૧	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૧	૨	૦	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.	નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પૌષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જીવદયાનું પાંજરાપોળ.	ગામા મંડળ.
૩૩	રામપુરા		પાટણ સ્ટે. ૬	પાટણ.	પાટણ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૪	કુંતાવાડા		,, ,, ૫	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૫	ડેર		ઊંઝા ,, ૮	,,	ઊંઝા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૬	સુણક		,, ,, ૫	,,	પાટણ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૭	ચારૂપ		પાટણ ,, ૬	,,	,,	૧	૦	૧	૦	૦	૦
		ગાયકવાડ સરકારનું				૨૯	૪૦	૧૮	૩	૨	૧
૩	તાલુકે વડાવલી										
૧	વડાવલી	[illegible]	ધીણોજ સ્ટે. ૮	વડાવલી	ધીણોજ	૧	૧	૧	૦	૦	૦
૨	ચાણસ્મા		મણુંદરોડ ૭	ચાણસ્મા	મણુંદરોડ	૧	૨	૨	૦	૧	૦
૩	ધીણોજ		ધીણોજ સ્ટે.	ધીણોજ	ધીણોજ	૧	૧	૧	૦	૦	૦
૪	શંખલપુર		દેત્રોજ ,, ૧૫	શંખલપુર	દેત્રોજ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૫	મુદેરા		ધીણોજ ,, ૧૧	ચાણસ્મા	પાટણ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૬	ગાંભુ		,, ,, ૫	ધીણોજ	ધીણોજ	૧	૧	૧	૦	૦	૦
૭	સબુવા		,, ,, ૩	,,	,,	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૮	ડાસરી		જોટાણા ,, ૧૫	બહુચરાજી	જોટાણા	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૯	શતેજ		કટોસણરોડ ૬	,,	કટોસણરોડ	૧	૧	૧	૦	૦	૦
૧૦	ગવેલી		ધીણોજ સ્ટે. ૬	ધીણોજ	ધીણોજ	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૧	આસજોલ		જોટાણા ,,	બહુચરાજી	જોટાણા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૨	મીંઢારપુર		ધીણોજ ,, ૮	ધીણોજ	ધીણોજ	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૩	લેદર		દેત્રોજ ,, ૧૫	બહુચરાજી	દેત્રોજ	૧	૦	૦	૦	૦	૦

ઘર સંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા. ભણેલ. કું.	પ.	વિ.	અભણ. કું.	પ.	વિ.	સ્ત્રી સંખ્યા. ભણેલ. કું.	પ.	વિ.	અભણ. કું.	પ.	વિ.	રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
૧	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	જૈન વસ્તી નથી.
૧૬૫૨	૫૦૯૫	૮૦૮	૧૦૬૬	૨૨૭	૩૨૫	૨૩	૨૪	૧૩૩	૪૭	૧૫	૫૩૪	૧૧૨૮	૭૬૫	
૩૭	૧૯૦	૪૮	૪૨	૨	૧૨	૦	૦	૦	૦	૦	૨૮	૫૮	૦	
૨૨૩	૭૮૪	૧૦૭	૧૯૩	૨૦	૭૪	૦	૧	૦	૦	૦	૧૧૭	૧૯૩	૭૯	તીર્થ સ્થળ છે.
૫૪	૨૩૧	૨૭	૫૦	૫	૧૭	૦	૧	૦	૦	૦	૪૩	૫૩	૨૫	
૪૭	૧૪૪	૨૯	૨૯	૪	૪	૦	૨	૦	૦	૦	૧૭	૨૯	૨૦	
૩૨	૧૨૯	૪૫	૧૩	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨૪	૪૧	૪	
૨૨	૧૧૮	૨૪	૨૦	૪	૭	૦	૦	૦	૨	૦	૧૯	૨૦	૨૨	
૨૭	૧૦૬	૨૬	૧૭	૬	૧૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧૬	૧૮	૧૨	
૨૭	૯૨	૧૯	૧૭	૨	૦	૦	૦	૧	૦	૦	૨૦	૧૭	૧૬	
૧૮	૫૯	૭	૧૬	૩	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૭	૧૫	૮	
૧૬	૪૫	૬	૧૧	૦	૫	૦	૦	૦	૦	૦	૭	૧૧	૫	
૧૧	૪૨	૯	૮	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૯	૮	૫	
૧૧	૩૪	૬	૬	૫	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૮	૩	
૧૧	૩૩	૮	૬	૦	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૫	૫	

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.	નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પૌષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જ્ઞાનભંડાર પાંજરાપોળ.	સભા મંડળ.
૧૪	પીપલ	વડોદરાના ગાયકવાડ સરકારનું.	મણુંદરોડ ૫	વડાવલી	મણુંદરોડ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૧૫	જાખાના		„ ૯	ચાણસ્મા	„	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૬	મોટપ		ધીણોજ સ્ટે. ૩	મહેસાણા	ધીણોજ	૦	૦	૧	૦	૦	૦
૧૭	મણીયારી		„ „ ૧૦	ચાણસ્મા	„	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૮	ડોડીવાડા		રામપુરા „ ૧૮	બહુચરાજી	રામપુરા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૯	બ્રાહ્મણવાડા		ધીણોજ „ ૧૨	વડાવલી	ધીણોજ	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૨૦	કંબોઇસોલંકી		પાટણ „ ૧૪	ચાણસ્મા	પાટણ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૨૧	દેથલી		દેત્રોજ „ ૧૧	બહુચરાજી	દેત્રોજ	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૨૨	વસઈ		મણુંદરોડ ૨	ધીણોજ	મણુંદરોડ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૩	ખાંભેલ		ધીણોજ સ્ટે. ૧૫	વડાવલી	ધીણોજ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૪	ડેડાણા		કટોસણરોડ ૧૧	બહુચરાજી	કટોસણરોડ	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૨૫	ગોરાદ		ધીણોજ સ્ટે. ૩	મણુંદ	ધીણોજ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૨૬	રૂપપુર		મણુંદરોડ ૭	ચાણસ્મા	મણુંદરોડ	૧	૦	૧	૦	૦	૦
૨૭	કેસણી		„ ૫	„	„	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૮	આદીવાડા		રામપુરા સ્ટે. ૧૮	સંખલપુર	ભંકોડા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૯	ગંગેટ		માણુંદરોડ ૪	ચાણસ્મા	મણુંદરોડ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૦	સાંપાવાડા		રામપુરા સ્ટે. ૨૧	સંખલપુર	રામપુરા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૧	ઇંટોદા		ધીણોજ „ ૧૫	વડાવલી	ધીણોજ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૨	દેલવાડા		રામપુરા „ ૧૦	સંખલપુર	રામપુરા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૩	મીઠીધારીયલ		માણુંદરોડ ૧૩	ચાણસ્મા	મણુંદરોડ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૪	વીરતા		ધીણોજ સ્ટે. ૩	મણુંદ	ધીણોજ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૫	મંડાલી		રામપુરા „ ૧૧	સંખલપુર	રામપુરા	૦	૦	૦	૦	૦	૦

ઘર સંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૧૦	૬૩	૧૧	૧૫	૨	૮	૦	૦	૦	૦	૦	૮	૧૫	૪	
૯	૩૭	૧૧	૧૦	૦	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧૦	૨	
૯	૩૫	૯	૮	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૧૦	૨	
૯	૩૫	૫	૯	૨	૬	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૯	૨	
૯	૨૯	૩	૭	૧	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૭	૪	
૯	૨૫	૭	૩	૧	૨	૦	૦	૦	૩	૦	૨	૦	૭	
૭	૩૩	૧૩	૫	૪	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૫	
૬	૨૬	૩	૬	૩	૫	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૫	૨	
૬	૨૪	૭	૫	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૫	૧	
૬	૨૩	૪	૬	૦	૫	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૫	૨	
૬	૨૩	૬	૨	૩	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૩	૩	
૬	૨૨	૨	૫	૪	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૫	૧	
૫	૧૮	૩	૩	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૬	૧	૧	
૪	૧૯	૭	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૨	૩	
૩	૧૫	૧	૨	૦	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૨	૩	
૩	૧૧	૪	૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	૧	
૩	૧૧	૧	૩	૦	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૧	
૩	૧૦	૨	૧	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	૧	
૨	૧૨	૪	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૧	૨	
૨	૧૧	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૩	૧	
૨	૧૧	૪	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	૩	
૨	૯	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૩	૦	

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઈલ દૂર.	નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પોષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જ્ઞાનખાતું પાંજરાપોળ.	સભા મંડળ.
૧૪	પીપલ	વડોદરા નામદાર ગાયકવાડ સરકારનું.	મણુંદરોડ ૫	વડાવલી	મણુંદરોડ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૧૫	જાખાના		,, ૯	ચાણસ્મા	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૬	મોટપ		ધીણોજ સ્ટે. ૩	મહેસાણા	ધીણોજ	૦	૦	૧	૦	૦	૦
૧૭	મણીયારી		,, ,, ૧૦	ચાણસ્મા	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૮	ડોડીવાડા		રામપુરા ,, ૧૮	બહુચરાજી	રામપુરા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૯	બ્રાહ્મણવાડા		ધીણોજ ,, ૧૨	વડાવલી	ધીણોજ	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૨૦	કંબોઇસોલંકી		પાટણ ,, ૧૪	ચાણસ્મા	પાટણ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૨૧	દેથલી		દેત્રોજ ,, ૧૧	બહુચરાજી	દેત્રોજ	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૨૨	વસઈ		મણુંદરોડ ૨	ધીણોજ	મણુંદરોડ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૩	ખાંભેલ		ધીણોજ સ્ટે. ૧૫	વડાવલી	ધીણોજ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૪	ડેડાણા		કટોસણરોડ ૧૧	બહુચરાજી	કટોસણરોડ	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૨૫	ગોરાદ		ધીણોજ સ્ટે. ૩	મણુંદ	ધીણોજ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૨૬	રૂપપુર		મણુંદરોડ ૭	ચાણસ્મા	મણુંદરોડ	૧	૦	૧	૦	૦	૦
૨૭	કેસણી		,, ૫	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૮	આદીવાડા		રામપુરા સ્ટે. ૧૮	સંખલપુર	ભંકોડા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૯	ગંગેટ		માણુંદરોડ ૪	ચાણસ્મા	મણુંદરોડ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૦	સાંપાવાડા		રામપુરા સ્ટે. ૨૧	સંખલપુર	રામપુરા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૧	ઇંટોદા		ધીણોજ ,, ૧૫	વડાવલી	ધીણોજ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૨	દેલવાડા		રામપુરા ,, ૧૦	સંખલપુર	રામપુરા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૩	મીઠીધારીયલ		માણુંદરોડ ૧૩	ચાણસ્મા	મણુંદરોડ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૪	વીરતા		ધીણોજ સ્ટે. ૩	મણુંદ	ધીણોજ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૫	મંડાલી		રામપુરા ,, ૧૧	સંખલપુર	રામપુરા	૦	૦	૦	૦	૦	૦

ઘરની સંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થાન, પુસ્તક સંગ્રહ, કાચેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૧૦	૬૩	૧૧	૧૫	૨	૮	૦	૦	૦	૦	૦	૮	૧૪	૪	
૯	૩૭	૧૧	૧૦	૦	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧૦	૨	
૯	૩૫	૬	૮	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૧૦	૨	
૯	૩૫	૫	૯	૨	૬	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૯	૨	
૯	૨૯	૩	૭	૧	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૭	૪	
૯	૨૫	૭	૩	૧	૨	૦	૦	૦	૩	૦	૨	૦	૭	
૭	૩૩	૧૩	૫	૪	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૫	
૬	૨૬	૩	૬	૩	૫	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૫	૨	
૬	૨૪	૭	૫	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૫	૧	
૬	૨૩	૪	૬	૦	૫	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૫	૨	
૬	૨૩	૬	૨	૩	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૩	૩	
૬	૨૨	૨	૫	૪	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૫	૧	
૫	૧૮	૩	૩	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૬	૧	૧	
૪	૧૯	૭	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૨	૩	
૩	૧૫	૧	૨	૦	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૨	૩	
૩	૧૧	૪	૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	૧	
૩	૧૧	૧	૩	૦	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૧	
૩	૧૦	૨	૧	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	૧	
૨	૧૨	૪	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૧	૨	
૨	૧૧	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૩	૧	
૨	૧૧	૪	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	૩	
૨	૯	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૩	૦	

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.	નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પૌષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જીવતખાનું પાંજરાપોળ.	સભા મંડળ.
૧૪	પીપલ	વડોદરા નામદાર ગાયકવાડ સરકારનું.	મણુંદરોડ ૫	વડાવલી	મણુંદરોડ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૧૫	જાખાના		,, ૯	ચાણસ્મા	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૬	મોટપ		ધીણોજ સ્ટે. ૩	મહેસાણા	ધીણોજ	૦	૦	૧	૦	૦	૦
૧૭	મણીયારી		,, ,, ૧૦	ચાણસ્મા	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૮	ડોડીવાડા		રામપુરા ,, ૧૮	બહુચરાજી	રામપુરા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૯	બ્રાહ્મણવાડા		ધીણોજ ,, ૧૨	વડાવલી	ધીણોજ	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૨૦	કંબોઇસોલંકી		પાટણ ,, ૧૪	ચાણસ્મા	પાટણ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૨૧	દેથલી		દેત્રોજ ,, ૧૧	બહુચરાજી	દેત્રોજ	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૨૨	વસઈ		મણુંદરોડ ૨	ધીણોજ	મણુંદરોડ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૩	ખાંભેલ		ધીણોજસ્ટે. ૧૫	વડાવલી	ધીણોજ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૪	ડેડાણા		કટોસણરોડ ૧૧	બહુચરાજી	કટોસણરોડ	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૨૫	ગોરાદ		ધીણોજ સ્ટે. ૩	મણુંદ	ધીણોજ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૨૬	રૂપપુર		મણુંદરોડ ૭	ચાણસ્મા	મણુંદરોડ	૧	૦	૧	૦	૦	૦
૨૭	કેસણી		,, ૫	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૮	આદીવાડા		રામપુરા સ્ટે. ૧૮	સંખલપુર	ભંકોડા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૯	ગંગેટ		માણુંદરોડ ૪	ચાણસ્મા	મણુંદરોડ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૦	સાંપાવાડા		રામપુરા સ્ટે. ૨૧	સંખલપુર	રામપુરા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૧	ઇટોદા		ધીણોજ ,, ૧૫	વડાવલી	ધીણોજ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૨	દેલવાડા		રામપુરા ,, ૧૦	સંખલપુર	રામપુરા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૩	મીઠીધારીયલ		માણુંદરોડ ૧૩	ચાણસ્મા	મણુંદરોડ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૪	વીરતા		ધીણોજ સ્ટે. ૩	મણુંદ	ધીણોજ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૫	મંડાલી		રામપુરા ,, ૧૧	સંખલપુર	રામપુરા	૦	૦	૦	૦	૦	૦

ગુજરાત)

ઘર સંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૧૦	૬૩	૧૧	૧૫	૨	૮	૦	૦	૦	૦	૦	૮	૧૫	૪	
૯	૩૭	૧૧	૧૦	૦	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧૦	૨	
૯	૩૫	૯	૮	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૧૦	૨	
૯	૩૫	૫	૯	૨	૬	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૯	૨	
૯	૨૯	૩	૭	૧	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૭	૪	
૯	૨૫	૭	૩	૧	૨	૦	૦	૦	૩	૦	૨	૦	૭	
૭	૩૩	૧૩	૫	૪	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૫	
૬	૨૬	૩	૬	૩	૫	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૫	૨	
૬	૨૪	૭	૫	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૫	૧	
૬	૨૩	૪	૬	૦	૫	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૫	૨	
૬	૨૩	૬	૨	૩	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૩	૩	
૬	૨૨	૨	૫	૪	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૫	૧	
૫	૧૮	૩	૩	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૬	૧	૧	
૪	૧૯	૭	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૨	૩	
૩	૧૫	૧	૨	૦	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૨	૩	
૩	૧૧	૪	૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	૧	
૩	૧૧	૧	૩	૦	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૧	
૩	૧૦	૨	૧	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	૧	
૨	૧૨	૪	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૧	૨	
૨	૧૧	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૩	૧	
૨	૧૧	૪	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	૩	
૨	૯	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૩	૦	

નંબર.	ગામનું નામ	કેવું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.	નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પોષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જ્ઞાતપ્રમાણે પાંજરાપોળ.	સભા મંડળ.
૧૪	પીપલ		મણુંદરોડ ૫	વડાવલી	મણુંદરોડ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૧૫	જાખાના		,, ૯	ચાણસ્મા	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૬	મોટપ		ધીણોજ સ્ટે. ૩	મહેસાણા	ધીણોજ	૦	૦	૧	૦	૦	૦
૧૭	મણીયારી		,, ,, ૧૦	ચાણસ્મા	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૮	ડોડીવાડા		રામપુરા ,, ૧૮	બહુચરાજી	રામપુરા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૯	બ્રાહ્મણવાડા		ધીણોજ ,, ૧૨	વડાવલી	ધીણોજ	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૨૦	કંબોઇસોલંકી		પાટણ ,, ૧૪	ચાણસ્મા	પાટણ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૨૧	દેથલી		દેત્રોજ ,, ૧૧	બહુચરાજી	દેત્રોજ	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૨૨	વસઈ		મણુંદરોડ ૨	ધીણોજ	મણુંદરોડ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૩	ખાંભેલ		ધીણોજ સ્ટે. ૧૫	વડાવલી	ધીણોજ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૪	ડેડાણા	વડોદરાના ગાયકવાડ સરકારનું.	કટોસણરોડ ૧૧	બહુચરાજી	કટોસણરોડ	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૨૫	ગોરાદ		ધીણોજ સ્ટે. ૩	મણુંદ	ધીણોજ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૨૬	રૂપપુર		મણુંદરોડ ૭	ચાણસ્મા	મણુંદરોડ	૧	૦	૧	૦	૦	૦
૨૭	કેસણી		,, ૫	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૮	આદીવાડા		રામપુરા સ્ટે. ૧૮	સંખલપુર	ભંકોડા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૯	ગંગેટ		મણુંદરોડ ૪	ચાણસ્મા	મણુંદરોડ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૦	સાંપાવાડા		રામપુરા સ્ટે. ૨૧	સંખલપુર	રામપુરા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૧	ઇટોદા		ધીણોજ ,, ૧૫	વડાવલી	ધીણોજ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૨	દેલવાડા		રામપુરા ,, ૧૦	સંખલપુર	રામપુરા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૩	મીઠીધારીયલ		મણુંદરોડ ૧૩	ચાણસ્મા	મણુંદરોડ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૪	વીરતા		ધીણોજ સ્ટે. ૩	મણુંદ	ધીણોજ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૫	મંડાલી		રામપુરા ,, ૧૧	સંખલપુર	રામપુરા	૦	૦	૦	૦	૦	૦

ઘર સંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થાન, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૨	૭	૦	૨	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૦	
૨	૬	૫	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૨	૬	૨	૧	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૮	૩	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૧	
૧	૪	૦	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	
૧	૩	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૩	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૨	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૬૮૨	૨૫૪૩	૫૦૭	૫૩૬	૮૪	૨૦૦	૦	૧૫	૧	૫	૦	૩૬૯	૫૭૯	૨૫૭	
૧	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૨૧	૮૪	૧૬	૨૧	૫	૭	૦	૦	૦	૦	૦	૧૦	૨૦	૫	
૨૦	૬૮	૩	૧૭	૪	૬	૦	૦	૦	૦	૦	૧૨	૧૭	૯	
૧૯	૪૬	૨	૧૨	૦	૬	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧૦	૧૪	

નંબર	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.	નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પોષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જ્ઞાનભંડાર પાંજરાપોળ.	જૈન સંખ્યા.
૩૬	પલાસર		ધીણોજ સ્ટે. ૮	ચાણસ્મા	પાટણ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૭	હેનમાલ		મણુંદરોડ ૧૮	”	મણુંદરોડ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૮	ભાટસર		” ૧૨	વડાવલી	”	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૯	ચડાસણા		દેત્રોજ સ્ટે. ૧૨	બહુચરાજી	દેત્રોજ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૦	વેણપુર		મણુંદરોડ ૧૮	સંખલપુર	મણુંદરોડ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૧	સુરપુરા		” ૧૮	”	”	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૨	ગોખરવા		” ૧૪	વડાવલી	”	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૩	આંકવા	વડોદરા નામદાર ગાયકવાડ સરકારનું	કટોસણરોડ ૮	બહુચરાજી	કટોસણરોડ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૪	ચંદ્રોટા		રામપુરા સ્ટે. ૨૩	સંખલપુર	રામપુરા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૫	એંદલા		” ” ૧૦	”	”	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૬	ધાણોધરડા		માગુંદરોડ ૬	ચાણસ્મા	મણુંદરોડ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૭	અંબાલા		” ૧૮	સંખલપુર	”	૦	૦	૦	૦	૦	૦
						૧૯	૧૩	૮	૦	૧	૦
૪	તાલુકે હારીજ										
૧	હારીજ		પાટણ સ્ટે ૧૮	હારીજ	પાટણ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨	અડીયા		” ” ૭	પાટણ	”	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૩	દુનાવાડા		” ” ૧૦	”	”	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૪	વાંના		” ” ૧૨	”	”	૧	૦	૦	૦	૦	૦

ઘર સંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						શેરો. ([illegible])
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		પું.	પ.	વિ.	પું.	પ.	વિ.	પું.	પ.	વિ.	પું.	પ.	વિ.	
૨	૭	૦	૨	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૦	
૨	૬	૫	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૨	૬	૨	૧	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૮	૩	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૧	
૧	૪	૦	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	
૧	૩	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૩	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૨	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧૮૨	૨૫૫૩	૫૦૭	૫૩૬	૮૪	૨૦૦	૦	૨૪	૧	૪	૦	૩૩૯	૪૩૯	૨૪૩	
૧	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૨૧	૮૪	૧૬	૨૧	૫	૭	૦	૦	૦	૦	૦	૧૦	૨૦	૫	
૨૦	૬૮	૩	૧૭	૪	૬	૦	૦	૦	૦	૦	૧૨	૧૭	૯	
૧૯	૪૬	૨	૧૨	૦	૬	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧૦	૧૪	

સંખ્યા.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.	નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પૌષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	ગામમાં પાંજરાપોળ.	જૈન મંડળ.
૫	જમનાપુર		પાટણ સ્ટે. ૧૨	પાટણ	પાટણ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૬	ઓતરવાડા		,, ,, ૧૫	હારીજ	,,	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૭	એકલવા		,, ,, ૧૮	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૮	નવામાંકા		,, ,, ૧૬	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૯	કાઠી		,, ,, ૧૮	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૦	જસમોદ		,, ,, ૧૫	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૧	સોઢવ		,, ,, ૧૫	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૨	જુનામાંકા		,, ,, ૧૮	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૩	જુનાકાત્રા		,, ,, ૧૫	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૪	જસવંતપુરા		,, ,, ૧૯	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૫	ખાખર		,, ,, ૧૮	ઊંઝા	રાધનપુર	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૧૬	માસા		,, ,, ૧૫	હારીજ	પાટણ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
		નામદાર ગાયકવાડ સરકારનું.				૬	૪	૦	૦	૦	૦
૫	તાલુકે સિદ્ધપુર										
૧	સિદ્ધપુર		સિદ્ધપુર સ્ટે.	સિદ્ધપુર	સિદ્ધપુર	૩	૨	૧	૦	૧	૦
૨	ઊંઝા		ઊંઝા ,,	ઊંઝા	ઊંઝા	૩	૩	૧	૦	૦	૧
૩	ઉનાવા		,, ,, ૩	ઉનાવા	,,	૧	૨	૦	૦	૦	૦
૪	ડુંગર		,, ,, ૪	ઊંઝા	,,	૧	૧	૦	૦	૦	૦

ઘર સંખ્યા.	મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૧૦	૪૨	૧૪	૮	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૬	૮	૨	
૬	૧૭	૨	૪	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૪	૩	
૩	૯	૫	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	
૩	૫	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	
૨	૧૦	૧	૩	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૦	
૨	૩	૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૨	૩	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૫	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૦	
૧	૪	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૧	
૧	૨	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૧	૦	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૬૪	[illegible]	૫૦	૭૪	૧૫	૨૬	૦	૦	૦	૦	૦	૩૨	૬૯	૩૬	
૬૨	૨૨૮	૩૫	૫૫	૧૧	૫	૦	૦	૧	૦	૦	૧૫	૫૮	૪૮	
૧૫૬	૫૬૭	૮૪	૧૩૫	૧૩	૫૦	૦	૦	૨૯	૦	૦	૪૪	૧૪૮	૬૪	
૫૫	૨૩૨	૩૭	૫૩	૧૧	૧૫	૦	૦	૦	૦	૦	૩૮	૫૩	૨૫	
૨૧	૮૪	૯	૨૨	૪	૫	૦	૦	૦	૦	૦	૧૭	૨૩	૫	

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.	નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પોષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જ્ઞાનખાતું પાંજરાપોળ.	સભા મંડળ.
૫	અઈઠોર	વડોદરા ગાયકવાડ સરકારનું	ઊંઝા સ્ટે. ૩	ઊંઝા	ઊંઝા	૧	૧	૧	૦	૦	૦
૬	દાસજ		,, ,, ૪	સિદ્ધપુર	સિદ્ધપુર	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૭	મહેરવાડા		સિદ્ધપુર ,, ૭	,,	,,	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૮	કલ્યાણા		,, ,, ૯	,,	,,	૧	૧	૧	૦	૦	૦
૯	બામણવાડા		ઊંઝા ,, ૬	ઊંઝા	ઊંઝા	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૧૦	ડાભી ..		,, ,, ૪	,,	,,	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૧	કોહોડા		સિદ્ધપુર ,, ૫	કોહોડા	સિદ્ધપુર	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૨	કલી		,, ,, ૮	,,	,,	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૩	સમોડા		,, ,, ૯	સિદ્ધપુર	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૪	મુંડવાડા		,, ,, ૭	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૫	મેત્રાણા		છાપી ,, ૭	,,	,,	૧	૦	૧	૦	૧	૦
૧૬	ભાખર		સિદ્ધપુર ,, ૩	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૭	ઉમરૂં		,, ,, ૪	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૮	નાગવાસણા		,, ,, ૬	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૯	ગણાવાડા		,, ,, ૪	કોહોડા	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૦	સેદ્રાણા		,, ,, ૪	સિદ્ધપુર	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૧	દેથલી		,, ,, ૯	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૨	કુંવર		,, ,, ૬	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૩	વાધણા		,, ,, ૪	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૪	ખટાસણા		,, ,, ૪	કોહોડા	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૫	રણછોડપુરા		ઊંઝા ,, ૫	,,	ઊંઝા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૬	પુનાસણ		,, ,, ૪	ઊંઝા	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦

ઘર સંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરુષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						શેરો. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૨૦	૮૨	૧૧	૨૧	૨	૮	૦	૦	૦	૦	૦	૧૧	૨૧	૮	
૨૦	૭૨	૧૦	૧૩	૦	૬	૦	૦	૦	૧	૧	૧૫	૧૨	૧૪	
૧૮	૬૮	૯	૧૬	૫	૫	૦	૦	૦	૦	૦	૭	૧૮	૮	
૧૩	૬૧	૧૩	૧૨	૨	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૧૩	૧૨	૭	
૧૦	૩૧	૩	૭	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૭	૮	
૮	૪૦	૮	૯	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧૦	૭	૫	
૮	૩૯	૧૧	૭	૧	૧	૦	૦	૨	૦	૦	૪	૭	૬	
૮	૨૮	૪	૭	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૭	૩	
૭	૩૩	૨	૧૦	૦	૫	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧૧	૩	
૪	૧૬	૮	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	૨	
૪	૫	૨	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	તીર્થ સ્થળ છે.
૩	૧૧	૦	૨	૦	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૩	૩	૦	
૩	૭	૪	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	
૨	૧૨	૨	૨	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૨	૦	
૨	૧૦	૨	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૨	૨	
૨	૮	૧	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૨	૦	
૨	૬	૦	૧	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	
૨	૫	૦	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	[illegible]	૨	૧	
૨	૫	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	
૨	૧૧	૨	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૨	૧	
૧	૭	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૨	
૧	૩	૦	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઈલ દૂર.	નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પોષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જ્ઞાનખાતાં પાંજરાપોળ.	સભા મંડળ.
૨૭	હીસોર	વડોદરાના ગાયકવાડ સરકારનું.	સિદ્ધપુર સ્ટે. ૬	સિદ્ધપુર	સિદ્ધપુર	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૮	કાકોશી		,, ,, ૪	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૯	ડીંડરોલ		,, ,, ૭	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૦	મેથાણ		,, ,, ૭	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૧	સેહેસા		છાપી ,, ૬	,,	છાપી	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૨	હાજીપુરા		ઊંઝા ,, ૪	ઊંઝા	ઊંઝા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
						૧૭	૧૨	૫	૦	૨	૧
૬	તાલુકે ખેરાળુ.										
૧	ખેરાળુ		ખેરાળુ સ્ટે.	ખેરાળુ	ખેરાળુ	૨	૫	૨	૦	૧	૦
૨	વડનગર		વડનગર ,,	વડનગર	વડનગર	૫	૩	૨	૦	૨	૦
૩	સીપોર		ખેરાળુ ,, ૪	સીપોર	ખેરાળુ	૧	૧	૧	૦	૧	૦
૪	ઊમતા		વડનગર ,, ૫	ઊમતા	વડનગર	૧	૨	૩	૦	૦	૦
૫	ચાણસોલ		ખેરાળુ ,, ૬	સુદાશણ	ખેરાળુ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૬	પીંપળદર		વડનગર ,, ૫	કરબટીઆ	વડનગર	૧	૨	૧	૦	૦	૦
૭	કરબટીઆ		,, ,, ૫	,,	,,	૦	૦	૧	૦	૦	૦
૮	લુણુવા		સિદ્ધપુર ,, ૭	સિદ્ધપુર	સિદ્ધપુર	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૯	ડભાડ		ખેરાળુ ,, ૬	સતલાશણ	ખેરાળુ	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૦	ઉંઢઇ		વડનગર ,, ૬	ઉંઢઇ	વડનગર	૧	૧	૦	૦	૦	૦

ઘરસંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						શેરો. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, અંગ્રેજી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૧	૦	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૧	૦	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૧	૧	૦	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૪૮૪	૧૭૦૮	૨૬૧	૩૮૭	૫૭	૧૧૬	૧	૦	૩૨	૧	૧	૨૦૪	૪૦૩	૨૪૫	
૧૭૩	૩૦૧	૪૫	૬૫	૨૪	૧૧	૦	૦	૧	૦	૨	૧૭	૬૨	૭૪	
૧૨૦	૩૭૭	૩૮	૮૯	૯	૨૫	૦	૦	૧૧	૫	૦	૩૫	૧૦૨	૬૩	
૯૬	૨૭૭	૬૦	૫૩	૧૨	૧૩	૦	૦	૧	૩	૦	૨૧	૫૧	૬૩	
૭૬	૨૩૮	૩૮	૪૬	૧૨	૧૫	૦	૦	૦	૦	૦	૨૯	૫૨	૪૬	
૩૯	૧૧૫	૨૪	૨૦	૪	૮	૦	૦	૦	૦	૦	૧૨	૨૧	૨૬	
૩૪	૧૩૦	૧૭	૨૩	૮	૧૨	૧	૦	૦	૦	૦	૨૪	૨૭	૧૮	
૩૩	૧૧૬	૨૪	૨૬	૬	૬	૦	૦	૦	૦	૦	૧૦	૨૧	૨૩	
૨૭	૯૫	૧૭	૧૯	૨	૧૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧૪	૧૯	૧૩	
૨૬	૭૮	૧૨	૧૮	૨	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૧૦	૨૩	૧૦	
૨૪	૮૫	૧૩	૧૭	૨	૬	૦	૦	૦	૦	૦	૧૭	૧૮	૧૨	

નંબર	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઈલ દૂર	નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ	નજીકની તાર ઓફીસ	દેરાસર સંખ્યા	ઉપાશ્રય તથા પોષધશાળા	ધર્મશાળા	પાઠશાળા	જીવદયાનાં પાંજરાપોળ	સભા મંડળ
૧૧	[illegible]		ખેરાળુ સ્ટે. ૩	ખેરાળુ	ખેરાળુ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૧૨	[illegible]		,, ,, ૮	,,	,,	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૩	[illegible]		,, ,, ૮	,,	,,	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૧૪	[illegible]		વિશનગર ,, ૮	ડાંગના	વિશનગર	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૫	[illegible]		વડનગર ,, ૬	શીપોર	વડનગર	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૧૬	[illegible]		ખેરાળુ ,, ૫	ખેરાળુ	ખેરાળુ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૭	[illegible]		,, ,, ૩	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૮	[illegible]		,, ,, ૬	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૯	[illegible]		,, ,, ૭	શીપોર	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૦	[illegible]		વડનગર ,, ૬	ડાંગના	વડનગર	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૧	[illegible]		,, ,, ૬	ઉંઢાઈ	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
		[illegible]				૧૯	૧૯	૧૦	૦	૪	૦
૭	તાલુકે વિસનગર.										
૧	વિસનગર		વિશનગર સ્ટે.	વિશનગર	વિશનગર	૧૦	૮	૨	૦	૨	૦
૨	[illegible]		,, ,, ૮	[illegible]	,,	૨	૨	૦	૦	૦	૦
૩	[illegible]		,, ,, ૮	[illegible]	,,	૧	૨	૦	૦	૦	૦
૪	[illegible]		,, ,, ૮	[illegible]	,,	૧	૩	૦	૦	૦	૦
૫	[illegible]		,, ,, ૫	વિશનગર	,,	૧	૧	૦	૦	૦	૦

ઘરસંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૧૪	૪૩	૬	૯	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૯	૯	૮	
૧૨	૩૭	૮	૮	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૭	૮	૩	
૧૧	૨૫	૮	૫	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૪	૫	
૯	૩૮	૮	૫	૨	૨	૦	૦	૨	૦	૦	૫	૫	૯	
૮	૨૯	૯	૪	૪	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૪	૪	
૫	૨૬	૭	૪	૧	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૪	૨	
૩	૭	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૧	
૨	૧૦	૦	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૩	૧	
૨	૩	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૧	૭	૦	૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૧	૦	
૧	૧	૦	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૭૧૬	૨૦૩૮	૩૩૭	૪૧૭	૬૨	૧૧૨૩	૨	૦	૧૫	૮	૨	૨૨૪	૪૩૬	૩૮૨	
૨૬૩	૬૯૯	૧૦૩	૧૫૯	૩૮	૨૯	૦	૦	૧૬	૭	૦	૪૧	૧૬૦	૧૪૬	
૫૭	૨૧૮	૨૫	૫૦	૫	૨૦	૦	૦	૦	૦	૦	૪૭	૫૧	૨૦	
૩૭	૧૦૮	૨૭	૧૮	૭	૪	૦	૧	૦	૦	૦	૧૯	૧૪	૧૮	
૩૩	૧૦૩	૧૭	૨૨	૪	૩	૦	૦	૦	૧	૦	૧૭	૨૧	૧૮	
૩૦	૧૪૬	૨૩	૨૬	૨	૬	૦	૦	૦	૦	૦	૨૫	૨૯	૧૬	

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.	નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પૌષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જ્ઞાનભંડાર પાંજરાપોળ.	સભા મંડળ.
૬	સવાળા.	વડોદરાના ગાયકવાડ સરકારનું	રંડાલા સ્ટે. ૪	સવાળા	રંડાલા	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૭	ખરવડા		વિશનગર ,, ૭	કડા	વિશનગર	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૮	લાછડી		,, ,, ૮	,,	,,	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૯	કામલપુરગોઠ		,, ,, ૬	,,	,,	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૧૦	વાલમ [વા.		ભાંડુ ,, ૫	ભાંડુ	ભાંડુ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૧૧	ખરસદા		,, ,, ૩	,,	,,	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૨	ભોકરવાડા		,, ,, ૬	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૩	ભાંડુ		,, ,,	,,	,,	૨	૦	૦	૦	૦	૦
૧૪	ઉદલપુર		મહેસાણા ,, ૬	ખેરવા	મહેસાણા	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૫	ગોઠવા		વિશનગર ,, ૫	વિશનગર	વિશનગર	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૬	ધામણવા		જગુદણ ,, ૬	ખેરવા	જગુદણ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૭	કમાણા		વિશનગર ,, ૫	કડા	વિશનગર	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૮	તરભ		ઊંઝા ,, ૪	વિશનગર	ઊંઝા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૯	કામલપુર (ખ.)		મહેસાણા ,, ૮	વસાઇ	મહેસાણા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૦	ખંડોયણ		ભાંડુ ,, ૬	વિશનગર	ભાંડુ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૧	કાંસા		વિશનગર ,, ૨	,,	વિશનગર	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૨	ડઢીઆર		,, ,, ૬	કડા	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૩	પુંદગામ		રંડાલા ,, ૩	વિશનગર	રંડાલા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૪	ખદલપુર		વિશનગર ,, ૮	,,	વિશનગર	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૫	સદુથલા		,, ,, ૩	કડા	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૬	જેતલવાસણા		ભાંડુ ,, ૩	ભાંડુ	ભાંડુ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૭	મગરોડા		મહેસાણા ,, ૭	કડા	મહેસાણા	૦	૦	૦	૦	૦	૦

ઘરસંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (નીશાળ, પુસ્તક ભંડાર, ડાગ્તરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૨૦	૮૯	૧૬	૧૯	૨	૬	૦	૦	૦	૦	૦	૧૬	૧૯	૧૧	
૧૫	૫૯	૧૬	૧૧	૨	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૮	૧૩	૬	
૧૫	૫૬	૧૩	૧૩	૨	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૮	૧૩	૫	
૧૫	૩૩	૧૧	૨	૧	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૨	૧૦	
૧૪	૩૯	૭	૧૧	૦	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૯	૫	
૧૨	૪૫	૧૨	૧૦	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૧૦	૫	
૧૧	૮૧	૭	૨૩	૧	૮	૦	૦	૦	૦	૦	૧૪	૨૩	૫	
૧૦	૪૨	૭	૭	૧	૩	૨	૧	૦	૦	૦	૮	૬	૪	
૯	૩૧	૩	૫	૦	૬	૧	૧	૦	૦	૦	૫	૬	૪	
૮	૨૬	૨	૭	૨	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૭	૧	
૭	૩૦	૬	૫	૦	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૫	૭	
૬	૩૦	૪	૯	૧	૧	૦	૦	૧	૦	૦	૪	૯	૧	
૫	૨૩	૩	૭	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૭	૩	૧	
૪	૧૪	૨	૩	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૩	૩	
૪	૧૧	૩	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૨	
૪	૧૧	૦	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૩	૩	
૪	૧૦	૨	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	૨	
૩	૧૪	૫	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૨	૦	
૨	૧૦	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૨	૧	
૨	૯	૨	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	૨	
૨	૫	૧	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૨	૨	૦	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	

નંબર.	ગામનું નામ.	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.	નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પોષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જ્ઞાનભંડાર પાંજરાપોળ.	સભા મંડળ.
૨૮	ખેચરપુર		રંડાલા સ્ટે. ૩	સવાળા	રંડાલા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
						૨૬	૧૯	૨	૦	૨	૦
૮	તાલુકે મહેસાણા.										
૧	મહેસાણા	ગાયકવાડ સરકારનું	મહેસાણા સ્ટે.	મહેસાણા	મહેસાણા	૧૧	૨	૧	૪	૧	૨
૨	લીંચ		લીંચ ,, ૨	લીંચ	લીંચ	૧	૦	૦	૦	૧	૦
૩	બલોલ		જોટાણા ,, ૫	બલોલ	જોટાણા	૧	૧	૧	૦	૧	૦
૪	છઠીઆરડા		મહેસાણા ,, ૫	છઠીઆરડા	મહેસાણા	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૫	મેઊ		ડાંગરવા ,, ૮	ડાંગરવા	ડાંગરવા	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૬	શાલડી		,, ,, ૪	લાંઘણુજ	,,	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૭	વડસ્મા		,, ,, ૩	ડાંગરવા	,,	૧	૨	૦	૦	૦	૦
૮	લાંઘણુજ		,, ,, ૬	,,	,,	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૯	અંબાસણ		જગુદણ ,, ૫	લીંચ	જગુદણ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૧૦	ઓરણુજ		ડાંગરવા ,, ૪	ઓરણુજ	ડાંગરવા	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૧૧	એરવા		જગુદણ ,, ૩	એરવા	જગુદણ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૧૨	માંકણુજ		લીંચ ,, ૩	મહેસાણા	લીંચ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૧૩	પાંચોટ		મહેસાણા ,, ૫	પાંચોટ	મહેસાણા	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૪	મુલસણ		જગુદણ ,, ૫	એરવા	જગુદણ	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૫	સામેત્રી		લીંચ ,, ૩	મહેસાણા	લીંચ	૧	૧	૦	૦	૦	૦

ઘરસંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થાન, પુસ્તક ભંડાર, ડાકચોકી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ	વિ.	કું.	પ.	વિ	કું.	પ.	વિ.	
૧	૫	૩	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૫૬૫	૧૯૪૬	૨૨૦	૪૨૪	૭૨	૧૧૪	૩	૨	૧૭	૧૧	૦	૨૫૫	૪૨૪	૨૬૭	
૩૦૦	૯૪૧	૧૩૯	૨૨૪	૫૪	૫૮	૦	૦	૧૯	૧૪	૧	૬૮	૨૨૩	૧૪૩	
૬૭	૩૧૧	૩૬	૭૪	૭	૩૧	૦	૦	૦	૦	૦	૫૪	૭૩	૩૬	
૪૭	૧૪૩	૨૬	૧૯	૬	૨૫	૦	૨	૦	૦	૦	૧૬	૨૮	૨૫	
૪૨	૧૮૮	૩૩	૩૭	૯	૧૮	૦	૦	૦	૧	૦	૩૦	૩૫	૨૫	
૪૧	૧૫૫	૨૯	૨૪	૫	૧૨	૦	૦	૦	૦	૦	૩૪	૨૯	૨૨	
૩૯	૧૬૫	૨૭	૩૫	૫	૧૬	૦	૦	૧	૦	૦	૨૯	૩૬	૧૬	
૩૬	૧૬૭	૨૪	૩૬	૦	૨૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨૭	૩૮	૨૨	
૩૨	૧૨૮	૮	૩૭	૪	૬	૦	૦	૬	૦	૦	૧૮	૩૯	૧૦	
૨૭	૧૧૫	૨૬	૨૧	૫	૭	૦	૦	૦	૦	૦	૧૬	૨૪	૧૬	
૨૬	૧૦૨	૧૨	૨૮	૨	૭	૦	૦	૦	૦	૦	૧૩	૨૮	૧૨	
૨૦	૧૦૨	૧૫	૨૪	૪	૯	૦	૦	૦	૦	૦	૧૯	૨૫	૮	
૧૯	૧૧૧	૧૩	૩૦	૪	૭	૦	૦	૧	૦	૦	૧૩	૩૦	૧૩	
૧૯	૭૮	૧૪	૧૭	૫	૬	૦	૦	૦	૦	૦	૧૦	૧૮	૮	
૧૭	૬૯	૧૫	૧૨	૧	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૧૨	૧૨	૪	
૧૬	૫૧	૧૧	૧૦	૪	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૬	૧૩	૫	

ઘર સંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૧૪	૪૮	૧૦	૮	૩	૩	૦	૦	૧	૦	૦	૮	૧૦	૫	
૧૩	૪૬	૬	૧૧	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૯	૧૨	૬	
૧૨	૩૯	૩	૯	૧	૨	૦	૦	૩	૦	૦	૯	૮	૪	
૧૧	૩૩	૫	૬	૨	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૭	૫	
૯	૪૮	૫	૯	૨	૭	૦	૦	૦	૦	૦	૧૨	૯	૪	
૮	૩૪	૫	૮	૨	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૨	૧૦	૪	
૭	૨૬	૫	૫	૦	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૫	૩	
૬	૩૦	૬	૪	૦	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૪	૯	
૫	૧૬	૬	૩	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૩	૨	
૪	૨૪	૪	૭	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૭	૨	
૩	૧૩	૨	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૨	૪	
૩	૧૦	૧	૩	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૩	૦	
૩	૧૦	૪	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	૧	
૩	૧૦	૩	૦	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૦	૪	
૩	૯	૨	૧	૧	૦	૦	૦	૧	૦	૦	૧	૧	૨	
૩	૭	૦	૨	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	
૨	૧૧	૫	૦	૦	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	
૨	૬	૩	૦	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	૧	
૧	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૨	૦	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	૦	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૮૬૨	૩૨૫૧	૫૦૨	૭૦૯	૧૩૧	૨૫૬	૩	૨	૩૨	૧૫	૧	૪૬૩	૬૩૨	૪૨૫	

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.	નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેહરાસર સં.	ઉપાશ્રય તથા પૌષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	ઉપાશ્રમાં પાઠશાળા.	ભંડાર સં.
૯	તાલુકેવિજાપુર										
૧	વિજાપુર		વિજાપુર સ્ટે.	વિજાપુર	વિજાપુર	૯	૯	૧	૦	૧	૦
૨	આગલોડ		,, ,, ૬	આગલોડ	,,	૨	૨	૨	૦	૦	૦
૩	પેઢામલી		,, ,, ૫	પેઢામલી	,,	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૪	લોદરા	મહેરબાન ગાયકવાડ સરકારનું.	લોદરા ,,	લોદરા	લોદરા	૧	૧	૧	૦	૦	૦
૫	આજોલ		,, ,, ૨	ચરાડા	,,	૧	૧	૦	૧	૦	૦
૬	સમૌઉ		,, ,, ૯	ગોજારીઆ	,,	૧	૨	૦	૧	૦	૦
૭	સરદારપુર		વિજાપુર ,, ૧૦	લાડોલ	વિજાપુર	૧	૧	૧	૦	૦	૦
૮	ગવાડા		,, ,, ૫	ગેરીતા	,,	૨	૧	૧	૦	૦	૦
૯	નવાસંગપુર		,, ,, ૩	વિજાપુર	,,	૨	૧	૧	૦	૦	૦
૧૦	ગેરીતા		,, ,, ૫	ગેરીતા	,,	૨	૧	૦	૦	૦	૦
૧૧	રીદરોલ		લોદરા ,, ૨	ચરાડા	લોદરા	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૧૨	બોરૂ		ડાંગરવા ,, ૭	નારદીપુર	ડાંગરવા	૧	૧	૧	૦	૦	૦
૧૩	લાડોલ		વિજાપુર ,, ૪	લાડોલ	વિજાપુર	૨	૧	૦	૦	૦	૦
૧૪	ડાભલા		મહેસાણા ,, ૯	વસઈ	મહેસાણા	૧	૨	૧	૦	૦	૦
૧૫	પુંધરા		લોદરા ,, ૩	પીલવાઇ	લોદરા	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૧૬	રણાસણ		વિજાપુર ,, ૨	વિજાપુર	વિજાપુર	૧	૧	૧	૦	૦	૦
૧૭	માણેકપુર		લીંબોદરા ,, ૨	લીંબોદરા	લીંબોદરા	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૮	કોલવડા		વિજાપુર ,, ૬	ગેરીતા	વિજાપુર	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૧૯	વિહાર		,, ,, ૭	વસઇ	,,	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૨૦	ખરોડ		વિશનગર ,, ૯	લાડોલ	વિશનગર	૧	૧	૦	૦	૦	૦

ઘરસંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૩૩૬	૧૦૧૧	૧૩૭	૨૩૨	૪૮	૬૫	૦	૦	૪૩	૧૭	૩	૬૮	૨૧૫	૧૮૨	થોડાં પુસ્તકો છે.
૮૦	૨૫૦	૪૬	૪૦	૧૨	૨૯	૦	૦	૩	૦	૦	૨૦	૫૩	૪૭	
૭૦	૧૯૮	૪૩	૩૯	૯	૧૧	૧	૦	૦	૦	૦	૧૯	૩૬	૪૦	
૬૧	૨૮૬	૪૪	૬૮	૫	૨૪	૦	૦	૩	૦	૦	૫૧	૬૮	૨૩	
૫૩	૧૯૨	૨૮	૩૫	૮	૨૨	૦	૦	૦	૦	૦	૩૩	૪૯	૧૭	
૫૧	૨૩૫	૫૯	૪૦	૬	૧૭	૬	૧	૦	૦	૦	૨૨	૫૧	૩૩	લાઇબ્રેરી છે.
૪૩	૧૬૨	૨૫	૩૯	૧૧	૧૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨૨	૩૮	૧૬	
૪૨	૨૦૨	૪૦	૪૮	૧	૧૪	૦	૦	૫	૧	૦	૩૩	૪૩	૧૭	
૪૨	૧૬૫	૪૩	૨૮	૦	૭	૦	૦	૦	૦	૦	૨૭	૩૩	૨૭	
૪૦	૧૩૮	૧૨	૩૫	૪	૮	૦	૩	૦	૦	૦	૧૯	૩૫	૨૨	
૩૪	૧૪૬	૨૬	૩૧	૩	૯	૦	૦	૦	૦	૦	૨૪	૩૩	૨૦	
૩૪	૧૩૬	૨૯	૩૧	૧૦	૬	૦	૦	૦	૦	૦	૧૭	૩૨	૧૧	
૩૩	૧૩૦	૧૮	૩૧	૫	૭	૦	૦	૦	૦	૦	૨૧	૨૮	૨૦	
૩૦	૧૧૫	૧૬	૨૮	૫	૧૦	૦	૦	૪	૦	૦	૧૨	૩૧	૯	
૨૯	૧૧૭	૧૬	૨૫	૨	૪	૦	૦	૪	૦	૦	૩૦	૨૬	૧૦	
૨૯	૯૬	૧૧	૨૩	૫	૫	૦	૦	૦	૦	૦	૨૧	૨૨	૯	
૧૯	૯૨	૧૨	૨૧	૪	૧૨	૦	૦	૦	૦	૦	૧૬	૨૩	૪	
૧૯	૬૮	૬	૨૧	૪	૬	૦	૦	૧	૦	૦	૭	૧૫	૮	
૧૭	૭૧	૧૧	૧૩	૨	૬	૦	૦	૦	૦	૦	૧૫	૧૩	૧૧	
૧૭	૬૨	૧૦	૧૦	૨	૫	૦	૦	૦	૦	૦	૧૨	૧૧	૧૨	

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.	નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પોષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	ઢોર તથા પાંજરાપોળ.	સભા મંડળ.
૨૧	જંત્રાલ		વડનગર સ્ટે. ૭	લાડોલ	વડનગર	૧	૨	૦	૦	૦	૦
૨૨	મહુડી		લોદરા ,, ૪	વિજાપુર	લોદરા	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૨૩	ટેંટોદણ		,, ,, ૯	વસઈ	,,	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૨૪	પીલવાઇ		વિજાપુર ,, ૩	પીલવાઇ	વિજાપુર	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૨૫	કુકરવાડા		લોદરા ,, ૧૦	કુકરવાડા	લોદરા	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૨૬	વડાસણ	વડોદરાના ગાયકવાડ સરકારનું.	વિશનગર ,, ૭	,,	વિશનગર	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૨૭	બામણવા		વડનગર ,, ૫	વડનગર	વડનગર	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૨૮	પુદેડા		વિજાપુર ,, ૬	આગલોડ	વિજાપુર	૧	૨	૧	૦	૦	૦
૨૯	બીલોદરા		લોદરા ,, ૬	ગેરીતા	લોદરા	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૩૦	દેવડા		વિશનગર ,, ૭	કુકરવાડા	વિશનગર	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૩૧	ઉબખળ		વિજાપુર ,, ૯	,,	વિજાપુર	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૩૨	વેડા		લોદરા ,, ૪	પીલવાઇ	લોદરા	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૩૩	દગાવાડીયા		વિશનગર ,, ૬	કડા	વિશનગર	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૩૪	પડુસમા		લોદરા ,, ૬	ગોજારીઆ	લોદરા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૫	ચરાડા		,, ,, ૪	ચરાડા	,,	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૩૬	સોખડા		વિજાપુર ,, ૯	કુકરવાડા	વિજાપુર	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૭	આગલોડ (ન.)		,, ,, ૫	વિજાપુર	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૮	લાકરોડા		પ્રાંતીજ ,, ૪	ઓરણા	પ્રાંતીજ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૯	ખરણા		ડાંગરવા ,, ૯	ગોજારીઆ	ડાંગરવા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૦	વીરપુર		વડનગર ,, ૪	વડનગર	વડનગર	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૧	ગોજારીઆ		ડાંગરવા ,, ૩	ગોજારીઆ	ડાંગરવા	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૪૨	હાથીપુરા		વિજાપુર ,, ૫	વિજાપુર	વિજાપુર	૦	૦	૦	૦	૦	૦

ઘર સંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, વા યાત્રી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૧૭	૫૮	૧૨	૧૨	૩	૩	૦	૦	૧	૦	૦	૫	૧૨	૧૦	
૧૬	૯૩	૨૦	૧૯	૨	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૧૮	૧૯	૧૧	
૧૫	૬૦	૧૬	૧૦	૪	૫	૦	૦	૦	૦	૦	૭	૧૦	૮	
૧૪	૪૮	૮	૧૧	૦	૫	૦	૦	૧	૦	૦	૬	૧૧	૬	
૧૪	૬૩	૧૧	૧૩	૨	૭	૦	૦	૦	૫	૧	૧૦	૮	૬	
૧૪	૫૮	૧૦	૧૩	૩	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૮	૧૨	૯	
૧૧	૬૧	૧૮	૧૧	૫	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૬	૭	૧૦	
૧૧	૨૮	૧૧	૨	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૩	૭	
૧૦	૫૮	૧૦	૧૩	૨	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૮	૧૪	૭	
૯	૩૬	૪	૮	૦	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૯	૮	૪	
૯	૨૭	૫	૭	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૭	૪	
૮	૩૦	૮	૫	૩	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૫	૩	
૮	૨૫	૯	૪	૨	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૪	૧	
૬	૨૯	૪	૮	૦	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૮	૧	
૫	૨૬	૫	૫	૨	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૫	૧	
૫	૧૮	૫	૪	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૨	
૫	૧૬	૩	૩	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૩	૨	
૪	૨૯	૭	૪	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૬	૩	
૪	૨૧	૩	૪	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૨	૫	
૪	૧૩	૫	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૩	૧	
૩	૧૪	૩	૨	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૩	૧	
૩	૫	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.	નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પોસાળ.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જ્ઞાનખાતું પાંજરાપોળ.	[illegible] સંખ્યા.
૪૩	ધનપુરા		વિજાપુર સ્ટે. ૩	વિજાપુર	વિજાપુર	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૪	વસાઇ		જગુદણ ,, ૯	વસાઇ	ડાંગરવા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૫	વડાસણ		વિજાપુર ,, ૬	ગેરીતા	વિજાપુર	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૬	હીરપુરા		,, ,, ૬	વિજાપુર	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૭	દેલવાડા		લોદરા ,, ૩	રણાસણ	લોદરા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૮	સોજા		વિજાપુર ,, ૮	આગલોડ	વિજાપુર	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૯	ભીમપુરા	ગાયકવાડ સરકારનું	,, ,, ૪	વિજાપુર	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૫૦	પુદ્ર		,, ,, ૬	લાડોલ	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૫૧	અમીરગઢ ઉર્ફે [illegible]		વડનગર ,, ૭	વિજાપુર	વડનગર	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૫૨	ડેડીયાસણ		વિશનગર ,, ૬	કડા	વિશનગર	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૫૩	મંડાલીવિહાર		વિજાપુર ,, ૯	કુકરવાડા	વિજાપુર	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૫૪	[illegible]		લોદરા ,, ૯	ગોઝારીઆ	લોદરા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
						૪૮	૪૦	૧૧	૨	૧	૦
૧૦	તાલુકે કલોલ.										
૧	કલોલ		કલોલ સ્ટે.	કલોલ	કલોલ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨	[illegible]		[illegible] ..	[illegible]	[illegible]	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૩	[illegible]		ડાંગરવા .. ૮	નારદીપુર	ડાંગરવા	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૪	[illegible]		[illegible] ..	[illegible]	[illegible]	૧	૧	૦	૦	૦	૦

ઘર સંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુ- સ્તક ભંડાર, લા- યબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૨	૧૪	૨	૨	૧	૦	૦	૦	૩	૧	૦	૪	૧	૦	
૨	૯	૦	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૩	૦	
૨	૪	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૮	૨	૧	૦	૧	૦	૦	૧	૦	૦	૧	૧	૦	
૧	૬	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	
૧	૪	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	૨	
૧	૪	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૧	
૧	૩	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	
૧	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૧	૧	૦	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧૨૭૯	૪૭૪૫	૮૨૫	૧૦૧૦	૧૮૨	૩૪૨	૮	૪	૬૯	૨૪	૪	૬૧૨	૧૦૧૫	૬૪૫	
૧૩	૫૯	૧૦	૧૮	૨	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૭	૧૫	૫	
૫૨	૨૧૨	૩૮	૫૨	૧૩	૧૦	૦	૦	૧	૮	૦	૨૭	૬૨	૧	
૩૨	૧૭૭	૩૩	૪૦	૪	૧૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨૭	૪૭	૧૫	
૨૭	૧૨૦	૨૫	૨૭	૬	૮	૦	૦	૦	૦	૦	૧૪	૨૯	૧૧	

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.	નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પોષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જ્ઞાનખાતું પાંજરાપોળ	સભા મંડળ.
૫	નારદીપુર		પાનસર સ્ટે. ૬	નારદીપુર	કલોલ	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૬	સાંતેજ		ખોડીઆર ,, ૬	ઓગણુજ	ખોડીઆર	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૭	જામળા		ડાંગરવા ,, ૮	નારદીપુર	ડાંગરવા	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૮	વેડા		,, ,, ૮	ડાંગરવા	,,	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૯	ખાલુવા		લીંબોદરા ,, ૫	ઉનાઉ	લીંબોદરા	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૦	મોટી આદરજ		કલોલ ,, ૫	ટીટોડા	કલોલ	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૧	સરઢવ		,, ,, ૬	સરઢવ	,,	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૨	ખોરજ		ડાંગરવા ,, ૫	ડાંગરવા	ડાંગરવા	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૩	ઉનાઉ		રાંધેજા ,, ૩	ઉનાઉ	રાંધેજા	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૧૪	પાનસર		પાનસર ,,	પાનસર	પાનસ	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૫	ડેંગુચા	શ્રીમંત ગાયકવાડ સરકારનું.	,, ,, ૩	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૬	વડસર		ખોડીઆર ,, ૫	ઓગણુજ	ખોડીઆર	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૭	પીપલજ		રાંધેજા ,, ૫	સાદરા	રાંધેજા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૮	સેરીસા		કલોલ ,, ૫	કલોલ	કલોલ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૯	મોખાસણ		પાનસર ,, ૫	પાનસર	પાનસર	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૦	પરીઅલ		ડાંગરવા ,, ૮	ડાંગરવા	ડાંગરવા	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૨૧	નાસમદ		ખોડીઆર ,, ૬	ઓગણુજ	ખોડીઆર	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૨	વાસણા		રાંધેજા ,, ૨	રૂપાલ	રાંધેજા	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૨૩	જેઠલજ		ખોડીઆર ,, ૬	ઓગણુજ	કલોલ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૪	સરગાસણ		કલોલ ,, ૮	કલોલ	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૫	હાજીપુર		,, ,, ૭	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૬	ખાત્રજ		ખોડીઆર ,, ૬	ઓગણુજ	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦

ઘરસંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરુષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, મુન્સફ બંદર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૨૨	૧૦૪	૧૯	૧૯	૪	૬	૦	૦	૬	૦	૦	૧૩	૨૨	૧૫	
૨૧	૭૫	૧૬	૨૦	૨	૩	૦	૦	૧	૦	૦	૭	૧૯	૭	
૧૭	૬૬	૧૪	૧૪	૨	૭	૦	૦	૦	૦	૦	૮	૧૬	૫	
૧૫	૭૦	૧૦	૧૮	૨	૬	૦	૦	૦	૦	૦	૧૨	૧૮	૪	
૧૫	૬૫	૧૪	૧૩	૧	૪	૦	૦	૩	૦	૦	૧૨	૧૩	૫	
૧૨	૬૪	૧૦	૧૩	૧	૮	૦	૦	૦	૦	૦	૧૦	૧૩	૯	
૧૦	૪૧	૫	૧૦	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૧૦	૧૨	૨	
૯	૪૭	૮	૧૦	૫	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૬	૧૧	૫	
૮	૩૨	૩	૭	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૮	૭	૪	
૫	૨૧	૩	૫	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૬	૫	૦	[જૈનધર્મ પાળે છે.
૫	૨૦	૩	૬	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૬	૧	[છે ને સ્ત્રીઓ
૪	૨૪	૩	૬	૩	૧	૦	૦	૧	૦	૦	૪	૬	૦	[વિશ્નુધર્મ પાળે
૪	૧૯	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૭	૮	આ ગામમાં પુરુષ
૩	૧૮	૭	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૩	૩	
૩	૧૭	૪	૩	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૪	૩	
૨	૧૩	૩	૨	૦	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૩	૨	૨	
૨	૭	૧	૧	૦	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	
૨	૪	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૦	
૧	૭	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૦	
૧	૫	૧	૦	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૩	૦	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૩	૦	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	

નંબર	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.	નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પોષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જ્ઞા.ભં.તથા પાંજરાપોળ.	સભા મંડળ.
૨૭	છત્રાલ		અણખોલ સ્ટે. ૨	છત્રાલ	અણખોલ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૮	સનાવદ		ખોડીઆર ,, ૭	ઓગણજ	ખોડીઆર	૦	૦	૦	૦	૦	૦
						૧૫	૬	૦	૦	૦	૦
૧૧	તાલુકે દહેગામ	વડોદરાની ગાયકવાડી સરકારનું.									
૧	દહેગામ		દહેગામ સ્ટે.	દહેગામ	દહેગામ	૧	૧	૧	૧	૦	૧
૨	પ્રાંતીયા		ડભોડા ,, ૩	ડભોડા	ડભોડા	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૩	બહીયલ		દહેગામ ,, ૭	બહીયલ	દહેગામ	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૪	ધારીસણા		રખીઆલ ,, ૩	રખીઆલ	,,	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૫	વડવાસા		દહેગામ ,, ૫	,,	,,	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૬	મગોડી		ડભોડા ,, ૩	નાંદોલ	ડભોડા	૨	૦	૦	૦	૦	૦
૭	જાળીયાનોમઠ		રખીઆલ ,, ૩	રખીઆલ	રખીઆલ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૮	પાલજ		ડભોડા ,, ૫	સાદરા	ડભોડા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૯	હંસનપુર મોટા		,, ,, ૪	હંસ૦ મો૦	,,	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૦	મહુંદરા		,, ,, ૫	સાદરા	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૧	કડાદરા		દહેગામ ,, ૬	દહેગામ	દહેગામ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૨	મોટા જલુંદરા		,, ,, ૫	,,	,,	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૩	સોનારડા		ડભોડા ,, ૩	,,	ડભોડા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૪	વાસણા રાઠોડ		દહેગામ ,, ૩	,,	દહેગામ.	૦	૦	૦	૦	૦	૦

ઘરસંખ્યા.	જૈન મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		ગું.	પ.	વિ.	ગું.	પ.	વિ.	ગું.	પ.	વિ.	ગું.	પ.	વિ.	
૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૨૮૯	૧૨૯૫	૨૩૫	૨૯૫	૫૦	૮૧	૦	૦	૧૨	૮	૦	૧૮૦	૩૨૬	૧૦૮	
૧૧૮	૫૨૧	૧૧૬	૧૦૨	૧૩	૪૧	૦	૦	૧૨	૦	૦	૬૮	૧૧૦	૫૯	[જ્ઞાનવર્ધક લાય- બ્રેરી છે.]
૩૧	૧૪૦	૪૨	૨૭	૪	૯	૦	૦	૧૦	૦	૦	૧૨	૨૬	૧૦	
૩૦	૧૨૨	૨૦	૨૬	૪	૮	૦	૦	૪	૦	૦	૧૫	૨૭	૧૮	
૧૯	૮૪	૩૨	૭	૭	૮	૦	૦	૦	૦	૦	૧૨	૧૪	૪	
૧૭	૮૧	૮	૧૬	૧	૭	૪	૦	૦	૦	૦	૧૭	૧૬	૧૨	
૧૭	૬૪	૨૪	૯	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧૨	૯	૭	
૧૪	૬૯	૧૪	૧૨	૩	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૧૯	૧૨	૫	
૧૧	૬૧	૭	૧૮	૧	૭	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૧૮	૫	
૧૧	૩૮	૮	૮	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૭	૭	૫	
૧૦	૩૫	૪	૬	૨	૬	૦	૦	૧	૧	૦	૮	૫	૨	
૯	૪૨	૧૨	૯	૨	૨	૦	૦	૨	૦	૦	૫	૧૦	૦	
૯	૪૨	૧૩	૮	૦	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૮	૪	
૮	૩૩	૬	૭	૧	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૮	૩	
૭	૩૯	૯	૧૦	૨	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૮	૪	

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.	નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પોષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જીવાતખાતું પાંજરાપોળ.	સભા મંડળ.
૧૫	ચેખલાપગી		રખીઆલ સ્ટે. ૮	સાદરા	રખીઆલ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૬	છાલા		ડભોડા ,, ૯	છાલા	ડભોડા	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૧૭	ચીલોડા		,, ,, ૫	સાદરા	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૮	હાલીસા		દહેગામ ,, ૬	,,	દહેગામ	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૯	કઠવાડા		નરોડા ,, ૩	નરોડા	નરોડા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૦	પાટનોકુવો	વડોદરાના ગાયકવાડ સરકારનું.	રખીઆલ ,, ૩	રખીઆલ	રખીઆલ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૧	ધમીજ		દહેગામ ,, ૭	બહીયલ	દહેગામ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૨	હાથીજણ		,, ,, ૪	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૩	સાંપા		,, ,, ૫	આંબલીઆ	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૪	સીહોલી મોટી		ડભોડા ,, ૫	સાદરા [રા	ડભોડા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૫	દેણપ		,, ,, ૬	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૬	ગલુદન		,, ,, ૨	ડભોડા	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૭	ઈસનપુર (ડો.)		દહેગામ ,, ૫	બહીયલ	દહેગામ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૮	ભાવડા		,, ,, ૪	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૯	વાંકાનેરડા		ડભોડા ,, ૧	ડભોડા	ડભોડા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૦	ચામલા		દહેગામ ,, ૪	કુવા	દહેગામ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૧	વાસણા (ચો૦)		ડભોડા ,, ૧૦	સાદરા	ડભોડા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૨	વીરાતલાવડી		,, ,, ૩	નરોડા	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૩	બીલાસીયા		નરોડા ,, ૩	,,	નરોડા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
						૧૧	૨	૧	૧	૦	૧

ઘર સંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૭	૩૯	૯	૧૦	૨	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૯	૩	
૭	૩૬	૮	૫	૦	૪	૦	૦	૧	૧	૧	૪	૬	૬	
૭	૩૪	૭	૯	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૯	૨	
૬	૩૦	૭	૫	૩	૧	૦	૦	૭	૦	૦	૦	૪	૩	
૫	૩૦	૫	૮	૧	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૭	૨	
૫	૧૫	૨	૩	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૩	૨	
૪	૨૪	૫	૬	૦	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૧	૬	૩	
૪	૧૫	૩	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૪	૦	
૪	૯	૦	૨	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૧	
૩	૧૨	૪	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૨	૧	
૩	૮	૦	૧	૧	૨	૦	૦	૧	૦	૦	૦	૧	૨	
૩	૬	૩	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	
૨	૩	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	
૧	૮	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૩	૦	
૧	૭	૦	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૨	૦	
૧	૬	૪	૦	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૫	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	
૧	૪	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૩૭૭	૧૬૭૩	૩૮૭	૩૨૮	૫૪	૧૩૧	૪	૧	૩૮	૨	૧	૨૨૨	૩૩૯	૧૬૬	

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.	નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પૌષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જ્ઞાતખાતાનું પાંજરાપોળ.	સભા મંડળ.
૧૨	તાલુકે આતરસુંબા.										
૧	આતરસુંબા		દહેગામ સ્ટે. ૧૫	આતરસુંબા	દહેગામ	૧	૧	૧	૦	૦	૦
૨	ઘડીઆ		,, ,, ૧૨	આંબલીયારા	,,	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૩	માંડવા	ગાયકવાડ સરકારનું	,, ,, ૧૭	(ભાથીજીનું	,,	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૪	કનીપુર		,, ,, ૧૧	દહેગામ	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૫	બારીઆ		,, ,, ૧૧	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
						૩	૧	૧	૦	૦	૦
૯	તાલુકે વિજાપુરનો વધારો.										
	[illegible]		વિજાપુર સ્ટે. ૮	વિજાપુર	વિજાપુર	૧	૧	૦	૦	૦	૦

ગામની સંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (નીશંસાળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૧૨	૩૭	૭	૮	૦	૧	૦	૦	૧	૦	૦	૫	૧૦	૫	
૧૩	૬૦	૧૧	૧૦	૧	૪	૦	૧	૦	૦	૦	૧૫	૧૨	૬	
૯	૨૭	૮	૪	૦	૧	૦	૦	૦	૧	૦	૩	૩	૭	
૪	૨૯	૧૨	૫	૨	૦	૦	૦	૩	૦	૦	૧	૫	૧	
૩	૨૭	૨	૫	૨	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૮	૫	૩	
૪૨	૧૮૦	૪૦	૩૨	૫	૮	૦	૧	૪	૧	૦	૩૨	૩૫	૨૨	
૨૮	૧૧૧	૧૭	૩૧	૩	૪	૦	૦	૦	૨	૦	૧૬	૨૯	૯	પાનું ૩૩ નું સંધાણ છે.

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.					પરચુરણ.	ગચ્છ.			પરચુરણ.
		વી. ઓ.	વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	વી. પો.	દ. પો.		તપા.	સાગર.	ઢુંઢક.	
૧	તાલુકે કડી.										
૧	કડી	૮૧	૧૭	૬૩	૨૦	૧૦	ભો. ૩૯ ક. ૭	૫૧	૮૨	૨	આં. ૬૧ લો પો.૮ [લોં. ૨૯.
૨	કૈયલ	૦	૯૮	૧૭	૦	૦		૧૧૫	૦	૦	
૩	સુરજ	૦	૫૦	૪૩	૦	૦		૯૩	૦	૦	
૪	વડુ	૦	૦	૯૨	૦	૦		૯૨	૦	૦	
૫	આદરજ (મેરડા)	૦	૦	૩૯	૦	૫૦		૦	૮૯	૦	
૬	રાજપુર	૦	૦	૧૧૭	૦	૦		૧૧૭	૦	૦	
૭	કંડ	૦	૪૬	૧૦	૮	૦		૩	૦	૬૪	
૮	ડાંગરવા	૦	૨૧	૩૮	૪	૦		૬૩	૦	૦	
૯	નંદાસણ	૦	૬૪	૪	૦	૦		૬૮	૦	૦	
૧૦	એંદરાડ	૦	૦	૩૦	૦	૦		૩૦	૦	૦	
૧૧	ઘુમાસણ	૦	૦	૩૫	૦	૦		૦	૩૫	૦	
૧૨	ઈશણા	૦	૦	૨૦	૦	૦		૦	૨૦	૦	
૧૩	થોળ	૦	૦	૩૩	૦	૦		૦	૩૩	૦	
૧૪	કરજીસણ	૦	૨૨	૦	૦	૦		૨૨	૦	૦	
૧૫	વરખડીઆ	૦	૨૬	૦	૦	૦		૨૬	૦	૦	
૧૬	ઝુલાસણ	૦	૦	૧૫	૦	૦		૦	૧૫	૦	
૧૭	વાઘરોડા	૦	૧૪	૦	૦	૦		૧૪	૦	૦	
૧૮	ખાવડ	૦	૦	૧૬	૦	૦		૦	૧૬	૦	
૧૯	ઊંટવા	૦	૦	૧૨	૦	૦		૦	૧૨	૦	
૨૦	અગોલ	૦	૦	૧૦	૦	૦		૧૦	૦	૦	
૨૧	વેકરા	૦	૫	૩	૦	૦		૮	૦	૦	

નંબર.	ગામનું નામ.	જાતિ.					પરચુરણ.	[illegible]			પરચુરણ.
		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	
૨૨	આધારુજ	૦	૦	૧૫	૦	૦		૦	૧૫	૦	
૨૩	કોલાદ	૦	૦	૧૧	૦	૦		૦	૧૧	૦	
૨૪	સાદા	૦	૦	૭	૦	૦		૭	૦	૦	
૨૫	દેત્રુંબા	૦	૦	૪	૦	૦		૦	૪	૦	
૨૬	વડાવી	૦	૦	૧૧	૦	૦		૦	૧૧	૦	
૨૭	બુડાસણ	૦	૦	૮	૦	૦		૦	૮	૦	
૨૮	કોરડા	૦	૦	૮	૦	૦		૮	૦	૦	
૨૯	બોરીસણા	૦	૦	૭	૦	૦		૭	૦	૦	
૩૦	ડરણ	૦	૦	૬	૦	૦		૦	૬	૦	
૩૧	પુલેત્રા	૦	૦	૫	૦	૦		૦	૫	૦	
૩૨	પાલ્લી	૦	૦	૪	૦	૦		૪	૦	૦	
૩૩	કણજરી	૦	૦	૨	૦	૦		૦	૨	૦	
૩૪	ગોવીંદપુરા	૦	૦	૯	૦	૦		૯	૦	૦	
૩૫	મોકાસણ	૦	૦	૬	૦	૦		૦	૬	૦	
૩૬	ઝાલોડા	૦	૦	૪	૦	૦		૦	૪	૦	
૩૭	આનંદપુરા	૦	૦	૪	૦	૦		૪	૦	૦	
૩૮	બાવળુ	૦	૦	૪	૦	૦		૦	૪	૦	
૩૯	ટાચીઆ	૦	૪	૦	૦	૦		૪	૦	૦	
૪૦	કલ્યાણપુરા	૦	૦	૪	૦	૦		૪	૦	૦	
૪૧	ચાલાસણ	૦	૦	૩	૦	૦		૩	૦	૦	
૪૨	પંથોડા	૦	૦	૩	૦	૦		૩	૦	૦	
૪૩	આદુંદરા	૦	૦	૩	૦	૦		૩	૦	૦	
૪૪	ખેરપુર	૦	૦	૨	૦	૦		૨	૦	૦	
૪૫	જાસલપુર	૦	૦	૨	૦	૦		૨	૦	૦	

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ. વી. ઓ.	વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	વી. પો.	દ. પો.	પરચુરણ.	ગચ્છ. તપા.	સાગર.	લહુકે.	પરચુરણ.
૪૬	ખડેરાવપુરા	૦	૨	૦	૦	૦		૦	૨	૦	
૪૭	સેદરડી	૦	૦	૧	૦	૦		૧	૦	૦	
૪૮	દીગડી	૦	૦	૧	૦	૦		૦	૧	૦	
૪૯	મોરવા	૦	૦	૧	૦	૦		૧	૦	૦	
૫૦	સેદરાણા	૦	૧	૦	૦	૦		૧	૦	૦	
૫૧	નંદાણ	૦	૦	૧	૦	૦		૦	૧	૦	
૫૨	સરસાવ	૦	૦	૧	૦	૦		૧	૦	૦	
		૮૧	૩૭૦	૭૩૪	૩૨	૬૩	૪૬	૭૭૬	૩૮૨	૬૫	૧૦૩
૨	તાલુકે પાટણ.										
૧	પાટણ	૧૪૦	૧૭૭૩	૨૫૨	૬૯૦	૨૪૫	૧૫૮, પાંડે ૧૮,] ૧૦૬, સા. ૨૫૮, સાં. ૩૯, ક. ૧૪, ભો. [દ. ઓ. ૨૩૮, ભા.	૨૭૪૯	૧૧૬	૭	૪૯, વિ. ૨] ગો. ૧૬, લો. પો. ખ. ૧૪૬, સા, ૩ પુ. ૪૦ [illegible] ગા. ૭, [લાં. ૧૮ અં. ૪૧૫
૨	સરીયદ	૧૧	૦	૯૬	૧૧૩	૦		૨૦૯	૦	૦	ખ. ૧૧,
૩	રણુંજ	૦	૮૨	૭	૦	૦	ભા. ૨૧૬. ઓ. ૫૭	૧૬૭	૦	૦	
૪	મણુંદ	૦	૧૧	૧૧૪	૦	૦	ભા. ૧૮ ક. ૪.	૧૪૭	૦	૦	
૫	કંબોઈ	૦	૧૩૯	૦	૦	૦	ભા. ૧.	૧૪૦	૦	૦	
૬	સંડેર	૦	૪૮	૧૧	૦	૦	ભા. ૪૧	૧૦૦	૦	૦	
૭	ઉંદરા	૦	૦	૭૭	૦	૦		૭૭	૦	૦	
૮	મેસર	૬	૯	૧૭	૧૨	૦		૪૪	૦	૦	

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.					પરચુરણ	ગચ્છ.			પરચુરણ.
		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		તપા.	[illegible]	[illegible]	
૯	સંખારી	૦	૮	૦	૩૬	૦		૩૬	૦	૦	
૧૦	કુણઘેર	૦	૦	૦	૪૩	૦		૪૩	૦	૦	
૧૧	ગોલીવાડા	૧૯	૦	૫	૦	૦		૨૪	૮	૦	
૧૨	દાત્રા	૦	૦	૭	૬	૦		૧૩	૦	૦	
૧૩	ધારપ્રોજ	૦	૦	૦	૨૨	૦		૨૨	૦	૦	
૧૪	બાલુવા	૦	૧૭	૫	૦	૦		૨૨	૦	૦	
૧૫	વાગડોદ	૨	૦	૧	૦	૦	બા. ૩. મા. ૧.	૭	૦	૦	
૧૬	સાંપ્રા	૦	૦	૦	૧૧	૦		૧૧	૦	૦	
૧૭	જનગરાળ	૦	૧૦	૦	૦	૦		૧૦	૦	૦	
૧૮	અધાર	૫	૦	૦	૦	૦	સો. ૩.	૮	૦	૦	
૧૯	વાંમૈયા	૦	૭	૦	૫	૦		૧૨	૦	૦	
૨૦	માતપુર	૦	૮	૦	૦	૦		૮	૦	૦	
૨૧	મીગ્રોલ	૦	૫	૦	૦	૦		૫	૦	૦	
૨૨	ઈંદલા	૩	૦	૦	૨	૦		૫	૦	૦	
૨૩	વાયડ	૦	૦	૦	૯	૦		૯	૦	૦	
૨૪	કોસા	૦	૫	૦	૦	૦		૫	૦	૦	
૨૫	દીવોદરડા	૦	૫	૦	૦	૦		૫	૦	૦	
૨૬	ખાનપરડા	૦	૦	૪	૦	૦		૪	૦	૦	
૨૭	વડલી	૩	૦	૦	૦	૦		૩	૦	૦	
૨૮	ઓઢવા	૦	૦	૩	૦	૦		૩	૦	૦	
૨૯	અબલુવા	૦	૩	૦	૦	૦		૩	૦	૦	
૩૦	લાખડપ	૦	૨	૦	૦	૦		૨	૦	૦	
૩૧	મીઠીવાવડી	૦	૨	૦	૦	૦		૨	૦	૦	
૩૨	ખમીયાળા	૦	૨	૦	૦	૦		૨	૦	૦	

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.					પરચુરણ.	ગચ્છ.			પરચુરણ.
		વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	શ્રી. ૧૮	વી. પો.	પો. ૧૮		તપા	આંચલ	લુંકા	
૩૩	રામપુરા	૦	૦	૨	૦	૦		૨	૦	૦	
૩૪	કુંતાવાડા	૦	૧	૦	૦	૦		૧	૦	૦	
૩૫	ડેર	૦	૦	૦	૧	૦		૧	૦	૦	
૩૬	સુંણકુ	૦	૧	૦	૦	૦		૧	૦	૦	
		૧૮૯	૨૧૩૦	૬૦૧	૯૫૦	૨૪૫	૯૮૦	૩૯૦૨	૧૧૬	૭	૧૦૭૦
૩	તાલુકે વડાવલી.										
૧	વડાવલી	૦	૧૪૪	૪૬	૦	૦		૧૯૦	૦	૦	
૨	ચાણસ્મા	૮	૭૬૦	૧૩	૩	૦		૭૮૪	૦	૦	અં. ૨ પુ ૪
૩	ધીણોજ	૦	૧૮૩	૪૮	૦	૦		૨૩૧	૦	૦	
૪	શંખલપુર	૦	૫૪	૯૦	૦	૦		૧૪૪	૦	૦	
૫	મુંઢેરા	૦	૬૯	૬૦	૦	૦		૧૨૯	૦	૦	
૬	ગાંભુ	૦	૩૧	૭	૦	૭૭	ભા. ૩	૧૧૮	૦	૦	
૭	લણવા	૦	૧૦૬	૦	૦	૦		૧૦૬	૦	૦	
૮	કાલરી	૦	૦	૮૭	૦	૦	ભા ૫	૯૨	૦	૦	

જીલ્લો કડી.

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.					પરચુરણ.	ગચ્છ.			પરચુ…
		વી. ઓ.	વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	વી. પો.	દ. પો.		તપા.	સાગર.	દેવસૂ.	
૯	શંતેજ	૦	૦	૫	૦	૫૪		૫૯	૦	૦	
૧૦	ચવેલી	૦	૪૫	૦	૦	૦		૪૫	૦	૦	
૧૧	આમ્રજ્જોલ	૦	૪૨	૦	૦	૦		૪૨	૦	૦	
૧૨	પીંડારપુર	૦	૦	૩૪	૦	૦		૩૪	૦	૦	
૧૩	બેચર	૦	૧૪	૧૯	૦	૦		૩૩	૦	૦	
૧૪	પીપલ	૦	૧૩	૦	૦	૦		૧૩	૦	૦	
૧૫	જખાના	૦	૩૭	૦	૦	૦		૩૭	૦	૦	
૧૬	મોટપ	૦	૦	૦	૧૪	૨૧		૩૫	૦	૦	
૧૭	માણીયારી	૦	૩૫	૦	૦	૦		૩૫	૦	૦	
૧૮	ટાટીવાડા	૦	૦	૨૯	૦	૦		૨૯	૦	૦	
૧૯	બ્રાહ્મણવાડા	૦	૨૫	૦	૦	૦		૨૫	૦	૦	
૨૦	કંબોઈ સોલંકી	૦	૩૩	૦	૦	૦		૦	૦	૦	અં. ૩૩,
૨૧	દેથલી	૦	૧૬	૧૦	૦	૦		૨૬	૦	૦	
૨૨	વસઈ	૦	૨૪	૦	૦	૦		૨૪	૦	૦	
૨૩	ખાંભેલ	૦	૨	૨૧	૦	૦		૨૩	૦	૦	
૨૪	ઉડાણુ	૦	૦	૨૩	૦	૦		૨૩	૦	૦	
૨૫	ગોરાદ	૦	૨૧	૧	૦	૦		૨૨	૦	૦	
૨૬	રૂપપુર	૦	૧૮	૦	૦	૦		૧૮	૦	૦	
૨૭	કેસણી	૦	૧૯	૦	૦	૦		૧૯	૦	૦	
૨૮	આદીવાડા	૦	૦	૧૫	૦	૦		૧૫	૦	૦	
૨૯	ગગેટ	૦	૧૧	૦	૦	૦		૧૧	૦	૦	
૩૦	સાપાવાડા	૦	૦	૧૧	૦	૦		૧૧	૦	૦	
૩૧	ઇટોદા	૦	૦	૧૦	૦	૦		૧૦	૦	૦	
૩૨	દેલવાડ	૦	૦	૧૨	૦	૦		૧૨	૦	૦	

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.					પરચુરણ.	ગચ્છ.			પરચુરણ.
		વી. ઓ.	વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	વી. પો.	દ. પો.		તપા.	સાગર.	ખરતર.	
૩૩	મીઠીધારીયલ	૦	૫	૬	૦	૦		૧૧	૦	૦	
૩૪	વીરતા	૦	૧૧	૦	૦	૦		૧૧	૦	૦	
૩૫	મંડાલી	૦	૦	૯	૦	૦		૯	૦	૦	
૩૬	પલાસર	૦	૭	૦	૦	૦		૭	૦	૦	
૩૭	દેનમાલ	૦	૩	૩	૦	૦		૬	૦	૦	
૩૮	ભાટસર	૦	૦	૬	૦	૦		૬	૦	૦	
૩૯	ચડાસણા	૦	૦	૮	૦	૦		૮	૦	૦	
૪૦	વેણુપુર	૦	૦	૪	૦	૦		૪	૦	૦	
૪૧	સુરપુરા	૦	૦	૩	૦	૦		૩	૦	૦	
૪૨	ગોખરવા	૦	૩	૦	૦	૦		૩	૦	૦	
૪૩	આંકવા	૦	૦	૨	૦	૦		૨	૦	૦	
૪૪	ચંદ્રોડા	૦	૦	૨	૦	૦		૨	૦	૦	
૪૫	એંદલા	૦	૦	૧	૦	૦		૧	૦	૦	
૪૬	ધાણોધરડા	૦	૧	૦	૦	૦		૧	૦	૦	
૪૭	અંબાલા	૦	૦	૧	૦	૦		૧	૦	૦	
		૮	૧૭૮૨	૫૮૬	૧૭	૧૫૨	૮	૨૫૪૪	૦	૦	૩૯
૪	તાલુકે હારીજ										
૧	હારીજ	૦	૦	૧	૦	૦		૦	૦	૦	ખ. ૧,
૨	અડીયા	૦	૦	૦	૮૪	૦		૮૪	૦	૦	
૩	દુનાવાડા	૦	૦	૦	૬૮	૦		૬૮	૦	૦	

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ. વી. ઓ.	વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	પો.	દ. શ્રી.	પરચુરણ.	ગચ્છ. તપા.	સાગર.	ઢુંઢક.	પરચુરણ.
૪	વાંસા	૦	૦	૦	૪૬	૦		૪૬	૦	૦	
૫	જમનાપુર	૦	૦	૦	૪૨	૦		૪૨	૦	૦	
૬	ઓતરવાડા	૦	૦	૦	૧૭	૦		૦	૧૭	૦	
૭	એકલવા	૦	૯	૦	૦	૦		૯	૦	૦	
૮	નવામાંકા	૦	૫	૦	૦	૦		૫	૦	૦	
૯	કાડી	૦	૦	૧૦	૦	૦		૧૦	૦	૦	
૧૦	જસમોદ	૦	૩	૦	૦	૯	સાં. ૧	૦	૦	૦	અં. ૧, પુ. ૨,
૧૧	સોઢવ	૦	૧	૨	૦	૦		૩	૦	૦	
૧૨	જુનામાંકા	૦	૦	૫	૦	૦		૫	૦	૦	
૧૩	જુનાકાત્રા	૦	૦	૪	૦	૦		૪	૦	૦	
૧૪	જસવંતપુરા	૦	૦	૨	૦	૦		૨	૦	૦	
૧૫	ખાખર	૦	૦	૦	૨	૦		૨	૦	૦	
૧૬	આસા	૦	૦	૧	૦	૦		૧	૦	૦	
		૦	૧૭	૨૫	૨૫૯	૦	૧	૨૮૧	૧૭	૦	૪
૫	તાલુકે સિદ્ધપુર.										
૧	સિદ્ધપુર	૧	૪	૦	૯૬	૫	ભા.૧૦૫,બો.૧૭,	૨૨૮	૦	૦	
૨	ઊંઝા	૦	૦	૯૫	૧૦૭	૧૨૭	દ. ઓ. ૨૪૮, સો. ૭,	૪૯૭	૦	૦	
૩	ઉનાવા	૦	૦	૨૧૦	૦	૦	ભા. ૨૨.	૧૩૪	૦	૦	પા. ૯૮,

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.					પરચુરણ.	ગચ્છ.			પરચુરણ.
		વી. ઓ.	વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	વી. પો.	દ. પો.		તપા.	સાગર.	ઢુંઢક.	
૪	ઢુંડાવ	૦	૦	૦	૦	૮૫		૮૫	૦	૦	
૫	આઈઠોર	૦	૦	૨	૬૧	૧૪	દ. ઓ. ૫,	૮૨	૦	૦	
૬	દાસજ	૦	૦	૭૨	૦	૦		૭૨	૦	૦	
૭	મહેરવાડા	૦	૦	૦	૬૮	૦		૬૮	૦	૦	
૮	કલ્યાણા	૦	૦	૦	૬૧	૦		૬૧	૦	૦	
૯	બામણવાડા	૦	૦	૦	૦	૩૧		૩૧	૦	૦	
૧૦	ટાભી	૦	૫	૩૫	૦	૦		૪૦	૦	૦	
૧૧	કોહોડા	૦	૦	૨૧	૭	૧૧		૦	૦	૦	ગૌતમ ? ૩૯,
૧૨	કલી	૦	૦	૨૮	૦	૦		૨૮	૦	૦	
૧૩	સમોડા	૦	૦	૨૪	૦	૦	ભા. ૯,	૩૩	૦	૦	
૧૪	મુંડવાડા	૦	૬	૧૦	૦	૦		૧૬	૦	૦	
૧૫	મેત્રાણા	૦	૧	૦	૪	૦		૫	૦	૦	
૧૬	ભાખર	૦	૦	૧૧	૦	૦		૧૧	૦	૦	
૧૭	ઉંમરૂ	૦	૦	૦	૩	૦	દ. ઓ. ૪.	૭	૦	૦	
૧૮	નાગવાસણ	૪	૦	૮	૦	૦		૧૨	૦	૦	
૧૯	ગણાવાડા	૦	૦	૧૦	૦	૦		૧૦	૦	૦	
૨૦	સેદ્રાણા	૦	૦	૮	૦	૦		૮	૦	૦	
૨૧	દેથલી	૦	૬	૦	૦	૦		૬	૦	૦	
૨૨	કુંવારા	૦	૦	૫	૦	૦		૫	૦	૦	
૨૩	વાધણા	૦	૦	૦	૫	૦		૫	૦	૦	
૨૪	અટાસણા	૦	૦	૧૧	૦	૦		૧૧	૦	૦	
૨૫	રણછોડપુરા	૦	૦	૬	૦	૧		૭	૦	૦	
૨૬	પુનાસણ	૦	૦	૦	૦	૩		૩	૦	૦	
૨૭	હીસોર	૦	૧	૦	૦	૦		૧	૦	૦	

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ. વી. શ્રો.	વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	વી. પો.	દ. પો.	પરચુરણ.	ગચ્છ. તપા.	આગમ.	દિગંબર.	પરચુરણ.
૨૮	કાકોશી	૦	૧	૦	૦	૦		૧	૦	૦	
૨૯	ડીંડરોલ	૦	૦	૦	૧	૦		૧	૦	૦	
૩૦	મેથાણ	૦	૦	૧	૦	૦		૧	૦	૦	
૩૧	સેહેસા	૦	૦	૧	૦	૦		૧	૦	૦	
૩૨	હાજીપુરા	૦	૦	૧	૦	૦		૧	૦	૦	
		૫	૨૪	૫૭૬	૪૧૫	૨૮૮	૪૧૭	૧૫૦૭	૦	૦	૧૩૭
૬	તાલુકે એરાણુ										
૧	એરાણુ	૫	૦	૦	૨૪૨	૫૪		૩૦૧	૦	૦	
૨	વડનગર	૮૨	૪	૧૨૧	૬૨	૮	બો. ૯૯, ક. ૧,	૧૦૦	૦	૨૭૭	
૩	શ્રીપોર	૦	૦	૦	૨૩૭	૦		૨૩૭	૦	૦	
૪	ઊમતા	૩૫	૧૫૪	૦	૪૯	૦	કં ૨, બો. ૧૭,	૨૩૮	૦	૦	
૫	ચાણસોલ	૪૦	૦	૦	૬૦	૦	ભા. ૫,	૪૫	૦	૬૦	
૬	પીંપળદર	૨૯	૭૬	૨૫	૦	૦		૧૩૦	૦	૦	
૭	કરબટીઆ	૫૬	૩૪	૧૨	૦	૧૪		૧૧૬	૦	૦	

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિઃ					પરચુરણ.	ગચ્છ.			પરચુરણ.
		વી. ઓ.	વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	વી. પો.	દ. પો.		તપા.	સાગર.	પાયચંદ.	
૮	લુણવા	૦	૫	૧૯	૨૭	૨૪	ભા. ૨૦,	૯૦	૦	૦	પા. ૫,
૯	ડભાડ	૦	૦	૪	૭૨	૦	ક. ૨,	૭૮	૦	૦	
૧૦	ઉંઢઇ	૦	૬	૭૯	૦	૦		૮૫	૦	૦	
૧૧	વલાદ	૦	૪૩	૦	૦	૦		૪૩	૦	૦	
૧૨	મછવા	૦	૦	૪	૩૩	૦		૩૭	૦	૦	
૧૩	મંડાલી	૦	૦	૦	૨૫	૦		૨૫	૦	૦	
૧૪	જાશકા	૩૪	૦	૦	૪	૦		૩૮	૦	૦	
૧૫	ઉણાદ	૨૯	૦	૦	૦	૦		૨૯	૦	૦	
૧૬	વીઠોડા	૦	૧૫	૧૧	૦	૦		૨૬	૦	૦	
૧૭	મધરૂપુર	૦	૨	૫	૦	૦		૭	૦	૦	
૧૮	પાનછા	૦	૦	૧૦	૦	૦		૧૦	૦	૦	
૧૯	વધવાળી	૦	૦	૩	૦	૦		૩	૦	૦	
૨૦	બાબીપુરા	૦	૦	૭	૦	૦		૭	૦	૦	
૨૧	શાહપુર	૦	૦	૦	૧	૦		૧	૦	૦	
		૩૧૦	૩૨૦	૩૦૦	૮૬૨	૧૦૦	૧૪૬	૧૬૮૬	૦	૩૪૭	૫
૭	તાલુકે વિશનગર.										
૧	વિશનગર	૧૯	૧૯૪	૨૨૩	૧૬૯	૪૯	ભો. ૫૫.	૬૫૪	૦	૦	
૨	ભાલક	૦	૧	૧૭	૫૦	૧૨૦		૧૮૮	૦	૦	

નંબર	ગામનું નામ	જાતિ.					પરચુરણ	ધર્મ			પરચુરણ
		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	
૩	કદી	૯૮	૧૦	૦	૦	૦		૧૦૮	૦	૦	
૪	ગુંદ	૦	૫	૦	૯૮	૦		૧૦૩	૦	૦	
૫	દેભુપ	૦	૦	૬૮	૭૮	૦		૧૪૬	૦	૦	
૬	અવાળા	૫	૬૧	૧૯	૦	૪		૮૯	૦	૦	
૭	ખરવડા	૦	૦	૫૯	૦	૦		૫૯	૦	૦	
૮	લાજી	૦	૦	૫૬	૦	૦		૫૬	૦	૦	
૯	કામલપુર(ગોઠવા)	૦	૩૩	૦	૦	૦		૩૩	૦	૦	
૧૦	વલમ	૦	૦	૮	૯	૨૭	ભા. ૩,	૩૯	૦	૦	
૧૧	ખરસદા	૦	૪૫	૦	૦	૦		૪૫	૦	૦	
૧૨	ઓકસ્વાડા	૦	૦	૮૧	૦	૦		૮૧	૦	૦	
૧૩	ભાંડુ	૦	૮	૫૪	૦	૦		૬૨	૦	૦	
૧૪	ઉદલપુર	૦	૯	૫	૨	૧૫		૩૧	૦	૦	
૧૫	ગોઠવા	૧૬	૪	૦	૨	૦	ભા. ૪,	૨૬	૦	૦	
૧૬	ધામણવા	૦	૦	૩૦	૦	૦		૩૦	૦	૦	
૧૭	કમાણા	૦	૦	૩૦	૦	૦		૩૦	૦	૦	
૧૮	તરભ	૦	૦	૧૫	૮	૦		૨૩	૦	૦	
૧૯	કામલપુ(ખરવડા)	૦	૮	[illegible]	૦	૦		૮	૦	૦	લો. ૬,
૨૦	ખરોયલ	૦	૦	૧	૦	૧૦		૧૧	૦	૦	
૧. ૨૧	કાંસા	૦	૧૧	૦	૦	૦		૧૧	૦	૦	
૨૨	ટીઆર	૦	૦	૨	૮	૦		૧૦	૦	૦	
૨૩	પુંદગામ	૦	૧૪	૦	૦	૦		૧૪	૦	૦	
૨૪	ખદલાપુર	૦	૧૦	૦	૦	૦		૧૦	૦	૦	

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ. વી. ઓ.	વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	વી. પો.	દ. શ્રી.	પરચુરણ.	ગચ્છ. તપા.	સાગર.	દેવસુર.	પરચુરણ.
૨૫	સદુથલા	૦	૦	૯	૦	૦		૯	૦	૦	
૨૬	જેતલવાસણ	૦	૦	૦	૦	૫		૫	૦	૦	
૨૭	મગરોડા	૦	૦	૦	૨	૦		૨	૦	૦	
૨૮	બેચરપુરા	૦	૫	૦	૦	૦		૫	૦	૦	
		૧૩૮	૪૧૮	૬૪૫	૪૨૬	૨૬૦	૬૨	૧૯૪૩	૦	૦	૬
૮	તાલુકે મહેસાણા.										
૧	મહેસાણા	૦	૧૭૨	૧૩૨	૨૬૪	૨૩૮	ભા. ૯, ભો. ૯૬,	૪૭૬	૪૫૩	૧૨	
૨	લીંચ	૦	૩૧૧	૦	૦	૦		૩૧૧	૦	૦	
૩	બલોલ	૩૮	૨	૫૧	૦	૪૯	દ. ઓ. ૩.	૦	૧૪૩	૦	
૪	છઠીઆરડા	૦	૧૮૮	૦	૦	૦		૧૮૮	૦	૦	
૫	મેઊ	૦	૦	૭૭	૭૮	૦		૦	૧૫૫	૦	
૬	શાલડી	૦	૧૬૫	૦	૦	૦		૧૬૫	૦	૦	
૭	વડસમા	૦	૨૨	૧૪૩	૨	૦		૧૬૭	૦	૦	
૮	લાંઘણુજ	૦	૧૨૮	૦	૦	૦		૦	૦	૧૨૮	

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.					પરચુરણ.	મહેસૂલ.			પરચુરણ.
		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	
૯	અંબાસણ	૦	૧૧૯	૦	૦	૦		૧૧૯	૦	૦	
૧૦	ઓરણજ	૦	૨	૨૪	૦	૩૫		૧૬૨	૯	૦	
૧૧	ખેરવા	૦	૦	૦	૧૨	૦	૨૪.. ૩૬, ક. ૨, [બા. ૨,	૧૦૨	૦	૦	
૧૨	માંકણજ	૦	૦	૧૦૩	૦	૮		૧૧૧	૯	૦	
૧૩	પાંચોટ	૦	૭૦	૦	૦	૦	મો. ૮,	૬૮	૦	૦	
૧૪	સુરસણ	૦	૦	૫૨	૧૬	૦		૨૨	૦	૦	વો. ૪૭,
૧૫	આમેત્રી	૦	૫૧	૦	૦	૦		૦	૫૧	૦	
૧૬	મોટીદાઊ	૦	૬૧	૦	૦	૭		૪૮	૯	૦	
૧૭	બોરીઆવી	૦	૨૩	૨૩	૦	૦		૪૬	૦	૦	
૧૮	પઢારીઆ	૦	૦	૧૨	૨૭	૦		૧૦	૨	૦	વિ. ૨૭,
૧૯	આખજ	૦	૦	૩૩	૦	૦		૩૩	૦	૦	
	ધોલાસણ	૦	૪૮	૦	૦	૦		૪૮	૦	૦	
	સાંગલપુર	૦	૧૦	૨૪	૦	૯		૩૪	૦	૦	
	બામોસણા	૦	૨૬	૦	૦	૦		૨૬	૦	૦	
	જગુદણ	૦	૩૦	૦	૦	૦		૩૦	૦	૦	
	મેઠા	૦	૦	૧૩	૦	૩		૧૬	૦	૦	
	આંબલીઆસણ	૦	૨૪	૦	૦	૦		૨૪	૦	૦	
	બોદલા	૦	૦	૩	૦	૧૦		૧૩	૦	૦	
	ચલઉવા	૦	૫	૫	૦	૦		૫	૦	૫	
	...લીકુદરા	૦	૬	૪	૦	૦		૧૦	૦	૦	
	...દીયાસણ	-	૧૦	૦	૦	૦		૧૦	૦	૦	
	...લીઆસણ	૦	૯	૦	૦	૦		૦	૦	૯	

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ. વી. ઓ.	વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	વી. પો.	દ. પો.	પરચુરણ.	ગચ્છ. તપા	સાગર.	દેવસુર.	પરચુરણ.
૩૧	પાલોદરા	૦	૭	૦	૦	૦		૭	૦	૦	
૩૨	પુનાસણ	૦	૦	૧૧	૦	૦		૧૧	૦	૦	
૩૩	મેવડ	૦	૬	૦	૦	૦		૬	૦	૦	
૩૪	ધાંધુસણ	૦	૦	૨	૦	૦		૨	૦	૦	
૩૫	ખુટાપાલડી	૦	૨	૦	૦	૦		૨	૦	૦	
૩૬	જમનાપર	૦	૦	૧	૦	૦		૧	૦	૦	
		૩૮	૧૪૭૪	૭૧૩	૪૮૦	૬૯૦	૧૫૬	૨૨૧૯	૮૦૪	૧૫૪	૭૪
૯	તાલુકે વિજાપુર.										
૧	વિજાપુર	૬૦૯	૩૦૦	૩	૭	૮૯	હુ. ૩,	૭૬૮	૪૫	૩૪	રા. ૨૮. અ. ૧૨, વ. પો. ૪૫, લો.-પો. ૮૦,
૨	આગલોડ	૧	૨૨૯	૨૦	૦	૦		૨૫૦	૦	૦	
૩	પેઢામલી	૧	૧૧૭	૮	૦	૭૧	ઘાં ૧,	૧૭૧	૦	૦	અ. ૨૭,
૪	લોદરા	૦	૨૮૬	૦	૦	૦		૨૮૬	૦	૦	
૫	આજોલ	૦	૧૯૧	૦	૦	૦	ગો. ૧,	૩૫	૧૩૮	૧૯	
૬	સમૌઉ	૧૬૦	૫૩	૦	૦	૦	દ. ૬, સુ. ૧૬,	૨૩૫	૦	૦	

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.					પરચુરણ.	ગચ્છ.			પરચુરણ.
		વી. ઓ.	વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	વી. પો.	દ. પો.		તપા.	સાગર.	દેવસુર.	
૭	સરદારપુર	૦	૧૨૨	૦	૦	૦		૧૨૨	૦	૦	
૮	ગવાડા	૦	૧૮૭	૧૫	૦	૦		૧૫	૦	૦	અ.૩, વ.પો.૧૮૪
૯	નવાસંગપુર	૦	૦	૧૬૫	૦	૦		૧૬૫	૦	૦	
૧૦	ગેરીતા	૦	૧૭૮	૦	૦	૦		૭૬	૦	૦	અ. ૬૨,
૧૧	રીદરોલ	૧૨૨	૦	૨૪	૦	૦		૧૪૬	૦	૦	
૧૨	બોરૂ	૧૩૬	૦	૦	૦	૦		૧૩૬	૦	૦	
૧૩	લાડોલ	૬૯	૫૩	૦	૦	૦	મ. ૬, લો. ૨,	૨	૦	૧૨૦	પુ. ૬,
૧૪	ડાભલા	૦	૦	૦	૧૧૫	૦		૧૧૫	૦	૦	
૧૫	પુંધરા	૦	૮૫	૩૨	૦	૦		૧૧૭	૦	૦	
૧૬	રણાસણ	૦	૯૬	૦	૦	૦		૯૬	૦	૦	
૧૭	પામોલ	૨	૬૩	૦	૪૨	૩		૦	૦	૦	અ. ૪૮,પા. ૬૩.
૧૮	માણેકપુર	૦	૬	૮૨	૪	૦		૦	૯૨	૦	
૧૯	કોલવડા	૦	૬૮	૦	૦	૦		૬૮	૦	૦	
૨૦	વિહાર	૭૧	૦	૦	૦	૦		૭૧	૦	૦	
૨૧	ખરોડ	૦	૦	૬૨	૦	૦		૬૨	૦	૦	
૨૨	જંત્રાલ	૦	૦	૫૮	૦	૦		૫૮	૦	૦	
૨૩	મહુડી	૦	૩૦	૬૩	૦	૦		૬૩	૦	૦	
૨૪	ટેટોદણ	૬૦	૦	૦	૦	૦		૭	૦	૦	લો. પો. ૫૩,

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ. વી. ઓ.	વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	વી. પો.	દ. પો.	પરચુરણ.	ગચ્છ. તપા.	સાગર	દેવસુર.	પરચુરણ.
૨૫	પીલવાઇ	૨૨	૨૪	૦	૨	૦		૨૪	૨	૦	લો. પો. ૨૨,
૨૬	કુકરવાડા	૦	૬૩	૦	૦	૦		૦	૦	૦	અ. ૬૩,
૨૭	વડાસણ	૫૮	૦	૦	૦	૦		૫૮	૦	૦	
૨૮	બામણવા	૬૧	૦	૦	૦	૦		૬૧	૦	૦	
૨૯	પુદેડા	૧૨	૧	૧૫	૦	૦		૨૮	૦	૦	
૩૦	બીલોદરા	૨૧	૩૭	૦	૦	૦		૫૮	૦	૦	
૩૧	દેવડા	૦	૦	૦	૩૬	૦		૩૬	૦	૦	
૩૨	ઉબખળ	૦	૨૭	૦	૦	૦		૦	૦	૦	અ. ૨૭,
૩૩	વેડા	૩૦	૦	૦	૦	૦		૨૮	૦	૦	રા. ૨,
૩૪	દગાવાડીયા	૨૫	૦	૦	૦	૦		૨૫	૦	૦	
૩૫	પડુસમા	૦	૦	૨૯	૦	૦		૨૯	૦	૦	
૩૬	ચરાડા	૦	૨૬	૦	૦	૦		૨૬	૦	૦	
૩૭	સોખડા	૦	૧૮	૦	૦	૦		૧૮	૦	૦	
૩૮	આગલોડનવોવાસ	૦	૧૬	૦	૦	૦		૧૬	૦	૦	
૩૯	લાકરોડા	૦	૦	૨૯	૦	૦		૨૯	૦	૦	
૪૦	ખરણા	૦	૦	૨૧	૦	૦		૨૧	૦	૦	
૪૧	વીરપુર	૦	૪	૯	૦	૦		૧૩	૦	૦	
૪૨	ગોજારીઆ	૦	૦	૫	૦	૯		૧૪	૦	૦	
૪૩	હાથીપુરા	૧	૪	૦	૦	૦		૦	૦	૪	લો. પો. ૧,
૪૪	ધનપુરા	૦	૦	૧૪	૦	૦		૧૪	૦	૦	
૪૫	વસઇ	૦	૦	૯	૦	૦		૯	૦	૦	
૪૬	ચડાસણ	૦	૪	૦	૦	૦		૪	૦	૦	
૪૭	હીરપુરા	૮	૦	૦	૦	૦		૦	૦	૦	લો. પો. ૮,
૪૮	દેલવાડા	૬	૦	૦	૦	૦		૬	૦	૦	

નંબર	ગામનું નામ.	જાતિ. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	પરચુરણ.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
૪૯	સોજા	૪	૦	૦	૦	૦		૪	૦	૦	
૫૦	ભીમપુરા	૦	૦	૪	૦	૦		૪	૦	૦	
૫૧	[illegible]	૦	૩	૦	૦	૦		૩	૦	૦	
૫૨	ખરોડ મંડાલી	૦	૦	૨	૦	૦		૨	૦	૦	
૫૩	[illegible]	૦	૧	૦	૦	૦		૧	૦	૦	
૫૪	મંડાલીવિહાર	૧	૦	૦	૦	૦		૧	૦	૦	
૫૫	[illegible]	૦	૧	૦	૦	૦		૧	૦	૦	
		૧૪૮૧	૨૨૯૩	[illegible]	૨૦૬	૧૭૨	૩૫	[illegible]	૨૫૩	૧૭૬	૭૩૪
૧૦	તાલુકે કલોલ.										
૧	કલોલ	૦	૦	૫૬	૦	૦		૫૬	૦	૦	
૨	લીંબોદરા	૦	૯૦	૯૯	૦	૨૩		૧૨૨	૦	૯૦	ખ. ૮, અ. ૧,
૩	સોજા	૦	૩૧	૦	૧૯	૧૨૭	મો. ઘાં. ૩,	૧૭૭	૦	૦	
૪	[illegible]	૦	૨	૪૩	૭૫	૦		૧૨૦	૦	૦	
૫	નારદીપુર	૦	૦	૧૦૪	૦	૦		૧૦૪	૦	૦	
૬	સાંતેજ	૦	૦	૭૫	૦	૦		૭૫	૦	૦	

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ. વી. ઓ.	વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	વી. પો.	દ. પો.	પરચુરણ.	ગચ્છ. તપા.	આગ.	દેવસુર.	પરચુરણ.
૭	જામળા	૦	૪	૦	૬૨	૦		૦	૦	૬૬	
૮	વેડા	૦	૭૦	૦	૦	૦		૦	૦	૬૭	અ ૩,
૯	આલુવા	૧	૧૫	૪૭	૦	૨		૬૫	૦	૦	
૧૦	મોટી આદરજ	૦	૦	૨૯	૩૫	૦		૬૪	૦	૦	
૧૧	સરઢવ	૦	૦	૦	૩૭	૪		૪૧	૦	૦	
૧૨	ખોરજ	૦	૦	૧૦	૩૭	૦		૪૭	૦	૦	
૧૩	ઉનાઉ	૦	૦	૦	૭	૨૫		૧૨	૦	૨૦	
૧૪	પાનસર	૦	૦	૨૧	૦	૦		૦	૦	૦	લોં.૨૧,
૧૫	ટુંડુચા	૦	૦	૨૦	૦	૦		૨૦	૦	૦	
૧૬	વડસર	૦	૦	૨૨	૦	૨		૨૪	૦	૦	
૧૭	પીપલજ	૦	૦	૧૯	૦	૦		૧૯	૦	૦	
૧૮	સેરીસા	૦	૭	૦	૦	૧૧		૭	૧૧	૦	
૧૯	મોખાસણ	૦	૦	૧૭	૦	૦		૧૭	૦	૦	
૨૦	પરીઅલ	૦	૦	૧૩	૦	૦		૧૩	૦	૦	
૨૧	નાસમદ	૦	૦	૭	૦	૦		૭	૦	૦	
૨૨	વાસણા	૦	૦	૦	૪	૦		૪	૦	૦	
૨૩	જેઠલજ	૦	૦	૭	૦	૦		૭	૦	૦	
૨૪	સરગાસણ	૦	૫	૦	૦	૦		૫	૦	૦	
૨૫	હાજીપુર	૦	૦	૩	૦	૦		૦	૩	૦	
૨૬	આત્રજ	૦	૦	૩	૦	૦		૩	૦	૦	
૨૭	છત્રાલ	૦	૦	૧	૦	૦		૧	૦	૦	
૨૮	સનાવદ	૦	૦	૧	૦	૦		૧	૦	૦	
		૦	૨૨૪	૬૦૦	૨૭૪	૧૬૨	૩	૮૦૫	૧૪	૨૪૩	૩૩

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.					પરચુરણ.	[illegible]			પરચુરણ.
		ક્ષી. વી.	ક્ષી. ના.	ક્ષી. ૯	ગી. વી.	ગી. ૯.		તપા.	આગા.	ઉલસૂ.	
૧૧	તાલુકે દહેગામ.										
૧	દહેગામ	૦	૧૯	૫૦૨	૦	૦		૫૨૧	૦	૦	
૨	પ્રાંતીઆ	૦	૧૧	૧૨૦	૦	૦	ક. ૮, ૨. ૧,	૦	૦	૦	અ. ૧૪૦,
૩	બહીયલ	૦	૩૨	૧૨૦	૦	૦		૦	૧૩૨	૦	
૪	ધારીસણા	૦	૦	૮૪	૦	૦		૮૪	૦	૦	
૫	વડવાંસા	૦	૦	૮૦	.૦	૦	૨. ૧,	૮૧	૦	૦	
૬	મગોડી	૦	૬૪	૦	૦	૦		૦	૫૨	૦	લો. પો. ૧૨,
૭	જાગીયાનોમઠ	૦	૦	:૯	૦	૦		૦	૬૯	૦	
૮	પાલજ	૦	૦	૩૩	૭	૨૧		૦	૬૧	૦	
૯	ઇસનપુર મોટા	૦	૩૮	.	૦	૦		૩૮	૦	૦	
૧૦	મહુંદરો	૦	૦	૬	૨૯	૦		૬	૦	૦	વિ. ૨૯,
૧૧	કડાદ્રા	૦	૩૬	૬	૦	૦		૪૨	૦	૦	
૧૨	મોટા જલંદરા	૧૦	૦	૪૨	૦	૦		૬૨	૦	૦	
૧૩	સોનારડા	૦	૦	૩૩	૦	૦		૩૩	૦	૦	
૧૪	વાસણા રાઠોડ	૦	૦	૩૯	૦	૦		૦	૩૯	૦	
૧૫	ચેખલાપગી	૦	૦	.૯	૦	૦		૦	૩૯	૦	
૧૬	છાલા	૦	૦	૦	૦	૩૬		૩૬	૦	૦	
૧૭	ચીલોડા	૦	૦	૩૪	૦	૦		૩૪	૦	૦	
૧૮	હાલીસા	૦	૦	૩૦	૦	૦		૩૦	૦	૦	
૧૯	કડવાડા	૨	૦	૨૮	૦	૦		૩૦	૦	૦	
૨૦	પાટનોકુવો	૦	૦	૧૫	૦	૦		૦	૧૫	૦	

કડીપ્રાંતની ડીરેકટરીનો રીપોર્ટ.

સીમા. આ પ્રાંત ગુજરાતના ઉત્તર ભાગમાં આવેલો છે, તેને કડી અગર ઉત્તર પ્રાંત કહેવામાં આવે છે તેની ઉત્તરે પાલનપુર એજન્સી, પુર્વે મહીકાંઠા એજન્સી અને દક્ષિણે તથા પશ્ચિમે અમદાવાદ જીલ્લો આવેલો છે. આ ભાગને 'કડીપ્રાંત' એ નામથી સારી રીતે ઓળખવામાં આવતો હોવાથી રીપોર્ટમાં કડીની સાથે જીલ્લા શબ્દને બદલે પ્રાંત શબ્દ વાપરેલો છે.

રાજ્ય. આ પ્રાંતમાં વડોદરાના ગાયકવાડ સરકારનું રાજ્ય છે. હાલમાં વડોદરાની ગાદીએ શ્રીમંત સયાજીરાવ મહારાજા રાજ્ય કરે છે. જે વિદ્યા વિલાસી નૃપતિ માટે આખું હીંદુસ્તાન મગરૂર છે, તેમણે થોડાજ વખત પહેલાં પોતાના રાજ્યમાં પ્રાથમિક કેળવણી મફત આપવા સાથે ફરજ્યાત કરી વિદ્યાથી વિમુખ રહેતાં હજારો બાળકોને તેનો લાભ લેતાં કરી આખા હીંદુસ્તાનના રાજા મહારાજાઓને એક ઉત્તમ દાખલો આપ્યો છે; તેઓશ્રીનું અનુકરણ કરીને બીજા ઘણા દેશી રાજાઓએ પણ પોતપોતાના રાજ્યમાં પ્રાથમિક કેળવણી મફત મળે તેવી ગોઠવણ કરી છે. આ રાજ્યમાં હમણાંજ "બાળલગ્ન પ્રતિબંધક" નામનો કાયદો પસાર થયેલો છે, જેમાં લગ્ન કરવા સંબંધમાં કન્યા માટે ૧૨ વર્ષની તથા પુરૂષ માટે ૧૬ વર્ષની હદ ઠરાવેલી છે, જેથી બાળલગ્ન થતાં અટકશે; વળી પ્રાંત પંચાયતો, ધારાસભા, વીગેરે સ્વરાજ્યના ધોરણ પ્રમાણે ઘણાં ખાતાંઓ સ્થાપીને આ રાજ્યની રૈયતને રાજ્યકીય બાબતમાં આગળ પડતો ભાગ લેતી કરવાને દરેક સગવડો કરી આપી છે; તે સિવાય પોતાની પ્રજાના સુખને અર્થે ઘણા ઘણા સુધારા કર્યા છે, જે જગજાહેર હોવાથી અહીં લખવાની જરૂર જણાતી નથી. આ રાજ્ય સ્વતંત્ર હોવાથી તેને દીવાની ફોજદારી વીગેરેની તમામ સત્તા છે. હીંદુસ્તાનના દરેક દેશી રાજ્યોમાં સુધારાની બાબતમાં પહેલા નંબરનું આ રાજ્ય છે. આ પ્રાંતમાં "કડીપ્રાંત મહાજનસભા" નામની આખા પ્રાંતના આગેવાનોની એક સભા થોડા વખતથી શરૂ કરવામાં આવેલી છે, જેના પ્રમુખ તરીકે આપણી ચોથી કોન્ફરન્સની રીશેપ્શન કમીટીના માનવંતર પ્રમુખ શેઠ પુંનમચંદ કરમચંદ કોટાવાળાને મુકરર કરવામાં આવ્યા છે; આ સભા પ્રજાની દરેક પ્રકારની હાજતો તરફ ધ્યાન આપી (Constitutional) કાયદેસર હીલચાલ કરી રાજકીય સુધારા વધારામાં આગળ વધવા સાથે ખરા સ્વરૂપે પ્રજા

પોકાર પ્રદર્શિત કરી આખા પ્રાંતના સંબંધમાં ઉભી થતી દરેક અગવડોને દૂર કરવા બનતો પ્રયત્ન કરે છે.

રેલવે. આ પ્રાંતમાં રજપુતાના–માળવા રેલવેની મુખ્ય લાઈન સિવાય બાકીની તમામ રેલવે ગાયકવાડ સરકારની બંધાવેલી છે. અને તેથી આ પ્રાંતને રેલવે સંબંધી સગવડો ઘણી ઉત્તમ પ્રકારની મળેલી છે. રજપુતાના માળવા રેલવે રસ્તે અમદાવાદથી અજમેર તરફ જતાં બે સ્ટેશનો મુકીને કલોલ જંકશન આવે છે, અને ત્યાર પછી આગળ જતાં ચાર સ્ટેશનો મુકીને મહેસાણા જંકશન આવે છે, અહીંઆ સવાર સાંજ મેળા જેવો દેખાવ થઈ રહે છે.

(૧) અમદાવાદ જંકશનથી ઘણી રેલવે નીકળેલી છે, તેમાં એક લાઈન આ પ્રાંતના દહેગામ તાલુકામાં થઈને પ્રાંતિજ અને અહમદનગર સુધી ચાલી જાય છે. અમદાવાદથી દહેગામ સુધી થર્ડ કલાસની ટીકીટના રૂા. ૦–૩–૬ બેસે છે.

(૨) કલોલ જંકશનથી બીજી બે રેલવેઓ નવી નીકળેલી છે. પશ્ચિમ દીશા તરફ એક લાઈન કડી સુધી જાય છે, અહીંથી ભોયણીજી તીર્થ માત્ર ૭ મૈલ. દૂર હોવાથી અને ત્યાં જવા આવવાને અહીં બળદ ગાડીઓની સારી સવડ હોવાથી અમદાવાદ, ગુજરાત, માળવા, તથા દક્ષિણ હીંદુસ્તાન તરફના ઘણાં બધા લોકો અહીં થઈને જાત્રાએ જાય છે. કલોલથી કડી સુધી થર્ડ કલાસની ટીકીટના રૂા ૦–૨–૩ બેસે છે.

બીજી લાઈન પુર્વ તરફ વિજાપુર સુધી જાય છે. આ લાઈનથી મહીકાંઠા એજન્સીના કેટલાક ભાગમાં જવાને અનુકુળ પડે છે. કલોલથી વિજાપુર સુધી થર્ડ કલાસની ટીકીટના રૂા. ૦–૬–૦ બેસે છે.

(૩) મહેસાણા જંકશનથી ત્રણ લાઈનો બીજી નીકળેલી છે, તેમાં એક લાઈન વાયવ્ય કોણ તરફ પાટણ શહેર સુધી જાય છે, અહીંથી રાધનપુર જવાને બળદ ગાડીઓ તથા ઊંટ ભાડે મળે છે. મહેસાણાથી થર્ડ કલાસની ટીકીટના રૂા. ૦–૪–૬ બેસે છે.

બીજી લાઈન ઈશાન કોણ તરફ વિસનગર, વડનગર થઈને ખેરાળુ સુધી જાય છે. [illegible] તારંગાજી તીર્થ ૧૦ મૈલ દૂર થાય છે, ત્યાં જવા માટે બળદ ગાડીઓ મળી શકે છે. આ લાઈનને [illegible] તારંગાજી નજીક [illegible] સુધી [illegible] કામ ચાલે છે [illegible] આ લાઈન તૈયાર થઈ જશે), ત્યાર [illegible] જવાને [illegible] મહેસાણાથી વિસનગરના [illegible] વડનગર સુધીના રૂા. [illegible] અને ખેરાળુ સુધીના રૂા. [illegible] થર્ડ કલાસની ટીકીટના બેસે છે.

બીજી લાઈન [illegible] કોણ તરફ [illegible] થઈને [illegible]

સુધી જાય છે. વીરમગામ આગળ બી બી. એન્ડ. સી. આઈ. રેલવે સાથે જંકશન કરે છે. આ લાઇનમાં વીરમગામના રસ્તે ઘેલડા સ્ટેશન છે, જ્યાંથી ભોયણીજી માત્ર ૨ મેલ રહે. છે. અહીં બળદ ગાડીઓની સવડ સારી મળે છે આ લાઇનમાં થઇને ઉત્તર ગુજરાત મારવાડ અને ઉત્તર હીંદુસ્તાનના લોકોને ભોયણીજી તથા પાલીતાણા, ગીરનાર વીગેરે સ્થળે જાત્રાએ જવાનું સુગમ પડે છે. કાઠીઆવાડ તરફના લોકો પણ આ લાઇનમાં ભોયણીજી આવે છે. મહેસાણાથી ઘેલડા સુધીના રૂા. ૦-૪-૦ તથા વીરમગામથી ઘેલડા સુધીના રૂા. ૦-૩-૬ થર્ડ કલાસની ટીકીટના બેસે છે.

તાલુકા. આ પ્રાંતને બાર તાલુકાઓમાં વહેંચવામાં આવેલો છે, તેમાં આપણી વસ્તીવાળા ગામો નં. ૩૯૦ છે, જેની તાલુકાવાર હકીકત પ્રથમ આપવામાં આવી છે, અને ટુંક રીપોર્ટ નીચે મુજબ છે.

તાલુકો. કડી.

કડી એ તાલુકાનું મુખ્ય શહેર હોવા સાથે આ પ્રાંતની જુની રાજધાનીનું શહેર છે. અહીંઆ પ્રથમ મલ્હારાવ રાજાએ ગાદી કરી હતી. હાલમાં તેનો સાત માળનો મહેલ, કોટ, કચેરી વીગેરે કેટલાક જુનાં મકાનો જોવા લાયક છે. અહીં લશ્કરની એક (રેજીમેંટ) ટુકડી રહે છે. અહીંઆ એક કાપડ વણવાની મીલ છે, અને રૂ લોઢવાના ત્રણ જીનીંગ છે, તેમજ એરંડા વીગેરેમાંથી તેલ કાઢવાના બે બીજા સંચા છે.

દેરાસરો. આ તાલુકામાં ૧૭ દેરાસરો છે (જેની વીગતવાર હકીકત તથા સ્થિતિ વિષે શ્રી જૈન શ્વેતાંબર મંદિરાવળી ભાગ ૧ લો જોવા ભલામણ કરવામાં આવે છે.)

ધર્મશાળા. આ તાલુકામાં ત્રણ ધર્મશાળાઓ છે, જેમાં બે કડી શહેરમાં છે. આ બે પૈકી એક જે છવાતખાનાના નામથી ઓળખાય છે, તે જીર્ણ સ્થિતિમાં છે, તેમાં વાસણ ગોદડાં વીગેરે મળી શકે છે, જેથી ભોયણીજી તીર્થે જનારા યાત્રાળુઓને ઉતરવાની સારી સવડ મળી શકે છે. અહીં વાસણ ગોદડાંનો જથો જોઇએ. તેવો સારા પ્રમાણમાં નથી, માટે લાગતા વળગતાઓએ તેમાં યોગ્ય સુધારો કરવા જરૂર છે. બીજી કપડવંજવાળાની ધર્મશાળાના નામથી ઓળખાય છે, જે ઘણી મોટી છે, અને તદન જીર્ણ સ્થિતિમાં હોવાથી ઉપયોગમાં આવતી નથી, દીવસે દીવસે ખરાબ થતી જાય છે, સુધરાવી ઉપયોગમાં લેવાની જરૂર છે.

પાઠશાળા. ધાર્મિક કેળવણીમાં આ તાલુકો ઘણો પછાત પડેલો છે. આ તાલુકાના કોઈ પણ ગામમાં જૈન પાઠશાળા હસ્તિ ધરાવતી નથી.

કેળવણી. આ તાલુકામાં—ધાર્મિક જ્ઞાનમાં પંચ પ્રતિક્રમણ કરતાં વધારે અભ્યાસવાળા બે માણસ છે, અને તે કડી શહેરમાં છે;

—ઇંગ્રેજી જ્ઞાનમાં મેટ્રીક અને તેથી ઓછા અભ્યાસવાળાની સંખ્યા માત્ર ૯ ની છે, (આ તાલુકો એકે ગ્રેજ્યુએટ ધરાવતો નથી.)

—સાધારણ રીતે સંસ્કૃત અભ્યાસવાળા ૨ માણસો છે.

પાંજરાપોળ. આ તાલુકામાં કડી શહેરમાં એક સાધારણ પાંજરાપોળ છે, જે ખોડા ઢોરના નામથી ઓળખાય છે, તેની તેમજ જીવાતખાના (પક્ષીઓ તથા જીવાત રાખવાના મકાન)ની જૈનોજ દેખરેખ રાખે છે. આ શહેર મુસલમાનોની મોટી વસ્તીવાળું હોવાથી, તેમજ કોળી ઠાકરડાના પ્રખ્યાત ચુંવાળ નામના દેશની સરહદ ઉપર આવેલું હોવાથી અહીંની પાંજરાપોળ સારી સ્થિતિમાં રાખવાની જરૂર છે. દેખરેખના સંબંધમાં બીજી કોમવાળાને સાથે રાખી કામ લેવામાં આવે તો તેની સ્થિતિ મજબુત થઇ શકે. અહીં વૈદિક જોગવાઈ નથી.

સભા—કડી શહેરમાં શ્રી જ્ઞાન વર્ધક સભા નામની એક સાધારણ સભા છે.

લાયબ્રેરી—કૈયલ ગામમાં એક સાધારણ લાયબ્રેરી છે; જેમાં માત્ર થોડાં ધાર્મિક પુસ્તકોજ રાખવામાં આવેલ છે.

વસ્તી—આ તાલુકામાં ૫૨ ગામો છે, જેમાં ૩૧૮ ઘર છે, વસ્તીનું પ્રમાણ નીચે મુજબ છે.

	કું.	પ.	વી.	કુલ.	
પુરૂષ	૩૩૩	૨૭૪*	૪૫	= ૬૫૨	૧૩૨૬
સ્ત્રી	૧૯૩	૨૬૫	૨૧૬	= ૬૭૪	

વેપાર ઉદ્યોગ. ઉપર બતાવેલા પુરૂષો પૈકી ૪૦૪ વેપાર કરે છે, ૩૫ નોકરીઆત છે. ૩ ખેડુતનું કામ કરે છે, અને બાકીના બાળક, વિદ્યાર્થીઓ, યાચક, અને નિરૂધમી છે.

* પરગામના પુરૂષો અત્રે લાંબા વખતથી વસવાટ કરતા હોવાથી તેઓને અહીં લખવામાં આવ્યા છે. અને તેઓ પરણેલા હોવા છતાં તેમની સ્ત્રીઓ સાથે નહીં હોવાથી પરણેલી સ્ત્રીઓની સંખ્યા પરણેલા પુરૂષોના કરતાં ઓછી આવે તે સ્વાભાવિક છે.

ડીરેકટરી કરતી વખતે હાજર રહેલાં મનુષ્યોની સંખ્યા ગણવામાં આવેલી છે.

ઉપર પ્રમાણે બીજા તાલુકાઓનાં સંબંધમાં પણ સમજવાનું છે.

તાલુકો પાટણ.

પાટણ એ આ પ્રાંતમાં સૌથી મોટું અને તાલુકાનું મુખ્ય શહેર છે. જ્યાં સં. ૧૯૬૨ ની સાલમાં આપણી ચોથી જૈન શ્વેતાંબર કોન્ફરન્સ ભરાણી હતી. હાલનું પાટણ શહેર સં. ૧૪૨૫ માં ફરીને વસ્યું છે. નરસીંહ માતુની વાવ, દામોદર કુવો, સહસ્રલીંગ તળાવ વગેરે જુના શહેરનાં ખંડીયેરો જોવા લાયક છે. આ શહેરની પ્રાચીનતા તથા જાહોજલાલી માટે જૈન બંધુઓ અજાણ હશે એમ અમે માનતા નથી. તેમજ તેના માટે જેટલું વર્ણન કરીએ તેટલું સ્વલ્પજ ગણાય. છતાં આ પવિત્ર શહેરની પ્રથમ સ્થિતિની અપ્રતિમ રચનાનું અને મધ્ય સ્થિતિની અદ્વિતીય સમૃદ્ધિને સૌંદર્યની શોભાનું યત્કિંચિત્ વિવરણ કરી તે કાળ પછી તેની દિન પ્રતિદિન અસ્ત પામતી હૃદય ભેદક અંત્ય સ્થિતિનું બયાન કરીએ તો તે દરેક જૈન બંધુના કોમળ અંતઃકરણને આર્દ્ર કર્યા વગર રહેશે નહીં, એમ ધારીને તેની પ્રથમ, મધ્ય અને અંત્ય સ્થિતિની મુખ્ય મુખ્ય બાબતો પર વાંચક વર્ગનું ધ્યાન ખેંચીએ છીએ.

પાટણ શહેર પ્રાચીન સમયમાં અણહીલ ભરવાડના નામ ઉપરથી વનરાજ ચાવડાએ વિક્રમ સંવત ૮૦૨ માં વસાવેલું હતું. એની સાબિતી તે કાળથી અત્યાર સુધી પરંપરાએ ચાલી આવતા "અણહિલપુર પત્તન" ના નામથીજ થાય છે. આ વનરાજ બાળપણમાં મહા વિપત્તિમાં આવી પડતાં મહા ભાગ્યના ઉદયથી તેમને શીલાંગાચાર્ય (શીલગુણસૂરિ) મહારાજના દર્શનનો લાભ થયો. સૂરિ મહારાજે આ બાળકને દૃષ્ટિગોચર કરતાં એના અત્યુત્કૃષ્ટ લક્ષણો જોઈ એક શ્રાવકને તેની સાર સંભાળ કરવા આદેશ કર્યો હતો. શીલાંગાચાર્ય મહારાજના પરમોપગારથીજ વનરાજે શ્રાવકને ઘેર ઉછરી જગવિખ્યાત રાજ્યપદ મેળવ્યું હતું. આ ઉપરથી આ શહેરની જ્યારથી રચના થઇ ત્યારથીજ આ શહેરમાં ખાસ જૈનોને અગ્રગણ્ય ગણવામાં આવે એ સ્વાભાવિક છે. તેઓ ચાપોત્કટ વંશના હોવાથી વનરાજ ચાવડા એ નામથી ઇતિહાસકારો અને આપણે તેમને ઓળખીએ છીએ. આ સમયથીજ આ શહેરની જાહોજલાલીની શરૂઆત થઇ, અને આ સમયની સ્થિતિને પ્રથમ સ્થિતિ (ઉત્તમ સ્થિતિ) માનીએ તો તેમાં કોઇપણ રીતે બાધ આવે તેમ લાગતું નથી. ચાપોત્કટ વંશમાં વનરાજથી માંડીને સામંતસિંહ સુધી એટલે સાત પેઢી સુધી રાજ્ય ચાલ્યું. એમના સમયમાં દિન પ્રતિદિન આ શહેરની શોભામાં વધારો થતો જતો હતો. આ અરસામાં પાટણથી ૫ માઇલ ઉપર વડલી કરીને એક ગામ છે, જ્યાં ઘીની મંડાઈ (જકાતખાતું) હતી, તે ઉપરથી

શહેરનો વીસ્તાર કેટલો હશે તેનો ખ્યાલ કરવાનો છે. ચાપોત્કટ વંશના છેવટના રાજા સામંતસિંહના હાથમાંથી આ રાજ્ય ચોલુકય વંશના મૂળરાજના હાથમાં ગયું. મૂળરાજ વિક્રમ સંવત ૯૯૮ માં ગાદી ઉપર બેઠો મૂળરાજ પછી તેમની ગાદીએ ચામુંડરાજ, દુર્લભસેન, ભીમ, કરણ, સિદ્ધરાજ, કુમારપાળ. અજેપાળ, મૂળરાજ, ભીમ અને ત્રીભુવનપાળ આ રીતે અનુક્રમે એક પછી એક રાજા ગાદી ઉપર બેઠા. ચોલુકય વંશીઓનું રાજ્ય વિક્રમ સંવત ૧૩૦૦ સુધી ચાલ્યું. ત્યાર બાદ આ રાજ્ય વાઘેલાની હસ્તગત થયું. વાઘેલાઓના હાથમાંથી થોડાજ સમયમાં એટલે ૬૦ વર્ષ પછી મોગલોને કબજે ગયું.

મૂળરાજ ગાદી ઉપર બેઠા ત્યારથીજ આ શહેરની જાહોજલાલીની મધ્ય સ્થિતિની શરૂઆત થઇ.

આ સમયમાં આ શહેરને એક બાજુથી ચૌલુકય વંશના પ્રતાપી રાજાઓ શોભાવતા હતા, ત્યારે બીજી બાજુથી આપણા પવિત્ર વીરરત્ન મહાત્મા મુનિવરો અવાર નવાર પોતાના ચરણ કમળથી પવિત્ર કરી પોતાના અમુલ્ય વચનામૃતથી અનેક ભવ્ય જીવોનો સદુપદેશ દ્વારાએ ઉદ્ધાર કરતા હતા. વળી અનેક મહાત્માઓ એજ શહેરમાં રહી જિનપ્રણીત વાણીને સફળ કરવા ખાતર અપરિમીત પરિશ્રમ કરી અનેક ગ્રંથો રચતા હતા; મલધારી હેમચંદ્રસૂરિએ આજ શહેરમાં રહી ઉપદેશામૃત ધારા વર્ષાવી ભવ્ય જીવોપર અનેક ઉપકાર કર્યા હતા; વિદ્વતાના બળથી સિદ્ધરાજની સભામાં એમનું બહુમાન હોવાથી તેમને 'મલધારી' એ બિરૂદ આપવામાં આવ્યું હતું. એમણે જીવાનુશાસન, વિશેષાવશ્યક ટીકા આદિ અનેક ગ્રંથો રચ્યા હતા; વળી કળીકાળ સર્વજ્ઞ બિરૂદધારી શ્રીમદ્ હેમચંદ્રાચાર્ય મહારાજે દુર્વાદીઓને જીતી જૈન શાસનની ઉન્નતિ કરી હતી. એમણે એજ શહેરમાં રહી ત્રણ કરોડ શ્લોક પ્રમાણ ગ્રંથો રચ્યા હતા. ગુર્જરાધિપતિ નૃપાલ શ્રેષ્ઠ કુમારપાળ રાજાને પોતાના અનુપમેય જ્ઞાન પીયૂષનું સિંચન કરી તેમના ઉપર અનેક પ્રકારના ઉપકાર કરી અનેક ધર્મના કાર્યો કરાવ્યાં હતા; શ્રીમદ્ મલયગિરિ સૂરિવર્યે તો નિત્ય આયંબિલ તપ કરી અપરિમીત પરિશ્રમ વેઠી અનેક ટીકા રચ્યા હતા; સિવાય અનેક મહાશયોએ આ શહેરમાં રહી અતુલ પરિશ્રમથી કીંમતી ઘણા ગ્રંથો રચ્યા હતા. આ વર્ણનમાં આ શહેર આ[illegible] સરસ્વતિના મંદિરરૂપજ હતું. આ રીતે મહાત્માઓના પરિશ્રમથી રચેલા અનેક [illegible] આ શહેરને ભૂષિત કર્યું હતું. આ સમયમાં [illegible] પરાકાષ્ઠાએ પહોંચી હતી, પરંતુ કુમારપાળ સં. ૧૨૩૦ [illegible] અને [illegible]

[illegible]

દેસસરો તથા 'મહાત્માઓએ રચેલા ગ્રંથોના ભંડારોનો વિધ્વંસ કરવા લાગ્યા. આવી દુર્ધર સ્થિતિ કેટલાક સમય સુધી ચાલુજ રહી હતી. મોગલોના જુલમથી ઘણો નાશ થઈ ગયા છતાં હાલના શાંત સમયમાં આપણા દેરાસરો તથા જ્ઞાન ભંડારો કેટલા અવશેષ રહ્યા છે, તે જાણવાની જીજ્ઞાસા થતાં, ગયા વર્ષે શ્રી જૈન શ્વેતાંબર કોન્ફરન્સ ઑફીસ તરફથી પંડિતો મોકલવામાં આવ્યા હતા. તેમની શોધ મુજબ જ્ઞાનભંડારો સંબંધી હકીકત નીચે પ્રમાણે જણાવવામાં આવે છે.

(૧) ભંડાર નં. ૧ તે ઝવેરીવાડામાં શ્રી પાર્શ્વનાથજીના ભંડારના નામે ઓળખાય છે, અને તે શેઠ વાડીલાલ હીરાચંદની દેખરેખમાં

જ્ઞાનભંડારો. છે. તેના રક્ષક શેઠ વાડીલાલ હીરાચંદ પુસ્તકોની સાર સંભાળ માટે અત્યંત કાળજી રાખે છે એટલુંજ નહીં પણ પાટણ શહેરના દરેક જ્ઞાન કાર્ય સંબંધી અંતઃકરણ પુર્વક લાગણીથી કોઇ ગ્રહસ્થ લક્ષ રાખતા હોય તો તેઓ એકલાજ છે. આ ભંડારમાં તાડપત્રની પ્રતો નથી.

(૨) ભંડાર નં ૨ તે સંઘવીના પાડામાં લોઢીપોશાળના ઉપાશ્રયનો ભંડાર છે. આ ભંડારમાં સંપૂર્ણ તાડપત્રનીજ પ્રતો છે. હાલમાં પાટણ શહેરમાં પ્રાચીનમાં પ્રાચીન ભંડાર કહીએ તો આજ છે, તેમાં લગભગ પાંચસો બંધનો તાડપત્ર પર લખેલાં છે, અને તે ત્રણ પટારામાં મુકવામાં આવ્યાં છે. આ ભંડારને માટે એમ સાંભળવામાં આવ્યું છે, કે પ્રાચીન સમયમાં એમાં પુસ્તકોનો જબર સંગ્રહ હતો, પણ મોગલોનું પ્રાબલ્ય વધતાં એ લોકો જ્યારે હીંદુઓના દેરાસરો તથા જ્ઞાનભંડારોનો નાશ કરવા લાગ્યા, તે વખતે આ ભંડારમાંના પુસ્તકો ગુપ્ત રીતે ઊંટો પર જેસલમેર મોકલવામાં આવ્યાં હતાં, તે સિવાય યતિઓ પણ કેટલાક પ્રાચીન ગ્રંથો લઈ ગયા છે, આ રીતે આ ભંડારની દુર્દશા થઈ છતાં હાલમાં તેમાંના પાંચસો બંધનો મોજુદ છે. પણ જણાવવાને અત્યંત ખેદ ઉપજે છે કે આ ભંડારનુ મકાન જીર્ણ થવાથી વરસાદમાં છાપરામાંથી પટારા ઉપર પાણી ચુવે છે, તેથી ઉપર જણાવેલા પુસ્તકોમાંથી અરધો ભાગ એક સાથે એક પત્ર ચોંટેલાનો છે; દરેક ગ્રંથમાં ઉદેહીએ તો પ્રવેશ કરેલોજ છે, વળી તે પ્રતો લખ્યાને ઘણો વખત થયેલ હોવાથી દરેક ગ્રંથના આદ્ય તથા અંતના થોડા થોડા પાનાં પણ મળી શકતા નથી; અથથી ઇતિ સુધીના ગ્રંથો એ પાંચસો બંધનોમાંથી ઘણાજ થોડા મળી શકશે તેમ અમારૂ ધારવું છે, માટે જો કોઈપણ મહાશય તરફથી તે તે પ્રતોના તુટતા પાનાં લખાવાય તથા તેની સુરક્ષિત રીતે વ્યવસ્થા થાય એવા સ્થાનની ગોઠવણ કરવામાં આવે તો જીનેશ્વર મહારાજની મુખારવિંદ થયેલી પવિત્ર વાણીની થતી આ ભયંકર આશાતના ટળી થોડા ખર્ચે જ્ઞાન આરાધનનું મહત્પુણ્ય પ્રાપ્ત થાય; આ બાબત જે મહાશયને ખાતરી કરવી હોય, તેમણે જરૂર પ્રસંગાનુસાર યોગ્ય નિરિક્ષણ કરવા અમારી તેમને ખાસ નમ્ર સુચના છે. ભંડારના રક્ષક શ્રીફકુલ લક્ષ રાખતા

નથી, માટે તેમને તેમજ ત્યાંના શ્રીસંઘને અમારી સવિનય પ્રાર્થના છે કે હવે તે ગ્રંથોની સ્થિતિ સુધારવા તરત ધ્યાન ઉપર લેશો.

(૩) ભંડાર નં. ૩ તે ફોફળીયાવાડાની આગલી શેરીનો ભંડાર છે, અને તે શેઠ હાલાભાઈ મગનલાલની દેખરેખમાં છે; સદરહુ ભંડારમાં પુસ્તકોનો સંગ્રહ બહુજ સારા પ્રમાણમાં છે, તાડપત્રના ત્રીસેક બંધનો છે, મકાનની તથા પુસ્તકોની સ્થિતિ સારી છે.

(૪) ભંડાર નં. ૪ તે ફોફળીયાવાડાની વખતજીની શેરીમાં સંઘનો ભંડાર છે, અને તે સંઘની દેખરેખમાં છે, આ ભંડારમાં પુસ્તકોનો સંખ્યા બંધ સંગ્રહ છે; પચાસેક તાડપત્રના બંધનો છે, વ્યવસ્થા પ્રશંસા પાત્ર છે; આ ભંડાર જોવા લાયક છે, સંઘ તરફથી શા વાડીલાલ હીરાચંદ પુસ્તકોની સંભાળ બહુ સારી રીતે રાખે છે.

(૫) ભંડાર નં. ૫ તે ફોફળીયાવાડાની વખતજીની શેરીમાં સંઘનો નવો ભંડાર છે, અને તે પણ સંઘની દેખરેખમાં છે; આ ભંડાર નં. ૪ ના ભંડારવાળા મકાનમાંજ હોવાથી ઠેકાણું એકજ છે. પુસ્તકોની સંખ્યા સારી છે, એનું નામ નવો ભંડાર પડવાનું કારણ એ છે કે પૂજ્યપાદ મુનિવર્ય શ્રીમદ્ કાંતિવિજયજી મહારાજના સતત પરિશ્રમથી તથા ઉપદેશથી આ ભંડારમાંના તમામ ગ્રંથો નવા લખાવવામાં આવ્યાં છે; સિવાય ભંડાર નંબર બીજાને બાદ કરીને બાકીના ભંડારોને બંધનાદિકે વ્યવસ્થિત કરવામાં તેઓ શ્રીએ અત્યંત પરિશ્રમ સેવેલો છે, માટે આ સ્થળે તેમનો અંતઃકરણ પુર્વક આભાર માનવો પરમ ઇષ્ટ છે.

(૬) ભંડાર નં. ૬ તે ઝવેરીવાડામાં શા. ચુનીલાલ મુળચંદનો ઘર ભંડાર છે, અને તે તેમનીજ દેખરેખમાં છે. એમાં પુસ્તકો બહુ થોડા પ્રમાણમાં છે. તાડપત્રના બે બંધન છે વ્યવસ્થા બીલકુલ નથી.

આ રીતે અવશેષ રહેલા ભંડારોમાંથી ઉપર જણાવ્યા મુજબ છ પુસ્તક ભંડારો અમારા જોવામાં આવ્યા છે. તે સિવાય એક જબર ભંડાર કે જે મલધારી હેમચંદ્રસૂરિનો કહેવાય છે, તેને તપાસવા માટે અમે ઘણો પ્રયાસ કર્યો હતો, પણ તે શ્રીપૂજ્યના કબજામાં હોવાથી કોઈપણ રીતે અમારા જોવામાં આવ્યો નહીં. જણાવવાને દિલગીરી ઉપજે છે, કે થોડા સમય અગાઉ આ ભંડાર બાબત શ્રીપૂજ્ય તથા શ્રાવકો વચ્ચે ટંટો ઉપસ્થિત થયો હતો, પરિણામમાં કોર્ટે શ્રીપૂજ્યના લાભમાં ફેંસલો આપ્યો છે. એમ સંભળાય છે. એ અત્યંત શોચનીય છે.

બાકી ૩ ભંડારો છે તે સંબંધી બહુ જાણવાજોગ હકીકત નથી. અને તેમાં પુસ્તકો પણ બહુજ થોડા થોડાં છે.

પાટણના ભંડારોમાં સમસ્ત સોનીએ ભરાવેલી સોનાના અક્ષરની પ્રત. ...માં મોજુદ છે.

તે સિવાય મહેસાણામાં કોઈક જુના પુસ્તકો વેચાતુ કહેવાય. આવે છે.

દેરાસરો.

આ તાલુકામાં ૨૩૧ દેરાસરો છે. તેમાં નજ પાટણ શહેરમાં મોટા દેરાસરો તેમજ ઘર દેરાસરો મળીને ૨૨૯) છે. એમાં ઘણા જુના જમાનના દેરાસરો પણ છે. અહીં શ્રી પંચાસરા પાર્શ્વનાથજીનું મોટું દેરાસર છે. અને તેને પ્રાચીન તીર્થ તરીકે ગણવામાં આવે છે. આ પંચાસરાજીની મૂર્તિ જ્યારે પંચાસર નગર ભાગ્યું, ત્યારે અહીં લાવીને પ્રતીષ્ઠીત કરેલી હતી. આ દેરાસરની ભમતીમાં એક મૂર્તિ છે. જે વનરાજ ચાવડાની છે, એમ ત્યાંના પુજારીઓ કહે છે: દેરાસરો સંબંધી વધુ હકીકત મંદિરાવળી ભાગ ૧ લામાં આપેલી છે. પાટણના ઝવેરીવાડામાં શ્રી નારંગા પાર્શ્વનાથજીનું દેરાસર છે, તે મૂર્તિની પ્રતિષ્ઠા શ્રીમન્ હેમચંદ્રાચાર્યજી મહારાજે કરેલી કહેવાય છે.

શહેરના ઇશાન કોણ તરફ પીતાંબર તળાવ ઉપર એક શીખર બંધી દેરી છે, અને બીજી છુટી દેરીઓ છે, જેમાં જિનદત્ત સૂરિ. જિનકુશળ સૂરિ વીગેરે ખુનમીયા ગચ્છના આચાર્યના પગલાં છે, અને તે દાદાની થુભ તરીકે ઓળખાય છે. અહીંઆ ભાદરવા સુદ ૨ ના રોજ દર વર્ષે મેળો ભરાય છે.

પાટણની નજીક ચાર ગાઉ ઉપર ચારૂપ કરીને ગામ છે. અહીંઆ શ્રી શામળા પાર્શ્વનાથજી મહારાજની પ્રતિમાજી છે, જે વર્તમાન ચોવીશીના વીશમાં તીર્થંકર શ્રી મુનિસુવ્રત સ્વામીના નિર્વાણ પછી ૨૨૨૨ વર્ષે એટલે આજથી લગભગ ૫૮૬૬૬૨ વર્ષ પહેલાં આષાઢ નામના શ્રાવકે જે ત્રણ પ્રતિમાજી ભરાવેલી હતી તેમાંનીજ એક છે. બીજી ખંભાતમાં શ્રી સ્થંભન પાર્શ્વનાથજી મહારાજની છે. અને ત્રીજી પ્રતિમા હાલ ક્યાં છે તેની કાંઈ ખબર નથી. કારતક વદ ૧ ના રોજ અહીં પાટણથી સંઘ આવે છે. તેની પ્રાચીનતાના સંબંધમાં નીચે પ્રમાણેની એક દંતકથા ચાલે છે. (જુઓ શ્રીમત્ ન્યાયાંભોનિધી આત્મારામજી મહારાજકૃત "તત્વનિર્ણયપ્રાસાદ" ગ્રંથ પાનું ૮૩૩)

પુર્વંગત કાળમાં શાલિવાહન રાજાના રાજ્યથી અગાઉ અથવા લગભગમાં નાગાર્જુન વિદ્યારસ સિદ્ધિવાળા બુદ્ધિના નિધાન પૃથ્વીમાં રહેલા પાર્શ્વજિન બિંબના પ્રભાવથી રસને સ્થંભન કરતા હવા; ત્યાર બાદ તેમણે સ્થંભનક ગામ સ્થાપન કર્યું, અને તે શ્રી પાર્શ્વનાથજીની પ્રતિમા કે જે ખંભાત બંદરમાં હાલ વિદ્યમાન છે, તેના સિંહાસનના પાછલા ભાગમાં આવા અક્ષરોની પંક્તિ લખેલી અમે પરંપરાથી સાંભળીએ છીએ. અને આ વાત લોકોમાં પણ પ્રાયઃ પ્રસિદ્ધ છે: તે લેખ આવી રીતે છે:—

नमे स्तीर्थकृत्तीर्थे वर्षे द्विकचतुष्टये (२२२२)
आषाढ श्रावको गौडो कारयेत्प्रतिमात्रयम् ॥ १ ॥

[illegible] પ્રાચીન [illegible] જૈન [illegible] તેમાં [illegible] નથી. આ [illegible] અભિપ્રાય [illegible] ભંડાર [illegible]

[illegible] તેમાં [illegible] ૨ [illegible] ૩ [illegible] આગળના [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ઉપાશ્રયની પાઠશાળા છે; ઉપરની ત્રણ પાઠશાળાઓમાંથી એકમાં મોટી સ્ત્રીઓ તથા કન્યાઓ અભ્યાસ કરવાને આવે છે. વધુ હકીકત માટે જુઓ શ્રેયસ્કર મંડળનો રીપોર્ટ.

કેળવણી. આ તાલુકામાં-પંચ પ્રતિક્રમણ કરતાં વધારે ધાર્મિક જ્ઞાનવાળાની સંખ્યા ૨૦ ની છે, તેમાં ૧૦ પુરૂષ અને ૧૦ સ્ત્રીઓ છે, જે પાટણ શહેરમાં છે;

—ઇંગ્રેજીમાં મેટ્રીક અને તેથી ઓછા અભ્યાસવાળા ૧૦૨ જણ છે, અને પાટણમાં ૧ ગ્રેજ્યુએટ છે; (શ્રી. મણીલાલ દોલતચંદ બીએ. એલ. એલ. બી.)

—સંસ્કૃત અભ્યાસવાળા ૪ માણસો છે તે પાટણમાંજ છે.

પાંજરાપોળ. આ તાલુકામાં પાંજરાપોળ ૧ છે જે પાટણ શહેરમાં છે. આસપાસના ઘણે છેટે સુધીના ગામડાઓમાંથી લોકો અહીંઆ જાનવરો મુકવાને આવે છે, જેથી જાનવરોની સંખ્યા વખતે ચાર હજાર સુધીની થઇ જાય છે. અહીં પક્ષિઓ પણ રાખવામાં આવે છે. આ પાંજરાપોળનું ખરચ નીભાવવા સારૂ વડોદરાના ગાયકવાડ સરકાર તરફથી ખલીપુર ગામ બક્ષીસ મળેલું છે, ત્યાં આગળ જાનવરો રાખવાને મોટું મકાન બાંધેલું છે. અહીંઆ જાનવરોની દવા માટે એક વૈદ્ય રાખવામાં આવેલ છે. આ પાંજરાપોળની સ્થિતિ સારી છે, તે સિવાય પંચાસરાજીમાં જીવાત નાંખવા માટે એક જીવાતખાનું રાખવામાં આવેલું છે.

સભા તથા લાયબ્રેરી. પાટણ શહેરમાં શ્રીમદ્ હેમચંદ્રાચાર્ય જૈન સભા અને લાયબ્રેરી નામની એક સભા છે, જેને અંગે એક ફ્રી રીડીંગ રૂમ રાખવામાં આવેલ છે.

દવાખાનું. પાટણ શહેરમાં બાબુ પનાલાલ પુનમચંદ તરફથી થોડા વખતમાં એક ધર્માદા દવાખાનું ખોલવામાં આવનારૂ છે, તેથી આ શહેરમાં જૈનોને દવા સંબંધી એક સારી સગવડ થશે.

વસ્તી.—આ તાલુકામાં ૩૭ ગામ છે, જેમાં ૧૬૫૨ ઘર છે, વસ્તીનું પ્રમાણ નીચે મુજબ છે.

	કુ.	પ.	વિ.	કુલ	
પુરૂષ.	૧૧૩૩	૧૦૬૮	૨૫૧	= ૨૪૫૨	૫૦૯૫
સ્ત્રી.	૬૬૭	૧૧૬૬	૮૧૦	= ૨૬૪૩	

પાટણ શહેરની ચોથા ભાગ જેટલી વસ્તી મુંબાઈમાં ધંધાર્થે રહેતી હોવાથી તેઓની ગણત્રી અહીં થયેલ નથી, તેથી સંખ્યામાં કાંઈક ફેર જણાય છે.

વેપાર ઉદ્યોગ. ઉપર બતાવેલ પુરૂષો પૈકી ૧૩૧૨ વેપારી છે, ૨૦૮ નોકરીયાત છે, ૩ ખેતીનો ધંધો કરે છે, બાકીના બાળક, વિદ્યાર્થી, યાચક, વૃદ્ધ અને નિરૂદ્યમી છે.

તાલુકો વડાવલી.

આ તાલુકાનું મુખ્ય શહેર ચાણસ્મા છે, જે પાટણથી ૧૦ માઇલ દૂર છે, અને ત્યાંથી બળદ ગાડી રસ્તે અહીં અવાય છે. મહેસાણા પાટણ રેલવે ઉપરના માણુંદ રોડ સ્ટેશનથી ચાણસ્મા તરફ રેલવે લઇ જવાનું કામ ચાલે છે, જ્યાંથી આગળ હારીજ તેમજ બહુચરાજી સુધી લંબાવવાની છે. હારીજથી શ્રી સંખેશ્વર પાર્શ્વનાથજીનું આપણું પ્રાચીન તીર્થ ૧૦ મૈલ દૂર રહે છે. આ લાઇનો થોડા વખતમાં ચાલુ થવા સંભવ છે. (બહુચરાજી અને મુંઢેરા એ બે અન્ય દર્શનીના તીર્થો આ તાલુકામાં આવેલાં છે) અહીંઆ એક રૂ લોઢવાનો સંચો છે.

દેરાસરો. ચાણસ્મા ગામમાં એક ભવ્ય દેરાસર છે, જેમાં મૂળનાયકજીની પ્રતિમા શ્રી ભટેવા પાર્શ્વનાથજી મહારાજની છે અને તે છાણવેળુની છે. એમ જણાવવામાં આવે છે; ફાગણ સુદ ૩ની વરસ ગાંઠની મીતીએ મેળો ભરાય છે,—

તેથી આ દેરાસરને તીર્થ તરીકે ગણવામાં આવે છે; ચાણસ્માથી પાટણ જવાના રસ્તા ઉપર બે માઇલના અંતરે રૂપપુર કરીને ગામ છે, જ્યાં આપણી જુજ વસ્તી છે, પરંતુ અહીંઆ ચોવીશ દેરીઓની ભમતીવાળુ પ્રાચીન દેરાસર છે, તેથી પ્રથમ આ ગામ મોટું શહેર હોવાનું ધારવામાં આવે છે, જે વખતે આપણા લોકોની સારી વસ્તી હશે એમ અનુમાન થઈ શકે છે.

કેળવણી. આ તાલુકામાં—મેટ્રીક અને તેથી ઓછા ઇંગ્રેજી જાણનારા ૭ જણ છે:—ધાર્મિક અભ્યાસમાં પંચ પ્રતિક્રમણથી વધારે જાણનાર ૨ માણસ છે, જે ચાણસ્મામાંજ છે.

પાંજરાપોળ. આ તાલુકામાં એકજ પાંજરાપોળ છે, અને તે ચાણસ્મામાં છે. તેની દેખરેખ જૈનોજ રાખે છે, તેમાં વૈદ્યની જોગવાઈ નથી.

પુસ્તકાલય— ચાણસ્મામાં એક સાધારણ પુસ્તકાલય છે.

વસ્તી.—આ તાલુકામાં ૪૭ ગામ છે, જેમાં ૬૮૨ ઘરની વસ્તી છે, તેનું પ્રમાણ નીચે મુજબ છે.

	દે.	પ.	વિ.		કુલ.	
પુરૂષ.	૭૦૭	૫૩૬	૮૯	=	૧૩૩૨	૨૫૫૩
સ્ત્રી	૩૮૦	૫૮૪	૨૫૭	=	૧૨૨૧	

આ તાલુકામાં પુરૂષ વર્ગ પૈકી ૭૬૧ વેપાર કરે છે, ૪૨ નોકરીયાત છે, ૨ ખેડુતનું
વેપાર ઉદ્યોમ. કામ કરે છે, બાકીના બાળક, વિદ્યાર્થી, યાચક, અને નિરૂદ્યમી છે.

તાલુકો હારીજ.

આ તાલુકો પાટણ તથા વડાવલીની પશ્ચિમ દિશા તરફ આવેલો છે, જેનું મુખ્ય ગામ હારીજ છે. પાટણથી અહીં બળદ ગાડી રસ્તે જવાય છે. અહીંઆ થોડા વખતમાં રેલ્વે ચાલુ થનારી છે, જેથી આપણું શ્રી સંખેશ્વરા પાર્શ્વનાથજીનું પ્રાચીન તીર્થ અહીંથી નજીક હોવાથી ત્યાં જવાને ઘણું સુગમ થઇ જશે.

કેળવણી—આ તાલુકામાં કોઇ ઇંગ્રેજી તેમજ ધાર્મિક અભ્યાસવાળા માલમ પડતા નથી.

વસ્તી.—આ તાલુકામાં ૧૬ ગામ છે, તેમાં ૯૪ ઘરની વસ્તી છે, જેનું પ્રમાણ નીચે મુજબ છે.

	કુ.	પ.	વિ.		કુલ.	
પુરૂષ.	૭૬	૭૪	૧૫	=	૧૬૫	૩૦૨
સ્ત્રી	૩૨	૬૯	૩૬	=	૧૩૭	

વેપાર ઉદ્યોમ—ઉપર બતાવેલ પુરૂષ વર્ગ પૈકી ૧૨૭ વેપાર કરે છે, બાકીના બાળક, વિદ્યાર્થી, યાચક, અને નિરૂદ્યમી છે.

તાલુકો સિદ્ધપુર.

આ તાલુકો આ પ્રાંતની ઉત્તરે પાલણપુર સંસ્થાનની સરહદ ઉપર આવેલો છે, જેનું મુખ્ય શહેર સિદ્ધપુર છે, અને રજપુતાના માળવા રેલ્વે ઉપર મહેસાણેથી અજમેર તરફ જતાં આવેલું છે. મહેસાણેથી અહીં સુધી થર્ડ કલાસની ટીકીટના રૂા. ૦-૩-૬ બેસે છે.

આ તાલુકામાં ૧૭ દેરાસરો છે, તેમાં સિદ્ધપુરના બે દેરાસરો મુસલમાની વખતના છે, એમ તેના બાહ્ય દેખાવ ઉપરથી માલમ પડે છે.
દેરાસરો.　સિદ્ધપુરથી ૭ માઇલ દુર મેત્રાણા કરીને ગામ છે, જેને તીર્થ સ્થળ તરીકે ગણવામાં આવે છે. ભોયરામાં શ્રી મલ્લીનાથજી મ-

હારાજના પ્રગટ થવા પહેલાં બહુ લોકો યાત્રાએ આવતા હતા, હજુ પણ દર વરસે આજુ બાજુના ગામના સંઘો આવે છે. ત્યાં જવા સારૂ અહીંથી બળદ ગાડીઓ ભાડે મળી શકે છે. કારતકી તથા ચૈત્રી પુનમના મેળા ભરાય છે.

ઉપાશ્રય—સિદ્ધપુર ગામમાં બે ઉપાશ્રય છે, તેમાં એક તપ ગચ્છનો તથા બીજો પાયચંદ ગચ્છવાળાનો છે.

ધર્મશાળા. સિદ્ધપુર શહેરમાં એક ધર્મશાળા છે, જે જીવાતખાનાની ધર્મશાળાના નામથી ઓળખાય છે. આ ધર્મશાળા ઘણા જુના વખતની હોવાથી જીર્ણ સ્થિતિમાં છે. વાસણ ગોદડાં મળી શકે છે. ધર્મશાળા જોતાં એમ અનુમાન થઇ શકે છે, કે આગળ અહીં આપણી વસ્તી ઘણા મોટા પ્રમાણમાં હોવી જોઇએ

પાઠશાળા—આ તાલુકાના ઊંઝા ગામમાં શ્રી જૈન નિતિ વિનય પાઠશાળા છે, તેમાં સારી સંખ્યામાં સ્ત્રીઓ, છોકરીઓ, અને છોકરાઓ અભ્યાસ કરે છે.

કેળવણી આ તાલુકામાં-ધાર્મિક જ્ઞાનમાં પંચ પ્રતિક્રમણ કરતાં વધારે જાણનારા ૯ છે, જેમાંથી ૧ સિદ્ધપુરમાં, ૬ ઊંઝામાં, તથા ૨ ટુંડાવમાં છે;

—ઊંઝામાં ૨ માણસો સાધારણ સંસ્કૃત જાણનારા છે,

—ઇંગ્રેજીમાં મેટ્રીક અને તેથી પણ ઓછુ જાણનારાની સંખ્યા કુલે ૨૭ છે, તેમાં ઊંઝામાં ૨૩ માણસો છે.

પાંજરાપોળ. આ તાલુકામાં બે પાંજરાપોળો છે તેમાં એક સિદ્ધપુર શહેરમાં છે, જેની દેખરેખ રાખનાર તરીકે જૈનો સાથે અન્ય ધર્મીઓ પણ છે. બીજી એક ઊંઝામાં છે, જેની જૈનોજ દેખરેખ રાખે છે, બંનેમાં વૈદ્યની જોગવાઇ નથીં.

સભા—ઊંઝા ગામમાં એક જૈન નિતિ વિનય નામની સભા છે, અને તે હમણાજ સ્થાપન થયેલી છે.

પુસ્તકાલય—આ તાલુકાના ટુંડાવ ગામમાં શ્રી જ્ઞાનોદય પુસ્તકાલય નામનું એક સાધારણ પુસ્તકાલય છે.

વસ્તી—આ તાલુકામાં ૩૨ ગામ છે, જેમાં ૪૮૪ ઘરની વસ્તી છે, જેનું પ્રમાણ નીચે મુજબ છે.

	કું.	પ.	વિ.		કુલ.	
પુરૂષ.	૩૭૭	૩૮૮	૫૭	=	૮૨૨	૧૭૦૮
સ્ત્રી.	૨૩૬	૪૦૪	૨૪૬	=	૮૮૬	

ઉપર બતાવેલા પુરૂષોમાંથી ૪૮૦ વેપાર કરે છે. ૩૭ નોકરી કરે છે. ૩ ખેડુ વેપાર ઉદ્યોગ. નવું કામ કરે છે, બાકીના બાળક, વિદ્યાર્થી, યાચક. વૃદ્ધ અને નિરૂદ્યમી છે.

તાલુકો ખેરાળુ.

આ તાલુકો સિદ્ધપુરની પુર્વ દિશા તરફ આવેલો છે. મહેસાણા તરફથી ઈશાન કોણ તરફની રેલ્વે લાઇન અહીં સુધી આવે છે. આ તાલુકામાં મુખ્ય બે શહેર છે. (૧) ખેરાળુ ને (૨) વડનગર. ખેરાળુથી તારંગાજી જવાય છે. આ શહેર એક ટેકરી ઉપર આવેલું છે, ખેરાળુની નજીકમાં ડાદરપુર ગામે કુલ બાર મૈલના ઘેરાવાવાળુ એક નવું તળાવ ગાયકવાડ સરકારે હાલમાંજ બંધાવ્યું છે, જેમાંથી નેહેરો વાટે ખેતીને પાણી પુરૂં પાડવામાં આવે છે, તે ઘણું જોવા લાયક છે, તેની અંદર રૂપેણ નદી અને બીજા વહેળાઓ વાળેલા છે. આ શહેરમાં પ્રથમ ઘણા જૈન મંદિરો હશે એમ ત્યાંની જમીનમાંથી નીકળતા ઘાટ કોરેલા પથ્થરો ઉપરથી કહી શકાય છે. વડનગર શહેર એક જુનામાં જુનું શહેર છે. તે પણ એક મોટા ટેકરા ઉપર આવેલું છે. પ્રાચીન સમયમાં જ્યારે શત્રુંજય (સિદ્ધગિરિજી) પર્વત ઘણો મોટો હતો. ત્યારે વડનગર (આણંદપુર) તેની તલાટી હતી એમ કહેવાય છે. અહીંઆ સમેળા નામે એક બંધાવેલું મોટું તળાવ છે, જે ઘણું જોવા લાયક છે.

મહેસાણેથી વડનગર સુધી રેલ્વેની થર્ડ કલાસની ટીકીટના રૂ. ૦–૪–૦ તથા ખેરાળુ સુધીના રૂ. ૦–૫–૩ બેસે છે. ખેરાળુથી રેલ્વે સડક વધારીને તારંગાજીના ડુંગર સુધી ડભોડા થઇને લઇ જવામાં આવી છે, હાથેળી નામની ભાંખરી જે તારંગાજીના ડુંગરમાં છે, ત્યાં સુધી આ સડક લંબાવવામાં આવી છે. હાલના ચાલુ રસ્તેથી નહીં પણ ઉગમણી તરફથી જો નવો રસ્તો કાઢવામાં આવે તો, તારંગાજીના દેરાસરે જવાનું તદન નજીક પડે. આ લાઈન ચાલુ વર્ષમાં તમામ વ્યવહાર માટે ખુલ્લી મુકાશે.

આ તાલુકામાં ૧૯ દેરાસર છે, તેમાં વડનગરના બે દેરાસરો જોવા લાયક છે. આ દેરાસરો ઘણા મોટાં અને ભવ્ય છે. આ દેરાસરોની દેખરેખ સારી રાખવામાં આવે છે. અહીં એક દેરાસરના ગભારા બહાર મંડપની ભીંત ઉપર ગોખલામાં એક શીલા લેખ છે.

દેરાસર.

ઉપાશ્રય—આ તાલુકામાં ૧૯ ઉપાશ્રયો છે, તે પૈકી ખેરાળુ ગામમાં ૧ દેવસુરનો, ૧ સાગરનો, ૧ તપ ગચ્છનો, ૧ શ્રીઓનો. અને ૧ અણસુરનો એમ પાંચ ઉપાશ્રયો છે

ધર્મશાળા—આ તાલુકામાં ૧૦ ધર્મશાળા છે, જેમાંથી ૨ ખેરાળુમાં છે અને ૨ વડનગરમાં છે, અહીં વાસણ ગોદડાં વીગેરે મળી શકે છે.

પાઠશાળા—આખા તાલુકા પૈકી એક પાઠશાળા વડનગરમાં છે, જે સાધારણ રીતે ચાલે છે, આમાં સ્ત્રીઓ પણ અભ્યાસ કરવા આવે છે (પાન ૧૯ માં વડનગર ગામની હકીકતમાં પાઠશાળાની સંખ્યા નજર દોષથી ભરવી રહી ગયેલ છે.)

કેળવણી—આ તાલુકામાં-પંચ પ્રતિક્રમણ કરતાં વધારે ધાર્મિક અભ્યાસવાળા ૧૨ માણસો છે, જેમાં ખેરાળુમાં ૫, વડનગરમાં ૧. અને ઊમતામાં ૬ જણા છે.

—ઈંગ્રેજીમાં મેટ્રીક અને તેથી ઓછા અભ્યાસવાળા આખા તાલુકામાં ૧૧ જણ છે, તેમાં ખેરાળુમાં ૩, વડનગરમાં ૭, તથા ઊમતામાં ૧ છે, (ચીમનલાલ ભુદરદાસ બી. એ કરીને એક ગ્રેજ્યુએટ છે.)

—સંસ્કૃત જ્ઞાનવાળા બીલકુલ માલમ પડતા નથી.

પાંજરાપોળ.

આ તાલુકામાં ૪ પાંજરાપોળો છે, તેમાં ૧ ખેરાળુમાં છે, તથા ૧ સીપોર ગામમાં છે, તેમાં વૈદ્યની જોગવાઈ નથી, અને બીજી ૨ વડનગરમાં છે, જેમાં એક પાંજરાપોળ તથા એક ગોશાળા કહેવાય છે, અહીં દેશી વૈદ્ય રાખવામાં આવે છે. પાંજરાપોળોની દેખરેખ રાખનારાઓમાં ખેરાળુમાં અન્ય ધર્મીઓ પણ સામેલ છે, બાકી સીપોર અને વડનગરમાં ફકત જૈનોજ છે.

પુસ્તકભંડાર—આ તાલુકામાં પ્રાચીન પુસ્તક ભંડાર નથી, પરંતુ વડનગરમાં થોડા હસ્તલિખીત પુસ્તકો છે.

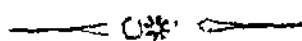
પુસ્તકલય—ખેરાળુ ગામમાં એક પુસ્તકાલય છે, અને ઊમતા ગામમાં એક લાયબ્રેરી છે.

વસ્તી—આ તાલુકામાં ૨૧ ગામ છે, જેમાં ૭૧૬ ઘર છે. વસ્તીનું પ્રમાણ નીચે મુજબ છે.

	દે.	મ.	વિ.		કુલ.	
પુરૂષ.	૪૬૦	૪૧૯	૯૨	=	૯૭૧	૨૦૩૮
સ્ત્રી.	૨૩૯	૪૪૪	૩૮૪	=	૧૦૬૭	

વેપાર ઉદ્યોગ—ઉપર બતાવેલ પુરૂષો પૈકી ૬૧૯ વેપાર કરે છે. ૩૯ નોકરીયાત ને બાકીના બાળક, વિદ્યાર્થી, અશક્ત, વૃદ્ધ અને નિરૂદ્યમી છે.

તાલુકો વિશનગર.

આ તાલુકો ખેરાળુ અને મહેસાણા તાલુકાની વચમાં આવેલો છે, તેનું મુખ્ય શહેર વિશનગર છે. પ્રથમ ગુજરાતના રાજા ભોળા ભીમદેવ અને અજમેરના ચોહાણ રાજા વિશળદેવના વખતમાં અહીં લડાઇ થઇ હતી, અને તેથી વિશળદેવના નામથી સંવત ૧૨૯૦ ની આસપાસમાં આ શહેર વસાવ્યું હતું. જેને હાલ વિશનગર કહે છે. મહેસાણાથી વિશનગર સુધી રેલ્વેની થર્ડ કલાસની ટીકીટના રૂ ૦-૨-૬ બેસે છે.

દેરાસરો. આ તાલુકામાં ૨૬ દેરાસરો છે, તે પૈકી વિશનગરમાં ૧૦ દેરાસર છે. તેમાં ગોડી પાર્શ્વનાથજી મહારાજનું ભવ્ય અને સુંદર દેરાસર છે, બીજાં દેરાસરો પણ ઘણાં સારાં છે

કેળવણી. આ તાલુકામાં-ઈંગ્રેજી મેટ્રીક અને તેથી પણ ઓછું જાણનારાની સંખ્યા ૨૪ ની છે, જેમાં વિશનગરમાં ૨૦. બાળકમાં ૧. ગુંજામાં ૨ તથા ઓકરવાડામાં ૧ છે.

—સંસ્કૃત જાણનારમાં ૩ જણ છે તે વિશનગરમાં છે.

—ધાર્મિક અભ્યાસમાં પંચ પ્રતિક્રમણ કરતાં વધારે જાણનારા ૭ માણસો છે.

પુસ્તક ભંડાર—વિશનગરમાં એક મોટો પુસ્તક ભંડાર છે. જેની હજુ ટીપ થઇ નથી. આ ભંડારમાં ઘણા અલભ્ય પુસ્તકો છે. એમ કહેવાય છે.

દવાખાનું. વિશનગર શહેરમાં આપણી કોમના એક આગેવાન શેઠ ગોકળભાઇ દોલતરામ તરફથી એક ધર્માદા દવાખાનું ખોલવામાં આવેલું છે, તેનો લાભ શહેરના તમામ લોકો સારી રીતે લે છે.

વસ્તી—આ તાલુકામાં ૨૮ ગામ છે, જેમાં ૫૯૫ ઘર છે, વસ્તીનું પ્રમાણ નીચે મુજબ છે.

	દે.	પ	વિ.		કુલ.	
પુરૂષ.	૪૩૮	૪૩૭	૭૮	=	૯૮૫	૧૯૪૬
સ્ત્રી.	૨૭૨	૪૩૫	૨૯૭	=	૧૦૦૪	

વેપાર ઉદ્યોગ—આ તાલુકામાં પુરૂષ વર્ગ પૈકી ૯૯૫ વેપાર કરે છે. ૯૫ નોકરીઆત છે, બાકીના બાળક, વિદ્યાર્થી, વૃદ્ધ, યાચક અને નિરૂદ્યમી છે.

તાલુકો મહેસાણા.

આ તાલુકો કડી પ્રાંતની લગભગ વચમાં આવેલો છે, અને તેનું મુખ્ય શહેર મહેસાણા છે. રજપુતાના માળવા રેલ્વે ઉપર મહેસાણા એક મોટું જંકશન છે. અહીંઆ પ્રાંતની સુબા કોર્ટ તથા ઈંજીનીયરની ઓફીસ છે. હેડક્વાર્ટર કરીને એક સરકારી મકાન ઘણું મોટું અને જોવા લાયક છે.

દેવાલયો. આ તાલુકામાં ૩૨ દેરાસરો છે તે પૈકી આ શહેરમાં ૧૧ દેરાસરો છે, તે તમામ જોવા લાયક છે. અહીંઆ મોટું દેરાસર ભવ્ય અને સુંદર છે. તેમજ સ્ટેશનથી નજીક હોવાથી આ જંકશને ગાડીઓ બદલનારા લોકોને દર્શન કરવાની સારી તક મળે છે, કારણ કે સ્ટેશનથી આ દેરાસરે જવાનો રસ્તો માત્ર પાંચ મીનીટનો છે.

આ શહેર બહાર ગામ સાંગવા જવાના રસ્તા ઉપર મર્હુમ મુનિરાજ શ્રી રવિસાગરજી મહારાજના પગલાં એક સુંદર આરસની દેરીમાં પધરાવેલાં છે, આ દેરીમાં આદિશ્વર ભગવાનનાં પગલાં પણ છે.

ઉપાશ્રય. આ તાલુકામાં ૧૬ ઉપાશ્રયો છે. મહેસાણામાં એક મોટો તપગચ્છનો ઉપાશ્રય છે, જે જોવા લાયક છે. તેમાં પુરૂષો માટે તેમજ સ્રીઓ માટે જુદા જુદા ભાગ પાડેલા છે. અહીંઆ થોડા પણ સારા સારા ગ્રંથોનો સંગ્રહ છે, એમ સંભળાય છે. આ ઉપાશ્રય શ્રીમન્ રવિસાગરજી મહારાજ જેવા એક વિદ્વાન અને પ્રખ્યાત મુનિવરના વખતમાં બંધાએલ છે.

ધર્મશાળા. આ તાલુકામાં ૨ ધર્મશાળા છે, તેમાં મહેસાણામાં શેઠ વીરચંદ કરમચંદની એક ધર્મશાળા મોટી છે. પરંતુ તેમાં વાસણ ગોદડાંની સોઈ ઠીક તેમ માલમ પડતું નથી. માત્ર જનાનુવારના ઉપયોગમાં આવે છે.

પાઠશાળા. આ તાલુકામાં ૪ પાઠશાળાઓ છે. જે મહેસાણામાં છે. તેમાં ૧ કન્યાશાળા છે. ૧ સંસ્કૃત પાઠશાળા છે અને ૧ શ્રીમન્ યશોવિજયજી જૈન વિદ્યાશાળા છે. આ વિદ્યાશાળાના સાધુ સાધ્વીઓ તેમજ ગૃહસ્થ [illegible]

શેઠ વેણીચંદ સુરચંદ રાખે છે. આ પાઠશાળામાં જૈન ધાર્મિક જ્ઞાનવાળા માસ્તરો તૈયાર કરવા તરફ ખાસ ધ્યાન અપાય છે, જેથી આગળ જતાં આપણી પાઠશાળાઓને માસ્તરો બાબતની હાલમાં પડતી ખોટ પુરી પાડી શકાશે, પરંતુ આ પાઠશાળામાં જે માણસો માસ્તર તરીકે તૈયાર થવાને શિક્ષણ લેવા આવે તેઓને વ્યવહારિક કેળવણી પ્રથમથી સારી લીધેલી હોવી જોઇએ, કારણ કે હાલનો ચાલતો જમાનો વ્યવહારિક સુધારાનો છે. અને તેમાં તેવા લોકો પછાત રહી જાય તો તેમને આગળ ઘણું પસ્તાવું પડે. આ પાઠશાળાના સંબંધમાં વધુ હકીકત માટે તેના તરફથી છપાયેલા રીપોર્ટો જોવા ભલામણ કરીએ છીએ.

કેળવણી.

આ તાલુકામાં—ઇંગ્રેજી મેટ્રીક અને તેથી પણ ઓછું જાણનારાની સંખ્યા ૫૯ ની છે, જેમાંથી ૫૨ મહેસાણામાં, ૩ ખેરવામાં, ૨ ઝોરણજમાં ૧ અંબાસણમાં, અને ૧ આખજમાં છે.

—ધાર્મિક અભ્યાસમાં પંચ પ્રતિક્રમણ કરતાં વધારે જાણનારાઓ ૨૭ છે. જેમાંથી ૨૦ મહેસાણામાં, ૩ લીંચમાં. ૨ ખેરવામાં તથા ૨ સાલડીમાં છે.

—સંસ્કૃત જાણનારાની સંખ્યા ૨ છે, અને તે મહેસાણામાંજ છે.

પાંજરાપોળ.

આ તાલુકામાં ત્રણ પાંજરાપોળો છે. તેમાં મહેસાણા તથા લીંચમાં બે સારી છે, અને ત્રીજી બલોલમાં જરૂર પૂરતીજ છે. મહેસાણા પાંજરાપોળમાં જૈનીઓની સાથે અન્ય ધર્મીઓ દેખરેખ રાખે છે, ડાક્ટર તથા વૈદ્યની જોગવાઈ સારી છે. તેની નાણાં સંબંધી સ્થિતિ પણ સારી છે. લીંચની પાંજરાપોળની માત્ર જૈનોજ દેખરેખ રાખે છે, ત્યાં મહેસાણા કરતાં જીવોની સંખ્યા વધારે રહે છે. વૈદ્યની જોગવાઈ નથી. આ લીંચ ગામ મહેસાણેથી વિરમગામ જતી રેલ્વે ઉપર પ્રથમ સ્ટેશન છે, ત્યાં સુધીની થર્ડ કલાસની ટીકટના મહેસાણેથી રૂા. ૦–૧–૦ બેસે છે.

સભા મંડળ.

મહેસાણામાં શ્રી જૈન ભાવ પ્રકાશક મંડળી છે, જે દેરાસરોમાં પુજાઓ અને ઓછવ પ્રસંગે ભાવના ભાવે છે, હાલ આ મંડળી જોઇએ તેવી રીતે ચાલતી નથી.

અહીં શ્રી જૈન શ્રેયસ્કર મંડળ એ નામે કેળવણી ખાતાં વિગેરેનું કામ કરનાર મંડળ છે, જેના ઓનરરી સેક્રેટરીઓ શેઠ વેણીચંદ સુરચંદ, શેઠ મહાસુખલાલ પરમાણંદદાસ તથા શેઠ બાલાભાઈ દલસુખભાઈ છે. આ મંડળ આખા ગુજરાત, કાઠીઆવાડ, માળવા વિગેરે દેશોમાં પોતાના પગારદાર ઉપદેશકો તથા ઇન્સ્પેકટરો ફરવા મોકલે છે, તેઓ જ્યાં પાઠશાળા હોય છે, ત્યાં જઇને તેની પરિક્ષા લે છે. જ્યાં પાઠશાળાની જરૂર હોવા છતાં તે હોતી નથી, ત્યાં બનતા પ્રયાસે સ્થાપન કરાવે છે, અને જ્યાં

પાઠશાળા. આ તાલુકામાં બે પાઠશાળાઓ છે, તેમાં ૧ આજોલમાં અને ૧ મહુડીમાં છે, બાકી વિજાપુર સમૌઉ, તથા લાડોલની પાઠશાળાઓ બંધ પડેલી છે.

કેળવણી. આ તાલુકામાં—ઇંગ્રેજી મેટ્રીક અને તેથી પણ ઓછું જાણનારની સંખ્યા ૧૨ ની છે તેમાં ૧૧ વિજાપુરમાં, અને ૧ આજોલમાં છે; — ધાર્મિક અભ્યાસમાં પંચ પ્રતિક્રમણ કરતાં વધારે જાણનાર ૩૭ છે, તેમાં વિજાપુરમાં ૧૫. સમૌઉમાં ૭, આજોલમાં ૫, લાડોલમાં ૪, ગેરીતામાં ૨. ગવાડામાં ૧, ઓરૂમાં ૧, લોદરામાં ૧, તથા વિહારમાં ૧, છે.

પાંજરાપોળ—આ તાલુકામાં એક પાંજરાપોળ છે, જે વિજાપુરમાં છે. તેની દેખરેખ રાખનારાઓ માત્ર જૈનોજ છે. તેની જોગવાઈ નથી.

પુસ્તક ભંડાર. આ તાલુકાના સરદારપુર ગામ[redacted]ક પુસ્તક ભંડાર છે, જે કાંઇક અગેડમાં હોવાથી તે [redacted] જોઇતી માહીતી મળી શકી નથી, તો પણ જણાવવુ[redacted]રતું છે, કે તેમાં ઘણા અમૂલ્ય પુસ્તકોનો સંગ્રહ છે. તેને [redacted] લાગતા વળગતાઓને વિનંતિ કરવાની કે જ્યારે તે બાબતનો નીકાલ થાય, [redacted]ર શ્રી જૈન શ્વેતાંબર કોન્ફરન્સ ઓફીસને બતાવી તેની ટીપ કરાવ્યી તેને આ[redacted]ત સાચવી રાખવા તજવીજ કરશે.

પુસ્ત[redacted]આ તાલુકામાં આજોલ, મહુડી, તથા સમૌઉમાં પુસ્તકાલયો છે, જેમાં માત્ર છાપેલાં થોડાં પુસ્તકો છે.

વસ્તી—આ તાલુકામાં ૫૫ ગામો છે, જેમાં ૧૩૦૭ ઘર છે, વસ્તીનું પ્રમાણ નીચે મુજબ.

	હિં.	મુ.	વિ.	કુલ.	
પુરૂષ.	૧૧૮૯	૧૦૪૯	૧૮૯	= ૨૪૨૭	૪૮૫૬
સ્ત્રી.	૬૯૭	૧૦૭૪	૬૫૮	= ૨૪૨૯	

ઉદ્યોગ વેપાર—આ તાલુકામાં પુરૂષ વર્ગ પૈકી ૧૪૦૭ વેપારી છે. ૧૪૦ નોકરીયાત છે. ૧૪ ખેતી કરે છે. બાકીના બાળક, વિદ્યાર્થી, વૃદ્ધ, યાચક, અને નિરૂદ્યમી છે.

તાલુકો કલોલ.

આ તાલુકો કડી તાલુકાથી પુર્વ દિશાએ આવેલો છે, તેનું મુખ્ય શહેર કલોલ છે. આ શહેર રજપુતાના માળવા રેલ્વે જે અમદાવાદથી શરૂ થાય છે, તેનુ પ્રથમ જંકશન છે. અહીંથી કડી થઇને વિજાપુર જવાય છે.

હોય છે, પણ બરોબર સ્થિતિમાં ચાલતી નથી, તેમને આ મંડળ તરફથી યોગ્ય મદદ કરવા મંડળના સેક્રેટરીને ભલામણ કરે છે. આ પરિક્ષકો બની શકે તો પોતાના મંડળ પાસેથી અગર તો છેવટે કોન્ફરન્સ તરફથી મદદ કરાવી પાઠશાળાઓને ચાલુ કરે છે.

કેળવણી સિવાય આ મંડળ બીજા ઘણાં કામો કરે છે, જે બદલ અહીં કાંઈ પણ નહીં લખતાં વાંચનારને આ ખાતાના છાપેલા રીપોર્ટો જોવા ભલામણ કરીએ છીએ.

વસ્તી—આ તાલુકામાં ૩૬ ગામ છે, જેમાં ૮૬૨ ઘર છે, જેની વસ્તીનું પ્રમાણ નીચે મુજબ છે.

...ા તાલુકોમાં કોઈ ...નું બાબુનાં...

વસ્તી—આ તાલુકામાં ૫ ગામ છે, જેમાં ... નીચે પ્રમાણે છે.

કુલ. ૧૬૦૩ } ૩૨૫૧ ...૧૬૪૮

	કુ.	પ.	વિ.		
પુરૂષ.	૪૮	૩૨	૬	=	...ારી છે. ૮૧ નોકરી
સ્ત્રી	૩૬	૩૬	૨૨	=	૯૪

વેપાર ઉદ્યોગ—આ તાલુકામાં પુરૂષ વર્ગ પૈકી ૫૪ વેપારી છે, ૬ નોકરીયાત, બાકીના બાળક, વિદ્યાર્થી વૃદ્ધ, યાચક અને નિરૂદ્યમી છે.

જનરલ રીપોર્ટ.

દેરાસરો. આ પ્રાંતમાં કુલ ૪૪૩ દેરાસરો છે, જેમાંથી અડધા દેરાસરો સારી સ્થિતિમાં છે, આઠમો ભાગ સાધારણ સ્થિતિનો અને આઠમો ભાગ જીર્ણ તથા અપૂર્ણ સ્થિતિનો છે, બાકી ચોથા ભાગ કરતાં વધારે ઘર દેરાસરો છે; એકંદરે આ પ્રાંતના દેરાસરોની સ્થિતિ સારી છે, જેમાંના કેટલાક ઘણા જુનાં વખતનાં હોવાથી તેની બંધાયાની સાલની લોકોને ખબર નથી. એટલે તેમની પ્રાચીનતા વિષે કાંઈ કહી શકાતું નથી. આ પ્રાંતના દહેગામ તાલુકાના મોટી ... ગામમાં સં. ૧૬૦૩ ની સાલનું એક જુનું દેરાસર છે. આ પ્રાંતના દેરાસરોમાં પ્રતિમાઓ ઘણું સંપ્રતિ રાજાના વખતના ... છે. આ પ્રાંતની ... વાર હકીકત અમારા તરફથી પ્રસિદ્ધ થએલી ... જૈન ચૈત્યાલય મંદિરાવલી ... ભલામણ કરીએ છીએ.

ઉપાશ્રય—આ પ્રાંતમાં કુલ ૧૮૯ ઉપાશ્રયો છે, તથા ધર્મશાળાઓ ૬૧ છે.
ની જાણવાજોગ હકીકત' તાલુકાવાર આગળ આવી ગયા છીએ.

આ પ્રાંતમાં કુલ ૧૪ પાઠશાળાઓ છે. પ્રાંતના વિસ્તારના પ્રમાણમાં પાઠશાળાઓ ઘણીજ ઓછી છે, તેમાં વધારો થવાની જરૂર છે આ પ્રાંતમાં

પાઠશાળા. શ્રીમંત ગાયકવાડ સરકાર તરફથી વ્યવહારિક કેળવણી લેવાના સાધનો ગામે ગામ કરેલાં છે. એટલે માત્ર ધાર્મિક શિક્ષણ લેવા

કે આવી પાઠશાળાઓ ઉઘાડવાની આવશ્યકતા જણાય છે. ધાર્મિક શિક્ષણ ાને પાઠશાળા થોડા ખર્ચમાં પણ નભી શકે છે. બીજી પાઠશાળાઓના માણમાં મહેસાણાની તથા પાટણની પાઠશાળાઓ સારી રીતે ચાલતી માલમ : છે. આ પ્રાંતમાં સ્ત્રીઓ ઘણીજ અજ્ઞાન સ્થિતિમાં છે, ાય, તો એવો કોઈ ન સ્ત્રી અને કન્યાશાળાઓ વધારવા તરફ દ કરે, માટે કેળવણી વધવાથી ાપવું ઘટે છે. ાનો સંભવ છે.

કેળવણી--આ પ્રાંતમાં કુલ ભણે

ભણેલા. ાઓ કરતાં કુંવારા પુરૂષોની સંખ્યા લગભગ રંતુ વિધવાઓની સંખ્યા વિધુર કરતાં લગભગ

પુરૂષ. ૧૧૧૩૬ વિચાર કરવા જેવી છે.

સ્ત્રી. ગામમાં જૈનો પોતાની કન્યાઓ અન્ય ધર્મીઓને આપે ાઓ પોતે લે છે, એ કોઈ પણ રીતે યોગ્ય ગણાય નહીં, ત કન્યાઓને જેવા સંસ્કારો મળ્યા હોય. તેવો તેમનો વિચાર મક્કમ રીતે રહે, અને તેથી અન્ય દર્શનીઓની જે કન્યાઓ આપણા સમુદાયમાં આવે તેમને આપણી ધાર્મિક ક્રિયાઓમાં જોડાતાં ઘણોજ વખત લાગે; વળી આપણી બાળકીઓ કે જેમને નાનપણથીજ જૈન સંસ્કારો થયેલા હોય, અને જેમની જૈન ધર્મ ઉપર પુર્ણ દ્રઢતા થઇ હોય, તેમને બીજા પંથવાળાઓની સાથે સંબંધ રાખવામાં કેટલી અડચણો વેઠવી પડે છે, તેનું ભાન તેવા અનુભવવાળી બાળાઓનેજ થાય છે. તે સીવાય આપણા ધાર્મિક રીવાજોમાં પણ વખતો વખત ઘણી અડચણો આવે, તે ઉપરાંત બીચારી બાળાઓને એક ભવમાં બે ભવ કરવા વખત આવે છે. અને વખતે પોતાના સગાંઓ સાથે ધર્મના મતફેરને લીધે સખ્ત અણબનાવ થઇ આખો જન્મારો દુઃખી અને લાચાર હાલતમાં ગાળવો પડે છે, તેથી જ્યાં જ્યાં આવા રીવાજો ચાલતા હોય ત્યાંના આગેવાનોએ આ ઘટતો બંદોબસ્ત કરવાની આવશ્યકતા છે. પોતાની જ્ઞાતિ નાની હોય તરફના આપણા બંધુઓ સાથે સંબંધ બાંધવાની ગોઠવણ કરવી અને ઓની ધ રાખવા કરતાં વધારે ઠ. પડે.

વેપાર ઉદ્યોગ—આ પ્રાંતમાં ૬૮૭૭ પુરૂષો વેપારી લાઇનમાં જોડાયેલા છે, ૭૨૮ નોકરીયાત છે, ૪૩ ખેતીનો ધંધો કરે છે. બાકીનામાં બાળક, વિદ્યાર્થી, વૃદ્ધ, યાચક અને નિરૂદ્યમી છે.

આ પ્રાંતના પાટણ, વિશનગર, મહેસાણા, વડનગર, વીગેરે શહેરોના આપણા જૈન ભાઇઓ વેપાર અર્થે દૂર દેશાવર ગયેલા છે. બાકીના શહેરો અને ગામો વેપાર સંબંધી પછાત સ્થિતિમાં છે.

આ પ્રાંતમાં કેટલાક શહેરમાં જુદી જુદી જાતના કારખાનાઓ થોડા વર્ષમાં નીકળ્યાં છે, અને હજુ નીકળતાં જાય છે.

રીતરીવાજો. આ પ્રાંતના રીત રીવાજોના સંબંધમાં લખતાં એટલુ જણાવવું બસ થઇ પડશે, કે આપણી કોન્ફરન્સ હયાતીમાં આવ્યા પછી મોટા મોટા શહેરોમાં રડવા કુટવાનો, શ્રીમંત પ્રસંગે, તથા મરણ પ્રસંગે થતાં ખર્ચો કમી કરવાનો, મિથ્યાત્વી પર્વો જેવા કે હોળી, શીળ સાતમ વીગેરે માનવાનો, કેટલીક જ્ઞાતિઓમાં બારમા તેરમા કરવાનો વીગેરે રીવાજો કેટલેક અંશે કમી થવા લાગ્યા છે. લગ્ન સંબંધમાં કેટલીક ખરાબ રૂઢીઓ પ્રચલિત હતી તેમાં પણ સુધારો કરવામાં આવ્યો છે. કેળવણીની ખામીને લીધે આવા રીવાજો જલદીથી બંધ થઇ શકતા નથી.

આ પ્રાંતમાં વિધવાઓની ઉમરવાર સંખ્યા નીચે પ્રમાણે છે.

૨૦ વર્ષ અંદર.	૨૦ થી ૩૦.	૩૦ થી ૪૦.	૪૦ ઉપરાંત.	કુલ.
૧૧૯	૭૦૦	૯૩૪	૧૮૭૪	=૩૬૨૭

ઉપર પ્રમાણે વિધવાઓ છે જેમાં અડધા કરતાં કાંઇક વધારે ભાગ મોટી ઉમરે પહોંચેલી વિધવાઓનો છે જ્યારે ચોથાભાગની વિધવાઓ આધેર અવસ્થાએ આવેલી છે. ભર યુવાવસ્થામાં વૈધવ્યનું દુઃખ ભોગવતી [illegible] પાંચમાં ભાગ કર [illegible]
મોટી સંખ્યા જણાઇ આવેછે. પોતાની ખી [illegible] માંજ કહો, અ [illegible]
માં દાખલ થવાના પ્રથમ પગથીએ કહો, ગ [illegible] પોતાની જી [illegible]
[illegible]માંજ આવા વૈધવ્યનું અનિષ્ટ દર્શન થ [illegible] પણ ઘણું
[illegible] તે સાથે તે ઉપરાંતની ઉમરવાળી વિ [illegible] વું વિધવ [illegible]
[illegible] હશે, તે પણ વિચારવાનું છે.

[illegible] વિધવાઓની સંખ્યાના આંકડા તરફ [illegible] રી અ [illegible]
[illegible] સ્વાભાવિક છે, કારણકે [illegible] સ્ત્રી સં [illegible] નાં પ [illegible]

વેપાર ઉદ્યોગ—આ પ્રાંતમાં ૬૮૭૭ પુરૂષો વેપારી લાઇનમાં જોડાયેલા છે, ૭૨૮ નોકરીયાત છે, ૪૩ ખેતીનો ધંધો કરે છે, બાકીનામાં બાળક, વિદ્યાર્થી, વૃદ્ધ. યાચક અને નિરૂદ્યમી છે.

આ પ્રાંતના પાટણ, વિશનગર, મહેસાણા, વડનગર, વીગેરે શહેરોના આપણા જૈન ભાઇઓ વેપાર અર્થે દૂર દેશાવર ગયેલા છે. બાકીના શહેરો અને ગામો વેપાર સંબંધી પછાત સ્થિતિમાં છે.

આ પ્રાંતમાં કેટલાક શહેરમાં જુદી જુદી જાતના કારખાનાઓ થોડા વર્ષમાં નીકળ્યાં છે, અને હજુ નીકળતાં જાય છે.

રીતરીવાજો. આ પ્રાંતના રીત રીવાજોના સંબંધમાં લખતાં એટલુ જણાવવું બસ થઇ પડશે, કે આપણી કોન્ફરન્સ હયાતીમાં આવ્યા પછી મોટા મોટા શહેરોમાં રડવા કુટવાનો, શ્રીમંત પ્રસંગે, તથા મરણ પ્રસંગે થતાં ખર્ચો કમી કરવાનો, મિથ્યાત્વી પર્વો જેવા કે હોળી, શીળ સાતમ વીગેરે માનવાનો, કેટલીક જ્ઞાતિઓમાં બારમા તેરમા કરવાનો વીગેરે રીવાજો કેટલેક અંશે કમી થવા લાગ્યા છે. લગ્ન સંબંધમાં કેટલીક ખરાબ રૂઢીઓ પ્રચલિત હતી તેમાં પણ સુધારો કરવામાં આવ્યો છે. કેળવણીની ખામીને લીધે આવા રીવાજો જલદીથી બંધ થઇ શકતા નથી.

આ પ્રાંતમાં વિધવાઓની ઉમરવાર સંખ્યા નીચે પ્રમાણે છે.

૨૦ વર્ષ અંદર.	૨૦ થી ૩૦.	૩૦ થી ૪૦.	૪૦ ઉપરાંત.	કુલ.
૨૧૬	૯૦૦	૬૩૪	૧૮૭૪	=૩૬૨૭

ઉપર પ્રમાણે વિધવાઓ છે જેમાં અરધા કરતાં કાંઇક વધારે ભાગ મોટી ઉમરે પહોંચેલી વિધવાઓનો છે જ્યારે ચોથાભાગની વિધવાઓ આધેર અવસ્થાએ આવેલી છે. જેને યુવાવસ્થામાં વૈધવ્યનું દુઃખ ભોગવવું પડે છે તેવી સ્ત્રીઓની પાંચમાં ભાગ કરતાં સહેજ [illegible] આવેછે. પોતાની ખીલતી યુવાવસ્થામાંજ કહો, અગર સંસારમાં દાખલ થતાં પ્રથમ પગથીએ કહો, ગમે તે કહો, પણ પોતાની જીંદગીની શરૂઆતમાંજ આવા વૈધવ્યનું અનિષ્ટ દર્શન થયેલું. આ સંખ્યા પણ ઘણી મોટી ગણી શકાય. તે સાથે તે ઉપરાંતની ઉમરવાળી વિધવાઓને પણ આવું વિધવાપણું કઇ ઉમરે [illegible] હશે તે પણ વિચારવાનું છે.

આ વિધવાઓની સંખ્યાના આંકડા તરફ જોતાં ઘણી દીલગીરી અને નિરાશા [illegible] છે, કારણકે કુલ સ્ત્રી સંખ્યાના ચોથ ભાગ કરતાં પણ વધારે છે.

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.	નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પૌષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જ્ઞાનખાતાં પુસ્તકાલય.	સભા મંડળ.
૧	તાલુકે નાની મારવાડ.										
૧	ઇડર		ઇડર રોડ ૧૭	ઇડર	ઇડર રોડ	૬	૪	૫	૧	૧	૧
૨	વડાલી		,, ,, ૨૨	વડાલી	,, ,,	૨	૪	૦	૧	૦	૦
૩	ટીંટોઇ		તલોદ સ્ટે. ૩૮	ટીંટોઇ	તલોદ	૧	૧	૦	૧	૦	૦
૪	અહમદનગર		ઇડર રોડ	અહમદન૦	ઇડર રોડ	૪	૩	૨	૦	૦	૦
૫	ખેડબ્રહ્મા		,, ,, ૧૩	વડાલી	,, ,,	૨	૧	૧	૦	૦	૦
૬	દધાલીઆ		તલોદ સ્ટે. ૩૦	અહમદન૦	તલોદ	૧	૦	૦	૧	૦	૦
૭	ભાલુસણ	ના. ઇડર [illegible]	ખેરાળુ ,, ૧૨	સનતાલાસણ	ખેરાળુ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૮	સનતાલાસણ		,, ,, ૧૫	,,	,,	૨	૦	૦	૦	૦	૦
૯	પોસિના		આબુ રોડ ૧૫	કોટડાછા૦	આબુ રોડ	૫	૨	૧	૦	૦	૦
૧૦	મોડા કોડાસણ		ખેરાળુ સ્ટે. ૧૫	સનતાલાસણ	ખેરાળુ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૧૧	ઊંટડી		વડનગર ,, ૧૦	વડનગર	વડનગર	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૨	સુદાસણ		ખેરાળુ ,, ૧૦	સુદાસણ	ખેરાળુ	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૩	સાબલી		ઇડર રોડ ૯	કુકડીયા	ઇડર રોડ	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૪	દાંતા		પાલણપુર સ્ટે. ૨૦	દાંતા	પાલણપુર	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૫	[illegible]		વડનગર ,, ૧૧	ઇડર	ઇડર	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૧૬	[illegible]		આબુ રોડ ૨૮	અંબાજી	આબુ રોડ	૧	૨	૦	૦	૦	૦
૧૭	કુકડીઆ		ઇડર ,, ૧૮	કુકડીયા	ઇડર ,,	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૮	[illegible]		,, ,, ૬	[illegible]	,, ,,	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૧૯	[illegible]		,, ,, ૨૦	કુકડીયા	,, ,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૦	[illegible]		,, ,, ૫	અહમદન૦	,, ,,	૧	૧	૦	૦	૦	૦

ઘર સંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૧૬૬	૪૭૬	૯૯	૯૫	૨૨	૧૬	૦	૦	૨૮	૩૦	૨૨	૨૪	૬૮	૭૨	લાયબ્રેરી તથા [સાધારણ પુસ્તક
૧૮૪	૪૫૧	૧૦૬	૮૨	૨૫	૧૩	૦	૦	૩૦	૬	૮	૧૩	૮૨	૮૬	[ભંડાર છે.
૮૪	૨૩૭	૪૫	૪૨	૭	૧૦	૦	૦	૬	૦	૦	૨૭	૪૬	૫૪	લાયબ્રેરી છે.
૮૩	૧૮૩	૨૪	૪૭	૭	૭	૦	૧	૦	૦	૧	૧૫	૪૭	૩૪	
૪૭	૧૧૬	૨૦	૨૬	૫	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૭	૨૬	૩૦	
૩૦	૧૦૪	૧૮	૨૪	૫	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૧૪	૨૪	૧૬	
૨૮	૮૦	૧૯	૧૦	૫	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૧૩	૧૦	૨૦	
૨૭	૫૫	૮	૯	૧	૧	૦	૦	૧	૦	૦	૬	૧૧	૧૮	
૨૪	૮૪	૨૧	૧૦	૨	૪	૦	૦	૨	૦	૦	૧૫	૧૦	૨૦	અહીંઆ દેરાસ-
૨૪	૭૦	૧૫	૧૩	૬	૮	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૧૬	૮	[રોમાં પ્રાચીન
૨૨	૬૬	૧૩	૧૩	૩	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૯	૧૩	૧૪	[શીલાલેખો છે.
૧૫	૪૫	૮	૧૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૧૩	૮	
૧૩	૩૭	૧૧	૪	૫	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૪	૯	
૧૦	૪૭	૮	૧૦	૫	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૭	૧૨	૫	
૧૦	૩૮	૭	૭	૨	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૮	૮	પુસ્તકાલય છે.
૮	૩૮	૭	૭	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૬	૧૩	
૮	૩૧	૭	૬	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૬	૫	
૮	૨૧	૬	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૧	૭	
૮	૧૬	૪	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૪	
૭	૨૭	૬	૪	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૬	૪	૪	

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.	નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પોષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જ્ઞાનખાતું પાંજરાપોળ.	સભા મંડળ.
૨૧	ટીંબા	ઇડર સ્ટેટ.	ખેરાળુ સ્ટે. ૧૧	સતલાસણ	ખેરાળુ	૧	૧	૧	૦	૦	૦
૨૨	હડીઓલ		ઇડર રોડ ૯	અહમદન૦	ઇડર રોડ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૩	અરોડા		,, ,, ૨૨	ઇડર	,, ,,	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૨૪	ભુંડાસણ		રખીઆલ સ્ટે. ૫	આંબલીઆ	રખીઆલ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૫	મુટેડી		ઇડર રોડ ૧૫	વડાલી [શા	ઇડર રોડ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૬	તારંગાજી		ખેરાળુ સ્ટે. ૧૧	સતલાસણ	ખેરાળુ	૯	૦	૧૦	૦	૧	૦
૨૭	મોહુકા		ઇડર રોડ ૧૫	હરસોલ	ઇડર રોડ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૮	દેસોતર		,, ,, ૮	ઇડર	,, ,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૯	ફલાસણ		વડનગર સ્ટે. ૧૨	વડનગર	વડનગર	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૦	ફેચોડ		,, ,, ૧૨	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૧	જવાનપુર		ઈડર રોડ ૧૨	ઇડર	ઇડર રોડ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૨	કમાલપુર		વડનગર સ્ટે. ૨	વડનગર	વડનગર	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૩	કેસરપુર		ઇડર રોડ ૮	ઈડર	ઇડર રોડ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૪	ઓડા		,, ,, ૮	,,	,, ,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૫	મેઢાસણ		,, ,, ૧૫	અહમદન૦	,, ,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૬	વીરાવાડ		,, ,, ૫	,,	,, ,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૭	ચીત્રોડી		,, ,, ૨૨	ઇડર	,, ,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૮	ડેરીઆ		વડનગર સ્ટે. ૧૧	વડનગર	વડનગર	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૯	રાવોલ		ઇડર રોડ ૧૨	ઇડર	ઇડર રોડ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૦	નેકોડા		,, ,, ૫	અહમદન૦	,, ,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૧	કાંનપુર		,, ,, ૮	વડાલી	,, ,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૨	મહોવતપુરા		,, ,, ૮	ઇડર	,, ,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦

ઘર સંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરુષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૭	૨૨	૮	૩	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૩	૪	
૬	૧૯	૮	૪	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૪	૧	
૪	૮	૨	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૦	
૩	૧૧	૧	૪	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૧	
૩	૬	૦	૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	
૩	૩	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	તીર્થસ્થળ છે.
૨	૨૩	૩	૬	૦	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૬	૨	
૨	૧૦	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૩	૨	
૨	૮	૧	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૨	
૨	૭	૦	૨	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૦	
૨	૬	૦	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૦	
૨	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૧	૯	૨	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૩	૦	
૧	૫	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	
૧	૫	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૧	૪	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	
૧	૪	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	
૧	૩	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૩	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૧	૨	૦	૦	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	૦	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.	નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પૌષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જ્ઞાનખાતાં પુસ્તકાલયો.	જૈન મંડળ.
૪૩	સમલાપુર		ઇડર રોડ ૧૧	ઈડર	ઇડર	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૪	કુંભારીઆજી		આબુ ,, ૧૩	અંબાજી	આબુ રોડ	૫	૦	૧	૦	૦	૦
						૫૦	૨૩	૨૧	૪	૨	૧
૨	તાલુકે રેવર.										
૧	રૂપાલ	મહીકાંઠા ઈડર સ્ટેટ.	ઇડર રોડ ૧૧	અહમદન૦	ઈડર રોડ	૧	૧	૧	૦	૦	૦
૨	મોહનપુર		તલોદ સ્ટે. ૧૨	મોહનપુર	તલોદ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૩	હુંઢોર		ઇડર રોડ ૪	અહમદન૦	ઈડર રોડ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪	અરપોદરા		,, ,, ૧૪	મોડાસા	,, ,,	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૫	રણાસણ		તલોદ સ્ટે. ૧૫	હરસોલ	તલોદ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૬	હાથરોલ		,, ,, ૧૩	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૭	કાબોદરા		,, ,, ૧૫	મોહનપુર	,,	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૮	સરડોઇ		ઈડર રોડ ૧૮	સરડોઈ	ઈડર રોડ	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૯	એંદરોડા		રાંધેજા સ્ટે. ૮	રાંધેજા	રાંધેજા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૦	વામોજ		ઇડર રોડ ૭	અહમદન૦	ઇડર રોડ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૧૧	મનોરપર		,, ,, ૮	,,	,, ,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૨	બાકરોલ		તલોદ સ્ટે. ૩૦	મોડાસા	તલોદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૩	ઢાંકરોલ		,, ,, ૧૬	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
						૭	૫	૧	૦	૦	૦

ઘર સંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરુષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૧	૧	૦	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	તીર્થસ્થળ છે.
૮૫૫	૨૨૮૫	૪૬૫	૪૬૧	૧૧૧	૮૮	૦	૧	૬૭	૩૬	૩૧	૧૬૪	૪૪૭	૪૫૪	
૪૧	૧૨૩	૨૩	૨૫	૬	૬	૦	૦	૧	૬	૦	૧૩	૨૦	૨૩	
૨૧	૧૨૪	૨૭	૨૮	૨	૭	૦	૦	૦	૦	૦	૨૨	૨૯	૧૮	
૬૨	૬૦	૧૩	૧૨	૦	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૧૫	૧૨	૪	
૮	૪૬	૪	૯	૧	૫	૦	૦	૦	૦	૦	૧૦	૧૧	૬	
૮	૩૨	૧૦	૫	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૫	૬	
૭	૨૬	૬	૫	૦	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૫	૪	
૫	૩૫	૫	૮	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૬	૯	૩	
૫	૨૪	૨	૫	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૬	૬	૧	
૫	૧૯	૫	૫	૨	૦	૦	૦	૧	૧	૦	૦	૪	૧	
૩	૧૫	૧	૨	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૨	૨	
૩	૧૩	૫	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૩	૧	
૨	૫	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	
૨	૪	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	૨	
૧૨૨	૫૩૬	૧૦૫	૧૦૭	૧૬	૩૬	૦	૦	૨	૭	૦	૮૪	૧૦૬	૭૩	

ઘર સંખ્યા.	કુલ માણસ સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						ટીકા. (નીશાળ, ઘ-રેણ જાત, ઠા-કોરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૨૯	૧૦૩	૧૫	૨૬	૨	૬	૦	૦	૦	૦	૦	૧૨	૨૭	૧૫	
૨૨	૬૩	૧૨	૧૨	૮	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૮	૧૧	૮	
૫	૪૧	૬	૯	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૧૨	૭	૩	
૪	૨૧	૩	૫	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૫	૩	
૪	૧૯	૩	૨	૦	૫	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૩	૨	
૪	૧૫	૪	૩	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૨	
૨	૧૭	૬	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૨	૨	
૨	૧૩	૫	૩	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૩	૦	
૨	૮	૩	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૦	
૧	૩	૦	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૩	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૭૭	૩૦૭	૫૯	૬૮	૧૩	૨૧	૦	૦	૦	૦	૦	૬૫	૬૫	૩૬	
૬૮	૨૧૪	૩૩	૪૯	૭	૧૩	૦	૦	૧	૦	૦	૩૨	૫૩	૨૭	
૪૨	૧૮૯	૩૧	૪૩	૬	૧૪	૦	૦	૦	૦	૦	૩૨	૪૮	૧૫	

[illegible]	[illegible]	નજીકનું સ્ટેશન [illegible]	નજીકની પોસ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	1	1	0	0	0	0
[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	1	0	0	0	0	0
[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	1	0	0	0	0	0
[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	0	0	0	0	0	0
[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	1	0	0	0	0	0
[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	0	0	0	0	0	0
[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	1	0	0	0	0	0
[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	1	0	0	0	0	0
[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	0	0	0	0	0	0
[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	0	0	0	0	0	0
[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	0	0	0	0	0	0
[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	0	0	0	0	0	0
[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	0	0	0	0	0	0
[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	0	0	0	0	0	0
[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	0	0	0	0	0	0
[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	0	0	0	0	0	0
[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	0	0	0	0	0	0
[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	0	0	0	0	0	0
[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	0	0	0	0	0	0
[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	0	0	0	0	0	0
					[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

ઘર સંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૨૯	૯૫	૧૪	૨૫	૧	૬	૦	૦	૦	૦	૦	૧૫	૨૭	૭	
૨૧	૮૮	૧૮	૨૧	૪	૭	૦	૦	૦	૦	૦	૧૦	૨૩	૫	
૧૪	૯૯	૨૩	૨૫	૩	૫	૦	૦	૦	૦	૦	૧૪	૨૩	૬	
૧૪	૪૬	૧૧	૮	૨	૫	૦	૦	૦	૦	૦	૯	૯	૨	
૧૩	૮૩	૨૧	૧૯	૧	૬	૦	૦	૦	૦	૦	૧૫	૧૯	૨	
૧૩	૪૬	૮	૯	૨	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૮	૯	૮	
૧૨	૪૮	૫	૧૨	૧	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૯	૧૨	૫	
૧૧	૪૨	૧૨	૮	૨	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૬	૮	૪	
૧૦	૪૨	૯	૧૧	૦	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૧૨	૨	
૯	૪૫	૯	૮	૨	૫	૦	૦	૦	૦	૦	૮	૮	૫	
૭	૩૮	૬	૮	૧	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૧૦	૮	૧	
૫	૧૮	૩	૫	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૫	૩	
૪	૧૫	૫	૨	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૨	૧	
૩	૧૦	૪	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૦	
૨	૧૭	૨	૫	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૫	૧	
૨	૫	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૦	
૧	૫	૦	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૧	
૧	૪	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૧	૩	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	
૧	૧	૦	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	વેરાન વસ્તી નથી.
૨૬૩	૧૧૫૩	૨૧૭	૨૬૫	૩૫	૮૦	૦	૦	૧	૦	૦	૧૮૦	૨૭૮	૯૭	

ઘર સંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૧૯	૯૦	૨૪	૧૬	૬	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૧૦	૧૬	૧૫	
૬૫	૩૪૭	૬૬	૬૮	૧૮	૨૧	૦	૦	૮	૦	૦	૫૬	૬૬	૪૪	
૧૮	૬૪	૧૧	૧૪	૨	૫	૦	૦	૨	૦	૦	૯	૧૪	૭	
૭	૩૪	૭	૧૦	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૧૦	૧	
૪	૩૪	૫	૯	૩	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૯	૩	
૨	૨૦	૩	૫	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૫	૨	
૨	૧૨	૩	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૩	૧	
૨	૭	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૨	૦	
૧	૬	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	
૧૫૦	૬૧૪	૧૨૩	૧૨૭	૩૦	૩૧	૦	૦	૧૦	૦	૦	૯૩	૧૨૫	૭૫	

શાળા છઠ્ઠી કોન્ફરન્સના પ્રમુખ અમદાવાદ વાળા શેઠ મનસુખભાઈ ભગુભાઈ તરફથી થોડા વર્ષ અગાઉ બંધાવવામાં આવેલ છે, જેમાં વાસણ ગોદડાં વીગેરે મળી શકે છે. આબુજી પણ આજ સ્ટેશનેથી જવાય છે.

બીજો રસ્તો આજ રેલ્વેના રોહુ સ્ટેશનથી જાય છે, જ્યાંથી શ્રી કુંભારીયાજી ઘણુંજ નજીક પડે છે. આ રસ્તો ટુંકો છે પરંતુ જોઈએ તેવી સગવડવાળો નથી.

શ્રીમંત ગાયકવાડ સરકારની મહેસાણા ખેરાળુ રેલ્વે જે તારંગા સુધી લંબાવવામાં આવી છે, તેના તારંગા રોડના છેલ્લા સ્ટેશનથી અંબાજી સુધી આગળ લેઈ જવાનું નક્કી થયાનું સાંભળવામાં આવ્યું છે. જે ગઢવાડાની હદમાં થઈને કુંભારીયાજી સુધી જશે. તેના છેલ્લા સ્ટેશનથી આ તીર્થ માત્ર બે ત્રણ માઈલ દૂર રહેશે. આ લાઈન જો થશે તો ગુજરાત દક્ષિણ વીગેરે તરફના લોકોને અહીં યાત્રાએ જવાનું સુલભ થઈ પડશે?

આ તાલુકામાં આવેલા આપણા પ્રખ્યાત તીર્થ શ્રી તારંગજી જવા સારૂ મહેસાણા ખેરાળુ રેલ્વે રસ્તે જવું પડે છે. જેને હાલમાંજ લંબાવીને આ ડુંગર નજીક હાથીલી નામની બાંખરી સુધી લઈ જવામાં આવી છે, જ્યાંથી ડુંગર બહુ નજીક પડે છે. અહીં તળેટીએ ધર્મશાળા કે કાંઈ મકાન નથી, માટે યાત્રાળુઓ. (જેઓ સાથે વાહન લાવ્યા હોય તેઓ) વાહન પરથી ઉતરી ડુંગર ઉપર ચઢવા માંડે છે. ગાડીવાળા પોતાની સવડ પ્રમાણે ગાડી તળેટીએ મુકીને ફક્ત બળદોને સાથે ડુંગર ઉપર ચઢાવે છે; ડુંગર ઉપર ચઢવાનો રસ્તો એક માઈલ જેટલો છે, પણ ઘણો કઠણ નથી. આ ડુંગર ઉપર ધર્મશાળાઓ સારી અને વિશાળ છે, અહીં રાત વાસો રહી શકાય છે, પાણી માટે તળાવ, કુંડ અને વાવ છે, તળાવની પાસે એક સુંદર બગીચો છે, દેરાસરની આસપાસ ફરતો કોટ છે. મુખ્ય દેરાસરમાં બીજા તીર્થંકર શ્રી અજીતનાથ મહારાજની અદભૂત પ્રતિમાજી મૂળનાયક તરીકે બીરાજમાન છે. આ દેરાસર પાટણનિવાસી પ્રખ્યાત નૃપેંદ્ર શ્રેષ્ઠ મહારાજાધિરાજ કુમારપાળે તેમના ગુરૂ શ્રીમન હેમચંદ્રાચાર્ય મહારાજના સદુપદેશથી બંધાવ્યું છે.

અહીંઆં નવ દેરાસરો છે. જેમાં મુખ્ય મંદિરને બત્રીસ માળ છે. જેમાંના ત્રણ ચાર માળ સુધી જઈ શકાય છે ઉપરના માળ ઘણાજ ટૂંકા અને હરી-ફરી શકાય નહીં તેવા છે. તે માળમાં ફરવાથી મંદિરના કામની સંગીનતા માલમ પડે છે. ઘણી મુદત થયા છતાં જાણે નવુંજ બનાવ્યું હોય તેવું દેખાય છે. ઉંચાઈ, ભવ્યતા તેમજ સુંદરતાના સંબંધમાં આ દેરાસર અગ્રસ્થાન ભોગવે છે. તે દરેક માળ કેગર નામના [illegible] લાકડાના પાટ ઉપર ચણવામાં આવેલા છે. આ લાકડાના સંબંધમાં એમ કહેવાય છે, કે લાકડીને આગ લાગે તે વખતે [illegible] તરતજ પાણી છૂટે અને આગ હોલવાઈ જાય; તેમજ એક ઉત્તર [illegible]

જેટલી લાંબી મુદતે એક રોગાયા જેટલું લાકડું ઉપરથી બળે. મતલબ કે આ લાકડું વાપરવાથી ઘણા લાંબા વખત સુધી તેના જીર્ણોદ્ધાર સંબંધી ચિંતા રાખવી પડતી નથી. આ મંદિરમાં મોટા મોટા પાટો તેજ લાકડાનાં છે. આ દેરાસર લગભગ ૮૪ ગજ જેટલું ઉંચું છે.

મુખ્ય દેરાસરની ઉત્તર તથા દક્ષિણ દિશાએ બે મોટા ડુંગરો (શિખરો) આવેલાં છે. દરેકની ઉંચાઇ અડધા માઇલ જેટલી હશે, જેમાં એક સિદ્ધશીલા અને બીજી કોટશીલાના નામે ઓળખાય છે. સિદ્ધશીલાવાળો ડુંગર જરા ઉંચો હશે એમ અનુમાન થઇ શકે છે આ બન્ને ઉપર આરસની દેરીઓ છે, જ્યાં આગલ પગલાં તથા મુર્તિઓ સ્થાપેલી છે. સિદ્ધશીલાના પહાડની નજીકમાં યોગી લોકોનો પાહાડ છે. અને તે તેજ નામથી ઓળખાય છે, ત્યાં આગળ એક મોટી જબરી ગુફા છે, જેમાં ઘણા માણસો રહી શકે તેવી છે. તેની નજીકમાં એક બીજી ગુફા છે, જેમાંથી અન્ય સ્થળે જઇ શકાય છે; પરંતુ એ બંનેમાં જવું ઘણું વીકટ અને ભય ભરેલું છે. કોટશીલાના ડુંગર ઉપર ચઢવું ઘણું મુશ્કેલ હોવાથી તેવી મોટી જગાએ આથરે પોણોસો પગથીઆં બાંધેલાં છે.

મૂળ દેરાસરની સામી બાજુએ પૂર્વ દિશામાં અડધા માઇલને છેટે થોડી ઉંચાઇ ઉપર મોક્ષબારીની ટુંક આવેલી છે, ત્યાં ચઢવું ઘણું મુશ્કેલ છે. અહીંઆ પણ એક દેરી છે, તેમાં ઉપરની જગાએ દર્શન કરવા ફક્ત એકજ માણસ જઇ શકે છે.

મોટા દેરાસરથી વાયવ્ય કોણ તરફ એક માઇલના છેટે તારણ દેવીનું તથા પદ્માવતી માતાનું એમ બે મંદિરો આવેલાં છે, અહીંયાં શ્રીમન્ હેમચંદ્રાચાર્ય મહારાજની વખતનો બાંધેલો ઉપાશ્રય જીર્ણ સ્થિતિમાં હજુ મોજુદ છે. આ ત્રણે સ્થળો પહાડ ઉપરજ છે.

તારંગાના ડુંગર સંબંધમાં એમ કહેવામાં આવે છે કે પૂર્વ કાળને વિષે જ્યારે શત્રુંજયગિરિ બહુ મોટો હતો અને વડનગર (આણંદપુર) તેની તળાટી ગણાતું હતું, ત્યારે આ ડુંગર તેના ભેગો હતો, તેથી તે તેનો એક ભાગ છે. વળી આપણને માનવાને કારણ મળે છે કે, શત્રુંજયગિરિના એકસોને આઠ નામ કહેવામાં આવે છે, તેમાં તારગિરિ નામ પણ કહેવાય છે, અને તે આજ હશે. વળી કોટશીલા એટલે ક્રોડ મુનિવરો એ શિખર ઉપર મોક્ષ પદને પામ્યા છે, બીજી સિદ્ધશીલા એટલે ત્યાં સંખ્યાબંધ મુનિરાજ સિદ્ધિપદને વરેલા છે, તેનો દેખાવ પણ તેના ઉત્તમ નામ જેવોજ છે, અને મોક્ષબારી એટલે ત્યાં અનેક ભવ્ય જીવોએ મોક્ષ પદ પ્રાપ્ત કરેલ છે. અહીંઆ અવલોકન કરવા લાયક જગાઓ સારી છે.

ઉપર જણાવ્યા ઉપરાંત ટીંબા ગામથી પણ આ ડુંગર ઉપર જવાય છે.

ટીંબા ગામમાં એક ધર્મશાળા છે. ખેરાળુથી ટીંબા આસરે ૧૪ માઇલ દૂર થાય છે, અને તેથી યાત્રાળુઓને હાલના ખેરાળુ, ડભોડાના રસ્તે થઇને જવું અનુકુળ પડે છે. રેલ્વે ચાલુ થયા પછી તારંગાજી નજીકના સ્ટેશનેથી જવાનું બની આવશે.

આ તીર્થે કારતક શુદ ૧૫ અને ચૈત્ર શુદ ૧૫ ના બે આપણા મોટા મેળા ભરાય છે, તેમજ તારણ દેવીના મંદિરે ફાગણ સુદ ૧૧ અને આસો વદ ૧૪ ના દિવસે અન્ય ધર્મિઓનાં મેળા ભરાય છે. ચૈત્ર સુદ ૧૫ ના મેળા સિવાય ટીંબાના ઠાકોર તરફથી દર માણસ દીઠ ત્રણ આના પ્રમાણે મુટકુ ત્યાંના ચોકી પહેરાના બદલામાં લેવામાં આવે છે. અહીંઆ દિગંબરોનું દેરાસર છે.

આ તીર્થોના દેરાસરોની વિગતવાર હકીકત માટે શ્રી જૈન શ્વેતાંબર મંદિરાવળી ભા. ૧ લામાં જોવા ભલામણ કરીએ છીએ.

દેરાસર. આ તાલુકામાં ૫૦ દેરાસરો છે. જેમાં ઇડરની નજીક નાની ડુંગરની ટેકરી ઉપર ગઢના નામથી ઓળખાતું આપણું બાવન જીનાલયનું પ્રાચીન ભવ્ય દેરાસર છે, જે સંપ્રતિ રાજાના વખતનું હોવાનું માલમ પડે છે. સંપ્રતિ રાજા વિક્રમ સંવત અગાઉ ૧૭૯ વર્ષ ઉપર થએલ છે, એટલે લગભગ ૨૧૫૦ વર્ષની લાંબી મુદતનું આ દેરાસર છે. ઘણા વખતથી તેમાં યોગ્ય સુધારો કરવામાં આવેલ નહીં હોવાથી તે જીર્ણ સ્થિતિએ પહોંચ્યું છે, અને ચોમાસાની ઋતુમાં દેરાસરમાં પાણી ઉતરે છે, તેથી તેને સમરાવવાની ખાસ જરૂર છે. જેમાં હાલ તુરતને માટે જુજ સાંધાઓ પુરામણ વિગેરે માટે રૂ. ૧૨૦૦૦ હજારના આશરે ખર્ચ થાય તેમ લાગે છે, તો તે કેવું ભવ્ય અને વિશાળ દેરાસર હશે! તે સુજ્ઞ ગ્રહસ્થોએ વિચારવા જેવું છે.

અહીંઆં શ્રી શાંતિનાથ મહારાજની પ્રતિમા મૂળનાયકજી તરીકે બિરાજમાન છે. કારતક અને ચૈત્ર સુદ ૧૫ ના બે મોટા મેળા ભરાય છે. આસપાસના ઘણા લોકો યાત્રાએ આવે છે.

વડાલી ગામમાં પ્રભુ શ્રી શાંતિનાથજી મહારાજનું (સંપ્રતિ રાજાના વખત પહેલાંનું એટલે) વિક્રમ સવત્ પહેલાં ૩૦૦ વરસ ઉપરનું શિખરબંધી દેરાસર છે. કાનડી (પોશિના) ગામમાં પ્રભુ શ્રી ઋષભદેવજી મહારાજનું બાવન-જીનાલયવાળું પ્રાચીન દેરાસર છે. જે પ્રભુ વિક્રમ સંવત્ અગાઉનું હોવાનું મનાવવામાં આવે છે. જે જીર્ણ સ્થિતિમાં છે.

દેરોલમાં શ્રી મહાવીર સ્વામિ મહારાજનું એક શિખરબંધી દેરાસર વિક્રમ

સંવતના ત્રીજા સૈકામાં બંધાયેલું માલમ પડે છે, જે જીર્ણ થયેલું છે. તેજ રીતે હડાદમાં પણ શ્રી પાર્શ્વનાથજી મહારાજનું દેરાસર બારમા સૈકામાં બંધાયાનું જણાય છે.

પોશિના ગામમાં આપણાં ૫ મંદિરો છે, જે તમામ જીર્ણ સ્થિતિમાં છે. [illegible] પ્રાચીન મંદિરો પૈકી શ્રી પાર્શ્વનાથજી મહારાજનું તથા શ્રી મહાવીર સ્વામિ મહારાજનું એમ બે સંપ્રતિરાજાની વખતના જણાય છે, અને બાકીના ત્રણ પણીના પણ [illegible] વર્ષ અગાઉનાં છે. આ ગામની વસ્તીના પ્રમાણમાં દેરાસરો વધારે છે, તેથી તે [illegible] રીતે જળવાઇ શકાતા નથી, અને ઘણીજ આશાતના થાય છે, તે માટે [illegible] ગોઠવણ થવા જરૂર છે.

ટીંટોઇ ગામમાં નવ ચોકીઓવાળું શીખરબંધી એક દેરાસર છે. જેમાં [illegible] ચકજી તરીકે શ્રી મહોરી પાર્શ્વનાથજી મહારાજની પ્રતિમા છે જે ઘણા [illegible] વખતની છે. આ પ્રતિમાજી સંબંધમાં એમ કહેવામાં આવે છે, કે [illegible] ચૈત્યવંદનમાં “ મુહરી પાસ દુહ દુરિય ખંડણ ”નો પાઠ છે તેમાં મહોરી [illegible] થજીનું જે નામ કહેવામાં આવે છે તે આ પ્રતિમાજી છે, ટીંટોઇ [illegible] એક ગામ છે, જે ત્યાંથી ૭ માઇલ દૂર છે, અને તેની નજીકમાં [illegible] આવેલા ડુંગરમાંથી અત્રેના સંઘવાળા આ પ્રતિમાજી લાવેલા છે; [illegible] દેરાસર ઘણી જીર્ણ સ્થિતિમાં ખંડેર થઇ ગયેલું હાલ છે. આ [illegible] મોરી તરીકે ઓળખાય છે.

આ તાલુકામાં બીજાં ઘણાં દેરાસરો કુમારપાળ રાજાના [illegible] તેથી પણ પ્રાચીન છે

ઉપાશ્રય—આ તાલુકામાં ૨૩ ઉપાશ્રયો છે.

ધર્મશાળાઓ. આ તાલુકામાં ૨૧ ધર્મશાળાઓ છે, જેમાં ૧૦ [illegible] છે. અહીંઆં એક ધર્મશાળા એવી છે, કે [illegible] ગૃહસ્થોએ થોડો થોડો ભાગ બંધાવીને [illegible] ભાગ સાથે હોવા છતાં પણ જુદા દેખાઇ [illegible] ગણીને ૧૦ ધર્મશાળા ગણેલી છે. અહીં વાસણ ગોદડાં [illegible]

કુંભારીયાજીમાં હાલમાંજ શેઠ મનસુખભાઇ [illegible] બાંધવામાં આવી છે, જ્યાં વાસણ ગોદડાં મળી [illegible]

ટીંબા ગામની ધર્મશાળા આપણામાં વેપારી [illegible] નરરત્ન શેઠ પ્રેમચંદ રાયચંદે સં. ૧૯૨૦ ની સાલ[illegible]

[illegible] ૫ અહમદનગરમાં ૨, અને [illegible]

પાઠશાળાઓ. આ તાલુકામાં ૪ પાઠશાળાઓ છે, જેમાં ઇડરમાં ૧ શ્રી આત્માનંદ જૈન પાઠશાળા છે, બીજી વડાલી, અને ટીંટોઇમાં છે દરેકમાં પંચ પ્રતિક્રમણ સુધી અભ્યાસ કરાવવામાં આવે છે. વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા જોઇએ તેવી નથી. દધાલીયામાં પાઠશાળા છે, તે માત્ર નામનીજ છે.

કેળવણી આ તાલુકામાં—ઇંગ્રેજીમાં મેટ્રીક અને તેથી ઓછા અભ્યાસવાળા ૪૮ છે. જે પૈકી ઈડરમાં ૩૩ છે.

—ધાર્મિક અભ્યાસમાં પંચ પ્રતિક્રમણ કરતાં વધારે જાણનારા ૩૨ માણસો છે, તેમાં ૮ પુરૂષ છે, અને ૨૪ સ્ત્રીઓ છે. ઇડરમાં ૧૫ અને વડાલીમાં ૧૫ માણસો ભણેલા છે.

—સંસ્કૃત સાધારણ રીતે જાણનારા માત્ર ઇડરમાંજ ૩ માણસો છે.

પાંજરાપોળ. આ તાલુકામાં ૨ પાંજરાપોળો છે, તેમાંથી ૧ ઇડરમાં છે, જેની વ્યવસ્થા બરોબર નથી, તેમ ઢોર પણ નહીં જેવાં રહે છે. બીજી તારંગાજીના ડુંગર ઉપર આપણા તીર્થ તરફથી છે, જેમાં થોડાં જાનવરો તથા કોઇ વખત પક્ષીઓ પણ રાખવામાં આવે છે.

પુસ્તકાલય. આ તાલુકામાં ઇડરમાં એક સાધારણ પુસ્તક ભંડાર છે, જેમાં જુજ પુસ્તક ભંડાર તથા ગ્રંથો છે, તેમજ એક લાયબ્રેરી છે. ટીંટોઇ અને એકલારામાં પણ પુસ્તકાલયો છે. કોઇમાં વર્તમાનપત્રો આવતાં નથી.

વસ્તી—આ આ તાલુકામાં ૪૪ ગામ છે, જેમાં ૮૫૫ ઘર છે, જેની વસ્તીનું પ્રમાણ નીચે મુજબ છે:—

	કું.	પ.	વિ.		કુલ.	
પુરૂષ.	૫૮૩	૪૬૧	૧૧૨	=	૧૧૫૬	૨૩૮૫
સ્ત્રી.	૨૬૧	૪૮૩	૪૮૫	=	૧૨૨૯	

વેપાર ઉદ્યોગ—ઉપર બતાવેલ પુરૂષો પૈકી ૬૪૯ વેપાર કરે છે, ૧૪૬ નોકરી કરે છે, બાકીના બાળકો વિદ્યાર્થી વૃદ્ધ, યાચક, અને નિરૂદ્યમી છે.

તાલુકો રેવર.

આ તાલુકામાં મુખ્યત્વે કરીને રેવર જાતના રજપુતોની જાગીરો હોવાથી તેનું નામ રેવર પડ્યું છે, જે મહીકાંઠા એજન્સિના મધ્ય ભાગમાં નાની મારવાડને લગતો આવેલો છે. એમાં મોહનપુરની જાગીર મોટી છે.

આ તાલુકામાં અમદાવાદ પ્રાંતિજ રેલ્વેના તલોદ અને ઇડર રોડ બંને સ્ટેશનોએથી જવા આવવાનું ઠીક પડે છે. અમદાવાદથી તે બંને સ્ટેશનો સુધીની થર્ડ કલાસની ટીકીટના રૂ. ૦-૬-૩ તથા રૂ. ૦-૧૦-૩ બેસે છે.

અરપોદરામાં અબરખની ખાણો માલમ પડે છે.

દેરાસર. આ તાલુકામાં સાત દેરાસરો છે, તેમાં વામોજનું દેરાસર જુનું અને નાનું હતું, તેને મોટું અને મજબુત બનાવવા સારૂ પાડીને નવું કરવાનું શરૂ કર્યું છે, પરંતુ રૂપીઆ ખુટી પડવાથી તે કામ હજુ સુધી પુરૂં થયું નથી, માત્ર જમીન ઉપર એક ગજ જેટલુંજ થયું છે.

વસ્તી—આ તાલુકામાં ૧૩ ગામ છે, જેમાં ૧૨૨ છે, વસ્તીનું પ્રમાણ નીચે મુજબ છેઃ—

	કું.	પ	વિ.		કુલ.	
પુરૂષ.	૧૪૧	૧૦૭	૧૬	=	૨૬૪	૫૩૬
સ્રી.	૮૬	૧૧૩	૭૩	=	૨૭૨	

વેપાર ઉદ્યોગ—ઉપર બતાવેલા પુરૂષો પૈકી ૧૬૫ વેપાર કરે છે, ૫ નોકરી કરે છે, બાકીના બાળક, વિદ્યાર્થી, વૃદ્ધ, યાચક અને નિરૂદ્યમી છે.

તાલુકો વાત્રક કાંઠો.

આ તાલુકાના ગામો વાત્રક નદીના કાંઠે આવેલા હોવાથી, તેનું નામ વાત્રક કાંઠો પડયુ છે, અને તે એજન્સિના દક્ષિણ ભાગમાં આવેલો છે. અહીંયાં કેટલાક ભાગમા ઝાડી છે.

આ તાલુકાની આપણી ધાર્મિક સંસ્થાઓ સંબંધમાં કાંઇ લખવા જેવું નથી.

વસ્તી આ તાલુકામા ૧૨ ગામ છે, જેમાં ૭૭ ઘર છે, વસ્તીનું પ્રમાણ નીચે મુજબ છે

	કું	પ	વિ		કુલ.	
પુરૂષ	૮૦	૬૮	૧૩	=	૧૬૧	૩૦૭
સ્રી	૪૫	૬૫	૩૬	=	૧૪૬	

વેપાર ઉદ્યોગ—ઉપર બતાવેલ પુરૂષો પૈકી ૮૪ વેપાર કરે છે, ૧૮ નોકરી કરે છે. ૭ ખેતી કરે છે, બાકીના બાળક, વિદ્યાર્થી, વૃદ્ધ, યાચક અને નિરૂદ્યમી છે.

તાલુકો બાવીસી.

આ તાલુકામાં પહેલાં મેવાસી બાવીસ ગામ હોવાથી તેનું નામ બાવીશી પડયું છે, અને તે મહીકાંઠાની નૈરૂત્ય કોણમાં ઘણોખરો આવેલો છે.

આ એજન્સિની ઉપર દેખરેખ રાખવા સારૂ પોલીટીકલ એજન્ટ આ તાલુકાના સાદરા ગામે રહે છે. અહીંઆ લશ્કર પણ રહે છે.

આ તાલુકામાં અમદાવાદ દહેગામ તથા કલોલ વિજાપુર રેલ્વે રસ્તે થઇને જવા આવવાનું અનુકૂળ પડે છે.

આ તાલુકાના હરસોલી ગામે આપણી વસ્તી નથી, પણ એક દેરાસર માત્ર છે; પ્રથમે આપણી વસ્તીનાં ૧૦ ઘર હતાં, પરંતુ સંવત્ ૧૯૪૫ થી એક પણ ઘર રહ્યું નથી. આ દેરાસર સંવત્ ૧૯૦૩ માં અમદાવાદના એક ગૃહસ્થે બંધાવ્યું છે, જેની દેખરેખ ગામ કોઠીવાળા શા. જીવાભાઇ વીરચંદ રાખે છે.

કેળવણી—આ તાલુકામાં ઇંગ્રેજી મેટ્રીક અને તેથી ઓછા અભ્યાસવાળા ૧૦ માણસો છે, તેમાંથી ૭ સાદરામાં છે.

વસ્તી—આ તાલુકામાં ૨૩ ગામ છે, જેમાં ૨૬૩ ઘર છે, વસ્તીનું પ્રમાણ નીચે મુજબ છે:—

	કું.	પ.	વિ.	કુલ.	
પુરૂપ.	૨૯૭	૨૬૫	૩૫	= ૫૯૭	૧૧૫૩
સ્ત્રી.	૧૮૧	૨૭૮	૯૭	= ૫૫૬	

વેપાર ઉદ્યોગ—ઉપર બતાવેલા પુરૂષો પૈકી ૪૧૨ વેપાર કરે છે, ૧૫ નોકરી કરે છે. ૬ ખેતી કરે છે. બાકીના બાળક, વિદ્યાર્થી, વૃદ્ધ યાચક અને નિરૂદ્યમી છે.

વાસણા ગામની રંગાટી ઘણી સારી થાય છે, અને દૂરના પ્રાંતો સુધી જાય છે.

તાલુકો સાબર કાંઠો.

આ તાલુકો એજન્સિના પશ્ચિમ ભાગમાં આવેલો છે, અને જેના ગામો સાબરમતી નદીના કાંઠે કાંઠે આવવાથી તેનું નામ સાબરકાંઠો પડયું છે, તેમાં માણસા, પેથાપુર, કલોલ, વીગેરે જાગીરો આવેલી છે.

પેથાપુર શહેરમાં સંવત ૧૯૮૧ ની સાલમાં આપણી કોમની ગુજરાત પ્રાંતિક કોન્ફરન્સ ભરાણી હતી

આ તાલુકામાં કલોલ વિજાપુર રેલ્વે આવેલી છે, તેના રાંધેજા, લીંબોદરા અને લોદરા સ્ટેશનોએથી જઈ શકાય છે. કલોલથી આ સ્ટેશનો સુધી થર્ડ ક્લાસની ટીકીટના રૂ. ૦-૨-૩. રૂ. ૦-૩-૩ રૂ. ૦-૪-૬ અનુક્રમે બેસે છે.

માણસાના ઠાકોર સાહેબને રાવળજી કહે છે. અને આ શહેરમાં દરબારી મકાનો જોવા લાયક છે. મહીકાંઠામાં આ શહેર સૌથી મોટું હશે એમ લાગે છે.

દેરાસર—આ તાલુકામાં ૨૨ દેરાસરો છે. તેમાં માણસા તથા પેથાપુર વીગેરેના મંદિરો સારી સ્થિતિમાં છે.

પાઠશાળા—માણસામાં શ્રી રવિસાગરજી જૈનશાળા અને શ્રાવિકાશાળા છે, તેમજ પેથાપુરમાં પણ એક પાઠશાળા છે, જે સારી સ્થિતિમાં છે.

કેળવણી. આ તાલુકામાં—ઈંગ્રેજીમાં મેટ્રીક અને તેથી ઓછું જાણનારા ૪૫ છે, તેમાંથી માણસામાં ૧૪, અને પેથાપુરમાં ૨૩ છે.

ધાર્મિક અભ્યાસમાં—પંચ પ્રતિક્રમણ કરતાં વધારે જાણનાર ૧ પુરૂષ માણસામાં છે.

ધર્મશાળા—માણસા ગામમાં બે ધર્મશાળાઓ છે, જે સારી સ્થિતિમાં છે.

પાંજરાપોળ. માણસામાં એક પાંજરાપોળ છે. જેમાં મોટી સંખ્યામાં ઢોરો રાખવામાં આવે છે. પેથાપુરમાં પણ એક પાંજરાપોળ છે, જેમાં પણ લગભગ ૩૦૦ સુધી જનાવરો રાખવામાં આવે છે. આ બન્ને સારી સ્થિતિમાં છે. માણસાની પાંજરાપોળના વહીવટમાં આપણી સાથે અન્ય ધર્મિઓ સામેલ છે, અને પેથાપુરની પાંજરાપોળમાં ફક્ત જૈનીઓજ વહીવટ કરે છે. કોઈમાં વૈદિક જોગવાઈ નથી. માણસાની પાંજરાપોળનું મકાન નાનું હોવાથી કાંઈક અગવડતાવાળું છે.

પુસ્તકભંડાર—માણસામાં નાનો પુસ્તક ભંડાર છે, જેમાં થોડાં લખેલાં અને બાકીનાં છાપેલાં પુસ્તકો છે.

લાયબ્રેરી. માણસામાં એક સાધારણ પુસ્તકાલય છે, તથા શ્રી કપુરવિજયજી જૈન લાયબ્રેરી છે, જે સારી રીતે ચાલે છે. અહીં વર્તમાનપત્રો પણ આવે છે. પેથાપુરમાં પણ એક પુસ્તકાલય છે.

વસ્તી—આ તાલુકામાં ૧૭ ગામ છે, જેમાં ૬૬૪ ઘર છે, વસ્તીનું પ્રમાણ નીચે મુજબ છે:—

	કું.	પ.	વિ.		કુલ.	
પુરૂષ.	૪૪૨	૪૭૦	૯૮	=	૧૦૧૦	૨૦૯૨
સ્રી.	૨૭૮	૫૦૩	૩૦૧	=	૧૦૮૨	

વેપાર ઉદ્યોગ—ઉપર બતાવેલા પુરૂષો પૈકી ૬૦૩ વેપાર કરે છે, ૭૦ નોકરી કરે છે, બાકીના બાળક, વિદ્યાર્થી, વૃદ્ધ, યાચક, અને નિરૂદ્યમી છે.

આ એજન્સિમાં—માણસામાં કાંઈક સારો વેપાર ચાલે છે. પેથાપુરમાં રંગાટીનું કામ ઘણું સારૂ થાય છે, અને ત્યાંનો રંગેલો માલ દર સાલ દૂર દેશાવર સુધી જાય છે.

તાલુકો કટોસણ.

આ તાલુકો આ એજન્સિથી છુટો પડીને પશ્ચિમ દિશાએ કડી પ્રાંત અને અમદાવાદ જીલ્લાના વિરમગામ તાલુકામાં આવેલો છે.

જોટાણામાં એક દેરાસર છે, જે જીર્ણ સ્થિતિમાં છે.

વસ્તી—આ તાલુકામાં ૯ ગામ છે, તેમાં ૧૫૦ ઘર છે, વસ્તીનું પ્રમાણ નીચે મુજબ છે.

	કું.	પ	વિ.		કુલ.	
પુરૂષ.	૧૫૪	૧૨૭	૩૦	=	૩૧૧	૬૧૪
સ્રી.	૧૦૩	૧૨૫	૭૫	=	૩૦૩	

વેપાર ઉદ્યોગ—પુરૂષ વર્ગ પૈકી ૧૮૨ વેપાર કરે છે, ૨૩ નોકરી કરે છે, બાકીના બાળક, વિદ્યાર્થી, વૃદ્ધ, યાચક અને નિરૂદ્યમી પણ છે.

જનરલ રીપોર્ટ.

આ એજન્સિમાં કુલ ૯૩ દેરાસરો છે. જેમાંનો ત્રીજો ભાગ જીર્ણ સ્થિતિનો છે, ત્રીજો ભાગ સાધારણ સ્થિતિનો છે, અને ત્રીજો ભાગ સારી સ્થિતિનો માલમ પડે છે.

આ દેરાસરો પૈકી ૧૦ મા ભાગ જેટલાં દેરાસરોમાં મૂળ નાયકજીને

દેરાસરો. નાહિંના શ્રી.જમાન સ્વામીની પ્રતિમા જીર્ણ મૂર્તિ જેવી છે. ઘણી જેવા દેરાસરો જેમ તેમ કર્યા જાય છે કરી પ્રતિમા કરવાની જરૂર છે, અપૂર્ણ સ્થિતિમાં ઘણું કરીને દેરાસરો માલમ પડે છે. કેટલાંક મંદિર જીર્ણોદ્ધાર કરાવવાની જરૂર છે.

આ એજન્સિમાં ઘણાં દેરાસરો પ્રાચીન સમયનાં જેવાકે સંપ્રતિ રાજાના વખતનાં તેમજ કુમારપાળ રાજાના વખતનાં માલમ પડે છે. વિસ્તારપૂર્વક હકીકત માટે શ્રી જૈન શ્વેતાંબર મંદિરાવળી જોવી.

તીર્થસ્થળ—આ એજન્સિમાં શ્રી તારંગાજીનું તથા શ્રી કુંભારીયાજીનું એ બે પ્રખ્યાત તીર્થો આવેલાં છે.

આ એજન્સિમાં ૨૮ ધર્મશાળાઓ છે. જેમાંની ૧૦ ધર્મશાળાઓ તો શ્રી તારંગાજી ધર્મશાળા ડુંગર ઉપર છે, બાકીની જુદે જુદે ઠેકાણે છે તેમાં પ્રથમ પાંચ છ જગાએ વાસણ ગોદડાંની સગવડ રાખવામાં આવેલી છે.

આ એજન્સિમાં ૭ પાઠશાળાઓ છે, જો કે કડી પ્રાંતના પ્રમાણમાં કાંઈ વધારે પાઠશાળાઓ છે, તો પણ તેમાં હજુ પણ વધારો થવાની જરૂર છે. બધી પાઠશાળાઓમાં વિદ્યાર્થીઓ સારી સંખ્યામાં ભાગ લે છે.

કેળવણી—આ એજન્સિમાં કુલ ભણેલા તથા અભણની સંખ્યા નીચે મુજબ છે.

	ભણેલા.	અભણ.		કુલ.	
પુરૂષ.	૩૧૪૨	૩૫૭	=	૩૪૯૯	૭૦૮૭
સ્ત્રી.	૧૭૮	૩૪૧૦	=	૩૫૮૮	

	ધાર્મિક.	ઇંગ્રેજી.	સંસ્કૃત.		કુલ.	
પુરૂષ.	૯	૧૦૫	૩	=	૧૧૭	૧૪૪
સ્ત્રી.	૨૭	૦	૦	=	૨૭	

ઉપરના આંકડાઓ જોતાં, પુરૂષો ૯૦ ટકા જેટલા ભણેલા છે. તથા ૧૦ ટકા જેટલા અભણ છે; પરંતુ આ તકે જણાવવું જરૂરનું છે, કે આ એજન્સિમાં કડી પ્રાંત કરતા ભણેલા પુરૂષોની સંખ્યા વધારે માલમ પડે છે, પણ તેમાં શુધ્ધ રીતે વાચતાં લખતાં ત પ્રાંત કરતાં પ્રમાણમાં ઘણાંજ થોડા ને આવડતું હશે કારણ કે હજુ આ એજન્સિમાં શ્રીમંત ગાયકવાડ સરકારના રાજ્ય જેટલી શાળાઓ ઉઘડેલી નથી.

ધાર્મિક કેળવણીમાં ઘણી પછાત સ્થિતિ છે. પંચ પ્રતિક્રમણ કરતાં વધારે જાણનારા માત્ર ૩૪ માણસો છે. જે કુલ વસ્તીના પ્રમાણમાં માત્ર અડધા ટકાથી પણ ઓછા છે. પંચ પ્રતિક્રમણ સુધીના જાણનારા ૧૩૯ માણસો છે, જેમાં ૬૦ પુરૂષ અને ૭૯ સ્ત્રીઓ છે. બે પ્રતિક્રમણવાળા ૩૨૬ છે, જેમાં ૧૭૪ પુરૂષ અને ૧૫૨ સ્ત્રીઓ છે. આ એજન્સિમાં ધાર્મિક અભ્યાસમાં વધારે પછાત સ્થિતિ હોવાનું કારણ ચોકસ કહી શકાતું નથી, પરંતુ એમ અનુમાન થઈ શકે છે, કે આ તરફ મુનિવિહાર પ્રથમ કરતાં ઘણો ઓછો થવાથી તેમ બનવા પામ્યું હશે. હવે આ ભાગના અગ્રેસરોએ પોતાના જીલ્લામાં મોટા મોટા શહેરોમાં મજબૂત પાયા ઉપર વ્યવહારિક અને ધાર્મિક બન્ને પ્રકારની કેળવણી મળી શકે તેવી પાઠશાળાઓ ખોલવાની ઘણી જરૂર છે.

ઇંગ્રેજી તેમજ સંસ્કૃત કેળવણીમાં તેવીજ રીતની શોચનીય સ્થિતિ છે. ઈંગ્રેજીમાં માત્ર દોઢ ટકા જેટલી સંખ્યા આવેછે અને આખી એજન્સિ એક પણ ગ્રેજ્યુએટ ધરાવતી નથી.

સ્ત્રી કેળવણીનું પ્રમાણ ૫ ટકા જેટલું આવેછે. જો કે ધાર્મિક કેળવણીમાં પંચપ્રતિક્રમણ કરતાં વધારે અભ્યાસમાં પુરૂષોની સંખ્યા ૯ ની છે, ત્યારે તેમની ૨૫ ની છે, પરંતુ વ્યવહારિક કેળવણી તેઓમાં મોટા પ્રમાણમાં ફેલાય તેવી કન્યાશાળાઓ કાઢવાની ઘણી જરૂર છે

આખી એજન્સિમાં સરકારી શાળાઓ ઘણા ઓછા પ્રમાણમાં હોવાથી આપણા અગ્રેસરોએ તત્સંબધમાં પણ પ્રયાસ કરવાની જરૂર છે.

પાંજરાપોળ. આ એજન્સિમાં ૪ પાંજરાપોળ છે, તેમાં ત્રણ સારી રીતે ચાલે છે. માણસાની પાંજરાપોળ મોટી છે, તેમાં જૈનો સાથે અન્ય ધર્મિઓ સામેલ છે. અને બાકીની ત્રણમાં ફક્ત જૈનોજ દેખરેખ રાખેછે. આ પ્રમાણે અન્ય પાંજરાપોળના વ્યવસ્થાપકો પણ અન્ય ધર્મવાળાઓને પાંજરાપોળના વહીવટમાં ભાગ લેતા કરે તો વિશેષ લાભ થવા સંભવ છે એકેમાં વૈદ્યની જોગવાઈ નથી.

વસ્તી. આ એજન્સિની વસ્તી સંબંધી ગામવાર તાલુકાવાર આંકડાઓ આગળ આવી ગયા છે. તેમજ જ્ઞાતિવાર અને ગચ્છવાર પણ છપાઈ ગયા છે. તો પણ આ એજન્સિમાં જેટલી જ્ઞાતિ અને ગચ્છ આવેલા છે તેની મનુષ્યવાર સંખ્યા નીચે મુજબ છે:—

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.		નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેવાલય સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પોષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જ્ઞાનભંડાર પાંજરાપોળ.	સભા ને ક્લબ.
૧૧	દામા	પાલણપુર નવાબ સાહેબનું.	ડીસા	સ્ટે. ૫	ડીસા	ડીસા.	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૨	વડાવલ		”	” ૩	”	”	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૧૩	લાખણી		”	” ૧૫	”	”	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૪	પાલડી		”	” ૧૦	”	”	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૫	ભીલડી		”	” ૭	”	”	૨	૧	૧	૦	૦	૦
૧૬	કાપરા મોટા		”	” ૧૧	”	”	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૭	જડીઆલી		”	” ૧૨	ધાનેરા	”	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૮	કુડા		”	” ૧૫	ડીસા	”	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૯	નાગફણા		”	” ૧૦	”	”	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૦	કુપટ		”	” ૨	”	”	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૧	બાઇવાડા		”	” ૬	”	”	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૨	રાણપુર		”	” ૫	”	”	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૩	કમોડા		”	” ૧૦	”	”	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૪	મુડેઠા		”	” ૮	”	”	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૫	કોટડા		”	” ૧૫	”	”	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૬	રમુણા		”	” ૧૨	ધાનેરા	”	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૭	ધ્રોણા		”	” ૧૫	ડીસા	”	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૮	વીરૂણા		”	” ૮	”	”	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૯	વકવાડા		”	” ૧૨	”	”	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૦	કમોડી		”	” ૧૦	”	”	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૧	જાસરા		”	” ૧૫	”	”	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૨	ધાનપરા.		”	” ૧૦	”	”	૦	૦	૦	૦	૦	૦

ઘર સંખ્યા.	કુલ જૈન સંખ્યા.	પુરુષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૧૦	૫૬	૧૨	૧૩	૧	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૮	૧૩	૫	
૧૦	૩૫	૮	૯	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૧	૩	૧૦	૦	
૮	૩૮	૧૩	૭	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૭	૫	
૭	૨૫	૬	૪	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૭	૪	૨	
૬	૨૦	૫	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૪	૩	આ તીર્થસ્થળ છે. જે ભીલડીઆ પાર્શ્વનાથજીના નામથી ઓળખાય છે.
૫	૨૩	૫	૫	૦	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૫	૧	
૪	૧૨	૪	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	૩	
૩	૨૨	૪	૩	૦	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૭	૩	૨	
૩	૧૯	૭	૪	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૪	૧	
૩	૧૫	૨	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૪	૩	
૩	૧૪	૨	૨	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૨	૩	
૩	૧૪	૨	૫	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૪	૦	
૩	૧૩	૪	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૨	૧	
૩	૧૩	૪	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૨	૨	
૩	૧૨	૨	૨	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૨	૦	
૨	૧૪	૩	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૭	૧	૧	
૨	૧૧	૦	૨	૦	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૨	૧	
૨	૧૦	૨	૨	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૦	
૨	૧૦	૪	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૧	
૨	૯	૨	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૧	
૨	૮	૨	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૧	
૨	૮	૩	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૩	

ઘર સંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરુષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થાન, પુસ્તક ભંડાર, કચેરી વિગેરે.)
		અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૧૦	૫૬	૧૨	૧૨	૧	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૮	૧૨	૪	
૧૦	૩૫	૮	૬	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૧	૩	૧૦	૦	
૮	૩૮	૧૩	૭	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૭	૫	
૭	૨૫	૬	૪	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૭	૪	૨	
૬	૨૦	૫	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૪	૩	આ તીર્થસ્થાન છે, જે ભીલડીઆ પાર્શ્વનાથજીના નામથી ઓળખાય છે.
૫	૨૩	૫	૫	૦	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૫	૧	
૪	૧૨	૪	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	૩	
૩	૨૨	૪	૩	૦	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૭	૩	૨	
૩	૧૯	૭	૪	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૪	૧	
૩	૧૫	૨	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૪	૩	
૩	૧૪	૨	૨	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૨	૩	
૩	૧૪	૨	૫	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૪	૦	
૩	૧૩	૪	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૨	૧	
૩	૧૩	૪	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૨	૨	
૩	૧૨	૨	૨	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૨	૦	
૨	૧૪	૩	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૭	૧	૧	
૨	૧૧	૦	૨	૦	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૨	૧	
૨	૧૦	૨	૨	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૦	
૨	૧૦	૪	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૧	
૨	૯	૨	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૧	
૨	૮	૨	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૧	
૨	૮	૩	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	

ઘરની સંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						શેરો. (ધીરધાર, ખેતી વગેરે, કામ વગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
	કુલ.	હિં.	મુ.	બિ.	હિં.	મુ.	બિ.	હિં.	મુ.	બિ.	હિં.	મુ.	બિ.	
૩૪	૧૪૮	૪૬	૨૦	૫	૧૩	૦	૦	૦	૦	૦	૩૧	૧૯	૧૬	
૨૬	૮૪	૧૭	૧૬	૩	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧૮	૧૯	૧૦	
૨૪	૧૨૬	૨૩	૨૭	૬	૧૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨૮	૩૧	૪	
૨૦	૧૨૩	૨૫	૨૧	૧	૧૭	૦	૦	૦	૦	૦	૨૮	૨૨	૯	
૧૯	૯૪	૧૩	૧૭	૪	૧૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨૫	૧૮	૭	
૧૬	૧૨૭	૨૦	૩૧	૧	૯	૦	૦	૦	૦	૦	૨૯	૩૧	૬	
૧૪	૮૮	૧૭	૨૦	૦	૬	૦	૦	૦	૦	૦	૧૭	૨૧	૩	
૧૪	૫૦	૧૧	૧૨	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૬	૧૦	૭	
૧૩	૬૧	૮	૧૨	૦	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૧૬	૧૨	૯	
૧૧	૩૧	૯	૭	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૭	૪	
૧૦	૫૩	૧૦	૧૨	૨	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૧૦	૧૨	૫	
૧૦	૩૭	૬	૮	૦	૬	૦	૦	૦	૦	૦	૭	૮	૨	
૯	૫૭	૧૩	૧૧	૬	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧૨	૧૧	૪	
૯	૩૦	૧૦	૩	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૩	૭	
૮	૫૬	૧૪	૧૦	૦	૭	૦	૦	૦	૦	૦	૧૨	૧૦	૬	
૮	૫૦	૫	૧૨	૦	૮	૦	૦	૦	૦	૦	૧૦	૧૩	૨	
૮	૪૨	૬	૭	૨	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૧૨	૭	૪	
૮	૩૮	૯	૮	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૭	૮	૧	
૮	૩૪	૭	૫	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૭	૬	૭	
૮	૩૨	૮	૬	૦	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૬	૬	૩	
૭	૪૦	૧	૧૨	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૬	૧૩	૪	
૭	૨૬	૪	૬	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૭	૬	૩	

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.		નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પૌષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જ્ઞાનખાતું પાંજરાપોળ	સભા મંડળ.
૨૬	મંડાલ	જુદા જુદા ઠાકોરોનું.	ડીસા	સ્ટે.૨૬	થરાદ	ડીસા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૭	કરણુણ		,,	,, ૪૨	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૮	ભાખી		,,	,, ૪૨	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૯	પીપરાલ		,,	,, ૩૦	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૦	લુવાણા		,,	,, ૩૨	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૧	લુણાલ		,,	,, ૩૦	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૨	માંગરોલ		,,	,, ૪૨	,,	,,	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૩૩	વડગામડા		,,	,, ૩૭	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૪	રાહા		,,	,, ૨૮	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૫	કુંભારા		,,	,, ૩૯	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૬	એવટા		,,	,, ૩૩	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૭	રડકા(ટપે એટા)		,,	,, ૪૦	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૮	ખોડા		,,	,, ૩૨	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૯	સનેસડા		,,	,, ૪૨	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૦	ધરા (ટપેકુવા)		,,	,, ૨૦	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૧	ઢેચપ		,,	,, ૫૦	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૨	વાંતડાઉ		,,	,, ૪૦	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૩	ગડસીસર		,,	,, ૪૫	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૪	ભટાસણા		,,	,, ૪૫	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૫	સેટા		,,	,, ૪૫	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૬	સોહેસરી		,,	,, ૪૫	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૭	કરણુપુર		,,	,, ૪૦	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦

ઘરસંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						ટીપણ. (નીશાળ, જુમ્મા મસીદ, કચેરી વિગેરે.)
		હિંદુ.			અહિંદુ.			હિંદુ.			અહિંદુ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૬	૪૫	૭	૧૧	૧	૬	૦	૦	૦	૦	૦	૮	૧૧	૧	
૬	૩૬	૭	૧૦	૧	૦	૦	૦	૧	૪	૧	૩	૪	૧	
૬	૨૨	૬	૭	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	૩	
૬	૨૯	૫	૬	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૬	૩	
૬	૨૭	૬	૪	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૮	૪	૩	
૫	૩૩	૩	૬	૩	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૮	૬	૪	
૫	૩૦	૪	૭	૧	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૬	૭	૧	
૫	૨૪	૧૨	૩	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૩	૩	
૫	૨૩	૫	૫	૦	૫	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૫	૦	
૪	૨૪	૩	૫	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૬	૫	૧	
૪	૨૩	૮	૭	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	૪	
૪	૨૩	૫	૬	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૬	૦	
૪	૧૫	૨	૪	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૪	૦	
૪	૧૫	૫	૩	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૩	૧	
૪	૧૩	૩	૨	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૨	૧	
૩	૧૪	૨	૨	૦	૧	૦	૦	૪	૦	૦	૨	૨	૧	
૩	૧૪	૫	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૨	૧	
૩	૧૩	૧	૩	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૩	૧	
૩	૯	૩	૨	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	
૩	૮	૫	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૩	૬	૨	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	
૨	૨૦	૪	૪	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૪	૨	

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.		નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પૌષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જી.તથાનું પાંજરાપોળ.	સભા મંડળ.
૪૮	સેંદલા		ડીસા	સ્ટે. ૩૦	થરાદ	ડીસા.	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૯	ભાચર		,,	,, ૪૫	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૫૦	ઝેન્ટા		,,	,, ૩૦	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૫૧	જાણદી		,,	,, ૪૦	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૫૨	ઐયક		,,	,, ૪૪	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૫૩	ચાગડા		,,	,, ૩૨	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૫૪	ગણુતા		,,	,, ૩૦	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૫૫	પાવડાસણ		,,	,, ૩૦	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૫૬	મોરીકા	[illegible]	,,	,, ૪૫	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૫૭	જાણાવાડા		,,	,, ૪૫	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૫૮	લખાપુરા		,,	,, ૩૨	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૫૯	ડેડુવા		,,	,, ૨૫	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૬૦	ભડોદર		,,	,, ૪૨	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૬૧	ખેંગારપુરા		,,	,, ૩૦	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૬૨	ગેલા		,,	,, ૩૦	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૬૩	કમાલી.		,,	,, ૩૨	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૬૪	વેદલા		,,	,, ૩૬	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૬૫	ટેરોલ		,,	,, ૩૨	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૬૬	ભોરડુ		,,	,, ૩૨	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૬૭	જામપુર		,,	,, ૪૫	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૬૮	રાજકોટ		,,	,, ૪૬	વાવ	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૬૯	ખાનપુર		,,	,, ૪૨	થરાદ	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦

ઘરસંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૨	૨૦	૬	૪	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૪	૦	
૨	૧૫	૧	૫	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૩	૦	
૨	૧૪	૩	૨	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૨	૦	
૨	૧૨	૨	૩	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૨	૧	
૨	૧૨	૨	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૪	૦	
૨	૧૧	૪	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૨	૦	
૨	૧૦	૨	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૨	૦	
૨	૯	૦	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૩	૦	
૨	૯	૨	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૨	૧	
૨	૭	૪	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૦	
૨	૬	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	૦	
૨	૫	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	૨	
૨	૫	૩	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૧૪	૩	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૨	૨	
૧	૯	૪	૧	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	
૧	૮	૩	૧	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૬	૩	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૫	૨	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૫	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	૦	
૧	૫	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	૧	
૧	૪	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	૦	
૧	૪	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	

નંબર	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઈલ દૂર.		નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પો[illegible]શાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	[illegible] પાંજરાપોળ.	સભા મંડળ.
૧૦	ડોડગામ		ડીસા	સ્ટે.૪૭	વાવ	ડીસા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૧	ગોલગામ		,,	,, ૪૦	થરાદ	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૨	ચોથા		,,	,, ૩૨	વાવ	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૩	ખાણુતરી		,,	,, ૫૪	,,	,,	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૪	કુદાલીઆ		,,	,, ૬૦	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૫	સપરેડા		,,	,, ૪૦	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૬	માલસણ		,,	,, ૪૨	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૭	ધરાદરા		,,	,, ૪૦	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૮	સણાવ		,,	,, ૨૪	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૯	ભાખરી		,,	,, ૪૦	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૦	નાનીપાવડ	ઠાકોર સાહેબનું	,,	,, ૩૬	થરાદ	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૧	રાછેણા		,,	,, ૪૫	વાવ	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૨	આકોલી		,,	,, ૪૫	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૩	આસુવા		,,	,, ૪૮	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૪	ધનાણા		પાટણ	,, ૨૮	મુંજગામ	પાટણ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૫	ચોટીલ		ડીસા	,, ૫૦	વાવ	ડીસા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૬	વાવડી		,,	,, ૪૫	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
							૧	૬	૨	૦		

ગામ સંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (નીશાળ, પુસ્તક ભંડાર, ગાબડી વિગેરે.)
		બાપ્તિ.			સ્વધર્મ.			બાપ્તિ.			સ્વધર્મ.			
		હું.	પ.	વિ.	હું.	પ	વિ.	હું.	પ.	વિ.	હું.	પ.	વિ.	
૭	૧૯	૪	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૩	૫	
૬	૪૩	૧૧	૫	૨	૬	૦	૦	૦	૦	૦	૭	૭	૩	
૬	૪૦	૮	૧૦	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૧૦	૧૦	૦	
૫	૩૧	૩	૮	૦	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૬	૮	૩	
૪	૧૮	૫	૪	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૪	૦	
૨	૧૧	૧	૩	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૩	૧	
૨	૯	૩	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૨	૦	
૨	૮	૨	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૨	૦	
૨	૭	૨	૦	૩	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૧૦	૩	૨	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	
૧	૭	૨	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૦	
૧	૭	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૧	૧	
૧	૫	૦	૨	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૫	૨	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૫	૦	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	૦	
૧	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૧	૦	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૩૨૧	૧૪૧૫	૨૨૧	૩૧૦	૭૫	૧૦૬	૦	૦	૨	૦	૦	૨૨૬	૩૧૯	૧૫૬	

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
૯	[illegible] [illegible]										
૧	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	૧	૧	૧	૦	૧	૦
૨	[illegible]		[illegible]	,, [illegible]	[illegible]	૧	૧	૧	૦	૦	૦
૩	[illegible]		[illegible]	,, [illegible]	[illegible]	૦	૧	૦	૦	૦	૦
૪	[illegible]		,,	,, [illegible]	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦
૫	[illegible]		,,	,, [illegible]	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦
૬	[illegible]		,,	,, ૬૦	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦
૭	[illegible]		,,	,, [illegible]	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦
૮	[illegible]		,,	,, ૫૦	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦
૯	[illegible]		,,	,, ૫૦	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦
૧૦	[illegible]		,,	,, [illegible]	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦
૧૧	[illegible]		,,	,, [illegible]	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦
૧૨	[illegible]		,,	,, [illegible]	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦
૧૩	[illegible]		,,	,, [illegible]	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦
૧૪	[illegible]		,,	,, [illegible]	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦
							૩	૩	૨	૦	૧	૦
૧૦	તાલુકે સાંતલપુર.										
૧	સાંતલપુર.		પાટણ સ્ટે. ૬૦		સાંતલપુર	પાટણ	૪	૨	૧	૦	૦	૦

ઘરની સંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૫૫	૧૯૫	૨૮	૪૮	૬	૧૪	૦	૦	૦	૦	૦	૪૨	૪૫	૧૬	
૨૩	૯૩	૧૦	૨૬	૩	૭	૦	૦	૦	૦	૦	૧૧	૨૬	૧૦	
૧૪	૫૦	૧૪	૮	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૬	૯	૧૦	
૭	૪૧	૧૧	૮	૧	૫	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૮	૩	
૫	૧૩	૩	૫	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૫	૧	
૪	૨૪	૨	૫	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૮	૫	૨	
૪	૨૧	૦	૬	૦	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૭	૨	
૪	૧૪	૧	૩	૦	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૩	૨	
૩	૮	૧	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	૧	
૧	૧૦	૦	૩	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૩	૦	
૧	૮	૧	૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૨	
૧	૫	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૧	
૧	૪	૦	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧૨૪	૪૯૧	૭૩	૧૧૨	૧૬	૪૧	૦	૦	૦	૦	૦	૮૩	૧૧૫	૫૧	
૫૮	૧૮૮	૪૧	૩૭	૭	૧૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨૫	૩૭	૨૦	

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.	નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પોષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જ્ઞાનભંડાર પુસ્તકાલય.	સભા મંડળ.
૨	કીલાણા		,, ,, ૪૮	મોરવાડા	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩	ખેકુત્રા		,, ,, ૬૦	સાંતલપુર	,,	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૪	ઉચોસણ		,, ,, ૪૬	મોરવાડા	,,	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૫	પીપરાળા		,, ,, ૬૮	સાંતલપુર	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૬	જાખોત્રા		,, ,, ૬૫	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૭	સોનેધ		,, ,, ૪૪	મોરવાડા	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૮	મહુત્રા		,, ,, ૬૩	સાંતલપુર	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૯	ઝઝામ		,, ,, ૪૮	મોરવાડા	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૦	ચારણકા	જુદા જુદા ઠાકોરનું.	,, ,, ૬૫	સાંતલપુર	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૧	વહુવા		,, ,, ૬૫	,,	,,	૦	૧	૦	૦	૦	૦
૧૨	રોઝુ		,, ,, ૬૫	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૩	દાતરાણા		,, ,, ૬૩	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૪	બાવરડા		,, ,, ૫૮	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૫	બોરડા		,, ,, ૫૦	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૬	ધોકાવાડા		,, ,, ૬૭	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
						૬	૪	૧	૦	૦	૦
૧૧	તાલુકે વારાહી										
૧	વારાહી		પાટણ સ્ટે. ૧૧	વારાહી	રાધનપુર	૧	૨	૧	૦	૧	૦
૨	કોરડા		,, ,, ૧૩	,,	,,	૧	૧	૦	૦	૦	૦
						૨	૩	૧	૦	૧	૦

ઘરની સંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થાન, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		ફું.	પ.	વિ.	ફું.	પ.	વિ.	ફું.	પ.	વિ.	ફું.	પ.	વિ.	
૧૫	૪૫	૨૧	૫	૦	૬	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૮	
૧૩	૪૮	૨૧	૫	૩	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૬	૫	૫	
૮	૪૦	૧૦	૯	૦	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૮	૮	૨	
૭	૩૧	૧૨	૩	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૩	૫	
૬	૨૬	૫	૬	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૬	૩	
૫	૧૯	૪	૪	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૪	૦	
૪	૧૪	૪	૩	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૩	૦	
૪	૧૩	૨	૨	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૨	૦	
૩	૧૭	૧૧	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	૧	
૩	૬	૧	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	
૨	૧૪	૪	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૩	૧	
૨	૧૦	૩	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૨	૦	
૧	૪	૧	૦	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	
૧	૪	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૧	
૧	૩	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૧૨૯	૪૮૨	૧૪૨	૮૨	૨૧	૩૨	૦	૦	૦	૦	૦	૬૬	૮૧	૫૯	
૧૭	૧૦૩	૩૪	૨૦	૬	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૧૦	૧૯	૧૧	
૮	૩૦	૧	૯	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૯	૩	
૨૫	૧૩૩	૩૫	૨૯	૭	૬	૦	૦	૦	૦	૦	૧૪	૨૮	૧૪	

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.		નજીકની પોસ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પોષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જ્ઞાનભંડાર પાંજરાપોળ.	સભા મંડળ.
૧૨	તાલુકે રાધનપુર											
૧	રાધનપુર	રાધનપુરના નવાબ સાહેબનું.	પાટણ	કો. ૨૪	રાધનપુર	રાધનપુર	૨૬	૨૨	૪	૨	૧	૧
૨	ગોતરકા		,,	,, ૨૨	વારાહી	,,	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૩	વેડ		પાટડી	,, ૩૯	,,	,,	૧	૧	૧	૦	૦	૦
૪	પીલકડા		પાટણ	,, ૩૦	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૫	જાવંત્રી		,,	,, ૩૦	રાધનપુર	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૬	આલુવરપુર		પાટડી	,, ૨૮	સમી	,,	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૭	ગોચનાદ		પાટણ	,, ૩૪	રાધનપુર	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૮	ભીલોટ		,,	,, ૩૫	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૯	મસાલી		,,	,, ૩૪	,,	,,	૦	૦	૧	૦	૦	૦
૧૦	અગીઆણા		,,	,, ૪૦	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૧	લોટીઆ		,,	,, ૨૧	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૨	દેવ-હીમતપર		,,	,, ૩૮	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૩	અરજણસર		,,	,, ૩૬	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૪	મેમદાવાદ		,,	,, ૩૪	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૫	અદગામ		,,	,, ૪૦	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૬	કમાલપર		,,	,, ૩૭	,,	,,	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૧૭	સુણાપુર		,,	,, ૩૪	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
							૩૦	૨૬	૬	૨	૧	૧

ઘર સંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૧	૨૨૪૦	૩૮૫	૪૫૪	૭૮	૧૬૩	૦	૦	૮૩	૨૩૦	૧૫૭	૨૦૩	૨૭૯	૨૦૮	
૧૮	૫૫	૧૧	૧૫	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૭	૧૪	૬	પુસ્તકભંડાર તથા લાયબ્રેરી છે.
૧૬	૬૬	૧૪	૧૧	૪	૫	૦	૦	૦	૦	૦	૧૧	૧૩	૮	
૪	૧૮	૨	૫	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૫	૨	
૪	૧૫	૪	૩	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૨	
૪	૧૨	૪	૧	૦	૦	૦	૦	૧	૦	૦	૨	૪	૦	
૩	૧૩	૨	૩	૨	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૩	૦	
૩	૧૩	૨	૩	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૩	૨	
૩	૫	૦	૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	
૨	૬	૧	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	
૨	૬	૪	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૨	૫	૫	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૨	૫	૩	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૩	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૨	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૮૪૮	૨૪૬૬	૪૪૨	૪૯૯	૯૦	૧૭૫	૦	૦	૮૪	૨૩૦	૧૫૭	૨૨૯	૩૨૮	૨૩૨	

નંબર	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.			નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પોષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જીવાતખાનું પાંજરાપોળ.	સભા મંડળ.
૧૩	તાલુકે મુજપુર												
૧	મુજપુર	રાધનપુરના નવાબ સાહેબનું.	પાટણ	સ્ટે.	૨૦	મુજપુર	પાટણ	૨	૧	૧	૦	૧	૦
૨	પંચાસર		પાટડી	,,	૧૩	દસાડા	પાટડી	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૩	કુવર		,,	,,	૩૦	આદરીઆ-	,,	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૪	સંખેશ્વર		,,	,,	૨૦	,, [ણા	,,	૧	૧	૧	૦	૦	૦
૫	ટુવડ		દેત્રોજ	,,	૨૧	વણોદ	દેત્રોજ	૧	૧	૧	૦	૦	૦
૬	લોલાડા		પાટડી	,,	૨૯	આદરીઆ-	પાટડી	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૭	વાઘેલ		પાટણ	,,	૨૦	મુજપુર[ણા	પાટણ	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૮	ચંદુર મોટી		પાટડી	,,	૩૦	સમી	પાટડી	૧	૧	૧	૦	૦	૦
૯	પાડલા		,,	,,	૧૮	વણોદ	,,	૧	૧	૧	૦	૦	૦
૧૦	કુવારદ		,,	,,	૨૩	,,	,,	૧	૧	૧	૦	૦	૦
૧૧	કુકરાણા		,,	,,	૧૨	દસાડા	,,	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૧૨	ધનોરા		પાટણ	,,	૨૪	વણોદ [ણા	પાટણ	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૩	ઓલેરા		પાટડી	,,	૨૦	આદરીઆ-	પાટડી	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૪	રણોદ		પાટણ	,,	૩૫	મુજપુર	પાટણ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૫	ખીજડીઆલી		,,	,,	૩૨	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૬	રતનપુરા		પાટડી	,,	૨૦	દસાડા	પાટડી	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૭	રવદ		પાટણ	,,	૨૫	મુજપુર	પાટણ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૮	તારાનગર		,,	,,	૪૦	રાધનપુર	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૯	ફતેગંજ		,,	,,	૩૨	આદરીઆં-	,,	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૨૦	કાઠી		,,	,,	૨૦	મુજપુર[ણા	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
								૧૪	૧૦	૬	૦	૧	૦

ઘરસંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૪૩	૧૨૧	૧૬	૨૧	૫	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૨૨	૨૯	૨૪	
૨૧	૬૫	૧૨	૧૧	૧	૬	૦	૦	૦	૦	૦	૮	૧૨	૧૫	
૨૦	૫૦	૧૧	૧૨	૨	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૧૨	૬	
૧૮	૫૩	૧૩	૧૧	૩	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૬	૧૦	૯	તીર્થસ્થળ છે.
૧૬	૪૩	૫	૧૨	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૧૨	૮	
૧૫	૪૧	૫	૧૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૬	૧૧	૮	
૧૪	૪૨	૪	૯	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૭	૮	૧૦	
૧૨	૨૯	૧૨	૫	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૫	૫	
૧૧	૩૩	૫	૬	૦	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૭	૧૦	
૮	૧૬	૩	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૪	૧	
૬	૨૩	૩	૫	૦	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૫	૪	
૬	૧૫	૨	૩	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૩	૪	
૩	૮	૨	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૧	
૨	૮	૨	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૦	
૨	૪	૦	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	
૨	૪	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૧	૬	૨	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	
૧	૪	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	
૧	૩	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	
૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	
૨૦૩	૪૫૦	૯૯	૧૧૯	૧૭	૨૬	૦	૦	૦	૦	૦	૭૬	૧૨૫	૧૦૮	

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.	નજીકની પોસ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પૌષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જ્ઞાનખાતું પાંજરાપોળ.	સભા મંડળ.
૧૪	તાલુકે સમી.										
૧	સમી	રાધનપુરના નવાબ સાહેબનું.	પાટણ સ્ટે. ૩૦	સમી	પાટણ	૧	૩	૨	૦	૧	૦
૨	દુદખા		,, ,, ૩૦	મુજપુર	,,	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૩	રાફુ		પાટડી ,, ૩૦	સમી	,,	૧	૧	૧	૦	૦	૦
૪	માંડવી		પાટણ ,, ૨૭	રાધનપુર	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૫	ઘેઘાણા		,, ,, ૨૫	સમી	,,	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૬	નાયકા		,, ,, ૨૬	,,	,,	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૭	નાનીચંદુર		,, ,, ૨૮	,,	,,	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૮	બાસ્યા		,, ,, ૩૦	,,	,,	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૯	કનીજ		,, ,, ૩૦	મુજપુર	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૦	ભદ્રાડા		,, ,, ૨૨	સમી	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૧	નવુગામ(ગાજ		પાટડી ,, ૨૭	,,	,,	૧	૧	૧	૦	૦	૦
૧૨	સેરપુરા[દીન૦)		પાટણ ,, ૨૮	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૩	દાદર		,, ,, ૨૭	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૪	માત્રોટા		,, ,, ૨૮	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૫	સમશેરપુરા		,, ,, ૨૯	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
						૮	૬	૪	૦	૧	૦
૧૫	તાલુકેબલોધન										
૧	બલોધન		પાટણ સ્ટે. ૩૭	દીવોદર	પાટણ	૦	૦	૦	૦	૦	૦

ગામ સંખ્યા.	કુલ માણસ સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		હિં.	પ.	વિ.	હિં.	પ.	વિ.	હિં.	પ.	વિ.	હિં.	પ.	વિ.	
૧૧૦	૩૨૧	૬૭	૬૨	૨૨	૧૪	૦	૦	૫	૧	૦	૪૨	૬૭	૪૧	
૧૧	૪૫	૭	૯	૫	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૮	૧૦	૫	
૧૦	૨૨	૬	૪	૨	૦	૦	૦	૧	૧	૦	૧	૬	૧	
૮	૨૫	૧૨	૩	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૩	૪	
૬	૩૩	૮	૮	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૮	૭	૧	
૫	૨૦	૬	૪	૨	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૩	૧	
૫	૧૯	૨	૬	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૬	૨	
૪	૧૩	૩	૩	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૩	૨	
૨	૧૦	૩	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૩	
૨	૪	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૦	
૧	૩	૦	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	૧	
૧	૨	૧	૦	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧૬૮	૫૨૦	૧૧૮	૧૦૨	૩૩	૨૨	૦	૦	૬	૨	૦	૬૮	૧૦૮	૬૧	
૨	૧૧	૩	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	૨	૨	૦	

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.			નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પૌષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જ્ઞાનખાતાં પાંજરાપોળ.	સભા મંડળ.
૨	હરકુડીઆ		પાટણ	સ્ટે.	૩૬	દીવોદર	પાટણ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
								૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૬	તાલુકે દીઓદર.												
૧	દીઓદર	ઠાકોર	પાટણ	સ્ટે.	૨૭	દીઓદર	પાટણ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૨	ભાભર		ડીસા	,,	૩૩	,,	ડીસા	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૩	કુંવાળા		પાટણ	,,	૩૦	,,	પાટણ	૧	૧	૧	૦	૦	૦
૪	લુવાણા		,,	,,	૩૭	,,	,,	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૫	વાતમ		,,	,,	૩૦	,,	,,	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૬	તેરવાડા		ડીસા	,,	૨૦	,,	ડીસા	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૭	મીઠીપાલડી		,,	,,	૩૦	,,	,,	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૮	રૈયા		,,	,,	૨૪	,,	,,	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૯	લોદરા		પાટણ	,,	૩૦	,,	પાટણ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૦	ડુચકવાડા		ડીસા	,,	૨૫	,,	ડીસા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૧	સુથારનેસડી		,,	,,	૩૭	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૨	ફોરણા		,,	,,	૧૮	,,	,,	૦	૦	•	૦	૦	૦
૧૩	વજાપુર		,,	,,	૪૨	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૪	રાંટીલા		પાટણ	,,	૪૫	દીઓદર	પાટણ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૫	જાડા		ડીસા	,,	૨૭	,,	ડીસા	૦	૦	૦	૦	૦	૦

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઈલ દૂર.		નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પૌષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	[illegible] પાંજરાપોળ.
૩૮	ધનકાવાડા		ડીસા	સ્ટે. ૨૧	દીઓદર	ડીસા	૦	૦	૦	૦	૦
૩૯	ધુણસલ		,,	,, ૩૮	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦
							૮	૮	૦	૦	૦
૧૭	તાલુકે કાંકરેજ.										
૧	થરા	જુદા જુદા ઠાકોરનું.	પાટણ	સ્ટે. ૧૫	થરા	પાટણ	૧	૧	૦	૦	૧
૨	ઊણ		,,	,, ૨૨	ઊણ	રાધનપુર	૧	૨	૦	૦	૧
૩	કંબોઇ		,,	,, ૧૩	શીહોરી	પાટણ	૧	૧	૧	૦	૦
૪	ઊબરી		,,	,, ૧૫	,,	,,	૧	૦	૦	૦	૦
૫	ત્રમોઉ મો.વા.		ડીસા	,, ૧૧	ડીસા	ડીસા	૧	૧	૧	૦	૦
૬	જામપુર મોટા		પાટણ	,, ૧૮	થરા	પાટણ	૧	૧	૦	૦	૦
૭	ખેમાણા		ડીસા	,, ૧૫	શીહોરી	ડીસા	૧	૦	૦	૦	૦
૮	રાંનેર		,,	,, ૧૫	,,	,,	૧	૦	૦	૦	૦
૯	સાંકરા		પાટણ	,, ૧૧	પાટણ	પાટણ	૧	૦	૦	૦	૦
૧૦	નાથપુરા		,,	,, ૩૬	થરા	રાધનપુર	૦	૦	૦	૦	૦
૧૧	વડા		પાટણ	,, ૨૨	થરા	પાટણ	૧	૧	૦	૦	૦
૧૨	લુણપર		ડીસા	,, ૧૫	ડીસા	ડીસા	૦	૦	૦	૦	૦
૧૩	કાકેર		પાટણ	,, ૨૨	થરા	પાટણ	૧	૧	૦	૦	૦
૧૪	રાજપુર		,,	,, ૩૬	,,	,,	૧	૧	૦	૦	૦

ઘર સંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૨૮૨	૧૪૭૨	૩૪૦	૨૬૪	૩૪	૧૦૮	૦	૦	૦	૦	૦	૨૭૨	૨૮૭	૧૩૯	
૬૨	૩૨૫	૭૦	૬૪	૧૦	૨૪	૦	૦	૦	૦	૦	૫૯	૬૨	૩૬	
૪૯	૧૮૮	૩૧	૩૮	૧૦	૧૪	૦	૦	૦	૦	૦	૨૬	૩૮	૩૧	
૨૯	૧૦૨	૨૯	૨૦	૨	૫	૦	૦	૦	૦	૦	૧૧	૨૦	૧૫	
૨૫	૧૧૦	૨૭	૨૮	૧	૫	૦	૦	૦	૦	૦	૧૨	૨૮	૯	
૨૧	૮૯	૨૪	૧૬	૭	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૧૪	૧૬	૮	
૧૯	૯૩	૧૭	૨૩	૦	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૧૬	૩૩	૦	
૧૬	૮૨	૧૭	૧૭	૪	૭	૦	૦	૦	૦	૦	૧૩	૧૭	૭	
૧૬	૫૪	૧૦	૧૫	૩	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૬	૧૫	૨	
૧૫	૫૪	૯	૧૨	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૬	૧૩	૧૧	
૧૦	૪૭	૧૧	૧૦	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૮	૧૧	૫	
૧૦	૪૭	૧૫	૬	૨	૬	૦	૦	૦	૦	૦	૬	૬	૬	
૧૦	૩૨	૫	૮	૨	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૮	૩	
૯	૩૮	૧૧	૫	૪	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૫	૭	
૭	૪૨	૭	૯	૧	૬	૦	૦	૦	૦	૧	૮	૯	૧	

ઘર સંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થાન, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૫	૨૨	૫	૩	૨	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૩	૨	
૫	૨૦	૪	૪	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૪	૨	
૫	૨૦	૨	૫	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૭	૧	
૪	૨૨	૬	૪	૧	૨	૦	૦	૦	૧	૦	૪	૩	૧	
૪	૨૧	૭	૩	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૪	
૪	૨૧	૩	૪	૧	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૪	૨	
૪	૧૧	૬	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૧	
૩	૧૫	૪	૩	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૩	૦	
૩	૧૩	૪	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૩	
૩	૧૩	૨	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૪	૨	
૩	૧૩	૩	૨	૦	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૩	૧	
૩	૧૨	૫	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૧	
૩	૧૧	૨	૩	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૩	૦	
૩	૧૦	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૨	૨	
૩	૧૦	૧	૨	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૨	૧	
૨	૧૫	૫	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૩	૨	
૨	૧૪	૧	૪	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૪	૧	
૨	૧૩	૪	૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૧	૧	
૨	૬	૧	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૧	
૨	૬	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૧	
૧	૯	૫	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	
૧	૬	૨	૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	

ગામસંખ્યા.	કુટુંબ સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૧	૬	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	૦	
૧	૪	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૪	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૦	
૧	૩	૦	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૩	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	
૧	૩	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૩	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	
૧	૩	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૨	૦	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૨	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૩૮૦	[illegible]	૨૬૮	૩૩૭	૬૨	૧૧૦	૦	૦	૦	૧	૧	૨૪૬	૩૪૯	૧૦૧	

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.	નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પોષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જ્ઞાનભંડાર પાંજરાપોળ.	સભા મંડળ.
	તાલુકે પાંથાવાડા (બાકી રહેલાં ગામો.)										
૩	દાંતીવાડા	પાલણપુર નવાબ સાહેબનું	પાલણપુરસ્ટે. ૧૨	પાલણપુર	પાલણપુર	૧	૧	૧	૦	૦	૦
૪	ધનીઆવાડા		ડીસા ,, ૨૨	ડીસા	ડીસા	૦	૧	૦	૦	૦	૦
૫	આરખી		,, ,, ૨૦	,,	,,	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૬	ભાંડોત્રા		,, ,, ૨૦	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૭	ગુંદરી		,, ,, ૨૦	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૮	ભાટરામ		,, ,, ૨૧	મઢાર	આબુ રોડ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૯	ગાંગુદરા		પાલણપુર ,, ૧૫	પાલણપુર	પાલણપુર	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૦	જેગોલ		,, ,, ૧૪	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૧	ભાડલી		ડીસા ,, ૧૮	આબુ રોડ	ડીસા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૨	ગણોદરા		પાલણપુર ,, ૧૫	પાલણપુર	પાલણપુર	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૩	મહુડી		,, ,, ૧૩	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
						૪	૬	૨	૦	૦	૦

ઘર સંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરુષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
														બીજા ગામો માટે જુઓ પાછળ પાનું ૧૪૮.
૩૨	૧૧૬	૩૧	૨૦	૩	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૨૧	૨૦	૧૯	
૨૬	૯૩	૧૦	૧૭	૪	૧૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧૨	૧૮	૨૨	
૨૩	૧૦૮	૧૭	૨૦	૧	૧૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨૦	૨૨	૧૭	
૧૬	૯૫	૧૦	૨૧	૧	૧૩	૦	૦	૦	૦	૦	૨૦	૨૧	૯	
૭	૧૮	૫	૨	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૨	૫	
૩	૯	૧	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૨	૧	
૩	૮	૨	૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	૦	
૨	૧૦	૨	૨	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	
૨	૯	૦	૩	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૩	૧	
૨	૮	૦	૨	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૧	
૧	૫	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	૧	
૨૭૧	૧૧૧૭	૧૯૩	૨૩૩	૨૮	૯૫	૦	૦	૦	૦	૦	૧૮૬	૨૩૭	૧૪૧	

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.						ગચ્છ.			
		વી. ઓ.	વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	વી. પો.	દ. પો.	પરચુરણ.	તપા.	સાગર.	દેવસુર.	પરચુરણ.
૧	તાલુકે પાલણપુર.										
૧	પાલણપુર	૧૧૨૩	૧૦૭	૬૩	૨૪૮	૦	દ. ઓ. ૧૮,	૧૩૮૦	૯૦	૦	ખ. ૬૨, અં. ૮, લો. પો.૧૦, ક ૯,
૨	માલવણ	૧૫૨	૦	૦	૧૬	૦		૧૬૮	૦	૦	
૩	જગાણા	૫	૦	૦	૧૧૩	૦	ભો ૦, મ. ૩,	૧૧૯	૦	૦	પુ. ૩,
૪	ગોલા	૦	૦	૦	૧૦૫	૦		૧૦૫	૦	૦	
૫	વેડંચા	૨૧	૮	૦	૬૭	૦		૧૦૬	૦	૦	
૬	ધાણુધા	૧૫	૧૧	૦	૪૬	૦		૭૨	૦	૦	
૭	ભુતેડી	૧૩	૧૦	૦	૪૩	૧		૬૨	૦	૦	ખ. ૫,
૮	ભાગળ (પીપલી)	૦	૦	૦	૭૦	૦		૭૦	૦	૦	
૯	જસવાડા	૦	૦	૦	૫૭	૦		૫૫	૦	૦	લોં. ૨,
૧૦	ખોડલા	૮૮	૦	૦	૦	૦		૮૮	૦	૦	
૧૧	ચીત્રાસણી	૦	૦	૦	૩૯	૦		૪૪	૦	૦	
૧૨	હેબતપુર	૦	૦	૦	૪૬	૦		૩૫	૦	૦	લો. પો. ૧૧,
૧૩	વગદા	૦	૦	૦	૩૬	૦		૩૬	૦	૦	
૧૪	કાણોદર	૦	૦	૦	૨૩	૪		૩૦	૦	૦	
૧૫	ચડોખા	૨૭	૦	૧	૦	૦		૨૮	૦	૦	
૧૬	આવલ	૦	૦	૦	૩૧	૦		૩૧	૦	૦	

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.						ગચ્છ.			
		વી. ઓ.	વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	વી. પો.	દ. પો.	પરચુરણ.	તપા.	આગમ.	ઢુંઢીઆ.	પરચુરણ.
૧૭	વાસણા (જગાણા)	૦	૦	૦	૩૭	૦		૩૭	૦	૦	
૧૮	ભટામલ મોટી	૨૩	૦	૦	૭	૦		૩૦	૦	૦	
૧૯	વીરમપુર	૫	૦	૦	૧૩	૦		૧૮	૦	૦	
૨૦	વાસણુ	૦	૦	૦	૨૨	૦		૨૨	૦	૦	
૨૧	હાંમેલા	૦	૦	૦	૧૨	૦	મ. ૩,	૧૫	૦	૦	
૨૨	સાગરોસણા	૧૭	૦	૮	૦	૦		૮	૦	૦	ખ. ૧૭,
૨૩	મલાણા	૦	૦	૦	૧૦	૦	પાંચા. ૭,	૧૭	૦	૦	
૨૪	ગઠામણ	૫	૦	૧૧	૦	૦		૧૧	૦	૦	ખ. ૫,
૨૫	રામપુરા-કરજા	૧૭	૦	૦	૦	૦		૧૭	૦	૦	
૨૬	ડીડોતર	૦	૦	૦	૧૩	૦		૧૩	૦	૦	
૨૭	કુચાવાડુ	૧૩	૦	૦	૦	૦		૧૩	૦	૦	
૨૮	પીપલી	૦	૦	૦	૧૨	૦		૧૨	૦	૦	
૨૯	પીપલી-ભાગળ	૦	૦	૦	૧૦	૦		૧૦	૦	૦	
૩૦	સરોતરા	૨	૦	૦	૧૨	૦		૧૪	૦	૦	
૩૧	ભાખર	૧૦	૦	૦	૦	૦		૦	૦	૦	ખ. ૧૦,
૩૨	સેમોદરા	૦	૦	૦	૯	૦		૯	૦	૦	
૩૩	ભાવીસણા	૩	૦	૦	૪	૦		૭	૦	૦	
૩૪	વાઘણા	૨	૦	૦	૩	૦		૫	૦	૦	
૩૫	આકેસણ	૦	૦	૦	૫	૦		૫	૦	૦	
૩૬	ઢેલાણા	૦	૦	૩	૦	૦		૩	૦	૦	
૩૭	ભાગળ-જગાણા	૩	૦	૦	૦	૦		૩	૦	૦	
૩૮	પેપરી	૦	૩	૦	૦	૦		૩	૦	૦	
૩૯	જેથી	૨	૦	૦	૦	૦		૨	૦	૦	
		[illegible]	[illegible]	૯૧	[illegible]	૫	૩૨	[illegible]	૯૦	૦	૧૪૨

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.						ગચ્છ.			
		વી. ઓ.	વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	વી. પો.	દ. પો.	પરચુરણ.	તપા.	સાગર.	દેવસુર.	પરચુરણ…
૨	તાલુકે મેતા.										
૧	મેતા	૨	૦	૨૬	૧૧૯	૦		૧૪૭	૦	૦	
૨	વડગામ	૧૮	૦	૦	૧૭૧	૦	ભો. ૧૨૪,	૩૧૩	૦	૦	
૩	મેમદપુર	૦	૦	૨૧૭	૨	૦		૨૧૯	૦	૦	
૪	ટેંબાચુડી	૦	૦	૦	૧૧૯	૦		૧૧૯	૦	૦	
૫	બસુ	૦	૦	૫૮	૫૧	૦		૧૦૯	૦	૦	
૬	પીલુચા	૩૩	૨	૦	૭૮	૦		૧૧૩	૦	૦	
૭	મોરીઆ	૦	૦	૦	૧૧૩	૦		૧૧૩	૦	૦	
૮	ચાંગા	૩	૧૪	૦	૭૯	૦		૯૬	૦	૦	
૯	મગરવાડા	૦	૦	૦	૬૭	૦		૬૭	૦	૦	
૧૦	સલમકોટ	૦	૦	૦	૭૫	૦		૭૫	૦	૦	
૧૧	ધનાલી	૮	૦	૦	૬૧	૦	ભા. ૧,	૭૦	૦	૦	
૧૨	ચીત્રોડા	૦	૦	૦	૭૪	૦		૭૪	૦	૦	
૧૩	મજાદર	૦	૦	૫૩	૧૯	૦		૭૨	૦	૦	
૧૪	ધોતા	૦	૦	૦	૭૨	૦		૭૨	૦	૦	
૧૫	કોટડી	૦	૦	૦	૫૮	૦		૫૮	૦	૦	
૧૬	કાંદેરામ	૦	૦	૦	૪૩	૦		૪૩	૦	૦	
૧૭	ડાલવાણા	૪૫	૦	૦	૨૧	૦		૬૬	૦	૦	
૧૮	જલોતરા	૧	૦	૦	૩૯	૦		૪૦	૦	૦	
૧૯	મેંગાલ	૧૩	૭	૦	૨૬	૦		૪૬	૦	૦	

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ. વી. ઓ.	વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	વી. પો.	ડ. શ્રી.	પરચુરણ.	ગચ્છ. તપા.	આગમ.	ઢુંઢક.	પરચુરણ.
૨૦	વરણાવાડા	૧૪	૦	૦	૨૭	૦		૪૧	૦	૦	
૨૧	ઘોડીઆલ	૦	૦	૦	૩૯	૦		૨૯	૦	૦	
૨૨	પલખડી	૩	૦	૦	૩૪	૦		૩૭	૦	૦	
૨૩	તેનીવાડા	૦	૫૭	૦	૯	૦		૬૬	૦	૦	
૨૪	પાંચડી	૦	૦	૦	૨૯	૦	દ. ઓ. ૭,	૩૨	૦	૦	
૨૫	નાંદોત્રા	૦	૦	૦	૨૮	૦		૨૮	૦	૦	
૨૬	વેસા	૩૪	૦	૮	૦	૦		૩૪	૦	૦	
૨૭	ચીસરાણું	૦	૦	૦	૩૪	૦		૩૪	૦	૦	
૨૮	મુકલાણા	૦	૦	૦	૩૨	૦		૩૨	૦	૦	
૨૯	ખાવળચુડી	૦	૦	૦	૨૭	૦		૨૭	૦	૦	
૩૦	છનીઆણા	૦	૦	૦	૨૨	૦		૨૨	૦	૦	
૩૧	રૂપાલ	૯	૦	૯	૦	૦	દ. ઓ. ૧૧,	૨૯	૦	૦	
૩૨	નાવીસણા	૦	૨૫	૦	૦	૦		૨૫	૦	૦	
૩૩	થલવાડા	૨૧	૦	૦	૦	૦		૨૧	૦	૦	
૩૪	વણછોલ	૭	૦	૦	૧૦	૦		૧૭	૦	૦	
૩૫	બરકાવાડુ	૦	૦	૧	૧૩	૦		૧૪	૦	૦	
૩૬	પેપોલ	૦	૦	૨૦	૦	૦		૨૦	૦	૦	
૩૭	જીડાસણનાની	૯	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૭,	૧૬	૦	૦	
૩૮	વાસણા(પરબતખાં	૦	૦	૫	૫	૦		૧૦	૦	૦	
૩૯	માહી [જુનું	૪	૦	૦	૦	૦		૪	૦	૦	
૪૦	સેદરાણા	૧૬	૦	૦	૦	૦		૧૬	૦	૦	
૪૧	બાંગરોડા	૦	૦	૦	૯	૦		૯	૦	૦	
૪૨	જુની નગરી	૮	૦	૦	૦	૦		૪	૦	૦	ખ. ૪.
૪૩	છાપી	૭	૦	૦	૦	૦		૭	૦	૦	

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.						ગચ્છ.			
		શ્રી. ઓ.	શ્રી. શ્રી.	દ. શ્રી.	શ્રી. પો.	દ. પો.	પરચુરણ.	તપા.	ખરતર.	[illegible]	પરચુરણ.
૪૪	મંગવાડા	૦	૦	૦	૬	૦		૬	૦	૦	
૪૫	વડવાડીયું	૫	૦	૦	૦	૦		૫	૦	૦	
૪૬	કોદરાલી	૭	૦	૦	૦	૦		૦	૦	૦	ખ. ૭,
૪૭	[illegible]	૦	૦	૦	૧	૦		૧	૦	૦	
		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	૦	૧૪૬	[illegible]	૦	૦	૧૧
૩	તાલુકે [illegible]										
૧	[illegible]	૫૩	[illegible]	૦	[illegible]	૦		[illegible]	૦	૦	
૨	[illegible]	[illegible]	૦	૦	૦	૦		૨૩	૦	૦	લો. પા. ૧૫૩,
૩	[illegible]	૯	૦	૦	૮૩	૦		૯૨	૦	૦	
૪	[illegible]	૮૮	૫	૦	૦	૦		૯૩	૦	૦	ખ. ૪૬,
૫	[illegible]	૩૫	૧૪	૦	૩૬	૦		૮૫	૦	૦	
૬	[illegible]	૦	૦	૦	૯૧	૦		૯૧	૦	૦	
૭	[illegible]	૬૪	૦	૦	૩	૦		૬૭	૦	૦	
૮	[illegible]	૦	૦	૦	૪૫	૦		૪૫	૦	૦	
૯	[illegible]	૧	૦	૧૨	૧	૦		૧૩	૦	૦	ખ. ૧,
૧૦	[illegible]	૦	૨૬	૦	૦	૦		૨૬	૦	૦	
૧૧	[illegible]	૦	૦	૧૫	૦	૦	દ. પો. ૮,	૧૮	૦	૦	લો. પા. ૫,
૧૨	[illegible]	૧૧	૦	૦	૩	૦		૧૪	૦	૦	

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ. ની. શ્રી.	ની. મી.	દ. શ્રી.	ની. ગા.	દ. ગા.	પરચુરણ.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	પરચુરણ.
૧૩	સામદી(શાં.વા.)	૦	૧	૦	૬	૦	૬. ઓ. ૧.	૧૧	૦	૦	
૧૪	સામદી(વ.વા.)	૧	૦	૦	૪	૦		૫	૦	૦	
૧૫	મડાણા(ડાંગીઆ)	૦	૫	૦	૦	૦		૫	૦	૦	
૧૬	દલવાડુ	૦	૦	૦	૪	૦		૪	૦	૦	
૧૭	કુંભલમેર	૨	૦	૦	૦	૦		૨	૦	૦	
૧૮	મુડેઠા	૧	૦	૦	૦	૦		૧	૦	૦	
		૪૩૭	૧૫૨	૨૭	૪૧૧	૦	૫	૮૮૧	૦	૦	૧૮૧
૪	તાલુકે ડીસા.										
૧	ડીસા	૧૬૯	૩૦૭	૬	૩૨૩	૦		૭૬૪	૦	૦	અ. ૨૯. લેં ૧૧, લોંપા. ૧,
૨	રાજપુર	૦	૧૬૨	૫	૧૪૯	૦		૩૧૬	૦	૦	લેં. ૨,
૩	ડીસા કેમ્પ	૨૯	૫૪	૩૪	૧૩	૨૩	૬ ઓ. ૩૯,	૧૫૮	૫	૦	પુ. ૯,
૪	વાસણા	૦	૧૯૩	૦	૦	૦		૧૯૩	૦	૦	
૫	ભડથ	૧૦૭	૦	૦	૬૨	૦		૧૬૯	૦	૦	
૬	નેસડા	૪	૧૧૧	૦	૦	૦		૧૧૫	૦	૦	
૭	આસેડા	૦	૦	૦	૮૯	૦		૮૯	૦	૦	

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.						ગચ્છ.			
		શ્રી. વી.	ઓ. વી.	ઓ. દ.	પો. વી.	પો. દ.	પરચુરણ.	તપા.	સાગર.	ખરતર.	પરચુરણ.
૮	જેરડા	૫૦	૦	૦	૬૫	૦		૧૧૫	૦	૦	લોં. ૨,
૯	રામસણ	૩૧	૪	૦	૧૭	૦		૫૨	૦	૦	
૧૦	વરણ	૦	૦	૦	૫૮	૦		૫૮	૦	૦	
૧૧	દામા	૮	૦	૦	૪૮	૦		૫૬	૦	૦	
૧૨	વડાવલ	૦	૦	૦	૩૫	૦		૩૫	૦	૦	
૧૩	લાખણી	૨૪	૧૪	૦	૦	૦		૩૮	૦	૦	
૧૪	પાલડી	૦	૨૫	૦	૦	૦		૨૫	૦	૦	
૧૫	ભીલડી	૦	૦	૦	૨૦	૦		૨૦	૦	૦	
૧૬	કાપરા મોટા	૨૩	૦	૦	૦	૦		૨૩	૦	૦	
૧૭	જડીઆલી	૧૨	૦	૦	૦	૦		૧૨	૦	૦	
૧૮	કુડા	૨૨	૦	૦	૦	૦		૨૨	૦	૦	
૧૯	નાગફણા	૧૯	૦	૦	૦	૦		૧૯	૦	૦	
૨૦	કુપટ	૦	૧૫	૦	૦	૦		૧૫	૦	૦	
૨૧	બાઈવાડા	૧૪	૦	૦	૦	૦		૧૪	૦	૦	
૨૨	રાણપુર	૧૪	૦	૦	૦	૦		૧૪	૦	૦	
૨૩	કમોડા	૧૩	૦	૦	૦	૦		૧૩	૦	૦	
૨૪	મુડેઠા	૦	૦	૦	૧૩	૦		૧૩	૦	૦	
૨૫	કોટડા	૧૨	૦	૦	૦	૦		૧૨	૦	૦	
૨૬	રમુણા	૧૪	૦	૦	૦	૦		૧૪	૦	૦	
૨૭	ધ્રોબા	૧૧	૦	૦	૦	૦		૧૧	૦	૦	
૨૮	વીરૂણા	૧૦	૦	૦	૦	૦		૧૦	૦	૦	
૨૯	વકવાડા	૧૦	૦	૦	૦	૦		૧૦	૦	૦	
૩૦	કમોડી	૯	૦	૦	૦	૦		૯	૦	૦	

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.						ગચ્છ.			
		વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	ક. શ્રી.	વી. પો.	ક. પો.	પરચુરણ.	તપા.	આગર.	દેવસુર.	પરચુરણ
૩૧	જસરા	૮	૦	૦	૦	૦		૮	૦	૦	
૩૨	ધાનપરા.	૮	૦	૦	૦	૦		૮	૦	૦	
૩૩	મેંકરા	૭	૦	૦	૦	૦		૭	૦	૦	
૩૪	વારણોદા	૭	૦	૦	૦	૦		૭	૦	૦	
૩૫	એદ્રાણા	૧	૦	૦	૦	૦		૧	૦	૦	
૩૬	કુડાવાસણ	૩	૦	૦	૦	૦		૩	૦	૦	
૩૭	રાંબીઆ	૧૧	૦	૦	૦	૦		૧૧	૦	૦	
૩૮	ધનાવાડા	૧૦	૦	૦	૦	૦		૧૦	૦	૦	
૩૯	ધાણા	૧૦	૦	૦	૦	૦		૧૦	૦	૦	
૪૦	નાંદલા	૧૦	૦	૦	૦	૦		૧૦	૦	૦	
૪૧	જવોલ	૮	૦	૦	૦	૦		૮	૦	૦	
૪૨	નવા	૦	૦	૦	૪	૦		૪	૦	૦	
૪૩	કસારી	૩	૦	૦	૦	૦		૩	૦	૦	
૪૪	વીઠોદર	૩	૦	૦	૦	૦		૩	૦	૦	
૪૫	ધ્રાડા	૦	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૧,	૧	૦	૦	
		૬૯૯	૮૮૪	૪૫	૯૦૬	૨૩	૪૦	૨૫૩૯	૫	૦	૫૪
૫	તાલુકે પાંથાવાડા										
૧	પાંથાવાડા	૧	૦	૦	૨૧૯	૦	દ. ઓ. ૧૫.	૨૩૫	૦	૦	
૨	ખીમત	૩૩૩	૦	૦	૭૦	૦		૪૦૩	૦	૦	

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.						ગચ્છ.			
		વી. ઓ.	વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	વી. પો.	દ. પો.	પરચુરણ.	તપા.	સાગર.	દેવસુર.	પરચુરણ.
૩	દાંતીવાડા	૬૩	૦	૦	૫૩	૦		૭૩	૦	૦	લોં ૪૩,
૪	ધનીઆવાડા	૯૩	૦	૦	૦	૦		૯૩	૦	૦	
૫	આરખી	૦	૦	૦	૧૦૮	૦		૧૦૮	૦	૦	
૬	ભાંડોત્રા	૯૫	૦	૦	૦	૦		૯૫	૦	૦	
૭	ગુંદરી	૧૮	૦	૦	૦	૦		૧૮	૦	૦	
૮	ભાટરામ	૯	૦	૦	૦	૦		૯	૦	૦	
૯	ગાંગુદરા	૮	૦	૦	૦	૦		૮	૦	૦	
૧૦	જેગોલ	૧૦	૦	૦	૦	૦		૧૦	૦	૦	
૧૧	ભાડલી	૯	૦	૦	૦	૦		૯	૦	૦	
૧૨	ગણોદરા	૮	૦	૦	૦	૦		૮	૦	૦	
૧૩	મંહુડી	૫	૦	૦	૦	૦		૫	૦	૦	
		૬૫૨	૦	૦	૪૫૦	૦	૧૫	૧૦૭૪	૦	૦	૪૩
૬	તાલુકે ધાનેરા.										
૧	ધાનેરા	૭૭	૩૪૯	૦	૦	૦		૪૧૭	૦	૦	કડ. ૯,
૨	ધાખા	૦	૮૭	૦	૦	૦		૦	૦	૦	કડ. ૮૭,
૩	નેનાવા	૮૬	૨૬	૦	૦	૦		૪૫	૦	૦	ખ. ૩૫, લોં. ૩૨,
૪	જડીયા	૧૦	૧૭	૦	૦	૦		૧૭	૦	૦	અં. ૧૦,

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ. વી. શ્રી.	વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	વી. પો.	દ. પો.	પરચુરણ.	ગચ્છ. તપા.	આગમ.	લુંપક.	પરચુરણ.
૫	આલવાડા	૦	૬૩	૦	૦	૦					
૬	વાસણ	૧૬	૨૩	૦	૦	૦		૬૩	૦	૦	
૭	સીયા	૦	૦	૦	૩૧	૦		૩૩	૦	૦	લોં. ૬,
૮	છોટાઅનાપર	૧૨	૦	૦	૦	૦		૩૧	૦	૦	
૯	બાટીઅ	૭	૦	૦	૦	૦		૧૨	૦	૦	
૧૦	લવારા	૧૦	૦	૦	૦	૦		૦	૦	૦	લોં. ૭,
૧૧	વોડા	૧૪	૦	૦	૦	૦		૧૦	૦	૦	
૧૨	નાનુંદા	૦	૧	૦	૦	૦		૧૪	૦	૦	
								૦	૦	૦	કડ. ૧,
		૨૩૨	૫૬૬	૦	૩૧	૦	૦	૧૪૨	૦	૦	૧૮૭
૭	તાલુકે થરાદ.										
૧	થરાદ	૧૬	૧૩૫૮	૦	૦	૦	મ. ૪, બો. ૨૪.	૭૭	૦	૦	આ. ૧૩૨૪, ખ. ૧.
૨	માટકા	૦	૨૦૩	૦	૦	૦		૬૪	૦	૦	કડ. ૧૦૭. લો. પો. ૩૧,
૩	દુવા	૦	૧૬૨	૦	૦	૦		૧૬	૦	૦	લોં. ૮, આ. ૧૬૮,
	રામપર (રપેબો	૨૬	૧૧૫	૦	૦	૦		૬૮	૦	૦	આ. ૪૬, અં. ૨૬,
	મોરવાડ [મોટા)	૦	૮૫	૦	૦	૦		૦	૦	૦	અં. ૫, કડ. ૨,
	નીધગામ	૦	૧૧૬	૦	૦	૦		૨૦	૦	૦	કડ. ૧૦૬,

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.						ગચ્છ.			
		વી. ઓ.	વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	વી. પો.	દ. પો.	પરચુરણ.	તપા.	સાગર.	ખરતર.	પરચુરણ.
૩	દાંતીવાડા	૬૩	૦	૦	૫૩	૦		૭૩	૦	૦	લોં ૪૩,
૪	ધનીઆવાડા	૯૩	૦	૦	૦	૦		૯૩	૦	૦	
૫	આરખી	૦	૦	૦	૧૦૯	૦		૧૦૯	૦	૦	
૬	બાંટાવા	૯૫	૦	૦	૦	૦		૯૫	૦	૦	
૭	ગુંદરી	૧૮	૦	૦	૦	૦		૧૮	૦	૦	
૮	બારશામ	૯	૦	૦	૦	૦		૯	૦	૦	
૯	ગાંચુદરા	૮	૦	૦	૦	૦		૮	૦	૦	
૧૦	જેગોલ	૧૦	૦	૦	૦	૦		૧૦	૦	૦	
૧૧	બારડી	૯	૦	૦	૦	૦		૯	૦	૦	
૧૨	ગણોદરા	૮	૦	૦	૦	૦		૮	૦	૦	
૧૩	મહુડી	૫	૦	૦	૦	૦		૫	૦	૦	
		૬૫૨	૦	૦	૪૫૦	૦	૧૫	૧૦૭૪	૦	૦	૪૩
૬	તાલુકે ધાનેરા.										
૧	ધાનેરા	૭૬	૧૪૯	૦	૦	૦		૪૭	૦	૦	ક.ડ. ૯,
૨	ધાખા	૦	૮૭	૦	૦	૦		૦	૦	૦	ક.ડ. ૮૭,
૩	નેનાવા	૮૬	૨૬	૦	૦	૦		૭૫	૦	૦	મ. ૩૫, લોં. ૩
૪	જડીયા	૧૦	૧૭	૦	૦	૦		૧૭	૦	૦	આં. ૧૦,

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.						[illegible]			
		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	પરચુરણ.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	પરચુરણ.
								૧૩	૦	૦	
૫	આલવાડા	૦	૧૩	૦	૦	૦		૨૩	૦	૦	લોં. ૬,
૬	વાસણ	૧૬	૨૩	૦	૦	૦		૩૧	૦	૦	
૭	સીયા	૦	૦	૦	૩૧	૦		૧૨	૦	૦	
૮	છોટાઅનાપર	૧૨	૦	૦	૦	૦		૦	૦	૦	લોં. ૭,
૯	ભાટીબ	૭	૦	૦	૦	૦		૧૦	૦	૦	
૧૦	લવારા	૧૦	૦	૦	૦	૦		૧૪	૦	૦	
૧૧	વોડા	૧૪	૦	૦	૦	૦		૦	૦	૦	કડ. ૧,
૧૨	નાનુંદા	૦	૧	૦	૦	૦					
		૨૩૨	૫૬૬	૦	૩૧	૦	૦	૧૬૨	૦	૦	૧૮૭
૭	તાલુકે થરાદ.										
૧	થરાદ	૧૬	૧૩૯૮	૦	૦	૦	મ. ૪, ભો. ૨૪.	૭૭	૦	૦	આ. ૧૩૨૪, ખ. ૧.
૨	માટકા	૦	૨૦૩	૦	૦	૦		૬૪	૦	૦	કડ. ૧૦૭. લો. પો. ૩૨,
૩	ડુવા	૦	૧૯૨	૦	૦	૦		૧૬	૦	૦	લોં. ૮, આ. ૧૬૮
૪	રામપરા (ટપેભો	૨૬	૧૧૪	૦	૦	૦		૬૮	૦	૦	આ. ૪૬, અં. ૨
૫	મોરવાડા [રોલ)	૦	૮૫	૦	૦	૦		૦	૦	૦	અં. ૫, કડ. ૨,
૬	તીથગામ	૦	૧૨૬	૦	૦	૦		૨૦	૦	૦	કડ. ૧૦૬,

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ. વી. ઓ.	વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	વી. પો.	દ. પો.	પરચુરણ.	ગચ્છ. તપા.	સાગર.	લોંકા.	પરચુરણ.
૭	જેતડા	૦	૧૨૩	૦	૦	૦		૯૬	૦	૦	આ. ૨૭,
૮	ભોરોલ	૦	૯૪	૦	૦	૦		૬	૦	૦	આ. ૮૮,
૯	દુધવા	૦	૧૨૭	૦	૦	૦		૦	૦	૦	આ. ૧૨૭.
૧૦	ગણેશપુરા	૦	૮૪	૦	૦	૦		૮૧	૦	૦	કડ. ૩,
૧૧	ગરાંબડી	૦	૫૦	૦	૦	૦		૫૦	૦	૦	
૧૨	પીલુડા	૦	૬૧	૦	૦	૦		૦	૦	૦	આ. ૬૧,
૧૩	નારોલી	૦	૩૧	૦	૦	૦		૩૧	૦	૦	
૧૪	રડકા	૪૦	૧૩	૦	૦	૦		૧૫	૦	૦	અં. ૩૮,
૧૫	હુરસડ	૦	૩૭	૦	૦	૦		૦	૦	૩૭	
૧૬	ઉદરાણા	૦	૫૭	૦	૦	૦		૦	૦	૦	આ. ૫૭,
૧૭	રામપુરા (ટપેએ-ટા)	૦	૩૦	૦	૦	૦		૩૦	૦	૦	
૧૮	વંલાદર	૨૦	૩૯	૦	૦	૦		૪૧	૦	૦	આ. ૧૮,
૧૯	વામી	૦	૫૦	૦	૦	૦		૦	૦	૦	આ. ૫૦,
૨૦	મેસરા	૪૨	૦	૦	૦	૦		૧૦	૦	૦	લોં. ૨૮, અં. ૪.
૨૧	ધેસડા	૦	૩૮	૦	૦	૦		૦	૦	૦	આ. ૩૮,
૨૨	ઈટાઢા	૦	૩૪	૦	૦	૦		૦	૦	૦	આ. ૩૪,
૨૩	મોરથલ	૩૦	૨	૦	૦	૦		૧૪	૦	૦	આ. ૧૮,
૨૪	જમડા	૦	૪૦	૦	૦	૦		૦	૦	૦	આ. ૪૦,
૨૫	વાઘાસણ	૧૭	૯	૦	૦	૦		૧૭	૦	૦	આ. ૯,
૨૬	મંડાલ	૨૩	૨૨	૦	૦	૦		૨૩	૦	૦	આ. ૨૨,
૨૭	કરજુણ	૧૪	૨૦	૦	૦	૦		૬	૦	૦	પા. ૧૪, આ. ૧૪.
૨૮	ભાપી	૦	૩૩	૦	૦	૦		૦	૦	૦	આ. ૩૩,
૨૯	પીપરાલ	૦	૨૯	૦	૦	૦		૨૯	૦	૦	

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.						ગરજ.			
		ગી. ઓ.	ગી. ગ્રી.	ખ. ગ્રી.	ગી. ચી.	ખ. ગ્રી.	પરચુરણ.	તગા.	સાગર.	રૂવમૂં.	પરચુરણ.
૩૦	લુવાણા	૨૭	૦	૦	૦	૦		૭	૦	૦	લોં. ૨૦,
૩૧	લુણાલ	૦	૩૩	૦	૦	૦		૩૩	૦	૦	
૩૨	માંગરોલ	૩૦	૦	૦	૦	૦		૩૦	૦	૦	
૩૩	વડગાબડા	૦	૨૪	૦	૦	૦		૦	૦	૦	આ. ૨૪,
૩૪	રાહા	૨૩	૦	૦	૦	૦		૦	૦	૦	આ. ૨૩.
૩૫	કુંભારા	૦	૨૪	૦	૦	૦		૦	૦	૦	આ. ૨૪,
૩૬	એવટા	૨૩	૦	૦	૦	૦		૩	૦	૦	લોં. ૨૦,
૩૭	રડકા(ટપેએટા)	૦	૨૩	૦	૦	૦		૨૩	૦	૦	
૩૮	ખોડા	૧૧	૪	૦	૦	૦		૩	૦	૦	લોં. ૯, ખ. ૩,
૩૯	સનેસડા	૦	૧૫	૦	૦	૦		૧૫	૦	૦	
૪૦	થરા (ટપેડુવા)	૬	૭	૦	૦	૦		૧	૦	૦	આ. ૧૨.
૪૧	દેંથપ	૦	૧૪	૦	૦	૦		૯	૦	૦	કડ. ૫,
૪૨	વાંતડાઉ	૧૦	૪	૦	૦	૦		૪	૦	૦	લોં. ૬, આ. ૪,
૪૩	ગડસીસર	૦	૧૩	૦	૦	૦		૧૩	૦	૦	
૪૪	બટાસણા	૫	૪	૦	૦	૦		૪	૦	૦	આ. ૫,
૪૫	એટા	૫	૩	૦	૦	૦		૩	૦	૦	આ. ૫,
૪૬	સણેસરી	૦	૬	૦	૦	૦		૬	૦	૦	
૪૭	કરણપુર	૦	૨૦	૦	૦	૦		૦	૦	૦	આ. ૨૦,
૪૮	સેંદલા	૦	૨૦	૦	૦	૦		૨૦	૦	૦	
૪૯	બાચર	૦	૧૫	૦	૦	૦		૦	૦	૦	આ ૧૫.
૫૦	ઝેન્ટા	૦	૧૪	૦	૦	૦		૦	૦	૦	આ. ૧૪.
૫૧	જાણદી	૦	૧૨	૦	૦	૦		૦	૦	૦	આ ૧૨,
૫૨	બેંચક	૦	૧૨	૦	૦	૦		૦	૦	૦	આ. ૧૨,
૫૩	ચાગડા	૯	૨	૦	૦	૦		૧૧	૦	૦	

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ. વી. ઓ.	વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	વી. પો.	દ. પો.	પરચુરણ.	ગચ્છ. તપા.	સાગર.	દેવસુર.	પરચુરણ.
૫૪	ગણુતા	૦	૧૦	૦	૦	૦		૧૦	૦	૦	
૫૫	પાવડાસણ	૯	૦	૦	૦	૦		૦	૦	૦	લોં. ૯,
૫૬	મોરીકા	૦	૯	૦	૦	૦		૦	૦	૦	આ. ૯
૫૭	જાણુવાડા	૭	૦	૦	૦	૦		૭	૦	૦	
૫૮	લખાપુરા	૬	૦	૦	૦	૦		૬	૦	૦	
૫૯	ડેડુવા	૫	૦	૦	૦	૦		૦	૦	૦	આ ૫,
૬૦	ભડોદર	૨	૩	૦	૦	૦		૨	૦	૦	આ. ૩,
૬૧	ખેંગારપુરા	૦	૧૪	૦	૦	૦		૦	૦	૦	આ. ૧૪,
૬૨	ગેલા	૦	૯	૦	૦	૦		૯	૦	૦	
૬૩	કમાલી.	૮	૦	૦	૦	૦		૮	૦	૦	
૬૪	વેદલા	૦	૬	૦	૦	૦		૦	૦	૦	આ. ૬,
૬૫	ટેરોલ	૫	૦	૦	૦	૦		૫	૦	૦	
૬૬	ભોરડુ	૦	૫	૦	૦	૦		૦	૦	૦	આ. ૫,
૬૭	જામપુર	૦	૫	૦	૦	૦		૦	૦	૦	આ ૫,
૬૮	રાજકોટ	૦	૪	૦	૦	૦		૪	૦	૦	
૬૯	ખાનપુર	૦	૪	૦	૦	૦		૦	૦	૦	આ. ૪,
૭૦	ખડોલ	૦	૩	૦	૦	૦		૩	૦	૦	
૭૧	વારા	૦	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૩,	૦	૦	૦	ખ. ૩,
૭૨	દેતાલ	૦	૩	૦	૦	૦		૦	૦	૦	આ. ૩,
૭૩	દઈદરદા	૨	૦	૦	૦	૦		૨	૦	૦	
૭૪	ડેડાવા	૦	૨	૦	૦	૦		૨	૦	૦	
૭૫	કોલીવાડા	૦	૧	૦	૦	૦		૧	૦	૦	
૭૬	દીપડા	૧	૦	૦	૦	૦		૦	૦	૦	લોં. ૧,
		૪૨૨	૩૪૪૮	૦	૦	૦	૩૧	૯૩૮	૦	૧૧૫	૨૮૪૮

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ. વી. ઓ.	વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	વી. પો.	દ. પો.	પરચુરણ.	ગચ્છ. તપા.	સાગર.	ઢુંઢક.	પરચુરણ
૮	તાલુકે વાવ.										
૧	વાવ	૬	૫૯૨	૦	૦	૦		૧૭૦	૦	૦	લો.પો.૧૨૫. કડ. ૩૦૩,
૨	દીમા	૦	૧૯૦	૩	૦	૦		૧૦૭	૦	૦	કડ ૮૯,
૩	બેણપ	૪	૧૨૨	૦	૦	૦	કડ. ૩,	૧૦૦	૦	૦	કડ. ૨૫, અં. ૪,
૪	અસુવાસ	૦	૭૨	૦	૦	૦		૦	૦	૦	કડ. ૭૨.
૫	ભુકણા	૦	૪૮	૦	૦	૦		૪૧	૦	૦	કડ. ૭,
૬	મોટીપાવડ	૦	૫૭	૦	૦	૦		૫૭	૦	૦	
૭	ટડાવ	૬	૨૫	૦	૦	૦		૯	૦	૦	કડ. ૨૨.
૮	ગલોદા	૦	૦	૦	૦	૨૭		૦	૦	૦	વ. પો. ૨૭,
૯	માવસરી	૦	૩૩	૦	૦	૦		૦	૦	૦	કડ. ૩૩,
૧૦	ઢોટગામ	૦	૧૯	૦	૦	૦		૧	૦	૦	કડ. ૧૮,
૧૧	ગોલગામ	૦	૪૨	૦	૦	૦		૩૫	૦	૦	કડ. ૭,
૧૨	ચાવા	૦	૪૦	૦	૦	૦		૩૮	૦	૦	કડ. ૨,
૧૩	બાલનુરી	૦	૩૧	૦	૦	૦		૩૧	૦	૦	
૧૪	કુડાલીઆ	૦	૧૮	૦	૦	૦		૫	૦	૦	અં. ૪, કડ ૯,
૧૫	સપરેડા	૦	૧૧	૦	૦	૦		૭	૦	૦	કડ. ૪,
૧૬	માલસણ	૦	૯	૦	૦	૦		૦	૦	૦	કડ. ૯,
૧૭	ધનાણા	૦	૮	૦	૦	૦		૮	૦	૦	
૧૮	સણાવ	૦	૭	૦	૦	૦		૭	૦	૦	
૧૯	બાખર્દી	૦	૧૦	૦	૦	૦		૦	૦	૦	કડ. ૧૦,
૨૦	નાનીપાવડ	૦	૭	૦	૦	૦		૭	૦	૦	
૨૧	ગંછિણા	૦	૭	૦	૦	૦		૭	૦	૦	

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ. વી. ઓ.	વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	વી. પો.	દ. પો.	પરચુરણ.	ગચ્છ. તપા.	સાગર.	ખરતર.	પરચુરણ.
૨૨	આકોલી	૦	૫	૦	૦	૦		૫	૦	૦	
૨૩	આસુવા	૦	૫	૦	૦	૦		૫	૦	૦	
૨૪	ધનાણા	૦	૫	૦	૦	૦		૫	૦	૦	
૨૫	ચોટીલ	૦	૨	૦	૦	૦		૦	૦	૦	કડ. ૨.
૨૬	વાવડી	૦	૧	૦	૦	૦		૧	૦	૦	
		૧૬	૧૩૮૮	૩	૦	૨૭	૩	૮૪૮	૦	૦	૭૬૯
૯	તાલુકે સુઇગામ										
૧	સુઈગામ	૦	૧૯૩	૦	૦	૦	મ. ૨.	૧૯૧	૦	૦	કડ. ૪,
૨	અસારા	૦	૯૩	૦	૦	૦		૮૫	૦	૦	કડ. ૮,
૩	ભરડુવા	૩૨	૧૮	૦	૦	૦		૨૨	૦	૦	અં. ૨૮,
૪	નેસડા	૦	૪૧	૦	૦	૦		૪૧	૦	૦	
૫	ચાલા	૩	૧૪	૦	૦	૦		૧૭	૦	૦	
૬	કણોઠી	૦	૨૪	૦	૦	૦		૨૪	૦	૦	
૭	ગોલપ	૦	૨૧	૦	૦	૦		૪	૦	૦	કડ. ૧૭,
૮	દુધવા	૦	૧૪	૦	૦	૦		૦	૦	૦	કડ. ૧૪,
૯	કુંભારખા	૦	૮	૦	૦	૦		૦	૦	૦	કડ. ૮,
૧૦	જેલાણા	૦	૧૦	૦	૦	૦		૧૦	૦	૦	
૧૧	કોરેટી	૦	૮	૦	૦	૦		૮	૦	૦	

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.						ગચ્છ.			
		વી. ઓ.	વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	વી. પો.	દ. પો.	પરચુરણ.	તપા.	સાગર.	ઢુંઢ.	પરચુરણ.
૧૨	રડોસણ	૦	૫	૦	૦	૦		૫	૦	૦	
૧૩	લેખાલા	૦	૪	૦	૦	૦		૪	૦	૦	
૧૪	ઝંડાલા	૦	૦	૦	૧	૦		૧	૦	૦	
		૩૫	૪૫૩	૦	૧	૦	૨	૪૫૨	૦	૦	૭૯
૧૦	તાલુકે સાંતલપુર										
૧	સાંતલપુર	૦	૧૮૩	૦	૦	૦	મ. ૫,	૧૮૨	૦	૦	
૨	ફીલાણા	૦	૪૫	૦	૦	૦		૨૩	૦	૨૨	
૩	બેકુત્રા	૦	૪૮	૦	૦	૦		૪૮	૦	૦	
૪	ઉચોસણ	૦	૪૦	૦	૦	૦		૩૫	૦	૦	કડ. ૫,
૫	પીપરાળા	૦	૩૧	૦	૦	૦		૩૧	૦	૦	
૬	જાખોત્રા	૦	૨૬	૦	૦	૦		૨૬	૦	૦	
૭	સોનેધ	૦	૧૯	૦	૦	૦		૦	૦	૧૪	અં. ૫,
૮	મઢુત્રા	૦	૧૨	૦	૨	૦		૧૪	૦	૦	
૯	ઝઝામ	૦	૧૩	૦	૦	૦		૧૩	૦	૦	
૧૦	ચારણકા	૦	૧૭	૦	૦	૦		૧૭	૦	૦	
૧૧	વઢુવા	૦	૬	૦	૦	૦		૬	૦	૦	
૧૨	રોઝુ	૦	૧૪	૦	૦	૦		૧૪	૦	૦	
૧૩	દાતરાણા	૦	૧૦	૦	૦	૦		૧૦	૦	૦	
૧૪	બાવરડા	૦	૪	૦	૦	૦		૪	૦	૦	
૧૫	બોરડા	૦	૪	૦	૦	૦		૪	૦	૦	
૧૬	ધોકાવાડા	૦	૩	૦	૦	૦		૩	૦	૦	
		૦	૪૭૫	૦	૨	૦	૫	૪૩૦	૦	૩૬	૧૦

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.						ગચ્છ.			
		વી. ઓ.	વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	વી. પો.	દ. પો.	પરચુરણ.	તપા.	ખરતર.	ઢુંઢક.	પરચુરણ.
૧૧	તાલુકે વારાહી										
૧	વારાહી	૧૦	૯૩	૦	૦	૦		૭૬	૧૭	૦	સો. ૧૦,
૨	કોરડા	૦	૩૦	૦	૦	૦		૩૦	૦	૦	
		૧૦	૧૨૩	૦	૦	૦	૦	૧૦૬	૧૭	૦	૧૦
૧૨	તાલુકે રાધનપુર.										
૧	રાધનપુર	૧૪૭	૧૭૩૪	૧૪૦	૨૬	૪	મ ૧૧, મો ૮૭ બા. ૮,	[illegible]	[illegible]	[illegible]	પા.૧૦૨, પુ.૪૭, અં. ૪૦, કડ.૧૦૬, સો. ૮,
૨	ગોતરકા	૦	૫૫	૦	૦	૦		૫૫	૦	૦	
૩	વેડ	૦	૬૬	૦	૦	૦		૦	૦	૬૬	
૪	ધોલકડા	૦	૧૮	૦	૦	૦		૧૮	૦	૦	
૫	[illegible]	૦	૦	૧૫	૦	૦		૧૫	૦	૦	
૬	[illegible]	૦	૧૨	૦	૦	૦		૦	૦	૧૨	
૭	[illegible]	૦	૧૩	૦	૦	૦		૦	૨	૦	અં. ૩, કડ. ૮,
૮	[illegible]	૦	૧૩	૦	૦	૦		૧૩	૦	૦	
૯	[illegible]	૦	૦	૫	૦	૦		૦	૦	૫	
૧૦	[illegible]	૦	૬	૦	૦	૦		૬	૦	૦	
૧૧	[illegible]	૦	૦	૬	૦	૦		૬	૦	૦	
૧૨	[illegible]	૦	૦	૫	૦	૦		૫	૦	૦	

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ. ઓ. વી.	શ્રી. વી.	શ્રી. દ.	પો. વી.	પો. દ.	પરચુરણ.	ગચ્છ. તપા.	સાગર.	લુંકા.	પરચુરણ.
૧૩	અરજણસર	૦	૦	૫	૦	૦		૫	૦	૦	
૧૪	એમદાવાદ	૦	૩	૦	૦	૦		૩	૦	૦	
૧૫	અદગામ	૦	૨	૦	૦	૦		૨	૦	૦	
૧૬	કમાલપુર	૦	૧	૦	૦	૦		૧	૦	૦	
૧૭	સુણાંપુર	૦	૧	૦	૦	૦		૧	૦	૦	
		૧૪૭	૧૬૩૪	૧૩૪	૬૯	૪	૧૦૬	૪૬૩	૮૩૪	૬૪૮	૩૧૪
૧૩	તાલુકે મુજપુર										
૧	મુજપુર	૦	૬૨	૫૪	૫	૦		૧૨૧	૦	૦	
૨	પંચાસર	૦	૬૫	૦	૦	૦		૬૬	૦	૦	અં. ૧૫, પા
૩	કુવર	૦	૫૦	૦	૦	૦		૫૦	૦	૦	
૪	સંખેશ્વર	૦	૫૩	૦	૦	૦		૬૧	૦	૦	પા. ૧૨,
૫	દુવડ	૦	૨	૩૧	૦	૦		૩૬	૦	૦	
૬	લોલાડા	૦	૪૧	૦	૦	૦		૪૧	૦	૦	
૭	વાઘેલ	૦	૧૪	૨૩	૦	૦	બા ૫.	૪૨	૦	૦	
૮	ચદુર આટી	૦	૯	૦	૦	૦	બી. ૨૦,	૨૯	૦	૦	
૯	પાડલા	૦	૩૩	૦	૦	૦		૩૩	૦	૦	
૧૦	કુવાળ	૦	૧૦	૬	૦	૦		૧૬	૦	૦	
૧૧	કુકવાળા	૦	૨૩	૦	૦	૦		૨૩	૦	૦	
૧૨	પનોના	૦	૧૨	૩	૦	૦		૧૫	૦	૦	

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.						ગચ્છ.			
		વી. ઓ.	વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	વી. પો.	દ. પો.	પરચુરણ.	તપા.	ખરતર.	પાયચંદ.	પરચુરણ.
૧૩	ઓલેરા	૦	૮	૦	૦	૦		૮	૦	૦	
૧૪	રણોદ	૦	૮	૦	૦	૦		૮	૦	૦	
૧૫	ખીજડીઆલી	૦	૦	૪	૦	૦		૪	૦	૦	
૧૬	રતનપુરા	૦	૪	૦	૦	૦		૪	૦	૦	
૧૭	રવદ	૦	૦	૬	૦	૦		૬	૦	૦	
૧૮	તારાનગર	૦	૪	૦	૦	૦		૪	૦	૦	
૧૯	ફતેગંજ	૦	૩	૦	૦	૦		૩	૦	૦	
૨૦	કાઠી	૦	૨	૦	૦	૦		૨	૦	૦	
		૦	૪૦૩	૧૩૭	૫	૦	૨૫	૫૩૯	૦	૦	૩૧
૧૪	તાલુકે સમી.										
૧	સમી	૦	૨૭૮	૪૩	૦	૦		૪૩	૨૭૮	૦	
૨	હુદખા	૦	૪૦	૫	૦	૦		૪૫	૦	૦	
૩	રાપુ	૦	૨૨	૦	૦	૦		૦	૦	૨૨	
૪	માંડવી	૦	૮	૧૭	૦	૦		૨૫	૦	૦	
૫	ધેધાણુ	૦	૦	૩૩	૦	૦		૦	૦	૩૩	
૬	નાયકા	૦	૦	૨૦	૦	૦		૦	૦	૨૦	
૭	નાનીચંદુર	૦	૧૯	૦	૦	૦		૧૮	૧	૦	
૮	ખાસ્વા	૦	૧૩	૦	૦	૦		૧૩	૦	૦	
૯	કનીજ	૦	૧૦	૦	૦	૦		૦	૦	૦	અં. ૧૦.

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ. વી. ઓ.	વી. શ્રી.	શ્રી. દ.	વી. પો.	પો. દ.	પરચુરણ.	ગચ્છ. તપા.	સાગર.	કુંવર.	પરચુરણ.
૧૦	લટારા.	૦	૪	૦	૦	૦		૦	૨	૦	અં. ૨,
૧૧	નવુગામ (ગાજદી	૦	૩	૦	૦	૦		૦	૦	૩	
૧૨	શેરપુરા [ન૦)	૦	૦	૨	૦	૦		૨	૦	૦	
૧૩	દાદર	૦	૧	૦	૦	૦		૦	૦	૧	
૧૪	માત્રોડા	૦	૧	૦	૦	૦		૦	૦	૧	
૧૫	સમશેરપુરા	૦	૦	૧	૦	૦		૦	૦	૧	
		૦	૩૯૯	૧૨૧	૦	૦	૦	૧૪૬	૨૮૧	૮૧	૧૨
૧૫	તાલુકે બલોધન.										
૧	બલોધન	૦	૧૧	૦	૦	૦		૧૧	૦	૦	
૨	હરકુડીઆ	૦	૫	૦	૦	૦		૫	૦	૦	
		૦	૧૬	૦	૦	૦		૧૬	૦	૦	૦
૧૬	તાલુકે દીઓદર.										
૧	દીઓદર	૦	૨૦	૧૦	૦	૦	બો. ૮,	૩૮	૦	૦	
૨	બાબર	૦	[illegible]	૦	૦	૦	બો. ૬,	[illegible]	૬	૦	કડ. ૯,

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.						ગચ્છ.			
		વી. ઓ.	વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	વી. પો.	દ. શ્રી.	પરચુરણ.	તપા.	સાગર.	દેવસુર.	પરચુરણ.
૩	કુંવાળા	૦	૩૧૪	૦	૦	૦		૧૮૭	૨૯	૦	ઓ. ૮૫, કડ.૧૩,
૪	લુવાણા	૦	૧૫૯	૦	૦	૦		૧૫૯	૦	૦	
૫	વાતમ	૦	૧૦૨	૦	૦	૦		૧૦૨	૦	૦	
૬	તેરવાડા	૨૮	૪૧	૦	૭	૦		૦	૧૪	૪૬	ખ. ૧૬.
૭	મીઠીપાલડી	૦	૯૭	૦	૦	૦		૫૭	૦	૦	કડ. ૩૬; પુ. ૪,
૮	રૈયા	૦	૩૮	૦	૦	૦		૩૮	૦	૦	
૯	લોદરા	૦	૩૩	૦	૦	૦		૩૦	૦	૩	
૧૦	ડુચકવાડા	૦	૨૩	૦	૦	૦		૨૩	૦	૦	
૧૧	સુથારનેસડી	૦	૧૬	૦	૦	૦		૧૬	૦	૦	
૧૨	ફોરણા	૮	૦	૦	૦	૦		૩	૦	૦	લોં. ૫,
૧૩	વજાપુર	૦	૧૯	૦	૦	૦		૧૯	૦	૦	
૧૪	રાંટીલા	૫	૧૧	૦	૦	૦		૧૬	૦	૦	
૧૫	જાડા	૦	૧૧	૦	૦	૦		૭	૦	૪	
૧૬	રૂવલ	૦	૧૦	૦	૦	૦		૦	૦	૧૦	
૧૭	માંડલા	૦	૦	૧૭	૦	૦		૦	૦	૧૭	
૧૮	ચાતરા	૦	૧૬	૦	૦	૦		૧૬	૦	૦	
૧૯	કુંવાતા	૦	૧૪	૦	૦	૦		૭	૦	૦	કડ. ૭,
૨૦	ગાંજીસર	૦	૧૦	૦	૦	૦		૮	૦	૦	ઓ. ૨,
૨૧	લેંબાણી	૦	૧૦	૦	૦	૦		૧૦	૦	૦	
૨૨	ભેસાણા	૦	૮	૦	૦	૦		૮	૦	૦	
૨૩	વાસરડા	૦	૮	૦	૦	૦		૮	૦	૦	
૨૪	કપરૂપર	૦	૬	૦	૦	૦		૬	૦	૦	

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.						ગચ્છ.			
		વી. શ્રી.	દી. શ્રી.	શ્રી. દ.	ની. દી.	ની. દ.	પરચુરણ.	તપા.	સાગર.	ઢુંઢક.	પરચુરણ.
૨૫	ચીબડા	૦	૫	૦	૦	૦		૫	૦	૦	
૨૬	અખાસણા	૦	૨	૦	૦	૦		૨	૦	૦	
૨૭	સણવા	૦	૭	૦	૦	૦		૭	૦	૦	
૨૮	ભાટવર	૦	૫	૦	૦	૦		૫	૦	૦	
૨૯	વખા	૦	૦	૫	૦	૦		૫	૦	૦	
૩૦	સુથાણા	૦	૦	૫	૦	૦		૫	૦	૦	
૩૧	જલોઢા	૦	૪	૦	૦	૦		૪	૦	૦	
૩૨	દેવ	૦	૪	૦	૦	૦		૪	૦	૦	
૩૩	ચાલવા	૦	૩	૦	૦	૦		૩	૦	૦	
૩૪	સરદારપુરા	૦	૩	૦	૦	૦		૩	૦	૦	
૩૫	રૂની	૦	૨	૦	૦	૦		૦	૨	૦	
૩૬	નોખા	૨	૦	૦	૦	૦		૦	૦	૦	લોંકા. ૨.
૩૭	ડોનરવાડા	૦	૧	૦	૦	૦		૧	૦	૦	
૩૮	ધનકાવાડા	૦	૦	૧	૦	૦		૧	૦	૦	
૩૯	ધુણસલ	૦	૧	૦	૦	૦		૦	૦	૦	અં. ૧.
		૪૩	[illegible]	૩૮	૭	૦	૧૪	[illegible]	૫૧	૮૦	૧૮૦
	૧૭ તાલુકે કાંકરેજ.										
૧	ધરા	૦	૦	[illegible]	૦	૦		[illegible]	૦	૦	
૨	ઊણ	૦	૨	[illegible]	૦	૨૩		[illegible]	૯૧	૦	

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.						ગચ્છ.			
		ઓ. વી.	શ્રી. વી.	શ્રી. દ.	પો. વી.	પો. દ.	પરચુરણ.	તપા.	આગમ.	ઢુંઢિયા.	પરચુરણ.
૩	ડભોડ	૦	૬	૬૨	૩૪	૦		૧૦૨	૦	૦	
૪	ઊંઝરી	૦	૩	૧૦૭	૦	૦		૧૧૦	૦	૦	
૫	સમૌઉ મોટો વાસ	૦	૩	૦	૮૬	૦		૮૯	૦	૦	
૬	[illegible]તમપુર મોટા	૦	૧૩	૮૦	૦	૦		૯૩	૦	૦	
૭	[illegible]	૦	૦	૮૨	૦	૦		૮૨	૦	૦	
૮	[illegible]	૦	૦	૦	૫૪	૦		૫૪	૦	૦	
૯	[illegible]	૦	૧૭	૦	૩૭	૦		૫૪	૦	૦	
૧૦	[illegible]	૦	૦	૪૭	૦	૦		૪૭	૦	૦	
૧૧	[illegible]	૦	૦	૪૭	૦	૦		૪૭	૦	૦	
૧૨	[illegible]	૦	૦	૦	૩૨	૦		૩૨	૦	૦	
૧૩	[illegible]	૦	૦	૩૮	૦	૦		૩૮	૦	૦	
૧૪	[illegible]પુર	૪	૦	૩૮	૦	૦		૪૨	૦	૦	
૧૫	[illegible]	૦	૦	૨૨	૦	૦		૨૨	૦	૦	
૧૬	[illegible]	૦	૦	૨૦	૦	૦		૨૦	૦	૦	
૧૭	[illegible]	૦	૦	૨૦	૦	૦		૨૦	૦	૦	
૧૮	[illegible]	૦	૦	૨૨	૦	૦		૨૨	૦	૦	
૧૯	[illegible]	૦	૦	૨૧	૦	૦		૨૧	૦	૦	
૨૦	[illegible]	૦	૦	૨૧	૦	૦		૨૧	૦	૦	
૨૧	[illegible]	૦	૦	૧૧	૦	૦		૧૧	૦	૦	
૨૨	[illegible]	૦	૦	૧૩	૨	૦		૧૦	૫	૦	
૨૩	[illegible]	૦	૦	૧૩	૦	૦		૧૩	૦	૦	
૨૪	[illegible]	૦	૦	૧૩	૦	૦		૧૩	૦	૦	
૨૫	[illegible]	૦	૬	૦	૭	૦		૧૩	૦	૦	

નંબર.	ગામનું નામ.	જાતિ.						અસર.			
		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	પરચુરણ.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	પરચુરણ.
૨૬	આકોલીનવા વા-	૦	૦	૧૧	૦	૦		૧૧	૦	૦	
૨૭	એદરમાણું [ચ	૦	૦	૧૧	૦	૦		૧૧	૦	૦	
૨૮	જાખેલ	૦	૦	૧૦	૦	૦		૧૦	૦	૦	
૨૯	આનપુર	૦	૦	૧૦	૦	૦		૧૦	૦	૦	
૩૦	વાલપુરા	૦	૦	૧૫	૦	૦		૧૫	૦	૦	
૩૧	રવીઆણા	૦	૦	૧૪	૦	૦		૧૪	૦	૦	
૩૨	ગ્રીરવાડા	૦	૦	૧૩	૦	૦		૧૩	૦	૦	
૩૩	નાનોટા	૦	૦	૬	૦	૦		૬	૦	૦	
૩૪	નેસડા	૦	૩	૩	૦	૦		૬	૦	૦	
૩૫	સેખલા	૯	૦	૦	૦	૦		૯	૦	૦	
૩૬	ખોડલા	૦	૦	૬	૦	૦		૬	૦	૦	
૩૭	દુધડદેવી	૦	૦	૬	૦	૦		૬	૦	૦	
૩૮	આંબલુણ	૦	૦	૪	૦	૦		૪	૦	૦	
૩૯	નાનાજામપુર	૦	૪	૦	૦	૦		૦	૦	૦	કડ. ૪,
૪૦	કસલપુરા	૦	૦	૩	૦	૦		૩	૦	૦	
૪૧	ટોટાણા	૦	૩	૦	૦	૦		૩	૦	૦	
૪૨	ઝાબડીયા	૦	૦	૦	૩	૦		૩	૦	૦	
૪૩	ધનેરા	૦	૦	૩	૦	૦		૩	૦	૦	
૪૪	રતનપુરા	૦	૦	૩	૦	૦		૩	૦	૦	
૪૫	કુંવારવા	૦	૨	૦	૦	૦		૨	૦	૦	
૪૬	ટાના	૦	૨	૦	૦	૦		૨	૦	૦	
૪૭	રણાવાડા	૦	૦	૨	૦	૦		૨	૦	૦	
૪૮	આણંદપુરા	૦	૦	૧	૦	૦		૧	૦	૦	
૪૯	તાતીઆણા	૦	૦	૧	૦	૦		૧	૦	૦	

નંબર.	ગામનું નામ.	જાતિ.						ધંધા.			
		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	પરચુરણ.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	પરચુરણ.
૫૦	રૂણી	૦	૦	૧	૦	૦		૧	૦	૦	
૫૧	ડીસા	૦	૦	૧	૦	૦		૧	૦	૦	
		૧૨	૬૪	[illegible]	[illegible]	૨૩	૦	[illegible]	૫૦	૦	૪

પાલણપુર એજન્સિનો રીપોર્ટ.

સીમા. આ એજન્સિ ગુજરાતની ઉત્તરે છે, તેની ઉત્તરે મારવાડ અને શીરોહી, પૂર્વે શીરોહી તથા મહીકાંઠા એજન્સિ, દક્ષિણે કડીપ્રાંત, અમદાવાદ જીલ્લો તથા કાઠીઆવાડ અને પશ્ચિમે કચ્છનું રણ આવેલું છે.

રેલ્વે. આ એજન્સિમાં રેલ્વેનું સાધન ઘણુંજ કમી છે. અમદાવાદથી અજમેર તરફ જતી રજપુતાના માળવા રેલ્વે આ ભાગના પાલણપુર સંસ્થાનમાં થઇને જાય છે. પાલપુરથી ડીસા સુધી એક નાનો ફાંટો કહાડવામાં આવેલો છે. તે સિવાય આખી એજન્સિમાં કોઈ પણ ઠેકાણે રેલ્વેની સવડ નથી, તેથી આ ભાગના લોકો બી. બી. એન્ડ સી. આઈ. રેલ્વેના વીરમગામ જંકશનથી પાટડી તરફની લાઇનમાં થઇને જાય છે, તેવીજ રીતે મહેસાણા જંકશનથી પાટણ તરફ જતી રેલ્વેમાં થઇને પણ કેટલાક ભાગમાં જઇ શકાય છે. થોડા વખતમાં વીરમગામથી કરાંચી તરફ જે રેલ્વે કહાડવામાં આવનાર છે, તે આ એજન્સિનાં કેટલાક ભાગમાં થઇને જશે, ત્યારેજ આ તરફનાં લોકોને મુસાફરી કરવાનું સુગમ થઈ પડશે. વળી મહેસાણા પાટણ રેલ્વેના મણુંદ રોડ સ્ટેશનેથી હાલમાંજ શ્રીમંત ગાયકવાડ સરકારે એક લાઈન કહાડી છે, જે ચાણસ્મા થઇને હારીજ સુધી લઈ જવામાં આવી છે, જે ચાલુ થયેથી પણ આ એજન્સિમાં જવા આવવાનું સુલભ થઇ જશે

રાજ્ય. આ એજન્સિમાં ઘણા રાજ્યો આવેલાં છે. તેમાં પાલણપુર, રાધનપુર અને થરાદના રાજ્યો મોટાં છે બાકીનાં નાનાં છે, પ્રથમનાં બે રાજ્યો પહેલાં વર્ગનાં છે, તેમને દીવાની ફોજદારીની તમામ સત્તા છે, અને બીજા તેથી ઉતરતા દરજ્જાનાં છે. આ એજન્સિની તમામ હકુમત પોલીટીકલ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટની દેખરેખ નીચે ચલાવવામાં આવે છે, જે પાલણપુરમાં રહે છે. અહીંથી થોડા માઈલ દૂર ડીસા કેમ્પ આવેલ છે, જેમાં બ્રીટીશ છાવણી રાખવામાં આવે છે, ત્યાં સુધી જવા આવવા માટે રેલ્વે બાંધેલી છે. તમામ લોકોને અદલ ન્યાય મળી શકે તેટલા માટે પાલણપુર તથા રાધનપુરના રાજ્યો સિવાયના બાકીનાં ભાગમાં છ થાણાદારો નીમેલા છે, જેમને બીજા તથા ત્રીજા વર્ગનાં મેજીસ્ટ્રેટ જેટલી સત્તા આપવામાં આવેલી છે,

ઉપર બતાવેલા પાલણપુર તથા રાધનપુરના તાલુકાઓ સુદ્ધાંત આ એજન્સિના ૧૭ તાલુકાઓ પાડવામાં આવ્યા છે, જેમાં આપણી વસ્તીવાળા ૪૫૨ ગામો

તાલુકા. છે, તેની તાલુકાવાર ગામવાર હકીકત પ્રથમ આપવામાં આવી છે, અને તેમનો ટુંક રીપોર્ટ નીચે મુજબ છે.

પાલણપુર તથા રાધનપુર રાજ્યનાં નીચે પ્રમાણે તાલુકાઓ પાડવામાં આવેલાં છેઃ-

પાલણપુર રાજ્ય.	રાધનપુર રાજ્ય.
૧ પાલણપુર	૧ રાધનપુર
૨ મેતા	૨ મુજપુર
૩ ગઢ	૩ સમી
૪ ડીસા	૪ બલોધન
૫ પાંથાવાડા	
૬ ધાનેરા	

તાલુકો પાલણપુર.

પાલણપુર રાજ્ય આ એજન્સિના પુર્વ ભાગમાં આવેલુ છે, અને તેમાં આ તાલુકો સૌથી પુર્વ દિશા તરફ આવેલો છે. આ રાજ્ય મુસલમાનોના તાબામાં ઘણા વર્ષથી આવેલું છે, તેનાં નવાબને ઈ૦ સ૦ ૧૫૯૭ માં દીલ્લીના મહાન પ્રતાપી અકબર બાદશાહે 'દીવાનનો' ખેતાબ આપેલો છે, જે તેના રાજ્યકર્ત્તા અદ્યાપિ પર્યંત ધરાવે છે. હાલનાં નવાબ સાહેબ ઘણા બાહોશ અને દયાળુ લાગણીવાળા છે. તેઓ પોતાની પ્રજાને કેળવવા તરફ સારૂ ધ્યાન આપે છે, અને એક મોટું કેળવણીખાતું સ્થાપેલું છે. તેનું મુખ્ય શહેર પાલણપુર છે, જે રાજ્યધાનીનું શહેર હોવાથી મોટું તેમજ સુંદર છે, અને તેને પૂરતો કીલ્લો છે તેને સાત દરવાજા છે. આ શહેર ઘણું જુનું છે, અને તેની પ્રાચીનતા સંબંધમાં જુદી જુદી કથાઓ કહેવામાં આવે છે, પરંતુ શ્રી ઉપદેશ તરંગિણી પુસ્તકનાં પાને ૧૬૨ માં નીચે મુજબ છે, તે ઉપર આપણે આધાર રાખી શકીએ છીએ :—

'અર્બુદાચલના પરમાર વંશના રાજા પાલ્હણે એક પીતળની પ્રતિમા ગળાવી નાંખી અને તે પાપથી તેને ગલત્કુષ્ટનો રોગ થયો. ગોત્રીઓએ તેનુ રાજ્ય લઇ લીધું. પછી મત્યુના ડરથી તે દેશાંતરમાં ગયો. એક દહાડો ભમતાં થકાં તેને શીલ ધવલ નામના આચાર્યજીનો મેલાપ થયો, તેમની પાસે તેણે પોતાનું પાપ કહી બતાવ્યું. ગુરૂએ પણ તેને પ્રતિબોધ આપ્યો, પછી પશ્ચાતાપ થવાથી તેણે ગુરૂજીને ચર્ણે નમી કહયું કે હે ભગવન ! આપ કૃપા કરીને તે પાપનાં ક્ષયનો ઉપાય કહો ? ત્યારે ગુરૂએ તેને કહયું કે હે રાજન ? હવે તમો જીનમંદિર તથા જીનપ્રતિમા આદિક પુણ્યકાર્યો કરો. તે સાંભળી તેણે પોતાના નામથી પ્રલ્હાદનપુર (પાલણપુર) નામનું

નગર વસાવ્યું, અને તેણે ગુવાર્કનાં મોળ કાંગરાવાળું પાલણવીહાર નામનું જીનમંદિર બંધાવ્યું. તે મંદિરમાં તેણે શ્રી પાર્શ્વનાથજીની પ્રતિમા સ્થાપી. તે પુણ્યના પ્રભાવથી તેના કુષ્ઠ રોગનો નાશ થયો. જીવિત પર્યંત જીનભક્તિ કરીને તે દેવલોક ગયો.

ઉપરની હકીકત ઉપરથી એમ સીદ્ધ થાય છે, કે આ શહેર ઘણું પ્રાચીન છે. સ્થાનિક દંત કથા ઉપરથી પણ આ શહેર વિક્રમ સંવતનાં ૧ માં સૈકામાં બીલ્લેવારનું વસાયેલું કહેવાય છે.

પાલણપુરમાં વીરબાઈ દરવાજાની બહાર ગજાની જેલ સામેના પોલીસોને કવાયત કરવાનાં મેદાનમાં ખોદતાં આગળ કેટલીક પ્રતિમાજી નીકળેલી જે શ્રી શાંતિનાથજીનાં દેરાસરમાં પધારવવામાં આવી છે. તે સંબંધમાં એવી દંતકથા ચાલે છે કેઃ–આ પાલણપુર શહેર જે આગળ પ્રલ્હાદપટ્ટન નામે ઓળખાતું હતું. તેની અસલ હદ દક્ષિણ દિશાએ ૨ ગાઉ સુધી હતી, ત્યાં ઉપર પ્રમાણે જણાવેલ જગાએ બાવન જીનાલયનું દેરાસર હતું. તે દેરાસરમાં હમેશાં ૮૪ શેઠીઆએ દરશન કરવા આવતા હતા, અને એક મુડા પ્રમાણે ચોખા આવતા હતા એવું કહેવાય છે, અને તે ઉપરથી સહજ કહી શકાશે કે તે વખતે આપણી વસ્તી ઘણીજ હોવા સાથે માતબર સ્થિતિ ભોગવતી હતી.

અહીંની આપણી કોમ રાજ્યની સાથે સારો સંબંધ ધરાવનારી હતી, અને આગળ તેના મુખ્ય કામદારો જૈન કોમનાજ હતા, હજુ પણ કાંઈક રાજકીય બાબતમાં ભાગ લે છે.

મુગલ શહેનશાહ અકબર બાદશાહના ચીત્ર ઉપર જૈન ધર્મનાં તત્વજ્ઞાનની ઉત્તમ પ્રકારની છાપ પાડનાર, અને પોતાના જ્ઞાનનાં પ્રભાવથી તેને સંતોષ આપી જુદા જુદા તમામ જૈન તીર્થોના રક્ષણાર્થે તથા પર્યુષણાદિ પર્વ તિથિઓએ તેમજ તીર્થની આજુબાજુ થતી હીંસા અટકાવવા નિમિત્તે અમારી પળાવવા પરવાના (મોરબંધપટ્ટા) મેળવનાર આપણા પરમોપગારી શ્રીમન્ આચાર્ય શ્રી હીરવિજય સૂરીજીનો જન્મ પણ આ પવિત્ર ભૂમીમાં થયો હતો, અને તેમનું મકાન જે જગાએ હતું, ત્યાં હાલમાં સાધ્વીજીનો ઉપાશ્રય છે એમ કહેવાય છે, અને તેની સામે શ્રી પલ્લવીઆ પાર્શ્વનાથજીનું દેરાસર છે.

પાટણના નૃપતિ સિદ્ધરાજ જયસિંહનો જન્મ પણ આ વીર ભૂમીમાંજ થયો હતો.

પાલણપુર શહેરથી ડીસા સુધી રેલ્વેની એક બ્રેન્ચ લાઇન કહાડવામાં આવી છે, અને થર્ડ કલાસની ટીકીટનાં રૂ. ૦–૨–૯ બેસે છે. આ તાલુકામાં રેલ્વે લાઇન ઉપર સરોતરી અને રોહ સ્ટેશનો આવેલાં છે. સરોતરી સ્ટેશનથી થોડે દુર વિમળશાની ચંદ્રાવતી નગરીનાં ખંડેરો અને કેટલાંક દેરાસરોના ખંડેરો હજુ જેવામાં આવે છે. રોહ સ્ટેશનથી આપણા પ્રખ્યાત તીર્થ શ્રી કુંભારીઆજી જઇ શકાય છે, ત્યાંથી સાધારણ રીતે વાહન મળી શકે છે.

દેરાસરો. આ તાલુકામાં ૨૭ દેરાસરો છે, જેમાંથી તળ પાલણપુર શહેરમાં ૧૩ દેરાસરો છે. આ દેરાસરો ભવ્ય અને સુંદર છે, તેમાં થી પલ્લવીયા પાર્શ્વનાથજીનાં દેરાસરમાં સંવત્ ૧૨૭૪ના ફાગણ શુદ ૫ ને ગુરૂવારના દીવસે શ્રી કોરંટકીય ગચ્છાચાર્ય શ્રી કક સૂરિ હસ્તે આંબડ સંઘપતિએ પ્રતિષ્ઠા કરાવ્યાનો એક શીલાલેખ છે; તેવીજ રીતે શ્રી શાંતિનાથજીના દેરાસરમાં સંવત્ ૧૩૩૧ થી ૧૩૫૨ સુધીનાં શ્રી ઉકેશ ગચ્છાચાર્ય, શ્રીપંડરેક ગચ્છાચાર્ય તેમજ શ્રી કોરંટક ગચ્છાચાર્યોએ પ્રતિષ્ઠા કરાવ્યાના લેખો છે. (આવા લેખો ઉપરથી નવા નવા ગચ્છોના નામો નીકળી આવે છે, તે સંબંધી વિદ્વાન્ ગૃહસ્થોએ અભ્યાસ કરવાની જરૂર છે.)

ઉપાશ્રય. આ તાલુકામાં ૧૯ ઉપાશ્રયો છે, તેમાં પાલણપુરમાં ૯ છે, તે પૈકી તપગચ્છના ૨, ખડતર ગચ્છનો ૧, અંચળ ગચ્છનો ૧, બાકીનામાં સાધ્વીજીના અને બીજા છે.

ધર્મશાળા. આ તાલુકામાં ૧૭ ધર્મશાળાઓ છે, તેમાંથી ૧૫ પાલણપુર શહેરમાંજ છે. આ પૈકી ૧૨ જૈનોજ માટે છે, બાકીની ૩ સાર્વજનિક છે. આપણી ધર્મશાળાઓ જમણવારમાંજ અને જરૂર પડે તો બીજા ધાર્મિક ઉપયોગમાં વપરાય છે. બીજી કાંઇ સોઇ નથી, તેમાંની કેટલીક જીર્ણ સ્થિતિમાં છે.

પાઠશાળા. પાલણપુર શહેરમાં શ્રી આલમચંદજી જૈન પાઠશાળા છે, તેમજ હમણાંજ બીજી એક પાઠશાળા શ્રી જૈન વિદ્યોતેજ સભા તરફથી ખોલવામાં આવી છે, જેમાં બાળક તથા બાળકીઓ તેમજ સ્રીઓને ધાર્મિક કેળવણી આપવા ગોઠવણ કરવામાં આવી છે. સવારે તથા સાંજે બે કલાક અભ્યાસ કરાવે છે, સ્રીઓની સંખ્યા સારી આવે છે.

કેળવણી. આ તાલુકામાં—ઈંગ્રેજીમાં મેટ્રીક અને તેથી ઓછા અભ્યાસવાળા ૧૨૧ માણસો છે, તેમાંથી પાલણપુરમાંજ ૧૨૦ છે.

—ધાર્મિક કેળવણીમાં પંચ પ્રતિક્રમણ કરતાં વધારે જાણનારાની સંખ્યા માત્ર ૫ ની છે, જેમાં ૩ પુરૂષ અને ૨ સ્રીઓ છે જે પાલણપુરમાં છે.

—સંસ્કૃત જાણનારા માત્ર ૧૦ માણસો છે જે પાલણપુરમાં છે.

પાંજરાપોળ. આ તાલુકામાં પાલણપુરમાં એક પાંજરાપોળ છે, જેની દેખરેખ જૈનોજ રાખે છે. વૈદક મદદ માટે રબારી રાખેલો છે. મકાનની સ્થિતિ સાધારણ છે. જીવોની સંખ્યા ૩૦૦ના આસરેની રહે છે. જનાવરોનો વધારેનો ભાગ નજીકના ગામ મેરવાડે મોકલવામાં આવે છે, જ્યાં આગળ પાલણપુરના નવાબ સાહેબે પાદરની જગા આ ખાતાને આપેલી છે,

તેથી આ [illegible] કાંઈ [illegible] છે.

પાલણપુરમાં શ્રી જૈન [illegible]

કબા તથા લાયબ્રેરી. [illegible] છે, લાયબ્રેરીમાં [illegible] પુસ્તકોનો [illegible] સંગ્રહ છે.

વસ્તી—આ તાલુકામાં ૬૯ ગામ છે, જેમાં ૯૯૮ ઘર છે. વસ્તીનું પ્રમાણ નીચે મુજબ છે:—

	હિં.	મુ.	વિ.		કુલ.	
પુરૂષ.	૭૩૩	૫૯૩	૧૧૮	=	૧૪૫૪	૨૯૩૫
સ્ત્રી.	૪૧૧	૬૧૮	૪૫૨	=	૧૪૮૧	

વેપાર ઉદ્યોગ—ઉપર બતાવેલા પુરૂષો પૈકી [illegible] વેપાર કરે છે, ૧૩૦ નોકરી કરે છે, બાકીના બાળક, વિદ્યાર્થી, વૃદ્ધ અને નિરૂદ્યમી છે.

[illegible] પાલણપુરમાં બે નાની ફેકટરીઓ [illegible] છે, તેમાં એક [illegible] ફેકટરી તથા બીજી [illegible] ફેકટરી છે. બન્નેનાં માલીક મૂર્તિપૂજક શ્વેતાંબર જૈન છે.

તાલુકો મેતા.

આ તાલુકો પાલણપુરથી દક્ષિણે આવેલો છે, તેનું મુખ્ય શહેર મેતા છે.

ધર્મશાળા— આ તાલુકામાં ૯ ધર્મશાળા છે, પણ તેમાં કાંઈ ખબર નથી.

વસ્તી— આ તાલુકામાં ૪૧ ગામ છે, તેમાં ૬૮૮ ઘર છે, વસ્તીનું પ્રમાણ નીચે મુજબ છે:-

	હિં.	મુ.	વિ.		કુલ.	
પુરૂષ.	૬૬૯	૪૯૭	૮૫	=	૧૨૫૧	૨૫૧૯
સ્ત્રી	૩૮૫	૫૦૯	૪૧૪	=	૧૨૬૮	

વેપાર ઉદ્યોગ—ઉપર બતાવેલા પુરૂષો પૈકી ૬૦૫ વેપાર કરે છે, ૩૦ નોકરીઆત છે. બાકીનાં બાળક વિદ્યાર્થી, વૃદ્ધ અને નિરૂદ્યમી છે.

તાલુકો ગઢ.

આ તાલુકો પાલણપુરથી પશ્ચિમ દિશા તરફ આવેલો છે. તેનું મુખ્ય ગામ ગઢ છે.

ધર્મશાળા—આ તાલુકામાં ૩ ધર્મશાળા છે. તે પૈકી ગઢની જુની સ્થિતિમાં છે. તેમાં કોઈ સદાવ્રત નથી.

વસ્તી—આ તાલુકામાં ૨૮ ગામ છે. તેમાં ૨૭૦ ઘર છે. વસ્તીનું પ્રમાણ નીચે મુજબ છે:—

	કું.	પ.	વિ.		કુલ.	
પુરૂષ.	[illegible]	[illegible]	૩૪	=	૫૫૯	૧,૦૬૨
સ્ત્રી.	[illegible]	[illegible]	૧૧૨	=	૫૦૩	

ધંધા રોજગાર—ઉપર બતાવેલા પુરૂષો પૈકી ૨૨૭ વેપાર કરે છે. ૧૫ નોકરી કરે છે, [illegible] ભિક્ષાવૃત્તિ, [illegible] અને નિરૂદ્યમી છે.

તાલુકો ડીસા.

આ તાલુકો [illegible] પશ્ચિમ દિશા તરફ આવેલો છે. તેનું મુખ્ય [illegible] જેમાં બ્રિટિશ સરકારની છાવણી છે. છે. તેમાં [illegible]

[illegible] ગામ છે, ત્યાં આપણું શ્રી નીવડીયાજી [illegible] છે, જે તીર્થ સ્થળ ગણાય છે. [illegible]

[illegible] શ્રી [illegible] ની પ્રતિમા [illegible]

[illegible]

યાત્રાળુઓને ઉતરવા સારૂ અહીંઆં એક ધર્મશાળા છે. ડીસાથી અહીં આવવા સારૂ ગાડી તથા ઉંટ મળી શકે છે.

કેળવણી—આ તાલુકામાં ઇંગ્રેજીમાં મેટ્રીક અને તેથી ઓછા અભ્યાસવાળા ૧૫ માણસો છે, જે ડીસા કેમ્પ તથા રાજપુરમાં છે.

ધાર્મિકમાં પંચ પ્રતિક્રમણ કરતાં વધારે જાણનારી માત્ર ૩ બાઇઓ છે, જે રાજપુરમાં છે.

પાંજરાપોળ—ડીસામાં એક સાધારણ પાંજરાપોળ છે, જેમાં આશરે ૩૫૦ જીવો સુધી રાખવામાં આવે છે. તેની દેખરેખ જૈનોજ રાખે છે. ચંદડી એગવાઈ નથી.

વસ્તી—આ તાલુકામાં ૪૫ ગામ છે, જેમાં ૬૮૬ ઘર છે, વસ્તીનુ પ્રમાણ નીચે મુજબ છેઃ—

	ક઼.	૫.	વિ.		કુલ.	
પુરૂષ.	૭૭૦	૫૧૪	૯૨	=	૧૩૭૬	૨૫૯૮
સ્ત્રી.	૪૧૯	૫૧૪	૨૮૯	=	૧૨૨૨	

વેપાર ઉદ્યોગ—ઉપર બતાવેલા પુરૂષ વર્ગ પૈકી ૨૩૭ પુરૂષો વેપાર કરે છે. ૩૭ નોકરીઆત છે, બાકીના બાળક વિદ્યાર્થી, વૃદ્ધ અને નિરૂદ્યમી છે.

પ્રથમ જ્યારે રજપુતાના માળવા રેલ્વે થઈ નહોતી, ત્યારે અમદાવાદથી કડી, પાટણ અને ડીસા તરફ થઈને શીરોહી અને મારવાડમાં પાલી તથા અજમેર જવાતું હતું, અને તેથી આ રસ્તે આવનારા શહેરોમાં વેપાર સારો ચાલતો હતો. હાલમાં વેપાર પડી ભાગેલો છે

તાલુકો પાંથાવાડા.

આ તાલુકાની ઉત્તરે મારવાડ તથા શીરોહીનું રાજ્ય, પૂર્વે પાલણપુર દક્ષિણે ગઢ તથા ડીસા, અને પશ્ચીમે ડીસા તથા ધાનેરા તાલુકાઓ આવેલા છે. તેનું મુખ્ય ગામ પાંથાવાડા છે.

ધર્મશાળા—આ તાલુકામાં બે ધર્મશાળાઓ ખીમત તથા દાંતીવાડામાં છે, જે બને સાધારણ સ્થિતિની છે. યાત્રાળુઓને માટે વાસણ ગોદડાં વીગેરેનો બંદોબસ્ત ત્યાંના સંઘ તરફથી કરવામાં આવે છે.

કેળવણી—ધાર્મિક અભ્યાસમાં પંચ પ્રતિક્રમણ કરતાં વધારે જાણનાર ૨ પુરૂષો ખીમતમાં છે.

વસ્તી—આ તાલુકામાં ૨૬ ગામ છે, જેમાં ૩૨૧ ઘર છે, વસ્તીનું પ્રમાણ નીચે મુજબ છે:—

	ક.	પ.	વિ.		કુલ.	
પુરૂષ.	૩૨૭	૩૧૦	૭૫	=	૭૧૨	૧૪૧૫
સ્ત્રી.	૨૨૮	૩૧૯	૧૫૬	=	૭૦૩	

વેપાર ઉદ્યોગ—બતાવેલા પુરૂષો પૈકી ૪૦૨ વેપાર કરે છે, ૧૬ નોકરી કરે છે, બાકીના બાળક, વિદ્યાર્થી. વૃદ્ધ અને નિરૂદ્યમી છે.

તાલુકો સુઇગામ.

આ તાલુકો વાવ તાલુકાની જોડાજોડ આવેલો છે. જેનું મુખ્ય ગામ સુઇગામ છે.

ધર્મશાળા—આ તાલુકામાં ૨ ધર્મશાળા છે, પણ તેમાં વાસણ ગોદડાં વીગેરેની કાંઇ સવડ નથી. સ્થિતિ પણ સાધારણ છે.

પાંજરાપોળ—સુઇગામમાં એક નાની પાંજરાપોળ છે, જેની જૈનો દેખરેખ રાખે છે. વૈદની જોગવાઇ નથી. મકાન પણ સાધારણ સ્થિતિનું છે. જાનવરો થોડા પ્રમાણમાં રહે છે.

વસ્તી—આ તાલુકામાં ૧૪ ગામ છે, જેમાં ૧૨૪ ઘર છે. વસ્તીનું પ્રમાણ નીચે મુજબ છે:—

	કુ.	પ.	વિ.		કુલ.	
પુરૂષ.	૧૧૪	૧૧૨	૧૬	=	૨૪૨	૪૯૧
સ્ત્રી.	૮૩	૧૧૫	૫૧	=	૨૪૯	

વેપાર ઉદ્યોગ—ઉપર બતાવેલા પુરૂષો પૈકી ૧૯૫ વેપાર કરે છે, ૧૨ નોકરી કરે છે, ૪ ખેતી કરે છે, બાકીનાં બાળક, વિદ્યાર્થી, વૃદ્ધ અને નિરૂદ્યમી છે.

તાલુકો સાંતલપુર.

આ તાલુકો સુઇગામ. થરાદ, વારાહી અને કચ્છનાં રણની વચમાં આવેલો છે. તેનું મુખ્ય ગામ સાંતલપુર છે.

	કુ.	પ.	વિ.		કુલ.	
પુરૂષ.	૪૧	૨૯	૭	=	૭૭	૧૩૩
સ્ત્રી.	૧૪	૨૮	૧૪	=	૫૬	

વેપાર ઉદ્યોગ—ઉપર બતાવેલા પુરૂષો પૈકી ૪૨ વેપાર કરે છે, ૧ નોકરી કરે છે, બાકીનાં બાળક, વિદ્યાર્થી, વૃદ્ધ, અને નિરૂદ્યમી છે.

તાલુકો રાધનપુર.

રાધનપુર સંસ્થાનની ઉત્તરે થરાદ તથા દીવોદર તાલુકો, પૂર્વે કાંકરેજ અને કડીપ્રાંત, દક્ષિણે કાઠીઆવાડ અને કચ્છનું રણ અને પશ્ચિમે વારાહી તાલુકો છે. આ સંસ્થાનનાં ચાર તાલુકાઃ પાડયા છે, જેની હકીકત તાલુકાવાર આપવામાં આવશે. આ રાજ્ય મુસલમાનોનાં હાથમાં હોવાથી તેનાં રાજકર્ત્તાને નવાબ સાહેબ કહેવામાં આવે છે. રાધનપુર તેની રાજધાનીનું શહેર છે, જેને એક મજબુત કીલ્લો છે.

અહીંઆ આવવા માટે પાટણ સ્ટેશનથી અનુકુળ પડે છે, જ્યાંથી બેલગાડીઓ તથા ઊંટ ભાડે મળી શકે છે. પાટણથી રાધનપુર ૨૪ માઇલ દૂર છે.

દેરાસર. આ તાલુકામાં કુલ દેરાસરો ૩૦ છે, જેમાંથી ૨૬ રાધનપુરમાં છે. આ દેરાસરો ઘણાંજ સારી સ્થિતિમાં છે, તેમાં શ્રી ચીંતામણ પાર્શ્વનાથજીનું બાવન જીનાલયવાળું ભવ્ય દેરાસર સૌથી મોટું છે. પાંજરાપોળની શાંતિનાથજીની ખડકીમાં શ્રી શાંતિનાથજીનાં દેરાસરના ભોંયરામાં સાગર ગચ્છ સબંધી પદ્યમાં વિસ્તારથી આરસમાં કોતરેલો એક શીલાલેખ છે. કોઇ કોઇ દેરાસરમાં નાણાંની જોગવાઈ છતાં તેનાં દેખરેખ રાખનારા સુધરાવતા નથી. તો હવે તાકીદે તે તરફ ધ્યાન આપશે એવી આશા છે.

ઉપાશ્રય તથા પોષધશાળા. આ તાલુકામાં કુલ ૨૬ ઉપાશ્રય તથા પોષધશાળાઓ છે. જેમાંથી ૨૨ રાધનપુરમાં છે, તેમાં ૭ સાગર ગચ્છનાં, ૭ તપા ગચ્છનાં, ૨ ખરતરનાં, ૩ અંચળનાં અને બીજા પરચુરણ ગચ્છોનાં છે.

ધર્મશાળા. આ તાલુકામાં ૬ ધર્મશાળાઓ છે, જેમાંથી ૪ રાધનપુરમાં છે, પરંતુ કોઇમાં વાસણ ગોદડાની સવડ જણાતી નથી.

રાધનપુરમાં બે જૈન પાઠશાળાઓ છે, જેમાં એક શ્રી મોહનલાલજી જ્ઞાન ઉદ્યોત પાઠશાળા છે, તેમાં પુરૂષો તથા છોકરાઓ ધાર્મિક

પાઠશાળા. અભ્યાસ કરે છે. વળી શ્રી કેસર વિજય જૈન પાઠશાળા છે, જેમાં ધાર્મિક તથા વ્યવહારિક અભ્યાસ થાય છે તેમાં અભ્યાસ-
કોની સંખ્યા સારી છે.

આ તાલુકામાં–કસબામાં મોટું અને મોટી સંખ્યા ધરાવનાર કેળવણી આવેલ રાધનપુરમાં છે. રાધનપુરમાં એક મેડિકલ છે.

—ધાર્મિકમાં પંચ પ્રતિક્રમણ ઉપર અભ્યાસ ૧૬ જાણે છે, જે રાધનપુરમાં તેમાં ૮ પુરુષ અને ૮ સ્ત્રીઓ છે.

—સામાન્ય જૈન સંસ્કૃત અભ્યાસ ૧ સાધુ રાધનપુરમાં છે.

પાંજરાપોળ. આ તાલુકા પૈકી રાધનપુરમાં ૧ પાંજરાપોળ છે. આ પાંજરાપોળોનો ચાર ખાતામાં સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે. તેમાં (૧) પક્ષીની (૨) કુતરાની (૩) જીવાતખાનાની (૪) ઢોરોની છે. આ પાંજરાપોળોની દેખરેખ જૈનોની સાથે અન્ય ધર્મીઓ પણ કરે છે. ઢોરોની રક્ષા કરવા માટે એક દેશી વૈદ રાખવામાં આવેલો છે. પક્ષીઓ, કુતરાં, અને ઢોર મળીને ૨૫૦૦ થી ૩૦૦૦ સુધી જીવો સચવાય છે. મકાનની સ્થિતિ જોઈએ તેવી સારી નથી.

મંડળી—રાધનપુરમાં શ્રી જૈન નૃત્ય ગાયન મંડળી છે, જે દેરાસરમાં ભાવનાં ગાવાનું કાર્ય બજાવે છે.

પુસ્તકભંડાર—રાધનપુરમાં પુસ્તકોનાં નીચે પ્રમાણે ૫ ભંડારો છે.

ભંડારનું નામ.	હસ્ત લીખીત કાગળ ઉપર.
૧ કરવાગની ગચ્છનો જ્ઞાન ભંડાર	૧૦૪૪
૨ બાબુ ખુશાલનો જ્ઞાન ભંડાર	૪૪૦
૩ શ્રી સાગર ગચ્છનો જ્ઞાન ભંડાર	૫૨૮
૪ તંબોળી શેરીનો જ્ઞાન ભંડાર	૧૦૫૩
૫ શ્રી વિજય ગચ્છનો જ્ઞાન ભંડાર	૧૧૩૩

ઉપરનાં તમામ ભંડારો પૈકી નંબર ૨ નાં ભંડારમાં તાડપત્રની એકજ પ્રત છે. સોનેરી પ્રતો પણ એકાદ ભંડારમાં છે.

પુસ્તકાલય– શ્રીમદ્ જય વિજયજીના નામથી એક જૈન પુસ્તકાલય છે, જેમાં ૨૧૫ હસ્ત લીખીત અને, ૧૦૪૪ છાપેલાં પુસ્તકો છે.

વસ્તી—આ તાલુકામાં ૧૭ ગામ છે, જેમાં ૮૪૮ ઘર છે, વસ્તીનું પ્રમાણ નીચે મુજબ છેઃ—

	કુ.	૫.	વિ.		કુલ.	
પુરૂષ.	૬૧૭	૪૯૯	૯૦	=	૧૨૦૬	૨૪૬૬
સ્ત્રી.	૩૧૩	૫૫૮	૩૮૯	=	૧૨૬૦	

વેપાર ઉદ્યોગ—ઉપર બતાવેલા પુરૂષો પૈકી ૬૯૫ વેપાર કરે છે, નોકરી ૨૦૧ કરે છે, ૫ ખેતી કરે છે, બાકીના બાળક, વિદ્યાર્થી, વૃદ્ધ, યાચક અને નિરૂદ્યમી છે.

તાલુકો મુજપુર.

આ તાલુકાની ઉત્તરે રાધનપુર, પુર્વે કડીપ્રાંત, દક્ષિણે વીરમગામ તાલુકો અને પશ્ચિમે ઝીંઝુવાડાનું નાનું રણ આવેલું છે. તેનું મુખ્ય ગામ મુજપુર છે.

આ તાલુકામાં પંચાસર ગામ આવેલું છે, જે વિક્રમ સંવત્‌ના આઠમા સૈકામાં ચાવડા નામનાં રજપુત રાજાઓની વખતમાં ગુજરાતની રાજધાનીનું શહેર હતું. તે વખતની તેની જાહોજલાલીની ઘણી પ્રસંશા સાંભળીને કલ્યાણી નગરીના સોલંકી ભુવડ રાજાએ પંચાસરનાં જયશિખર રાજા ઉપર ચઢાઇ કરીને દારૂણ યુદ્ધનાં અંતે જીતી લીધું હતું. જયશિખરનાં પ્રખ્યાત પુત્ર વનરાજે કેટલેક વર્ષે પૂરીને સોલંકી રાજા પાસેથી ગુજરાત કબજે કર્યું, તે વખતે આ શહેર તદન ખરાબ હાલતમાં મળ્યું હતું, તેથી તેણે અણહીલવાડ પાટણ વસાવી ત્યાં રાજધાની કરી, તે વખતે પંચાસરમાંથી શ્રી પાર્શ્વનાથજીની પ્રતિમા લાવીને આ પાટણમાં એક મોટું દેરાસર બંધાવીને પધરાવી છે, જે હાલ પંચાસરા પાર્શ્વનાથજીના નામથી તીર્થ સ્થળ તરીકે ઓળખાય છે. પંચાસર ગામ પાટણથી ૨૧ માઇલ દૂર છે.

શ્રી સંખેશ્વર પાર્શ્વનાથજીનું તીર્થ.

શ્રી સંખેશ્વર પાર્શ્વનાથજીનું પ્રખ્યાત તીર્થ આ તાલુકામાં આવેલું છે. આ તીર્થની પ્રાચીનતાના તથા ચમત્કારીપણાના સંબંધમાં ઘણુંજ જાણવા જેવું છે. પરંતુ અત્રે ટુંકમાંજ હકીકત આપીએ છીએ કે, આ તીર્થ આપણા ૨૨ મા તીર્થંકર શ્રી નેમીનાથ ભગવાનના વખતમાં થયેલું છે. આ પ્રતિમાજી ગત ચોવીશીનાં નવમા તીર્થંકર શ્રી દામોદરના વારામાં અષાઢી શ્રાવકે ભરાવેલી છે, જે ઘણા કાળ પર્યંત દેવતાઓના ભુવનમાં પુજાએલી છે. વળી શ્રી કૃષ્ણ વાસુદેવ અને જરાસંઘ પ્રતિવાસુદેવને જ્યારે આ ગામ આગળ જબરૂં યુદ્ધ થયેલું તે વખતે જરાસંઘે શ્રી કૃષ્ણ મહારાજનાં લશ્કર ઉપર જરા મુકી, તેથી તેમનું લશ્કર બીન ઉપયોગી થઇ ગયું, જે માટે શ્રી નેમીનાથ સ્વામીનાં કહેવા મુજબ શ્રી

કૃષ્ણ મહારાજ અઠમની તપસ્યા કરી શાસન દેવીની આરાધના કરીને ભુવનમાંથી આ મુર્તિ મંગાવી, અને તેમના નવણવડે લશ્કરની જરા દૂર કરી જરાસંઘ સાથે લડાઇ કરી જીત મેળવી. તે અઠમની તપસ્યા દરમીયાન શ્રી કૃષ્ણ મહારાજના લશ્કરનું રક્ષણ શ્રી નેમનાથ ભગવાને કર્યું હતું. આ ઠેકાણે તેની યાદગીરી કાયમ રાખવા માટે એક મંદિર બંધાવી તેજ પ્રતિમાને સ્થાપન કરી ત્યારથી આ સ્થળ તીર્થ તરીકે ગણાય છે. અહીંઆ કારતક શુદ ૧૫ તથા ચૈત્ર શુદ ૧૫ ના બે મેળા ભરાય છે, આગળ આ મેળામાં ઘણી મોટી સંખ્યામાં માણસો ભેગાં થતાં હતાં.

હાલનું નવું દેરાસર કાઉસગીઆજીની ગાદીના લેખ ઉપરથી અનુમાન કરતાં સંવત્ ૧૬૬૬ માં બંધાવ્યું હશે, એમ લાગે છે. બીજો કોઇ શીલાલેખ નથી. તે સિવાય ઝીંઝુવાડાના સજ્જન શેઠનું બંધાવેલું જુનું દેરાસર જે અલાઉદ્દીન ખુનીએ ખંડિત કરેલું. તે ગામમાં તે દેરાસરથી થોડે છેટે વિદ્યમાન છે.

આ તીર્થનો કારભાર શેઠ જીવણદાસ ગોડીદાસની પેઢીના નામથી ચલાવવામાં આવે છે, તેની દેખરેખ થોડાં વર્ષ અગાઉ રાધનપુરવાળાઓ તરફથી રાખવામાં આવતી હતી, પરંતુ હાલમાં તેની સાર સંભાળ શ્રી ભોયણીજીના કારખાના તરફથી રાખવામાં આવે છે.

આ તીર્થે ઘણા જુદા જુદા રસ્તે થઇને જવાય છેઃ—

(૧) રજપુતાના માળવા રેલ્વેના મહેસાણા જંકશનેથી ગાડી બદલીને પાટણ જવાય છે. ત્યાંથી બેલગાડીઓ, ઊંટ વીગેરે મળી શકે છે, તેથી શ્રી સંખેશ્વરજી જઇ શકાય છે. પાટણથી આસરે ૩૦ માઇલ દૂર છે.

(૨) પાટણ તરફ જતી રેલ્વેનાં મણુંદ રોડ સ્ટેશનેથી હાલમાંજ ચાણસ્મા થઇને હારીજ સુધી રેલ્વે લઇ જવામાં આવી છે. (જે થોડા વખતમાં ચાલુ થઇ જશે.) જ્યાંથી આ તીર્થ ૧૦ માઇલ છેટે છે. અહીંથી વાહન મળી શકે તેવું છે.

(૩) બી. બી. એન્ડ સી. આઇ. રેલ્વેના વીરમગામ જંકશનથી ગાડી બદલીને પાટડી તરફ જતી લાઇનમાં થઇને જવાય છે. પાટડીથી ૧૮ માઇલના અંતરે આ તીર્થ આવેલું છે. અહીંથી પણ વાહન મળી શકે તેમ છે.

(૪) શ્રી ભોયણીજી તીર્થથી બેલગાડી રસ્તે અહીં અવાય છે. જ્યાંથી ચાલીસ માઇલનાં આસરે છેટું હોવાથી ત્યાં જતાં લગભગ બે દીવસ લાગે છે.

અહીંઆં યાત્રાળુઓને ઉતરવા સારૂ એક સારી ધર્મશાળા છે, જેમાં વાસણ ગોદડાં મળી શકે છે. તેમજ ગામમાંથી પણ દરેક ચીજો મળી શકે છે.

ચંદ્રપુર નામે ગામમાં ગુજરાતના પ્રખ્યાત રાજા વનરાજનો જન્મ સંવત્ ૭૫૨ ના વૈશાક શુદ ૧૫ નાં દીવસે થયો હતો, તેજ ગામ આ ચંદુર નામે ઓળખાય છે.

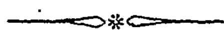
ધર્મશાળા—આ તાલુકામાં શ્રી સંખેશ્વરની સિવાય બીજી ૫ ધર્મશાળાઓ છે. પરંતુ એકેમાં જોઇતી સવડ નથી.

કેળવણી—ઈંગ્રેજીમાં મેટ્રીક અગર તેથી ઓછા અભ્યાસવાળા ૨ માણસો મુજપુરમાં છે.

વસ્તી—આ તાલુકામાં ૨૦ ગામ છે, જેમાં ૨૦૩ ઘર છે, વસ્તીનું પ્રમાણ નીચે મુજબ છે:—

	કુ.	પ.	વિ.		કુલ.	
પુરૂષ.	૧૨૫	૧૧૯	૧૭	=	૨૬૧	૫૭૦
સ્ત્રી.	૭૬	૧૨૫	૧૦૮	=	૩૦૯	

વેપાર ઉદ્યોગ—ઉપર બતાવેલા પુરૂષો પૈકી ૧૫૯ વેપાર કરે છે, ૩ નોકરી કરેછે, અને ૧ ખેતી કરે છે, બાકીના બાળક. વિદ્યાર્થી વૃદ્ધ, યાચક અને નિરૂદ્યમી છે.

તાલુકો સમી.

આ તાલુકો કાંકરેજ, રાધનપુર અને મુજપુર તાલુકાઓની વચમાં આવેલો છે, તેનું મુખ્ય ગામ સમી છે.

સમીમાં બે સાધારણ ધર્મશાળાઓ છે, અને એક નાની પાંજરાપોળ છે, જેમાં થોડાં જાનવરો રાખી શકે છે.

કેળવણી—ઈંગ્રેજીમાં મેટ્રીક અને તેથી ઓછા અભ્યાસવાળા ૬ માણસો છે, જેમાંથી ૫ સમીમાં અને ૧ નાયકામાં છે.

વસ્તી—આ તાલુકામાં ૧૫ ગામ છે, જેમાં ૧૬૮ ઘર છે, વસ્તીનું પ્રમાણ નીચે મુજબ છે:—

	કુ.	પ.	વિ.		કુલ.	
પુરૂષ.	૧૪૦	૧૨૦	૩૩	=	૨૭૫	૫૨૦
સ્ત્રી.	૭૪	૧૧૦	૬૧	=	૨૪૫	

વેપાર ઉદ્યોગ—ઉપર બતાવેલા પુરૂષો પૈકી ૧૬૨ વેપાર કરે છે, ૨૨ નોકરી કરે છે, ૭ ખેતી કરે છે, બાકીના બાળક, વિદ્યાર્થી, વૃદ્ધ, અને નિરૂદ્યમી છે.

તાલુકો બલોધન.

આ તાલુકો રાધનપુરના નવાબ સાહેબના તાબાનો છે, પરંતુ, કાંઈક દૂર હોવાથી તેને જુદો તાલુકો પાડેલો છે.

વસ્તી—આ તાલુકામાં ૨ ગામ છે, તેમાં ૩ ઘર છે, વસ્તીનું પ્રમાણ નીચે મુજબ છે.

	કુ.	પ.	વિ.		કુલ.	
પુરૂષ.	૩	૫	૦	=	૮	૧૬
સ્ત્રી.	૩	૫	૦	=	૮	

વેપાર ઉદ્યોગ—ઉપરના તમામ પુરૂષો વેપાર કરે છે.

તાલુકો દીવોદર.

આ તાલુકો થરાદ, ડીસા, કાંકરેજ અને રાધનપુર તાલુકાઓના વચમાં આવેલો છે. તેનું મુખ્ય ગામ દીઓદર છે.

ધર્મશાળા—કુવાળા ગામમાં એક ધર્મશાળા છે ને સાધારણ છે.

કેળવણી—આખા તાલુકામાં કોઈ મેટ્રીક અને તેથી ઓછા અભ્યાસવાળા ૨ માણસો છે.

—ધાર્મિક અભ્યાસમાં પંચ પ્રતિક્રમણ કરતાં વધારે જાણનાર દીઓદરમાં ૧ પુરૂષ છે.

—સંસ્કૃતમાં પણ સાધારણ રીતે જાણનાર ૧ માણસ દીઓદરમાં છે.

વસ્તી—આ તાલુકામાં ૩૬ ગામ છે, જેમાં ૨૮૨ ઘર છે, વસ્તીનું પ્રમાણ નીચે મુજબ છે:—

	કુ.	પ.	વિ.		કુલ.	
પુરૂષ.	૪૪૮	૨૬૪	૩૮	=	૭૫૦	૧૪૫૨
સ્ત્રી.	૩૬૨	૨૦૭	૧૩૩	=	૭૦૨	

વેપાર ઉદ્યોગ—ઉપર બતાવેલા પુરૂષો. પૈકી ૪૬૨ વેપાર કરે છે, ૬ નોકરી કરે છે. ૩ ખેતી કરે છે, બાકીના બાળક, વિદ્યાર્થી, વૃદ્ધ યાચક અને નિરૂદ્યમી છે.

અનુક્રમણિકા.

નંબર જીલ્લા તથા તાલુકાનું નામ.	પૃષ્ઠ.	પૃષ્ઠ.	પૃષ્ઠ.
૪ જીલ્લો અમદાવાદ	૨૩૨	થી	૨૯૧
૧ તાલુકો દશક્રોઇ	૨૩૨	૨૫૪	૨૬૫
૨ ,, વીરમગામ	૨૩૬	૨૫૬	૨૭૩
૩ ,, ધંધુકા	૨૪૨	૨૫૯	૨૭૭
૪ ,, ધોળકા	૨૪૪	૨૬૦	૨૮૧
૫ ,, પ્રાંતીજ	૨૪૮	૨૬૨	૨૮૩
૬ ,, આણુંદ	૨૫૦	૨૬૪	૨૮૪
૫ જીલ્લો ખેડા	૨૯૨	થી	૩૨૮
૧ તાલુકો મહેમદાવાદ	૨૯૨	૩૦૪	૩૧૧
૨ ,, કપડવંજ	૨૯૨	૩૦૪	૩૧૩
૩ ,, નડીઆદ	૨૯૪	૩૦૫	૩૧૪
૪ ,, માતર	૨૯૬	૩૦૬	૩૧૬
૫ ,, ખંભાત	૨૯૮	૩૦૭	૩૧૭
૬ ,, બોરસદ	૩૦૦	૩૦૮	૩૨૧
૭ ,, આણુંદ	૩૦૨	૩૦૯	૩૨૨
૬ જીલ્લો વડોદરા	૩૩૦	થી	૩૮૩
૧ તાલુકો વડોદરા	૩૩૦	૩૫૪	૩૬૭
૨ ,, પેટલાદ	૩૩૨	૩૫૫	૩૬૯
૩ ,, પાદરા	૩૩૬	૩૫૭	૩૭૧
૪ ,, ચોરંદા	૩૪૦	૩૫૯	૩૭૨
૫ ,, સીનોર	૩૪૮	૩૬૧	૩૭૩
૬ ,, સંખેડામેવાસ	૩૪૮	૩૬૩	૩૭૪
૭ ,, દભોઇ	૩૫૦	૩૬૩	૩૭૫
૮ ,, વાઘોડીઆ	૩૫૨	૩૬૪	૩૭૭
૭ પંચમહાલ એજન્સી	૩૮૬	થી	૩૯૫
૧ તાલુકો પંચમહાલ	૩૮૬	૩૮૯	૩૯૨

નંબર જીલ્લા તથા તાલુકાનું નામ.	પૃષ્ઠ.	પૃષ્ઠ.	પૃષ્ઠ.
૮ રેવાકાંઠા એજન્સી	૩૯૬	થી	૪૧૪
૧ તાલુકો ઉમેટા	૩૯૬	૪૦૪	૪૦૯
૨ ,, નાંદોદ	૪૦૦	૪૦૬	૪૦૯
૩ ,, ભાલોદ	૪૦૨	૪૦૭	૪૧૦
૯ જીલ્લો નવસારી	૪૧૬	થી	૪૩૫
૧ તાલુકો નવસારી	૪૧૬	૪૨૪	૪૨૯
૨ ,, કામરેજ	૪૧૮	૪૨૫	૪૩૧
૩ ,, વેલાચ્છા	૪૨૦	૪૨૬	૪૩૧
૪ ,, મહુવા	૪૨૨	૪૨૭	૪૩૧
૧૦ જીલ્લો ભરૂચ	૪૩૮	થી	૪૭૨
૧ તાલુકો ભરૂચ	૪૩૮	૪૫૦	૪૫૫
૨ ,, વાગરા	૪૪૦	૪૫૧	૪૬૨
૩ ,, આમોદ	૪૪૨	૪૫૨	૪૬૫
૪ ,, જંબુસર	૪૪૪	૪૫૩	૪૬૫
૫ ,, અંકલેશ્વર	૪૪૬	૪૫૩	૪૬૬
૧૧ જીલ્લો સુરત	૪૭૪	થી	૫૨૧
૧ તાલુકો ચોર્યાસી	૪૭૪	૪૯૬	૫૦૭
૨ ,, ઓલપાડ	૪૭૮	૪૯૮	૫૧૦
૩ ,, માંડવી	૪૮૦	૪૯૯	૫૧૦
૪ ,, બારડોલી	૪૮૨	૫૦૦	૫૧૧
૫ ,, જલાલપોર	૪૮૬	૫૦૧	૫૧૨
૬ ,, ચીખલી	૪૮૮	૫૦૩	૫૧૩
૭ ,, વલસાડ	૪૯૦	૫૦૪	૫૧૩
૮ ,, પારડી	૪૯૨	૫૦૪	૫૧૪
૯ ,, સચીન	૪૯૪	૫૦૫	૫૧૫
૧૦ ,, ઉમરા	૪૯૬	૫૦૫	૫૧૬
ગુજરાતના જનરલ રીપોર્ટ	૫૨૨	થી	૫૨૭

નંબર.	ગામનું નામ	જીલ્લો	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઈલ દૂર.		નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પૌષધશાળા.	ધર્મશાળા.	[illegible]
૧	તાલુકે દશક્રોઈ									
૧	અમદાવાદ		અમદાવાદ સ્ટે.		અમદાવાદ	અમદાવાદ	૨૩૧	૬૮	૧૧	૧૬
૨	બારેજા	અમદાવાદ જીલ્લો.	બારેજડી	,,	બારેજડી	બારેજડી	૩	૨	૨	૦
૩	વલાદ		નરોડા	,, ૫	વલાદ	નરોડા	૧	૧	૦	૦
૪	ઓગણજ		ખોડીઆર	,, ૩	ઓગણજ	ખોડીઆર	૧	૧	૧	૦
૫	સરસપુર		અમદાવાદ	,, ૧	સરસપુર	સરસપુર	૧	૨	૦	૧
૬	અડાલજ		ખોડીઆર	,, ૧	અડાલજ	ખોડીઆર	૧	૦	૦	૦
૭	વહેલાલ		નરોડા	,, ૮	વહેલાલ	નરોડા	૧	૧	૦	૦
૮	નરોડા		,,	,,	નરોડા	,,	૧	૧	૩	૦
૯	રાયપુર		અમદાવાદ	,,	રાયપુર	રાયપુર	૧	૧	૧	૦
૧૦	ગીરમથા [જેર		અમદાવાદ	,, ૯	પાલડી	અમદાવાદ	૧	૧	૦	૦
૧૧	કોબા [મથા		સાબરમતી	, ૪	સાબરમતી	સાબરમતી	૧	૦	૧	૦
૧૨	ચીટજ		બારેજડી	,, ૫	મેમદાવાદ	બારેજડી	૧	૨	૦	૦
૧૩	પરઢોલ		નરોડા	,, ૫	નરોડા	નરોડા	૧	૦	૦	૦
૧૪	હીરાપુર		બારેજડી	,, ૩	નાંદેજ	બારેજડી	૧	૧	૦	૦
૧૫	ચાંદરોડા		સાબરમતી	,, ૮	સાબરમતી	સાબરમતી	૧	૦	૦	૦
૧૬	ઉવારસદ		ખોડીઆર	,, ૪	ઉવારસદ	ખોડીઆર	૧	૧	૦	૦
૧૭	ગતરાડ		અમદાવાદ	. ૭	વટવા	અમદાવાદ	૦	૧	૦	૦
૧૮	[illegible]		ખોડી[illegible]		ઓગણજ	ખોડીઆર	૦	૦	.	૦
૧૯	જેતલપુર				[illegible]	અમદાવાદ	૧	૧	૦	૦
૨૦	[illegible]						૧	૦	૦	૦

	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૨૪	૧૩૨૯૭	૧૯૩૩	૩૩૩૨	૪૬૧	૬૭૨	૧૧૫	૩૨	૫૨૧	૮૯૪	૧૪૨	૯૭૭	૨૫૪૧	૧૪૯૯	પુસ્તક, ભંડારો [લાયબ્રેરીઓ [વીગેરે છે
૬૪	૧૯૯	૨૩	૪૧	૬	૧૧	૦	૦	૪	૦	૦	૧૮	૪૧	૫૫	
૪૮	૨૨૦	૩૮	૪૭	૭	૧૬	૦	૦	૨	૦	૦	૩૪	૫૩	૨૩	
૪૫	૧૯૪	૩૫	૪૬	૫	૧૨	૦	૦	૦	૦	૦	૩૧	૪૯	૧૬	
૪૪	૧૬૨	૩૦	૪૬	૬	૮	૦	૦	૧	૬	૨	૧	૪૬	૧૭	અમદાવાદનું પરૂ
૪૨	૧૩૩	૧૯	૩૦	૬	૮	૦	૦	૧૧	૦	૦	૮	૩૩	૧૮	[છે.
૩૬	૧૩૫	૨૯	૨૮	૭	૯	૦	૦	૪	૦	૦	૧૮	૨૯	૧૧	
૩૫	૧૭૬	૨૫	૪૭	૨	૨૦	૧	૦	૮	૯	૦	૧૩	૩૬	૧૫	[છે.
૨૭	૯૮	૧૬	૧૭	૬	૨	૦	૦	૧	૦	૦	૨૩	૧૯	૧૪	અમદાવાદનું પરૂ
૨૨	૯૦	૧૧	૨૧	૩	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૧૨	૨૧	૨૦	લાયબ્રેરી, છે.
૧૯	૧૦૪	૧૧	૨૯	૨	૭	૦	૦	૦	૦	૦	૧૯	૩૮	૬	
૧૫	૪૮	૭	૯	૧	૮	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૧૦	૯	
૧૪	૬૮	૬	૧૬	૪	૯	૦	૦	૦	૨	૦	૧૪	૧૪	૩	
૧૪	૫૪	૫	૧૧	૩	૫	૦	૦	૫	૦	૦	૫	૧૨	૮	
૧૧	૬૧	૯	૧૫	૩	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૧૦	૧૬	૬	
૧૦	૩૩	૫	૬	૦	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૬	૭	૫	
૯	૪૨	૯	૯	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૭	૯	૬	
૮	૩૩	૮	૭	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૭	૭	૦	
૮	૩૧	૩	૭	૧	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૭	૭	
૮	૨૩	૩	૫	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૫	૪	

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.	નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પૌષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	પુસ્તકાલય.	સભા યા મંડળ.
૨	તાલુકે વીરમગામ										
૧	વીરમગામ		વીરમગામ સ્ટે.	વીરમગામ	વીરમગામ	૬	૬	૧	૧	૨	૦
૨	માંડળ		ઝુંડ ,, ૨	માંડળ	માંડળ	૪	૬	૧	૧	૧	૧
૩	પાટડી		પાટડી ,,	પાટડી	પાટડી	૧	૨	૨	૧	૧	૦
૪	રામપુરા		રામપુરા ,,	રામપુરા	રામપુરા	૧	૨	૦	૦	૧	૦
૫	દેકાવાડા		દેત્રોજ ,, ૩	દેકાવાડા	દેત્રોજ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૬	[illegible]		,, ,, ૧	દેત્રોજ	,,	૧	૧	૧	૦	૦	૦
૭	છનીઆર		ભંકોડા ,, ૪	છનીઆર	ભંકોડા	૧	૧	૧	૦	૦	૦
૮	સાંનથળ		જેટાણા ,, ૩	સાંનથળ	જેટાણા	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૯	[illegible]	[illegible]	દેત્રોજ ,, ૧૦	દેકાવાડા	દેત્રોજ	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૦	સીતાપુર		ભંકોડા ,, ૨૨	સીતાપુર	માંડળ	૧	૧	૧	૦	૦	૦
૧૧	દેત્રોજ		દેત્રોજ ,,	દેત્રોજ	દેત્રોજ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૧૨	[illegible]		કટોસણરોડ ૧૦	કટોસણ	કટોસણ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૧૩	[illegible]		વીરમગામ સ્ટે. ૮	વીરમગામ	વીરમગામ	૧	૧	૧	૦	૦	૦
૧૪	[illegible]		ભંકોડા ,, ૩	રામપુરા	ભંકોડા	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૧૫	[illegible]		વીરમગામ ,, ૫	માંડળ	વીરમગામ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૬	[illegible]		[illegible] ,, ૨	[illegible]	[illegible]	૧	૨	૩	૦	૦	૦
૧૭	[illegible]		ભંકોડા ,, [illegible]	રામપુરા	ભંકોડા	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૮	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	૦	૦
[illegible]	[illegible]									૦	૦
[illegible]	[illegible]									૦	૦

ઘર સંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરુષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૪૬૧	૧૨૬૦	૨૧૭	૨૧૨	૪૭	૫૩	૦	૦	૩૬	૩૦	૨	૮૨	૨૬૫	૨૬૩	થોડાં હસ્તલીખિત
૨૨૩	૯૮૬	૨૧૨	૨૧૧	૩૧	૩૮	૦	૦	૫૩	૨૦	૧૩	૬૩	૧૮૮	૧૫૭	[પુસ્તકો છે.
૧૦૦	૩૩૪	૪૪	૬૬	૨૭	૨૨	૦	૦	૨૬	૦	૧	૨૮	૭૦	૪૯	
૬૪	૩૦૫	૪૪	૭૫	૧૯	૨૮	૦	૦	૦	૦	૦	૩૮	૭૫	૨૬	
૩૫	૧૪૯	૩૫	૩૦	૧	૧૦	૦	૦	૧	૦	૦	૨૮	૨૯	૧૫	
૩૦	૧૧૩	૨૦	૨૨	૪	૧૨	૦	૦	૦	૦	૦	૧૫	૨૨	૧૮	
૨૫	૧૧૬	૨૪	૨૩	૨	૧૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧૯	૨૪	૧૩	
૨૦	૯૦	૧૩	૨૨	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૧૯	૨૨	૧૧	
૧૫	૮૭	૧૩	૨૨	૬	૫	૦	૦	૩	૦	૦	૯	૨૧	૮	
૧૪	૫૦	૧૦	૧૦	૧	૧	૦	૦	૩	૩	૧	૩	૭	૧૧	
૧૩	૪૯	૧૧	૧૨	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૭	૧૭	૦	
૧૨	૪૭	૮	૭	૧	૧	૦	૦	૨	૦	૦	૧૨	૭	૯	
૧૧	૩૨	૫	૭	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૮	૯	
૯	૪૪	૧૧	૭	૨	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૧૦	૬	
૯	૪૧	૧૦	૭	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૭	૭	૭	
૮	૨૫	૬	૬	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૬	૨	તીર્થસ્થળ છે.
૭	૨૨	૯	૨	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૨	૪	[મહા સુદ ૧૦
૬	૪૩	૭	૭	૦	૮	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૭	૯	[ની વર્ષગાંઠછે.
૬	૩૬	૮	૮	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૬	૮	૩	
૬	૩૦	૪	૭	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૬	૭	૪	

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.		નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પૌષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	...પાંજરાપોળ.
૨૧	અણાસણા		દેત્રોજ	સ્ટે. ૧૦	રામપુરા	દેત્રોજ	૦	૦	૦	૦	૦
૨૨	શીહોર		ભંકોડા	,, ૫	દેકાવાડા	ભંકોડા	૦	૦	૦	૦	૦
૨૩	મદરીસણા		ઘેલડા	,, ૨	લોયણી	ઘેલડા	૦	૦	૦	૦	૦
૨૪	સોલગામ		ભંકોડા	,, ૯	માંડળ	માંડળ	૦	૦	૦	૦	૦
૨૫	દાલોદ		ઝુંડ	,, ૫	,,	,,	૧	૨	૦	૦	૦
૨૬	શીણુજ		ઘેલડા	,, ૧૧	બેચરાજી	,,	૦	૦	૦	૦	૦
૨૭	મોટીશંતેઈ		,,	,, ૫	દેત્રોજ	ઘેલડા	૦	૦	૦	૦	૦
૨૮	ઝાંઝરવા		રામપુરા	,, ૧૧	માંડળ	માંડળ	૦	૦	૦	૦	૦
૨૯	દદાણા		,,	,, ૯	,,	,,	૧	૦	૦	૦	૦
૩૦	હિંમતપુરા		,,	,, ૩	રામપુરા	રામપુરા	૦	૦	૦	૦	૦
૩૧	ડાભરોલ	અંગ્રેજ સરકાર	દેત્રોજ	,, ૬	દેકાવાડા	દેત્રોજ	૦	૦	૦	૦	૦
૩૨	સુંવાળા		,,	,, ૮	દેત્રોજ	,,	૦	૦	૦	૦	૦
૩૩	હડીપુરા		,,	,, ૨	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦
૩૪	ડાંગ		ભંકોડા	,, ૨	રામપુરા	ભંકોડા	૦	૦	૦	૦	૦
૩૫	નાયકપુર		,,	,, ૧૮	સીતાપુર	માંડળ	૦	૦	૦	૦	૦
૩૬	દાંતીસણા		,,	,, ૨૪	વણોદ	ભંકોડા	૦	૦	૦	૦	૦
૩૭	સવસાણા		લખતર	,, ૭	લખતર	લખતર	૦	૦	૦	૦	૦
૩૮	મોઢવાણા		,,	,, ૮	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦
૩૯	ભડાણા		વીરમગામ	,, ૧૨	વીરમગામ	વીરમગામ	૦	૦	૦	૦	૦
૪૦	ઓદદા		રામપુરા	,, ૬	રામપુરા	રામપુરા	૦	૦	૦	૦	૦
૪૧	વરમોર		ઝુંડ	,, ૩	માંડળ	માંડળ	૦	૦	૦	૦	૦
૪૨	કાનીસણા		ભંકોડા	,, ૧૫	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦

ઘરસંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૬	૨૪	૩	૭	૦	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૭	૨	
૬	૨૨	૮	૪	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૪	૪	
૬	૨૦	૩	૫	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૫	૩	
૬	૧૪	૩	૪	૧	૦	૦	૦	૦	૧	૦	૦	૨	૩	
૫	૩૨	૬	૮	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૭	૭	૧	
૫	૩૨	૧૪	૪	૦	૧	૦	૦	૧	૦	૦	૫	૪	૩	
૫	૨૦	૮	૩	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૩	૧	
૫	૨૦	૩	૪	૦	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૪	૩	
૪	૧૮	૪	૪	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૪	૦	
૪	૧૮	૪	૪	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૪	૦	
૪	૧૫	૦	૬	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૬	૦	
૪	૧૪	૩	૩	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૩	૨	
૪	૧૪	૪	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૨	૪	
૪	૮	૩	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૨	
૪	૫	૩	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૩	૧૨	૩	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૩	૦	
૩	૧૧	૭	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	
૩	૧૦	૩	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૨	
૩	૮	૦	૨	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૧	
૨	૧૨	૫	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૧	
૨	૧૦	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૨	૦	
૨	૬	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૨	૨	

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.		નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પૌષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જીવતખાનું પાંજરાપોળ.	સભા મંડળ.
૪૩	કુંવરખાણુ		આંબલીરોડસ્ટે.	૯	વીરમગામ	વીરમગામ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૪	વણોદ		પાટડી	,, ૨૪	વણોદ	માંડળ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૫	ઘેલડા		ઘેલડા	,,	ઘેલડા	ઘેલડા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૬	આવડા		પાટડી	,, ૪	પાટડી	પાટડી	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૭	કુણપર		ઝુંડ	,, ૯	માંડળ	માંડળ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૮	ઉખલોડ		વીરમગામ	,, ૧૨	વીરમગામ	વીરમગામ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૯	આમરોલી		દેત્રોજ	,, ૧૦	રામપુરા	દેત્રોજ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૫૦	દેવપરા		ભંકોડા	,, ૫	ચોરવડોદરા	ભંકોડા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૫૧	કરસનપુરા		રામપુરા	,, ૫	દેકાવાડા	રામપુરા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૫૨	નંદીસણા	ઇંગ્રેજ સરકારનું.	દેત્રોજ	,, ૫	,,	દેત્રોજ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૫૩	ભંકોડા		ભંકોડા સ્ટે.		રામપુરા	ભંકોડા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૫૪	સીવપરા		,,	,, ૩	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૫૫	રીબડી		રામપુરા	,, ૨	રામપુરા	રામપુરા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૫૬	ખારાઘોડા		ખારાઘોડા	,,	ખારાઘોડા	ખારાઘોડા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૫૭	ગોરીઆવાડ		પાટડી	,, ૪	પાટડી	પાટડી	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૫૮	બામણવા		,,	,, ૪	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૫૯	જીવાપુર		દેત્રોજ	,, ૪	રામપુરા	દેત્રોજ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૬૦	વનપઇડી		ઝુંડ	,, ૯	માંડળ	માંડળ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૬૧	હાંસલપુર		દેત્રોજ	,, ૧૫	બેચરાજી	દેત્રોજ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૬૨	જરવલા		પાટડી	,, ૪	પાટડી	પાટડી	૦	૦	૦	૦	૦	૦
							૨૭	૩૦	૧૧	૩	૫	૧

ઘર સંખ્યા.	ગામ ને મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૨	૮	૪	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	
૨	૭	૩	૧	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૨	૬	૨	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૦	
૨	૬	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૧	
૨	૫	૨	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૨	૪	૧	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૨	૪	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	
૧	૯	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૧	૦	૦	૦	૩	૧	
૧	૫	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	૧	
૧	૫	૧	૦	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૧	૫	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૧	૦	
૧	૪	૦	૧	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૩	૦	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૧	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૧	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧૨૯૨	૪૨૮૮	૮૨૭	૮૯૬	૧૬૨	૨૩૧	૦	૦	૧૩૦	૫૪	૧૭	૪૧૪	૮૮૪	૬૭૩	

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.		નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પૌષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	[illegible]નું પાંજરાપોળ.	[illegible]
૩	તાલુકે ધંધુકા											
૧	ધંધુકા		રાણપુર	સ્ટે. ૧૫	ધંધુકા	ધંધુકા	૧	૧	૧	૦	૧	૦
૨	ધોલેરા બંદર		રાણપુર	,, ૩૦	ધોલેરા	ધોલેરા	૨	૨	૧	૧	૧	૧
૩	પીપળી		રાણપુર	,, ૩૦	પીપળી	ધોલેરા	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૪	ખસ		બોટાદ	,, ૪	ખસ	બોટાદ	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૫	[illegible]		રાણપુર	,, ૨૦	ધંધુકા	ધંધુકા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૬	[illegible]		રાણપુર	,, ૨૨	ધંધુકા	ધંધુકા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૭	[illegible]		બોટાદ	,, ૧૦	બરવાળા	બોટાદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૮	[illegible]	[illegible]	રાણપુર	,, ૮	રાણપુર	રાણપુર	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૯	[illegible]		રાણપુર	,, ૬	ધોલેરા	ધોલેરા	૦	૦	૦		૦	૦
૧૦	[illegible]		રાણપુર	,, ૬	ધંધુકા	રાણપુર	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૧	[illegible]		બોટાદ	,, ૬	ખસ	બોટાદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૨	[illegible]		બોટાદ	,, ૨૦	ધંધુકા	ધંધુકા	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૧૩	[illegible]		બોટાદ	,, ૬	ખસ	ધંધુકા	૦	૧	૦	૦	૦	૦
૧૪	[illegible]		રાણપુર	,, ૩૦	આંબલી	ધોલેરા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૫	[illegible]		રાણપુર	,, ૬	રાણપુર	રાણપુર	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૬	[illegible]		બોટાદ	,, ૧૫	વીંછીઆ	બોટાદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૭	[illegible]		રાણપુર	,, ૨૦	ધંધુકા	ધંધુકા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૮	[illegible]		બોટાદ	,, ૩૦	વીંછીઆ	બોટાદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૯	[illegible]		રાણપુર	,, ૩૨	[illegible]	ધોલેરા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૦	[illegible]		,,	,, ૧૮	ધંધુકા	ધંધુકા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૧	[illegible]		,,	,, ૮	[illegible]	[illegible]	૦	૦	૦	૦	૦	૦

ઘર સંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, [illegible] બંદર, કચેરી વિગેરે).
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		હું.	પ.	બિ.	હું.	પ.	બિ.	હું.	પ.	બિ.	હું.	પ.	બિ.	
૩૭	૧૧૭	૨૪	૪૭	૧૧	૧૧	૦	૦	૩	૬	૧	૧૭	૬૩	૧૪	
૧૬૩	૫૨૦	૧૧૬	૬૭	૨૭	૨૯	૦	૦	૧૭	૭	૭	૫૦	૯૮	૯૯	આમાં [illegible]
૨૦	૮૨	૨૦	૧૫	૨	૨	૦	૦	૩	૦	૦	૭	૧૫	૧૬	[[illegible]
૧૭	૫૭	૧૯	૯	૧	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૮	૯	[પુસ્તકો છે
૧૫	૫૮	૨૭	૮	૦	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૮	૮	૧૦	
૧૨	૩૬	૧૨	૪	૧	૦	૦	૦	૨	૦	૦	૬	૪	૬	
૧૦	૩૯	૧૪	૫	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૭	૫	૭	
૬	૩૧	૭	૪	૦	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૭	૪	૮	
૬	૨૩	૪	૫	૦	૧	૦	૦	૦	૧	૦	૫	૪	૩	
૬	૨૦	૭	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૨	૭	
૫	૨૮	૧૨	૪	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૬	૪	૪	
૫	૧૬	૪	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૩	૪	
૪	૧૪	૪	૩	૧	૦	૦	૦	૧	૦	૦	૧	૨	૨	
૩	૧૩	૪	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૩	
૩	૯	૨	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૨	૧	
૨	૧૫	૬	૩	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૨	૦	
૨	૧૪	૪	૨	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૨	૨	
૨	૯	૪	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	૦	
૨	૮	૪	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	
૧	૧૧	૨	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૩	
૧	૧૦	૦	૩	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૩	૦	

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.	નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પૌષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	[illegible]ખાતામાં પાંજરાપોળ.	[illegible] મંડળ.
૨૨	ઊંચડી		રાણપુર સ્ટે. ૧૦	ધંધુકા	ધંધુકા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૩	પાણવી		બોટાદ ,, ૧૨	બરવાલા	બોટાદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૪	ભડલા		રાણપુર ,, ૧૦	નાગડકા	રાણપુર	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૫	ધનાલા		,, ,, ૩૬	પીપલી	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૬	ઝાંઝર		,, ,, ૨૦	ધંધુકા	ધંધુકા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૭	મુલધરાઈ		,, ,, ૧૨	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૮	સાંગોઇ		,, ,, ૧૨	નાગડકા	રાણપુર	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૯	ચેર		,, ,, ૨૯	ધોલેરા	ધોલેરા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૦	ભડીયાદ		રાણપુર ,, ૧૫	ભડીયાદ	ધોલેરા	૧	૦	૦	૦	૦	૦
						૮	૬	૨	૧	૨	૧
૪	તાલુકે ધોળકા.	બ્રિટીશ સરકારનું.									
૧	ધોળકા		ધોળકા સ્ટે	ધોળકા	ધોળકા	૩	૧	૦	૦	૦	૦
૨	કોઠનગર		,, ,, ૧૧	કોઠ	,,	૧	૨	૦	૧	૧	૧
૩	ચલોડા		,, ,, ૫	ચલોડા	,,	૧	૨	૦	૦	૦	૦
૪	બાવળા		બાવળા ,,	બાવળા	બાવળા	૧	૧	૦	૦	૧	૦
૫	કાવીઠા		,, ,, ૫	બદરખા	,,	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૬	બદરખા		,, ,, ૯	,,	,,	૧	૧	૦	૧	૦	૦
૭	ગાંગડ		ધોળકા ,, ૧૦	ગાંગડ	ધોળકા	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૮	ભાસોદ		,, ,, ૨૧	કોઠ	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦

ઘરસંખ્યા.	કુલ માણસ સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૧	૬	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૦	
૧	૬	૦	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૦	
૬	૫	૫	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૪	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૧	૩	૦	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૧	૨	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૧	૦	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૩૩૧	૧૨૨૪	૩૦૮	૨-૬	૪૯	૬૫	૦	૦	૨૬	૧૪	૧	૧૩૪	૨૨૦	૧૭૮	
૧૫	૪૧	૩	૯	૬	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૮	૧૨	
૬૧	૨૦૭	૩૯	૪૪	૧૩	૬	૦	૦	૭	૦	૦	૧૨	૪૫	૪૧	છાપેલાં પુસ્તકોછે.
૨૩	૮૩	૯	૨૦	૦	૪	૦	૦	૧	૧	૦	૩	૨૫	૨૦	
૨૨	૬૮	૨૨	૧૧	૨	૧	૦	૦	૪	૦	૦	૦	૧૧	૧૮	
૨૨	૫૬	૧૯	૧૧	૪	૦	૦	૦	૨	૦	૦	૪	૧૧	૫	
૨૧	૮૫	૨૧	૨૦	૧	૩	૦	૦	૦	૧	૦	૫	૨૦	૧૪	
૬૧	૨૨	૬	૩	૧	૦	૦	૦	૩	૦	૦	૧	૪	૪	
૧૦	૩૪	૫	૮	૧	૩	૦	૦	૧	૦	૦	૧	૮	૭	

નંબર	ગામનું નામ	ઓછું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.		નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર વાંગા.	ઉપાશ્રય તથા પાંજરાગા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	ઉતારામાં પાંજરાપોળ.	સભા મંડળ.
૯	ઊતેલીઆ		ધોળકા	સ્ટે.૨૨	ઊતેલીઆ	ધોળકા	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૧૦	સાવજરા		બાવળા	,, ૩	બાવળા	બાવળા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૧	શુંદ્રા		ધોળકા	,, ૧૬	કોઠ	ધોળકા	૧	૦	૦	૦	૦	
૧૨	વાસણા [કેલી-		,,	,, ૮	વાસણા [કે-	,,	૦	૦	૦	૦	૦	
૧૩	વેજલકા [આ		,,	,, ૧૫	કોઠ [લીઆ	,,	૦	૦	૦	૦	૦	
૧૪	નાનોદરા		,,	,, ૧૫	ગાંગડ	,,	૧	૦	૦	૦	૦	
૧૫	સરનવાળા		,,	,, ૧૫	ધોળકા	,,	૦	૦	૦	૦	૦	
૧૬	દબુવારજ		,,	,, ૮	કોઠ	,,	૦	૦	૦	૦	૦	
૧૭	ગીસાવાદા	[illegible]	,,	,, ૧૦	,,	,,	૧	૦	૦	૦	૦	
૧૮	શુંદી		,,	,, ૧૮	,,	,,	૧	૧	૧	૦	૦	
૧૯	વટામણ		,,	,, ૧૨	વટામણ	,,	૦	૦	૦	૦	૦	
૨૦	મોટીબોરૂં		,,	,, ૧૮	કોઠ	,,	૦	૦	૦	૦	૦	
૨૧	[illegible]		બાવળા	,, ૬	,,	બાવળા	૦	૦	૦	૦	૦	
૨૨	[illegible]		,,	,, ૫	બાવળા	,,	૦	૦	૦	૦	૦	
૨૩	[illegible]		,,	,, ૧૮	કોઠ	,,	૦	૦	૦	૦	૦	
૨૪	[illegible]		,,	,, ૧૦	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	
૨૫	[illegible]		,,	,, ૩	બાવળા	,,	૦	૦	૦	૦	૦	
૨૬	[illegible]		,,	,, ૬	[illegible]	,,	૦	૦	૦	૦	૦	
૨૭	[illegible]		ધોળકા	,, ૯	[illegible]	ધોળકા	૦	૦	૦	૦	૦	
૨૮	[illegible]		બાવળા	,, ૧૦	કોઠ	બાવળા	૦	૦	૦	૦	૦	
૨૯	[illegible]		ધોળકા	,, ૩	,,	ધોળકા	૦	૦	૦	૦	૦	
[illegible]	[illegible]		,,	,, ૩	ધોળકા	,,	૦	૦	૦	૦	૦	

ઘરસંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૯	૩૪	૧૩	૫	૧	૦	૦	૦	૩	૦	૦	૦	૬	૬	
૭	૧૪	૩	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૬	
૬	૨૧	૫	૩	૧	૫	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૩	૨	
૬	૧૭	૩	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૪	૩	
૬	૧૧	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૬	
૫	૨૧	૬	૩	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૩	૨	
૪	૧૬	૩	૨	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૨	૩	
૪	૧૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૧	૫	
૩	૧૩	૧	૫	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૧	
૩	૯	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૩	૧	
૩	૯	૧	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૨	૦	
૨	૧૧	૫	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૨	
૨	૭	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૨	
૧	૧૦	૧	૩	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૩	૦	
૧	૧૦	૨	૨	૦	૦	૦	૦	૧	૦	૦	૩	૨	૦	
૧	૭	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૨	
૧	૫	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૧	
૧	૩	૦	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૩	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	
૧	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૧	૧	૦	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.	નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પોષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	ગામમાં પાંજરાપોળ.	સભા મંડળ.
૩૧	ચીમજ		ધોળકા સ્ટે. ૫	ધોળકા	ધોળકા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
						૧૪	૧૧	૧	૨	૨	૧
૫	તાલુકે પ્રાંતીજ.										
૧	પ્રાંતીજ		પ્રાંતીજ સ્ટે.	પ્રાંતીજ	પ્રાંતીજ	૧	૪	૧	૨	૧	૦
૨	વાગપુર		,, ,, ૨	,,	,,	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૩	ધડકણ	[illegible]	રખીઆલ ,, ૫	ઓરાણ	રખીઆલ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૪	ઓરાણ		પ્રાંતીજ ,, ૫	,,	પ્રાંતીજ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૫	હરસોલ		તલોદ ,, ૫	હરસોલ	તલોદ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૬	મોડાસા		,, ,, ૩	મોડાસા	,,	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૭	સોપડ		પ્રાંતીજ ,, ૫	તલોદ	પ્રાંતીજ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૮	નાસપુર		,, ,, ૫	પ્રાંતીજ	,,	૦	૦	૦		૦	૦
૯	[illegible]		ઇડર રોડ	૩ અહમદનગર	ઇડર રોડ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૦	[illegible]		તલોદ સ્ટે. ૫	તલોદ	તલોદ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૧૧	[illegible]		,, ,, ૬	હરસોલ	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૨	દોલતાબાદ		,, ,, ૬	પ્રાંતીજ	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૩	[illegible]		પ્રાંતીજ ,, ૮	સાદરા	સાદરા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૪	[illegible]		,, ,, ૬	પ્રાંતીજ	પ્રાંતીજ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૫	[illegible]		તલોદ ,, ૬	તલોદ	તલોદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૬	[illegible]		પ્રાંતીજ ,, ૫	[illegible]	પ્રાંતીજ	૦	૦	૦	૦	૦	૦

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઈલ દૂર.		નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પૌષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જીવાતખાતું પાંજરાપોળ.	સભા મંડળ.
૧૭	ઊચ્છા		પ્રાંતીજ	સ્ટે. ૩	પ્રાંતીજ	પ્રાંતીજ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૮	પીલુદર		,,	,, ૪	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૯	નાનાચેખલા		તલોદ	,, ૧૧	હરસોલ	તલોદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૦	તલોદ		,,	,,	તલોદ	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૧	પુસરી		,,	,, ૬	પ્રાંતીજ	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૨	ફતેપુર		,,	,, ૧૦	સોનાસન	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૩	મોએદ [વાસરૂ·		પ્રાંતીજ	,, ૫	પ્રાંતીજ	પ્રાંતીજ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૪	વડાગામ [પાજી		તલોદ	,, ૧૨	વડાગામ	તલોદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૫	દલાનીમુવાડી		,,	,, ૬	તલોદ	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૬	મેરાવા		તલોદ	,, ૨	,,	તલોદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૭	મજરા	ઈડર સરકારનું	પ્રાંતીજ	,, ૫	ઓરાણ	પ્રાંતીજ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૮	ખાલીસણા		,,	,, ૪	પ્રાંતીજ	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૯	કેસરપુર [આ૦		તલોદ	,, ૭	હરસોલ	તલોદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૦	આગીલો [મુ૦		ઈડર રોડ	૮	અહમદનગર	ઇડર રોડ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૧	ઈટાલી		તલોદ	સ્ટે. ૮	પ્રાંતીજ	તલોદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૨	વલીઆમપુર		,,	,, ૭	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૩	મોટાચેખલા		,,	,, ૧૦	હરસોલ	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
							૭	૧૦	૧	૨	૧	૦
૬	તાલુકે સાણંદ.											
૧	સાણંદ		સાણંદ	સ્ટે.	સાણંદ	સાણંદ	૨	૩	૦	૧	૧	૧

ઘર સંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	૫.	વિ.	કું.	૫.	વિ.	કું.	૫.	વિ.	કું.	૫.	વિ.	
૩	૯	૩	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	૧	
૩	૮	૦	૧	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	૧	
૨	૧૨	૩	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૨	૧	
૨	૧૦	૪	૨	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૦	
૨	૭	૩	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	
૨	૪	૦	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૦	૦	
૨	૪	૦	૦	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	૨	
૨	૪	૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૭	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	૧	
૧	૬	૧	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	૦	
૧	૫	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૧	૫	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	૧	
૧	૪	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	૧	
૧	૩	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	
૧	૩	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૧	૩	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૩૩૬	૧૧૪૧	૨૨૦	૨૪૧	૫૭	૬૧	૦	૦	૧૩	૫	૩	૧૪૬	૨૩૦	૧૬૫	
૩૪૧	૬૧૪	૧૧૬	૨૨૧	૩૯	૨૭	૦	૦	૩૭	૩૬	૧	૪૮	૧૯૮	૧૯૧	

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.			નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેહરાં સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પૌષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જ્ઞાતખાતાં પાંજરાપોળ.	સભા મંડળ.
૨	ગોધાવી		સાણંદ	સ્ટે.	૧	ગોધાવી	સાણંદ	૧	૨	૧	૦	૦	૦
૩	કાસંદરા		મોરૈયા	,,	૩	કાસંદરા	મોરૈયા	૧	૨	૧	૦	૦	૦
૪	ભાત		,,	,,	૪	બદરખા	,,	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૫	સરખેજ		સરખેજ	,,	૪	અમદાવાદ	સરખેજ	૧	૧	૧	૦	૦	૦
૬	મોરૈયા		મોરૈયા	,,		મોરૈયા	મોરૈયા	૧	૨	૦	૦	૦	૦
૭	સીલજ		આંબલી રોડ		૩	સાણંદ	આંબલીરોડ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૮	ગોરજ		સાણંદ	સ્ટે.	૨	,,	સાણંદ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૯	સોલા		,,	,,	૭	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૦	છારોડી		છારોડી	,,		,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૧	કોલટ		સાણંદ	,,	૪	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૨	થલતેજ	બ્રિટિશ સરકારનું.	આંબલી રોડ		૬	,,	આંબલીરોડ	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૩	ઇઆવા		સાણંદ	સ્ટે.	૫	,,	સાણંદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૪	બાકરોલ		સરખેજ	,,	૪	અમદાવાદ	સરખેજ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૫	ખોલ		સાણંદ	,,	૫	સાણંદ	સાણંદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૬	ભાવનપર		,,	,,	૨	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૭	મટોડા		,,	,,	૭	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૮	હડમતાલા		,,	,,	૩	ગોધાવી	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૯	નવાપુરા		,,	,,	૬	સાણંદ	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૦	સીઆવાડા		સરખેજ	,,	૫	,,	સરખેજ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
								૯	૧૨	૩	૧	૧	૧

ઘર સંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		ફું.	પ.	વિ.	ફું.	પ.	વિ.	ફું.	પ.	વિ.	ફું.	પ.	વિ.	
૬૮	૩૩૫	૬૬	૬૯	૨૨	૫	૦	૦	૩૨	૧૧	૩	૧૫	૫૮	૫૩	
૨૫	૮૬	૨૮	૧૯	૫	૩	૦	૦	૩	૦	૦	૯	૧૯	૧૦	
૧૮	૬૦	૧૧	૧૩	૨	૪	૦	૦	૨	૦	૦	૬	૧૩	૯	
૧૪	૩૬	૫	૭	૫	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૬	૫	૮	
૧૨	૪૧	૯	૫	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૮	૫	૧૧	
૬	૩૨	૧૧	૬	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૬	૪	
૬	૨૮	૧	૯	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૬	૯	૦	
૪	૧૬	૪	૩	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૩	૨	
૪	૧૫	૩	૩	૨	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૩	૦	
૩	૧૦	૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	૪	
૩	૫	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	તીર્થસ્થળ છે.
૨	૭	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૩	
૨	૫	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૦	
૧	૯	૦	૩	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૩	૦	
૧	૭	૩	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	
૧	૫	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૦	
૧	૨	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૧૫૮	૬૬૧	૧૫૨	૧૬૭	૮૨	[illegible]	૦	૦	૩૭	૧૧	૩	[illegible]	[illegible]	[illegible]	

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
૧	[illegible]										
૧	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
૨	[illegible]	૦	[illegible]	[illegible]	[illegible]	૦		[illegible]	૦	૦	
૩	વસાદ	૦	૦	[illegible]	૦	૦		૧૪	૦	[illegible]	
૪	[illegible]	૦	૦	[illegible]	૦	૦		[illegible]	૦	૦	
૫	[illegible]પુર	૦	૦	[illegible]	૦	૦		૧૪	૨	૧૦	[illegible] ૩,]
૬	[illegible]	૦	૦	[illegible]	૦	૦	ક. ૧૨,	[illegible]	૦	૦	
૭	[illegible]	૦	૦	[illegible]	૦	૦	ક. ૧,	[illegible]	૦	૦	
૮	નરોડા	૦	૩૭	[illegible]	૦	૦		[illegible]	૦	૦	
૯	રાયપુર	૦	૬	૯૨	૦	૦		૯૨	૦	૦	સો. પા. ૬.
૧૦	ગીરમથા [જમ-	૦	૪૭	૦	૦	૪૨		[illegible]	૦	૦	
૧૧	[illegible] [થા	૦	૦	[illegible]	૦	૦		[illegible]	૦	૦	

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.						ગચ્છ.			
		વી. ઓ.	વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	વી. પો.	દ. પો.	પરચુરણ.	તપા.	સાગર.	ઢુંઢક.	પરચુરણ.
૧૨	બીડજ	૦	૪૮	૦	૦	૦		૪૮	૦	૦	
૧૩	પરઢોલ	૦	૦	૬૮	૦	૦		૦	૬૮	૦	
૧૪	હીરાપુર	૦	૫૨	૨	૦	૦		૫૪	૦	૦	
૧૫	એંદરોડા	૦	૦	૪૪	૧૭	૦		૦	૫૨	૦	વી. ૯,
૧૬	ઉવારસદ	૦	૦	૦	૦	૩૩		૩૩	૦	૦	
૧૭	ગતરાડ	૦	૪૨	૦	૦	૦		૪૨	૦	૦	
૧૮	ગોતા	૦	૦	૩૩	૦	૦		૦	૩૩	૦	
૧૯	જેતલપુર	૦	૩૧	૦	૦	૦		૩૧	૦	૦	
૨૦	પોર	૦	૦	૦	૨૩	૦		૨૩	૦	૦	
૨૧	જમીઅતપુરા	૦	૦	૩૨	૦	૦		૩૨	૦	૦	
૨૨	નાંદેજ	૦	૨૭	૦	૦	૦		૨૭	૦	૦	
૨૩	રાસણ'	૦	૦	૩૦	૦	૦		૦	૦	૩૦	
૨૪	બુટથલ	૦	૦	૦	૨૦	૦		૩	૧૭	૦	
૨૫	મેદરા	૦	૦	૧૭	૦	૦		૦	૦	૧૭	
૨૬	પસુંજ	૦	૦	૨૯	૦	૦		૨૯	૦	૦	
૨૭	ઝુંડાલ	૦	૦	૨૧	૦	૦		૨૧	૦	૦	
૨૮	એણાસણ	૦	૦	૧૪	૦	૦		૧૪	૦	૦	
૨૯	કણભા	૦	૦	૧૩	૦	૦		૦	૧૩	૦	
૩૦	અસલાલી	૦	૧૨	૦	૦	૦		૮	૦	૦	અં. ૪,
૩૧	લભકામણ	૦	૦	૬	૦	૦		૬	૦	૦	
૩૨	પાલડી	૦	૧૪	૦	૦	૦		૧૪	૦	૦	
૩૩	ધામતવાણ	૦	૯	૦	૦	૦		૯	૦	૦	
૩૪	મહીજડા	૦	૯	૦	૦	૦		૯	૦	૦	
૩૫	ટેંબા	૦	૮	૦	૦	૦		૦	૦	૦	અ. ૮,

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.						ગચ્છ.			
		વી. ઓ.	વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	વી. પો.	દ. પો.	પરચુરણ.	તપા.	સાગર.	દેવસુર.	પરચુરણ.
૧	તાલુકે દસક્રોઇ										
૧	અમદાવાદ	૧૪૫૮	૫૩૯૭	૩૮૫૭	૧૪૯૭	૭૭૦	દ. ઓ. ૧૭૫, લો. ૬૭, ભા. ૩૧, મા ૧૫, કા ૯, પાંચા. ૭, દ. હુ. ૬, પાં. ૫, બ્ર.ભા. ૩.]	૩૨૦૨	૨૮૯૬	૧૯૬૯	અ. ૨૦૪૯, સં. ૧૦૩૫, પા. ૫૨૩, લો. પો. ૪૨૧, ખ. ૨૬૫, સા. ૨૩૩, સં. ૬૨, કડ. ૧૯, આ. ૧૦, હે. ૮, વી. ૨૮૫, શ્રી પુ. ૬, વડ. .. ની પો. ૩૧:
૨	બારેજા	૦	૧૯૦	૬	૩	૦		૧૯૯	૦	૦	
૩	વલાદ	૦	૦	૨૨૦	૦	૦		૫૪	૦	૧૬૬	
૪	ઓગણજ	૦	૦	૧૬૪	૦	૦		૧૬૪	૦	૦	
૫	સરસપુર	૦	૦	૧૬૩	૦	૦		૧૪	૨	૫૭	વડી. પો. ૩,]
૬	અડાલજ	૦	૦	૧૨૧	૦	૦	ક. ૧૨,	૧૩૩	૦	૦	
૭	વહેલાલ	૦	૦	૧૩૪	૦	૦	ક. ૧,	૧૩૫	૦	૦	
૮	નરોડા	૦	૩૭	૧૩૯	૦	૦		૧૭૬	૦	૦	
૯	રાયપુર	૦	૬	૯૨	૦	૦		૯૨	૦	૦	લો. પો. ૬
૧૦	ગીરમથા [જરમ-	૦	૪૭	૦	૦	૪૩		૯૦	૦	૦	
૧૧	કોણા [થા	૦	૦	૧૦૪	૦	૦		૧૦૪	૦	૦	

નંબર.	ગામનું નામ.	જાતિ.						[illegible]			
		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
૧૨	બીડજ	૦	૪૮	૦	૦	૦		૪૮	૦	૦	
૧૩	પરઢોલ	૦	૦	૬૮	૦	૦		૦	૬૮	૦	
૧૪	હીરાપુર	૦	૫૨	૨	૦	૦		૫૪	૦	૦	
૧૫	એંદરોડા	૦	૦	૪૬	૧૫	૦		૦	૬૧	૦	ની. ૬,
૧૬	ઉવારસદ	૦	૦	૦	૦	૩૩		૩૩	૦	૦	
૧૭	ગતરાડ	૦	૪૧	૦	૦	૦		૪૧	૦	૦	
૧૮	ગોતા	૦	૦	૩૩	૦	૦		૦	૩૩	૦	
૧૯	જેતલપુર	૦	૩૧	૦	૦	૦		૩૧	૦	૦	
૨૦	પોર	૦	૦	૦	૨૩	૦		૨૩	૦	૦	
૨૧	જમીઅતપુરા	૦	૦	૩૨	૮	૦		૩૨	૦	૦	
૨૨	નાંદેજ	૦	૨૭	૦	૦	૦		૨૭	૦	૦	
૨૩	રાસણું	૦	૦	૩૦	૦	૦		૦	૦	૩૦	
૨૪	બુદથલ	૦	૦	૦	૨૦	૦		૩	૧૭	૦	
૨૫	મેદરા	૦	૦	૧૭	૦	૦		૦	૦	૧૭	
૨૬	મસુંજ	૦	૦	૨૯	૦	૦		૨૯	૦	૦	
૨૭	ઝુંડાલ	૦	૦	૨૧	૦	૦		૨૧	૦	૦	
૨૮	એણાસણ	૦	૦	૧૪	૦	૦		૧૪	૦	૦	
૨૯	કણભા	૦	૦	૧૩	૦	૦		૦	૧૩	૦	
૩૦	અસલાલી	૦	૧૨	૦	૦	૦		૮	૦	૦	અં. ૪,
૩૧	લભકામણ	૦	૦	૬	૦	૦		૬	૦	૦	
૩૨	પાલડી	૦	૧૪	૦	૦	૦		૧૪	૦	૦	
૩૩	ધામતવાણ	૦	૯	૦	૦	૦		૯	૦	૦	
૩૪	મહીજડા	૦	૯	૦	૦	૦		૯	૦	૦	
૩૫	ટીંબા	૦	૮	૦	૦	૦		૦	૦	૦	અ. ૮,

૯ "શ્રી જૈન વિદ્યાશાળા" ડોશીવાડાની પોળમાં.

૧૦ "શ્રી જૈન કન્યાશાળા" આ કન્યાશાળા પૂતાશાની પોળની નાકે આવેલી છે. સં. ૧૯૫૦ માં શેઠ હીરાચંદ કકલભાઈના પ્રયાસથી આ શાળા સ્થપાઇ. આ શાળાનો લાભ હાલ ૩૫૦) છોડીઓ લે છે તેમાં ઉચ્ચ પદ્ધતિનું ભરત, શીવણ, સંગીત, ગૃહવ્યવસ્થા, શાસ્ત્રીય વિગેરે શીખવાય છે, અને પહેલી ચોપડીથી છઠ્ઠી ચોપડી સુધી ગુજરાતી અભ્યાસ ચાલે છે. હાલ આ શાળાના મેનેજર શેઠ હીરાચંદ કકલભાઈ છે, અને તે ગૃહસ્થ આ શાળાને માટે ખાસ નીમાયેલા બોર્ડની સલાહ પ્રમાણે સારી રીતે કામ બજાવે છે. આ શાળાને માટે મકાન હમણા નવું બંધાવેલું છે.

૧૧ "શ્રી મોહનલાલજી પાઠશાળા" ભટીની પોળે, વીરના ઉપાશ્રય પાસે.

૧૨ "શ્રી જૈન વર્ધકશાળા" ઝવેરીવાડામાં કોઠારીની પોળમાં.

૧૩ "શ્રી સૌ. બાઈ ડાહીબાઈ જૈન પાઠશાળા" રૂપા સુરચંદની પોળમાં. આ પાઠશાળામાં ધાર્મિક, વ્યવહારિક, બાળબોધ, ગુજરાતી, સંસ્કૃત વિગેરે શીખવવામાં આવે છે. આનું ખર્ચ શેઠ વીરચંદ દીપચંદ સી. આઇ.ઇ.જે. પી. તરફથી આપવામાં આવે છે. તેની સ્થાપના સં. ૧૯૫૯ માં થઇ છે.

("કેળવણી";—આ તાલુકામાં ધાર્મિક જ્ઞાનમાં પંચ પ્રતિક્રમણ કરતાં વધારે અભ્યાસવાળા ૪૯ પુરૂષ અને ૨૬ સ્ત્રીઓ છે, તેમાંના ૪૨ પુરૂષો અને ૨૨ સ્ત્રીઓ અમદાવાદ તળના છે.

—ઇંગ્રેજી જ્ઞાનમાં મેટ્રીક અને તેથી ઓછા અભ્યાસવાળાની સંખ્યા ૧૨૮૬ ની છે. તે સિવાય ૧૯ ગ્રેજ્યુએટસ્ તળ અમદાવાદમાં છે. અમદાવાદમાં ઇંગ્રેજી જાણનારની સંખ્યા મેટ્રીકથી ઓછા અભ્યાસવાળાની ૧૦૪૯ છે, મેટ્રીક સુધી અભ્યાસવાળા ૧૯૮ છે; તથા પ્રીવીયસના અભ્યાસવાળા ૨૨ છે, ગ્રેજ્યુએટસ્‌ની સંખ્યા ઉપર અપાઈ ગયેલ છે, જેમના નામો નીચે પ્રમાણેઃ—

શા. કેશવલાલ દોલતરામ બી. એ.

મી. કેશવલાલ બહેચરદાસ બી. એ.

મી. મોહનલાલ ગોકળદાસ બી. એ. એલ. એલ. બી.

મી૦ ચીમનલાલ ગોકળદાસ બી. એ.

મી૦ મોતીભાઈ ઉમાભાઈ બી. એ.

મી૦ ચીમનલાલ નથુભાઇ વકીલ બી. એ. એલ. એલ. બી.

મી. મણીલાલ નથુભાઈ બી.એ.
મી. ચીમનલાલ પરશોતમદાસ બી.એ. એલ.એલ બી.
મી. હીરાલાલ મુળચંદ બી.એ.
મી. અમૃતલાલ મુળચંદ બી.એ.
મી. મણીલાલ વાડીલાલ બી.એ.
મી. ડાહ્યાભાઈ રતનચંદ બી.એ.
મી. સાંકલચંદ મોકમચંદ બી.એ. એલ.એલ.બી.
મી. નગીનદાસ હરગોવીંદ બી.એ. એલ.એલ.બી.
મી. દોલાભાઈ છોટાલાલ બી.એ.
મી. કેશવલાલ પ્રેમચંદ બી.એ. એલ.એલ.બી.
મી. જગાભાઈ દલપતભાઈ શેઠ બી.એ.
મી. વૃજલાલ પાનાચંદ બી.એ. એલ.એલ.બી. (બેરીસ્ટર.)
મી. દોલતરામ ઉમેદરામ બી.એ. એલ.એલ.બી.

—સાધારણ સંસ્કૃત જાણનારની સંખ્યા ૧૨૫ ની છે, તેમાંના ૧૨૧ તળ અમદાવાદમાં છે.

"પાંજરાપોળ" આ તાલુકામાં પાંચ પાંજરાપોળ છે. ૧ અમદાવાદમાં ઝવેરીવાડામાં. તેની દેખરેખ રાખનાર જૈનો સાથે બીજા અન્ય ધર્મિઓ પણ છે. વૈદની જોગવાઈ છે. મકાનની સ્થિતિ સારી છે. જીવોની સંખ્યા ૪૦૦૦ ના આસરે રહે છે. ૨ અમદાવાદમાં માંડવીની પોળમાં છે. સ્થાપનાર શેઠ ખુશાલભાઈ પાનાચંદ છે. દેખરેખ રાખનાર જૈનો તેમજ અન્ય ધર્મિઓ સામેલ છે. વૈદની જોગવાઈ નથી. મકાનની સ્થિતિ સારી છે. જીવોની સંખ્યા થોડી રહે છે, વધારાની સંખ્યા ઉપરની પાંજરાપોળમાં મોકલવામાં આવે છે. ૩ બારેજામાં ૧ છે. આ ગામમાં પાંજરાપોળની દેખરેખ રાખનાર જૈનો છે. વૈદની જોગવાઈ નથી. મકાનની સ્થિતિ સારી છે. ૪ વલાદમાં પાંજરાપોળ ૧ છે. દેખરેખ રાખનાર ફક્ત જૈનોજ છે. વૈદની જોગવાઈ નથી, તેમજ જીવોની સંખ્યા વધારે રાખવામાં આવતી નથી. જીવોની સંખ્યા વધવાથી અમદાવાદ મોકલવામાં આવે છે ૫ ઓગણજમાં પાંજરાપોળ ૧ છે આ પાંજરાપોળમાં જીવોની સંખ્યા નથી રહેતી, ઢોર આવે છે તે બારોબાર અમદાવાદ મોકલવામાં આવે છે તેથી પરચુર છે

"સભા" આ તાલુકામાં ૧૨ સભાસ્થળ છે, અને તે તમામ અમદાવાદ શહેરમાં છે. તેના નામો નીચે પ્રમાણે છે.

૧ શ્રી જૈનોત્તેજક સભા.
૨ શ્રી જૈન તત્ત્વ વિવેચક સભા.
૩ શ્રી આર્ય ધર્મ પ્રવર્તક સભા.
૪ શ્રી જૈન જીન બીંબ ચક્ષુ કમીટી.
૫ શ્રી જૈન હઠીસંગ સરસ્વતી સભા.
૬ શ્રી મોહનલાલજી જૈન સભા.
૭ શ્રી જૈન ધર્મ વર્ધક સભા.
૮ શ્રી જૈનોદય સભા.
૯ શ્રી જૈન વિદ્યોત્તેજક સભા.
૧૦ શ્રી લઘુ જૈન પ્રવર્તક સભા.
૧૧ શ્રી સંભવ જીન પ્રવર્તક સભા.
૧૨ શ્રી શાંતિનાથજી સભા.

"લાયબ્રેરી" આ તાલુકામાં ચાર લાયબ્રેરી છે, અને તે અમદાવાદ શહેરમાં છે તેમાં બે સાર્વજનિક છે, અને બે જૈનને માટે છે. તેમાં એ શેઠ વીરચંદ દીપચંદ તરફથી અને એક ઝવેરી મોહનલાલ ડાહ્યાભા તરફથી સ્થપાએલી છે.

"પુસ્તકાલય" આ તાલુકામાં ગીરમથા અને વહેલારમાં સાધારણ પુસ્તકાલય છે

"પુસ્તક ભંડાર" આ તાલુકામાં વળાદ ગામમાં હસ્ત લિખિત પુસ્તકો ૨૧૭ને આસરે છે

"વસ્તી" આ તાલુકામાં ૪૦ ગામ જૈનની વસ્તીવાળા છે. જેમાં ૪૨૧ જૈનોનાં ઘર છે. વસ્તીનું પ્રમાણ નીચે મુજબ છે.

	કું.	૫.	વિ.	કુલ.	
પુરૂષ.	૩૨૧૫	૩૯૪	૭	૭૭૦૮	૧૫૪૯
સ્ત્રી.	૧૯૧૦	૪૦૫		૭૭	

વેપાર ઉદ્યોગ—આ ત [illegible] ૫ વર્ગ પૈ [illegible] કરે [illegible] કરે
કરે છે [illegible] ધંધો કરે
કરે છે [illegible] રી કરે

વિધવાની સંખ્યા—૨૦૧ [illegible] ૩

તાલુકો—વીરમગામ.

આ તાલુકામાં આશરે ૧૫૦ ગામ છે, તેમાં ૬૯ ખાલસા તથા ૮૧ તાલુકદારી છે. આ તાલુકાના મુખ્ય શહેર વીરમગામમાં ફોજદારી, રેવેન્યુ. ને દીવાની કોર્ટો છે.

રેલ્વે — આ તાલુકામાં વીરમગામ એ રેલ્વેનું મુખ્ય જંકશન છે. ત્યાં ચાર ટ્રેનો ભેગી થાય છે એક ટ્રેન અમદાવાદ ને મુંબઇ તરફ જાય છે. બીજી કાઠીઆવાડ તરફ ને ત્રીજી ટ્રેન મહેસાણે થઇ મારવાડ તરફ જાય છે. ચોથી ટ્રેન ખારાઘોડા બાજુ જાય છે વીરમગામથી મહેસાણે જતી રેલ્વેમાં ઘેલડા નામના સ્ટેશનથી બેચરાજી તીર્થે જવાય છે. રસ્તો સરીઆમ છે. વીરગામથી ખારાઘોડા જતી ટ્રેનમાં ઝુંડ સ્ટેશનથી બે માઇલ ઉપર ઉપરીયાળાજીનું તીર્થ છે. પાટડી સ્ટેશનથી બારગાઉ દૂર સંખેશ્વર તીર્થ છે.

આ તાલુકામાં મુખ્યપાક-કપાસ, જુવાર અને બાજરીનો છે. વેપારના મથક વીરમગામ, માંડળ, પાટડી, રામપુરા, દેત્રોજ છે. વીરમગામમાં બે કાપડ વણવાની મીલો છે, તથા ૪ જીન છે. માંડળ ને પાટડીમાં પણ જીન છે. રામપુરામાં એક જીન છે, ને ખારાઘોડામાં મીઠું પાકે છે.

આ તાલુકાનુ મુખ્ય શહેર વીરમગામ [illegible] છે, અને તેમાં પણ પાંચ મોટા [illegible] અને સુંદર [illegible] છે [illegible]

૧ શ્રી જૈનોત્તેજક સભા.
૨ શ્રી જૈન તત્ત્વ વિવેચક સભા.
૩ શ્રી આર્ય ધર્મ પ્રવર્તક સભા.
૪ શ્રી જૈન જીન બીંબ ચક્ષુ કમીટી.
૫ શ્રી જૈન હઠીસંગ સરસ્વતી સભા.
૬ શ્રી મોહનલાલજી જૈન સભા.
૭ શ્રી જૈન ધર્મ વર્ધક સભા.
૮ શ્રી જૈનોદય સભા.
૯ શ્રી જૈન વિદ્યોત્તેજક સભા.
૧૦ શ્રી લઘુ જૈન પ્રવર્તક સભા.
૧૧ શ્રી સંભવ જીન પ્રવર્તક સભા.
૧૨ શ્રી શાંતિનાથજી સભા.

"લાયબ્રેરી" આ તાલુકામાં ચાર લાયબ્રેરી છે, અને તે અમદાવાદ શહેરમાં છે. તેમાં બે સાર્વજનિક છે, અને બે જૈનને માટે છે. તેમાં એક શેઠ વીરચંદ દીપચંદ તરફથી અને એક ઝવેરી મોહનલાલ ડાહ્યાભાઈ તરફથી સ્થપાએલી છે.

"પુસ્તકાલય" આ તાલુકામાં ગીરમથા અને વહેલારમાં સાધારણ પુસ્તકાલય છે.

"પુસ્તક ભંડાર" આ તાલુકામાં વળાદ ગામમાં હસ્ત લિખિત પુસ્તકો ૨૧૭ને આસરે છે.

"વસ્તી" આ તાલુકામાં ૪૦ ગામ જૈનની વસ્તીવાળા છે. જેમાં ૪૨૧૦ જૈનોનાં ઘર છે. વસ્તીનું પ્રમાણ નીચે મુજબ છે.

	કું.	પ	વિ.	કુલ.	
પુરૂષ.	૩૨૧૫	૩૯૪૬	૫૪૭	૭૭૦૮	૧૫૪૯૨
સ્ત્રી.	૧૮૧૦	૪૦૫૭	૧૯૧૭	૭૭૮૪	

વેપાર ઉદ્યોગ—આ તાલુકામાં પુરૂષ વર્ગ પૈકી ૨૪૫૧ વેપાર કરે છે, ૧૮૭૭ નોકરી કરે છે, ૬ ખેતીનો ધંધો કરે છે, ૩૧૭ દલાલી કરે છે, ૮૮ હુન્નર કરે છે અને ૨૨ મજુરી કરે છે.

વિધવાની સંખ્યા—૨૦ વર્ષની અંદર, ૨૦ થી ૩૦ વર્ષ, ૩૦ થી ૪૦ વર્ષ, ૪૦ વર્ષ ઉપર.

૨૦ વર્ષની અંદર	૨૦ થી ૩૦ વર્ષ	૩૦ થી ૪૦ વર્ષ	૪૦ વર્ષ ઉપર
૫૩	૨૩૫	૪૮૮	૧૧૪૧
			૧૯૧૭

તાલુકો—વીરમગામ.

આ તાલુકામાં આશરે ૧૫૦ ગામ છે, તેમાં ૬૯ ખાલસા તથા ૮૧ તાલુકદારી છે. આ તાલુકાના મુખ્ય શહેર વીરમગામમાં ફોજદારી, રેવેન્યુ, ને દીવાની કોર્ટો છે.

રેલ્વે આ તાલુકામાં વીરમગામ એ રેલ્વેનું મુખ્ય જંકશન છે. ત્યાં ચાર ટ્રેનો ભેગી થાય છે. એક ટ્રેન અમદાવાદ ને મુંબઇ તરફ જાય છે. બીજી કાઠીઆવાડ તરફ ને ત્રીજી ટ્રેન મહેસાણે થઇ મારવાડ તરફ જાય છે. ચોથી ટ્રેન ખારાઘોડા ભણી જાય છે. વીરમગામથી મહેસાણે જતી રેલ્વેમાં ધેલડા નામના સ્ટેશનથી ભોયણી તીર્થે જવાય છે. રસ્તો સરીઆમ છે. વીરગામથી ખારાઘોડા જતી ટ્રેનમાં ઝુંડ સ્ટેશનથી બે માઇલ ઉપર ઉપરીયાળાનું તીર્થ છે. પાટડી સ્ટેશનથી બારગાઉ દૂર સંખેશ્વર તીર્થ છે.

આ તાલુકામાં મુખ્યપાક-કપાસ, જુવાર અને બાજરીનો છે. વેપારના મથક વીરમગામ, માંડળ, પાટડી, રામપુરા, દેત્રોજ છે. વીરમગામમાં બે કાપડ વણવાની મીલો છે, તથા છ જીન છે. માંડળ ને પાટડીમાં પણ જીન છે. રામપુરામાં એક જીન છે. ને ખારાઘોડામાં મીઠું પાકે છે.

આ તાલુકાનું મુખ્ય શહેર વીરમગામ જોવા લાયક છે, અને તેમાં પણ પાંચ મોટા સુશોભિત અને સુંદર શિખરબંધી દેરાસરો છે તથા એક ઘર દેરાસર છે. યાત્રાળુને ઉતરવા માટે મોટી ધર્મશાળાઓ પણ સંઘ તરફથી બંધાવવામાં આવી છે, તથા ખાવા પીવા અને સુવા બેસવા માટે ઘી સંઘ તરફથી વાસણ-ગોદડાં વિગેરે જોઇતો સામાન શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઢીના વહીવટ કરનાર મુનીમ પાસેથી મળે છે. વળી શહેર પણ શોભીતું જોવા લાયક છે અને તેને ફરતો કોટ છે. તેમાં ગંગાસર તથા મુનસર નામથી ઓળખાતાં બે ઘણાજ સુંદર તળાવો છે, જેમાં મુનસર તલાવ પણ જોવા લાયક છે, અને તે તલાવ આગળના વખતમાં થઇ ગયેલા મહારાજા સિદ્ધરાજની માતા મીનળદેવીનું બંધાવેલું કહેવાય છે, તે તલાવ પથ્થરથી બંધાવેલું અને તેમાં ફરતી ૩૬૦ વજુસે ને ન્હાર દેરીઓ છે, અને તે તમામ દેરીઓમાં શીવલીંગ

બેસારેલા હતા. જયારે સાંજરે આરતી થતી હતી તે વખતે એક મોટો ઘંટ વગાડતા હતા, જેની દોરીના આધારે સર્વે દેરીઓમાં ટોકરીઓ વાગતી હતી તેમ કહેવાય છે. પણ હાલ તો તે દેરીમાંની ઘણી પડી ગઈ છે. વળી અત્રે દીવાની તથા ફોજદારી કોરટો છે તેમાં દીવાની કોર્ટ ભરવાડી દરવાજા બહાર રેલ્વે સ્ટેશન ઉપર જતાં જમણી બાજુએ છે અને ફોજદારી કોર્ટ ગામમાં દાણા બજાર પાસે છે, તથા બાગબગીચા વીગેરે જોવા લાયક શહેર છે.

"દેરાસરો" આ તાલુકામાં દેરાસરો ૨૭ છે. તેમાં ભોયણીજીનું મોટું તિર્થ છે. આ તીર્થ શ્રી મલ્લીનાથજી મહારાજના નામથી ઓળખાય છે. મલ્લીનાથજી મહારાજની મૂર્તિ સં. ૧૯૩૦ ના વૈશાક શુદ ૧૫ ને સુકરવારને રોજ ભોયણીજીની સીમમાં કેવળ પટેલના ખેતરમાં કુવો ખોદતાં નીકળેલ છે. તે વખત કુકવાવ અને કડીવાળા મલ્લીનાથ મહારાજને પોતાના ગામમાં લઈ જવાની કોશિષ કરતા હતા. પણ મહારાજની મરજી ભોયણીજી પધારવાની હોવાથી તેમને વગર બળદના ગાડામાં પધરાવ્યા, અને ગાડુ વગર બળદે ભોયણી તરફ વળ્યું, તેથી બીજાઓએ હઠ મુકી દઇને ભોયણીજી લઈ જઇને પધરાવ્યા.

સં. ૧૯૩૩ માં મારવાડમાંથી એક બાઇ આવેલ તે પ્રભુની પુજા કરવા આવતાં એક પગ ઉમરાની અંદર અને એક પગ ઉમરાની બહાર હતો, તે દરમીયાન બાઈને અડચણ આવવાથી પાછી વળતાં ઓરડી બહાર પડી ગઈ, અને ચોકમાં ચંદણી હતી તે તેની મેળે બળી ગઈ, અને અમી ઝરતાં બંધ પડી ગયાં. આ મૂર્તિના સંબંધના ઘણા ચમત્કાર સાંભળવામાં આવેલા છે. સં. ૧૯૩૯ માં દેરાસર શરૂ કરવામાં આવ્યું તે સં. ૧૯૪૩ માં તૈયાર થયું, ને તે સાલમાં માહા શુદ ૧૦ ને રોજ કડીના રહીશ સંઘવી ચુનીલાલ જોઈતાદાસે પ્રભુને નવા દેરાસરમાં પધરાવ્યા. તેનો મહિમા અને બાધાઓ ઘણી ચાલે છે. દર વરસે માહા શુદ ૧૦ ને રોજ શેઠ જમનાભાઇ ભગુભાઈ તરફથી નોકારશી કરવામાં આવે છે. હાલ પણ મહારાજનો મહિમા અતિશય ચાલે છે. દર પુનમે માણસો ૩૦૦-૪૦૦ આવે છે.

"ઉપાશ્રય તથા પૌષધશાળા" આ તાલુકામાં ૧૦ ગચ્છવાર ઉપાશ્રય અને ચાર ગચ્છવાર પૌષધશાળા છે તે નીચે મુજબઃ— વીરમગામ-પાંચ ગચ્છવાર ઉપાશ્રય.

પાયચંદ.	તપગચ્છ.	અંચલ.
૨	૨	૧

પાટડી—૨ ગચ્છવાર ઉપાશ્રય

તપગચ્છ.	અંચલ.
૧	૧

માંડળ—૩ ગચ્છવાર ઉપાશ્રય

અંચલ.	પાયચંદ.	તપગચ્છ.
૧	૧	૧

માંડળ—૪ ગચ્છવાર પૌષધશાળા ૩ પાયચંદ. ૧ અંચલ.

"ધર્મશાળા" આ તાલુકામાં ૪ ધર્મશાળા છે.
૧ વીરમગામમાં છે તેમાં કોઈ જાતની સગવડ નથી.
૩ ભોયણીજીમાં છે જેમાં—
૨ શ્રી સંઘ તરફથી બાંધવામાં આવી છે.
૧ એક નવી ધર્મશાળા શેઠ ગોકળભાઈ દોલતરામ વીશનગરવાળા તરફથી બંધાય છે.
આ ધર્મશાળાઓમાં દરેક જાતની સોઈ ભોયણી કારખાના તરફથી રાખવામાં આવે છે, તેમજ જાત્રાળુને જોઈતાં વાસણ ગોદડાં પુરા પાડવામાં આવે છે.

"પાઠશાળા" આ તાલુકામાં ૩ પાઠશાળા છે.
૧ વીરમગામમાં "શ્રી જૈન શાળા"
૨ માંડળમાં. "શ્રી જૈન પાઠશાળા." તેને જૈન વિદ્યાશાળા કહે છે.
૩ પાટડીમાં. "શ્રી જૈન શાળા"

"કેળવણી" આ તાલુકામાં ધાર્મિક જ્ઞાનમાં પંચ પ્રતિક્રમણ કરતાં વધારે જાણનારની સંખ્યા ૧૬ પુરૂષ અને ૧૩ સ્રીની છે, જેમાં પુ. ૫ સ્રી ૬ વીરમગામમાં." "પુ. ૬ સ્રી ૧ માંડળમાં." "પુ. ૫ સ્રી ૫ પાટડીમાં" ને સ્રી ૧ કુકવાવમાં છે.

—ઇંગ્રેજી જ્ઞાનમાં મેટ્રીક અને તેથી ઓછા અભ્યાસવાળાની સંખ્યા ૮૩ ની છે, જેમાંના ૪૬ વીરમગામમાં છે, અને ત્રણ ગ્રેજ્યુએટ છે,
મી૦ મોહનલાલ વાડીલાલ બી.એ. વીરમગામ.
મી૦ નથુભાઈ મોતીચંદ બી.એ. એલ એલ.બી. વીરમગામ.
મી૦ ચતુરભાઈ કાળીદાસ બી.એ. માંડળ.

—સાધારણ રીતે સંસ્કૃત જાણનારની સંખ્યા ૧૦ ની છે અને તે વીરમગામમાં છે.

"પાંજરાપોળ" આ તાલુકામાં પાંજરાપોળ ૬ છે.

૧–૨ વીરમગામમાં પાંજરાપોળ ૨ છે, તેમાં દેખરેખ રાખનાર જૈનો સાથે અન્ય ધર્મીઓ છે. વૈદની જોગવાઈ નથી. મકાનની સ્થિતિ સારી છે. જીવોની સંખ્યા એકની અંદર ૨૫૦ ને આશરે અને બીજાની અંદર ૧૩૦૦ ને આશરે છે.

૩ માંડળમાં ૧ પાંજરાપોળ છે. જૈનો અને અન્ય ધર્મીઓ બંને દેખરેખ રાખે છે. વૈદની જોગવાઇ નથી. મકાનની સ્થિતિ સાધારણ છે. જીવોની સંખ્યાં. ૮૦૦ ની છે. આ પાંજરાપોળમાં ઢોરો બરોબર સચવાતાં નથી.

૪ રામપુરામાં ૧ પાંજરાપોળ છે. દેખરેખ રાખનાર જૈન સંઘ છે. મકાનની સ્થિતિ ખરાબ છે. જાનવરોની સંખ્યા ૩૫૦ ની છે. આ પાંજરાપોળમાં જાનવરો મોટા કરી ચારોચરી શકે તેવા થાય ત્યારે વીરમગામ પાંજરાપોળમાં મોકલવામાં આવે છે અને તે બદલ તેને દરસાલે રૂ. ૨૦૦) આપવામાં આવે છે.

૫ પાટડીમાં ૧ પાંજરાપોળ છે. દેખરેખ રાખનાર જૈનોજ છે. વૈદની જોગવાઇ નથી. જાનવરોની સંખ્યા ૧૨૫ ની છે.

૬ સીતાપુરમાં ૧ પાંજરાપોળ છે. આ પાંજરાપોળ સાધારણ છે દેખરેખ રાખનાર જૈનો સાથે બીજા પણ છે. વૈદની જોગવાઇ નથી. જાનવરોની સંખ્યા ભેગી થવાથી માંડળ મોકલવામાં આવે છે.

"સભા મંડળ" આ તાલુકામાં ૧ સભા છે.

માંડળમાં ૧ ભારતી ભૂષણ નામની સભા છે.

"પુસ્તકભંડાર" આ તાલુકામાં ૨ પુસ્તકભંડાર છે.

૧ વીરમગામમાં શ્રી સંભવનાથજી પુસ્તકભંડાર છે, તેમાં હસ્ત લિખિત પુસ્તકો ૧૩૨ છે અને તે શેઠ વીરજી લાલજીના નામથી ઓળખાય છે, તેની સાથે થોડા પ્રમાણમાં છાપેલાં પુસ્તકો પણ છે.

૨ માંડળમાં પુસ્તકભંડાર છે તે શેઠજી કલ્યાણચંદના કબજામાં છે તેની ટીપ પણ તેમના કબજામાં છે તે હાલ અંધારે રહે છે અને તેની અંદર હસ્તલિખિત પુસ્તકો છે.

"પુસ્તકાલય" આ તાલુકામાં ૬ પુસ્તકાલય છે. તેમાં વીરમગામમાં "શ્રી જૈન ધર્મ વિજય પુસ્તકાલય એ નામથી ઓળખાય છે આ સિવાય માંડળ પાટડી–રામપુરા–કુકવાવ–સીતાપુર વીગેરે ગામમાં સાધારણ પુસ્તકાલય છે.

"વસ્તી" આ તાલુકામાં ૬૨ ગામ છે જેમાં ૧૨૯૨ ઘર છે, વસ્તીનું પ્રમાણ નીચે મુજબ છે:—

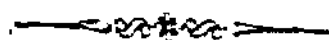
	કુ.	પ.	વિ.	કુલ.	
પુરૂષ.	૧૦૫૮	૯૯૬	૧૬૨	૨૧૧૬	૪૨૮૮
સ્ત્રી.	૫૪૪	૯૩૮	૬૯૦	૨૧૭૨	

વેપાર ઉદ્યોગઃ—આ તાલુકામાં પુરૂષ વર્ગ પૈકી ૧૧૧૪ વેપાર કરે છે, ૨૦૨ નોકરી કરે છે, ૨ ખેતી કરે છે, બાકીના બાળક, વિદ્યાર્થી, વૃદ્ધ યાચક, અને નિરૂદ્યમી છે.

વિધવાની સંખ્યા.

૨૦ ની અંદર	૨૦ થી ૩૦	૩૦ થી ૪૦	૪૦ ઉપર.
૩૧	૧૧૧	૨૦૨	૩૪૬
			૬૯૦

તાલુકો ધંધુકા.

આ તાલુકામાં મુખ્ય શહેર ધંધુકા ને ધોલેરા છે, તેમાં ધોલેરા બંદર છે.

ધંધુકા ગામ શ્રી હેમચંદ્રાચાર્યની જન્મભૂમિ છે, પણ ખેદની વાત એ છે કે ધંધુકામાં અગર આખા તાલુકામાં શ્રી હેમચંદ્રાચાર્યનાં પગલાં કે સ્તુપ કે સ્થંભ કાંઈ પણ નથી. ધંધુકાના તમામ વણિક લોકો હેમચંદ્રાચાર્યના વખતમાં જૈનધર્મી હતા. તે સવત્ ૧૭૦૮ ની સાલમાં કોઈ કારણ વશાત્ વૈશ્નવ સંપ્રદાયી થઈ ગયા છે. જે ભૂમિ જૈનમય હતી ત્યાં હાલ ૧૦ ઘરજ શ્રાવકોનાં છે.

ધંધુકા ગામમાં શ્રી વસ્તુપાળ તેજપાળ તથા શ્રી કુમારપાળ મહારાજાએ શ્રી સિદ્ધાચળથી પાછા ફરતાં પાવન કરનારસ્વરૂપ મોટાં કરાવેલાં જૈન પ્રબંધ ચિન-

મળી તથા કુમારપાળ રાસ ઉપરથી જણાય છે, તથા એકંદર ૮૪ દેરાસર હતાં એમ કહેવાય છે, આ બાબતની સાબિતી ઘણીજ સારી મળી આવી છે. કાલમીટ પથ્થર ઉપર કોરેલા લેખ હાલમાં મળી આવેલા અત્રેના દેરાસરજીમાં છે, તેમાંથી ઉપરનાં દેરાસર બંધાયાની સાલ મળી આવે છે.

કુમારપાળ મહારાજે શ્રી હેમચંદ્રાચાર્ય જે ઘરમાં જન્મ્યા હતા, તે ઘરની જમીન ઉપર બાવન જીનાલયનુ દેરાસર ગુરૂ ભક્તિ અર્થે બંધાવેલું, પણ ખેદની વાત છે કે તે દેરાસર ઉપર આપણી બેદરકારીથી થોડાંક વરસ ઉપર મુસલમાનોએ મસ્જીદ બાંધી છે.

ધંધુકા ગામ ઉપરાંત તાલુકાના ઘણા ગામોમાં જીનાલયો હતા. ઠેકાણે ઠેકાણે જૈન મંદિરો પડી ગયેલાં તથા દટાએલાનાં ઢગલા પડયા છે. દાખલા તરીકે ચોકડી, ખમીનાણા, દેવગાણા ગામોમાં આવા ખંડીયરો મોજુદ છે.

ઉપરની હકીકતથી જણાશે કે આ તાલુકામાં પ્રથમ જૈન વસ્તી ઘણીજ હતી, એટલુંજ નહીં પણ જૈનો ઘણા ધનાઢય હતા. પણ સાધુ મહારાજના ઓછા વિહારથી તથા રાજ્યોની અવ્યવસ્થાને લીધે ઘણા જૈનો ધર્મ છોડી પરધર્મી થયા છે. સ્વામીનારાયણ તથા વલ્લભીસંપ્રદાય તથા ઢુંઢક મતની અસર આ બાબતમાં વિશેષ થઈ જણાય છે.

અમદાવાદ, સુરત, મુંબઇ, પાટણ વીગેરેથી શ્રી સિદ્ધાચળજી પગ રસ્તે જતા સંઘોને આ તાલુકામાં થઇને જવું પડે છે, તેથી શેઠ હેમાભાઇ તથા મગનભાઇ તથા હઠીભાઇએ ઠેકાણે ઠેકાણે સંઘના આશ્રય માટે ધર્મશાળાઓ બંધાવી છે, પણ શેઠ મગનભાઇની ધર્મશાળા સિવાય બાકીની ધર્મશાળાઓ પડી ગઈ છે અથવા પડી જશે તેવી સ્થિતીમાં છે.

આ તાલુકામાં રેલ્વે સ્ટેશન એકજ છે અને તે રાણપુર છે. રાણપુર બી. જી. જે. પી. રેલ્વે ઉપર વઢવાણ કાંપથી સોનગઢ જતાં ચોથું સ્ટેશન છે. તે સિવાય આ તાલુકામાં આવવાનું બીજું સ્ટેશન નથી. રાણપુરથી ધંધુકા સુધી ૧૮ માઇલની પાકી સડક છે, ધંધુકાથી ધોલેરા સુધી ૧૬ માઈલની કાચી સડક છે. તથા ધંધુકાથી બરવાળા સુધી ૧૮ માઇલની પાકી સડક છે. અમદાવાદથી ધંધુકા સુધી ૬૬ માઇલની પાકી સડક હતી તે તુટી ગઇ છે.

ધોલેરા બંદર પ્રથમ અત્રેના તાલુકદારોનું હતું પણ કાળક્રમે તાલુકદારોના કુસંપથી બ્રિટીશ સરકારની સત્તા નીચે છે.

અત્રે આવવાના પ્રસિદ્ધ રસ્તા રાણપુર અને ધોળકા સ્ટેશનો છે, બંને ૨૦ ગાઉ દૂર છે. રાણપુર સ્ટેશન થઇ અતરે આવવું વધારે સારૂં અને સહેલું છે. રાણપુર સ્ટેશન ઉપર વાહનો જોઇએ તેટલાં હાજર રહે છે, અને ધંધુકા થઇને અત્રે અવાય છે. ખંભાત, ભરૂચ, સુરત, અમદાવાદ, ખેડા આદિથી શ્રી સીદ્ધગીરી ભેટવા જતા સંઘો અને મુનિ મહારાજાઓને જવાનો પ્રાયે આ માર્ગ છે.

અતરેથી પાંચ ગાઉ સોઢી ગામે ખાસ ઉપાશ્રયની જરૂર છે, કારણકે મુનિ મહારાજાઓ અને સાધ્વીજીને જવાનો માર્ગ તેજ હોવાથી ઘણી અગવડ પડે છે. અત્રેથી માડ ગાઉ ખમીનાણા કરીને ગામ બરવાળા નજીક છે, ત્યાં એક મોટો ટેકરો છે તે જોતાં ત્યાં એક ભવ્ય પ્રાચિન દેવાલય હોવાનું જણાય છે. ત્યાંના વૃદ્ધ માણસો જૈનોનું દેરાસરજી હોવાનું જણાવે છે. તો ત્યાં બારીકીથી તપાસ થવાની જરૂર છે. આ બંદર થોડા વર્ષ અગાઉ કાઠીઆવાડનું પ્રખ્યાત બંદર હતું વેપાર રોજગાર ઘણોજ સારો ચાલતો હતો, પણ થોડાક વરસથી સરકારની નિષ્કાળજીથી દરીઓ પુરાઈ ગયો છે. તેથી તેમજ બીજાં શહેરોને રેલ્વે આદિ વેપારનાં સાધનો છે, તેવાં અત્રે નહીં હોવાથી હાલમાં આ બંદર નબળી સ્થિતિમાં છે પણ અત્રે રેલ્વે જેવું સાધન હોય તો આ બંદર વેપારનું એક મથક થઇ જાય તેમાં નવાઇ નથી. દરિયો સુધારવાની જરૂર છે. અત્રે રૂ અને શ્રીફળનો વેપાર સારો છે. શ્રીફળ ઠેઠ મારવાડમાં જાય છે. અત્રે આદિનાથજીનું દેરાસર એક મોટું ભવ્ય તીર્થ જેવું છે. જૈન યાત્રાળુઓએ દર્શનનો અવશ્ય લાભ લેવા લાયક છે.

અત્રે કન્યાવિક્રયાદિ હાનીકારક રીવાજો પ્રચલિત છે તે બંધ કરવા બાબત યોગ્ય પ્રયાસ કરવાની જરુર છે. ઝાલાવાડમાં જૈનોના તેર તાલુકાનો ઘોળ બાંધેલો છે તેમાંનો એક તાલુકો આ છે. ઝાલાવાડના તેર તાલુકામાંથી હાનીકારક રીવાજો દૂર કરવા ત્યાંના જૈનો સતત્ પ્રયાસ કરે તો તે રીવાજો તત્કાળ દૂર થાય તેમ છે.

અત્રેની પાંજરાપોળની ઘણીજ દયાજનક સ્થિતિ છે ખાસ મદદની જરૂર છે.

"દેરાસર" આ તાલુકામાં દેરાસર ૮ છે.

"ધર્મશાળા" આ તાલુકામાં જાણવાજોગ ધર્મશાળા કે ઉપાશ્રય નથી.

"પાઠશાળા" આ તાલુકામાં પાઠશાળા ૩ છે.
ધંધુકામાં ૧ જૈન શાળા છે.
ધોલેરામાં ૧ જૈનશાળા તથા જૈન વિદ્યાશાળા છે.

"કેળવણી" આ તાલુકામાં ધાર્મિક જ્ઞાનમાં પંચ પ્રતિક્રમણ કરતાં વધારે અભ્યાસવાળા ૪ પુરૂષ અને ૪ સ્ત્રી છે અને તે ધોલેરામાં છે.
—ઇંગ્રેજી જાણનારમાં મેટ્રિક અને તેથી ઓછા જ્ઞાનવાળાની સંખ્યા ૪૮ની છે તેમાંના ૩૮ ધોલેરામાં છે.
—આ તાલુકામાં બે ગ્રેજ્યુએટો છે:— તેમનાં નામ નીચે પ્રમાણે.
મી. મોતીલાલ મણીલાલ એલ, એમ, એન્ડ એસ.

શ્રી. વેલચંદ ઉમેદચંદ હાઈકોર્ટ પ્લીડર.

—સાધારણ રીતે સંસ્કૃત જાણનારની સંખ્યા ૧ ની છે.

"પાંજરાપોળ" આ તાલુકામાં બે પાંજરાપોળ છે.

ધંધુકામાં ૧ પાંજરાપોળ છે. જૈનો દેખરેખ રાખનાર તરીકે વૈદની જોગવાઇ નથી.

ધોલેરામાં ૧ પાંજરાપોળ છે. દેખરેખ રાખનાર અન્યધર્મી જૈનો મળીને છે. વૈદની જોગવાઈ નથી. જાનવરોની સંખ્યા ૧૦ ને આશરે છે.

"સભામંડળ" આ તાલુકામાં ૧ સભા છે અને તે ધોલેરામાં છે, તે શ્રી જ્ઞાનાનંદવર્ધક સભા એ નામથી ઓળખાય છે.

"પુસ્તક ભંડાર" આ તાલુકામાં પુસ્તકભંડાર ૧ છે તે ધોલેરામાં છે અને હસ્તલિખિત પુસ્તકો ૧૩૧ ને આશરે છે.

"વસ્તી" આ તાલુકામાં ૩૦ ગામ અને ૩૩૧ ઘર છે તેનું પ્રમાણ પ્રમાણે છે :—

	કુ.	પ.	વિ.	કુલ.	
પુરૂષ.	૩૬૩	૨૨૯	૪૯	૬૬૧	૧૨૨૪
સ્ત્રી.	૧૬૦	૨૩૪	૧૭૯	૫૭૩	

તેમાં વિધવાની સંખ્યા.

૨૦ ની અંદર	૨૦ થી ૩૦	૩૦ થી ૪૦	૪૦ ની ઉપર
૪	૨૩	૫૧	૧૦૧

કુલ. ૧૭૯

"વેપાર ઉદ્યોગ" ... વર્ગ ... વેપાર કરે છે. ૬૯ ના ... ના બાળક, વિદ્યાર્થી, ...

... તાલુકામાં ... અંદર છે. પણ આ ...

તાલુકો ધોળકા.

ધોળકા તાલુકો અમદાવાદ જીલ્લામાં આવ્યો છે. તેનું મુખ શહેર ધોળકા અમદાવાદથી દક્ષિણ દિશામાં છે. તેમાં મુનસફ કોર્ટ અને મામલતદારની કચેરી છે. આસિસ્ટંટ કલેકટરના ડીવીઝનમાં ધોળકા અને સાણંદ છે. તેઓ શિઆળા અને ઉનાળાના આઠ મહિનામાં બંને તાલુકામાં ફરે છે. ચાર પાંચેક વરસથી અમદાવાદથી ધોળકા સુધી રેલ્વે સંબંધ થયો છે. ગુજરાતમાં રેલ્વે નહોતી, ત્યારે પાલીતાણા જવાનો સંઘનો રસ્તો ધોળકે થઇને હતો, અને હાલ પણ છરી પાલતા સંઘો કેટલાક ધોળકે થઇને અને કેટલાક બાવળે થઇને જાય છે. દંતકથા મુજબ ધોળકા વૈરાટ નગર હતું, અને તેમાં પાંડવો સંતાયા હતા. તેનો દર્શનિક પુરાવો કંઇ મળતો નથી, પરંતુ એટલું નિર્વિવાદ છે કે તે ઘણું પુરાતન શહેર છે, અને એક વખત તે ઘણીજ સારી જાહોજલાલી ભોગવતું હોવું જોઇએ, કારણ કે ગામની આસપાસ બબે માઇલો સુધી ખંડેરો માલુમ પડે છે હાલ તેની ઘણી માઠી સ્થિતિ છે. દરેક વખતે સંખ્યાબંધ ઘરો પડી જાય છે. વસ્તી ઘણી ઘટી ગઈ છે અને ઘટતી જાય છે. હાલ ફક્ત બારેક હજાર માણસની વસ્તી અંદાજે ગણી શકાય. ઘર ઘણા વિશાળ અને પાણીની કિંમતે સસ્તાં છે. હવા પણ બગડી ગઈ છે. શ્રાવકની વસ્તી આગળ કરતાં ઘણી ઓછી છે. ધોળકામાં ત્રણ દેરાસર છે, તેમની સંભાળ જો કે હાલ લેવાય છે, પરંતુ ભવિષ્ય માટે બહુ ધાસ્તી રખાય છે. ધોળકામાં એક ટાંકાની ભવ્ય મસ્જીદ છે તેના દેખાવ ઉપરથી એમ માલુમ પડે છે કે પ્રથમ તે ઘણુંજ મોટું દેરાસર હોવું જોઇએ, જે ભાગીને આ મસ્જીદ થઈ છે. બીજી કેટલીક મસ્જીદોનાં બારણાંની જગ્યાએ દેરાસરોનાં બારણા લગાવેલાં માલુમ પડે છે. ધોળકામાં પ્રથમ જૈન વસ્તી ઘણી સારી હતી અને પૈસાવાળી હતી. આ શહેરમાં વસ્તુપાળ અને તેજપાળ નામે બે ભાઇઓ ગુજરાતનાં મહારાજા વીરધવળના વખતમાં જૈન મંત્રીઓ હતા, જેઓએ ઘણા દેશો જીતીને ગુજરાતનું રાજ્ય વધારી દીધું હતું. તેમણે અનર્ગળ દ્રવ્ય ખર્ચીને શ્રી શત્રુંજયનો સંઘ કહાડયો હતો, અનેક દેરાસરોના જીર્ણોદ્ધાર કરાવ્યા હતા, ઉપાશ્રયો તથા પોષધશાળાઓ પણ કરાવી હતી, જેમણે આબુના પહાડ ઉપર અઢાર કોટી ધન ખર્ચીને એક ઉત્તમ કારીગરીવાળું ભવ્ય રમણિક દેરાસર બંધાવીને જૈન કોમને એક અપૂર્વ વારસો આપ્યો છે. એવું કહેવાય છે કે ભાલાપોળમાં દેરાસર છે, તેના ભોંયરામાં શ્રી હેમચંદ્રાચાર્યે સરસ્વતી દેવીની ઉપાસના કરી હતી. અહીં પ્રથમ વધારે ઉપાશ્રય હતા પરંતુ હાલ એકજ છે.

ખાવળામાં પ્રથમ જુનું દેરાસર હતું પરંતુ હાલ દશહજાર રૂપીઆના મે ખર્ચે નવું કરવામાં આવે છે.

ધોળકા તાલુકામાં પેહેલાં જૈનની વસ્તી ઘણી હતી પરંતુ કેટલીક ખુટી છે, અને કેટલાક લોકોએ વૈશ્નવ અને સ્વામી નારાયણ ધર્મ અંગીકાર કર્યો કારણકે તેમનો પરિચય વધારે અને આપણા મુનિવર્યનું આગમન ઓછું. અ દાવાદમાં પોળે પોળે સાધુઓ માલમ પડે છે જ્યારે આવા જરૂરના ઠેકાણે તેમ આગમનની ખામી માલુમ પડે છે.

અમદાવાદ હસ્તીમાં નહોતું ત્યારે ધોળકામાં પુર જોસથી વેપાર ચાલતો હતો. તે સ્થળ (સિચ્યુએશન) ઘણું સારૂં છે. તેનાથી ધોલેરા, ધંધુકા, ખંભાત, પેટલા નડીયાદ, વઢવાણ, લીંબડી વીગેરે વીશગાઉને છેટે છે. ખેડા દશ ગાઉ છે. અમદાવ બાર ગાઉ છે આ પ્રમાણે તે મધ્ય સ્થળે આવેલું છે. ધોલેરા બંદરથી પ્રથમ મા આવતો, ત્યારે ધોળકે થઇનેજ ગુજરાત અને મારવાડમાં જતો હતો. સાબરમ નદી ધોળકા તાલુકામાં થઇનેજ જાય છે. સિદ્ધરાજની મા મીનળદેવીએ બંધાવે મલાવ તળાવ ધોળકામાંજ છે

"દેરાસર" આ તાલુકામાં ૧૪ દેરાસર છે.

"ધર્મશાળા" આ તાલુકામાં ધર્મશાળા તથા ઉપાશ્રય સંબંધી જાણવાજો હકીકત નથી.

"પાઠશાળા" આ તાલુકામાં ૧ પાઠશાળા છે અને તે કોઠ નગરમાં છે, આચાર્ય શ્રી આત્મારામજી જૈન પાઠશાળાના નામથી ઓળખાય દ

"કેળવણી" આ તાલુકામાં ધાર્મિક જ્ઞાનમાં પંચ પ્રતિક્રમણ કરતાં વધા જાણનારની સંખ્યા ફકત ૧૦ પુરૂષની છે.

--ઈંગ્રેજી જાણનાર મેટ્રીક અને તેથી ઓછા અભ્યાસવાળા સંખ્યા ૭ની છે (આ તાલુકામાં કોઈ જૈન ગ્રેજ્યુએટ્ નથી.

"પાંજરાપોળ" આ તાલુકામાં એક પાંજરાપોળ છે અને તે કોઠ નગરમાં દ દેખરેખ રાખનાર જૈનો સાથે અન્ય ધર્મીઓ છે. વૈદની જોગ વાઇ નથી. જીવોની સંખ્યા ૧૫૦ના આસરે છે.

"પુસ્તકભંડાર" આ તાલુકામાં પુસ્તક ભંડાર ૧ છે તે કોઠ નગરમાં છે, તેમ હસ્તલિખિત પુસ્તકોની સંખ્યા ૪૦૦ની છે.

"વસ્તી" આ તાલુકામાં ૩૧ ગામ અને ૨૫૫ ઘર છે, વસ્તીનું પ્રમાણ નીચે પ્રમાણે:—

	કુ.	પ.	વિ.	કુલ.	
પુરૂષ.	૨૦૪	૧૬૯	૩૮	૪૧૧	૮૩૫
સ્ત્રી.	૭૯	૧૭૮	૧૬૭	૪૨૪	

વિધવા—આ તાલુકામાં નીચે પ્રમાણે ઉમર વાર વિધવાની સંખ્યા છે.

૨૦ ની અંદર.	૨૦ થી ૩૦	૩૦ થી ૪૦	૪૦ ઉપર
૫	૨૫	૫૫	૮૨

કુલ. ૧૬૭

વેપાર ઉદ્યોગ—આ તાલુકામાં પુરૂષ વર્ગ પૈકી ૨૬૦ વેપાર કરે છે, ૨૭ નોકરી કરે છે, ૨ ખેતી કરે છે, બાકીના બાળક, વિદ્યાર્થી, વૃદ્ધ અને નિરૂદ્યમી છે.

તાલુકો પ્રાંતીજ.

અમદાવાદથી શરૂ થતી પ્રાંતીજ લાઇન પ્રાંતીજ થઇ ઠેઠ અહમદનગર (ઇડર રોડ) સુધી જાય છે. અગાઉ રેલવેના અભાવે શ્રી કેશરીયાજી તીર્થે જનારા સંઘો પ્રાંતીજ થઇ જતા હતા, હાલ ઉદેપુર થઇને જાય છે. તોપણ પગ રસ્તે જનારા સંઘો હજી પણ પ્રાંતીજ થઇને જાય છે. અંહીથી કેશરીયાજી તીર્થ ૬૦ કોશ દૂર છે.

પ્રાંતીજમાં વસ્તી જૈન કોમને લગતી ખાસ જાણવાજોગ કાંઇપણ પ્રાચીન હકીકત નથી, પણ એટલુ તો કહી શકાય કે પહેલાં આપણી કોમના ઘરો વિશેષ હતા હાલ તેમાંથી કેટલાએક ઘરો સ્થાનકવાસી. વૈશ્નવ, સ્વામીનારાયણ વિગેરે બની ગયા છે.

"દેરાસર" આ તાલુકામાં ૭ દેરાસર છે.

"ઉપાશ્રય" આ તાલુકામાં ૧૦ ઉપાશ્રય છે તે પૈકી ૪ ઉપાશ્રય પ્રાંતીજમાં છે.

"પાઠશાળા" આ તાલુકામાં પ્રાંતીજ ગામમાં ૧ જૈન કન્યાશાળા તથા ૧ જૈન પાઠશાળા છે, તે આચાર્ય શ્રી કમળ વિજયજીના નામથી ઓળખાય છે.

"કેળવણી" આ તાલુકામાં ધાર્મિક જ્ઞાનમાં પંચ પ્રતિક્રમણ કરતાં વધારે જાણનારની સંખ્યા ૧૪ ની છે જેમાં ૫ પુરૂષ અને ૯ સ્ત્રી છે. મેટ્રીક અને તેથી ઓછા જ્ઞાનવાળા ઇંગ્રેજી જાણનારની સંખ્યા ૧૭ ની છે.

"પાંજરાપોળ" આ તાલુકામાં પાંજરાપોળ ૧ છે અને તે પ્રાંતીજમાં છે. દેખરેખ રાખનાર જૈનો સાથે અન્ય ધર્મિઓ પણ છે જીવોની સંખ્યા ૪૦ ની છે. મકાનની સ્થીતિ સારી છે. વૈદ્યની જોગવઇ નથી.

"પુસ્તકાલય" આ તાલુકામાં ૨ સાધારણ પુસ્તકાલય છે, તેમાં ૧ પ્રાંતીજમાં ને ૧ ઓરાણમાં છે.

"વસ્તી" આ તાલુકામાં ગામ ૩૩ છે, તેમાં ૩૩૪ ઘર છે, વસ્તીનું પ્રમાણ નીચે મુજબ છે:—

	કુ.	પ.	વિ.	કુલ.	
પુરૂષ.	૨૮૧	૨૪૧	૫૭	૫૭૯	૧૧૪૧
સ્ત્રી.	૧૫૯	૨૩૫	૧૬૮	૫૬૨	

તેમાં વિધવાની સંખ્યા.

૨૦ ની અંદર	૨૦ થી ૩૦	૩૦ થી ૪૦	૪૦ ઉપર
૬	૨૪	૬૧	૭૭
		કુલ.	૧૬૮

વેપાર ઉદ્યોગ—આ તાલુકામાં પુરૂષ વર્ગ પૈકી ૩૬૦ વેપાર કરે છે, ૭૯ નોક કરે છે, ૪ ખેતીનો ધંધો કરે છે, બાકીના બાળક, વિદ્યાર્થી, વૃ અને નિરૂદ્યમી છે.

તાલુકો સાણંદ.

આ તાલુકો દસક્રોઇ તાલુકાની ઉત્તરે આવેલો છે, તેનું મુખ્ય શહેર સાણ છે, જે બી. બી. એન્ડ સી. આઇ. રેલ્વે ઉપર એક સ્ટેશન છે.

આ તાલુકામાં ગોધાવી કરીને ગામ છે. આ ગામમાં આપણામાં પ્રખ્યાતી પામેલા શેઠ વીરચંદ દીપચંદ સી. આઇ. ઈ. જે. પી નો જન્મ સંવત ૧૮૮૯માં થયો હતો, જેઓએ સાધારણ સ્થિતિમાંથી વધી ઉંચ સ્થીતિએ આવીને કોમની સારી સેવા બજાવી છે, તેઓ સં. ૧૯૬૨ની સાલમાં પાટણ ખાતે ભરાયેલી ચોથી શ્રી જૈન શ્વેતાંબર કોન્ફરન્સના પ્રમુખ થયા હતા, તે ઉપરાંત આપણી મુંબઇ ખાતેની કોન્ફરન્સની હેડ

ઓફીસમાં રેસીડન્ટ જનરલ સેક્રેટરી તરીકે ઘણાં વર્ષ સુધી કાર્ય બજાવ્યું હતું. તેમજ શ્રી જૈન એસોસીએશન ઓફ ઈંડીયાના પ્રમુખ તરીકે ત્યાર પછી ઘણાં ધાર્મિક ખાતાઓમાં તન મન અને ધનના ભોગે નિઃસ્વાર્થે થી સંઘની સેવા બજાવી છે.

"દેરાસર" આ તાલુકામાં ૯ દેરાસર છે

"ઉપાશ્રય" આ તાલુકાના સાણંદ ગામમાં બે ઉપાશ્રય અને એક પૌષધશાળા છે તે નીચે પ્રમાણે:—

૧ (વિજે) અણસુર ગચ્છની પૌષધશાળા

૧ (વિજે) અણસુર ગચ્છનો ઉપાશ્રય

૧ સાગર ગચ્છનો ઉપાશ્રય

"પાઠશાળા" આ તાલુકામાં ૧ 'જૈન પાઠશાળા' છે, જે સાણંદ ગામમાં છે તેમાં છોકરાઓ ઉપરાંત શ્રાવિકાઓને અભ્યાસ કરાવવામાં આવે છે. તેમજ આ તાલુકામાં ગોધાવી ગામમાં શેઠ વીરચંદભાઈ દીપચંદની સ્થાપેલી સ્કુલ છે જેમાં જૈનોને અરધો કલાક ધાર્મિક શીક્ષણ આપવામાં આવે છે.

"કેળવણી" આ તાલુકામાં ધાર્મિક જ્ઞાનમાં પાંચ પ્રતિક્રમણ કરતાં વધારે અભ્યાસવાળાની સંખ્યા ૨૭ પુરૂષ અને ૧૨ સ્ત્રીની છે, તેમાં ૧૮ પુરૂષ અને ૯ સ્ત્રી ફકત સાણંદમાં છે.

મેટ્રીક અને તેથી ઓછા અભ્યાસવાળા ઈંગ્રેજી જાણનારની સંખ્યા ૭૬ની છે જેમાંના ૪૩ સાણંદમાં છે. (આ તાલુકામાં એકે ગ્રેજ્યુએટ નથી.)

સાધારણ રીતે સંસ્કૃત જાણનારની સંખ્યા ૧૧ની છે.

"પાંજરાપોળ" આ તાલુકામાં પાંજરાપોળ ૧ છે અને તે સાણંદ ગામમાં છે. દેખરેખ રાખનાર જૈન સાથે અન્ય ધર્મીઓ છે. વૈદની જોગવાઈ નથી. મકાનની સ્થીતિ સારી છે. જીવોની સંખ્યા ૮૦૦) ના આશરાની છે

"સભા મંડળ" આ તાલુકામાં ૨ સભાઓ છે તે સાણંદમાં છે,

૧ શ્રી જૈનોદય બુદ્ધિસાગર સમાજ.

૨ શ્રી જૈનબોધ બુદ્ધિપ્રકાશ સભા.

"પુસ્તકાલય" આ તાલુકામાં ૨ સાધારણ પુસ્તકાલય છે જેમાં ૧ સાણંદમાં ને ૧ ગોધાવીમાં છે.

"વસ્તી" આ તાલુકામાં ૨૦ ગામ અને ૫૪૪ ઘર છે. વસ્તીનું પ્રમાણ નીચે પ્રમાણે:-

	કુ.	પ.	વિ.	કુલ.	
પુરૂષ.	૩૦૨	૩૬૭	૮૨	૭૫૧	૧૬૧૫
સ્ત્રી.	૧૮૪	૩૭૯	૩૦૧	૮૬૪	

તેમાં વિધવાની સંખ્યા નીચે મુજબ છે:-

૨૦ની અંદર	૨૦ થી ૩૦	૩૦ થી ૪૦	૪૦ ઉપર
૧૧	૪૩	૯૯	૧૪૮
		કુલ.	૩૦૧

"વેપાર ઉદ્યોગ" આ તાલુકામાં પુરૂષ વર્ગ પૈકી ૪૬૫ વેપાર કરે છે, ૭૭ નોકરી કરે છે, બાકીના બાળક, વિદ્યાર્થી, વૃદ્ધ અને નીરૂદ્યમી છે.

જનરલ રીપોર્ટ.

દેરાસર.

આ જીલ્લામાં કુલ ૩૧૮ દેરાસરો છે, જેમાંથી બારમા ભાગ જેટલાં દેરાસરો જીર્ણ તથા અપૂર્ણ સ્થિતિમાં, નવમા ભાગનાં સાધારણ સ્થિતિમાં, અને અડધા ભાગ કરતાં કાંઇક ઓછી સંખ્યાનાં સારી સ્થિતિમાં છે. ત્રીજા ભાગ જેટલાં ઘર દેરાસરો છે. આ દેરાસરોમાં માત્ર ૨૩૧ તો તળ અમદાવાદ શહેરમાંજ છે, જેમાંના ૧૧ દેરાસરો સાધારણ તથા જીર્ણ સ્થિતિનાં છે, ૧૧૫ ઘર દેરાસરો છે, બાકીનાં ૧૧૫ દેરાસરો મોટાં અને ઘણી સારી સ્થિતિમાં છે.

છેલ્લાં થોડાં વર્ષોમાં પ્રખ્યાતિ પામેલું શ્રી ભોયણીજીનું તીર્થ પણ આજ જીલ્લામાં છે. તે ઘણું જોવા લાયક છે.

ઉપાશ્રય ધર્મશાળા.

આ જીલ્લામાં કુલ ૧૫૫ ઉપાશ્રય તથા ૪૦ ધર્મશાળાઓ છે. આ ઉપાશ્રયોમાં અમદાવાદ, વીરમગામ વિગેરે મોટા શહેરોના ઉપાશ્રયો ભવ્ય અને ઘણી સારી સ્થિતિમાં છે. ગામડાંઓમાં પણ સાધારણ રીતે સારી સ્થિતિમાં છે, પરંતુ દશ ટકાના પ્રમાણ જેટલા ગામડાંના ઉપાશ્રયો જીર્ણ અવસ્થામાં નજરે પડે છે.

શહેરની ધર્મશાળાઓ મોટે ભાગે જમણવારના ઉપયોગને માટેજ વપરાય છે, પરંતુ અમદાવાદ. વીરમગામ, ભોયણી વીગેરેની ધર્મશાળામાં ગોદડાં, વાસણ

વીગેરે મળી શકે છે અમદાવાદની બહારની વાડીની ધર્મશાળા ઘણી વિશાળ ને જોવા લાયક છે. શ્રી શત્રુંજય તીર્થ તરફ જવાના પગ રસ્તાના ગામડાંઓમાં પ્રથમ ધર્મશાળાઓ ઘણી હશે. પરંતુ હાલમાં તો ઘણી થોડી નજરે પડે છે, ને તે પણ કેટલીક જગાએ જીર્ણ સ્થિતિમાં છે.

આ જીલ્લામાં કુલે ૨૭ જૈન શાળાઓ છે, તેમાં ૧૭ તો તળ અમદાવાદ શહેરમાંજ છે. ત્યારે બાકીની માત્ર ૧૦ આખા જીલ્લામાં છે. આ બધી પાઠશાળા. પાઠશાળાઓ ઘણી સારી રીતે ચાલે છે. અમદાવાદની કેટલીક પાઠશાળા તો બીજી પાઠશાળાના નેતાઓને અનુકરણ કરવા જેવી ઉત્તમ પ્રકારની પદ્ધતિથી ચલાવવામાં આવે છે.

આ જીલ્લામાં વ્યવહારિક કેળવણી લેવાની સરકાર તરફથી તેમજ ખાનગી સાહસથી ઘણી શાળાઓ ચાલે છે, એટલે આપણે માત્ર ધાર્મિક શિક્ષણ આપનારી પાઠશાળાનીજ જરૂર છે અને ધારવા પ્રમાણે તે ઓછા ખરચથી અને ઘણી સહેલાઈથી નભી શકે.

કેળવણી—આ જીલ્લામાં કુલે ભણેલ તથા અભણની સંખ્યા નીચે મુજબ છે:—

	ભણેલ.	અભણ.		કુલ.	
પુરૂષ.	૧૦૭૦૨	૧૫૧૪	=	૧૨૨૧૬	૨૪૫૮૫
સ્ત્રી	૧૮૨૪	૧૦૫૫૫	=	૧૨૩૭૯	

	ધાર્મિક.	ઇંગ્રેજી.	સંસ્કૃત		કુલ.	
પુરૂષ.	૧૧૧	૧૫૬૦	૧૩૬	=	૧૮૦૭	૬૮૭૧
સ્ત્રી.	૬૪	૦	૦	=	૬૪	

ઉપરના આંકડાઓમાં પુરૂષો ૮ળ્ળા ટકા જેટલી સંખ્યામાં ભણેલા છે, જ્યા[ારે] બાકીના ૧૨ા ટકા જેટલી સંખ્યા તદ્દન અભણ અવસ્થા ભોગવે છે. ભણેલાઓમાં પણ સાધારણ રીતે વાંચી લખી જાણવાવાળા ઘણા છે, તોપણ ગુજરાતના બી[જા] જીલ્લાઓના કરતાં આ જીલ્લો કાંઇક અંશે કેળવણીમા આગળ વધેલો છે એ તે[] ઇંગ્રેજી જાણનારાઓની તથા ગ્રેજ્યુએટોની સંખ્યા ઉપરથી સહેજ અનુમાન થઈ શકે

ધાર્મિક કેળવણીમાં આખા જીલ્લાની વસ્તીના પ્રમાણમાં સંખ્યા ઘણી ઓછી માલ[ુમ] પડે છે પંચ પ્રતિક્રમણ જાણનારા ૧૦૯૮ છે તેમા ૫૧૮ પુરૂષ છે. અને ૫૮૦ સ્ત્રી[ઓ] છે બે પ્રતિક્રમણ સુધી અભ્યાસવાળા ૨૦૨૭ માણસો છે. જેમા ૮૭૩ પુરૂષ છે, અને ૧૧[] સ્ત્રીઓ છે. ઉપરની સંખ્યાનો લગભગ પોણો ભાગ તળ અમદાવાદ શહેરમાંજ છે. ધાર્[મિક] અભ્યાસમાં બીજા જીલ્લાઓ કરતા આ જીલ્લો કાંઈક વધારે આગળ હોવાનું કા[]

માત્ર આ જીલ્લામાં આપણા પવિત્ર મુનિ મહારાજાઓનો વિહાર કાંઇક સારા પ્રમાણમાં થાય છે. દિવસે દિવસે આ ભાગમાં પાઠશાળાઓનો વધારો થતો હોવાથી એમ આશા રાખવામાં આવે છે કે આગળ ઉપર આ તરફ ધાર્મિક અભ્યાસ વધતો જશે.

ઈંગ્રેજી અભ્યાસ કરનારાઓની સંખ્યા તરફ જોતાં ગુજરાતના તમામ જીલ્લાઓ કરતાં આ જીલ્લો કાંઈ ચઢતી સ્થિતિ ભોગવતો માલમ પડે છે. આખા જીલ્લામાં ૨૬ ગ્રેજ્યુએટ છે તે પૈકી ૧૯ ગ્રેજ્યુએટો તો તળ અમદાવાદમાંજ છે. ઈંગ્રેજી જાણનારમાંથી ૧૨૮૮ તો તળ અમદાવાદનાજ છે, જ્યારે બાકીના ૧૭૨ માણસો આખા જીલ્લામાં છે. વીરમગામ તાલુકાનો ઘણો ભાગ તદન કોળી ઠાકરડાની વસ્તીવાળો હોવાથી તે તરફ ગુજરાતી, ઇંગ્રેજી ને ધાર્મિક કેળવણી તદન પછાત સ્થિતિમાં છે.

સંસ્કૃત જાણનારાઓની સંખ્યા સાધારણ રીતે ઠીક છે, માત્ર અમદાવાદમાંજ તેનો વધારે ભાગ છે.

સ્ત્રી કેળવણીનું પ્રમાણ ૧૪॥ ટકા જેટલું આવે છે. જે ગુજરાતના પ્રથમ છપાએલા જીલ્લાઓ કરતાં ઘણું સારું પરિણામ છે, જ્યારે ૮૫॥ ટકા જેટલી સ્ત્રીઓ અભણ સ્થિતિ ભોગવે છે. ધાર્મિક અભ્યાસમાં પણ પુરુષોની સંખ્યાથી અડધા કરતાં વધારે છે અને બીજા ભાગની સ્ત્રીઓ કરતાં વધારે પ્રમાણમાં ભણેલી છે.

પાંજરાપોળ. આ જીલ્લામાં કુલ ૧૩ પાંજરાપોળો છે જે પૈકી ૨ એકલા જૈનોની દેખરેખ નીચે ચાલે છે, ત્યારે બાકીની ૧૧ પાંજરાપોળોમાં જૈનો સાથે અન્ય ધર્મીઓ પણ સામેલ છે. આ બધી પાંજરાપોળોમાં અમદાવાદની, વીરમગામની, માંડળની અને રામપુરાની પાંજરાપોળો ઘણી સારી વ્યવસ્થાપૂર્વક ચલાવવામાં આવે છે તેમાં અમદાવાદની સૌથી મ્હોટી છે. જેમાં ગમે તેટલાં જાનવરો રાખવામાં આવે છે. અને બીજીમાં વીરમગામમાં ૧૫૦૦સુધી લગભગ રાખવામાં આવે છે. અમદાવાદની પાંજરાપોળ માટે રાંચરડા કરીને ગામની બીડ શ્રીમંત ખંડેરાવ મહારાજા તરફથી શેઠ જેશીંગભાઇ હઠીશંગ કે જેઓ શ્રી પાંચમી જૈન શ્વેતાંબર કોન્ફરન્સના ચીફ સેક્રેટરી હતા તેઓને મદદ તરીકે મળી હતી, જે હાલ પણ પાંજરાપોળના કબજે છે. આ સિવાય બીજી ત્રણ પાંજરાપોળો માત્ર નામનીજ હોવાથી આગળના આંકડામાં છાપવામાં આવી નથી.

સભા મંડળ—આ જીલ્લામાં કુલ ૧૬ સભામંડળ છે, જેમાં અમદાવાદની કેટલીક તથા માંડળ અને સાણંદની સભાઓ સારૂં કામ બજાવે છે. આમાંની કોઇ કોઈ સભા તરફથી પાઠશાળા પણ ચલાવવામાં આવે છે.

વસ્તી—આ જીલ્લાની વસ્તી સંબંધી તાલુકાવાર અને ગામવાર આંકડાઓ આગળ આવી ગયા છે, તેમજ જ્ઞાતિને ગચ્છવાર પણ આપેલા છે, એટલે તે સંબંધી અહીં ફરી જણાવવા જરૂર નથી તોપણ આખા જીલ્લામાં જેટલી જ્ઞાતિ અને ગચ્છ આવેલા છે તેના મનુષ્યવાર સંખ્યાના આંકડા નીચે પ્રમાણે છેઃ—

જ્ઞાતિ.

નંબર.	જ્ઞાતિનું નામ.	સંખ્યા.	નંબર.	જ્ઞાતિનું નામ.	સંખ્યા.
૧	વીશા ઓશવાળ	૧૫૦૨	૧૧	દશા હુમડ...	૬
૨	વીશા શ્રીમાળી	૧૧૩૮૧	૧૨	પાંડે...	૫
૩	દશા શ્રીમાળી	૮૧૮૬	૧૩	બ્રહ્મભાટ	૩
૪	વીશા પોરવાડ	૧૮૧૫	૧૪	કણબી	૧૩
૫	દશા પોરવાડ	૧૦૫૨	૧૫	દશા નરસીંગપુરા	૪
૬	દશા ઓશવાળ	૧૮૩	૧૬	લુવાણા	૧૦
૭	ભોજક	૯૦	૧૭	કાચ્છીઆ	૯
૮	ભાવસાર	૩૨૨	૧૮	રજપુત	૪
૯	મારૂ...	૧૫	૧૯	કોળી...	૧
૧૦	પાંચા જૈન...	૧૪		કુલે...	૨૪૫૯૫

ગચ્છ.

નંબર.	ગચ્છનું નામ.	સંખ્યા.	નંબર	ગચ્છનું નામ.	સંખ્યા.
૧	તપા...	૧૧૩૪૬	૧૨	સાધુ...	૧૩૩
૨	સાગર	૩૬૮૮	૧૩	સંવેગી	૬૨
૩	દેવસુર	૨૪૩૫	૧૪	કડવામતી	૧૭
૪	અણસુર	૨૬૧૫	૧૫	આગમીયા	૧૦
૫	અંચળ	૧૫૮૨	૧૬	અવચળ	૬૬
૬	પાયચંદ	૬૬૪	૧૭	શ્રીપુજ	૬
૭	લોંકા	૧૨૯	૧૮	ડેબરીઓ	૮
૮	વડી પોશાળ	૩૯૯	૧૯	વડગચ્છ	૪
૯	લોઢી પોશાળ	૪૨૮	૨૦	ખીજડા	૭
૧૦	વીમળ	૨૬૪			
૧૧	ખરતર	૨૩૨		કુલ ..	૨૪૫૯૫

આ જીલ્લામાં કુલ ૬ તાલુકા છે, જેમાં ૨૧૬ ગામ છે, તેમાં ૬૬૬૬ ઘર છે. તેની વસ્તી પૈકી પુરૂષ વર્ગમાં કુંવારા, પરણેલા, તથા વિધુર તેમજ સ્ત્રી વર્ગમાં પણ તેવી સંખ્યા નીચે મુજબ છેઃ—

	કું.	પ.	વિ.	કુલ.	
પુરૂષ.	૫૪૩૩	૫૮૪૮	૯૩૫	૧૨૨૧૬	૨૪૫૯૫
સ્ત્રી.	૨૯૩૬	૬૦૨૧	૩૪૨૨	૧૨૩૭૯	

કુંવારા અને કુંવારીની સંખ્યામાં વરાવેલ એટલે સગપણ કરેલાનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે. કુંવારાની સંખ્યા કુંવારી કન્યાઓ કરતાં પોણા બે ગણી કરતાં પણ કાંઇક વધારે છે. અને પુરૂષ વર્ગની સંખ્યામાં ૪૪॥ ટકા જેટલું પ્રમાણ આવે છે. પરણેલાની સંખ્યા લગભગ ૪૮ ટકા જેટલી છે. સ્ત્રીઓમાં કુંવારી કન્યાનું ૨૩॥ ટકા જેટલું પ્રમાણ છે. વિધવાઓનું પ્રમાણ લગભગ ૨૭॥ ટકાથી ઓછું છે. પણ વિધુર કરતાં પોણાચાર ગણા જેટલું થવા જાય છે. એ દિલગીરી ભરેલું છે. પરણેલી સ્ત્રીઓની સંખ્યા પુરૂષ કરતાં વધારે હોવાનું કારણ માત્ર એક ઉપર બીજી સ્ત્રી પરણવાનો ચાલ છે, જે યોગ્ય નજ કહેવાય.

આ જીલ્લામાં વિધવાઓની સંખ્યા નીચે પ્રમાણે ઉમરની છે.

૨૦ વર્ષની અંદર	૨૦ થી ૩૦	૩૦ થી ૪૦	૪૦ ઉપરાંત	કુલ
૧૧૦	૪૬૫	૯૫૨	૧૮૯૫	= ૩૪૨૨

ઉપર પ્રમાણેની વિધવાઓની સ્થિતિ છે. કુલ સ્ત્રીઓના ચોથા ભાગ કરતાં પણ વધારે સંખ્યા વિધવાઓની છે. જેના સાતમા કરતાં કાંઇક ઓછા ભાગની વિધવાઓ ભર યુવાવસ્થાએ આવી છે. ચોથા ભાગ કરતાં વધારે સંખ્યા આધેર અવસ્થાએ પહોંચી છે જ્યારે અડધા ઉપરાંતની વિધવાઓ મોટી ઉમરની છે, પરંતુ આ મોટી ઉમરની સ્ત્રીઓને કઇ અવસ્થાએ આવું વૈધવ્ય પ્રાપ્ત થયું હશે તે એક વિચાર કરવા જેવું છે. વળી ૨૦ વર્ષની અંદરની ઉમરમાં કે જેઓ સંસાર સમુદ્રના પ્રથમ પગથીઆએ આવતાંજ વિધવાઓ થએલી છે તેની ૧૧૦ જેવડી મોટી સંખ્યા નજર આગળ તરી આવે છે. આના કરતાં બીજું શું વધારે દિલગીર થવા જેવું છે!

રીત રીવાજો.

આ જીલ્લામાં પણ કેટલીક જગ્યાએ ગુજરાતના ઉત્તર વિભાગના બીજા જીલ્લાની માફક ઘોળ બંધાએલા છે, તેમ કેટલીક જગોએ ઘોળ જેવું કાંઈ નથી. તળ અમદાવાદ શહેરવાળાઓ અમદાવાદ ગુજરાતની રાજ્યધાનીનું પ્રથમ પદવીનું શહેર હોવાથી પોતાને સૌથી શ્રેષ્ટ માને છે, અને તેથી પોતાની કન્યાઓ બહાર ગામ આપતા નથી, અને બહાર ગામની

કન્યાઓ લે છે ખરા. વળી તેમાં કેટલાક લોકો પરિણમણી નહીંકે કન્યાના બાપ પાસેથી ઉલટી અમુક રકમ લે છે.

આ જીલ્લાના કેટલાક તાલુકાના જૈનોમાં અન્ય ધર્મીઓ સામે કન્યા લેવડ દેવડનો રીવાજ છે આ રીવાજ જેમ બને તેમ હવે ત્યાંહીંથી નાબુદ કરવાની ખાસ જરૂર છે. આવો રીવાજ ચાલુ થવાનું કારણ એમ સમજાય છે કે આગળના વખતમાં જ્યારે સ્વામી-નારાયણ વીગેરે પંથોનું જોર નહોતું ત્યારે હાલના તે ધર્મને સ્વીકારનારા નાતીઆઓ પ્રથમ જૈન ધર્મી હતા, અને તે વખતનો અંદર અંદર ચાલતો કન્યા લેવડ દેવડનો રીવાજ આજ સુધી રહેલો માલમ પડે છે. આટલા વખત સુધી તેજ રીવાજ મુજબ ચાલ્યું, પણ હવે જાગ્યા ત્યાંથી સવાર ગણીને આ રીતીને જડમૂળથી ઉખેડી નાંખવી જોઇએ. આવા રીવાજથી બિચારી જૈન કન્યાઓને ઘણી વખતે દુઃખી થવું પડે છે.

આ જીલ્લામાં રડવા કુટવાનો, મરણ પાછવાડે જમણવારનો, કન્યા વિક્રયનો હોળી વીગેરે મિથ્યાત્વી પર્વોને શ્રીમંત પ્રસંગના તેમજ બીજા ફક્કડ્યાત ખર્ચો કરવા વગેરેનાં ઘણા હાનીકારક રીવાજો હજુ મોટા પ્રમાણમાં ચાલે છે સં. ૧૯૬૩ ની સાલમાં અમદાવાદ ખાતે ભરાએલી શ્રી પાંચમી જૈન શ્વેતાંબર કોન્ફરન્સ પછીથી કાંઇક અંશે આવા હાનીકારક રીવાજ કમી થવા લાગ્યા છે. પરંતુ અજ્ઞાનતાને લીધે જેટલી ઝડપથી તે કમી થવા જોઇએ તે પ્રમાણે થવા નથી.

વેપાર ઉદ્યોગ આ જીલ્લામાં ૫૨૯૨ પુરૂષો વેપાર કરે છે, જેમાં હુન્નર, દલાલી વીગેરેનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે. ૨૩૩૧ નોકરી કરે છે. ૨૩ ખેતી કરે છે. બાકીનામાં બાળક, વૃદ્ધ, વિદ્યાર્થી, યાચક અને નિરૂદ્યમી છે.

આ જીલ્લામાં અને આખા ગુજરાતમાં અમદાવાદ વેપાર, ઉદ્યોગ અને હુન્નરમાં પ્રથમ પંક્તિ ધરાવનારૂં શહેર છે, અને આખા મુંબઇ ઇલાકામાં મુંબાઇથી બીજા નંબરનુ છે. અહીં દરેક જાતનો વેપાર ચાલે છે. વીરમગામ પણ ગુજરાતને કાઠીઆવાડની સરહદ ઉપર આવેલું મોટું શહેર હોવાથી ત્યાં પણ ઘણો સારો વેપાર ચાલે છે તે સિવાય પ્રાંતીજ, ધોળકા, ધંધુકા, પાટડી, માંડળ, સાણંદ, વીગેરે શહેરોમાં સાધારણ રીતે વેપાર ચાલે છે.

સાંધળ--આ ગામ મહીકાંઠા એજન્સિના કટોસણ તાલુકાનું ગામ છે પરંતુ તે તાલુકો છપાઈ ગયા પછી આવવાથી અને વીરમગામ તાલુકાની હદમાં આવેલું હોવાથી વીરમગામ તાલુકામાં છાપ્યું છે.

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઈલ દૂર.	નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પૌષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જ્ઞાનખાતું પાંજરાપોળ.
૧	તાલુકે મહેમદાવાદ									
૧	ખેડા	બ્રિટિશ સરકારનું	મહેમદાવાદ સ્ટે. ૮	ખેડા	ખેડા	૧૩	૬	૩	૨	૧
૨	મહીજ		બારેજડી સ્ટે. ૩	„	બારેજડી	૧	૦	૦	૦	૦
૩	મહેમદાવાદ		મહેમદાવાદ સ્ટે.	મહેમદાવાદ	મહેમદાવાદ	૦	૦	૦	૦	૦
૪	લાલી		બારેજડી સ્ટે. ૪	બારેજડી	બારેજડી	૧	૧	૦	૦	૦
૫	કનીજ		„ „ ૩	કનીજ	„	૦	૦	૦	૦	૦
૬	અંબાદ		મહેમદાવાદ સ્ટે. ૪	મહેમદાવાદ	મહેમદાવાદ	૦	૦	૦	૦	૦
૭	રાસકા		બારેજડી સ્ટે. ૩	„	બારેજડી	૦	૦	૦	૦	૦
૮	મેતરાલ		મહેમદાવાદ સ્ટે. ૬	„	મહેમદાવાદ	૦	૦	૦	૦	૦
૯	રામપુરા		„ „ ૪	„	„	૦	૦	૦	૦	૦
૧૦	આન્દુપુરા		„ „ ૩	„	„	૦	૦	૦	૦	૦
૧૧	રાસનોલ		„ „ ૪	„	„	૦	૦	૦	૦	૦
						૧૫	૭	૩	૨	૧
૨	તાલુકે કપડવંજ									
૧	કપડવંજ		ડાકોર સ્ટે. ૨૦	કપડવંજ	ડાકોર	૯	૪	૧	૦	૧
૨	આંતરોલી		નડીઆદ સ્ટે. ૨૦	આંતરોલી	નડીઆદ	૧	૧	૧	૦	૦

ઘરસંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૬૦૪	૧૮૩૪	૩૦૫	૪૨૧	૯૭	૯૮	૦	૦	૩૪	૫૦	૧૦	૧૮૨	૩૬૦	૨૬૭	લાયબ્રેરી છે.
૧૫	૭૬	૧૩	૧૮	૪	૫	૦	૦	૦	૦	૦	૧૩	૧૮	૫	
૭	૨૮	૫	૫	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૪	૬	
૫	૧૫	૩	૩	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૩	૩	
૫	૧૫	૦	૫	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૪	
૨	૧૦	૧	૧	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	૨	
૨	૯	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૩	૦	
૨	૭	૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૨	
૧	૨	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૨	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૬૪૫	૧૯૯૯	૩૩૨	૪૫૮	૧૦૬	૧૧૦	૦	૦	૩૪	૫૦	૧૦	૨૦૫	૪૦૫	૨૮૯	
૧૬૭	૭૨૯	૧૨૬	૧૪૧	૨૭	૪૩	૦	૦	૮૦	૪૮	૯	૬૭	૧૦૨	૮૬	
૭૦	૨૭૫	૭૨	૩૮	૧૩	૧૮	૦	૦	૦	૦	૦	૫૧	૪૪	૩૯	

ઘર સંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરુષ સંખ્યા. ભણેલ. કું.	પ.	વિ.	અભણ. કું.	પ.	વિ.	સ્ત્રી સંખ્યા. ભણેલ. કું.	પ.	વિ.	અભણ. કું.	પ.	વિ.	રીમાર્ક. (નીશાળ, પુસ્તક ભંડાર, સાધર્મી વિગેરે.)
૯	૨૦	૫	૨	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	૫	
૭	૩૬	૨	૭	૧	૮	૦	૦	૦	૦	૦	૭	૮	૨	
૨	૨	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૨૫૫	૧૦૬૨	૨૦૮	૨૮૮	૪૩	૭૧	૦	૦	૮૦	૪૮	૬	૧૨૩	૧૫૬	૧૩૨	
૪૮	૧૭૨	૨૯	૪૭	૧૫	૮	૦	૦	૫	૦	૦	૧૬	૩૫	૧૭	
૬૦	૨૮૪	૪૦	૫૬	૨૯	૧૦	૦	૦	૭	૬	૧	૩૧	૫૨	૪૯	
૨૭	૬૬	૨૩	૨૮	૧૦	૬	૦	૦	૦	૦	૦	૧૦	૧૯	૧૦	
૧૮	૫૭	૧૪	૧૦	૫	૨	૦	૦	૧	૧	૧	૭	૮	૮	
૧૭	૬૩	૮	૧૫	૧૧	૪	૦	૦	૦	૨	૦	૫	૧૪	૪	
૧૪	૫૫	૧૧	૧૧	૨	૨	૦	૦	૧	૦	૦	૬	૧૧	૧૧	
૩	૧૪	૨	૨	૨	૨	૦	૦	૧	૦	૦	૦	૨	૩	
૩	૧૧	૦	૩	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૩	૨	
૩	૧૦	૪	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૧	
૩	૭	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	
૧	૪	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૪	૨	૦	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૨૨૮	૭૭૭	૧૩૮	૧૬૬	૭૬	૩૬	૦	૦	૧૫	૧૨	૨	૭૭	૧૪૭	૧૦૮	

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.	નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેવાલે સંખ્યા.	ઉપાસરા તથા મસીદો.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	છાપખાનું, પુસ્તકાલય.	સભા કે ક્લબ.
૪	તાલુકે માતર.										
૧	માતર	ઈંગ્રેજ સરકારનું.	મહેમદાવાદ સ્ટે. ૭	માતર	ખેડા	૧	૧	૧	૦	૦	૦
૨	ખાંધલી		નડીયાદ ,, ૧૦	,,	,,	૨	૧	૦	૦	૦	૦
૩	નાયકા		બારેજડી ,, ૧૨	નાયકા	,,	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૪	નવાગામ		,, ,, ૧૦	,,	બારેજડી	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૫	ખરાંટી		મહેમદાવાદ સ્ટે ૧૩	માતર	ખેડા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૬	મોરજ		તારાપુર સ્ટે. ૫	સોજીત્રા	તારાપુર	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૭	અણીદરા		નડીયાદ સ્ટે. ૩	વસો	ખેડા	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૮	કનેરા		બારેજડી સ્ટે. ૬	નાયકા	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૯	રતનપર		મહેમદાવાદ સ્ટે. ૬	ખેડા	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૦	સંધાણા		નડીયાદ સ્ટે. ૬	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૧	સીંજીવાડા		તારાપુર સ્ટે. ૭	તારાપુર	તારાપુર	૦	૧	૦	૦	૦	૦
૧૨	લીંબાસી		મહેમદાવાદ સ્ટે. ૧૩	માતર	ખેડા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૩	ધરોડા		બારેજડી સ્ટે. ૯	નાયકા	બારેજડી	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૪	રધવાણુંદ		નડીયાદ સ્ટે. ૭	ખેડા	ખેડા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૫	હજરાબાદ		,, ,, ૯	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૬	હેરંજ		,, ,, ૯	માતર	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૭	વારસંગ		મહેમદાવાદ સ્ટે. ૧૬	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૮	અસલાલી		,, ,, ૧૫	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૯	સીહોરડી		નડીયાદ સ્ટે. ૧૧	વસો	નડીયાદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૦	ચાંદણા		મહેમદાવાદ સ્ટે. ૧૧	માતર	ખેડા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૧	પાણસોલી		બારેજડી સ્ટે ૯.	નાયકા	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦

ઘર સંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, કચેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૩૫	૧૧૧	૨૭	૧૮	૧૧	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૧૪	૧૭	૨૦	તીર્થ સ્થાન છે.
૨૦	૭૬	૧૪	૧૯	૫	૬	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૧૮	૮	
૧૫	૫૬	૧૨	૮	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૬	૮	૧૯	
૧૪	૩૨	૬	૪	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૫	૧૧	
૮	૧૮	૩	૨	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૨	૬	
૬	૧૫	૨	૪	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૪	૩	
૫	૧૫	૨	૩	૩	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૩	૨	
૪	૧૪	૦	૪	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૪	૩	
૪	૧૪	૫	૩	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	
૪	૧૨	૩	૨	૩	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	[illegible]	૧	
૪	૧૨	૪	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૨	
૨	૭	૦	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	૨	
૨	૬	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	
૨	૬	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	૨	
૨	૮	૪	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	
૧	૫	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૧	
૧	૪	૧	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૪	૦	૧	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૩	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	
૧	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૧	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	

નંબર	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.	નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પૌષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જ્ઞાનભંડાર પાંજરાપોળ.	સભા મંડળ.
૨૨	ઊઢેલી		નડીયાદ સ્ટે. ૮	ખેડા	ખેડા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૩	કલોલી		બારેજડી ,, ૧૧	નાયકા	,,	૦	૧	૦	૦	૦	૦
૨૪	વણસર		મહેમદાવાદ ,, ૮	ખેડા	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
						૭	૬	૧	૦	૦	૦
૫	તાલુકે ખંભાત										
૧	ખંભાત	બ્રિટિશ સરકારનું	ખંભાત સ્ટે.	ખંભાત	ખંભાત	૭૬	૯	૭	૦	૧	૦
૨	તારાપુર		તારાપુર સ્ટે.	તારાપુર	તારાપુર	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૩	વરસંડા		ખંભાત સ્ટે. ૧૩	ખંભાત	ખંભાત	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪	ઇસરવાડા		તારાપુર સ્ટે. ૩	તારાપુર	તારાપુર	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૫	બાસકર		ખંભાત સ્ટે. ૧૩	ખંભાત	ખંભાત	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૬	કરસમાર		,, ,, ૮	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૭	નવીઆખોલ		,, ,, ૮	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૮	દહેડા		,, ,, ૬	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૯	વડગામ		,, ,, ૬	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૦	વર્ણિજ		,, ,, ૫	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૧	ઊટવાડા		તારાપુર સ્ટે. ૨	,,	તારાપુર	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૨	પાદરૂ (રેલ)		,, ,, ૬	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૩	આમલીઆરા		,, ,, ૮	તારાપુર	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૪	રોહી		ખંભાત સ્ટે. ૯	ખંભાત	ખંભાત	૦	૦	૦	૦	૦	૦
						૭૭	૧૦	૭	૦	૧	૦

ઘરસંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૧	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧૩૫	૪૨૪	૬૦	૭૭	૩૪	૨૩	૦	૦	૦	૦	૦	૩૯	૭૬	૮૫	
૫૮૫	૨૦૭૬	૩૪૭	૪૫૪	૧૦૦	૧૧૬	૧	૦	૬૫	૪૧	૧૦	૨૩૧	૪૧૮	૨૯૬	પુસ્તક ભંડાર પાંચ છે.
૧૭	૪૯	૮	૯	૪	૪	૦	૦	૨	૦	૦	૫	૯	૮	
૪	૧૪	૨	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૨	૬	
૩	૧૧	૪	૬	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૧	
૨	૧૨	૧	૨	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૪	૦	
૨	૧૨	૨	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૪	
૨	૭	૨	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	
૨	૬	૩	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	
૨	૬	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૩	
૨	૫	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૦	૧	
૧	૪	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	
૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	૧	
૧	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૧	૦	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૫૮૫	૨૨૧૦	૩૬૨	૪૭૮	૧૦૬	૧૨૩	૧	૦	૬૭	૪૧	૧૦	૨૪૭	૪૪૪	૩૨૧	

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઈલ દૂર.	નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પૌષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જ્ઞાતખાનાં પાંજરાપોળ.	સભા મંડળ.
૬	તાલુકે બોરસદ.										
૧	બોરસદ		અગાસ સ્ટે. ૭	બોરસદ	બોરસદ	૩	૩	૨	૧	૧	૦
૨	આંકલાવ		વાસદ ,, ૫	વાસદ	આંકલાવ	૧	૧	૧	૦	૧	૦
૩	સુણાવ		પેટલાદ ,, ૩	સુણાવ	પેટલાદ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૪	દહેવાણ		ખંભાત ,, ૧૫	દહેવાણ	બોરસદ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૫	ખેડાસા		વાસદ ,, ૧૨	આંકલાવ	વાસદ	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૬	પોરડા		પેટલાદ ,, ૩	પેટલાદ	પેટલાદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૭	આસોદર		વાસદ ,, ૫	આસોદર	વાસદ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૮	વત્રા	બ્રિટીશ સરકારનું	ખંભાત ,, ૮	વત્રા	ખંભાત	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૯	પાલજ		પેટલાદ ,, ૩	પાલજ	પેટલાદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૦	આમરોલી		વાસદ ,, ૫	વાસદ	આંકલાવ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૧	રામજ		ખંભાત ,, ૧૨	ખંભાત	ખંભાત	૧	૧	૧	૦	૦	૦
૧૨	વડદલા		પેટલાદ ,, ૪	પેટલાદ	પેટલાદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૩	નવાખલ		વાસદ ,, ૮	વાસદ	ઊમેટા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૪	અંબાલી		,, ,, ૩	,,	વાસદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૫	કાહાનવાડી		,, ,, ૪	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૬	આસરમા		,, ,, ૬	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૭	ઈસણાવ		પેટલાદ ,, ૩	પેટલાદ	પેટલાદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૮	સીમલાવ		અગાસ ,, ૬	બોરસદ	બોરસદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
						૧૦	૮	૪	૧	૨	૦

ઘર સંખ્યા.	કુલ માણસ સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		બાલેગ.			નાબાલગ.			બાલેગ.			નાબાલગ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૧૯૬	૬૯૯	૧૪૯	૧૫૩	૪૨	૪૩	૦	૦	૫૩	૬	૦	૩૪	૧૪૦	૭૮	
૩૪	૯૭	૧૬	૧૩	૮	૪	૦	૦	૦	૧	૦	૨૦	૧૪	૨૧	
૧૫	૩૧	૬	૧૩	૧	૨	૩	૨	૦	૦	૦	૧	૨	૧	
૧૩	૫૨	૯	૧૨	૫	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૭	૧૨	૬	
૧૩	૩૪	૩	૮	૩	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૮	૯	
૯	૫૧	૮	૧૧	૬	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૧૦	૧૦	૩	
૯	૩૭	૫	૧૦	૩	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧૦	૩	
૭	૭૬	૧૩	૧૫	૨	૧૫	૦	૦	૦	૦	૦	૧૦	૧૬	૫	
૭	૩૧	૯	૩	૫	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૭	૨	૫	
૭	૨૩	૨	૫	૨	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૫	૩	
૭	૨૧	૯	૩	૩	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૩	
૫	૩૫	૬	૬	૩	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૭	૯	૨	
૫	૨૭	૫	૪	૩	૧	૦	૦	૨	૦	૦	૩	૪	૫	
૫	૨૧	૪	૫	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૫	૨	
૩	૮	૫	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	
૨	૮	૧	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૨	૦	
૧	૩	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૩૩૯	૧૨૫૫	૨૫૩	૨૬૪	૮૬	૮૪	૩	૨	૫૫	૭	૦	૧૧૦	૨૪૨	૧૪૯	

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.	નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પૌષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જ્ઞાનભંડાર પાંજરાપોળ.	સભા મંડળ.
૭	તાલુકે આણંદ										
૧	આણંદ		આણંદ સ્ટે.	આણંદ	આણંદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨	ભાલેજ		ભાલેજ ,	ભાલેજ	ભાલેજ	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૩	વાસદ		વાસદ ,,	વાસદ	વાસદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪	અડીઆ		નાવલી ,, ૫	મોગર	નાવલી	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૫	અંધાડી		ડાસરા ,, ૫	ડાસરા	ડાસરા	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૬	ઓડ		ભાલેજ ,, ૩	ઓડ	ભાલેજ	૧	૧	૧	૦	૦	૦
૭	બેડવા		નાવલી ,, ૩	બેડવા	નાવલી	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૮	મોગર (ઠાકોરની)		,, ,, ૧	મોગર	,,	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૯	નાપાડ		,, ,, ૪	નાપાડ	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૦	નાવલી	બાકીનું અંગ્રેજ	,, ,,	નાવલી	,,	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૧	સારસા		આણંદ ,, ૫	સારસા	આણંદ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૧૨	ગોપાલપુરા		નાવલી ,, ૧	આણંદ	નાવલી	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૩	આંકલી		આણંદ ,, ૩	,,	આણંદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૪	વઘાસી		,, ,, ૪	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૫	અજુપુરા		ભાલેજ ,, ૩	ભાલેજ	ભાલેજ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૧૬	ચીખોદરા		આણંદ ,, ૪	ચીખોદરા	આણંદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૭	કુંજરાવ		નાવલી ,, ૪	મોગર	નાવલી	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૮	ખંભોળજ		આણંદ ,, ૮	આણંદ	આણંદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
						૮	૩	૧	૦	૦	૦

ઘર સંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૮	૩૦	૩	૯	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૭	૮	૧	
૧૮	૬૩	૯	૧૬	૨	૫	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૧૩	૧૪	
૧૪	૪૮	૭	૧૩	૪	૧	૦	૦	૧	૨	૦	૫	૧૦	૫	
૧૩	૫૯	૬	૧૩	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧૧	૧૩	૧૨	
૧૨	૫૩	૮	૧૨	૩	૨	૦	૦	૨	૪	૦	૧૦	૧૦	૨	
૧૧	૫૯	૧૩	૧૩	૪	૩	૦	૦	૧	૦	૦	૬	૧૨	૭	
૧૦	૪૨	૮	૯	૨	૪	૦	૦	૩	૦	૦	૩	૮	૫	
૯	૫૧	૧૦	૧૧	૩	૩	૦	૦	૫	૧	૦	૩	૧૧	૪	
૯	૩૪	૫	૯	૨	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૯	૩	
૬	૨૭	૭	૮	૩	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૬	૧૨	૦	
૬	૧૪	૪	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	૪	
૧	૫	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	
૧	૫	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૩	
૧	૪	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૩	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૧	૩	૦	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૩	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૦	
૧	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧૨૩	૫૫૪	૮૪	૧૨૧	૩૬	૨૪	૦	૦	૧૨	૭	૦	૬૬	૧૧૯	૬૨	

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.						ગચ્છ.			
		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	પરચુરણ.	તપા.	[illegible]	[illegible]	પરચુરણ.
૧	તાલુકે મહેમદાવાદ										
૧	ચેડા	૦	૦	૦	૦	[illegible]	બા. ૨૧૦	[illegible]	૦	૦	રા. ૧૬૨૪.
૨	[illegible]	૦	૬૧	૦	૪	૦		૦	૦	૦	અ. ૭૬,
૩	[illegible]	૦	૪૮	૦	૦	૦		૨૮	૦	૦	
૪	[illegible]	૦	૧૫	૦	૦	૦		૧૫	૦	૦	
૫	[illegible]	૦	૧૫	૦	૦	૦		૧૫	૦	૦	
૬	[illegible]	૦	૧૦	૦	૦	૦		૧૦	૦	૦	
૭	[illegible]	૦	૯	૦	૦	૦		૯	૦	૦	
૮	[illegible]	૦	૭	૦	૦	૦		૭	૦	૦	
૯	[illegible]	૦	૨	૦	૦	૦		૨	૦	૦	
૧૦	[illegible]	૦	૩	૦	૦	૦		૦	૦	૦	[illegible]
૧૧	[illegible]	૦	૧	૦	૦	૦		૧	૦	૦	
		૦	[illegible]	૦	૪	[illegible]	૨૧૦	[illegible]	૦	૦	૧૭૦૪
૨	[illegible]										
૧	[illegible]	૦	[illegible]	૦	[illegible]	૦	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
૨	[illegible]	૦	[illegible]	૦	૦	૦		[illegible]	૦	૦	[illegible]

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.						ગચ્છ.			
		વી. ઓ.	વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	વી. પો.	દ. પો.	પરચુરણ.	તપા.	સાગર.	ઢુંઢક.	પરચુરણ.
૩	તોરણા	૦	૨૦	૦	૦	૦		૨૦	૦	૦	
૪	બાટેરા	૦	૩૬	૦	૦	૦		૦	૩૬	૦	
૫	દાણા	૦	૨	૦	૦	૦		૦	૨	૦	
		૦	૪૮૧	૦	૩	૦	૫૭૮	૭૦૪	૪૫	૦	૧૧૩
૩	તાલુકે નડીયાદ.										
૧	નડીયાદ	૮	૨૧	૦	૪૫	૪	ભા. ૭, ક. ૮૭,	૦	૩૫	૧૬૭	અં. ૨, પા. ૬, અ. ૮, ખ. ૪,
૨	મહુધા	૦	૭૬	૧	૧૭	૦	ચી. ની. ૧૯૦,	૦	૨૨૭	૦	લો. પો. ૫૭,
૩	ચુણેલ	૦	૦	૦	૦	૦	વી. ની. ૯૬,	૦	૬૬	૦	
૪	મોહલેલ	૦	૫૭	૦	૦	૦		૦	૦	૫૭	
૫	વડતાલ	૦	૦	૦	૬૩	૦		૬૩	૦	૦	
૬	નરસંડા	૦	૨૨	૦	૩૩	૦		૦	૦	૪૯	લો પો ૬,
૭	ઊંધરા	૦	૧૪	૦	૦	૦		૧૪	૦	૦	
૮	સણાલી	૦	૧૧	૦	૦	૦		૦	૦	૧૧	
૯	દેગામ	૦	૦	૦	૦	૦	૮ ઓ. ૧૦.	૧૦	૦	૦	
૧૦	માંગરોળી	૭	૦	૦	૦	૦		૦	૦	૦	અં. ૭,
૧૧	ઊત્તરસંડા	૦	૪	૦	૦	૦		૪	૦	૦	
૧૨	ફતેપોર	૦	૪	૦	૦	૦		૪	૦	૦	
		૧૫	૨૦૯	૧	૧૫૮	૪	૩૯૦	૯૫	૩૨૮	૨૮૪	૯૦

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.						ગચ્છ.			
		ઓ. વી.	શ્રી. વી.	શ્રી. ભા.	પો. વી.	પો. ભા.	પરચુરણ.	તપા.	સાગર.	ઢુંઢક.	પરચુરણ.
૪	તાલુકે માતર.										
૧	માતર	૦	૧૧૧	૦	૦	૮		૮૭	૦	૦	અં. ૨૪,
૨	ખાંધલી	૦	૭૪	૦	૦	૦		૦	૦	૫૮	અ. ૧૨, ખ. ૪,
૩	નાયકા	૦	૦	૦	૦	૫૬		૫૬	૦	૦	
૪	નવાગામ	૦	૨૨	૦	૦	૧૦		૩૨	૦	૦	
૫	ખરાંટી	૦	૦	૦	૦	૧૮		૧૮	૦	૦	
૬	મોરજ	૦	૧૫	૦	૦	૦		૦	૧૨	૦	અં. ૩,
૭	અણીદરા	૦	૧૫	૦	૦	૦		૪	૧૧	૦	
૮	કનેરા	૦	૧૪	૦	૦	૦		૧૪	૦	૦	
૯	રતનપર	૦	૦	૦	૦	૧૪		૧૪	૦	૦	
૧૦	સંધાણા	૦	૦	૦	૦	૧૨		૧૨	૦	૦	
૧૧	સીજીવાડા	૦	૧૨	૦	૦	૦		૦	૧૨	૦	
૧૨	લીંબાસી	૦	૫	૦	૦	૨		૭	૦	૦	
૧૩	ધરોડા	૦	૬	૦	૦	૦		૬	૦	૦	
૧૪	રધવાણુંદ	૦	૦	૦	૦	૬		૬	૦	૦	
૧૫	હજરાબાદ	૦	૦	૦	૦	૮		૮	૦	૦	
૧૬	હેરજ	૦	૦	૦	૫	૦		૫	૦	૦	
૧૭	વારસંગ	૦	૦	૦	૦	૪		૪	૦	૦	
૧૮	અસલાલી	૦	૦	૦	૦	૪		૪	૦	૦	
૧૯	સીહોરડી	૦	૦	૦	૩	૦		૩	૦	૦	
૨૦	ચાંદણા	૦	૦	૦	૦	૨		૨	૦	૦	
૨૧	પાણસોલી	૦	૨	૦	૦	૦		૨	૦	૦	
૨૨	ઊઢેલી	૦	૨	૦	૦	૦		૨	૦	૦	

નંબર.	ગામનું નામ.	જાતિ.						ધર્મ.			
		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	પરચુરણ.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	પરચુરણ.
૨૮	કલોતી	૦	૦	૦	૦	૧		૧	૦	૦	
૨૯	વાલુસર	૦	૦	૦	૦	૧		૧	૦	૦	
		૦	૨૪૬	૦	૮	૧૩૮	૦	૨૮૮	૩૫	૫૮	૪૩
૫	તાલુકે ખંભાત										
૧	ખંભાત	૩૪૦	૧૩૦૦	૧૫૧૫	૨૮૦	૧	ક. ૩,	૧૦૬૩	૫૮	૨૯૪	અ. ૪૧૪, પારસી. ૧૫૮, પા. ૧૪, સા. ૬, અં. ૩૮,
૨	તારાપુર	૦	૩૯	૦	૦	૦	બા. ૧૦,	૩૨	૦	૦	અં. ૧૭,
૩	વરસંડા	૦	૧૪	૦	૦	૦		૪	૦	૧૦	
૪	ઇસરવાડા	૦	૧૧	૦	૦	૦		૮	૦	૩	
૫	બાસકર	૦	૧૨	૦	૦	૦		૧૨	૦	૦	
૬	કરમમલ	૦	૧૨	૦	૦	૦		૦	૦	૬	અં. ૬,
૭	નવીઆખોલ	૦	૭	૦	૦	૦		૭	૦	૦	
૮	દહેડા	૦	૬	૦	૦	૦		૬	૦	૦	
૯	વડગામ	૦	૬	૦	૦	૦		૬	૦	૦	
૧૦	વર્ણિજ	૦	૫	૦	૦	૦		૫	૦	૦	
૧૧	ઊટવાડા	૦	૪	૦	૦	૦		૪	૦	૦	
૧૨	પાદરૂ (રેલ)	૦	૨	૦	૦	૦		૦	૦	૦	અં. ૨,
૧૩	આમલીઆરા	૦	૨	૦	૦	૦		૨	૦	૦	
૧૪	રોહી	૦	૧	૦	૦	૦		૧	૦	૦	
		૩૪૦	૧૪૨૧	૧૫૧૫	૨૮૦	૧	૧૩	૧૧૮૪	૫૮	૩૧૩	૬૧૫

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.						ગચ્છ.			
		વી. ઓ.	વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	વી. પો.	દ. પો.	પરચુરણ.	તપા.	સાગર.	દેવસુર.	પરચુરણ.
૬	તાલુકે બોરસદ.										લો. ૨૯ અં. ૬૨, પાસ્ત. ૨૩, સા. ૪૯, અ. ૯, ખ. ૩૭ પા. ૧, પુ. ૪, [લાક, ૨,
૧	બોરસદ	૨૪૯	૩૪૨	૦	૨૪	૯	ભા. ૭૫,	૨૯૪	૧૨૧	૭૦	
૨	આંકલાવ	૦	૦	૯૭	૦	૦		૯૭	૦	૦	
૩	સુણાવ	૯	૦	૦	૦	૦	ક. ૨૨,	૩૧	૦	૦	
૪	દહેવાણ	૦	૪૦	૧૦	૨	૦		૫૨	૦	૦	
૫	ખેડાસા	૦	૦	૩૪	૦	૦		૩૪	૦	૦	
૬	પોરડા	૦	૦	૫૧	૦	૦		૭	૦	૪૪	
૭	આસોદર	૦	૦	૧૧	૦	૦	દ. ઓ ૨૬,	૩૭	૦	૦	
૮	વત્રા	૨	૭૪	૦	૦	૦		૭૬	૦	૦	
૯	પાલજ	૩૧	૦	૦	૦	૦		૩૧	૦	૦	
૧૦	આમરોલી	૦	૨૩	૦	૦	૦		૨૩	૦	૦	
૧૧	રામજ	૦	૨૧	૦	૦	૦		૦	૨૧	૦	
૧૨	વડદલા	૦	૨૦	૦	૧૫	૦		૩૫	૦	૦	
૧૩	નવાખલ	૦	૨૭	૦	૦	૦		૨૭	૦	૦	
૧૪	અંબાલી	૦	૦	૦	૦	૨૧		૨૧	૦	૦	
૧૫	કાહાનવાડી	૦	૦	૮	૦	૦		૦	૦	૮	
૧૬	આસરમા	૦	૦	૮	૦	૦		૮	૦	૦	
૧૭	ઈસણાવ	૦	૩	૦	૦	૦		૩	૦	૦	
૧૮	સીમલાવ	૦	૦	૧	૦	૦		૦	૦	૧	
		૨૯૧	૫૫૦	૨૨૦	૪૧	૩૦	૧૨૩	૭૭૬	૧૪૨	૧૨૩	૨૧૪

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ. વી. ઓ.	વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	વી. પો.	દ. પો.	પરચુરણ.	ગચ્છ. તપા.	સાગર.	ઢુંઢક.	પરચુરણ.
૭	તાલુકે આણંદ										
૧	આંણંદ	૩	૩	૩	૧૩	૮		૧૯	૦	૮	ખં. ૩,
૨	બાલેજ	૦	૨૯	૩૪	૦	૦		૩૬	૨૭	૦	
૩	વાસદ	૦	૦	૪૬	૦	૨		૦	૦	૪૮	
૪	અહીમા	૦	૦	૫૬	૦	૦		૫૬	૦	૦	
૫	અંધાડી	૦	૫૩	૦	૦	૦		૫૩	૦	૦	
૬	ઓડ	૫૬	૦	૦	૦	૦	ક. ૨,	૫૯	૦	૦	
૭	બેટવા	૪૨	૦	૦	૦	૦		૦	૦	૧૬	ખ. ૨૬,
૮	મોગર(હાકોરની)	૫૧	૦	૦	૦	૦		૦	૫૧	૦	
૯	નાપાડ	૦	૩૪	૦	૦	૦		૩૪	૦	૦	
૧૦	નાવલી	૦	૩૬	૦	૦	૦		૩૬	૦	૦	
૧૧	સારસા	૧૪	૦	૦	૦	૦		૦	૦	૫	પુ. ૯,
૧૨	ગોપાલપુરા	૦	૫	૦	૦	૦		૦	૫	૦	
૧૩	ખાંધલી	૦	૫	૦	૦	૦		૫	૦	૦	
૧૪	વધાસી	૦	૦	૦	૦	૦	ક. ૪,	૪	૦	૦	
૧૫	ચખોલ	૦	૦	૩	૦	૦		૩	૦	૦	
૧૬	ચીખોદરા	૦	૦	૦	૦	૦	ક. ૩,	૦	૦	૩	
૧૭	કુંજરાઓ	૦	૦	૩	૦	૦		૩	૦	૦	
૧૮	ખંબોલજ	૦	૦	૦	૦	૦	ક. ૧,	૦	૦	૧	
		૧૬૬	૧૬૫	૧૪૮	૧૩	૧૦	૧૦	૩૩૮	૮૩	૮૧	૨૮

ખેડા જીલ્લાની ડીરેકટરીનો રીપોર્ટ.

ખેડા જીલ્લાની ઉત્તરે અમદાવાદ જીલ્લો, ગાયકવાડ અને મહીકાંઠા એજન્સિનો કેટલોક મૂલક અને રેવાકાંઠા એજન્સિમાંનું વાડાસિનોરનું નાનું રાજ્ય છે. પૂર્વે અને દક્ષિણે મહી નદી આવી પંચમહાલ, ગાયકવાડનો મૂલક તથા ભરૂચ જીલ્લાથી તેને જુદો પાડે છે. અને પશ્ચિમે અમદાવાદ જીલ્લો છે. ખંભાતનું સંસ્થાન અમે સવડની ખાતર ખેડા જીલ્લામાં દાખલ કરેલું છે.

"સીમા"

આ જીલ્લામાં બાજરી, કોદ્રા, ડાંગર, જુવાર, શેરડી, બાવટો, તમાકુ વિગેરે પાકે છે, ને કપડવંજમાં સાબુ અને કાચના કારખાનાં છે.

આ જીલ્લામાં ઈંગ્રેજ સરકારનું રાજ્ય છે. માત્ર ખંભાત સંસ્થાનમાં દેશી રાજ્ય છે. ત્યાંના હાકેમ નવાબ કહેવાય છે, અને તે મોગલ છે. તે ઈંગ્રેજને પોતાની જમાબંદીમાંથી ખંડણી તથા બંદર ઉપર લેવાતી જકાતમાંથી ભાગ આપે છે.

"રાજ્ય"

ખંભાત સંસ્થાન ખેડાના કલેકટરના ઉપરીપણા નીચે છે, ને એની ખંડણી બોરસદનો મામલતદાર વસુલ કરે છે.

રેલ્વે. આ જીલ્લામાં બી. બી. એન્ડ. સી આઈ રેલ્વેની મુખ્ય લાઇન મુંબઇથી અમદાવાદ સુધી જાય છે, તે લાઇન ઉપર આણંદ સ્ટેશન આવેલું છે, જ્યાંથી બે નવી લાઇનો નીકળે છે.

૧ એક ખંભાત તરફ ચાલી જાય છે.

૨ બીજી પંચમહાલ જીલ્લાના ગોધરા તથા દાહોદ તાલુકામાં થઇને રતલામ અને ઉજ્જન સુધી માળવા તરફ ચાલી જાય છે.

આણંદથી અમદાવાદ સુધીની થર્ડ કલાસની ટીકીટના ૦-૬-૦ બેસે છે.

આ જીલ્લાના લોકોને શ્રી કેશરીયાજીની યાત્રાએ જતા આ લાઇનના રતલામ સ્ટેશનેથી ગાડી બદલીને અજમેર તરફ જતી રેલ્વેમાં બેશી ચીતોડગઢ જવું પડે છે, જ્યાંથી પણ ગાડી બદલી ઉદેપુર સુધી જાય છે. ત્યાંથી પછી પગ રસ્તે શ્રી કેશરીયાજી સુધી જવું પડે છે

આ જીલ્લાના સરકારે ૭ તાલુકા પાડેલા છે. જેમાંના ઠાસરા તાલુકા સિવાયના ૬ તાલુકામાં આપણી વસ્તીવાળાં ગામો હોવાથી તે પ્રમાણે અહીં ભાગ પાડવામાં આવ્યા છે. ઠાસરા તાલુકામાં એકજ ગામ આપણી વસ્તીનું હોવાથી તેને આણંદ તાલુકામાં દાખલ કરવામાં આવ્યું છે.

આ જીલ્લામાં કુલ ૧૦૨ ગામ છે. તેના તાલુકા નીચે પ્રમાણે પાડવામાં આવ્યા છેઃ-

તાલુકા—મહેમદાવાદ નડિયાદ ખંભાત આણંદ
કપડવંજ માતર બોરસદ.

તાલુકો મહેમદાવાદ.

વાત્રક અને શેઢીના સંગમ ઉપર આવેલું ખેડા ગામ ખેડા જીલ્લાનું મુખ્ય શહેર છે. ખેડાથી મહેમદાવાદ સાત માઇલ ઉપર આવેલું છે, અને ખેડાથી મહેમદાવાદ સ્ટેશન સુધી રસ્તો બાંધેલો છે. ખેડાથી માતર બે ગાઉ છે. મહેમદાવાદથી ખેડે જવા આવવાના ઘોડાના ટપ્પાઓ ભાડે મળી શકે છે.

ખેડામાં કલેક્ટર, સબાર્ડિનેટ જજ અને સિવિલ સર્જન એ અધિકારીઓ રહે છે. ખેડામાં વેપાર મંદ ચાલે છે ખેડાથી ૧ માઇલ દૂર ખેડા કેમ્પ છે. ખેડામાં જૈન કોમમાં ત્રણ તડ છે. ત્યાંની જૈન કોમની કન્યા અમદાવાદ અગર બહાર ગામ દેવાની મનાઇ છે.

મહેમદાવાદ પણ મોટું ગામ છે, જે અમદાવાદથી દક્ષિણે ૧૮ માઇલ દૂર છે. ગુજરાતના પાદશાહ મહમદ બેગડાએ વસાવ્યું તે ઉપરથી મહેમદાવાદ નામ પડયું છે, એમાં મામલતદારની કચેરી, ગામ સુધરાઇ ખાતું ને રેલ્વે સ્ટેશન છે. અમદાવાદ સુધીની રેલ્વેની થર્ડ કલાસની ટીકીટના રૂ ૦-૩-૦ બેસે છે.

"દેરાસરો"—આ તાલુકામાં ૧૫ દેરાસરો છે, જેમાંથી તાજ ખેડામાં ૧૩ દેરાસરો છે. ખેડામાં મોટામાં મોટું દેરાસર શ્રી ભીડભંજન પાર્શ્વનાથજી મહારાજનું છે તેમાં શ્રીપૂજ્ય શ્રી સુમતિ રત્નસુરિ મહારાજની ગાદી છે.

આ દેરાસરમાં ૩ નીલમની અને ૫ સ્ફટિક રત્નની પ્રતિમાઓ તથા ૧ સૂર્યનો ગહો છે.

"ઉપાશ્રય"—આ તાલુકામાં ૭ ઉપાશ્રય છે અને તેમાં ૬ તાજ ખેડામાંજ છે.

"ધર્મશાળા"—ખેડામાં ધર્મશાળા ૩ છે.

"પાઠશાળા"—આ તાલુકામાં ખેડામાં બે પાઠશાળા છે. ૧ જૈન કન્યાશાળા ૧ જૈન પાઠશાળા.

ઉપરની બને શાળાઓનો ખર્ચ કોન્ફરન્સ તરફથી આપવામાં આવે છે.

"કેળવણી"—આ તાલુકામાં ધાર્મિક જ્ઞાનમાં પંચ પ્રતિક્રમણ કરતાં વધારે જાણનારની સંખ્યા ૩ ની છે, તેમાં ખેડામાં ૨ સ્ત્રી તથા કનીજમાં ૧ પુરૂષ છે.

મેટ્રીક અને તેથી ઓછા અભ્યાસવાળા ઇંગ્રેજી જાણનારની સંખ્યા ૧૯૪ ની છે તેમાં ૧૯૦ ખેડામાં તથા ૪ મહીજમાં. આ સિવાય નીચે પ્રમાણે બે ગ્રેજ્યુએટો છે.

બાલાભાઈ ગુલાબચંદ એલ, સી, ઈ.

નાથાલાલ છગનલાલ બી, એ, એલ, એલ, બી.

સંસ્કૃત જાણનારની સંખ્યા નથી.

"પાંજરાપોળ" આ તાલુકામાં ૧ પાંજરાપોળ ખેડામાં છે તેની દેખરેખ જૈન સાથે અન્ય ધર્મીઓ રાખે છે, મકાનની સ્થિતિ સાધારણ છે, ઢોરોની સંખ્યા વધે એટલે અમદાવાદ પાંજરાપોળમાં મોકલવામાં આવે છે અને તે બદલમાં તેને રૂ ૨૫) દર સાલ આપવામાં આવે છે.

"લાઇબ્રેરી" આ તાલુકામાં ખેડામાં ત્રણ વરસથી શ્રી સુમતિ રત્નસૂરિ જૈન લાઇબ્રેરી સ્થાપન થએલી છે. તે ઘણા સારા પાયા ઉપર ચાલે છે તેને માટે સરકારી અમલદારો, વકીલ મંડળ વગેરેએ સારા અભિપ્રાય આપેલા છે, અને તેમાં ૨૦ વર્તમાન પત્રો આવે છે તેમજ સાધારણ રીતે પુસ્તકો પણ રાખવામાં આવ્યાં છે.

"વસ્તી" આ તાલુકામાં ૧૧ ગામ અને ૬૪૫ ઘર છે, વસ્તીનું પ્રમાણ નીચે પ્રમાણે છે:—

	કું.	પ.	વિ.		કુલ.	
પુરૂષ.	૪૪૨	૪૫૮	૧૦૬	=	૧૦૦૬	૧૭૦૯
સ્ત્રી.	૨૩૯	૨૫૫	૨૦૯	=	૭૦૩	

તેમાં વિધવાની સંખ્યા નીચે મુજબ છે:—

૨૦ વર્ષની અંદર	૨૦ થી ૩૦	૩૦ થી ૪૦	૪૦ ઉપર		કુલ
૧૦	૨૬	૫૯	૧૦૪	=	૧૯૯

ધંધા ઉદ્યોગ. આ તાલુકામાં કુલ વર્ગ પૈકી ૫૯૭ વેપાર કરે છે. ૨૨૪ નોકરી કરે છે. બાકીના બાળક, વિદ્યાર્થી, વૃદ્ધ અને નિરૂદ્યમી છે.

તાલુકો કપડવંજ.

આ તાલુકો આ જીલ્લાની ઉત્તર દિશાએ આવેલો છે. આ ભાગમાં જવાને રેલ્વેનું સાધન નથી. તેથી કપડવંજ જવા સારૂ આણંદ-ગોધરા-રતલામ રેલ્વેના ડાકોર સ્ટેશને ઉતરવું પડે છે. ડાકોરથી કપડવંજ ૨૦ માઇલના અંતરે આવેલું છે. ત્યાં જવાને વાહન મળી શકે છે. અહીંઆં સડક બાંધેલી છે. ડાકોરથી આણંદ સુધીની રેલ્વે થર્ડ કલાસ ટીકીટના ૦-૩-૬ બેસે છે. ડાકોરથી રતલામ સુધીના થર્ડ કલાસની ટીકીટના ૧-૧૩-૩ બેસે છે ત્યાં થઇને આ ભાગના લોકો શ્રી કેશરીયાજીની યાત્રાએ જઇ શકે છે.

આ તાલુકામાં લસુંદરા ગામે ઉના પાણીનો કુંડ છે

આ શહેરમાં કાચ અને સાબુના કારખાના છે તેમાં માલ ઘણો સારી બનાવટનો થાય છે, અને તે બહાર ગામે બહુ જાય છે

આ તાલુકામાં મુખ્ય શહેર કપડવંજ છે તેમાં મામલતદાર તથા સબાર્ડિનેટ જડજની કચેરી છે.

આપણામાં વિખ્યાતી પામેલા ધર્મ ધુરંધર આચાર્યજી શ્રી અભયદેવસૂરિએ "નવાંગી" ઉપરાંત અનેક અમૂલ્ય ગ્રંથો રચી આપણા ઉપર અનહદ ઉપકાર કર્યો છે, તેઓ શ્રીએ સં. ૧૧૩૫ માં કપડવંજમાં કાળ કર્યો છે.

"દેરાસરો" આ તાલુકામાં ૧૦ દેરાસરો છે.

"પાઠશાળા" આ તાલુકામાં કપડવંજમાં ૧ પાઠશાળા છે, તેમાં સ્ત્રી, પુરૂષ, છોકરીઓ અને છોકરાઓ મળી કુલ ૧૮૦ ભણનારની સંખ્યા છે.

આ તાલુકામાં ધાર્મિક જ્ઞાનમાં પંચ પ્રતિક્રમણ કરતાં વધારે જાણનારની સંખ્યા ૪૦ ની છે, અને તે કપડવંજમાં છે. તેમાં ૧૨ પુરૂષ અને ૨૮ સ્ત્રીઓ છે.

"કેળવણી" મેટ્રીક અને તેથી ઓછા અભ્યાસવાળા ઇંગ્રેજી જાણનારની સંખ્યા ૪૬ ની છે, અને તે કપડવંજમાં છે. સાધારણ રીતે ૧ જણ સંસ્કૃત જાણે છે, અને તે કપડવંજમાં છે.

"પાંજરાપોળ" આ તાલુકામાં ૧ પાંજરાપોળ છે, અને તે કપડવંજમાં છે. તેની દેખરેખ રાખનાર જૈન તથા અન્ય ધર્મીઓ છે. મકાનની સ્થિતિ સારી છે. વૈદની ગોઠવાઇ નથી. ઢોરોની સંખ્યા ૨૫૦ ના આશરે રહે છે.

"જ્ઞાનભંડાર" કપડવંજમાં ત્રણ જ્ઞાનભંડાર છે. તેની વીગત નીચે પ્રમાણે છે:—

૧ અષ્ટાપદજીનો જ્ઞાનભંડાર તેમાં હસ્તલિખિત ૮૧૫ અને છાપેલાં ૩૨ મળી કુલ ૮૪૭ પુસ્તકો છે.

૨ માણેકબાઇ શેઠાણીનો જ્ઞાન ભંડાર તેમાં હસ્તલિખિત ૨૬ અને છાપેલાં ૪૬ મળી કુલ ૭૨ પુસ્તકો છે.

૩ શેઠ મીઠાભાઇના ઉપાશ્રયના જ્ઞાનભંડારના પુસ્તકોની સંખ્યા જાણવામાં નથી.

વસ્તી—આ તાલુકામાં ૫ ગામ અને ૨૫૫ ઘર છે, તેનું પ્રમાણ નીચે પ્રમાણે છેઃ-

	કુ.	પ.	વિ.		કુલ.	
પુરૂષ.	૨૭૯	૧૮૮	૪૩	=	૫૧૦	૧૦૬૨
સ્ત્રી.	૨૦૭	૨૦૪	૧૪૧	=	૫૫૨	

તેમાં વિધવાની સંખ્યા નીચે મુજબ છેઃ—

૨૦ વર્ષની અંદર	૨૦ થી ૩૦	૩૦ થી ૪૦	૪૦ ઉપર	કુલ.
૬	૨૨	૩૧	૮૨	= ૧૪૧

વેપાર ઉદ્યોગ—આ તાલુકામાં પુરુષ વર્ગ પૈકી ૨૮૦ વેપાર કરે છે, ૨૫ નોકરી કરે છે, બાકીના બાળક, વિદ્યાર્થી, વૃદ્ધ અને નિરૂદ્યમી છે.

તાલુકો નડિયાદ.

આ તાલુકાનું મુખ્ય શહેર નડીયાદ છે, તેમાં સબાર્ડિનેટ જડજ ને મામલતદારની કચેરીઓ છે. એ રેલ્વે સ્ટેશન છે, ને તેમાં સુધરાઈ ખાતું, હાઇસ્કુલ, કન્યાશાળા. પુસ્તકશાળા ને દવાખાનું છે.

મહુધા અને કઠલાલ પાસે થઇ નડીયાદથી કપડવંજ જવાનો મોટો રસ્તો બાંધેલોછે.

નડીયાદ તાલુકામાં જૈનની વધારે વસ્તીવાળું મોટું ગામ મહુધા છે. હાલમાં મહુધે આવવા માટે નડીયાદ યા મહેમદાવાદ સ્ટેશને ઉતરવું પડે છે. નડિયાદથી કપડવંજ સુધીની કાચી સડક મહુધે થઇને પસાર થાય છે. મહેમદાવાદથી તે ડાકોર સુધીની સડક પણ મહુધે થઇને પસાર થાય છે. નડિયાદથી મેઘરાજ સુધીની રેલ્વે બાંધવાનું સરકારે હાલ મંજૂર કર્યું છે ને તેની સર્વે થઇ ચુકી છે. તે રેલ્વે જ્યારે બંધાશે ત્યારે મહુધા એક સ્ટેશન થશે. આ રેલ્વેથી કેશરીયાજી જવાનું બહુ સુગમ થશે. મહેમદાવાદથી તથા નડિયાદથી ખેડે જવાનો બાંધેલો રસ્તો છે ને ત્યાંથી એક

ગાડે ઉપર માતરમાં સાચા દેવનું તીર્થ છે, ત્યાં જવાય છે. માતરમાં દરેક પૂર્ણિમા ઉપર જૈનોની સારી સંખ્યા દર્શન કરવા આવે છે.

"દેરાસરો" આ તાલુકામાં ૧૩ દેરાસરો છે, તેમાં મહુધામાં બે મોટાં દેરાસર છે. ૧ શ્રી આદિશ્વરજીનું ને ૨ શ્રી સુપાર્શ્વનાથજીનું છે. શ્રી આદિશ્વરજીનું દેરાસર પુરાતની છે. તે બેઉનો વહીવટ નીમા શ્રાવકની નાત તરફથી થાય છે. તે સિવાય મહુધામાં બે ઘર દેરાસર છે.

"ઉપાશ્રય" આ તાલુકામાં ગચ્છવાર ૪ ઉપાશ્રય છે તેની વીગત નીચે પ્રમાણે છે. બે ઉપાશ્રય નડીયાદમાં છે. ૧ દેવસુર ગચ્છનો તથા ૧ સાગર ગચ્છનો છે, ને બે ઉપાશ્રય મહુધામાં છે ૧ સાગર ગચ્છનો ને ૧ લોટીપોવાળનો છે.

"ધર્મશાળા" આ તાલુકામાં ૬ ધર્મશાળા છે તેની વીગત નીચે પ્રમાણે:—
૩ ધર્મશાળા મહુધામાં છે ૧ વિશા શ્રીમાળીની ૧ નીમા શ્રાવકની ને ૧ બીજી, તે સિવાય ૧ ઊધરામાં ૧ મહોલેલમાં ને ૧ વાસદમાં છે.

"પાઠશાળા" આ તાલુકામાં ૧ પાઠશાળા મહુધામાં છે, તેનું પ્રથમ નામ મુક્તિવિજયજી હતું તે ફેરવીને હાલ ચતુરવિજયજી જૈન પાઠશાળા રાખવામાં આવેલું છે, તે સંવત્ ૧૯૬૧માં સ્થાપન થઈ છે. તેનો વહીવટ સંઘ તરફથી થાય છે અને તેનો ખર્ચ સંઘ તથા કોન્ફ્રન્સ પૂરો પાડે છે.

"કેળવણી" આ તાલુકામાં ધાર્મિક જ્ઞાનમાં પંચ પ્રતિક્રમણ કરતાં વધારે જાણનારની સંખ્યા ૯ની છે તે નીચે પ્રમાણે મહુધામાં છે:—
૫ પુરૂષ અને ૪ સ્ત્રીઓ.
ઇંગ્રેજીમાં મેટ્રીક અને તેથી ઓછા અભ્યાસવાળા ૩૬ છે તેની તારીજ નીચે પ્રમાણે:—

નડીયાદમાં	મહુધા	ઊધરા	મહોલેલ	વાસદ	કુલ.
૧૬	૧૪	૧	૧	૪	= ૩૬

સાધારણ રીતે સંસ્કૃત જાણનાર ૨ મહુધામાં છે.

"પાંજરાપોળ" આ તાલુકામાં પાંજરાપોળ ૧ મહુધામાં છે, તેની દેખરેખ જૈન સાથે અન્ય ધર્મીઓ રાખે છે. વૈદકી ગોઠવણ નથી. મકાનની સ્થિતિ સાધારણ છે. આશરે ૨૫ ઢોર બંધાય તેટલી જગ્યા છે. આવક નહીં હોવાથી વ્યવસ્થા સારી નથી. જીવાત નાંખવા માટે ઓરડાઓ બંધાવેલા છે.

"પુસ્તકાલય" આ તાલુકામાં ૨ પુસ્તકાલય છે. ૧ નડિયાદમાં અને ૧ મહુધામાં છે. તેમજ મહુધામાં થોડા હસ્ત લિખિત પુસ્તકો છે.

"વસ્તી" આ તાલુકામાં ૧૨ ગામ છે, જેમાં ૨૨૮ ઘર છે, તેનું પ્રમાણ નીચે મુજબ છે:—

	કું.	પ.	વિ.		કુલ.	
પુરૂષ.	૧૭૪	૧૬૬	૭૬	=	૪૧૬	૭૭૭
સ્ત્રી.	૯૨	૧૫૯	૧૧૦	=	૩૬૧	

તેમાં વિધવાની સંખ્યા નીચે મુજબ છે:—

૨૦ વર્ષની અંદર	૨૦ થી ૩૦	૩૦ થી ૪૦	૪૦ ઉપર		કુલ.
૫	૧૯	૩૪	૫૨	=	૧૧૦

વેપાર ઉદ્યોગ. આ તાલુકામાં પુરૂષ વર્ગ પૈકી ૨૬૦ વેપાર કરે છે, ૩૨ નોકરી કરે છે, ૩ ખેતી કરે છે, બાકીના બાળક, વિદ્યાર્થી, વૃદ્ધ અને નિરૂદ્યમી છે.

તાલુકો માતર.

આ તાલુકાનું મોટામાં મોટું ગામ માતર છે. એમા મામલતદારની કચેરી છે.

"દેરાસર" આ તાલુકામાં દેરાસર ૭ છે, તેમાં માતરમાં સાચા દેવ નામનું તીર્થ સ્થળ છે.

માતરમાં સાચા દેવજી મહારાજનું મોટું બાવન જીનાલયવાળું દેરાસર છે. મુળ નાયકજીની પ્રતિમા પુરાતની છે. તેમની પલાંઠી નીચે શ્રી સમતિનાથ

"તીર્થ સ્થળ" ઘસા. સમુઘર એ અક્ષરો લખેલા માલમ પડે છે. ત્યાં દરવરસે કારતકી અને ચૈત્રી પૂનમે જૈન લોકોનો મેળો ભરાય છે, અને જેઠવદી ૨ ના રોજ અમદાવાદનો જૈન સંઘ જાત્રાએ આવે છે. નજીકનું સ્ટેશન ખેડા છે તે ...ઈલ દૂર છે. ત્યાંથી વાહન માટે ઘોડાગાડી વીગેરે મળે છે. ઉતારૂને ઉતરવા ...ણુ ધર્મશાળાઓ છે.

...મા તાલુકામાં ૩ ધર્મશાળા છે તે માતરમાંજ છે, તેમાં ૧ અમદાવાદવાળા શેઠ ...સંગ કેશરીસંગની તથા ૧ શેઠ. મગનભાઈ કરમચંદની તથા ૧ માતરના સંઘની છે.

પાઠશાળા. આ તાલુકામાં સાધારણ પાઠશાળા ૧ છે તે સાતરમાં છે ખર્ચને માટે મદદ મલતી નથી. તેથી હાલ ૭ માસથી પાઠશાળા બંધ છે.

કેળવણી. ઇંગ્રેજીમાં મેટ્રીક અને તેથી ઓછા અભ્યાસવાળાની સંખ્યા ૬ ની છે, તેમાં ૩ સાતરમાં, ૧ નાયકામાં, ૨ રતનપુરમાં છે.

વસ્તી—તાલુકામાં ૨૪ ગામછે, જેમાં ૧૨૫ ઘર છે, તેનું પ્રમાણ નીચે મુજબ છેઃ-

	કું.	પ.	વિ.		કુલ.	
પુરૂપ.	૧૧૩	૭૭	૩૪	=	૨૨૪	૪૨૪
સ્ત્રી.	૨૯	૭૬	૯૫	=	૨૦૦	

તેમાં વિધવાની સંખ્યાઃ—

૨૦ વર્ષની અંદર	૨૦ થી ૩૦	૩૦ થી ૪૦	૪૦ ઉપર		કુલ.
૨	૧૩	૨૨	૪૮	=	૮૫

વેપાર ઉદ્યોગ. આ તાલુકામાં પુરૂષ વર્ગ પૈકી ૧૫૯ વેપાર કરે છે, ૫ નોકરી કરે છે, બાકીના બાળક, વિદ્યાર્થી, વૃદ્ધ અને નિરૂદ્યમી છે.

તાલુકો ખંભાત.

ખંભાત સંસ્થાનની ઉત્તરે અને પૂર્વે ખેડા જીલ્લો, અગ્નિ કોણમાં ગાયકવાડનો મુલક, દક્ષિણે મહી નદી અને ખંભાતનો અખાત અને પશ્ચિમે સાબરમતી અને અમદાવાદ જીલ્લો છે એની રાજધાની ખંભાત મહી નદીના મુખ આગળ છે. તેમાં સુતરાઉ કાપડ અને શેતરંજી બને છે હાલ એક નવી મીલ થઇ છે. નારેશ્વરની હદમાં રતનપુરથી આવતું અકીક સાફ થાય છે એ પથ્થર ઘણા વખણાય છે. આ માલ ચીન વીગેરે દેશ જાય છે, પણ બનાવટી અકીક યુરોપમાં બનવાથી એ વ્યાપાર ભાંગી પડ્યો છે.

ખંભાત શહેર પૂર્વે એક કાળમાં સ્તંભનપુર નામથી ઓળખવામાં આવતું હતું. એનું સ્તંભનક નામ પડવાનું કારણ ઘણા લાંબા વખત અગાઉ સુમારે કલિકાદિત્ય રાજાની શરૂઆતમાં રસની સિદ્ધિના કારણ રૈવતી નાગાર્જુને આ શહેર સ્થાપન કર્યું એમ સાંભળીએ છીએ. નાગાર્જુને પૂર્વમાં રહેલા શ્રી સ્થંભન પાર્શ્વનાથના પ્રભાવથી

આ સ્થાનમાં રસનું સ્તંભન કર્યું અને તેથીજ એનું સ્તંભનક એવું નામ પાડ્યું. આની વીસ્તારપૂર્વક હકીકત 'પ્રબંધ ચિંતામણી' ગ્રંથમાં છે. આ વખતે સ્તંભનકપુર જોઈએ તેવું પ્રખ્યાત હતું નહિ. એમ કહીએ તો તેમાં અતિશયોક્તિ નથી, પણ જ્યારે વિક્રમના બારમા સૈકાની શરૂઆતમાં નવ અંગની વૃત્તિઓના કરનાર શ્રીમદ્ અભયદેવસૂરિના આ શહેરમાં ચરણ કમલ થયા તે સમયથીજ આ શહેરનો પૂર્ણ ઉદય થયો. અભયદેવસૂરિએ આ શહેરમાં રહી નવ અંગની ટીકાઓ જયતિહુઅણ સ્તોત્ર વિગેરે અતિ ઉપયોગી ગ્રંથો રચી આ શહેરનું નામ યાવત્ ચંદ્ર દિવાકર સુધી અજરામર કરી મૂક્યું છે. સિવાય ખંભાત શહેર સ્તંભતીર્થના નામે પણ ઓળખાતું હતું. સ્તંભતીર્થ નામ પડવાનું કારણ આ શહેરના એક ગુપ્તસ્થાનમાંથી શ્રી પાર્શ્વનાથ મહારાજની પ્રતિમા બહુ વિસ્મયકારક રીતે પ્રકટ થઈ હતી, અને તે મહા તીર્થ તરીકે પ્રસિદ્ધ થવાથી તે ગામનું સ્તંભતીર્થ એવું નામ પડ્યું. આ શહેરની હકીકત આપતાં તેમાં થએલાં મહત્વનાં કાર્યોમાંના નવ અંગની વૃત્તિની તથા સ્તંભ તીર્થની ઉત્પત્તિનું બ્યાન કરવું ઉચિત ધારિએ છીએ.

એક વખતે અભયદેવસૂરિ ગુજરાતની જાત્રા કરવા નિકળ્યા હતા. તેઓ રસ્તામાં શરીરે વ્યાધિ ગ્રસ્ત થવાથી રોગની દુઃસહ પીડા થવાના સબબે વિહાર કરવાને અશક્ત થયા, અને સંભાણુક નામનું ગામ પાસે જોઈ ત્યાંજ રહેવાનું નિશ્ચિત કર્યું. મહારાજશ્રીનો રોગ દિનપ્રતિદિન વધતોજ હતો. આ અરસામાં ત્રયોદશીની મધ્ય રાત્રીએ મહારાજશ્રીના સ્વપ્નમાં શાસન દેવતાએ આવીને પૂછ્યું? ભગવન્ સુવો છો કે જાગો છો? આચાર્યજીએ મંદ સ્વરમાં ઉત્તર આપ્યો કે જાગું છું. ફરી દેવતાએ કહ્યું ત્યારે જલદી ઉઠો અને જીનેશ્વર પ્રણીત સૂત્રોને સ્પષ્ટ કરો. ત્યારે આચાર્યજીએ ઉત્તર આપ્યો હું જીવી શકીશ નહીં, અને તેથી વૃત્તિ કરવાનું કામ મારાથી થશે નહીં. દેવતાએ કહ્યું એ કાર્ય મારાથી નહીં થાય એમ તમે શા માટે કહો છો, તમે તો જીનેશ્વરોક્ત સૂત્રોના નવ અંગની વૃત્તિઓ કરીને મહાવીર સ્વામીના શાસનને ચિરંકાળ સુધી જયવંતુ કરશો. ત્યારે આચાર્ય મહારાજે કહ્યું હું આવા અશક્ત શરીરે આપે જણાવેલું વિકટ કામ કેવી રીતે કરી શકીશ. એવા આચાર્યજીના વચન સાંભળીને તેમને દેવતાએ કહ્યું કે સ્તંભનક નગરમાં સેઢિકા નદીના કાંઠે ખાખરા તથા પલાસ વૃક્ષની ગીચ ઝાડીમાં શ્રી પાર્શ્વનાથ મહારાજની પ્રતિમાજી બિરાજે છે. ત્યાં જઈને તેમની સન્મુખ વેદ (મંત્ર) ભણો, જેથી કરીને વ્યાધિનો નાશ થઈને તમારા શરીરે આરામ થશે. એટલું કહી દેવતા અંતર્ધાન થઈ ગયા. પ્રાતઃકાળમાં આચાર્ય મહારાજને વાંદવા માટે નજીકનો શ્રાવક સંઘ આવતાં તેઓએ શ્રાવકોને કહ્યું કે સ્તંભનક નગરમાં શ્રી પાર્શ્વનાથ મહારાજને વાંદવાની મારી ઇચ્છા છે. શ્રાવકો વિચાર કરવા લાગ્યા કે મહારાજશ્રી શરીરે આટલા પીડાતાં છતાં અહિંથી બહુજ દૂર રહેલા સ્તંભનક નગર સુધી કેવી રીતે વિહાર કરી શકશે. એમ સંકલ્પ વિકલ્પ

કરતાં તેમને વિચાર આવ્યો કે આ સંબંધમાં મહારાજશ્રીને કોઈએ ઉપદેશ આપ્યો હશે, અને તેથી કરીનેજ તેઓએ જો કે આ સ્થાને પહોંચવું અશકય છે તોપણ ત્યાં જવાનો નિશ્ચય કર્યો હોવો જોઈએ. એમ ધારીને શ્રાવકો પણ આચાર્યજીની સંગાથે સ્તંભનકપુર બાજુ ભગવાનનાં દર્શન કરવાને નિકળ્યા. મહારાજશ્રીનું શરીર બહુજ અશકત હોવાને સબબે પ્રથમ તો તેમને વાહનમાં બેસાડવામાં આવ્યા હતા, પણ આશ્ચર્યની વાત એ બની કે મહા પ્રભાવિક શ્રી સ્તંભન પાર્શ્વનાથના પ્રતાપે અલ્પ સમય ગયો નહિ એટલામાં આચાર્યજીના શરીરે કિંચિત્ આરામ થયો. એટલે તેઓએ વાહનમાં નહિ બેસતાં ધોળકાથી પગે વિહાર કર્યો. એમ દિનપ્રતિદિન મજલ દરમજલ કરતાં સ્તંભનપુરમાં આવી પહોંચ્યા. દર્શનાતુર શ્રાવકો ત્યાં આવી ઘુમવાની સાથે પાર્શ્વનાથની મૂર્તિ આમ તેમ જોવા લાગ્યા, પણ તે ગુપ્તસ્થાનકમાં હોવાથી તે બિચારાઓને કયાંથી દ્રષ્ટી ગોચર થાય. આમ થતાં શ્રાવકો એ બાબત પરસ્પર વિચાર કરવા લાગ્યા ત્યારે આચાર્યજીએ કહ્યું કે તમે નિરાશ મા થાઓ, અને સેઢિકા નદીના કાંઠે ખાખરા તથા પલાંસની ઝાડીમાં જુઓ એટલે તમને દર્શન થશે એમ સાંભળીને શ્રાવકો આચાર્ય મહારાજે કહેલા સ્થાનકે જઈ નિરીક્ષણ કરવા લાગ્યા, તેમ કરતાં પણ તેમને પાર્શ્વનાથ મહારાજની પ્રતિમા ત્યાં જોવામાં આવી નહીં, પણ પ્રતિદિન એક ગાય આવી જ્યાં જમીનમાં પ્રતિમાજી હતા ત્યાં પ્રતિમાજીના મસ્તકે દુધ ઝેરે છે, એમ તેમના જાણવામાં આવવાથી તેઓ બહુ હર્ષિત થયા, અને તે સર્વ વૃતાંત તેઓએ આચાર્ય મહારાજને નીવેદન કર્યો. તે વૃતાંત સાંભળી અભયદેવસૂરિ તે સ્થાનકે જઇ પૃથ્વીમાં રહેલા ભગવાનની સ્તુતી કરવા લાગ્યા. સ્તોત્રના પ્રભાવે અકસ્માત્ શ્રી પાર્શ્વનાથ મહારાજની જાજ્વલ્યમાન મૂર્તિ પ્રગટ થઇ. (આ સ્તોત્ર તે જયતિહુઅણ સ્તોત્ર છે.) ત્યાર બાદ આચાર્યજીએ શ્રી સંઘ સાથે ભક્તિ સહિત ચૈત્ય વંદન કર્યું. શ્રાવકોએ ત્યાં સુંદર મંદિર બંધાવ્યું, અને પ્રભુની મૂર્તિ સ્થાપન કરી પ્રતિષ્ઠા વીગેરે કરાવી, અને તેજ શ્રી સ્તંભન પાર્શ્વનાથ મહારાજના પ્રસાદથી અભયદેવસૂરિનું શરીર તદન સારૂં થયું, અને તેઓએ આ શહેરમાં રહી અતિ કઠિણ જીન પ્રણીત નવ અંગની વૃત્તિયો રચી પોતાનું તથા આ શહેરનું નામ સમગ્ર જૈન કોમના હૃદય મંદિરમાં કોતરી રાખવા જેવું મહાન્ કાર્ય કર્યું છે.

સ્તંભનક શહેર હાલના શહેરના વાયવ્યથી પાંચ માઈલના અંતર ઉપર આવેલું હતું એમ સાંભળીએ છીએ. પ્રાન્તમાં આ શહેરની પૂર્વની જાહોજલાલી અને હાલની તેની નિસ્તેજ સ્થિતિ જોઇને દરેક જૈન બંધુને ઉદાસીનતા ઉપજ્યા વગર રહેશે નહિ.

જ્ઞાન ભંડાર. આ શહેરમાં પાંચ પુસ્તક ભંડારો છે એમ અમારા જાણવામાં આવ્યું છે. તેની હકીકત નીચે પ્રમાણે :—

(૧) જ્ઞાનવિમળસૂરિનો ભંડાર–તે હાલમાં શેઠ અમરચંદ પ્રેમચંદની ધર્મશાળામાં આવેલો છે. એમાં આશરે નવાણું પોથીઓ પુસ્તકોથી ચિકાર ભરાયેલી છે. સમગ્ર ગ્રંથો કાગળ ઉપર લખાયલા છે, અને પુસ્તકોની સ્થિતિ સારી છે.

(૨) ચુનીલાલ યતિનો ભંડાર–તે હાલમાં દેવચંદજી યતિના કબજામાં છે અને તે તેમનાજ નામથી ઓળખવામાં આવે છે. એમાં આશરે સાડી બારસો ગ્રંથો છે. આ ભંડારમાંના ગ્રંથોની સ્થિતિ સારી છે, અને તમામ ગ્રંથો કાગળ ઉપરજ લખાયેલા છે.

(૩) ભોંયરા પાડાનો ભંડાર—એમાંના પુસ્તકો નજીકમાં આવેલી ધર્મશાળાના કબાટોમાં મૂકેલાં છે, એમાં પુસ્તકોનો જબર સંગ્રહ છે. સિવાય તાડપત્રના બંધન ધીરે ધીરે જીર્ણ થતા જાય છે.

(૪) મહારાજશ્રી નીતિવિજયજીનો ભંડાર—જે હાલમાં ત્યાંની જૈનશાળાના કબાટોમાં મૂકવામાં આવેલ છે, તેઓમાં આશરે પચાસ પોથીઓ છે, અને તેમાં બધી પ્રતો કાગળો ઉપર લખેલી છે. પુસ્તકોની સ્થિતિ સારી છે.

(૫) શ્રી શાંતિનાથ મહારાજનો ભંડાર—જે હાલ નગીનચંદ કરમચંદના કબજામાં છે, અને જેની ટીપ સન ૧૮૮૫માં પિટર્સન સાહેબે કરેલી છે તે છે. પિટર્સનના જણાવવા મુજબ આ ભંડારમાં કેટલાએક પ્રાચીન ગ્રંથો હોવાનો સંભવ રહે છે, પણ દુર્દૈવની વાત એ છે કે હાલના તે ભંડારના પુસ્તકો કોઈને દેખાડવામાં આવતા નથી. તો આ બાબત સુજ્ઞ મુનિ વર્ગે તથા આગેવાન શ્રાવક વર્ગે યોગ્ય વ્યવસ્થા કરવાની ખાસ જરૂર છે.

દેરાસરો. આ તાલુકામાં ૭૭ દેરાસરો છે, તેમાં તળ ખંભાતમાં ૭૬ દેરાસરો છે. ખંભાત એ જાત્રાનું ધામ છે. તેમાં હાલ નવું દેરાસર બાવન જીનાલયનું બંધાય છે. તેમાં ગઈ સાલ શ્રી ચિંતામણિજી પાર્શ્વનાથ મહારાજની પ્રતિષ્ઠા થઈ છે.

ઉપાશ્રયો. આ તાલુકામાં ૧૦ ઉપાશ્રયો છે, તેમાં ૯ તળ ખંભાતમાંજ છે, તે પૈકી આઠ ઉપાશ્રય નીચે પ્રમાણે ગચ્છવાર છે.

આગમ ગચ્છ ૧	દેવસુર ગચ્છ ૨	ખરતર ગચ્છ ૧	લોઢીપોષાળ ૧
પાસ્તર ગચ્છ ૧	સાગર ગચ્છ ૧	અણસુર ગચ્છ ૧	

ધર્મશાળા: આ તાલુકામાં ૩ ધર્મશાળાઓ છે, તે તળ ખંભાતમાં છે. તે પૈકી ૧ પાસ્તર ગચ્છની ધર્મશાળા કહેવાય છે તેમાં જમણવાર થાય છે, તથા જૈન પાઠશાળાના ઉપયોગમાં આવે છે. પા. ૨૯૮માં ભુલથી ૭ છપાણી છે.

પાઠશાળા. આ તાલુકામાં ૧ ખંભાતમાં પાઠશાળા છે, તેમાં પંચ પ્રતિક્રમણ સુધી

તથા લાલન કૃત જૈન માર્ગ પ્રવેશિકા શીખવવામાં આવે છે. શીખનારની કુલ સંખ્યા ૩૫ ની છે.

કેળવણી. આ તાલુકામાં પંચ પ્રતિક્રમણ કરતાં વધારે ધાર્મિક જ્ઞાનવાળાની સંખ્યા ૭ ની છે જે ખંભાતમાં છે, તેમાં ૪ પુરૂષ અને ૩ સ્ત્રીઓ છે.
ઇંગ્રેજીમાં મેટ્રીક અને તેથી ઓછા અભ્યાસવાળા ૬૬ તળ ખંભાતમાંછે.
સંસ્કૃત જાણનારની સંખ્યા ૭ ની તળ ખંભાતમાં છે.

પાંજરાપોળ. આ તાલુકામાં ખંભાતમાં ૧ પાંજરાપોળ છે, તેની દેખરેખ રાખનાર જૈન સાથે અન્ય ધર્મીઓ છે, વૈદની જોગવાઇ નથી. મકાનની સ્થિતિ સારી છે. જીવોની સંખ્યા ૫૫૦ના આશરે રહે છે. ઉપજ કરતાં ખર્ચ વધારે છે.

વસ્તી.—આ તાલુકામાં ૧૪ ગામ અને ૫૮૫ ઘર છે, તેનું પ્રમાણ નીચે પ્રમાણે છે.

	કુ.	પ,	વિ		કુલ.	
પુરૂષ.	૪૯૫	૪૭૬	૧૦૬	=	૧૦૮૦	૨૨૧૦
સ્ત્રી.	૩૧૪	૪૮૫	૩૩૧	=	૧૧૩૦	

તેમાં ઉમર વાર વિધવાની સંખ્યા નીચે મુજબ છે.—

૨૦ વર્ષની અંદર	૨૦ થી ૩૦	૩૦ થી ૪૦	૪૦ ઉપર	કુલ.
૧૫	૬૫	૯૭	૧૫૪	૩૩૧

વેપાર ઉદ્યોગ. આ તાલુકામાં પુરૂષ વર્ગ પૈકી ૬૨૫ વેપાર કરે છે ૬૪ નોકરી કરે છે. બાકીના બાળક, વિદ્યાર્થી, વૃદ્ધ અને નિરૂદ્યમી છે

તાલુકો બોરસદ.

આ તાલુકામાં મુખ્ય ગામ બોરસદ છે, જેમાં મામલતદારની તથા સબોર્ડિનેટ જડજની કચેરી છે. આ તાલુકાના ગામો એક જથ્થે નથી, પરંતુ ગાયકવાડના તથા ખંભાતના નવાબના રાજ્યમાં વેરનાં છે.

"દેરાસરો" આ તાલુકામાં ૧૦ દેરાસરો છે તેમાં ૩ દેરાસર તળ બોરસદમાં છે.

"પાઠશાળા" આ તાલુકામાં તળ બોરસદમાં ૧ મુક્તિવિજય જૈન પાઠશાળા છે, તેમાં સ્ત્રી, છોડીઓ અને છોકરા મળી ૧૫૦ના આશરે અભ્યાસ કરનારની સંખ્યા છે.

"કેળવણી" આ તાલુકામાં ઇંગ્રેજીમાં મેટ્રીક અને તેથી ઓછા અભ્યાસવાળા ૮ છે તે તળ બોરસદમાં છે.

સાધારણ રીતે સંસ્કૃત જાણનાર ફક્ત ૧ જણ બોરસદમાં છે.

"પાંજરાપોળ" આ તાલુકામાં ૩ પાંજરાપોળ છે તેની વીગત નીચે પ્રમાણેઃ—

૧ પાંજરાપોળ બોરસદ તળમાં છે, તેની દેખરેખ રાખનાર જૈનજ છે. વૈદની જોગવાઈ નથી. મકાનની સ્થિતિ સારી છે. જીવોની સંખ્યા આશરે ૪૦૦ સુધી રહે છે.

૨ પાંજરાપોળ આંકલાવમાં છે તે સાધારણ છે તેની દેખરેખ રાખનાર જૈનજ છે. મકાનની સ્થિતિ સારી છે. વૈદની જોગવાઇ નથી. જીવોની સંખ્યા આશરે ૬૦ની રહેછે.

૩ પાંજરાપોળ આસોદરમાં છે પણ તેનું મકાન ભાડે રાખેલ છે, અને તેમાં ઢોરોની સંખ્યા વધવાથી બોરસદ મોકલવામાં આવે છે. તે બદલ આસોદર મહાજન તરફથી અમુક રકમ આપવામાં આવે છે. માત્ર નામનીજ છે.

વસ્તી—આ તાલુકામાં ૧૮ ગામ છે અને તેમાં ૩૩૯ ઘર છે, વસ્તીનું પ્રમાણ નીચે પ્રમાણે છેઃ-

	કું.	પ.	વિ.		કુલ.	
પુરૂષ.	૩૩૭	૨૬૭	૮૮	=	૬૯૨	૧૨૫૫
સ્ત્રી.	૧૬૫	૨૪૯	૧૪૯	=	૫૬૩	

[illegible] વિધવાની સંખ્યા નીચે પ્રમાણેઃ—

[illegible] અંદર	૨૦ થી ૩૦	૩૦ થી ૪૦	૪૦ ઉપર		કુલ.
	૨૩	૩૯	૮૦	=	૧૪૯

[illegible] કામાં પુરૂષ [illegible] ૫૦૫ વેપાર કરે છે, ૪૯ નોકરી [illegible] ીના [illegible], વૃદ્ધ અને [illegible] છે.

આગમ [illegible]

પાસ્તર [illegible]

ધર્મશાળા [illegible]

૧ ૫ [illegible] છે તેમાં

જૈન પા [illegible] છે, તેમાં

પાઠશાળા. આ તાલુકા [illegible]

મામલતદારની કચેરી છે. રેલ્વેની ડાકોર-ગોધરા તથા પેટલાદ-ખંભાતની શાખાઓ આણંદ સ્ટેશને મળે છે.

"દેરાસર" આ તાલુકામાં ૮ દેરાસરો છે તે જુદા જુદા ગામોમાં છે.

"કેળવણી" આ તાલુકામાં ઇંગ્રેજીમાં મેટ્રીક અને તેથી ઓછા અભ્યાસવાળાની સંખ્યા ૧૫ ની છે જે નીચે લખ્યા ગામોમાં છે.

૧ ભાલેજ ૪ આણંદ ૪ મોગર ૧ ચીખોદરા
૧ સારસા ૧ બેડવા ૩ નાપાડ

"વસ્તી" આ તાલુકામાં ૧૮ ગામ છે, તેમાં ૧૨૩ ઘર છે, વસ્તીનું પ્રમાણ નીચે પ્રમાણે છે:—

	શ્વે.	પ.	વિ.		કુલ.	
પુરુષ	૧૦૮	૧૨૧	૨૯	=	૨૫૮	૫૧૪
સ્ત્રી.	૭૩	૧૨૧	૧૨	=	૨૫૬	

તેમાં વિધવાની સંખ્યા નીચે પ્રમાણે છે.—

૨૦ વર્ષની અંદર	૨૦ થી ૩૦	૩૦ થી ૪૦	૪૦ ઉપર		કુલ.
૨	૧૦	૧૮	૩૨	=	૬૨

વેપાર ઉદ્યોગ. આ તાલુકામાં પુરુષ વર્ગ પૈકી ૧૩૨ જણ વેપાર કરે છે, ૧૧ નોકરી કરે છે, અને ૨ ધંધો કરે છે બાકીના બાળક, વિદ્યાર્થી, ૪૯ અને નિરુદ્યમી છે

જનરલ રીપોર્ટ.

આ જીલ્લામાં કુલ ૧૪૦ દેરાસરો આવેલાં છે, તે પૈકી [illegible]

[illegible]

ઉપાશ્રય. ધર્મશાળા. આ ઝીલ્લામાં કુલ ૪૬ ઉપાશ્રય અને ૨૪ ધર્મશાળાઓ આવેલી છે. આ ધર્મશાળાઓમાંનો ઘણો ખરો ભાગ જમણવારના ઉપયોગમાં તેમજ કોઈ કોઈ ધર્મશાળા તો જૈનશાળાના વિદ્યાર્થીઓને બેસવાના ઉપયોગમાં આવે છે થોડીકમાંજ યાત્રાળુઓને ઉતરવાની સગવડ રહી શકે છે.

પાઠશાળા. આ ઝીલ્લામાં કુલ ૬ પાઠશાળાઓ છે. જેમાં કપડવંજ અને બોરસદની જૈન પાઠશાળાઓ સારી રીતે ચાલે છે. કેટલીકમાં કન્યાઓ ઉપરાંત બૈરીઓ પણ અભ્યાસ કરવા આવે છે. વળી બોરસદની પાઠશાળામાં વ્યવહારિક જ્ઞાન સાથે ભરત શિવણ વીગેરે હુન્નરનું અને ધાર્મિક [illegible] આપવામાં આવે છે આ પાઠશાળાઓમાંની કેટલીક શ્રી જૈન શ્વેતાંબર [illegible] છે. આ ઝીલ્લાના ભાગના પ્રમાણમાં અને વસ્તીના પ્રમાણમાં [illegible] તેમાં વધારો થવાની ખાસ જરૂર છે. તેમજ બોરસદની [illegible] શિવાય [illegible] અભ્યાસની પદ્ધતિમાં પણ સુધારો થવાની જરૂર છે. આ [illegible] સ્થાપન થયેલી છે.

પાંજરાપોળ. [illegible] કુલ ૭ પાંજરાપોળો છે. તેમાં ૩ ની દેખરેખ ઓછા જૈનોને [illegible] છે, બાકીની ૪ માં જૈનો સાથે અન્ય ધર્મીઓ પણ [illegible] છે. કોઈ પણ પાંજરાપોળમાં રેહની [illegible] નથી. [illegible], અને કપડવંજની પાંજરાપોળો મોટી છે. [illegible] આવે છે. તેમાં [illegible]

[illegible] આ ઝીલ્લામાં [illegible] છે. તેમાં [illegible]

[illegible] જરૂર છે

[illegible]

	ધાર્મિક.	ઇંગ્રેજી.	સંસ્કૃત.		કુલ.	
પુરૂષ.	૨૧	૩૭૧	૧૧	=	૪૦૩	૪૪૦
સ્ત્રી.	૩૭	૦	૦	=	૩૭	

ઉપરના આંકડાઓ જોતાં એવું માલમ પડે છે કે પુરૂષો ૮૦॥ ટકા જેટલા પ્રમાણમાં ભણેલા છે, અને ૧૯॥ ટકા જેટલા તદન અભણ સ્થિતિ ભોગવે છે. આ ભણેલાઓ પૈકી મોટોભાગ સારી કેળવણી પ્રાપ્ત કરી શક્યો હશે, બાકીના લોકો સામાન્ય રીતે વાંચતાં લખતાં આવડે એટલુંજ માલમ પડે છે એટલે ઉત્તર ગુજરાતના બીજા જીલ્લાઓ કરતાં આ ભાગમાં દિનપ્રતિદિન કેળવણીના સાધનો વધતાં જાય છે, અને તેથી આ ભાગમાં બીજા જીલ્લાઓ કરતાં કાંઈ વધારે સંખ્યામાં કેળવાયેલા પુરૂષો હોય. પરંતુ તેમાં હજી ઘણો વધારો થવાની જરૂર છે. ઉપરની કેળવાયેલાઓની સંખ્યા જોઈને બહુ ખુશી થવા જેવું તો છેજ નહીં, કારણકે કેળવાયેલા પુરૂષોમાં વાંચતાં લખતાંજ આવડનારાઓ ઘણાજ થોડા જણાય છે.

સ્ત્રી કેળવણીનું પ્રમાણ ૧૧॥ ટકા જેટલું છે અને તે અભણની સંખ્યા તેમાંથી લગભગ ૮૮॥ ટકા જેટલી થવા જાય છે આ પ્રમાણ જોકે ઉત્તર ગુજરાતના જીલ્લાઓ કરતાં સારું છે, તોપણ તે સંતોષ કારક તો નહીંજ.

ધાર્મિક અભ્યાસમાં પંચ પ્રતિક્રમણ કરતાં વધારે [illegible] સંખ્યા [illegible] કરતાં [illegible] ૨૧ [illegible] છે. જ્યારે સ્ત્રી [illegible] ૩૭ છે પુરૂષોમાં પંચ પ્રતિક્રમણ [illegible] સંખ્યા ૧૬૯ [illegible] છે, અને બે પ્રતિક્રમણ [illegible] ૨૧૦ છે, [illegible] ૧૬૯ [illegible] ૩૮૮ [illegible] છે [illegible] ૧૭ ટકા જેટલી [illegible] છે. [illegible] છે

[illegible] ૩૭૧ [illegible]

[illegible]

જ્ઞાતિ.

નંબર.	જ્ઞાતિનું નામ.	સંખ્યા.	નંબર.	જ્ઞાતિનું નામ.	સંખ્યા.
૧	વીશા ઓશવાળ... ...	૮૧૩	૭	વીશા નીમા	[illegible]
૨	દશા ઓશવાળ	૩૬	૮	ભાવસાર	[illegible]
૩	વીશા શ્રીમાળી... ...	૩૨૬૬	૯	કણબી	[illegible]
૪	દશા શ્રીમાળી	૫૨૪			
૫	વીશા પોરવાડ	૫૦૭		કુલ...	[illegible]
૬	દશા પોરવાડ	૧૮૦૭			

ગચ્છ.

નંબર.	ગચ્છનું નામ.	સંખ્યા.	નંબર.	ગચ્છનું નામ.	સંખ્યા.
૧	તપા...	૩૮૫૮	૯	ખડતર	
૨	સાગર	૭૨૧	૧૦	સાજી	
૩	દેવસુર	૮૧૩	૧૧	લોંકા...	
૪	રાયસુર	૧૬૨૪	૧૨	પાયચંદ	
૫	અણસુર	૫૯૫	૧૩	પુનમીયો	
૬	અંચલ ...ની—આ	૧૭૪	૧૪	રાજવીજ	
૭	પાસ્તર	૧૮૧			
૮	લોઢી પોષાલ	૮૪		કુલ...	[illegible]

આ જીલ્લામાં કુલ ૧૦૨ ગામ છે, જેમાં ૨૩૧૦ ઘર છે તેની વસ્તી પૈકી પુરૂષ વર્ગની કુંવારા, પરણેલા, તથા વિધુરની તેમજ સ્ત્રી વર્ગની પણ તેવી સંખ્યા નીચે પ્રમાણે છે:—

	કું.	પ.	વિ.		કુલ.	
પુરૂષ.	૧૯૪૮	૧૭૫૬	૪૮૨	=	૪૧૮૬	૮૨૪૧
સ્ત્રી.	૧૧૨૬	૧૭૪૯	૧૧૭૭	=	૪૦૫૧	

કુંવારા અને કુંવારીની સંખ્યામાં વરાવેલ એટલે સગપણ કરેલાનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે. પુરૂષ વર્ગમાં ૪૬ાા ટકા-જેટલા કુંવારા છે. તે સંખ્યા કુંવારી કન્યાઓના કરતાં લગભગ પોણાબે ગણી વધારે છે સ્ત્રી વર્ગમાં કુવારી કન્યાનું પ્રમાણ ૨૭ાા ટકા જેટલું આવે છે. પુરૂષ પરણેલા ૪૨ ટકા તથા વિધુર ૧૧ાા ટકાના પ્રમાણમાં છે. જ્યારે સ્ત્રીઓમાં તેવું પ્રમાણ ૪૩ા અને ૨૯ ટકાના અનુક્રમે પ્રમાણમાં છે. વિધુર કરતાં વિધવાઓની સંખ્યા લગભગ અઢીગણી વધારે છે આ વિધવાઓની સંખ્યા નીચે પ્રમાણે ઉમરની છે:—

૨૦ વર્ષની અંદર	૨૦ થી ૩૦	૩૦ થી ૪૦	૪૦ ઉપર		કુલ.
૪૭	૧૭૮	૩૧૦	૬૪૨	=	૧૧૭૭

ઉપર પ્રમાણે વિધવાઓની ઉમરની સ્થિતિ છે. સ્ત્રી સંખ્યામાં વિધવાઓનું પ્રમાણ ૨૯ ટકા જેટલું આવે છે, તેમાંથી સાતમા ભાગ કરતાં વધારે સંખ્યાની વિધવાઓ બિચારી ભર યુવાવસ્થાનું દુઃખ ભોગવે છે. ચોથા ભાગ કરતાં વધારે સંખ્યામાં આધેર અવસ્થાએ આવેલો ભાગ છે, અને અર્ધ કરતાં વધારે પ્રમાણમાં કાંઇક મોટી ઉમરે પહોંચેલી વિધવાઓ છે, ત્યારે તદન નાની ઉમરના આંકડા તરફ નજર કરતાં ઉત્તર ગુજરાતના જીલ્લાઓ કરતાં વસ્તીના પ્રમાણમાં વધારે સંખ્યાની ગણત્રી આવે છે, એ દીલગીર થવા જેવું છે મોટી ઉમરે પહોંચેલી વિધવાઓ પૈકી ઘણીને તો નાની ઉમરમાં પણ આવું વૈધવ્ય પ્રાપ્ત થયું હશે

રીત રીવાજ.

આ જીલ્લામાં ઉત્તર ગુજરાતના બીજા જીલ્લાઓની માફક કન્યા લેવડદેવડ માટે કાંઇ ધોળ કે પંચ હોય તેમ માલમ પડતું નથી, તોપણ આ બાગના મોટાં શહેરોવાળા પોતાની કન્યાઓ ઘણે ભાગે પોતાના શહેરમાં અંદર અંદરજ આપ લે કરે છે, અને કોઈ કોઈ અમદાવાદમાં પણ આપે છે. અમદાવાદ કન્યા આપનારાઓને ઘણી વખતે પહેરામણી આપવી પડે છે. ગામડાવાળાઓ પોતાના તાલુકાના શહેર સાથે આ બાબતમાં સંબંધ ધરાવે છે.

સાટાં તેખડાં પણ થોડા ઘણાં અંશે થાય છે. કેટલીક જગાએ જ્ઞાતિઓમાં મતભેદ હોવાથી અગર તડ પડવાથી કન્યાઓના સંબંધમાં કેટલીક મુશ્કેલીઓ વેઠવી પડે છે. આ જીલ્લામાં પણ કેટલીક જગાએ જૈનો પોતાની કન્યાઓ અન્ય ધર્મીઓને આપે છે, તેમ તેઓની પણ લેછે. લગ્નના અને શ્રીમંતના ખર્ચો આગળના રીવાજ મુજબ ચાલ્યા આવે છે, તેમાં કમી થવાની ખાસ જરૂર છે. રડવા કુટવાનું કેટલીક જગાએ કમી થયું છે પણ હજી ઘણું કમી થવાની જરૂર છે. જૈન વિધી પ્રમાણે લગ્ન કરાવવાનું શરૂ થયું છે, તેમ તેવા અવસરે દારૂખાનું નહીં ફોડવાની તથા ફટાણા નહીં ગાવાની પ્રથાની શરૂઆત થઇ છે. હાનીકારક રીવાજો પૈકી હોળી, શીળસાતમ, વીગેરે શહેરોમાંથી ઘણે ભાગે કમી થઇ ગયા છે, અને ગામડાંઓ પણ તે સુધારા કરવા લાગ્યાં છે. આ બધા સુધારા સંવત્ ૧૯૬૧ ની સાલમાં વડોદરા ખાતે ભરાયેલી શ્રી ત્રીજી જૈન શ્વેતાંબર કોન્ફરન્સને આભારી છે. કારણકે ખેડા જીલ્લો અને વડોદરા જીલ્લો એ જોડાજોડ આવેલા છે. આ જીલ્લાનાં કેટલાક શહેરોમાં કુસંપ ઘણો વધી પડેલો જોવામાં આવે છે.

વેપાર ઉદ્યોગ. આ જીલ્લામાં કુલ ૨૫૫૮ જણ વેપાર કરે છે, તેમાં દલાલી કરનાર તથા હુન્નરવાળાઓ અને વકીલો વગેરેનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે. ૪૧૧ નોકરી કરે છે. ૫ ખેતી કરે છે બાકીના બાળક, વિદ્યાર્થી, વૃદ્ધ, યાચક, અને નિરૂદ્યમી છે.

આ જીલ્લામાં નડીઆદ શહેરમાં સૌથી વધારે ધીકતો વેપાર ચાલે છે. તેમાં મીલો, તથા સ્લેટપેન બનાવવાનાં કારખાનાં છે તે ઉપરાંત સુતરની રંગાટી ઘણી સારી થાય છે. વળી અનાજ, રૂ, હાથીદાંત, ગોળ, અને ઇમારતી લાકડાનો મોટો જથાબંધ વેપાર અહીં ચાલે છે. ખંભાત પ્રથમ એક ઘણું પ્રખ્યાત બંદર હતું, જે જે બંદરેથી એક વખતે આખા હિંદુસ્તાનનો જબર વેપાર ચાલી રહ્યો હતો, તે બંદર હાલ તદન અધમ સ્થિતિએ (વેપારમાં) પહોંચ્યું છે. ખેડા, બોરસદ, મહેમદાવાદ, વીગેરે ઠેકાણે રીતસર વેપાર ચાલે છે. કપડવંજમાં પ્રથમ કાચ અને સાબુનાં મોટાં કારખાનાં હતાં, જેથી ત્યાં પણ વેપાર સારો ધીકતો હતો. હાલ સાધારણ સ્થિતિએ છે. આ શહેર પૈસા સંબંધી સારી સ્થિતિવાળું માલમ પડે છે.

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઈલ દૂર.	નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પોષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જીવાતખાનું પાંજરાપોળ.	સભા મંડળ.
૧	તાલુકે વડોદરા.										
૧	વડોદરા		વડોદરા સ્ટે.	વડોદરા	વડોદરા	૧૬	૮	૦	૩	૧	૧
૨	છાણી		,, ,, ૫	,,	,,	૨	૨	૧	૦	૦	૦
૩	તરસાલી		ગોવાગેટ ,, ૧	,,	ગોવાગેટ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૪	ધરમજ	વડોદરાના ગાયકવાડ સરકારનું.	પેટલાદ ,, ૪	ધરમજ	પેટલાદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૫	માંડવા		,, ,, ૬	મેલાવ	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૬	મકરપુરા		મકપુરા ,,	વડોદરા	વિસ્વામિત્રી	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૭	રામોલ		પેટલાદ ,, ૭	વસો	નડીયાદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૮	પલાણા		,, ,, ૬	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૯	સરાર		ઇટોલા ,, ૩	સરાર	ઇટોલા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૦	પોર		,, ,, ૨	પોર	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૧	વડસાલા		પેટલાદ ,, ૪	ધરમજ	પેટલાદ	૦	૧	૦	૦	૦	૦
૧૨	બાંધણી		,, ,, ૬	બાંધણી	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૩	ગોરવા		વડોદરા ,, ૧	વડોદરા	વડોદરા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૪	સમીયાલા		પાદરા ,, ૩	પાદરા	પાદરા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૫	ઇટોલા		ઇટોલા ,,	ઇટોલા	ઇટોલા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૬	પીંગલવાડા		મીંયાગામ ,, ૫	મીંયાગામ	મીંયાગામ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૭	જાહાજ		નીર ,, ૨	વાસદ	પેટલાદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૮	રૂવાડ		ઇટોલા ,, ૫	રૂવાડ	ઇટોલા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૯	પાતલવેણી		કારવણ ,, ૫	કારવણ	કારવણ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૦	સલાડ		ઇટોલા ,, ૬	,,	ઇટોલા	૦	૦	૦	૦	૦	૦

ઘરસંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (નીસંશાળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		બાળક.			સમજુ.			બાળક.			સમજુ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૪૦૩	૧૩૬૩	૧૯૦	૩૩૩	૮૨	૬૮	૦	૧	૧૬	૧૪	૦	૧૨૧	૩૧૮	૨૩૦	પુસ્તક ભંડાર છે.
૫૪	૨૬૩	૪૪	૫૬	૨૧	૨૨	૦	૦	૦	૦	૦	૩૩	૫૬	૩૧	
૧૨	૩૨	૮	૬	૫	૧	૦	૦	૦	૧	૦	૧	૫	૫	
૧૦	૬૭	૧૨	૧૭	૬	૫	૦	૦	૨	૦	૦	૫	૧૯	૧	
૮	૨૫	૯	૩	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૩	૮	
૭	૩૪	૧૧	૪	૦	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૬	૪	૭	
૬	૨૯	૪	૭	૧	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૬	૩	
૬	૨૦	૫	૪	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૪	૩	
૪	૨૦	૧	૭	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૭	૧	
૪	૧૬	૦	૫	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૫	૩	
૩	૨૦	૬	૫	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૪	૧	
૩	૧૯	૫	૩	૩	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૪	
૩	૧૭	૪	૨	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૨	૧	
૩	૧૧	૨	૩	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૧	
૩	૧૧	૧	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૨	
૩	૧૦	૦	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૩	૨	
૨	૧૩	૨	૨	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૨	૧	
૨	૮	૨	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૦	
૨	૮	૩	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	
૨	૭	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૧	

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.			નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પૌષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જીવાતખાનું પાંજરાપોળ.	સભા મંડળ.
૨૧•	દેવપરા		ઇટોલા	સ્ટે.	૮	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૨	જોસીકુવા		વાસદ	,,	૮	વાસદ	વાસદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૩	અટાલી		લાકોદરા	,,	૩	પાલેજ	પાલેજ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૪	દંતેશ્વર		ગોવાગેટ	,,	૧	વડોદરા	ગોવાગેટ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૫	વડસાલા		ઇટોલા	,,	૨	ઇટોલા	ઇટોલા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૬	અણખી		,,	,,	૨	પોર	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૭	કાંધરોટા	વડોદરાના ગાયકવાડ સરકારનું.	ખંભાત	,,	૮	ખંભાત	ખંભાત	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૮	બામણવા		નાર	,,	૩	વાસદ	પેટલાદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૯	ચારેઠા		મકરપુરા	,,	૨	વડોદરા	મકરપુરા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૦	કરાલી		ઇટોલા	,,	૨	ઇટોલા	ઇટોલા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૧	ખટલાલ		ખંભાત	,,	૬	ખંભાત	ખંભાત	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૨	રાઘુપુરા		કારવણ	,,	૫	કારવણ	કારવણ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૩	રમણગામડી		ઇટોલા	,,	૨	ઇટોલા	ઇટોલા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૪	કંડકોઈ		ભીલુપુર	,,	૫	ભીલુપુર	ભીલુપુર	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૫	વસો.		નડીયાદ	,,	૪	વસો	નડીયાદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૬	રામનાથ		ઇટોલા	,,	૩	ઇટોલા	ઇટોલા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
								૨૦	૧૧	૧	૩	૧	૧
	૨ તાલુકે પેટલાદ.												
૧	પેટલાદ		પેટલાદ	સ્ટે.		પેટલાદ	પેટલાદ	૪	૩	૧	૦	૧	૦

ઘરસંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરુષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પં.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૨	૭	૧	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૦	
૨	૬	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૧	
૨	૬	૦	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	
૨	૬	૦	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	૦	૨	૦	
૨	૫	૩	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૧૫	૭	૩	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૩	૦	
૧	૫	૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	
૧	૪	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	૦	
૧	૪	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૩	૦	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૩	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૬	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૫૬૧	૨૦૬૬	૩૩૦	૪૮૮	૧૩૩	૧૧૬	૦	૨	૧૮	૧૬	૦	૨૧૧	૬૭૦	૩૧૨	
૪૩	૧૬૯	૨૬	૩૬	૭	૭	૦	૦	૦	૦	૦	૨૭	૪૧	૨૨	

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.		નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પોષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જ્ઞાતખાતું પાંજરાપોળ.	સભા મંડળ.
૨	નાર	વડોદરાના ગાયકવાડ સરકારનું.	નાર	સ્ટે.	નાર	નાર	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૩	સોજીત્રા		પેટલાદ	,, ૮	સોજીત્રા	પેટલાદ	૪	૧	૦	૦	૦	૦
૪	વટાદરા		,,	,, ૧૦	વટાદરા	,,	૧	૨	૦	૦	૦	૦
૫	વસોપુરા		નડીયાદ	,, ૮	વસોપુરા	નડીયાદ	૧	૨	૧	૦	૧	૦
૬	દેવાવાંટા		,,	,, ૯	દેવાવાંટા	,,	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૭	દેવા		,,	,, ૧૧	વસો	,,	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૮	કાવીઠા		અગાસ	,, ૩	બોરસદ	બોરસદ	૦	૧	૦	૦	૦	૦
૯	ગંભીરા		વાસદ	,, ૫	ગંભીરા	વાસદ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૧૦	કાસર		પેટલાદ	,, ૬	કાસર	પેટલાદ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૧૧	ડભોઉ		,,	,, ૧૧	ડભોઉ	,,	૧	૦	૧	૦	૦	૦
૧૨	ચમારા		વાસદ	,, ૧૨	આંકલાવ	વાસદ	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૩	કોસીંદરા		,,	,, ૯	,,	,,	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૪	ડેમોલ		નડીયાદ	,, ૧૦	ડેમોલ	નડીયાદ	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૫	વાડવોલ		અગાસ	,, ૧૪	ભાદરણ	અગાસ	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૬	બામણગામ		પાદરા	,, ૧૬	બામણગામ	પાદરા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૭	ભડકદ		પેટલાદ	,, ૮	પેટલાદ	પેટલાદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૮	પાડગોલ		નડીયાદ	,, ૮	નડીયાદ	નડીયાદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૯	મહેલાદ		પેટલાદ	,, ૮	મહેલાદ	પેટલાદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૦	જણસણ		નાર	,, ૫	નાર	નાર	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૧	મલાતજ		પેટલાદ	,, ૮	સોજીત્રા	પેટલાદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૨	ફેણાય		નાર	,, ૫	નાર	નાર	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૩	ચાંગા		નડીયાદ	,, ૮	વસો	નડીયાદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦

ઘરસંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે)
		અભિજ્ઞ.			અનભિજ્ઞ.			અભિજ્ઞ.			અનભિજ્ઞ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૮૪	૨૯૦	૫૭	૭૨	૨૧	૨૮	૦	૦	૦	૦	૦	૧૩	૭૨	૨૭	
૩૪	૧૩૪	૧૭	૩૧	૮	૫	૦	૦	૨	૦	૦	૨૧	૩૩	૧૭	
૩૪	૧૨૧	૩૦	૧૫	૮	૧૦	૦	૦	૨	૫	૧૦	૧૩	૧૪	૭	
૩૩	૧૧૦	૨૪	૨૩	૬	૭	૦	૦	૨	૦	૦	૭	૨૪	૧૭	
૨૩	૯૪	૧૨	૨૫	૩	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૧૫	૨૫	૧૨	
૨૩	૯૩	૧૪	૨૪	૨	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૧૪	૨૫	૧૨	
૧૬	૬૬	૧૪	૧૪	૩	૧૦	૦	૦	૦	૩	૦	૬	૧૫	૧	
૧૫	૫૨	૮	૧૫	૩	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૧૪	૫	
૧૪	૬૫	૧૨	૧૬	૪	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૭	૧૬	૮	
૧૪	૪૩	૯	૧૨	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૧૨	૩	
૧૩	૩૯	૬	૧૨	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૧૨	૨	
૧૨	૪૧	૯	૯	૬	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૧૦	૩	
૧૨	૨૯	૧૦	૪	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૭	
૧૧	૬૭	૧૩	૧૭	૩	૨	૦	૨	૦	૦	૦	૭	૧૯	૪	
૧૦	૬૧	૩	૧૪	૪	૮	૨	૦	૨	૦	૦	૭	૧૬	૫	
૯	૩૨	૫	૮	૦	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૭	૫	
૮	૪૭	૪	૧૨	૦	૯	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૧૮	૧	
૮	૪૦	૫	૯	૨	૭	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૧૧	૧	
૮	૨૧	૪	૪	૩	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૫	૨	
૬	૨૧	૬	૨	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૨	૩	
૫	૨૩	૨	૭	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૭	૦	
૫	૯	૪	[illegible]	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઈલ દૂર.	નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પૌષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જ્ઞાનખાતાં પાંજરાપોળ.	સભા મંડળ.
૨૪	સંજાયા	વડોદરાના ગાયકવાડ સરકારનું.	બોરીઆવી સ્ટે. ૫	સંજાયા	બોરીઆવી	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૨૫	કીનખલોડ		પેટલાદ ,, ૧૦	પેટલાદ	પેટલાદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૬	કણુઝટ		સાયમા ,, ૧	નાર	સાયમા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૭	સીસવા		પેટલાદ ,, ૧૨	સીસ્વા	પેટલાદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૮	પરોલ		તારાપુર ,, ૩	સોજીત્રા	તારાપુર	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૯	બાંધણી		નડીયાદ ,, ૮	નડીયાદ	નડીયાદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૦	કરોલી		નડીયાદ ,, ૧૦	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૧	વીસનોલી		પેટલાદ ,, ૩	પેટલાદ	પેટલાદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૨	ઝારોડા		,, ,, ૯	બોરસદ	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૩	પેટલી		,, ,, ૧૧	સોજીત્રા	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૪	ભાદરણુ		અગાસ ,, ૯	ભાદરણુ	અગાસ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૫	સાંસેજ		બોરીઆવી ,, ૫	બોરીઆવી	બોરીઆવી	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૬	બાલંટા		પેટલાદ ,, ૧૨	સોજીત્રા	પેટલાદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૭	માંગરોલ		,, ,, ૧૧	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
						૨૧	૧૪	૨	૦	૨	૦
૩	તાલુકે પાદરા.										
૧	પાદરા		પાદરા સ્ટે.	પાદરા	પાદરા	૨	૪	૧	૧	૧	૦
૨	દરાપુરા		,, ,, ૧	,,	,,	૧	૧	૧	૧	૧	૦
૩	મુજપુર		,, ,, ૬	રણુ	,,	૧	૧	૦	૦	૦	૦

ઘર સંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૪	૨૯	૧૧	૪	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૪	૪	
૪	૧૨	૩	૩	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૩	૦	
૩	૧૬	૩	૪	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૪	૧	
૩	૧૫	૪	૨	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૩	૨	
૩	૮	૪	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	
૨	૧૪	૫	૫	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૧૧	૦	૨	૧	૫	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૦	
૧	૮	૦	૨	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૧	
૧	૭	૩	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	
૧	૪	૦	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	
૧	૨	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૨	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૨	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૪૭૨	૧૭૯૬	૩૩૮	૪૧૩	૧૦૨	૧૨૫	૨	૨	૮	૮	૧૦	૧૮૭	૪૨૬	૧૭૫	
૮૪	૩૫૭	૫૬	૭૧	૧૩	૨૮	૦	૦	૯	૨	૦	૪૬	૭૭	૫૨	
૫૩	૧૭૦	૨૭	૩૧	૭	૭	૦	૦	૦	૨	૦	૨૮	૩૩	૩૫	
૨૧	૬૧	૮	૧૩	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૬	૧૭	૧૫	

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.	નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પોષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જ્ઞાનખાતાં પાંજરાપોળ.	સભા મંડળ.
૪	મોભા	વડોદરાના ગાયકવાડ સરકારનું.	મોભા સ્ટે.	સાંધી	મોભા	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૫	ગવાસદ	″	,, ,, ૧	વડુ	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૬	સાંધી	″	રણું ,, ૧	સાંધી	રણું	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૭	મેસર	″	મેસર રોડ. ૧	ગજેરા	મેસર રોડ	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૮	ધાયજ	″	પાદરા સ્ટે. ૧	પાદરા	પાદરા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૯	કુરાલ	″	મોભા ,, ૩	વડુ	મોભા	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૧૦	વડુ	″	રણું ,, ૩	,,	પાદરા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૧	અભોલ	″	મેસર રોડ. ૧	ગજેરા	મેસર રોડ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૨	સાણપુર	″	મોભા સ્ટે. ૩	વડુ	મોભા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૩	ડભાસા	″	પાદરા ,, ૩	પાદરા	પાદરા	૦	૦	૦		૦	૦
૧૪	એકલબારા	″	,, ,, ૪	રણું	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૫	પીંડાયા	″	મોભા ,, ૪	વડુ	મોભા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૬	આંતી	″	રણું ,, ૧	સાંધી	રણું	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૧૭	કણજા	″	મેસર રોડ ૩	ગજેરા	મેસર રોડ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૮	રણું	″	રણું સ્ટે.	રણું	રણું	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૯	ઢાંઢા	″	મોભા ,, ૩	મોભા	મોભા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૦	ચાણસદ	″	પાદરા ,, ૩	પાદરા	પાદરા	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૨૧	તીથોર	″	મોમા ,, ૫	ગજેરા	મોભા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૨	પીંપળી	″	પાદરા ,, ૫	પાદરા	પાદરા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૩	દાણોલી	″	મેસર રોડ ૩	ગજેરા	મેસર રોડ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૪	રાજુપુરા	″	મોભા સ્ટે. ૩	વડુ	મોભા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૫	સાદરા	″	,, ,, ૧	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦

ઘર સંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરુષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક બંદર, કાચેરી વિગેરે.)
		બાલિગ.			અબાળ.			બાલિગ.			અબાળ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૧૨	૪૩	૫	૮	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૮	૧૪	
૧૧	૪૧	૧૧	૬	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૮	૬	૯	
૧૦	૪૦	૬	૬	૩	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૬	૬	૧૦	
૧૦	૩૦	૩	૭	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૮	૪	
૭	૩૬	૭	૧૦	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧૦	૪	
૯	૩૦	૩	૩	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૬	૪	૧૦	
૮	૧૭	૩	૩	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૬	
૬	૨૦	૩	૪	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૪	૬	
૬	૧૯	૩	૪	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૪	૪	
૬	૧૪	૫	૨	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૨	
૫	૨૧	૭	૪	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૫	૪	૦	
૫	૧૭	૬	૨	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૨	૩	
૫	૧૫	૨	૫	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૫	૦	
૫	૧૨	૨	૨	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૨	૧	
૪	૨૧	૨	૪	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૬	૪	૩	
૪	૭	૧	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૨	
૩	૨૦	૬	૪	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૪	૨	
૩	૭	૦	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૩	૦	
૨	૧૨	૧	૩	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૩	૨	
૨	૮	૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	૨	
૨	૮	૩	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૨	
૨	૫	૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.			નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પૌષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જ્ઞાનખાતું પાંજરાપોળ.	સભા મંડળ.
૨૬	સરસવણી		પાદરા	સ્ટે.	૩	પાદરા	પાદરા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૭	ગયાપુર		મોભા	,,	૫	ડભાસા	મોભા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૮	સોખડાખુર્દ		પાદરા	,,	૧	પાદરા	પાદરા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૯	ચીત્રાલ		મોભા	,,	૩	વડુ	મોભા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૦	વીસરામપુરા		રણું	,,	૩	,,	રણું	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૧	લતીપુરા		પાદરા	,,	૪	પાદરા	પાદરા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૨	સાંપલા	નામદાર ગાયકવાડ સરકારનું.	મેસર	રોડ	૧	ગજેરા	મેસર રોડ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૩	ઠીકરીઆ		ડભોઇ	સ્ટે.	૫	ડભોઇ	ડભોઇ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૪	ઉમરાયા		પાદરા	,,	૫	પાદરા	પાદરા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૫	વણછરા		મોભા	,,	૯	મીયાંગામ	મોભા	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૩૬	ડબકા [લનું		પાદરા	,,	૯	ડબકા	પાદરા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૭	ઠીકરીઆ [મ-		મોભા	,,	૩	વડુ	મોભા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
								૧૧	૮	૨	૨	૨	૦
૪	તાલુકે ચોરંદા.												
	ચોરંદા		મીયાંગામ	સ્ટે.	૫	ચોરંદા	મીયાંગામ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
	મીયાંગામ		,,	,,		મીયાંગામ	,,	૩	૨	૦	૦	૧	૦
૩	કરજણ		,,	,,		,,	,,	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૪	પાછીઆપુરા		પાલેજ	,,	૫	પાછીયાપુર	પાલેજ	૧	૧	૦	૦	૦	૦

ઘર સંખ્યા.	કુલ માણસ સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૨	૫	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	
૨	૩	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૫	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	
૧	૫	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	
૧	૫	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૦	
૧	૪	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૦	
૧	૨	૦	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૨	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૨	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૧	૧	૦	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૨૯૮	૧૦૬૮	૧૬૭	૨૦૭	૬૭	૬૦	૦	૦	૯	૪	૦	૧૪૬	૨૨૨	૧૬૬	
૨	૪	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	
૧૩૧	૪૬૦	૬૪	૧૧૩	૨૧	૨૮	૦	૦	૨૬	૧૫	૧	૨૯	૯૮	૬૫	
૨૨	૯૮	૨૨	૨૬	૩	૭	૦	૦	૦	૦	૦	૮	૨૨	૧૨	
૧૮	૫૫	૯	૧૪	૩	૦	૦	૦	૫	૬	૨	૩	૮	૫	

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.	નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેવાલય સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા ગૌશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	દવાખાનું પાંજરાપોળ.	સભા ગૃહ.
૫	અણસ્તુ	વડોદરાના ગાયકવાડ સરકારનું.	મીયાંગામ સ્ટે. ૨	મીયાંગામ	મીયાંગામ	૧	૦	૦	૦	૦	૦
૬	કોરલ		પાલેજ „ ૯	પાલેજ	પાલેજ	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૭	વલણ		„ „ ૨	„	„	૧	૧	૦	૦	૦	૦
૮	મેથી		મીયાંગામ „ ૭	મીયાંગામ	મીયાંગામ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૯	ગંધાર		ગંધાર „	„	„	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૦	માનપોર		મીયાંગામ „ ૬	„	„	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૧	સુરવાડા		„ „ ૬	„	„	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૨	હોજ		પાલેજ „ ૮	પાલેજ	પાલેજ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૩	ભરથાણા		મીયાંગામ „ ૨	મીયાંગામ	મીયાંગામ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૪	લીલોડ		પાલેજ „ ૧૪	પાલેજ	પાલેજ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૫	આમણગામ		મીયાંગામ „ ૪	મીયાંગામ	મીયાંગામ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૬	કુરાઇ		„ „ ૨	„	„	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૭	ઉમજ		„ „ ૧૫	„	„	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૮	વીરજઇ		„ „ ૭	„	„	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૯	સગડોળ		પાલેજ „ ૧૨	પાલેજ	પાલેજ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૦	ગણપતપુરા		ગંધારા „ ૧	મીયાંગામ	મીયાંગામ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૧	સણીઆર		પાલેજ „ ૮	પાલેજ	પાલેજ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૨	બચાર		મીયાંગામ „ ૪	મીયાંગામ	મીયાંગામ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૩	ઓટકા		„ „ ૪	„	„	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૪	હાંયોદ		„ „ ૪	„	„	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૫	સામરા		પાલેજ „ ૮	પાલેજ	પાલેજ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૬	ખાંધા		„ „ ૬	„		૦	૦	૦	૦	૦	૦

[illegible]	[illegible]	[illegible]						[illegible]						[illegible]
		[illegible]			[illegible]			[illegible]			[illegible]			
		પું.	પ.	નિ.	પું.	પ.	નિ.	પું.	પ.	નિ.	પું.	પ.	નિ.	
૧૧	૪૦	૬	૯	૪	૪	૦	૦	૦	૦	૧	૭	૭	૮	
૧૦	૪૬	૧૦	૭	૨	૩	૦	૦	૦	૦	૧	૭	૭	૮	
૧૦	૩૫	૬	૫	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૭	૫	૬	
૮	૪૬	૬	૧૧	૪	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૧૦	૮	
૮	૩૩	૫	૧૦	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૮	૪	
૭	૩૫	૧	૮	૩	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૬	૬	૫	
૫	૨૦	૦	૬	૦	૩	૦	૦	૧	૦	૨	૦	૬	૨	
૫	૧૭	૦	૭	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૭	૧	
૫	૧૬	૧	૨	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૨	૫	
૪	૧૮	૩	૫	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૫	૨	
૪	૧૩	૧	૩	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૫	
૪	૧૩	૧	૩	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૩	૦	
૪	૧૦	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૩	
૪	૮	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૩	
૩	૧૧	૫	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૩	
૩	૫	૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	
૩	૫	૦	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	
૨	૧૦	૨	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૨	૨	
૨	૯	૩	૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	
૨	૮	૩	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	
૨	૭	૧	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	
૨	૭	૦	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૨	

નંબર	ગામનું નામ	[illegible]	નજીકનું સ્ટેશન ને ગામ ત્યાંથી કેટલા માઈલ દૂર.	નજીકની પોસ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
૨૭	[illegible]		મીયાંગામ સ્ટે. ૧	મીયાંગામ	મીયાંગામ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૮	સીમળી		,, ,, ૮	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૯	વેમાર		,, ,, ૭	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૦	દેથાણ		લાકોદરા ,, ૧	પાલેજ	પાલેજ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૧	માલદ		મીયાંગામ ,, ૪	મીયાંગામ	મીયાંગામ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૨	પસા		પાલેજ ,, ૬	પાલેજ	પાલેજ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૩	ચોરંદા	[illegible]	મીયાંગામ ,, ૮	મીયાંગામ	મીયાંગામ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૪	સાયર		પાલેજ ,, ૬	પાલેજ	પાલેજ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૫	રણાપુર		મીયાંગામ ,, ૬	સીનોર	મીયાંગામ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૬	આમલા		,, ,, ૭	મીયાંગામ	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૭	સોમજ		પાલેજ ,, ૭	પાલેજ	પાલેજ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૮	છંછવા		મીયાંગામ ,, ૫	મીયાંગામ	મીયાંગામ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૯	હળદરવા		પાલેજ ,, ૨	પાલેજ	પાલેજ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૦	વેમારડી		મીયાંગામ ,, ૨	મીયાંગામ	મીયાંગામ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪૧	સાંસરોદ		પાલેજ ,, ૧	પાલેજ	પાલેજ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
						૮	૫	૦	૦	૧	૦
૫	તાલુકે સીનોર.										
૧	સીનોર		ચાંદોદ સ્ટે. ૧૧	સીનોર	ચાંદોદ	૨	૧	૧	૦	૦	૦
૨	સાંઢલી		કારવણ ,, ૬	,,	કારવણ	૦	૦	૦	૦	૦	૦

ઘરસંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થાન, પુસ્તક ભંડાર, તાડપત્રી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૨	૬	૧	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	
૨	૬	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	૨	
૨	૫	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	
૨	૪	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	
૨	૪	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૧	
૧	૭	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૨	૦	
૧	૩	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	
૧	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	
૧	૩	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૩	૦	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	૧	
૧	૩	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	
૧	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૩૦૧	૧૦૮૨	૧૫૩	૨૫૬	૫૪	૬૦	૦	૦	૩૨	૨૧	૫	૯૫	૨૩૧	૧૭૫	
૨૭	૮૦	૧૧	૨૦	૨	૫	૦	૦	૧	૦	૦	૯	૧૮	૧૪	
૭	૩૪	૧	૧૦	૧	૪	૦	૦	૦	૦	૦	૬	૧૦	૨	

નંબર.	ગામનું નામ	કોઈ રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઇલ દૂર.	નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પોષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	જ્ઞાનભંડાર પાંજરાપોળ.	સભા મંડળ.
૨૫	બીથલી	વડોદરા રાજ્યના તાબાનું.	ચાંદોદ સ્ટે. ૩	સીનોર	ચાંદોદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૬	બરકાલ		,, ,, ૫	બરકાલ	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૭	તેરસા		મંડાલા ,, ૬	સીનોર	મંડાલા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૮	માલપુર		ટેન તલાવ ,, ૪	,,	ટેનતલાવ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૯	અચીસરા		મંડાલા ,, ૩	મંડાલા	મંડાલા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૦	કુકસ		ટેન તલાવ ,, ૮	સીનોર	ટેનતલાવ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩૧	જાંજડ		,, ,, ૬	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
						૨	૧	૧	૦	૦	૦
૬	તાલુકે સંખેડા મેવાસ										
૧	સંખેડા		બહાદરપુર સ્ટે. ૧	સંખેડા	બહાદરપુર	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨	ભાટપુર		,, ,, ૫	,,	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩	અમરોલી		,, ,, ૧૨	બહાદરપુર	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪	વાસણા		,, ,, ૧૨	કોસીંદ્રા	,,	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૫	બોડેલી		બોડેલી ,, ૧૨	બોડેલી	બોડેલી	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૬	વાડીયા		ચાણોદ ,, ૧૨	વાડીયા	ચાણોદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૭	કોસીંદ્રા		બહાદરપુર ,, ૧૨	કોસીંદ્રા	બહાદરપુર	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૮	બુજેઠા		ચાણોદ ,, ૨	ચાણોદ	ચાણોદ	૦	૦	૦	૦	૦	૦

ઘરસંખ્યા.	કુલ વસ્તિ સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૧	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૨	૦	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૧	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૧	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૨	૦	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૧	૧	૦	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૯૯	૨૫૬	૬૩	૯૧	૧૪	૨૩	૦	૦	૧	૦	૦	૫૦	૯૧	૪૩	
૯	૨૧	૮	૮	૧	૬	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૭	૧	
૫	૨૨	૪	૫	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૫	૨	
૩	૧૭	૪	૫	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૦	૨	૧	૧	
૨	૧૧	૦	૫	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૧	
૨	૫	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૧	
૧	૫	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૧	૦	
૧	૪	૧	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૦	
૧	૪	૦	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	

[illegible]	[illegible]	[illegible]						[illegible]						[illegible]
		[illegible]			[illegible]			[illegible]			[illegible]			
		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
૧	૪	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૧	૦	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૨૭	૧૦૩	૧૦	૧૬	૪	૨	૦	૦	૦	૩	૨	૧૧	૧૩	૪	
૧૫૬	૪૦૦	૫૬	૬૩	૨૮	૨૫	૨	૨	૯૫	૨૧	૨૮	૩૧	૫૧	૧૮	
૧૨	૩૦	૧૫	૧	૩	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૨	૫	૩	
૮	૨૨	૨	૫	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૫	
૭	૩૪	૪	૧૦	૦	૦	૦	૦	૩	૧	૦	૫	૫	૧	
૬	૨૬	૭	૫	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૫	૫	
૪	૧૪	૪	૨	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૨	૧	
૨	૧૨	૪	૩	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૦	
૨	૯	૧	૨	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૨	૦	
૨	૪	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	
૨	૩	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૧	૮	૩	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	૦	
૧	૬	૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૨	
૧	૫	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૨	
૧	૪	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૧	

નંબર.	ગામનું નામ	કોનું રાજ્ય	નજીકનું સ્ટેશન યા મોટું ગામ તથા તેનાથી કેટલા માઈલ દૂર.			નજીકની પોષ્ટ ઓફીસ.	નજીકની તાર ઓફીસ.	દેરાસર સંખ્યા.	ઉપાશ્રય તથા પોષધશાળા.	ધર્મશાળા.	પાઠશાળા.	[illegible]	[illegible]
૧૫	વસાઇ	વડોદરાના ગાયકવાડ સરકારનું.	ડભોઇ	સ્ટે	૧	ડભોઇ	ડભોઇ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૬	માંગરોલ		”	”	૮	”	”	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૭	કનારડા		”	”	૫	”	”	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૮	કઇનો		”	”	૬	”	”	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૧૯	રાજલી		”	”	૮	”	”	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૦	અંતોલી		ભીલાપુર	”	૫	”	ભીલાંપુર	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨૧	નારીઆ		મંડાલા	”	૩	મંડાલા	મંડાલા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
								૧૧	૫	૦	૬	૧	૧
૮	તાલુકે વાઘોડીયા.												
૧	માંડોદર		ડભોઈ	સ્ટે.	૯	ડભોઇ	ડભોઇ	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૨	ભણીયારા		વડોદરા	”	૫	વડોદરા	વડોદરા	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૩	રસુલાબાદ		”	”	૫	”	”	૦	૦	૦	૦	૦	૦
૪	કુમેટા		”	”	૭	”	”	૦	૦	૦	૦	૦	૦
								૦	૦	૦	૦	૦	૦

ઘર સંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૧	૩	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૩	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૩	૦	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૩	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	
૧	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	
૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૨૦૮	૬૭૧	૧૦૮	૧૪૦	૩૮	૩૦	૨	૨	૪૩	૫૩	૨૬	૪૭	૬૪	૮૮	
૫	૨૨	૩	૭	૩	૦	૦	૦	૦	૧	૦	૨	૫	૧	
૨	૭	૦	૧	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૦	
૧	૮	૦	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૩	૦	
૧	૨	૧	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૯	૩૯	૪	૧૧	૫	૧	૦	૦	૦	૧	૦	૪	૧૨	૧	

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.						ગચ્છ.			
		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	પરચુરણ.	તપા.	આગમ.	[illegible]	પરચુરણ.
૧	તાલુકે વડોદરા.										
૧	વડોદરા	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	૧૬	દ. માં. ૪, ગ. ૨, પા. ૨૩, દ. ઓ. ૩૦, દ. ૫,	[illegible]	[illegible]	[illegible]	પા. ૩, પા. ૨. લો, પો. ૪૭, ગ. ૪૨, આ. ૧૬૬,
૨	[illegible]	૦	૦	૦	[illegible]	૦		૦	૫૫	૫૭	લો. પો. ૮૬, આ. ૬૫,]
૩	[illegible]	૦	૨૨	૦	૦	૦		૦	૧૩	૦	આ. ૧૬,
૪	[illegible]	૦	૬૭	૦	૦	૦		૬૭	૦	૦	
૫	[illegible]	૦	૨૫	૦	૦	૦		૧૯	૬	૦	
૬	[illegible]	૦	૩૮	૦	૦	૦		૦	૩૮	૦	
૭	[illegible]	૦	૨૯	૦	૦	૦		૨૯	૦	૦	
૮	[illegible]	૦	૦	૦	૦	૨૦		૨૦	૦	૦	
૯	[illegible]	૦	૦	૨૦	૦	૦		૦	૨૦	૦	
૧૦	[illegible]	૦	૦	૧૬	૦	૦		૦	૧૬	૦	
૧૧	[illegible]	૦	૦	૨૦	૦	૦		૨૦	૦	૦	
૧૨	[illegible]	૦	૧૯	૦	૦	૦		૧૯	૦	૦	
૧૩	[illegible]	૦	૦	૦	૧૭	૦		૦	૦	૮	આ. ૬, [illegible]
૧૪	[illegible]	૦	૦	૧૧	૦	૦		૧૧	૦	૦	
૧૫	[illegible]	૦	૦	૧૧	૦	૦		૧૧	૦	૦	
૧૬	[illegible]	૦	૦	૧૦	૦	૦		૧૦	૦	૦	
૧૭	[illegible]	૦	૧૩	૦	૦	૦		૧૩	૦	૦	
૧૮	[illegible]	૦	૦	૮	૦	૦		૮	૦	૦	
૧૯	[illegible]	૦	૦	૮	૦	૦		૦	૮	૦	
૨૦	[illegible]	૦	૦	૭	૦	૦		૭	૦	૦	
૨૧	[illegible]	૦	૦	૭	૦	૦		૭	૦	૦	

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.						ગચ્છ.			
		ઓ. દી.	શ્રી. દી.	શ્રી. ભ.	ની. દી.	ની. પ.	પરચુરણ.	તપા.	ખરતર.	પુનમ.	પરચુરણ.
૨૨	જેતેશીકુવા	૦	૬	૦	૦	૦		૬	૦	૦	
૨૩	અટાલી	૦	૦	૬	૦	૦		૬	૦	૦	
૨૪	દંતેશ્વર	૦	૦	૨	૦	૪		૪	૦	૨	
૨૫	વડસાલા	૦	૦	૫	૦	૦		૦	૫	૦	
૨૬	આણખી	૦	૦	૧૫	૦	૦		૦	૧૫	૦	
૨૭	કાંપરોટા	૦	૫	૦	૦	૦		૦	૦	૦	અં. ૫,
૨૮	બામણવા	૦	૪	૦	૦	૦		૪	૦	૦	
૨૯	ચારેદા	૦	૪	૦	૦	૦		૦	૪	૦	
૩૦	કરાલી	૦	૦	૩	૦	૦		૦	૩	૦	
૩૧	અટલાદ	૦	૩	૦	૦	૦		૦	૦	૦	અં. ૩,
૩૨	રાયપુરા	૦	૦	૨	૦	૦		૦	૨	૦	
૩૩	કમળાગામડી	૦	૦	૨	૦	૦		૦	૨	૦	
૩૪	કંડેકોઈ	૦	૦	૨	૦	૦		૨	૦	૦	
૩૫	વસો	૦	૦	૦	૦	૨		૨	૦	૦	
૩૬	રામનાથ	૦	૦	૧	૦	૦		૧	૦	૦	
		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	૬૨	૬૪	[illegible]	[illegible]	[illegible]	૮૮૬

૨ તાલુકે પેટલાદ.

૧	પેટલાદ	૦	[illegible]	૦	૮૮	૬	મા. શ્રી. ૧,	૦		૦ ૮૮	અં. ૮૧,
૨	નાર	૦	૨૩	૦	૦	૦	દ. પો. ૨૧૬,	[illegible]	૧૪	૦	અં. ૧૨,

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.						[illegible]			
		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	પરચુરણ.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	પરચુરણ.
૩	સોજીત્રા	૦	૧૦૪	૦	૪	૩	ભા. ૨૬,	૨૬	૯૮	૦	ગા. ૫, લો. ૫,
૪	વટાદરા	૦	૧૬૧	૦	૦	૦		૮	૦	૯૬	અં. ૧૭,
૫	વસોપુરા	૦	૧૧	૦	૩૦	૬૯		૦	૦	૦	શ. ૧૧૦,
૬	દેવાવાંટા	૦	૯૪	૦	૦	૦		૬૩	૦	૦	અં. ૩૧,
૭	દેવા	૦	૯૩	૦	૦	૦		૦	૦	૪૮	અં. ૪૫,
૮	કાવીઠા	૫૧	૦	૦	૦	૦	બ્રા ૯, ક. પ. ૮,	૬૬	૦	૦	
૯	ગંભીરા	૦	૪	૪૭	૧	૦		૫૨	૦	૦	
૧૦	કાસર	૦	૬૫	૦	૦	૦		૪૪	૦	૧૫	અં. ૬,
૧૧	ડભોઉ	૦	૪૩	૦	૦	૦		૦	૨૦	૬	અં. ૧૭,
૧૨	ચમારા	૦	૦	૩૪	૦	૫		૩૯	૦	૦	
૧૩	કોસીંદરા	૦	૦	૪૧	૦	૦		૪૧	૦	૦	
૧૪	ડેમોલ	૦	૨૯	૦	૦	૦		૦	૦	૨૯	
૧૫	વાડવોલ	૪૮	૦	૦	૧૯	૦		૦	૦	૦	અં. ૬૨, ખ. ૫,
૧૬	બામણગામ	૦	૦	૫૪	૦	૭		૬૧	૦	૦	
૧૭	ભડકદ	૦	૩૨	૦	૦	૦		૦	૩૨	૦	
૧૮	પાડગોલ	૦	૪૭	૦	૦	૦		૪૭	૦	૦	
૧૯	મહેલાદ	૦	૦	૪૦	૦	૦		૪૦	૦	૦	
૨૦	જણસણ	૧૯	૦	૦	૨	૦		૨	૦	૧૯	
૨૧	મલાતજ	૦	૧૨	૯	૦	૦		૨૧	૦	૦	
૨૨	ફેણાય	૦	૦	૧	૨૨	૦		૦	૦	૦	અ. ૨૩,
૨૩	ચાંગા	૩	૬	૦	૦	૦		૭	૦	૦	પુ. ૨,
૨૪	સંજાયા	૦	૨૭	૦	૦	૦		૨૭	૦	૦	
૨૫	કીનખલોડ	૦	૦	૧૨	૦	૦		૧૨	૦	૦	

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.						ગચ્છ.			
		વી. ઓ.	વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	વી. પો.	દ. પો.	પરચુરણ.	તપા.	આગર.	ઢુંઢક.	પરચુરણ.
૨૬	કણજટ	૧૬	૦	૦	૦	૦		૦	૦	૦	ખ. ૧૬,
૨૭	ઞીસવા	૧૧	૦	૦	૪	૦		૦	૦	૧૫	
૨૮	પરોલ	૦	૮	૦	૦	૦		૦	૮	૦	
૨૯	બાંધણી	૦	૧૪	૦	૦	૦		૧૪	૦	૦	
૩૦	કરોલી	૦	૧૧	૦	૦	૦		૧૧	૦	૦	
૩૧	વીસનોલી	૦	૮	૦	૦	૦		૮	૦	૦	
૩૨	ઝારોડા	૭	૦	૦	૦	૦		૦	૦	૦	અં. ૭,
૩૩	પેટલી	૦	૪	૦	૦	૦		૪	૦	૦	
૩૪	ભાદરણ	૨	૦	૦	૦	૦		૦	૦	૨	
૩૫	સાંસેજ	૦	૨	૦	૦	૦		૨	૦	૦	
૩૬	બાલંટા	૦	૦	૦	૨	૦		૦	૦	૨	
૩૭	માંગરોલ	૦	૧	૦	૦	૦		૦	૧	૦	
		૧૫૩	૮૩૩	૨૨૮	૧૨૨	૮૭	૩૦૫	૮૫૮	૧૭૪	૩૨૦	૪૧૪
૩	તાલુકે પાદરા.										
૧	પાદરા	૨૪	૨૩૩	૮૬	૦	૫૦		૫૬	૦	૨૩૩	ખ. ૪, અ. ૨૧, દ. ૧૬, અં. ૧૭,
૨	દરાપુરા	૦	૧૫૨	૦	૦	૦	વી. ની. ૬,	૪	૧૪	૧૫૨	
૩	સુજપુર	૦	૦	૧૧	૦	૦		૧૧	૦	૦	
૪	મોભા	૦	૪	૬	૦	૦	દ. ઓ. ૩૩,	૦	૦	૮૩	
૫	ગવાસદ	૦	૦	૪૧	૦	૦		૪૧	૦	૦	

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.						ગચ્છ.			
		વી. ઓ.	વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	વી. પો.	દ. પો.	પરચુરણ.	તપા.	સાગર.	લુંકા.	પરચુરણ.
૬	સાંધી	૦	૦	૦	૦	૦	વી. ની. ૪૦,	૦	૪૦	૦	
૭	મેસર	૦	૩૦	૦	૦	૦		૦	૪	૦	અ. ૨૬,
૮	ધાયજ	૦	૭	૦	૦	૦	વી. ની. ૨૯,	૦	૩૬	૦	
૯	કુરાલ	૦	૩૦	૦	૦	૦		૨૨	૦	૪	અ. ૪,
૧૦	વડુ	૦	૦	૧૭	૦	૦		૧૭	૦	૦	
૧૧	અભોલ	૦	૦	૦	૦	૨	દ. ઓ. ૧૮,	૨	૦	૧૮	
૧૨	સાણપુર	૦	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૧૯,	૦	૦	૧૯	
૧૩	ડભાસા	૦	૦	૧૪	૦	૦		૧૪	૦	૦	
૧૪	એકલબારા	૦	૦	૨૧	૦	૦		૨૧	૦	૦	
૧૫	પીંડાયા	૦	૦	૧૭	૦	૦		૧૭	૦	૦	
૧૬	આંતી	૦	૦	૦	૧૫	૦		૦	૧૫	૦	
૧૭	કણજા	૦	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૧૨,	૧૨	૦	૦	
૧૮	રણું	૦	૦	૨૧	૦	૦		૨૧	૦	૦	
૧૯	કાંદા	૦	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૭,	૦	૦	૭	
૨૦	ચાણસદ	૦	૦	૦	૦	૦	વી. ની. ૨૦,	૦	૨૦	૦	
૨૧	તીથોર	૦	૦	૭	૦	૦		૭	૦	૦	
૨૨	પીંપળી	૦	૦	૫	૦	૦	વી. ની. ૭,	૭	૫	૦	
૨૩	દાણોલી	૦	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૮,	૦	૦	૮	
૨૪	રાજુપુરા	૦	૦	૮	૦	૦		૮	૦	૦	
૨૫	સાદરા	૦	૦	૫	૦	૦		૫	૦	૦	
૨૬	સરસવણી	૦	૦	૦	૦	૦	વી. ની. ૫,	૦	૫	૦	
૨૭	ગયાપુર	૦	૦	૩	૦	૦		૩	૦	૦	
૨૮	સોખડાખુર્દ	૦	૦	૫	૦	૦		૦	૦	૫	
૨૯	ચીત્રાલ	૦	૦	૫	૦	૦		૫	૦	૦	

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.						જમાત.			
		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	પરચુરણ.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	પરચુરણ.
૩૦	વીસરામપુરા	૦	૦	૦	૦	૦		૫	૦	૦	
૩૧	લનીપુરા	૦	૪	૦	૦	૦		૦	૦	૪	
૩૨	આંપલા	૦	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૨,	૦	૦	૨	
૩૩	ઠીકરીઆ	૦	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ ૨	૦	૦	૨	
૩૪	ઉમરાયા	૦	૦	૦	૦	૦		૨	૦	૦	
૩૫	વણછરા	૦	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૨,	૨	૦	૦	
૩૬	ટબકા	૦	૦	૦	૦	૦		૧	૦	૦	
૩૭	ઠીકરીઆ મહેનું	૦	૦	૦	૦	૦	વી. ની. ૧,	૦	૧	૦	
		૨૪	[illegible]	[illegible]	૧૫	૫૨	૨૧૧	[illegible]	[illegible]	[illegible]	૬૧
૪	તાલુકે ચોરંદા.										
૧	ચોરંદા	૦	૦	૪	૦	૦		૪	૦	૦	
૨	મીયાંગામ	૦	[illegible]	૬૨	૦	૦	રજ. ૨,	[illegible]	૬૨	૦	
૩	દરજણ	૦	૪૩	૩૪	૨૧	૦		૯૮	૦	૦	
૪	પાટીઆપુરા	૦	૩૯	૧૬	૦	૦		૦	૧૨	૪૩	
૫	અણસ્તુ	૦	૦	૪૦	૦	૦		૦	૦	૪૦	
૬	ડોરલ	૦	૦	૪૪	૦	૦		૪૪	૦	૦	
૭	વલણ	૦	૦	૩૫	૦	૦		૩૫	૦	૦	
૮	મેથી	૦	૦	૪૬	૦	૦		૪૬	૦	૦	
૯	ગંધારા	૦	૦	૩૩	૦	૦		૩૩	૦	૦	
૧૦	માનપોર	૦	૦	૩૫	૦	૦		૩૫	૦	૦	

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.						[illegible]			
		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	પરચુરણ.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	પરચુરણ.
૧૧	સુરસાડા	૦	૦	૨૦	૦	૦		૨૦	૦	૦	
૧૨	ડોજ	૦	૦	૧૭	૦	૦		૧૭	૦	૦	
૧૩	ભરથાણા	૦	૦	૧૬	૦	૦		૧૬	૦	૦	
૧૪	લીલોડ	૦	૧૩	૦	૪	૦	મુ ૧,	૧૪	૪	૦	
૧૫	ખામણગામ	૦	૦	૧૩	૦	૦		૧૩	૦	૦	
૧૬	કુરાઇ	૦	૦	૧૩	૦	૦		૧૩	૦	૦	
૧૭	ઉમજ	૦	૦	૧૦	૦	૦		૧૦	૦	૦	
૧૮	વીરજાઇ	૦	૦	૫	૦	૦	ઠ. એો. ૩,	૦	૦	૦	અં. ૮,
૧૯	સગરોળ	૦	૧૧	૦	૦	૦		૧૧	૦	૦	
૨૦	ગણપતપુરા	૦	૦	૨	૩	૦		૫	૦	૦	
૨૧	સણીઆર	૦	૦	૫	૦	૦		૫	૦	૦	
૨૨	બચાર	૦	૦	૧૦	૦	૦		૧૦	૦	૦	
૨૩	બોડકા	૦	૦	૯	૦	૦		૯	૦	૦	
૨૪	હાંસોદ	૦	૦	૮	૦	૦		૮	૦	૦	
૨૫	સામરા	૦	૭	૦	૦	૦		૦	૦	૭	
૨૬	ખાંધા	૦	૦	૭	૦	૦		૭	૦	૦	
૨૭	જીથરડી	૦	૦	૬	૦	૦		૬	૦	૦	
૨૮	સીમળી	૦	૦	૬	૦	૦		૬	૦	૦	
૨૯	વેમાર	૦	૦	૫	૦	૦		૫	૦	૦	
૩૦	દેથાણ	૦	૪	૦	૦	૦		૪	૦	૦	
૩૧	ધાવટ	૦	૦	૪	૦	૦		૪	૦	૦	
૩૨	પરા	૦	૦	૭	૦	૦		૭	૦	૦	
૩૩	અરસુંડા	૦	૦	૩	૦	૦		૩	૦	૦	
૩૪	સાઅર	૦	૩	૦	૦	૦		૩	૦	૦	

	ગામનું નામ.	જાતિ.					પરચુરણ.	[illegible]			પરચુરણ.
		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	
૩૫	રણાપુર	૦	૦	૩	૦	૦		૩	૦	૦	
૩૬	અભરા	૦	૦	૩	૦	૦		૩	૦	૦	
૩૭	સોમરા	૦	૦	૩	૦	૦		૩	૦	૦	
૩૮	છંછવા	૦	૦	૨	૦	૦		૨	૦	૦	
૩૯	હુળદરવા	૦	૨	૦	૦	૦		૨	૦	૦	
૪૦	વેમારડી	૦	૦	૨	૦	૦		૨	૦	૦	
૪૧	સાંસરોદ	૦	૨	૦	૦	૦		૨	૦	૦	
		૦	[illegible]	[illegible]	૨૮	૦	૬	[illegible]	૭૮	૬૦	૮
૫	તાલુકે સીનોર.										
૧	સીનોર	૦	૦	૦	૨	૦	દ.ઓ.૭૫.પા ૩,	૧૦	૪	૧	અ. ૬૫,
૨	સાંઢલી	૦	૩૪	૦	૦	૦		૦	૦	૩૪	
૩	માલસર	૦	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૨૪,	૦	૦	૦	અ. ૨૪,
૪	મીઢોલ	૦	૨૧	૦	૦	૦		૨૧	૦	૦	
૫	ઢોકુળીઆ	૦	૦	૨	૦	૦	દ. ઓ. ૧૦,	૨	૦	૦	અ. ૧૦,
૬	માંડવા	૦	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૨૫,	૦	૦	૦	અ. ૨૫,
૭	મોટા કરાળા	૦	૧૪	૦	૦	૦		૦	૦	૧૪	
૮	અવાખલ	૦	૧૪	૦	૦	૦		૦	૩	૧૧	
૯	ટીંબરવા	૦	૫	૭	૦	૦		૭	૦	૫	
૧૦	સુરાશામળ	૦	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૧૨,	૦	૦	૦	અ. ૧૨,
૧૧	સીમળી	૦	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૨૦,	૦	૦	૦	અ. ૨૦,

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.						ગચ્છ.			
		વી. ઓ.	વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	વી. પો.	દ. પો.	પરચુરણ.	તપા.	સાગર.	ઢુંઢીઆ.	પરચુરણ.
૧૨	માંજરોળ	૦	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૧૫,	૧૫	૦	૦	
૧૩	ઉન્તરાજ	૦	૧૦	૦	૦	૦		૦	૦	૦	અ. ૧૦,
૧૪	પુનીયાદ	૦	૭	૦	૦	૦		૦	૭	૦	
૧૫	વરખડ	૦	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૪,	૦	૦	૦	અ. ૪,
૧૬	અંબાલી	૦	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ ૩,	૦	૦	૦	અ. ૩,
૧૭	દીવેલ	૦	૦	૧૨	૦	૦		૧૨	૦	૦	
૧૮	વણીયાદ	૦	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૪,	૦	૦	૦	અ. ૪,
૧૯	તરવા	૦	૪	૦	૦	૦		૦	૦	૪	
૨૦	છાણભોઈ	૦	૪	૦	૦	૦		૪	૦	૦	
૨૧	કરનારી	૦	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૪,	૦	૦	૦	અ. ૪,
૨૨	કણજેઠા	૦	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૩,	૦	૦	૦	અ. ૩,
૨૩	ગરાડી	૦	૩	૦	૦	૦		૦	૩	૦	
૨૪	અણદી	૦	૩	૦	૦	૦		૦	૩	૦	
૨૫	બીથલી	૦	૦	૨	૦	૦		૨	૦	૦	
૨૬	બરકાલ	૦	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૨,	૦	૦	૦	અ. ૨,
૨૭	તેરસા	૦	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૨,	૦	૦	૦	અ. ૨,
૨૮	માલપુર	૦	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૨,	૦	૦	૦	અ. ૨,
૨૯	અચીસરા	૦	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૨,	૦	૦	૦	અ. ૨,
૩૦	ફુકસ	૦	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૧,	૦	૦	૦	અ. ૧,
૩૧	જાંજડ	૦	૧	૦	૦	૦		૧	૦	૦	
		૦	૨૦	૨૩	૨	૦	૨૧૧	૭૪	૨૦	૬૯	૧૯૩

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ. વી. ઓ.	વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	વી. પો.	દ. પો.	પરચુરણ.	ગચ્છ. તપા.	સાગર.	ઢુંઢક.	પરચુરણ.
૬	તાલુકે સંખેડા મેવાસ.										
૧	સંખેડા	૦	૩૦	૧	૦	૦		૦	૦	૩૧	
૨	બાટપુર	૦	૨૨	૦	૦	૦		૦	૮	૧૪	
૩	અંમરોલી	૦	૧૭	૦	૦	૦		૦	૦	૧૭	
૪	વાસણા	૦	૧૧	૦	૦	૦		૦	૦	૧૧	
૫	ઓરવી	૦	૦	૩	૦	૨		૨	૩	૦	
૬	વાડીયા	૦	૫	૦	૦	૦		૦	૦	૫	
૭	કોસીંદ્રા	૦	૫	૦	૦	૦		૦	૫	૦	
૮	ભુજેદા	૦	૪	૦	૦	૦		૦	૦	૪	
૯	તીલકવાડા	૦	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૨,	૦	૦	૦	અ. ૨,
૧૦	હાલીતલાવડી	૦	૧	૦	૦	૦		૦	૧	૦	
		૦	૯૫	૪	૦	૦	૨	૨	૧૭	૮૨	૨
૭	તાલુકે ડભોઇ.										
૧	ડભોઇ	૦	[illegible]	૦	૦	૦		૦	૯૪	[illegible]	
૨	વ્યારા	૦	૬	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૩૧,	૦	૦	૬	અ ૩૧,
૩	હેલાર	૦	૨૨	૦	૦	૦		૦	૮	૧૪	
૪	વડજ	૦	૩૪	૦	૦	૦		૦	૧૧	૨૩	
૫	અણુંદણુ	૦	૨૬	૦	૦	૦		૨૬	૦	૦	
૬	છચાલ	૦	૮	૬	૦	૦		૬	૦	૮	
૭	ધમેલી	૦	૧૨	૦	૦	૦		૦	૦	૧૨	

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.						ગચ્છ.			
		શ્વે. દી.	દિ. દી.	દિ. વં.	સ્થા. દી.	સ્થા. વં.	પરચુરણ.	તપા.	ખરતર.	અંચલ.	પરચુરણ.
૧૨	માંજરોળ	૦	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૧૫,	૧૫	૦	૦	
૧૩	ઉત્તરાજ	૦	૧૦	૦	૦	૦		૦	૦	૦	અ. ૧૦,
૧૪	પુનીયાદ	૦	૭	૦	૦	૦		૦	૭	૦	
૧૫	વરખડ	૦	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૪,	૦	૦	૦	અ. ૪,
૧૬	અંબાલી	૦	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ ૩.	૦	૦	૦	અ. ૩,
૧૭	દીવેલ	૦	૦	૧૨	૦	૦		૧૨	૦	૦	
૧૮	વણીયાદ	૦	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૪,	૦	૦	૦	અ. ૪,
૧૯	તસ્વા	૦	૪	૦	૦	૦		૦	૦	૪	
૨૦	છાણુભોઈ	૦	૪	૦	૦	૦		૪	૦	૦	
૨૧	કરનાલી	૦	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૪,	૦	૦	૦	અ. ૪,
૨૨	કણજેઠા	૦	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૩,	૦	૦	૦	અ. ૩,
૨૩	ગરાડી	૦	૩	૦	૦	૦		૦	૩	૦	
૨૪	અસુદ્રી	૦	૩	૦	૦	૦		૦	૩	૦	
૨૫	બીથલી	૦	૦	૨	૦	૦		૨	૦	૦	
૨૬	બરકાલ	૦	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૨,	૦	૦	૦	અ. ૨,
૨૭	તેરસા	૦	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૨,	૦	૦	૦	અ. ૨,
૨૮	માલપુર	૦	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૨,	૦	૦	૦	અ. ૨,
૨૯	અચીસરા	૦	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૨,	૦	૦	૦	અ. ૨,
૩૦	કુકસ	૦	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૧,	૦	૦	૦	અ. ૧,
૩૧	નંદેરડ	૦	૧	૦	૦	૦		૧	૦	૦	
		૦	૮૦	૨૩	૨	૦	૨૧૧	૭૪	૨૦	૧૬	૧૬૩

વડોદરા પ્રાંતની ડીરેકટરીનો રીપોર્ટ.

રાજ્ય　શ્રીમંત સરકાર ગાયકવાડ સેનાખાસખેલ સમશેર બહાદુરનું રાજ્ય મુંબાઇ ઇલાકાનાં સર્વ દેશી રાજ્યો કરતાં મોટું છે. એનો ઘણો ભાગ ગુજરાતમાં છે, અને કેટલોક ભાગ કાઠિયાવાડમાં છે. મહીકાંઠા રેવાકાંઠા. કાઠીઆવાડ વગેરેનાં ઘણાં ખરાં સંસ્થાનો ગાયકવાડ સરકારને ખરણી આપેછે ને તે ઇંગ્રેજ સરકાર વસુલ કરાવી આપેછે.

આ રાજ્ય ગુજરાતમાંના, કાઠીઆવાડમાંના, તેમ બ્રિટીશ જીલ્લાઓમાંના ગામો સાથે ઠેક ઠેકાણે તદન મળી ગયું છે તેથી તેની એકંદર સીમા આપી શકયા નથી. દરેક પ્રાંતની સીમા જે તે ઠેકાણે આપવામાં આવશે.

આ રાજ્યની રાજધાની વડોદરા શહેરમાં છે જે વિશ્વામિત્રી નદી ઉપર છે. આ રાજ્યના ૪ ભાગ કર્યા છે તે દરેકને પ્રાંત (જીલ્લા) કહેછે તે નીચે પ્રમાણે:—

૧ કડી પ્રાંત, ૨ વડોદરા પ્રાંત, ૩ નવસારી પ્રાંત, ૪ અમરેલી પ્રાંત કડી પ્રાંતની ડીરેકટરી ભાગ ૧ લામાં આપવામાં આવી છે. અમરેલી પ્રાંતની ડીરેકટરીનો સમાવેશ કાઠીઆવાડની ડીરેકટરીમાં કરવામાં આવશે. અને વડોદરા પ્રાંત તથા નવસારી પ્રાંતની ડીરેકટરી આ ભાગમાં આપવામાં આવી છે.

સીમા—વડોદરા પ્રાંતની ઉત્તરે ખેડા જીલ્લો. પૂર્વે રેવાકાંઠા અને પંચમહાલ, દક્ષિણે ભરૂચ જીલ્લો, રાજપીપલા સંસ્થાન તથા નર્મદાનદી, અને પશ્ચિમે ખંભાતનું સંસ્થાન તથા ખેડા જીલ્લો આવેલા છે.

રેલ્વે—આ પ્રાતમાં મુંબાઇથી અમદાવાદ જનારી બી. બી. એન્ડ સી. આઇ. રેલ્વેની મુખ્ય લાઇન ઉપરાંત શ્રીમંત ગાયકવાડ સરકારની ડભોઇ રેલ્વે આવેલી છે, તે નીચે પ્રમાણે:—

જંકશન		કયાં સુધી જાય છે અને કેટલા પૈસા બેસે છે.
વડોદરા	૧	મુંબઇથી અમદાવાદ જતી બી. બી. એન્ડ સી આઇ રેલ્વે ઉપર છે. વડોદરાથી મુંબઇ સુધીની થર્ડ કલાસ ટીકીટના રૂ. ૨-૧૩-૦ બેસે છે તેમજ અમદાવાદ સુધીના રૂ. ૦-૯-૦ બેસે છે.
	૨	વડોદરાથી ગોધરા સુધી (કૉર્ડલાઇન) ગોધરા સુધી થર્ડ કલાસની ટીકીટના રૂ. ૦-૮-૬ બેસે છે
વિશ્વામિત્રી	૧	વડોદરાથી ડભોઈ થઇને ચાંદોદ સુધી જાય છે વડોદરાથી ડભોઈ

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.						ગચ્છ.			
		વી. ઓ.	વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	વી. પો.	દ. પો.	પરચુરણ.	તપા.	સાગર.	દેવસુર.	પરચુરણ.
૮	લીંગથળી	૦	૯	૦	૦	૦		૦	૦	૯	
૯	નડા	૦	૪	૦	૦	૦		૪	૦	૦	
૧૦	સીતપુર	૦	૩	૦	૦	૦		૦	૦	૩	
૧૧	કરમાલ	૦	૮	૦	૦	૦		૦	૮	૦	
૧૨	જેતલાવડી	૦	૦	૬	૦	૦		૬	૦	૦	
૧૩	કરનેટ	૦	૫	૦	૦	૦		૦	૦	૫	
૧૪	કારવણ	૦	૪	૦	૦	૦		૦	૦	૪	
૧૫	વસાઇ	૦	૩	૦	૦	૦		૦	૦	૩	
૧૬	માંગરોલ	૦	૩	૦	૦	૦		૩	૦	૦	
૧૭	કનારડા	૦	૩	૦	૦	૦		૦	૦	૩	
૧૮	કઇનો	૦	૩	૦	૦	૦		૩	૦	૦	
૧૯	રાજલી	૦	૦	૨	૦	૦		૨	૦	૦	
૨૦	અંતોલી	૦	૨	૦	૦	૦		૦	૦	૨	
૨૧	નારીઆ	૦	૦	૧	૦	૦		૧	૦	૦	
		૦	૬૨૫	૧૫	૦	૦	૩૧	૫૧	૧૨૧	૪૬૮	૩૧
૮	તાલુકે વાઘોડીયા.										
૧	માંડાદર	૦	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૨૨,	૦	૦	૦	અ. ૨૨,
૨	ભણીયારા	૦	૦	૭	૦	૦		૭	૦	૦	
૩	રસુલાબાદ	૦	૦	૮	૦	૦		૮	૦	૦	
૪	કુમેટા	૦	૦	૨	૦	૦		૨	૦	૦	
		૦	૦	૧૭	૦	૦	૨૨	૧૭	૦	૦	૨૨

વડોદરાપ્રાંતની ડીરેકટરીનો રીપોર્ટ.

રાજ્ય — શ્રીમંત સરકાર ગાયકવાડ સેનાખાસખેલ સમશેર બહાદુરનું રાજ્ય મુંબાઈ ઈલાકાનાં સર્વ દેશી રાજ્યો કરતાં મોટું છે. એનો ઘણો ભાગ ગુજરાતમાં છે, અને કેટલોક ભાગ કાઠિયાવાડમાં છે. મહીકાંઠા રેવાકાંઠા, કાઠીઆવાડ વગેરેનાં ઘણાં ખરાં સંસ્થાનો ગાયકવાડ સરકારને ખંડણી આપેછે ને તે અંગ્રેજ સરકાર વસુલ કરાવી આપેછે.

આ રાજ્ય ગુજરાતમાંના, કાઠીઆવાડમાંના, તેમ બ્રિટીશ જીલ્લાઓમાંના ગામો સાથે ઠેક ઠેકાણે તદન મળી ગયું છે તેથી તેની એકંદર સીમા આપી શક્યા નથી. દરેક પ્રાંતની સીમા જે તે ઠેકાણે આપવામાં આવશે.

આ રાજ્યની રાજધાની વડોદરા શહેરમાં છે જે વિશ્વામિત્રી નદી ઉપર છે. આ રાજ્યના ૪ ભાગ કર્યા છે તે દરેકને પ્રાંત (જીલ્લા) કહેછે તે નીચે પ્રમાણે:—

૧ કડી પ્રાંત, ૨ વડોદરા પ્રાંત, ૩ નવસારી પ્રાંત, ૪ અમરેલી પ્રાંત કડી પ્રાંતની ડીરેકટરી ભાગ ૧ લામાં આપવામાં આવી છે. અમરેલી પ્રાંતની ડીરેકટરીનો સમાવેશ કાઠીઆવાડની ડીરેકટરીમાં કરવામાં આવશે, અને વડોદરા પ્રાંત તથા નવસારી પ્રાંતની ડીરેકટરી આ ભાગમાં આપવામાં આવી છે.

સીમા—વડોદરા પ્રાંતની ઉત્તરે ખેડા જીલ્લો, પૂર્વે રેવાકાંઠા અને પંચમહાલ, દક્ષિણે ભરુચ જીલ્લો, રાજપીપલા સંસ્થાન તથા નર્મદાનદી, અને પશ્ચિમે ખંભાતનું સંસ્થાન તથા ખેડા જીલ્લો આવેલા છે.

રેલ્વે—આ પ્રાંતમાં મુંબઈથી અમદાવાદ જનારી બી. બી. એન્ડ સી. આઈ. રેલ્વેની મુખ્ય લાઈન ઉપરાંત શ્રીમંત ગાયકવાડ સરકારની ડભોઈ રેલ્વે આવેલી છે, તે નીચે પ્રમાણે:—

જંકશન		ક્યાં સુધી જાય છે અને કેટલા પૈસા બેસે છે.
વડોદરા	૧	મુંબઈથી અમદાવાદ જતી બી. બી. એન્ડ સી આઈ. રેલ્વે ઉપર છે. વડોદરાથી મુંબઈ સુધીની થર્ડ કલાસ ટીકીટના રૂ. ૨–૧૩–૦ બેસે છે તેમજ અમદાવાદ સુધીના રૂ. ૦–૯–૦ બેસે છે.
	૨	વડોદરાથી ગોધરા સુધી (કૉર્ડલાઈન) ગોધરા સુધી થર્ડ કલાસની ટીકીટના રૂ. ૦–૮–૬ બેસે છે.
વિશ્વામિત્રી	૧	વડોદરાથી ડભોઈ થઈને ચાંદોદ સુધી જાય છે. વડોદરાથી ડભોઈ

(વડોદરા) સુધીની થર્ડ ક્લાસની ટીકીટના રૂ. ૦ ૬ ૩ અને ચાંદોદ સુધીના રૂ. ૦-૯ ૩ બેસે છે.

૨ વડોદરાથી માસર રોડ સુધી જાય છે તેની થર્ડ ક્લાસની ટીકીટના રૂ. ૦-૭-૬ બેસે છે.

ડભોઈ ૧ ડભોઇથી વડોદરા (વિશ્વામિત્રી) તરફ જાય છે.

૨ ડભોઈથી મીયાંગામ જંકશન તરફ જાય છે.

૩ ડભોઇથી બોડેલી સુધી જાય છે.

૪ ડભોઈથી ચાંદોદ સુધી જાય છે.

મીયાંગામ—૧ મીયાંગામથી નીકળી ડભોઈ જંકશન થઈને બોડેલી સુધી જાય છે. મીયાંગામથી ડભોઇ સુધીની થર્ડ ક્લાસની ટીકીટના રૂ. ૦-૬-૯ અને બોડેલી સુધીના રૂ. ૦-૧૪-૩ બેસે છે.

આણંદ જંકશનથી એક લાઇન પેટલાદ તરફ થઈને ખંભાત સુધી જાય છે. આણંદથી પેટલાદ સુધીની થર્ડ ક્લાસની ટીકીટના રૂ. ૦-૩-૦ બેસે છે.

આ પ્રાંતની જમીન ઘણે ભાગે સપાટ છે કોઇ કોઇ ઠેકાણે કોતરોઅને ટેકરા છે.

જમીન. બાજરો, ડાંગર, કોદરા વગેરે સાધારણ ધાન્યો ઘણું કરીને બધે ઠેકાણે થાય છે, પેટલાદ તાલુકાના ઉત્તર તરફના ભાગને ચરોતર કહે છે ત્યાંની જમીન ગોરાડુ ને રસાળ છે, તથા ઝાડ પણ પુષ્કળ છે. એમાં મુખ્ય પેદાશ તંબાકુની છે. ચોરંદા, શીનોર ને ડભોઇ મહાલની જમીન કાલી છે, એ ભાગને કાનમ કહે છે. તેમાં જુવાર ને કપાસ સારો થાય છે. ઉત્તર તરફનો સાવલી ને વાઘોડીઆ મહાલનો ભાગ ચોરાશી કહેવાય છે તેમાં મુખ્ય પેદાશ ડાંગરની છે. પાદરા તરફના ભાગને વાકળ કહે છે તેમાં બાજરી, શેરડી, કઠોળ ને તુવર પાકે છે. સંખેડા તાલુકાનો પૂર્વ તરફનો કેટલોક ભાગ જંગલ છે તેમાં સાધારણ ઇમારતી લાકડાં થાય છે, વલી એ મહાલમાં સોનગિરી તથા મોતીપરા ગામ આગલ પથ્થરની ખાણો છે તેમાંથી ઇમારતી કામના પથ્થર નીકળે છે.

શ્રીમંત સરકારે રાજ્ય વ્યવસ્થા સારૂ આ પ્રાંતના ૧૨ મહાલ પાડેલા છે. પરંતુ

તાલુકા. તેમાંના ૪ મહાલમાં આપણી વસ્તીવાળાં ગામો ઘણાંજ થોડાં હોવાથી સગવડની ખાતર બીજા મહાલોમાં જોડી દેવામાં આવ્યા છે. તેથી આ ઠેકાણે નીચે પ્રમાણે તાલુકા પાડવામાં આવ્યા છે.

૧ વડોદરા, ૨ પેટલાદ, ૩ પાદરા, ૪ ચોરંદા, ૫ શીનોર, ૬ સંખેડા, ૭ ડભોઇ, ૮ વાઘોડીઆ.

તાલુકો વડોદરા.

આ તાલુકાનું મુખ્ય શહેર વડોદરા છે, જે વિશ્વામિત્રી નદીને કાંઠે છે, તેમાં ૧ લાખ ઉપરાંત માણસની વસ્તી છે. એ ગાયકવાડી રાજ્યનું મુખ્ય શહેર હોવાથી તેમાં શ્રીમંત ગાયકવાડ સરકારની રાજગાદી છે. શેહેરમાં સુધરાઇ ખાતું કાઢેલું છે, તેથી પ્રથમના કરતાં ઘણો સુધારો થયો છે, ને કેટલેક ઠેકાણે રસ્તા પણ પહોળા કરવામાં આવ્યા છે, તથા નવા નવા મકાનો તથા સડકો બાંધવામાં આવી છે, તેથી પ્રથમના કરતાં શેહેરની શોભામાં સારો વધારો થયો છે. કોઠીમાં તથા ન્યાય મંદિરના ભવ્ય મકાનમાં મુખ્ય મુખ્ય અધિકારીઓની કચેરીઓ છે. એ શિવાય શહેરમાં લક્ષ્મીવિલાસ રાજમહેલ, નજરબાગનો બંગલો, માંડવી ને તેની પાસેની સરકારવાડાની જૂની હવેલીઓ, કોલેજ, ડફરીન હોસ્પીટલ, મોતીબાગનો બંગલો, ચીમનાબાઈ ટાવર, સ્ત્રીશિક્ષણપદ્ધતિ પાઠશાળા વગેરે કેટલીક જોવાલાયક ઇમારતો છે. સાર્વજનિક બાગ તથા રાજમહેલનો બાગ ઘણા મોટા ને જોવાલાયક છે. સાર્વજનીક બાગમાં ઘણું સુંદર સંગ્રહસ્થાન છે શહેર વચ્ચે સુરસાગર નામનું એક મોટું તળાવ છે. વળી આ શહેરમાં સાધારણ સુતરાઉ કાપડ તથા પાઘડીઓ થાય છે તથા વરાળયંત્રથી સુતર કાંતવાનો તથા વણવાનો મોટો સંચો છે.

અજવાજી સરોવરમાંથી નળ વાટે લોકોને મીઠું પાણી પૂરૂં પાડવામાં આવે છે. મકરપુરા વડોદરા શહેરથી ૩ ગાઉ છેટે છે ત્યાં ગાયકવાડ સરકારનો રાજમહેલ છે તે જોવા લાયક છે.

રેલ્વે--આણંદ ને ગોધરા રેલ્વેલાઇનની શાખા આ તાલુકાના કેલનપુર તથા વડોદરા શહેરના ગોયાગેટના સ્ટેશને થઇ મુંબઇ જનારી મોટી રેલ્વેને વિશ્વામિત્રી સ્ટેશને મળે છે.

આ તાલુકામાં ૨૦ દેરાસર છે (જુઓ મંદિરાવળી પૃષ્ઠ ૭૬ થી ૭૮) વડોદરા પ્રાંતની હદબહાર નજીકમાં આવેલા પ્રખ્યાત પાવાગઢના ડુંગર ઉપર

દેરાસર. છેવટમાં આપણું એકજ મંદિર રહ્યું હતું પણ ત્યાં આપણી જૈનની વસ્તી નહીં હોવાથી વ્યવસ્થા બરાબર નહીં સચવાવાથી આશાતના બહુ થતી હતી, ત્યારે ત્યાંથી મૂળ નાયક શ્રી ભીડભંજન પાર્શ્વનાથજી મહારાજની પ્રતિમાને વડોદરે લાવવામા આવેલ છે, અને તે હાલમાં શ્રી દાદા પાર્શ્વનાથજી મહારાજના દેરાસરમા બિરાજમાન છે.

ઉપાશ્રય તથા પોષધશાળા- આ તાલુકામાં ઉપાશ્રય તથા પોષધશાળા મળીને કુલ ૧૧ છે, તેમા વડોદરામા ૩ ઉપાશ્રય નીચે લખેલા ગચ્છના છે. તેમાં ૧ દેવસુર,

૧ અણુસુર. ૧ સાગર. એકંદરે મકાનની સ્થિતિ સાધારણ છે.

ધર્મશાળા—આ તાલુકામાં એક ધર્મશાળા છાણી ગામમાં છે તેમાં કોઇપણ પ્રકારની સોઇ નથી. વડોદરા જેવા શહેરમાં પણ આવી ધર્મશાળા જેવું કાંઇ સાધન માલુમ પડતું નથી.

પાઠશાળા—આ તાલુકાની ૩ પાઠશાળા વડોદરામાં છે તેનાં નામ નીચે પ્રમાણે:—

૧ શ્રી આત્મારામજી જૈન પાઠશાળા.

૧ ,, ,, ,, કન્યાશાળા.

૧ ,, ,, ,, સંસ્કૃત પાઠશાળા.

કેળવણી.—આ તાલુકામાં ધાર્મિક જ્ઞાનમાં પંચપ્રતિક્રમણ કરતાં વધારે જાણનારની સંખ્યા ૧૧ ની છે તે નીચે પ્રમાણે:—

વડોદરામાં—૩ પુરૂષ. ૬ સ્ત્રી. અને છાણીમાં ૨ પુરૂષ.

—ઇંગ્રેજીમાં મેટ્રીક અને તેથી ઓછા અભ્યાસવાળાની સંખ્યા ૭૭ ની છે તે તળ વડોદરામાં છે, તેમજ નીચે લખેલા નામવાળા ૪ ગ્રેજ્યુએટ પણ વડોદરામાં છે:—

મી. બાલાભાઇ મગનલાલ એલ. એમ. એન્ડ એસ.

મી. મણીલાલ બાલાભાઇ બી. એ. એલ. એલ. બી.

મી. કેશવલાલ બાલાભાઇ એલ. એમ. એન્ડ એસ.

મી. ચંદુલાલ બાલાભાઇ બી. એ.

—સાધારણ સંસ્કૃત જાણનારની સંખ્યા ૧૬ ની છે, તેમાં ૧૨ વડોદરામાં અને ૪ છાણીમાં છે.

પાંજરાપોળ. આ તાલુકામાં એક પાંજરાપોળ તળ વડોદરામાં છે, તેની દેખરેખ રાખનાર જૈનો સાથે અન્યધર્મીઓની કમીટી છે. વૈદની જોગવાઇ સારી છે. મકાનની સ્થિતિ સાધારણ છે. જાનવરોની સંખ્યા ૧૭૦૦ ના આશરે છે. આ પાંજરાપોળને ગાયકવાડ સરકાર તરફથી પાદરા તાલુકાના [illegible] ગામની કુલ ઉપજ દરસાલ મળે છે.

પુસ્તક ભંડાર—આ તાલુકામાં એક પુસ્તકભંડાર છે, અને તે તળ વડોદરામાં છે તેની અંદર તાડપત્ર ઉપર પ્રાચીન અને અર્વાચીન પુસ્તકો છે તેની સાથે પુસ્તકાલય પણ છે.

સભા.—આ તાલુકામાં એક સભામંડળ છે જે વડોદરામાં છે, તેનું "જૈન સદ્ વિચાર મંડળ" એવું નામ રાખવામાં આવેલું છે પણ તેનું કામ હાલ બંધ છે.

વસ્તી—આ તાલુકામાં ૨૬ ગામ છે. તેમાં ૫૬૧ ઘર છે, વસ્તીનું પ્રમાણ નીચે પ્રમાણે છે:—

	કું.	પ.	વિ.	કુલ	
પુરૂષ.	૪૪૬	૪૮૮	૧૩૫	= ૧૦૬૯	૨૦૯૬
સ્રી.	૨૨૯	૪૮૬	૩૧૨	= ૧૦૨૭	

તેમાં નીચે પ્રમાણે ઉમરવાર વિધવાઓની સંખ્યા છે:—

૨૦ વર્ષ અંદર	૨૦ થી ૩૦	૩૦ થી ૪૦	૪૦ ઉપર	કુલ
૧૨	૬૪	૮૭	૧૩૯	= ૩૧૨

વેપાર ઉદ્યોગ.—આ તાલુકામાં પુરૂષવર્ગ પૈકી ૫૭૭ વેપાર કરે છે, ૧૨૪ નોકરી કરે છે, ૨ ખેતી કરેછે બાકીના બાળક, વિદ્યાર્થી, વૃદ્ધ અને નિરૂદ્યમી છે.

તાલુકો પેટલાદ.

આ તાલુકાનું મુખ્ય શહેર પેટલાદ છે, તેમાં તાલુકાની રેવન્યુ [illegible] કચેરી તથા રેવન્યુ ઓફિસ છે, તેમજ [illegible], [illegible] ઉર્દુ અને ગુજરાતી સ્કૂલો છે દવાખાનું અને સુધરાઈ ખાતું પણ છે. આ [illegible] ૪ [illegible] છે. તેમાં ૨ [illegible] છે. [illegible] મહાદેવનું [illegible] [illegible] વિપુલ [illegible] છે. આ ગામમાં મુસલમાનની વસ્તી [illegible] છે અહીં સુતર [illegible] [illegible] છે, તેમજ [illegible] [illegible] છે, [illegible] [illegible] છે અને તે [illegible] [illegible] (દરિયાકાંઠે) [illegible] છે. આ [illegible] ગામમાં [illegible] [illegible] [illegible] છે

[illegible]—આ તાલુકાના [illegible] [illegible] [illegible] સુધી [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

દેરાસર—આ તાલુકામાં ૨૧ દેરાસર છે (જુઓ મંદિરાવળી પૃષ્ઠ ૮૪ થી ૮૬.)

આ તાલુકામાં ઉપાશ્રય તથા પૌષધશાળ મળી ૧૪ છે, તેમાં ૪ ગચ્છવાર છે. પેટલાદમાં ૧ ઉપાશ્રય દેવસુરગચ્છનો તથા ૧ પૌષધશાળા દેવસુર **ઉપાશ્રય તથા** ગચ્છની ડેલીની કહેવાય છે. અને વટાદરામાં ૧ દેવસુર ગચ્છનો **પૌષધશાળા.** અને ૧ અંચળગચ્છનો એમ બે ઉપાશ્રય છે. આ તાલુકાના કાવીઠા ગામના જૈનોની સ્થિતિ સાધારણ હોવાથી તેમજ પૈસાની અગવડતાને લીધે ઉપાશ્રય માટે જગ્યા ભાડે રાખેલી છે.

કેળવણી—આ તાલુકામાં ધાર્મિકજ્ઞાનમાં પંચપ્રતિક્રમણ કરતાં વધારે જાણનાર ૧ છે. તે તળ પેટલાદમાં છે.

—ઇંગ્રેજીમાં મેટ્રીક અને તેથી ઓછા અભ્યાસવાળાની સંખ્યા ૨૯ ની નીચે લખેલા ગામોમાં છે. પેટલાદમાં, ૮ વસોપુરામાં, ૧૩ બાકીના પરચુરણ ગામોમાં છે.

—સાધારણ રીતે સંસ્કૃત જાણનાર ૧ પેટલાદમાં છે.

આ તાલુકામાં ૨ પાંજરાપોળ છે, ૧ પેટલાદમાં ને બીજી વસોપુરામાં છે, દેખરેખ જૈનો સાથે અન્યધર્મીઓ રાખે છે. પેટલાદની પાંજરાપોળના મકા- **પાંજરાપોળ.** નની સ્થિતિ સારી છે પણ વસોપુરાની પાંજરાપોળની સ્થિતિ સાધારણ છે. એકેમાં વૈદની જોગવાઈ નથી. પેટલાદમાં ૪૦ ને વસોપુરામાં ૨૦ ના આશરે જાનવરોની સંખ્યા છે.

વસ્તી—આ તાલુકામાં ૩૭ ગામ છે, તેમાં ૪૭૨ ઘર છે, વસ્તીનું પ્રમાણ નીચે મુજબ છે:—

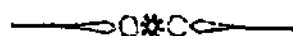
	કું.	પ.	વિ.		કુલ.	
પુરૂપ.	૪૬૩	૪૧૫	૧૦૪	=	૯૮૨	૧૭૯૬.
સ્ત્રી.	૧૯૫	૪૩૪	૧૮૫	=	૮૧૪	

તેમાં નીચે પ્રમાણે ઉમરવાર વિધવાઓની સંખ્યા છે:—

૨૦ વર્ષની અંદર	૨૦ થી ૩૦	૩૦ થી ૪૦	૪૦ ઉપર		કુલ.
૮	૩૧	૪૩	૧૦૩	=	૧૮૫

વેપાર ઉદ્યોગ—આ તાલુકામાં પુરૂપ વર્ગ પૈકી ૪૯૩ વેપાર કરે છે, ૪૬ નોકરી કરે છે, બાકીના બાળક, વિદ્યાર્થી, વૃદ્ધ અને નિરૂદ્યમી છે.

તાલુકો પાદરા.

આ તાલુકામાં મુખ્ય શહેર પાદરા છે. તેમાં ખાદી સારી થાય છે. અને દરાપુરા તથા બીજા ગામોમાં રંગવાનું કામ સારૂં થાય છે. વડોદરાથી (ગેનાગેટથી) પાદરા સુધીની રેલ્વે થર્ડ કલાસની ટીકીટના રૂ.-૩-૦ બેસે છે.

દેરાસર—આ તાલુકામાં ૧૧ દેરાસર છે. (જુઓ મંદીરાવલી પૃ. ૮૨)

ધર્મશાળા—આ તાલુકામાં બે ધર્મશાળા છે, તેમાંની ૧ પાદરામાં છે તે મહાજનની કહેવાય છે અને ૧ દરાપુરામાં છે તે દેવસુર ગચ્છની ટેલીની ધર્મશાળા કહેવાય છે.

પાઠશાળા—આ તાલુકામાં બે પાઠશાળા છે. ૧ પાદરામાં ને ૧ દરાપુરામાં છે તે બંને આત્મારામજી જૈનપાઠશાળાના નામથી ઓળખાય છે. પાદરાની પાઠશાળામાં વિદ્યાર્થીની સંખ્યા ૧૦૪ ના આશરે છે.

કેળવણી—આ તાલુકામાં ઇંગ્રેજીમાં મેટ્રીક અને તેથી ઓછા અભ્યાસવાળાની સંખ્યા ૩૭ ની નીચેના ગામોમાં છે ૩૩ પાદરામાં. ૩ દરાપુરામાં ૧ વડુમાં.

—સાધારણ સંસ્કૃત જાણનાર ૨ માણસ પાદરામાં છે.

પાંજરાપોળ. આ તાલુકામાં ૨ પાંજરાપોળ છે ૧ પાદરામાં ને ૧ દરાપુરામાં છે, તેની દેખરેખ જૈનો સાથે અન્યધર્મીઓ રાખે છે બંને પાંજરાપોળમાં વૈદની જોગવાઈ નથી. પાદરાની પાંજરાપોળના મકાનની સ્થિતિ સાધારણ છે. તેમાં જાનવરો ૧૦૦ ના આશરે રહે છે. દરાપુરાની પાંજરાપોળના મકાનની સ્થિતિ સારી છે, તેમાં જાનવરોની સંખ્યા ૪૦ ની છે.

પુસ્તકભંડાર— આ તાલુકામાં ૧ પુસ્તકભંડાર પાદરામાં છે તેમાં હસ્તલિખિત પુસ્તકોની સંખ્યા ૩૧૨ ની છે, અને તેની સાથે પુસ્તકાલય છે, તેમાં પુસ્તકોની સંખ્યા ૧૬૯ ની છે.

વસ્તી—આ તાલુકામાં ૩૭ ગામ છે તેમાં ૨૯૮ ઘર છે, વસ્તીનું પ્રમાણ નીચે મુજબ છે -

	દે.	૫.	વિ.		કુલ.	
પુરૂષ	૨૩૭	૨૦૭	૪૭	=	૪૯૧	૧૦૬૮
સ્ત્રી.	૧૫૫	૨૨૬	૧૯૬	=	૫૭૭	

ઉપર જણાવેલી વિધવાઓ નીચે પ્રમાણે ઉમરની છે;—

નંબર.	ગામનું નામ.	ગ્ન્યાતિ.						ગચ્છ.			
		વી. ઓ.	વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	વી. પો.	દ. પો.	પરચુરણ.	તપા.	સાગર.	ઢુંઢક.	પરચુરણ.
૧	તાલુકે ઉમેટા.										
૧	ઉમેટા	૦	૧૮૮	૦	૦	૦		૧૮૮	૦	૦	
૨	વીરપુર	૦	૦	૦	૦	૦	વી. ની. ૬૩,	૦	૦	૦	શા. ૬૩,
૩	છોટાઉદેપુર	૪	૦	૧૩	૪૪	૦		૬૧	૦	૦	
૪	વાડાસીનોર	૭૬	૦	૦	૦	૦		૭૬	૦	૦	
૫	ભીલોડીઆ	૦	૫૩	૦	૦	૦		૫૩	૦	૦	
૬	ચલાલી	૩૮	૦	૦	૦	૦		૩૮	૦	૦	
૭	વાલીઆ	૨૭	૦	૦	૦	૦		૨૭	૦	૦	
૮	નવાપરા	૦	૦	૩૧	૦	૦		૩૧	૦	૦	
૯	ચાંદોદ	૦	૨૨	૦	૦	૦		૨૨	૦	૦	
૧૦	કડાછાલ	૧૯	૦	૦	૦	૦		૧૯	૦	૦	
૧૧	નવાખલ	૦	૦	૨૮	૦	૦		૨૮	૦	૦	
૧૨	ભરણ	૦	૦	૦	૧૬	૦		૧૬	૦	૦	
૧૩	જરોદરા	૦	૧૩	૦	૦	૦		૦	૦	૧૩	
૧૪	ચમારવાડા	૦	૧૬	૦	૦	૦		૦	૦	૧૬	
૧૫	કંબોપા	૧૦	૦	૦	૦	૦		૧૦	૦	૦	
૧૬	વાસણા કરાડા	૦	૧૦	૦	૦	૦		૧૦	૦	૦	
૧૭	ગમોડ	૦	૧૦	૦	૦	૦		૧૦	૦	૦	
૧૮	મેરા	૮	૦	૦	૦	૦		૮	૦	૦	
૧૯	નાનીશેરડી	૦	૦	૪	૦	૦		૪	૦	૦	
૨૦	ઝીલોડ	૦	૦	૧૧	૦	૦		૧૧	૦	૦	
૨૧	ઉચાદ	૦	૯	૦	૦	૦		૦	૦	૯	

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.						ગચ્છ.			
		વી. ઓ.	વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	વી. પો.	દ. પો.	પરચુરણ.	તપા.	સાગર.	દેવસુર.	પરચુરણ.
૨૨	માનપરા	૦	૦	૮	૦	૦		૮	૦	૦	
૨૩	કડાણા	૦	૦	૫	૦	૦		૫	૦	૦	
૨૪	વછીરીઆ	૦	૦	૦	૦	૫		૫	૦	૦	
૨૫	મોદલા	૦	૩	૦	૦	૦		૩	૦	૦	
૨૬	બોટેલી	૦	૯	૦	૦	૦		૦	૯	૦	
૨૭	ખીલપાડ	૦	૦	૭	૦	૦		૭	૦	૦	
૨૮	સેવાડા	૦	૦	૭	૦	૦		૭	૦	૦	
૨૯	બોરીઆદ	૦	૦	૬	૦	૦		૬	૦	૦	
૩૦	અકતેશર	૦	૫	૦	૦	૦		૦	૦	૫	
૩૧	કોસીંદ્રા	૦	૫	૦	૦	૦		૫	૦	૦	
૩૨	નાગટોલ	૦	૫	૦	૦	૦		૫	૦	૦	
૩૩	લાલસર	૫	૦	૦	૦	૦		૫	૦	૦	
૩૪	વાડીઆ	૦	૦	૫	૦	૦		૫	૦	૦	
૩૫	વેલખ્વાડા	૦	૦	૦	૦	૦	વી. ની. ૪,	૦	૦	૦	સા. ૪,
૩૬	મીસ	૦	૪	૦	૦	૦		૦	૦	૪	
૩૭	સીદ્ધપુર	૪	૦	૦	૦	૦		૪	૦	૦	
૩૮	વણમોલી	૦	૦	૩	૦	૦		૩	૦	૦	
૩૯	પામોદ	૩	૦	૦	૦	૦		૩	૦	૦	
૪૦	રંગપુર	૩	૦	૦	૦	૦		૦	૦	૦	અ. ૩,
		૨૦૦	૩૫૧	૧૧૮	૬૦	૫	૬૭	૬૮૬	૯	૪૭	૭૦

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ. વી. ઓ.	વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	વી. પો.	દ. પો.	પરચુરણ.	ગચ્છ. તપા.	ખરતર.	લુંકા.	પરચુરણ.
૩	પહાજ	૦	૦	૦	૦	૦	લા. શ્રી. ૨૬,	૦	૦	૨૬	
૪	ખંડાલી	૦	૮	૦	૦	૦		૮	૦	૦	
૫	ગંધાર	૦	૦	૦	૦	૦	લા. શ્રી. ૩,	૦	૦	૩	
૬	સાચેણ	૦	૦	૦	૦	૦	લા. શ્રી. ૪,	૦	૦	૧	અ. ૩,
૭	લુવારા	૦	૪	૦	૦	૦		૦	૦	૪	
૮	અરાદર	૦	૨	૦	૦	૦		૦	૦	૨	
૯	આછેણ	૦	૦	૦	૦	૦	લા. શ્રી. ૧.	૦	૦	૦	અ. ૧,
		૦	૨૭	૫	૦	૦	૮૭	૧૬	૦	૫૭	૪૬
૩	તાલુકે આમોદ.										
૧	આમોદ	૦	૦	૦	૦	૦	લા. શ્રી. ૨૭૮,	૦	૦	૨૭૮	
૨	કેરવાડા	૦	૦	૦	૦	૦	લા. શ્રી. ૪૦,	૦	૦	૪૦	
૩	ગમણાંદ	૦	૩૪	૦	૦	૦		૦	૨૯	૫	
૪	રોજાટંકારીઆ	૦	૨	૦	૦	૦	લા. શ્રી. ૧૭,	૦	૦	૧૬	અ. ૩,
૫	માતર	૦	૧૮	૦	૦	૦		૦	૧૮	૦	
૬	સમની	૦	૨૭	૦	૦	૦		૨૭	૦	૦	
૭	ઇખર	૦	૨૩	૦	૦	૦		૦	૦	૨૩	
૮	કોલવણ	૦	૩	૦	૦	૦	લા. શ્રી. ૧૪,	૦	૦	૧૪	અ. ૩,
૯	આછોદ	૦	૦	૦	૦	૦	લા. શ્રી. ૮,	૦	૦	૫	અ. ૩,
૧૦	બુઆ	૦	૦	૦	૦	૦	લા. શ્રી. ૯,	૦	૦	૯	
૧૧	વાતરસા	૦	૪	૦	૦	૦		૪	૦	૦	
૧૨	દાદા	૦	૮	૦	૦	૦		૦	૦	૮	

નંબર	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.						ગચ્છ.			
		ઓ. વી.	શ્રી. વી.	શ્રી. દ.	પો. વી.	પો. દ.	પરચુરણ.	તપા.	આગમ.	ઢુંઢક.	પરચુરણ.
૧૩	નીકોર	૦	૦	૦	૦	૦	લા. શ્રી. ૬.	૬	૦	૦	
૧૪	વાસણા	૦	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૬,	૬	૦	૦	
૧૫	ઓછણ	૦	૪	૦	૦	૦		૪	૦	૦	
૧૬	સરભાણ	૦	૦	૦	૦	૦	લા. શ્રી. ૩,	૩	૦	૦	
૧૭	અટકાદ	૦	૧	૦	૦	૦		૧	૦	૦	
		૦	[illegible]	૦	૦	૦	૩૮૧	૫૧	૪૦	[illegible]	૯
૪	તાલુકે જંબુસર.										
૧	જંબુસર	૩	૬	૪	૩૧	૦	લા. શ્રી ૪,	૪	૬	૯	અ. ૬૯.
૨	ઉભાણ	૦	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૩૧.	૩૧	૦	૦	
૩	કાવી	૦	૨૫	૦	૦	૦		૦	૦	૦	અં. ૨૫,
૪	વાવલી	૦	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૧૪,	૧૪	૦	૦	
૫	આમોદ	૦	૧૨	૦	૦	૩		૧૫	૦	૦	
૬	કાવી	૦	૬	૦	૦	૦		૬	૦	૦	
૭	આમનપોર	૦	૫	૦	૦	૦		૫	૦	૦	
૮	સીગામ	૦	૨	૦	૦	૦		૨	૦	૦	
૯	કરમાડ	૦	૧	૦	૦	૦		૧	૦	૦	
		૩	૫૮	૪	૩૧	૩	૪૬	૭૬	૬	૯	૯૪
૫	તાલુકે અંકલેશ્વર										
૧	અંકલેશ્વર	૧૧	૪	૦	૨૦	૦	લા. શ્રી. ૩૬ દ. ઓ. ૮,]	[illegible]	૦	૪	અ. ૨.

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.						ગચ્છ.			
		વી. ઓ.	વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	વી. પો.	દ. પો.	પરચુરણ.	તપા.	આગમ.	ઢુંઢીઆ.	પરચુરણ.
૨	[illegible]	૦	૦	૦	૮	૦		૫	૦	૦	પા. ૩,
૩	[illegible]	૦	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૨૨,	૨૨	૦	૦	
૪	[illegible]	૦	૦	૦	૮	૦		૬	૦	૦	પા ૨,
૫	[illegible]	૦	૧૬	૦	૦	૦		૭	૦	૦	પા. ૯,
૬	[illegible]	૦	૧૪	૦	૦	૦		૦	૦	૦	આ. ૧૪.
૭	[illegible]	૬	૧	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૩,	૪	૦	૦	પા. ૬,
૮	[illegible]	૦	૦	૦	૦	૦	લા. શ્રી. ૧૦,	૯	૦	૦	આ. ૧,
૯	[illegible]	૬	૦	૦	૦	૦	લા. શ્રી. ૩,	૦	૩	૦	પા. ૬,
૧૦	[illegible]	૬	૦	૦	૦	૦		૦	૦	૦	પા. ૬,
૧૧	[illegible]	૦	૭	૦	૦	૦		૭	૦	૦	
૧૨	[illegible]	૦	૦	૦	૦	૦	લા. શ્રી. ૩,	૩	૦	૦	
૧૩	[illegible]	૪	૦	૦	૦	૦		૪	૦	૦	
૧૪	[illegible]	૦	૪	૦	૦	૦		૪	૦	૦	
૧૫	[illegible]	૩	૦	૦	૦	૦		૦	૦	૦	પા. ૩,
૧૬	[illegible]	૦	૩	૦	૦	૦		૩	૦	૦	
૧૭	[illegible]	૦	૦	૩	૦	૦		૦	૩	૦	
૧૮	[illegible]	૦	૨	૦	૦	૦		૦	૦	૨	
૧૯	[illegible]	૦	૦	૦	૦	૦	લા. શ્રી. ૨,	૨	૦	૦	
૨૦	[illegible]	૦	૦	૦	૦	૦	લા. શ્રી. ૨,	૨	૦	૦	
૨૧	[illegible]	૦	૦	૦	૦	૦	લા. શ્રી. [illegible],	૧	૦	૦	
૨૨	[illegible]	૦	૦	૦	૧	૦		૧	૦	૦	
૨૩	[illegible]	૦	૦	૦	૦	૦	લા. શ્રી. ૧.	૧	૦	૦	
૨૪	[illegible]	૧	૦	૦	૦	૦		૦	૦	૦	[illegible]
		[illegible]	[illegible]	૩	[illegible]	૦	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

ભરૂચ જીલ્લાની ડીરેકટરીનો રીપોર્ટ.

સીમા—ભરૂચ જીલ્લાની ઉત્તરે મહી નદી, પૂર્વે ગાયકવાડનો મુલક, દક્ષિણે કીમ નદી, અને પશ્ચિમમાં ખંભાતનો અખાત આવેલો છે. આ આખો જીલ્લો ખંભાતના અખાતના કીનારા ઉપર આવેલો છે.

આ જીલ્લાનું મુખ્ય શહેર ભરૂચ છે. તે નર્મદા નદીના કાંઠા ઉપર છે. તેમાં સુધરાઇ ખાતુ છે. ભરૂચમાં કલેકટર, સિનિયર આસિસ્ટંટ જડ્જ, બીજા વર્ગના સબોર્ડિનેટ જડ્જ અને મામલતદારની કચેરી છે.

રેલ્વે—આ જીલ્લામાં બી. બી. એન્ડ સી. આઇ રેલ્વેની મુખ્ય લાઈન આવેલી છે તેના ઉપર ભરૂચ, અંકલેશ્વર, વીગેરે સ્ટેશનો છે અંકલેશ્વર જંકશનથી નાંદોદ સુધી રાજપીપળા સ્ટેટ રેલ્વે પૂર્વ તરફ ચાલી જાય છે.

ભરૂચથી મુંબઇ સુધીની રેલ્વે થર્ડ કલાસની ટીકીટના રૂ. ૨–૬–૦ બેસે છે. અને અંકલેશ્વરથી નાંદોદ સુધીના થર્ડકલાસની ટીકીટના રૂ. ૦–૯ ૦ બેસે છે.

આ જીલ્લાના નીચે મુજબ ૫ તાલુકા પાડવામાં આવ્યા છેઃ—

૧ ભરૂચ. ૨ વાગરા. ૩ આમોદ. ૪ જંબુસર ૫ અંકલેશ્વર.

તાલુકો ભરૂચ.

આ તાલુકાનું મુખ્ય શહેર ભરૂચ છે. તે નર્મદા નદીના કાંઠા ઉપર છે. તેમાં કલેકટર, સિનિયર આસીસ્ટંટ જડ્જ, બીજા વર્ગના સબોર્ડિનેટ જડ્જ અને મામલતદારની કચેરી છે. ભરૂચ શહેર ઘણું જુનું છે. તેનું અસલ નામ ભૃગુરૂષિ ઉપરથી ભૃગુકચ્છ, ભરૂઅચ્છ, ભ્રગુપુર છે, જે ઉપરથી હાલ ભરૂચ નામ પડયું છે. જોકે ભૂતકાળના જેવી જાહોજલાલી ભરૂચ હાલ ભોગવતું નથી, તોપણ "ભાંગ્યુ ભાંગ્યુ તોય

ભરૂચ" એ કહેવત બતાવે છે કે ભરૂચ શહેર પોતાની અગાઉની કીર્તિ ખોઈ બે
નથી. ભરૂચ શહેર જૈનોનું એક તીર્થ સ્થળ છે.

"भरूअच्छहिं मुणिसुव्वयं" (ભરૂચમાં શ્રી મુનિ સુવ્રતસ્વામી) એ શબ્દો પ્રસિ
જગચિંતામણી ચૈત્યવંદનમાં આવેલા છે ને તે દરેક બંધુ સારી રીતે જાણે છે.

આ પુરાતન શહેરમાં ઘણા ચમત્કારી પુરૂષો થયા છે. શ્રી અજીતનાથ, શ્રી ચ
દ્રપ્રભુ, તથા શ્રી મુનિસુવ્રતસ્વામી આ શહેરમાં વિચર્યા હતા. વીશમા તીર્થંકર શ્રી
મુનિસુવ્રતસ્વામી જ્યારે ભરૂચ નગરમાં કોરંટ વનમાં સમોસર્યા, ત્યારે ત્યાંના જીતશ
રાજા અને તેનો ઘોડો પ્રભુની ધર્મદેશનાથી પ્રતિબોધ પામ્યા હતા, અને તેથી
ભરૂચમાં અશ્વાવબોધ નામનું તીર્થ પ્રસિદ્ધ થયું છે. તે વખતે ભરૂચનું નામ સીતપુ
હતું એમ પ્રભાવકચરિત્રમાં કથા છે. મુનિસુવ્રતસ્વામીના મહા પ્રભાવવાળી પ્રાચી
મુર્તિ હાલ પણ ભરૂચ નગરમાં બિરાજમાન છે.

આયંબિલની ઓળીના તપ પ્રભાવથી પ્રખ્યાતી પામેલા શ્રીપાળકુંવરે પ
પોતાની દરિયાની મુસાફરીની શરૂવાત આજ નગરથી કરી હતી. આ સંબંધમાં એવ
હકીકત છે કે કોશંગી નગરીનો ધવળશેઠ નામનો એક મોટો વેપારી આ બંદ
પોતાના પાંચસો વહાણના કાફલા સહીત વ્યાપાર અર્થે આવેલો તે પાછો અહીંથ
ઉપડતી વખતે તેનાં વહાણ દૈવયોગથી ત્યાંજ થોભી ગયાં તે કોઈપણ રીતે ઉપડેજ
નહીં. જ્યારે ધવળશેઠે કોઈ દેવીને પૂછયું કે આ વહાણો ઉપડવા માટે શું કરવું
ત્યારે દેવીએ જવાબ આપ્યો કે કોઇ બત્રીશ લક્ષણા પુરૂષનો ભોગ આપો એટલે
ઉપડશે. જેથી શેઠે તેવા કોઈ પુરૂષને મેળવવા રાજા પાસે ગયા અને વિનંતિ કરી
ત્યારે રાજાએ હુકમ આપ્યો કે જેનું કોઈ અહીંઆ સગું હોય નહીં, અને પરદેશી
હોય તેવા પુરૂષને ખોળી લેવો. જેથી તેવા પુરૂષમાં બત્રીશ લક્ષણા પ્રખ્યાત
શ્રીપાળકુંવર હાથમાં આવ્યા, જેનો ભોગ આપવા લઈ જવાને શેઠે ઘણા ઉપાયો કર્યા.
છેવટે તેની સામે પોતાનું તથા ત્યાંના રાજાનું લશ્કર તેને બાંધી લાવવા મોકલ્યું, પણ
આખા લશ્કરને એકલા વીરે હઠાવી દીધું. છેવટે શેઠની આજીજીથી તે વહાણ
ઉપર જઈ સિદ્ધચક્રજીની આરાધના કરી તેથી વહાણ તરતાં થયાં. તેમાં પોતે પણ
શેઠની સંગાથે આગળ મુસાફરી માટે ગયા હતા તે ભરૂચ શહેર આ છે. શ્રી
મહાવીર સ્વામીના નિર્વાણ પછી ૧૭૦ વર્ષે ચૌદ પૂર્વધારી શ્રી ભદ્ર બાહુસ્વામી પ્રાય-
શ્ચિત લેવા આ શહેરમાં પધાર્યા હતા.

આ શહેરની નજીકમાંજ વૃદ્ધવાદિજીએ પ્રખ્યાત સિદ્ધસેન દિવાકરને ગોવાળીઆ
સન્મુખ જીતી શહેરમાં જઈ રાજસભામાં જય મેળવી સિદ્ધસેન દિવાકરને દિક્ષા આપી
હતી. રાજાનું ચિત્ત પ્રસન્ન થયાથી જે જગ્યાએ વાદ થયો હતો તે જગ્યાએ તાલારા
સુગ્રામ તે રાજાએ વસાવ્યું, અને શ્રી રિખભદેવજી મહારાજનું ચૈત્ય બંધાવ્યું હતું.

ભરત ક્ષેત્રમાં ધારાવાસ નગરના રાજા વૈરસિંહના પુત્ર કાલીકે ગુણસુંદર આચાર્યના ઉપદેશથી પાંચસો રાજપુત્રો સાથે દિક્ષા લીધી અને અનેક શાસ્ત્રાભ્યાસ કરી સર્વ શાસ્ત્રના જાણ થતાં તેમને આચાર્ય પદ મળ્યું. આ કાલિકાચાર્ય મહારાજશ્રીના ભાણેજ બળભાનું ભરૂચમાં રાજ કરતા હતા તેમણે કલિકાચાર્યજી મહારાજને તેડવાં મતિસાગર પ્રધાનને મોકલ્યા. મહારાજશ્રી ભરૂચ આવવાથી રાજાએ ઘણો મહોત્સવ કરાવ્યો. મહારાજશ્રીની દેશનાથી રાજા વિગેરે તમામ જન ઘણા પ્રસન્ન થયા, અને રાજાએ વૈરાગ્ય પામી દિક્ષા લીધી. આ વાત એક પુરોહિતને પસંદ નહીં પડવાથી મહારાજશ્રી ઉપર દ્વેષ રાખી રાજાને સમજાવ્યું કે મહારાજશ્રીના પવિત્ર પગલાં ઉપર આપણો પગ પડવાથી દોષ લાગે ત્યારે રાજાના મનમાં એમ ઠર્યું કે મહારાજ અહીંથી જાય તો ઠીક ને તેથી પુરોહિતને તેમ કરવા ભલામણ કરી પુરોહિતે ગામના લોકોને સમજાવ્યા કે મહારાજને માટેજ આહારપાણી બનાવીને વહોરાવવામાં બાધ નથી તેમ થતાં મહારાજશ્રીને શુદ્ધ આહાર ન મળતાં મહારાજશ્રીએ તપસ્યા કરવાથી તેમને જણાયું કે પુરોહિતે રાજાને ઉલટું સમજાવ્યું છે, માટે અહીં રહેવું નહીં. એમ વિચાર કરી ચોમાસામાં પેઠાંણપુર વિહાર કર્યો અને પાંચમને બદલે ચોથ કરી આ કાલિકાચાર્ય મહાવીર ભગવાનના નિર્વાણ પછી ૯૯૩ વર્ષે થયા છે.

શ્રી આર્ય ખપુટાચાર્ય મહારાજ જ્યારે ભરૂચમાં પધાર્યા ત્યારે ત્યાંનો બળમિત્ર રાજા બૌધ હતો તેની પાસે બૌધના આચાર્યો જૈન ધર્મની બહુજ નિંદા કરતા હતા તેથી ભરૂચના સંઘે ખપુટાચાર્યજીને વિનંતિ કરી બૌદ્ધ આચાર્યો સાથે વાદ કરવાને કહ્યું ત્યારે આચાર્યજીએ નાપાડી પણ આચાર્યજીના એક ભાણેજ ભુવન નામનો વાદવિવાદમાં શુરવીર હતો તેણે સભામાં રાજા સમક્ષ બૌદ્ધ આચાર્ય સાથે વાદ કરી તેમને જીત્યા આથી બૌદ્ધ આચાર્ય વૃદ્ધકરને બહુ ખોટું લાગવાથી તેમણે અનશન લીધું ને જૈન સાધુ ઉપર દ્વેષ રાખતા થકા કાળ કર્યો ને કોઇ નગરને વિષે જક્ષ થઈ જૈનોને ભયંકર રોગોના ઉપદ્રવથી હેરાન કરવા લાગ્યો જેથી આર્ય ખપુટાચાર્યજીએ તે જક્ષને ઘણી શિક્ષા કરી અને છેવટે રાજાની વિનંતિથી તેને છોડી દીધો એક વખત ભૃગુકચ્છથી સંઘના મોકલેલા બે સાધુ શ્રી આર્ય ખપુટાચાર્યજી પાસે આવી વિનતિ કરવા લાગ્યા કે "કોઇ દુર્વિનિત શિષ્ય છે તે ભંડારમાંથી પાનાં કાઢી તેમાંથી આકાશ ગામિની વિદ્યા કહાડી તે વિદ્યાને સાધી આકાશમાર્ગેથી પકવાન મંગાવે છે. તેમને ઘણા સાધુઓએ તેમ કરતાં વાર્યો જેથી તે શિષ્ય બૌધના સાધુને મળી તે પ્રમાણેજ કરવા લાગ્યો આ ચમત્કારથી ઘણા માણસો બૌદ્ધ દર્શની થયા છે" આ પ્રમાણે સાધુઓના કહેવાથી આચાર્યજી ભૃગુકચ્છ પધાર્યા અને તેમણે તે બૌદ્ધમતી શિષ્યને વશ કર્યો પછી બૌદ્ધના ચૈત્યને વિષે જતાં આચાર્યજીના ચમત્કારથી બૌદ્ધ પ્રતિમા તેમને પગે લાગવાથી ઘણા બૌદ્ધ લોકો પ્રતિબોધ પામ્યા. પાટલીપુરનો

રાજા વાહાડ નામે હતો. તે બ્રાહ્મણોનો ભક્ત હતો તેથી બધા ધર્મવાળા બ્રાહ્મણોને પગે પડવા આજ્ઞા કરી. તે જૈનોએ ન પાળી અને બે સાધુઓને શ્રી આર્યખપુટાચાર્યજીના શિષ્ય મહેંન્દ્ર ઉપાધ્યાયજી પાસે સંઘે મોકલ્યા. મહેંન્દ્ર ઉપાધ્યાયજીએ આવી રાજસભામાં જઈ વાદવિવાદમાં બ્રાહ્મણોને જીતી દિક્ષા લેવરાવી, ને રાજા પાસે પણ શ્રાવક ધર્મ પળાવ્યો. ત્યારબાદ આર્ય ખપુટાચાર્યજીએ શ્રી મુનિસુવ્રત સ્વામીના ચૈત્યમાં પ્રતિષ્ટા કરાવી અને મહેંન્દ્ર ઉપાધ્યાયજીને આચાર્ય પદવી આપી.

એક સમયે ભૃગુકચ્છના શ્રાવકોને બ્રાહ્મણો પુજા આદિક ધર્મ કાર્ય કરવા દેતા નહીં તેથી ભરૂચના સંઘે (દક્ષિણમાં) ખેડપૂરથી મુનિમહારાજ પાદલિપ્તસૂરિજીને વિનંતિ કરી બોલાવ્યા. મુનિમહારાજ મહા ચમત્કારી અને પાદલેપ વિદ્યાના જાણ હતા તેથી તેમણે વિનંતિ સ્વીકારી ભરૂચ આવી સકળ સંઘ તથા રાજા પ્રજાને ઉપદેશ કર્યો. ત્યારબાદ રાજાના આગ્રહથી મુનિમહારાજ પાદલિપ્તસૂરિજી પાદલેપ વિદ્યાના પ્રભાવે દરરોજ ભરૂચ પધારતા હતા. આ વાતને આશરે ૧૫૦૦ વર્ષ થયાં હોય એમ લાગે છે.

સમક્તિ સીત્તેરીમાં લખ્યા પ્રમાણે મલ્લવાદિ આચાર્યજીએ ભરૂચમાં વાદ કર્યો છે. એક વખત ભરૂચમાં જીનાનંદસૂરિ ચોમાસુ રહ્યા હતા તે વખતે બૌદ્ધ દર્શની સાથે વાદ થયો એમાં એવો ઠરાવ હતો કે જે હારે તે દેશવટે જાય. મહારાજશ્રી હારવાથી ખેદસહિત વલ્લભીપુર જઈ ચિંતાતુર થયા તેમની બેન દુર્લભદેવીએ પોતાના સ્વામી મરણ પામેલા હોવાથી ત્રણ દિકરા સાથે દિક્ષા લઈ ઘણો શાસ્ત્રભ્યાસ કર્યો. ગુરૂએ સર્વ શાસ્ત્ર ભણાવ્યાં પણ નયચક્ર નામનો પ્રમાણ ગ્રંથ ભણાવ્યો નહીં કારણ તે પ્રમાણવાદ પૂર્વમાંથી ઉદ્ધરિત દેવ અધિષ્ટિત હોવાથી જેણે શ્રુત દેવતાનું આરાધન કર્યું હોય તેનાથીજ તે ગ્રંથ ભણાય. પછી જીનાનંદસૂરિજીએ તે ગ્રંથ સાધ્વીજીને આપીને કહ્યું કે જેના ભાગ્ય અધિક હશે તે પોતાની મેળે વાંચશે. ગુરૂ વિહાર કરી ગયા બાદ સાધ્વીજીના ત્રીજા દિકરા મલ્લવાદિજીને તે ગ્રંથ વાંચવા ઇચ્છા થવાથી માતાની રજા લીધા વિના તે ગ્રંથ લઈ વાંચવા લાગ્યા તેથી તે ગ્રંથ શ્રુત દેવતા લઈ ગયા. આ હકીકત સાધ્વીજીના જાણવામાં આવતાં તે તથા સંઘ સૌ નારાજ થયા. મલ્લવાદિજીએ અભિગ્રહ કર્યો કે જ્યાં લગી ગ્રંથ પાછો નહીં મળે ત્યાં લગી વનમાં રહેવું. એમ નિશ્ચય કરી વનમાં જઈ શ્રુત દેવતાનું આરાધન કરવા માંડ્યું. છ માસ આરાધન કરતાં શ્રુત દેવતા પ્રસન્ન થયા ને વચન માગવાનું કહેતાં નયચક્ર ગ્રંથ માગ્યો જે દેવતાએ આપ્યો અને કહ્યું કે તું જ્યાં જ્યાં વાદમાં ઉતરીશ ત્યાં જય પામીશ. આમ થવાથી શ્રી સંઘ પ્રસન્ન થયો પછી ત્રણે ભાઈઓએ મહારાજ જીનાનંદ સૂરિજીને તેડાવ્યા. તેઓએ આવી ત્રણે ભાઈઓને આચાર્ય પદ આપ્યાં પછી મલ્લવાદિ આચાર્ય બૌદ્ધ સાથે વાદ કરવા નિશ્ચય કરી ભૃગુકચ્છ પધાર્યા અને રાજાને કહ્યું

કાવ્ય રચી સંભળાવી ખુશી કર્યા પછી બૌદ્ધ સાથે વાદ કરવાની માગણી કરી રાજાએ બૌદ્ધોને આમંત્રણ કરી બોલાવ્યા પછી વાદ ચાલતાં બોદ્ધાનંદ ગુરૂ હારવાથી સાત દીવસનો વાયદો કરી વાદ બંધ કર્યો. ઘેર ગયા બાદ જવાબ દેવાની ચિંતામાંજ બોદ્ધાનંદ મરણ પામ્યા પછી રાજાએ બૌદ્ધ મતવાળાને દેશવટો દીધો ત્યારથી ગુજરાતમાંથી બૌદ્ધ નીકળી ગયા છે મલ્લવાદિજી શિલાદિત્યના વખતમાં થયા છે. તેને આજે આશરે ૧૬૦૦ વરસ થયાં છે.

હરિભદ્રસુરિજી મહારાજ પણ આ શહેરમાં પ્રતિબોધ પામ્યા હતા. એ સુરિજી પ્રથમ બ્રાહ્મણ હતા તે વખતે તેમને એવો નિયમ હતો કે જે શબ્દનો અર્થ મારાથી ન સમજાય તેને કોઈ સમજાવી આપે તો તેના શિષ્ય થવું. એક દિવસ રાત્રે જૈન ઉપાશ્રયમાં એક સાધ્વીજી "ચક્ર ચક્રી અધ બલા" એવા શબ્દો બોલતા તેમણે સાંભળ્યા. પરંતુ તેમને આ પદનો અર્થ સુઝ્યો નહીં બીજે દિવસે સવારે સાધ્વીજીએ તે પદનો અર્થ સમજાવ્યો જે ઉપરથી સાધ્વીજીના ગુરૂ પાસે આ બ્રાહ્મણે જૈન થઇ દીક્ષા લીધી, અને તે આ હરિભદ્રસૂરિ નામના એક વિદ્વાન આચાર્ય થયા. તેમણે પ્રકરણો રચ્યાં હતાં.

હેમચંદ્રાચાર્ય મહારાજશ્રી પણ ઉદયન પ્રધાનના અવસાન વખતમાં ભરૂચ પધાર્યા હતા. તેમણે શેત્રુંજાનો તથા ભરૂચમાં શુકની વિહારનો જીર્ણોદ્ધાર કરાવવાનું કહેતાં ઉદયનના દીકરા આમ્રભટે આશરે સંવત્ ૧૨૦૦ માં જીર્ણોદ્ધાર કરાવ્યો પ્રતિષ્ઠા વખતે કુમારપાળ રાજા પણ ભરૂચ આવ્યા હતા. આમ્રભટને તે વખત વ્યંતર દેવીએ છળ કર્યો હતો, પણ હેમચંદ્રાચાર્યજીએ મંત્ર ગણવા માંડયા, અને એક બાજુ ઉપર શાલ મંગાવી ઉખલમાં ખંડાવા માંડી, તેથી દેવીનું મંદિર કંપવા લાગ્યું. ને બીજે ઘાએ દેવીએ આવી પ્રભુના ચરણમાં મસ્તક નમાવ્યું ને આમ્રભટને આરામ થયો.

આ રીતે આ શહેર અત્યંત પ્રાચીન તેમ ઘણા પ્રભાવક મહંત પુરૂષોના ચરણ કમળથી પવિત્ર થએલું છે એમાં સંદેહ નથી. પણ આવા પ્રાચીન શહેર કે જે એક વખત પુણ્યાત્મા પુરૂષોની જાહોજલાલીથી દીપી રહ્યું હતું. તે સમયના ઉજવળ દીપ્તિનો અને હાલના નિર્માલ્ય સમયના ભોગે નિસત્વપણાનો ખ્યાલ કરી સુધારો કરવા દરેક સુજન બંધુએ પ્રયાસ કરવો ઘટે છે.

ભરૂચ શહેર હાલના વખતમાં ગુજરાતમાં ચોથા નંબરનું શહેર છે, અને આખા મુંબઈ ઇલાકામાં નવમાં નંબરે આવે છે. આ શહેર ઘણુંજ પ્રાચીન કાળનું છે. આ શહેરનો કિલ્લો અણહીલવાડ પાટણના મહારાજાધિરાજ સિદ્ધરાજજયસિંહના વખતમાં બહાદુરશાહ અને ઔરંગજેબ બાદશાહના વખતમાં ફરી ફરીને બાંધવામાં આવેલ છે. કુમારપાળ, અજેપાળ, ભીમદેવ, વીરધવળ આદિ રાજાઓએ આ શહેર

[illegible] કોમથી કે ત્યારથી અલાઉદ્દીનખીલજીના વખતમાં આ શહેર [illegible] [illegible] શ્રી સુલિગુજરાતનાસીના [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] પછી મોગલ બાદશાહોના હાથમાં [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] બાદશાહે તેનું નામ સુલતાનાબાદ [illegible] [illegible] [illegible] પછી [illegible] [illegible] સરકારને [illegible] આ [illegible] [illegible] [illegible] હાથમાં આવ્યું.

[illegible] [illegible] સોળાની [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] જણાય છે. [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] તેમાં [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] નથી, [illegible] [illegible]

[illegible] છે, તેમાં [illegible] [illegible] [illegible] છે.

[illegible] છે [illegible] [illegible] [illegible] નથી.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

લાયબ્રેરી—આ તાલુકામાં ૧ લાયબ્રેરી છે, અને તે ભરૂચમાં છે. તે લાયબ્રેરી રાયચંદ દીપચંદ લાયબ્રેરીના નામથી ઓળખાય છે તેમાં પુસ્તકોની સંખ્યા ૫૧૦૦ ની છે. તેમજ વર્તમાનપત્ર પણ સારાં આવે છે. આ લાયબ્રેરી સ્થાપનાર મરહુમ શેઠ પ્રેમચંદ રાયચંદ છે.

પાંજરાપોળ—આ તાલુકામાં ૧ પાંજરાપોળ છે, તે ભરૂચ શહેરમાં છે. તેની દેખરેખ રાખનાર જૈન સાથે અન્યધર્મીઓ છે. મકાનની સ્થિતિ સારી છે. જાનવરોની સંખ્યા ૪૫૦ ના આશરે છે. વૈદની જોગવાઇ નથી.

સભામંડળ—આ તાલુકામાં ૧ સભામંડળ છે, અને તે ભરૂચમાં છે. તે "શ્રી જૈન વિદ્યોત્તેજક ફંડ" એ નામથી ઓળખાય છે.

કેળવણી—આ તાલુકામાં ધાર્મિક જ્ઞાનમાં પંચપ્રતિક્રમણ કરતાં વધારે જાણનારની સંખ્યા ૧૭ ની છે તે નીચે પ્રમાણે:—

ભરૂચમાં ૭ પુરૂષ. ૭ સ્ત્રી. અણોરમાં ૧ સ્ત્રી અને પાલેજમાં ૨ પુરૂષ.

—અંગ્રેજીમાં મેટ્રીક અને તેથી ઓછા અભ્યાસવાળાની સંખ્યા ૪૧ ની છે, અને તે ભરૂચમાં છે, તેમ ૩ ગ્રેજ્યુએટો પણ ભરૂચમાં છે.

મી. અનુપચંદ મેળાપચંદ બી. એ. મી. હીરાલાલ સુગચંદ બી. એ.
મી. ગીરધરલાલ રણછોડદાસ બી. એ.

વસ્તી—આ તાલુકામાં ૩૫ ગામ છે, અને તેમાં ૩૪૩ ઘર છે વસ્તીનું પ્રમાણ નીચે મુજબ છે:—

	કું.	પ.	વિ.		કુલ	
પુરૂષ.	૨૯૨	૨૭૫	૬૬	=	૬૩૩	૧૨૬૧
સ્ત્રી.	૧૮૪	૨૫૬	૧૮૮	=	૬૨૮	

ઉપર જણાવેલ વિધવાઓ નીચે પ્રમાણે ઉમરવાર છે—

૨૦ વર્ષની અંદર	૨૦ થી ૩૦	૩૦ થી ૪૦	૪૦ ઉપર		કુલ
૧૦	૩૨	૪૨	૧૦૪	=	૧૮૮

વેપારઉદ્યોગ—આ તાલુકામાં પુરૂષવર્ગ પૈકી ૨૨૨ વેપાર કરે છે. ૮૩ નોકરી કરે છે. ને ૨ ખેતી કરે છે, બાકીના બાળક, વિદ્યાર્થી, વૃદ્ધ અને નિરૂદ્યમી છે.

તાલુકો વાગરા.

આ તાલુકામાં મુખ્ય શહેર વાગરા છે. તેમાં મામલતદારની તથા સબાર્ડિનેટ જડ્જની કચેરી છે.

આ તાલુકામાં ગંધાર અસલ એક મોટું શહેર હતું. ખંભાતના અખાત ઉપર આવેલા. ગંધાર શહેર ઉપર મુસલમાનોએ હુમલો કીધો હતો, ને બુદ્ધનું દહેરૂં ભાંગી ત્યાં મસીદ બંધાવી હતી તે ગંધારજ હશે. સંવત્ ૧૬૦૨ માં તે શહેર ઉપર હુમલો કરી ફીરંગીઓએ લીધું, ત્યારે ત્યાંના રહેનારા જંબુસર જઈ વસ્યા. ઓગણીશમા સૈકાની શરૂઆતમાં ખંભાત તરફના ચાંચીઆઓએ આ શહેર લુંટી બાળ્યું હતું. આ શહેરની આગલી જાહોઝલાલી માટે એટલુંજ કહેવું બસ થઇ પડશે કે શહેરમાં ૩ માઇલના પરીધ જેટલી જગામાં ઇંટો, પથ્થરના મોટા ટેકરા અને ઘણા પાયાના ચણતર માલમ પડે છે. તેની આગલી આબાદી કેશવાન ગામના કાનેસર અને પુનેસર નામનાં મોટાં તળાવો કે જે લાખો રૂપીઆ ખર્ચી બંધાવેલાં હશે, તે ઉપરથી તથા ચંચવાલમાં પથ્થરના એક પૂલ ઉપરથી જણાઇ આવે છે. આ નગરીની પાયમાલીના સંબંધમાં એવી દંતકથા ચાલે છે કે ત્યાંના રાજાને સમુદ્રનો દેવતા પ્રસન્ન હતો. તે દેવતાએ રાજાને એક નગારૂં આપ્યું હતું જે તારી સામે કોઇપણ રાજા ચડી આવે કે આ નગારૂં વગાડજે, જેથી સમુદ્રમાં પાણી આવશે. ને આવનાર રાજાની પાયમાલી થશે. સંવત્ ૧૮૪૬ ની સાલમાં એક વખત રાજાને એવો વિચાર થયો કે નગારાની વાત સાચી હશે કે કેમ? તે ઉપરથી તેણે વિના કારણે નગારૂં વગાડયું ને તુરત દરીઆમાં પાણી ચડયું, અને શહેરમાં લોકોના ઘરમાં પેશી જઇ શહેર ખરાબ કર્યું. ને ત્યારથી શહેર તુટી ગયું આ બનાવ બન્યાને લગભગ સવાસો વરસ થયાં છે. શાસ્ત્રદ્વારે હીરવિજયસૂરિ મહારાજનો રાસ છે, તેમાં કહેલું છે કે ગંધાર નગરમાં હીરવિજયસૂરિ મહારાજ વિચરતા હતા, તે વખતે તેમને અકબર બાદશાહે દિલ્હી તેડાવ્યા હતા. આ બાબત મહારાજે ગંધારના શ્રાવકો સાથે મસલત કરી, ત્યારે શ્રાવકોએ દિલ્હી નહીં જવા સલાહ આપી, પણ મહારાજને પોતાના જ્ઞાન બળથી સૂઝયું કે દિલ્હી જવામાં ફાયદો છે. તેથી હિંમત રાખી ગયા. આ બીના ઉપરથી નિશ્ચય થાય છે કે અસલ ગંધાર મોટું શહેર હોવું જોઇએ.

ગંધાર ભરૂચથી ગાડાં કરીને જતાં ૧૭ ગાઉ થાય છે ને વડોદરા પાસેના વિશ્વામિત્રી સ્ટેશનથી ગાડી બદલીને ગાયકવાડ ડભોઇ રેલ્વેના માસરરોડ (કલુઝટ)

સ્ટેશનથી ગાડા રસ્તે જંબુસર થઈ જતાં ૧૪ ગાઉ થાય છે. જંબુસરથી ૧૦ ગાઉ થાય છે. બન્ને ઠેકાણાના સ્ટેશનોથી ગંધાર લગીના રસ્તા અનુકુળ છે. જેને જાત્રા કરવા જવું હોય તેમણે ઉપરના રસ્તાથી જવું. અમદાવાદ વિગેરે સ્થળેથી ઘણા મોટા સંઘો જાત્રા કરવા આવે છે. ભાગ્યશાળી જીવોને આવા અદ્‌ભુત તીર્થોની સેવાથી મહાઆત્મવિશુદ્ધિ થાય છે.

આ તાલુકામાં ૪ દેરાસર છે. (જુઓ મંદિરાવળી પૃષ્ઠ ૯૦) તેમાં ગંધાર ગામમાં તીર્થસ્થળ છે. ગંધારમાં હાલ બે દેરાસર છે, તેમાં એક મહાવીર સ્વામીનું લાકડાનું દેરાસર ગામમાં છે. તેનું સમારકામ સંવત્ ૧૯૧૦ માં શેઠ હઠીશંગ કેશરીસંગની પત્ની હરકોરબાઈ તરફથી થયું હતું. ત્યાર પછી સંવત્ ૧૯૨૫ માં ભીંતો વિગેરેમાં ફાટો પડેલી ને લુણો લાગેલ તેનું સમારકામ કેટલુંક સંઘના પૈસાથી થયેલું તેમ છતાં દેરાસર સારી સ્થિતિમાં ન રહ્યું. બીજું દેરાસર ગામબહાર છે, તેના ભોંયરામાં પાર્શ્વનાથજી મહારાજની ત્રણ મૂર્તિઓ હતી તેના મૂળ નાયકજી સફેદ આરસના અમીઝરાપાર્શ્વનાથજી હતા. તે પ્રતિમા આશરે પાંચ ફુટ ઉંચી હતી. આ દેરાસરનાં લાકડાં તમામ કોહી જવાથી તથા અગાશીમાં ફાટો પડવાથી દેરાસરમાં પાણી પડતું હતું, ભીંતો પણ ફાટી ગએલી હોવાથી દેરાસર પડવાની તૈયારીમાં હતું. ને જો દેરાસર પડે તો ભગવાન ઉપરજ પડે એવી સ્થિતિ હતી એવામાં પંન્યાસજી સિદ્ધિવિજયજી મહારાજ જાત્રા કરવા ગએલા હતા, ત્યારે તેમને આ દેરાસરનો જીર્ણોદ્ધાર કરાવવો અવશ્ય જાણી તેવોશ્રીએ રાવબહાદુર ઝવેરી નગીનભાઈ ઝવેરચંદને ઉપદેશ કર્યો. મહારાજજીના ઉપદેશથી શેઠ નગીનભાઇએ ઘણું દ્રવ્ય ખર્ચી નવો પાયો નાંખી બે દેરાસરનું ૧ દેરાસર કર્યું. તે દેરાસર ઘણું મોટું કરાવ્યું છે. તે પાર્શ્વનાથજીનું દહેરૂં કહેવાય છે. આ મહારાજ ભોંયરામાં આઠ ગજ ઉંડા હતા તે કાઢવા ઘણા મુશ્કેલ હતા. પણ ચમત્કારિક રીતે આઠ આઠ માણસોથીજ બહાર નીકળ્યા, ને ગામમાં લાવ્યા આ જીર્ણોદ્ધારમાં કુલ ૨૫) હજાર રૂપીઆ ખર્ચ થયું હશે. આ દેરાસરમાં ભોંયણી ખાતેથી રૂ. ૨૦૦૦)ના આરસ આવેલ હતા.

ગંધારમાં ગેમલ ઉમેદના ઘરમાંથી તા. ૪-૫-૯૩ ના રોજ ભોંયરામાંથી દશ મૂર્તિઓ નીચેની ગાદીઓ અને પથ્થર સાથે નીકળી પણ તે સરકારમાં લઈ ગયા હતા. પરંતુ ભરૂચના શેઠ અનુપચંદ મલુકચંદ તથા મુંબઇના શેઠ પ્રેમચંદ રાયચંદ વિગેરેએ અરજ કરી મૂર્તિઓ વિગેરે તમામ પાછુ મેળવ્યું. તે પથ્થર ઉપર વિક્રમ સંવત્ ૧૬૬૪ ના મહાશુદ ૧૦ ને શનીવારે ગંધારના શ્રી સંઘે શ્રી મહાવીર સ્વામીને પ્રતિષ્ઠિત કરેલા છે તેનો લેખ નિચે મુજબ :—

संवत् १६६४ माघ शुक्ल दशमी शनौ गंधारवास्तव्य संघेन श्रीमहावीर [illegible] कायोत्सर्गमय श्रीनेमीनाथमूर्तिकाप्र तपागच्छे पादशाहः श्रीअकबरदत्त बहुमान श्री [illegible] विजयसूरिपट्टालंकार शा. अकबर सभा लब्धवाद जयकार श्रीविजयसेनसूरीः

ઉપર જણાવેલા મોટા દેરાસરમાં મહાવીર સ્વામીની મૂર્તિ મૂળનાયકના [illegible] છે. આ મૂર્તિ ઘણી જીર્ણ થવાથી લેપ કરેલ છે. મહાવીરસ્વામીની તથા પાર્શ્વના[illegible] જીની બંને મૂર્તિઓ બહુ અદ્ભુત છે.

કાવી અને ગંધાર એ ગામનાં તીર્થ એકઠાં કહેવાય છે, પણ તે બે ગામ વચ્ચે ૧૫ ગાઉ છેટું છે. કાવી સંબંધી સઘળી હકીકત આગળ જંબુસરમાં આવશે.

ધર્મશાળા—આ તાલુકામાં ૩ ધર્મશાળા છે. તેમાં બે ધર્મશાળા તો ગંધાર તીર્થમાં છે.

કેળવણી—આ તાલુકામાં ધાર્મિક જ્ઞાનમાં પંચપ્રતિક્રમણ કરતાં વધારે અભ્યાસ ૫ પુરૂષ મહાજનમાં છે.

—અંગ્રેજીમાં મેટ્રીકથી ઓછો અભ્યાસવાળો ૧ જણ મહાજનમાં છે.

વસ્તી—આ તાલુકામાં ૯ ગામ છે, અને તેમાં ૩૯ ઘર છે, વસ્તીનું પ્રમાણ નીચે પ્રમાણે છે:—

	કું.	પ.	વિ.		કુલ.	
પુરૂષ	૩૨	૨૨	૬	=	૬૦	૧૧૬
સ્ત્રી	૧૬	૨૧	૧૯	=	૫૬	

તેમાં વિધવાઓની નીચે પ્રમાણે ઉમરવાર સંખ્યા છે —

૨૦ વર્ષની અંદર	૨૦ થી ૩૦	૩૦ થી ૪૦	૪૦ ઉપર		કુલ
૨	૨	૧	૧૫	=	[illegible]

દેરાસર [illegible]—આ તાલુકામાં [illegible] છે. [illegible] છે.

તાલુકો આમોદ.

આ તાલુકાનું મુખ્ય શહેર આમોદ છે, તેમાં મામલતદારની કચેરી છે.

દેરાસર—આ તાલુકામાં ૧૦ દેરાસરો છે. (જુઓ મંદિરાવળી પૃષ્ઠ ૮૮.)

ઉપાશ્રય, ધર્મશાળા—આ તાલુકામાં ૭ ઉપાશ્રય અને ૫ ધર્મશાળા છે. તેમાં જાણવાજોગ નથી.

કેળવણી—આ તાલુકામાં અંગ્રેજીમાં મેટ્રીક અને તેથી ઓછા અભ્યાસવાળાની સંખ્યા ૫ ની છે. તે નીચેના ગામોમાં છે.

૩ આમોદમાં, ૧ કોલવણમાં, ૧ કેરવાડામાં.

વસ્તી—આ તાલુકામાં ૧૭ ગામો છે, અને તેમાં ૧૩૯ ઘર છે. વસ્તીનું પ્રમાણ નીચે મુજબ છે:—

	કું.	પ.	વિ.		કુલ.	
પુરૂષ	૧૧૭	૧૦૨	૩૭	=	૨૫૬	૫૦૫
સ્ત્રી	૬૨	૯૯	૮૮	=	૨૪૯	

તેમાં વિધવાઓની નીચે પ્રમાણે ઉમરવાર સંખ્યા છે:—

૨૦ વર્ષનીઅંદર.	૨૦ થી ૩૦	૩૦ થી ૪૦	૪૦ ઉપર.		કુલ.
૭	૮	૨૦	૫૩	=	૮૮

વેપાર ઉદ્યોગ—આ તાલુકામાં પુરૂષ વર્ગ પૈકી ૧૫૯ વેપાર કરે છે, ૨૧ નોકરી કરે છે, અને ૨ ખેતી કરે છે. બાકીના બાળક, વિદ્યાર્થી, વૃદ્ધ અને નિરૂદ્યમી છે.

તાલુકો જંબુસર.

આ તાલુકાનું મુખ્ય શહેર જંબુસર છે એમાં મામલતદારની તથા સબાર્ડિનેટ જડ્જની કચેરી છે. સબાર્ડિનેટ જડ્જનો અધિકાર આમોદ તાલુકા ઉપર પણ છે.

દેરાસર—આ તાલુકામાં ૯ દેરાસરો છે. તેમાં કાવી એ તીર્થ સ્થળ છે. જંબુસરમાં બે મોટાં દેરાસરો છે, અને ૩ ઘર દેરાસરો છે. તેમાં શાહ છોટાલાલ નરશીદાસને ત્યાં દેરાસરમાં રત્નની પ્રતિમા છે.

કાવી તીર્થ સંબંધમાં એમ કહેવામાં આવે છે કે આ ગામમાં શિખરબંધી બાવન જીનાલયવાળાં બે અદ્દભૂત દેરાસરો છે. તે સાસુ વહુની સ્પર્ધાથી બંધાવેલાં છે તે એવી રીતે કે પ્રથમ સાસુએ દેરાસર કરાવેલું તેમાં દર્શન કરવા વહુ આવ્યાં તે વખતે વહુ બોલ્યાં કે દેરાસર સારૂં થયું પણ બારી નાની મૂકાવી તે ઉપરથી સાસુએ વહુને મેણું માર્યું કે તમે મોટી બારીવાળું દેરાસર કરાવો. તે ઉપરથી વહુએ લાખો રૂપીઆ પીયરથી મંગાવી ઘણું સરસ ને ભવ્ય દેરાસર બંધાવ્યું તે હાલ મોજુદ છે.

ઉપાશ્રય, ધર્મશાળા—આ તાલુકામાં ઉપાશ્રય અને ધર્મશાળા છે. જેમાં જંબુસરનો ઉપાશ્રય સતરમા સૈકામાં તથા ધર્મશાળા સોળમા સૈકામાં બંધાવેલાં છે.

પાંજરાપોળ—આ તાલુકામાં ૧ પાંજરાપોળ જંબુસરમાં છે. તેની દેખરેખ રાખનાર વૈશ્નવ છે. વૈદની જોગવાઇ નથી. જાનવરોની સંખ્યા ૨૧૦ ના આશરે છે.

કેળવણી—આ તાલુકામાં ઇંગ્રેજીમાં મેટ્રીક અને તેથી ઓછા અભ્યાસવાળાની સંખ્યા ૫ ની છે તે નીચેના ગામમાં છે.

૩ જંબુસર. ૧ સારોદ. ૧ હણુખી.

વસ્તી—આ તાલુકામાં ૯ ગામ છે, અને તેમાં ૬૭ ઘર છે, તેની વસ્તીનું પ્રમાણ નીચે મુજબ છે:—

	કું.	પ.	વિ.		કુલ.	
પુરૂષ.	૪૯	૩૮	૧૧	=	૯૮	૧૮૮
સ્ત્રી	૨૪	૩૭	૨૯	=	૯૦	

ઉપર જણાવેલ વિધવાઓ નીચે પ્રમાણે ઉમરવાર છે.

૨૦ વર્ષની અંદર.	૨૦ થી ૩૦	૩૦ થી ૪૦	૪૦ ઉપર.		કુલ.
૦	૨	૦	૩	=	૫

વેપાર ઉદ્યોગ—આ તાલુકામાં પુરૂષ વર્ગ પૈકી ૪૩ વેપાર કરે છે, બાકીના બાળક, વિદ્યાર્થી અને વૃદ્ધ છે.

તાલુકો અંકલેશ્વર.

આ તાલુકાનું મુખ્ય શહેર અંકલેશ્વર છે. જેમાં મામલતદાર તથા બીજા વર્ગ સબ જડ્જની કચેરીઓ છે. હાંસોટ પણ એક મોટું ગામ છે, જ્યાં મહાલકરી કચેરી છે.

આ તાલુકામાં કુલ ૪ દેરાસર છે, તેમાં અંકલેશ્વરમાંજ ૨ દેરાસરો છે. હાંસોટમાં ૧ દેરાસર છે. તે ઘણી ટુંકી સ્થિતમાં છે. તેમ હાલમાં ત્યાં આપણી વસ્તીનું માન ૧ ઘર છે અને તે પણ પરદેશી છે. તેથી દેરાસરની જોઇએ તેવી સાર સંભાળ રહેતી નથી, અને આશાતના બહુ થાય છે, જ્યારે આ દેરાસર થયું હશે ત્યારે આપણી વસ્તી વધારે હશે પરંતુ દિનપ્રતિદિન વસ્તી કમી થઇ જવાથી આ દેરાસરનો કબજો ત્યાંના તપોધન બ્રાહ્મણ ગોઠીના હાથમાં છે, એમ જાણવામાં આવ્યું છે કે આ ગોઠીને જૈન સંઘ તરફથી કેટલીક વખતે પગાર આપવાનું કહેવામાં આવેલું, પરંતુ પગાર લઇ કબજો છોડી દેવા ખુશી નથી. જોકે જૈનોને પુજા સેવા કરવા સંબંધી કાંઇ અડચણ થતી નથી. તોપણ આ બાબત નજીકના મોટા ગામના શ્રી સંઘોએ તાકીદે ધ્યાન આપી પોતાનો કબજો કરી લેવા ખાસ જરૂર છે, અને તેમાં થતી આશાતના દૂર કરવા તજવીજ કરવી જોઈએ.

દેરાસર.

ઉપાશ્રય—આ તાલુકામાં માત્ર ૧ ઉપાશ્રય અંકલેશ્વરમાંજ છે.

ધર્મશાળા—આ તાલુકામાં ૨ ધર્મશાળાઓ છે. તે માત્ર હાંસોટમાંજ છે. તેમાં ૧ જુની અસલ દેરાસર સાથે તેના પેટાભાગમાં શ્રી સંઘે બંધાવેલી છે, અને ૧ નવી ધર્મશાળા પુનગામની ૧ બાઇએ સંવત ૧૯૫૬ માં બંધાવેલી છે. આ ધર્મશાળા જૈન યાત્રાળુઓને ઉતરવા માટે વપરાય છે.

કેળવણી—હાંસોટમાં ૧ ઈંગ્રેજી જાણનાર હોસ્પીટલ આસિસ્ટંટ છે.

વસ્તી—આ તાલુકામાં ૨૪ ગામ છે, જેમાં ૭૫ ઘર છે. વસ્તીનું પ્રમાણ નીચે મુજબ છે:—

	કું.	પ.	વિ.		કુલ.	
પુરૂષ	૭૫	૫૬	૨૧	=	૧૫૨	૨૪૬
સ્ત્રી	૨૨	૫૩	૧૯	=	૯૪	

ઉપર જણાવેલ વિધવાઓ નીચે પ્રમાણે ઉમરવાર છે.

૨૦ વર્ષની અંદર.	૨૦ થી ૩૦	૩૦ થી ૪૦	૪૦ ઉપરાંત		કુલ.
૦	૨	૩	૧૪	=	૧૯

વેપાર ઉદ્યોગ—પુરૂષ વર્ગ પૈકી ૧૦૨ વેપાર કરે છે, ૬ નોકરી કરે છે. બાકીના બાળક, વિદ્યાર્થી, વૃદ્ધ અને નિરૂદ્યમી છે.

જનરલ રીપોર્ટ.

દેરાસર. આ જીલ્લામાં કુલ ૪૫ દેરાસરો આવેલાં છે. તે પૈકી અડધા ભાગના સારી સ્થિતિમાં છે, ત્રીજા ભાગ જેટલા સાધારણ સ્થિતિમાં છે, અને સાતમે ભાગ જેટલા જીર્ણ સ્થિતિમાં જોવામાં આવે છે. એકંદરે આ જીલ્લાનાં દેરાસરોની સ્થિતિ સંતોષકારક ગણી શકાય નહીં.

આ દેરાસરોમાંથી ત્રીજા ભાગ જેટલા તળ ભરૂચમાંજ આવેલાં છે. તેમાંના અર્ધ ભાગની સારી સ્થિતિ અને ચોથા ભાગની સાધારણ સ્થિતિ છે. આ દેરાસરોમાં ઘણાખરાં પ્રાચિન વખતનાં છે અને તેની અંદરના ઘણાખરા બિંબો સંપ્રતિ રાજાના વખતનાં છે. આ દેરાસરોમાંનુ એક દેરાસર લાકડાનું છે, તે ઘણા જુના વખતનું જોવા લાયક છે.

આ જીલ્લામાં ૩ તીર્થ સ્થળ છે. જેમાં ૧ ભરૂચમાં અશોધરાપાર્શ્વનાથજીનું બીજું ગંધારમાં અમીઝરાપાર્શ્વનાથજીનું, અને ત્રીજું કાવીમાં સાસુવહુનું દેરાસર છે, તે તીર્થસ્થળમાં ગણાય છે, અને ત્યાં કારતક શુદ ૧૫ નો મેળો ભરાય છે.

આ સિવાય આ જીલ્લામાં જંબુસરમાં ૩ ઘર દેરાસરો છે. જે પ્રસિદ્ધિમાં આવેલ નહીં હોવાથી આગળ છાપવામાં આવેલ નથી.

ઉપાશ્રય ધર્મશાળા. આ જીલ્લામાં કુલ ૧૯ ઉપાશ્રય અને ૧૫ ધર્મશાળા છે. આ ધર્મશાળાઓ પૈકી ૧ ભરૂચની, ૧ કાવીની, અને ૧ ગંધારની એ ૩ ધર્મશાળાઓ જાત્રાળુને ઉતરવાના કામમાં આવે છે, અને તે ધર્મશાળાઓમાં વાસણ પાગરણની સવડ છે. બાકીની ધર્મશાળાઓનો થોડો ભાગ ઉપાશ્રય તરીકે વપરાય છે, તેમજ થોડો ભાગ જૈનશાળાના કામમાં વપરાય છે, અને ત્રુજ ભાગ પડતર જોવામાં આવે છે. ઉપાશ્રય પણ કોઈ કોઈ જગોએ જૈનશાળાના કામનાં વપરાય છે. ઉપાશ્રય અને ધર્મશાળાની એકંદર મકાનની સ્થિતિ એક ભાગની સારી અને બે ભાગની સાધારણ અને જીર્ણ જોવામાં આવે છે.

પાઠશાળા—આ જીલ્લામાં ફક્ત ૧ પાઠશાળા છે, અને તે ભરૂચ [illegible] છે. આ પાઠશાળામાં અભ્યાસ કરનારાઓની સંખ્યા સારી છે, અને તેનું [illegible] શેઠ અનુપચંદ મલુકચંદ તરફથી આપવામાં આવે છે. આ પાઠશાળાની સ્થિતિ સારી છે.

પાંજરાપોળ—આ જીલ્લામાં કુલ બે પાંજરાપોળો છે. તેની દેખરેખ રાખનારા જૈનો સાથે અન્ય ધર્મીઓ છે. મકાનની સ્થિતિ સારી છે, પણ એકેમાં વૈદની જોગવાઇ નથી.

પુસ્તકભંડાર—આ જીલ્લામાં કુલ ૪ પુસ્તક ભંડારો માલૂમ પડયાછે. જેમાંના ૩ ભરૂચમાં છે અને ૧ નીકોરામાં છે. આ સિવાય નીકોરામાં અન્યધર્મીના કબજામાં પ્રાચીન પુસ્તકો છે એમ જાણવામાં આવેલ છે. જેની હકીકત તાલુકાવાર આપવામાં આવી છે.

લાયબ્રેરી—આ જીલ્લામાં જૈનની સ્થાપિત એક લાયબ્રેરી ભરૂચમાં છે. તે ઘણા સારા પાયા ઉપર છે. જેનો લાભ જૈનો સાથે અન્ય ધર્મીઓ પણ સારી રીતે લેછે.

સભામંડળ—આ જીલ્લામાં ૧ સભામંડળ છે, જેની હકીકત આગળ તાલુકાવાર અપાઇ ગઇ છે.

કેળવણી—આ જીલ્લામાં કુલે ભણેલા તથા અભણની સંખ્યા નીચે મુજબ છે:—

	ભણેલ.	અભણ.		કુલ.	
પુરૂષ	૧૦૮૦	૧૧૯	=	૧૧૯૯	૨૩૨૨
સ્ત્રી	૧૫૧	૯૭૨	=	૧૧૨૩	

	ધાર્મિક.	અંગ્રેજી.	સંસ્કૃત.		કુલ.	
પુરૂષ	૧૦	૫૩	૦	=	૬૩	૭૨
સ્ત્રી	૯	૦	૦	=	૯	

ઉપરના આંકડાઓ જોતાં એવું માલમ પડે છે કે પુરૂષો ૮૬ા ટકા જેટલા ભણેલા છે અને ૧૩ા ટકા જેટલા તદન અભણ સ્થિતિ ભોગવે છે. આ ભણેલાઓ પૈકી સારી કેળવણી પામેલો જુજ ભાગ હશે. બાકીનો સાધારણ જાણનાર અને તેમાં પણ વધારે ભાગ લખી વાંચનારનોજ છે. કારણકે ઉપરના ભણેલાઓના આંકડામાં જુજ જાણનાર અને સારૂં જાણનારનો સમાવેશ સાથે કરવામાં આવેલ છે. આ જીલ્લામાં મ્યુનિસિપાલીટીની અંગ્રેજી તથા ગુજરાતી સ્કુલો ઘણી છે તો પણ બીજા જીલ્લા કરતાં વધારે કેળવાયેલો ભાગ જોવામાં આવતો નથી પણ સાધારણ ભાગ છે.

સ્ત્રી કેળવણીનું પ્રમાણ ૧૩ા ટકા જેટલું છે અને અભણની સંખ્યા તેથી

આડી છ ગણી એટલે લગભગ ૮૯ાા ટકા કરતાં વધારે થવા જાય છે આ પ્રમાણ બીજા જીલ્લાઓ કરતાં જોકે ઠીક છે તોપણ તે જોઇએ તેટલું સારૂં ગણાય નહીં.

ધાર્મિક અભ્યાસમાં પંચપ્રતિક્રમણ કરતાં વધારે જાણનારની સંખ્યા તરફ નજર કરતાં ફકત પુરૂષવર્ગમાં ૧૦ અને સ્રીવર્ગમાં ૯ છે. તેવીજ રીતે પંચપ્રતિક્રમણ અને બે પ્રતિક્રમણ જાણનારની સંખ્યા તપાસતાં પંચપ્રતિક્રમણ જાણનાર ૨૧ પુરૂષ અને ૨૨ સ્રી છે, અને બેપ્રતિક્રમણ જાણનાર ૭૮ પુરૂષ અને ૪૦ સ્રી છે. આવી રીતે ધાર્મિક જાણનારાઓની કુલ સંખ્યા આખા જીલ્લાની વસ્તીના પ્રમાણમાં ૭ાા ટકા જેટલી આવે છે, તો આ પ્રમાણમાં હજુ સારો વધારો થવાની જરૂર છે.

ઈંગ્રેજીમાં મેટ્રીક અને તેથી ઓછા અભ્યાસવાળાની કુલ સંખ્યા ૫૩ની છે. તે સરેરાસ તપાસતાં બીજા જીલ્લાઓ કરતાં ઓછી ગણાય. આ સિવાય આ જીલ્લામાં ૩ ગ્રેજ્યુએટ છે, જેનાં નામ આગળ તાલુકાવાર આપવામાં આવેલ છે.

સંસ્કૃત જાણનારની સંખ્યા ઘણીજ થોડી જણાય છે.

વસ્તી—આ જીલ્લાની વસ્તી સંબંધી આંકડાઓ આગળ તાલુકાવાર અને ગામવાર આવી ગયા છે. તેમજ જ્ઞાતિ અને ગચ્છવાર પણ આપવામાં આવેલ છે, તોપણ આખા જીલ્લામાં જેટલી જ્ઞાતિ અને ગચ્છ આવેલા છે, તેનાં નામો મનુષ્ય સંખ્યાના આંકડા સહિત નીચે પ્રમાણે છે:—

જ્ઞાતિ.

નંબર.	જ્ઞાતિનું નામ.	સંખ્યા.	નંબર	જ્ઞાતિનું નામ.	સંખ્યા.
૧	દશા શ્રીમાળી	૮૮૫	૬	દશા ઓસવાળ	[illegible]
૨	વીશા શ્રીમાળી	૭૮૭	૭	દશા [illegible]	[illegible]
૩	વીશા પોરવાડ	૨૬૮	૮	દશા નીમા	[illegible]
૪	દશા પોરવાડ	૨૯૩	૯	[illegible]	[illegible]
૫	વીશા ઓસવાળ	૮૦			[illegible]

ગચ્છ.

નંબર.	ગચ્છનું નામ.	સંખ્યા.	નંબર	ગચ્છનું નામ.	સંખ્યા.
૨	દેવસુર ...	... ૧૦૨૬	૫	ખરતર ...	... ૩૬
૧	તપા ...	... ૭૪૭	૬	અંચળ ...	... ૧૬
૩	આણસુર ...	... ૨૯૬			
૪	સાગર ...	... ૧૦૧		કુલ...	૨૩૨૨

આ જીલ્લામાં કુલ ૬૪ ગામ છે, જેમાં ૬૬૩ ઘર છે. તેની વસ્તી પૈકી પુરૂષ વર્ગમાં કુંવારા, પરણેલ, વિધુરની તેમજ સ્ત્રી વર્ગની પણ તેવી સંખ્યા નીચે પ્રમાણે છે:—

	કું.	પ.	વિ.		કુલ.	
પુરૂષ.	૫૬૫	૪૯૩	૧૪૧	=	૧૧૯૯	૨૩૨૨
સ્ત્રી	૩૧૧	૪૬૯	૩૪૩	=	૧૧૨૩	

ઉપરના આંકડાઓમાં કુંવારા અને કુંવારીની સંખ્યામાં સગપણ કરેલાનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે. પુરૂષ વર્ગમાં ૪૭ા ટકા જેટલા કુવારા છે. તેવીજ રીતે સ્ત્રી વર્ગમાં ૨૭ા ટકા જેટલી કુંવારી કન્યાઓ છે; તેથી તેઓ બન્નેને સરખાવતાં કુંવારાની સંખ્યા આશરે પોણાબે ગણી છે. તેમજ પુરૂષ ૪૧ા ટકા પરણેલ છે, અને ૧૨ા ટકા વિધુર છે. તેવીજ રીતે સ્ત્રીઓમાં ૪૨ ટકા પરણેલ અને ૩૦ા ટકા જેટલી વિધવાઓ છે. વિધુર કરતાં વિધવાઓની સંખ્યા લગભગ અઢી ગણી વધારે છે. આ વિધવાઓની સંખ્યા નીચે પ્રમાણે ઉમરની છે:—

૨૦ વર્ષની અંદર	૨૦ થી ૩૦	૩૦ થી ૪૦	૪૦ ઉપર		કુલ.
૧૮	૫૦	૭૬	૧૯૯	=	૩૪૩

ઉપર પ્રમાણે વિધવાઓ ૩૦ા ટકાના પ્રમાણમાં છે. તેમાંના પાંચમા ભાગને ભર જુવાનીમાં, ચોથા ભાગને આધેડ અવસ્થાએ અને અર્ધા ભાગને મોટી ઉમરે વિધવાપણું પ્રાપ્ત થયું હશે. મોટી ઉમરે પહોંચેલી વિધવાઓમાંની કેટલીક તો નાની ઉંમરમાં વિધવા થએલ હશે એમ માલુમ પડે છે.

ઘર સંખ્યા.	કુલ મનુષ્ય સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૫૭	૨૩૧	૪૯	૪૮	૪	૧૩	૦	૦	૦	૦	૦	૪૩	૪૮	૨૬	
૨૦	૮૦	૧૫	૧૮	૭	૭	૦	૦	૧	૦	૦	૧૩	૧૪	૫	
૫	૧૧	૫	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	૧	
૪	૨૪	૪	૫	૩	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૫	૨	
૪	૧૮	૯	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૨	૧	૩	
૩	૧૭	૪	૫	૦	૦	૦	૦	૧	૦	૦	૦	૪	૩	
૨	૧૦	૨	૭	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૨	૩	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૭	૩	૩	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧	૩	૧	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૨	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૦	
૧	૧	૦	૦	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧૨૬	૫૪૭	૧૨૦	૧૨૪	૨૨	૩૫	૦	૦	૩	૨	૦	૮૩	૧૦૩	૫૫	
૬૯	૨૩૭	૫૫	૪૭	૧૯	૧૩	૦	૦	૦	૦	૦	૩૨	૪૫	૨૬	
૫૧	૨૭૦	૪૦	૬૭	૯	૧૯	૦	૦	૨	૩	૦	૪૦	૬૧	૨૯	
૪૬	૨૦૧	૪૧	૪૦	૧૧	૧૮	૦	૦	૭	૩	૦	૨૯	૩૧	૨૧	

ઘર સંખ્યા.	મૂર્તિપૂજક સંખ્યા.	પુરૂષ સંખ્યા.						સ્ત્રી સંખ્યા.						રીમાર્ક. (તીર્થસ્થળ, પુસ્તક ભંડાર, લાયબ્રેરી વિગેરે.)
		ભણેલ.			અભણ.			ભણેલ.			અભણ.			
		કું.	પ.	વિ.	કું.	પ	વિ.	કું.	પ.	વિ.	કું.	પ.	વિ.	
૩	૧૯	૮	૩	૦	૩	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૩	૨	
૩	૧૮	૨	૩	૨	૨	૦	૦	૧	૦	૦	૩	૩	૨	
૩	૧૫	૧૦	૧	૧	૧	૦	૦	૧	૦	૦	૦	૧	૦	
૨	૧૦	૧	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૪	૨	૦	
૨	૫	૨	૧	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧	૧	૦	
૧	૨	૦	૦	૨	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	૦	
૧૧૨	૪૪૨	૧૦૦	૮૨	૨૪	૨૫	૦	૦	૧૧	૭	૨	૬૨	૭૫	૫૪	
૧૨	૬૪	૨૯	૧૯	૩	૧	૦	૦	૬	૧૨	૦	૧૧	૮	૫	
૩૪	૨૦૯	૪૨	૪૫	૫	૧૭	૦	૦	૧૭	૪	૦	૧૯	૩૮	૨૨	
૧૫	૬૬	૪	૧૮	૨	૮	૦	૦	૦	૩	૨	૯	૧૪	૪	
૧૪	૮૪	૬	૧૯	૬	૬	૦	૦	૦	૪	૦	૧૯	૧૫	૯	
૧૩	૭૬	૧૩	૧૪	૪	૧૪	૦	૦	૬	૪	૧	૮	૧૦	૫	
૧૧	૫૬	૧૩	૧૨	૨	૨	૦	૦	૫	૪	૦	૭	૮	૩	
૧૦	૭૬	૧૨	૧૫	૧	૧૦	૦	૦	૩	૧	૦	૧૧	૧૫	૮	
૮	૪૦	૬	૮	૧	૬	૦	૦	૦	૧	૦	૭	૭	૪	

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.						ગચ્છ.			
		વી. ઓ.	વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	પો. વી.	પો. દ.	પરચુરણ.	તપા.	સાગર.	ઢુંઢક.	પરચુરણ.
૧	તાલુકે ચોર્યાશી										
૧	સુરત	૪૭૩	૫૭૨	૪૪૨	૪૮૫	૦	ની. ૯, ક. ૨.] ૬૩, ભા. ૭૯, વી. શ્રી. ૩૭૨, સા. દ. ઓ. ૨૩૩, લા.	[illegible]	૪૦૭	૧૦૦૦	૭૦. વ. પૈ. ૨૬. આં. ૨૮. સૈ. ... ૬૬૦, આ. ૫૨. પા. ૧૫૬. ...
૨	રાંદેર	૦	૧૬૫	૦	૩૭	૦	લા. શ્રી. ૨, સા. ૪,	૧૯૫	૦	૪	
૩	[illegible]	૦	૦	૦	૧૨૨	૨૦		૧૩૨	૦	૦	
૪	[illegible]	૦	૦	૦	૬૯	૦	દ. ઓ. ૨૯,	૬૯	૦	૦	આ. ૧૩, સાં ૧૬.
૫	[illegible]	૦	૦	૦	૮૭	૦		૮૭	૦	૦	
૬	[illegible]	૪	૦	૦	૩૮	૦		૧૧	૦	૩૧	
૭	[illegible]	૩૯	૦	૦	૧	૦		૪૦	૦	૦	
૮	[illegible]	૦	૦	૦	૧૧	૦		૦	૦	૧૬	આ. ૪૨.
૯	[illegible]	૦	૦	૦	૬૦	૦		૬૦	૦	૦	
૧૦	જાનગર	૨૩	૪	૧૨	૦	૨		૧૬	૦	૧૮	પા. ૭.
૧૧	[illegible]	૪૧	૦	૦	૦	૦		૦	૦	૪૧	
૧૨	[illegible]	૦	૦	૦	૩૬	૦		૦	૦	૩૬	
૧૩	[illegible]	૭	૦	૦	૦	૦	સા. શ્રી. ૨૩,	૭	૦	૦	આ. ૨૩.
૧૪	[illegible]	૦	૦	૦	૨૯	૦		૨૭	૦	૨	
૧૫	[illegible]	૦	૦	૦	૨૮	૦		૦	૦	૦	આ. ૨૮.
૧૬	[illegible]	૦	૦	૦	૧૨	૦		૧૨	૦	૦	
૧૭	[illegible]	૦	૦	૦	૧૩	૦		૧૩	૦	૦	
૧૮	[illegible]	૦	૦	૦	૮	૦		૮	૦	૦	
૧૯	[illegible]	૮	૦	૦	૦	૦		૦	૦	૮	
૨૦	[illegible]	૦	૦	૦	૧૪	૦		૧૪	૦	૦	

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.						ખરચ.			
		ઢી. શ્રી.	ઢી. શ્રી.	ઇ. શ્રી.	ઢી. ચે.	હિં. ચે.	પરચુરણ.	દવા.	ગાગર.	ઈશારા.	પરચુરણ.
૨૧	ખળેશ્વર	૦	૦	૦	૧૪	૦		૧૪	૦	૦	
૨૨	મોરથાણ	૦	૦	૦	૧૦	૦		૧૦	૦	૦	
૨૩	સીગડ	૦	૦	૦	૧૦	૦		૧૦	૦	૦	
૨૪	ખાલોદ	૯	૦	૦	૦	૦		૦	૦	૯	
૨૫	દેલાડ	૦	૦	૦	૯	૦		૯	૦	૦	
૨૬	તલંગપોર	૦	૦	૦	૮	૦		૦	૦	૮	
૨૭	ભીમરાથ	૭	૧	૦	૦	૦		૦	૦	૭	અ. ૨૩,
૨૮	દેગડીઆ	૫	૦	૦	૦	૦		૫	૦	૦	
૨૯	ભાઠા	૦	૦	૦	૨૩	૦		૦	૦	૦	
૩૦	ગોથાણ	૦	૦	૦	૧૪	૦		૧૪	૦	૦	
૩૧	પોડ	૦	૦	૦	૧૧	૦		૧૧	૦	૦	
૩૨	ડીમ	૦	૦	૦	૬	૦		૬	૦	૦	
૩૩	આંબાવાડી	૪	૦	૦	૦	૦		૪	૦	૦	
૩૪	કટારગામ	૦	૦	૪	૦	૦		૦	૦	૪	
૩૫	ખરસદ	૪	૦	૦	૦	૦		૦	૦	૪	
૩૬	પારડી	૪	૦	૦	૦	૦		૦	૦	૪	
૩૭	રોઇણા	૦	૦	૦	૦	૦	ઇ. ઓ. ૪,	૪	૦	૦	
૩૮	અછારણ	૦	૦	૦	૩	૦		૩	૦	૦	
૩૯	ઉન	૦	૦	૦	૩	૦		૩	૦	૦	
૪૦	સીયાણ,	૦	૩	૦	૦	૦		૦	૦	૩	
૪૧	સણીઆહેમાદ	૦	૦	૦	૩	૦		૩	૦	૦	
૪૨	સુદાવી.	૨	૦	૦	૦	૦		૦	૦	૨	
૪૩	કસારસાઇ	૦	૦	૦	૧	૦		૧	૦	૦	
૪૪	કુંભારીઆ	૦	૦	૦	૧	૦		૧	૦	૦	

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.						ગચ્છ.			
		વી. ઓ.	વી. શ્રી.	દ. શ્રી.	વી. પો.	દ. પો.	પરચુરણ.	તપા.	સાગર.	ઢુંઢ.	પરચુરણ.
૪૫	રતોલા	૦	૦	૦	૧	૦		૧	૦	૦	
૪૬	વસરાવી	૧	૦	૦	૦	૦		૦	૦	૦	ભ. ૧,
૪૭	સણીઆ	૦	૦	૦	૧	૦		૧	૦	૦	
૪૮	સુડેસ	૦	૦	૦	૧	૦		૧	૦	૦	
		૬૩૧	૧૦૭૦	૪૫૮	૧૨૦૯	૨૨	૮૨૦	૧૨૫૨	૪૦૭	૧૩૦૦	૧૨૪૧
૨	તાલુકે ઓરપાડ.										
૧	ઓરપાડ	૦	૧૧	૬	૧૪	૦	લા. શ્રી. ૨૩,	૪	૦	૩૯	અ. ૧૧,
૨	દામકા	૮૧	૦	૦	૦	૦		૦	૦	૫૨	પુ. ૨૯,
૩	કુડસદ	૦	૦	૦	૩૧	૦		૩૧	૦	૦	
૪	સાયણ	૦	૦	૯	૨૭	૦		૨૭	૦	૦	
૫	ભાદોલ	૧૮	૦	૪૧	૦	૦		૨૭	૦	૦	
૬	મંદ્રોઇ	૦	૦	૦	૦	૦		૦	૦	૪૧	
૭	પીંજરત	૧૯	૦	૦	૦	૦	લા. શ્રી. ૧૦,	૧૯	૦	૧૦	
૮	કુડીઆણા	૦	૦	૦	૦	૦	લા. શ્રી. ૧૫,	૦	૦	૦	અ. ૧૫,
૯	અટોદરા	૦	૪	૦	૬	૦		૬	૦	૦	અ. ૪,
૧૦	પરીઆ	૦	૦	૦	૨૬	૦		૨૬	૦	૦	
૧૧	ઉમરા	૭	૦	૦	૨	૦		૨	૦	૭	
૧૨	ભાંડુન	૧૪	૦	૦	૦	૦		૦	૦	૦	પુ. ૧૪,

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.						ગચ્છ.			
		દી. શ્રો.	દી. શ્રી.	ઢું. શ્રી.	દી. ત્યા.	ઢું. ત્યા.	પરચુરણ.	તપા.	આગ.	ખરત.	પરચુરણ.
૧૩	દેલાડ	૦	૦	૦	૬	૦		૬	૦	૦	
૧૪	વરોલી	૦	૦	૦	૮	૦		૮	૦	૦	
૧૫	ટકારમાં	૦	૦	૦	૫	૦		૫	૦	૦	
૧૬	કોબા	૪	૦	૦	૦	૦		૪	૦	૦	
૧૭	કન્યાસી	૦	૦	૦	૪	૦		૪	૦	૦	
૧૮	ઉમરાસી	૩	૦	૦	૦	૦		૩	૦	૦	
૧૯	તેનાનીરાંગ	૩	૦	૦	૦	૦		૩	૦	૦	
૨૦	કોહોદરા	૦	૦	૦	૨	૦		૦	૦	૦	અ. ૨,
૨૧	દીમામલી	૦	૦	૦	૨	૦		૦	૦	૨	
૨૨	વેલુક	૦	૦	૦	૦	૦	લા. શ્રી. ૨,	૦	૨	૦	
૨૩	બગવાનીમોર	૦	૦	૦	૦	૦	લા. શ્રી. ૧,	૦	૦	૦	અ. ૧,
		૧૪૨	૧૪	૫૬	૧૩૩	૦	૫૧	૧૭૫	૨	૧૧૧	૭૬
૩	તાલુકે માંડવી.										
૧	માંડવી	૦	૦	૩૮	૧૦	૦	દ. મો. ૩૯, લા. ૨,	૧૯	૦	૫૪	અ. ૬૭,
૨	બહુધાન	૦	૦	૨	[illegible]	૦		૨	૦	૦	અ. ૨૨૮,
૩	નાકેશ્વર	૧૨	૦	૦	૬૮	૦		૫૬	૦	૦	લેં. ૪, અ.
૪	તરસાડા	૮	૦	૦	૩	૦		૧૧	૦	૦	[અં. ૧૮,
૫	કનસાડ	૦	૦	૦	૨૪	૦		૦	૦	૦	અ. ૨૪,
૬	ગેડાકાડી	૦	૦	૭	૧૧	૦		૧૮	૦	૦	

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ. વી. ઓ.	વી. શ્રી.	દ. શ્રીં.	વી. પો.	દ. પો.	પરચુરણ.	ગચ્છ. તપા.	આગમ.	દેવગુર.	પરચુરણ.
૮	મલેકપોર	૦	૦	૦	૬૪	૦		૦	૦	૬૪	
૯	મોતા	૦	૦	૦	૩૭	૦		૩૭	૦	૦	
૧૦	મઢી	૦	૦	૦	૧૨	૦		૧૨	૦	૦	
૧૧	રાજપરા	૦	૦	૦	૧૧	૦		૦	૦	૦	અ. ૧૧,
૧૨	સેજવાડ	૦	૦	૦	૯	૦		૯	૦	૦	
૧૩	મંગરોલીઆ	૦	૦	૦	૮	૦		૮	૦	૦	
૧૪	સીઆદલા	૦	૦	૦	૭	૦		૭	૦	૦	
૧૫	નાનીપલસોદ	૦	૦	૦	૬	૦		૬	૦	૦	
૧૬	અકોટી	૦	૦	૦	૮	૦		૦	૦	૦	અ. ૮,
૧૭	હાથુકા	૦	૦	૦	૮	૦		૮	૦	૦	
૧૮	દેગામા	૦	૦	૦	૫	૦		૫	૦	૦	
૧૯	અલુ	૩	૦	૦	૦	૦		૩	૦	૦	
૨૦	ઉદા	૦	૦	૦	૩	૦		૩	૦	૦	
૨૧	મોટી ફલોદ	૦	૦	૦	૨	૦		૨	૦	૦	
		૫૪	૮૦	૧૮૭	૭૯૦	૦	૧૯	૫૨૭	૦	૩૯૨	૩૭૧
૫	તાલુકે જલાલપોર.										
૧	જલાલપોર	૧૩	૦	૦	૫૦	૦		૬૩	૦	૦	
૨	કરાડી	૩૯	૦	૦	૬૪	૦		૩૧	૦	૦	અ. ૬૮, લોં. ૪,
૩	સીસોદરા	૧૦૨	૦	૦	૩૪	૦		૧૩૬	૦	૦	

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.						ગચ્છ.			
		શ્રી. શ્રી.	શ્રી. શ્રી.	શ્રી. પો.	મે. શ્રી.	મે. પો.	પરચુરણ.	તપા.	આગ.	ઢુંઢીઆ.	પરચુરણ.
૪	સાતેમ	૭૯	૦	૦	૦	૦		૭૯	૦	૦	
૫	[illegible]	૦	૦	૦	૧૧૨	૦		૧૧૨	૦	૦	
૬	ડહોળી	૦	૦	૦	૫૪	૦		૦	૦	૦	ખ. ૫૪,
૭	[illegible]	૦	૦	૦	૫૬	૦		૫૬	૦	૦	
૮	પનાર	૦	૦	૦	૫૮	૦		૫૮	૦	૦	
૯	[illegible]	૮	૦	૦	૩૮	૦		૪૬	૦	૦	
૧૦	[illegible]	૦	૦	૦	૩૨	૦		૩૨	૦	૦	
૧૧	[illegible]	૦	૦	૦	૪૧	૦		૪૧	૦	૦	
૧૨	[illegible]	૧૫	૦	૦	૧૫	૦		૩૦	૦	૦	
૧૩	[illegible]	૦	૦	૦	૩૧	૦		૧૬	૦	૦	ખ. ૭. ૬. ૮,
૧૪	[illegible]	૦	૦	૦	૨૬	૦		૨૬	૦	૦	
૧૫	[illegible]	૩	૦	૦	૦	૦	દ. ગો. ૨૦,	૨૩	૦	૦	
૧૬	[illegible]	૦	૦	૦	૨૦	૦		૧	૦	૦	[illegible] ૧૯,
૧૭	[illegible]	૦	૦	૦	૧૪	૦		૧૪	૦	૦	
૧૮	[illegible]	૦	૦	૦	૬	૦		૬	૦	૦	
૧૯	[illegible]	૦	૦	૦	૭	૦		૭	૦	૦	
૨૦	[illegible]	૦	૦	૦	૭	૦		૭	૦	૦	
૨૧	[illegible]	૦	૦	૦	૪	૦		૪	૦	૦	
૨૨	[illegible]	૪	૦	૦	૦	૦		૪	૦	૦	
		[illegible]	૦	૦	[illegible]	૦	[illegible]	[illegible]	૦	૦	[illegible]

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ. ઓ. વી.	શ્રી. વી.	શ્રી. દ.	પો. વી.	પો. દ.	પરચુરણ.	ગચ્છ. તપા.	સાગર.	દેવસુર.	પરચુરણ.
૬	તાલુકે ચીકલી.										
૧	ટાંકેલ	૦	૦	૦	૭૮	૦		૭૮	૦	૦	
૨	નોગામ	૦	૦	૦	૬૨	૦		૬૨	૦	૦	
૩	ખરોલી	૦	૦	૦	૧૮	૦		૧૮	૦	૦	
૪	આમધરા	૦	૦	૦	૪૯	૦		૪૯	૦	૦	
૫	ગણદેવા	૦	૦	૦	૩૭	૦		૩૭	૦	૦	
૬	વાંઝણ	૦	૦	૦	૨૪	૦		૨૪	૦	૦	
૭	ફડવેલ	૦	૦	૦	૨૪	૦		૨૪	૦	૦	
૮	આલીપોર	૦	૦	૧૦	૧૩	૦		૧૩	૦	૧૦	
૯	દેગામ	૦	૦	૪	૧૩	૦		૧૩	૦	૪	
૧૦	તલાવચોરા	૦	૦	૦	૧૪	૦		૧૪	૦	૦	
૧૧	ગેગટી	૦	૧૮	૦	૦	૦		૧૮	૦	૦	
૧૨	ગોજ	૦	૦	૦	૧૭	૦		૧૭	૦	૦	
૧૩	ખાપરીઆ	૧૯	૦	૦	૦	૦		૧૯	૦	૦	
૧૪	સોલધરા	૮	૦	૦	૦	૦		૮	૦	૦	
૧૫	પીપલધરા	૧૮	૦	૦	૦	૦		૧૮	૦	૦	
૧૬	તેજલાવ	૦	૦	૦	૧૨	૦		૧૨	૦	૦	
૧૭	ઓંધલ	૧૧	૦	૦	૦	૦		૧૧	૦	૦	
૧૮	દોણુની	૦	૦	૦	૫	૦		૫	૦	૦	
૧૯	ખેરગામ	૦	૨	૦	૦	૦		૨	૦	૦	
		૫૬	૨૦	૧૪	૩૬૬	૦	૦	૪૪૨	૦	૧૪	૦

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.						ગચ્છ.			
		શ્રી. વી.	ઓ. વી.	શ્રી. દ.	પો. વી.	પો. દ.	પરચુરણ.	તપા.	ખરતર.	અંચલ.	પરચુ
૭	તાલુકે વલસાડ.										
૧	વલસાડ	૧૮૦	૪	૦	૦	૦	ભા. ૧,	૧૮૫	૦	૦	
૨	ઉંટડી [લીઆ	૦	૦	૦	૭૨	૦		૪૨	૦	૦	લોં. ૩૦,
૩	ઉંડાચ લુવાર ફ-	૩૮	૦	૦	૦	૦		૦	૦	૩૮	
૪	અટગામ	૦	૦	૦	૨૮	૦		૨૮	૦	૦	
૫	વાગલધરા	૨૧	૦	૦	૦	૦		૨૧	૦	૦	
૬	કલવાડા	૦	૦	૦	૨૯	૦		૨૯	૦	૦	
૭	ધરાસણા	૦	૦	૦	૧૯	૦		૧૯	૦	૦	
૮	હનમાન ભાગડા	૦	૦	૦	૧૮	૦		૧૮	૦	૦	
૯	દીપલા	૦	૦	૦	૧૫	૦		૧૫	૦	૦	
૧૦	ગાડરીઆ	૦	૦	૦	૧૦	૦		૧૦	૦	૦	
૧૧	ગડોઇ	૦	૦	૦	૫	૦		૫	૦	૦	
૧૨	કકવાડી	૦	૦	૦	૨	૦		૨	૦	૦	
		૨૩૯	૪	૦	૧૯૮	૦	૧	૩૭૪	૦	૩૮	૩૦
૮	તાલુકે પારડી.										
૧	પારડી	૦	૨૧	૭૩	૦	૦		૨૮	૦	૬૬	
૨	વાપી	૫૯	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૧૫૦,	૧૮૯	૦	૦	ખ. ૨૦,
૩	બગવાડા	૫	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૫૯,	૬૪	૦	૦	
૪	ખેરલાવ	૦	૦	૦	૪૪	૦	દ. ઓ, ૪૦	૮૪	૦	૦	

નંબર.	ગામનું નામ.	જ્ઞાતિ.						ગચ્છ.			
		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	પરચુરણ.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	પરચુ
૭	તાલુકે વલસાડ.										
૧	વલસાડ	૨૧૭	૪	૦	૦	૦	ભા. ૧,	૨૨૪	૦	૦	
૨	ઉંટડી [લીઆ	૦	૦	૦	૭૨	૦		૪૨	૦	૦	લોં. ૩૦,
૩	ઉંડાચ લુવાર ફ઼-	૩૮	૦	૦	૦	૦		૦	૦	૩૮	
૪	અટગામ	૦	૦	૦	૨૮	૦		૨૮	૦	૦	
૫	વાગલધરા	૨૧	૦	૦	૦	૦		૨૧	૦	૦	
૬	કલવાડા	૦	૦	૦	૨૯	૦		૨૯	૦	૦	
૭	ધરાસણા	૦	૦	૦	૧૯	૦		૧૯	૦	૦	
૮	હનમાન ભાગડા	૦	૦	૦	૧૮	૦		૧૮	૦	૦	
૯	દીપલા	૦	૦	૦	૧૫	૦		૧૫	૦	૦	
૧૦	ગાડરીઆ	૦	૦	૦	૧૦	૦		૧૦	૦	૦	
૧૧	ગડોઇ	૦	૦	૦	૫	૦		૫	૦	૦	
૧૨	કકવાડી	૦	૦	૦	૨	૦		૨	૦	૦	
		૨૭૬	૪	૦	૧૯૮	૦	૧	૪૧૩	૦	૩૮	૩૦
૮	તાલુકે પારડી.										
૧	પારડી	૦	૨૧	૭૩	૦	૦		૨૮	૦	૬૬	
૨	વાપી	૫૯	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૧૫૦,	૧૮૯	૦	૦	ખ. ૨૦,
૩	ખગવાડા	૫	૦	૦	૦	૦	દ. ઓ. ૫૯,	૬૪	૦	૦	
૪	ખેરલાવ	૦	૦	૦	૪૪	૦	દ. ઓ, ૪૦	૮૪	૦	૦	

૧ શ્રી જ્ઞાનવર્ધક લાયબ્રેરી, ૨ છી શ્રી જૈન જ્ઞાન પ્રસારક લાયબ્રેરી, ૩ છી ધી મગનભાઇ પ્રતાપચંદ જૈન લાયબ્રેરી, અને ૪ થી ધી ફકીરભાઇ પ્રેમચંદ રાયચંદ ફ્રી રીડીંગ રૂમ એન્ડ લાઇબ્રેરી.

સભા મંડળ—આ તાલુકામાં બે મંડળ છે, અને તે સુરતમાં છે. ૧ શ્રી જૈન હિત મંડળ. ૨ શ્રી જૈન પ્રેમ મંડળ.

કેળવણી—આ તાલુકામાં ધાર્મિક જ્ઞાનમાં પંચ પ્રતિક્રમણ કરતાં વધારે જાણનારની સંખ્યા ૩૮ ની છે તેની વીગત નીચે પ્રમાણે:—

સુરતમાં ૨૧ અને પુરૂષ ૧૪ સ્ત્રી. રાંદેરમાં ૧ પુરૂષ અને ૨ સ્ત્રી.

—અંગ્રેજીમાં મેટ્રીક અને તેથી ઓછા અભ્યાસવાળાની સંખ્યા ૨૬૩ છે. તેની વીગત નીચે પ્રમાણે:—

સુરતમાં ૨૨૬. રાંદેર ૧૯. અડાજણ ૨. મોટાવરાછા ૧. વાંસદા ૨. મલેકપોર ૩. કણદે ૧. વાંઝ ૧. કઠોર ૪. ખરવાસા ૨. બળેશ્વર ૨.

આ સિવાય આ તાલુકામાં ૪ ગ્રેજ્યુએટ નીચે લખ્યા નામવાળા છે.

સુરતમાં—મી૦ સુરચંદ પરશોતમ બી. એ. મી૦ ચુનીલાલ છગનલાલ બી. એ. મી૦ પોપટલાલ લલુભાઇ બી. એ.

રાંદેરમાં—મી૦ ચુનીલાલ કેશવલાલ બી. એ.

—સાધારણ રીતે સંસ્કૃત જાણનારની સંખ્યા ૧૭ ની છે. તેમાં ૧૩ સુરતમાં, ૨ વાંસદામાં ને ૨ રાંદેરમાં છે.

વસ્તી—આ તાલુકામાં ૪૮ ગામ છે, અને તેમાં ૧૦૮૨ ઘર છે. તેની વસ્તીનું પ્રમાણ નીચે મુજબ છે:—

	કું.	પ.	વિ.		કુલ.	
પુરૂષ.	૧૨૧૨	૮૯૭	૨૫૭	=	૨૩૬૬	૪૨૧૦
સ્ત્રી.	૫૦૨	૮૩૧	૫૧૧	=	૧૮૪૪	

તેમાં વિધવાઓની નીચે પ્રમાણે ઉમરવાર સંખ્યા છે,

૨૦ વર્ષની અંદર	૨૦ થી ૩૦	૩૦ થી ૪૦	૪૦ ઉપર		કુલ.
૨૩	૮૪	૧૨૪	૨૮૦	=	૫૧૧

વેપાર ઉદ્યમ—આ તાલુકામાં પુરૂષ વર્ગ પૈકી ૧૨૩૧ વેપાર કરે છે, ૨૨૭ નોકરી કરે છે, ૮ ખેતી કરે છે. બાકીના બાળક, વિદ્યાર્થી, વૃદ્ધ અને નિરૂદ્યમી છે.

આ જીલ્લામાં કુલ ૧૭૩ ગામ છે, જેમાં ૧૨૭૮ ઘર છે. તેની વસ્તી પૈકી પુરૂષ વર્ગમાં કુંવારા, પરણેલા, વિધુરની તેમજ સ્ત્રીવર્ગમાં પણ તેવી સંખ્યા નીચે પ્રમાણે છે:—

	કું.	પ.	વિ.		કુલ.	
પુરૂષ	૨૬૦૩	૧૯૩૭	૫૦૪	=	૫૦૪૪	૯૧૭૪
સ્ત્રી	૧૩૦૬	૧૭૮૫	૧૦૩૯	=	૪૧૩૦	

કુંવારા અને કુંવારીની સંખ્યામાં વરાવેલ એટલે સગપણ કરેલનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે. પુરૂષ વર્ગમાં ૫૧ાા ટકા જેટલા કુંવારા છે. તેવીજ રીતે સ્ત્રી વર્ગમાં ૩૧ાા ટકા જેટલી કુંવારી કન્યાઓ છે. તેથી તેઓ બંનેને સરખાવતાં કુંવારાની સંખ્યા પોણાબે ગણી વધારે છે. પરણેલાની સંખ્યામાં પુરૂષ ૩૮ાા ટકા જેટલા પરણેલા છે, અને સ્ત્રી ૪૩ા ટકા જેટલી પરણેલ છે. ઉપરના આંકડાઓ ઉપરથી કેટલાકને શંકા થશે કે પરણેલા અને પરણેલીના આંકડાઓમાં ૧૩૫ જેવડી મોટી સંખ્યાનો ફેર છે. તો તેનું કારણ એવું છે, કે આ જીલ્લામાં ઘણોખરો ભાગ મારવાડીનો આવેલો છે, અને તેઓ પરણેલ હોવા છતાં વેપાર અર્થે એકાએક રહેવાથી તેઓની સ્ત્રીઓની ગણત્રી તેઓના દેશમાં ગણવામાં આવેલ છે. આવો તફાવત જ્યાં જ્યાં વાંચનારને માલમ પડે ત્યાં ત્યાં તેનું કારણ ઉપરના જેવું સમજવું.

હવે વિધુર અને વિધવાનો તફાવત તપાસતાં વિધુર ૧૦ ટકા જેટલા છે અને વિધવા તેથી અઢીગણી એટલે ૨૫ાા ટકા જેટલી છે. આ વિધવાઓની સંખ્યા નીચે પ્રમાણે ઉમરની છે:—

૨૦ વર્ષની અંદર.	૨૦ થી ૩૦.	૩૦ થી ૪૦.	૪૦ ઉપર.		કુલ.
૩૯	૧૬૦	૨૫૪	૫૮૬	=	૧૦૩૯

ઉપર પ્રમાણે વિધવાઓની ઉમરની સ્થિતિ છે. સ્ત્રી સંખ્યામાં વિધવાઓનું પ્રમાણ ૨૫ાા ટકા જેટલું છે. તેમાંથી પાંચમા ભાગ જેટલીને પોતાની ભરજુવાનીમાં, ચોથા ભાગ જેટલીને આધેડ અવસ્થામાં અને અર્ધ ભાગને આશરે કાંઈક મોટી ઉમરમાં વૈધવ્ય પ્રાપ્ત થયું હશે. ઉપરની મોટી ઉમરની વિધવા તરફ લક્ષ આપતાં તેમની ઘણીખરીને તો આવી નાની ઉમરમાંજ વિધવાપણું પ્રાપ્ત થયું હશે એમ અનુમાન થાય છે.

વેપાર ઉદ્યોગ—આ જીલ્લામાં કુલ ૨૮૨૧ માણસ વેપાર કરે છે. તેમાં ફકત...

હુન્નર અને વકીલાત કરનારાઓનો સમાવેશ થાય છે. તે સિવાય ૨૯૭ નોકરી કરે છે, ૩૦ ખેતી કરે છે, બાકીના બાળક, વિદ્યાર્થી, વૃદ્ધ અને નિરૂદ્યમી છે.

આ જીલ્લામાં સુરત એક મોટું બંદર છે અને તેથીજ આ શહેર એક વેપારનું મોટું મથક છે. તેમજ મીલો ને કારખાના ઘણા સારા ભાગમાં હોવાથી મજુરોની રોજી સારી ચાલે છે. આ શહેરમાં રેશમ તેમજ જરી કામના કારીગર તેમજ કારખાના ઘણાં છે. સુરતનું જરી કામ ઘણું વખણાય છે. તેમાં જરીની કીનખાબ, સોનાસળી, સાડીઓ વિગેરેની ઘણી સારી બનાવટ થાય છે

આ જીલ્લામાં જૈનભાઇઓનો મુખ્ય વેપાર ઝવેરાતનો છે. બાકીનો ઘણો ભાગ રેશમ અને જરીનો વેપાર કરે છે. આ જીલ્લામાં રૂ, કોદરા, ડાંગર, દીવેલી, શેરડી તથા બીજું અનાજ પણ સારૂં પાકે છે. આથી આ જીલ્લાનો વેપાર ઉદ્યોગ બીજા જીલ્લાની માફક સારો ચાલે છે.

રીતરીવાજ. આ જીલ્લાના રીતરીવાજ હાલના વખતને અનુસરી સુધારાની હદ ઉપરના જોવામાં આવે છે. આ જીલ્લામાં મરણ પછવાડે લાંબો વખત સુધી રડવા કુટવાનો રીવાજ ઘણા ભાગમાં બંધ થયેલ છે, અને હજુ વધારે સુધારો થતો જોવામાં આવે છે. તેમજ મરણ પછવાડે ફરજ્યાત ખર્ચ કરવાનો રીવાજ નાબુદ થયેલ છે. વળી હોળી, શિળસાતમ આદિ મિથ્યાત્વી પર્વો ધીમે ધીમે બંધ થવા લાગ્યા છે. આ જીલ્લામાં કન્યાવિક્રય બીલકુલ જોવામાં આવતો નથી, તેમ પોતાની કન્યાઓ અન્યધર્મીઓને પણ બહુ ઓછો ભાગ આપે છે, અને તેમાં પણ બે કે ત્રણ જ્ઞાતિથી કન્યા લેવડ દેવડનો રીવાજ છે, તે પણ હળવે હળવે નાબુદ થતો જતો જોવામાં આવે છે. આ જીલ્લામાં બીજા જીલ્લાઓ કરતાં જૈન વિધિ પ્રમાણે લગનનો ફેલાવો સારો થયેલો છે, તેમજ નઠારાં ગીત ગાવાનો રીવાજ નાબુદ થતો જાય છે, અને તે કામમાં નીચેના ગૃહસ્થોએ આગેવાની ધરાવેલી હોવાથી તેવા કામમાં તેમને ધન્યવાદ ઘટે છેઃ—શેઠ સુરચંદ પરશોતમ બદામી. શેઠ ચુનીલાલ છગનચંદ, શેઠ ગુલાબચંદ દેવચંદ ઝવેરી, શેઠ રતનચંદ શીવચંદ, શેઠ ઠાકોરદાસ નાનચંદ, શેઠ પુલચંદ સવચંદ વિગેરે. ગૃહસ્થોને ત્યાં જૈન વિધિ પ્રમાણે લગ્ન થયેલ છે. તેમજ તેવા બીજા ગૃહસ્થોને ત્યાં પણ જૈન વિધિ પ્રમાણે લગ્ન થયેલ છે, પણ તેવા ગૃહસ્થોના નામ જાણવામાં આવેલ નહીં હોવાથી તેઓનાં નામ દાખલ કરી શકયા નથી.

ગુજરાતનો જનરલ રીપોર્ટ.

દેરાસર—આ દેશમાં કુલે ૧૪૩૯ દેરાસરો છે. તેમાંના ૯૮૮ ની સ્થિતિ સારી છે, ૨૦૫ ની સ્થિતિ સાધારણ છે, ૧૭૮ ની સ્થિતિ જીર્ણ છે, અને ૧૭ ની સ્થિતિ અપુર્ણ છે.

આ દેશની અંદર કુલે ૧૬ તીર્થસ્થળો છે જેનાં નામો આગળ જીલ્લા, તાલુકા, અને ગામવાર પુરતા રીપોર્ટ સાથે આપવામાં આવેલ છે.

ઉપાશ્રય. આ દેશમાં કુલે ૬૫૪ ઉપાશ્રયો છે. ઉપર જણાવેલા ઉપાશ્રયો પૈકી ૮૪ ઉપાશ્રયો ગચ્છવાર છે. જેની વીગતવાર હકીકત આગળ તાલુકા અને ગામવાર આપી ગયા છીએ. સરેરાસ મકાનની સ્થિતિ બે ભાગની સારી અને એક ભાગની સાધારણ ને જીર્ણ જણાય છે.

ધર્મશાળા. આ દેશમાં કુલે ૨૬૬ ધર્મશાળાઓ છે. જેમાંનો જૂજ ભાગ તીર્થ સ્થળોમાં આવેલો છે, અને મોટો ભાગ જમણવારના કામમાં વપરાતો જોવામાં આવે છે. તીર્થ સ્થળ સિવાય ફક્ત જુદા જુદા ગામની આઠજ ધર્મશાળાઓમાં જાત્રાળુને માટે વાસણ ગોદડાંની સવડ જોવામાં આવે છે. આ ધર્મશાળાઓ પૈકી અર્ધ ભાગની સ્થિતિ સારી અને બાકીની સાધારણ ને જીર્ણ જોવામાં આવે છે.

પાઠશાળા. આ દેશમાં કુલે ૭૪ પાઠશાળા છે. આ પૈકી અમદાવાદ, વડોદરા, સુરત, મહેસાણા, રાધનપુર અને પાટણ વિગેરેની પાઠશાળા સારા પાયા ઉપર જણાય છે. તેમજ કેટલીક પાઠશાળાઓ તો ફક્ત નામનીજ છે, અને બાકીનો ભાગ સાધારણ છે, જેની વીગતવાર હકીકત ગામ અને તાલુકાવાર આવેલ હોવાથી તે વાંચવા વાંચનારાઓનું ધ્યાન ખેંચીએ છીએ.

પાંજરાપોળ. આ દેશમાં ૬૫ પાંજરાપોળો છે. જેમાંની પાટણ, વડનગર, મહેસાણા, પાલણપુર, રાધનપુર, અમદાવાદ, વડોદરા અને સુરતની પાંજરાપોળો સારી સ્થિતિમાં ચાલે છે તેમજ ત્યાં વૈદની જોગવાઇ પણ સારી જોવામાં આવે છે. જેની વધુ વીગત ગામવાર, તાલુકા અને જીલ્લાવાર આવેલ હોવાથી અત્રે આપેલ નથી. ઉપરની પાંજરાપોળો પૈકી વીશનગરની પાંજરાપોળોનાં ફોર્મો પાછળથી ભરાઈને આવેલ હોવાથી તેની હકીકત તે તાલુકાના રીપોર્ટમાં આપી શકયા નથી, સાધારણ રીતે તેની સ્થિતિ સારી જોવામાં આવે છે.

લાયબ્રેરી અને પુસ્તક ભંડાર.

આ દેશમાં ૨૨ લાયબ્રેરી છે. તેમાં પાટણ, અમદાવાદ, ખેડા, ભરૂચ અને સુરતની લાયબ્રેરીઓ ખાસ જાણવા જેવી છે, જ્યાંની વ્યવસ્થા ઠીકઠીક જોવામાં આવે છે. તેમજ આ દેશમાં ૨૮ પુસ્તકભંડાર મોજુદ રહ્યા છે. જેમાંના પાટણ, અમદાવાદ, ખંભાત, વડોદરા અને લીંબડીના ભંડારો મોટા છે. તેમાં ઘણાં પ્રાચીન અને અર્વાચીન પુસ્તકો છે. તેમજ તાડપત્ર અને કાગળો ઉપરનાં હસ્તલિખિત ગ્રંથો મોજુદ રહે છે. આ સિવાય બાકીના પુસ્તકાલયોની સંખ્યા ઠીક જોવામાં આવે છે.

ધર્મશાળા—આ દેશમાં કુલ ૮૨ ધર્મશાળાઓ છે. જેમાંની ઘણી ખરી સારી હાલતમાં છે, જ્યારે બાકીની ઘણી ખરી કામ આવી શકે તેવી જોવામાં આવે છે, જ્યારે ઘણીખરી તો માત્ર નામનીજ ધર્મશાળાઓ જોવામાં આવે છે.

દવાખાના—આ દેશમાં આપણી કોમના ગૃહસ્થો તરફથી ખાસ જૈનો માટે ઉપર બે દવાખાના ખોલવામાં આવેલ છે. જેનો લાભ જૈનો ઘણી સારી રીતે લઈ શકે છે. તેઓનાં નામ અને ઠામની વિગત નીચે પ્રમાણે છે.

પાટણમાં પણ ભગુભાઈ પુરુષોત્તમ તરફથી આ ગૃહસ્થના નામથી મુંબઈમાં પાયધુની ઉપર આવેલી પોતાની ચાલમાં એક ટ્રસ્ટમાં ખાસ જૈનોને માટે દવાખાનું ખોલેલ છે.

અમદાવાદમાં શેઠ મનસુખભાઈ ભગુભાઈ તરફથી.

વીસનગરમાં શેઠ હીરાભાઈ દોલતરામ તરફથી.

કેળવણી—આ દેશમાં કુલ ભણેલા અને અભણની ગણત્રી સંખ્યા નીચે મુજબ છે:-

	ભણેલ.	અભણ.		કુલ.	
પુરૂષ.	૪૯૮૨૫	૭૩૮૧	=	૫૭૨૦૬	૧૧૨૯૦૦
સ્ત્રી.	૪૫૬૩	૫૧૧૩૧	=	૫૫૬૯૪	

	ધાર્મિક.	અંગ્રેજી.	સંસ્કૃત.		કુલ.	
પુરૂષ.	૩૦૬	૩૧૩૪	૨૩૦	=	૩૬૭૦	૩૯૦૪
સ્ત્રી.	૨૩૪	૦	૦	=	૨૩૪	

ઉપરના આંકડાઓ તપાસતાં એવું માલુમ પડે છે કે આખા ગુજરાત દેશની આપણી જૈન વસ્તીમાં પુરૂષ વર્ગ પૈકી ૮૭ ટકા જેટલા પુરૂષો ભણેલા અને ૧૨॥ ટકા જેટલા પુરૂષો અભણ સ્થિતિ ભોગવે છે. ઉપરના અભણ પુરૂષોના આંકડામાં બાળકોનો સમાવેશ થાય છે, અને ભણેલ પુરૂષોના આંકડામાં ગુજરાતી પહેલીથી સ્ટેન્ડર્ડમાં મેટ્રીક અને બીજીયસ સુધીનો સમાવેશ કરવામાં આવેલ છે. તેમજ દ્વિ-

ગુજરાતનો જૈન

દેરાસર—આ દેશમાં કુલે ૧૪૩૯ દેરાસરો દે
છે, ૨૦૫ની સ્થિતિ સાધારણ છે, ૧૭૮ની સ્થિતિ
અપુર્ણ છે.

આ દેશની અંદર કુલે ૧૬ તીર્થસ્થળો છે જેનાં
અને ગામવાર પુરતા રીપોર્ટ સાથે આપવામાં આવેલ

આ દેશમાં કુલે ૬૫૪ ઉપાશ્રયો છે. ઉપર જણાવે
ઉપાશ્રય. શ્રયો ગચ્છવાર છે. જેની વીગતવાર હ
ગામવાર આપી ગયા છીએ. સરેરાસ મ
સારી અને એક ભાગની સાધારણ ને જી

આ દેશમાં કુલે ૨૬૬ ધર્મશાળાઓ છે. જેમાંનો જૂ
ધર્મશાળા. આવેલો છે, અને મોટો ભાગ જમણવારના
આવે છે. તીર્થ સ્થળ સિવાય ફક્ત જુદા જ
શાળાઓમાં જાત્રાળુને માટે વાસણ ગોદડાંન
છે. આ ધર્મશાળાઓ પૈકી અર્ધ ભાગની સ્થિતિ સારી અને બા
જોવામાં આવે છે.

આ દેશમાં કુલે ૭૪ પાઠશાળા છે. આ પૈકી અમદાવાદ, વડોદ
પાઠશાળા. રાધનપુર અને પાટણ વિગેરેની પાઠશાળા સારા
છે. તેમજ કેટલીક પાઠશાળાઓ તો ફક્ત નામની
ભાગ સાધારણ છે, જેની વીગતવાર હકીકત ગામ
આવેલ હોવાથી તે વાંચવા વાંચનારાઓનું ધ્યાન ખેંચીએ છીએ.

આ દેશમાં ૬૫ પાંજરાપોળો છે. જેમાંની પાટણ, વડનગર, માં
પાંજરાપોળ. પુર, રાધનપુર, અમદાવાદ, વડોદરા અને સુરતની પા
સ્થિતિમાં ચાલે છે તેમજ ત્યાં વૈદની જોગવાઇ પણ
આવે છે. જેની વધુ વીગત ગામવાર, તાલુકા અને જી
હોવાથી અત્રે આપેલ નથી. ઉપરની પાંજરાપોળો પૈકી વીશનગરની
ફોર્મો પાછળથી ભરાઈને આવેલ હોવાથી તેની હકીકત તે તાલુકાના રીપે
શક્યા નથી. સાધારણ રીતે તેની સ્થિતિ સારી જોવામાં આવે છે.

જ્ઞાતિ.

નંબર.	જ્ઞાતિનું નામ.	સંખ્યા.	નંબર.	જ્ઞાતિનું નામ.	સંખ્યા.
૧	વીશા શ્રીમાળી ...	૪૪૫૦૯	૨૧	મારૂ	૧૫
૨	દશા શ્રીમાળી... ...	૨૨૭૫૧	૨૨	દશા હુમડ	૧૨
૩	વીશા પોરવાડ... ...	૧૯૦૧૦	૨૩	દરજી	૧૧
૪	,, ઓશવાળ... ...	૧૧૯૩૧	૨૪	વીશા વાગડીઆ ...	૧૧
૫	દશા પોરવાડ... ...	૬૨૮૧	૨૫	દશા નીમા	૧૦
૬	દશા ઓશવાળ	૨૭૬૪	૨૬	લુંવાણા	૧૦
૭	લાડવા શ્રીમાળી ...	૧૩૨૦	૨૭	કાછીઆ...	૯
૮	વીશાનીમા	૧૦૯૨	૨૮	બ્રાહ્મણ	૭
૯	ભાવસાર	૧૦૬૦	૨૯	મોઢ ઘાંચી	૪
૧૦	ભોજક	૭૮૯	૩૦	દશા નરસીંગપુરા ...	૪
૧૧	કણબી પાટીદાર ...	૪૫૨	૩૧	મોઢ માંડલીઆ ...	૪
૧૨	સાળવી	૩૨૬	૩૨	રાવળ	૩
૧૩	સાંડેસરા...	૧૫૯	૩૩	બ્રમભાટ	૩
૧૪	વીશા હુમડ	૧૧૨	૩૪	કંદોઈ	૨
૧૫	દશા દેશાવાળ... ...	૭૨	૩૫	ખત્રી	૨
૧૬	પાંડે	૪૬	૩૬	મારવાડી શ્રીમાળી ...	૧
૧૭	રજપુત	૪૪	૩૭	લુવાર	૧
૧૮	મહાત્મા	૩૫	૩૮	કોળી	૧
૧૯	પાંચા	૨૧			
૨૦	સુતાર	૧૬		કુલ...	૧૨૨૯૦૦

છનો જુદો આંકડો આગળ નીચે આપવામાં આવશે. આ ઉપરથી સેહેજ માલુમ પડશે કે સારી કેળવણી પામેલો ફક્ત જૂજ ભાગ છે. અને વધુ ભાગ સાધારણ લખી વાંચી જાણનારનોજ જણાય છે અને તેથી આપણી જૈન કોમ કેળવણીમાં કેટલે દરજ્જે પછાત છે તે વાંચક વર્ગ વિચાર કરશે. એમ આશા રાખીએ છીએ.

ગુજરાત દેશમાં સરેરાશ સ્ત્રી કેળવણીનું પ્રમાણ તપાસતાં ફક્ત ૮ા ટકા જેટલીજ સ્ત્રીઓ ભણેલી જોવામાં આવે છે. અને તેથી સવા અગીઆરગણો ભાગ અભણ સ્થિતિમાં જોવામાં આવે છે. એટલે તે ૯૧॥ ટકા જેટલો છે. ઉપરની ભણેલી સ્ત્રીના આંકડાઓની અંદર ગુજરાતી એકથી ગુજરાતી સાત ચોપડી જાણનારનો સમાવેશ થાય છે, પણ તેની અંદર વધુ ભાગ ત્રણ, ચાર અને પાંચ ચોપડી સુધી જાણનારનો છે. ઈંગ્રેજી જાણનારની સંખ્યા ફક્ત ૧ સ્ત્રી અમદાવાદ શહેરની અંદર છે. તેની હકીકત આગળ આપવામાં આવેલ નથી. સ્ત્રીઓમાં કુંવારી કન્યાનો સમાવેશ થાય છે તો વાંચક વર્ગ ખ્યાલ કરશે કે જૈનોમાં સ્ત્રી કેળવણી પણ કેટલે દરજ્જે પછાત છે.

—ગુજરાત દેશના ધાર્મિક અભ્યાસના આંકડા તપાસતાં પાંચ પ્રતિક્રમણ કરતાં વધારે જાણનારની સંખ્યા માત્ર ૩૦૬ પુરૂષ અને ૨૩૫ સ્ત્રીઓની છે, અને તે સેંકડે અર્ધો ટકા કરતાં પણ ઓછું પ્રમાણ છે. તેવીજ રીતે સાધારણ પંચપ્રતિક્રમણ અને બે પ્રતિક્રમણ જાણનારમાં પંચપ્રતિક્રમણ જાણનાર ૧૫૮૬ પુરૂષ અને ૧૬૧૭ સ્ત્રીઓ છે અને તે સેંકડે ૨॥ ટકા જેટલું છે. બે પ્રતિક્રમણ જાણનાર ૩૦૮૯ પુરૂષ અને ૩૩૯૭ સ્ત્રીઓ છે અને તે સેંકડે ૫॥ ટકા જેટલું છે. તેમજ તેનો સરેરાશ એકંદર હિસાબ ગણતાં ૧૦૨૩૦ થાય છે અને તે સેંકડે ૯ ટકા જણાય છે એટલે તે વર્તમાન પ્રમાણમાં ઘણું ઓછું ગણાય તે સ્વભાવિક છે.

—ગુજરાતમાં ઈંગ્રેજીમાં મેટ્રીક અને તેથી ઓછા અભ્યાસવાળાની સંખ્યા [illegible]ની છે આ સંખ્યામાં ઈંગ્રેજીમાં પેહેલીથી મેટ્રીક અને તેથી વધારે એટલે ગ્રેજ્યુએટ સિવાયનો સમાવેશ થાય છે. અને તે સેંકડે ૫॥ ટકા જેટલું પ્રમાણ જોવામાં આવે છે. તો ઈંગ્રેજી સારા અભ્યાસવાળાની સંખ્યા કેટલી હશે તે સેહેજ વાંચનારની ધ્યાનમાં આવશે.

આ સિવાય આ દેશમાં ૪૬ ગ્રેજ્યુએટસ છે. જેઓનાં નામ અને ડીગ્રી જીલ્લા, તાલુકા અને ગામવાર આપવામાં આવેલા છે.

ગુજરાતમાં સાધારણ સંસ્કૃત જાણનારની કુલ સંખ્યા ૨૩૦ ની છે.

ગુજરાત દેશની વસ્તી સંબંધી જીલ્લા, તાલુકા અને ગામવાર આંકડાઓ [illegible]

વસ્તી. [illegible]

[illegible]

જ્ઞાતિ.

નંબર.	જ્ઞાતિનું નામ.	સંખ્યા.	નંબર.	જ્ઞાતિનું નામ.	સંખ્યા.
૧	વીશા શ્રીમાળી ...	૪૪૫૦૬	૨૧	મારૂ	૧૫
૨	દશા શ્રીમાળી	૨૩૭૫૨	૨૨	દશા હુમડ	૧૨
૩	વીશા પોરવાડ... ...	૧૯૦૧૦	૨૩	દરજી	૧૧
૪	,, ઓશવાળ... ...	૧૧૯૩૧	૨૪	વીશા વાગડીઆ ...	૧૧
૫	દશા પોરવાડ... ...	૬૨૮૧	૨૫	દશા નીમા	૧૦
૬	દશા ઓશવાળ	૨૭૬૪	૨૬	કુંબાણા	૧૦
૭	લાડવા શ્રીમાળી ...	૧૩૨૦	૨૭	કાઠીઆ...	૯
૮	વીશાનીમા	૧૦૯૨	૨૮	બ્રાહ્મણ	૭
૯	ભાવસાર	૧૦૬૦	૨૯	મોઢ ઘાંચી	૪
૧૦	લોજક	૭૮૯	૩૦	દશા નરસીંગપુરા ...	૪
૧૧	કણબી પાટીદાર ...	૪૫૨	૩૧	મોઢ માંડલીઆ ...	૪
૧૨	સાળવી	૩૨૬	૩૨	રાવળ	૩
૧૩	સાંડેસરા...	૧૫૯	૩૩	બ્રમભાટ	૩
૧૪	વીશા હુમડ	૧૧૨	૩૪	કંદોઈ	૨
૧૫	દશા દેશાવાળ... ...	૭૨	૩૫	ખત્રી	૨
૧૬	પાંડે	૪૬	૩૬	મારવાડી શ્રીમાળી ...	૧
૧૭	રજપૂત	૪૪	૩૭	લુવાર	૧
૧૮	મહાત્મા	૩૫	૩૮	કોળી	૧
૧૯	પાંચા	૨૧			
૨૦	સુતાર	૧૬		કુલ...	૧૨૨૯૦૦

ગચ્છ.

નંબર.	ગચ્છનું નામ.	સંખ્યા.	નંબર	ગચ્છનું નામ.	સંખ્યા.
૧	તપા	૬૭૩૭૬	૧૮	વડગચ્છ	૯૮
૨	સાગર	૧૧૫૬૯	૧૯	અવંચળ...	૯૬
૩	દેવસુર	૧૧૦૧૫	૨૦	વિજયાસર	૮૭
૪	અણસુર	૬૯૪૭	૨૧	સંવેગી	૬૨
૫	અંચળ	૩૪૧૦	૨૨	આંચળીઆ	૫૩
૬	આગમીઓ	૨૩૯૮	૨૩	ગૌતમ	૩૯
૭	રાયસુર	૧૮૩૮	૨૪	કમળ	૩૭
૮	લોઢી પોશાળ... ...	૧૪૦૪	૨૫	કાસુલ	૧૯
૯	ખડતર	૧૨૩૭	૨૬	ગોરક્ષ	૧૬
૧૦	પાયચંદ	૧૨૨૮	૨૭	ઢબરીઓ	૮
૧૧	કડવામતી	૧૧૮૯	૨૮	ખીજડો	૭
૧૨	વડી પોશાળ	૮૬૧	૨૯	શ્રીપૂજ	૬
૧૩	લોંકા	૫૮૪	૩૦	રાજવીજ	૨
૧૪	પુનમીઆ	૫૧૩	૩૧	ભણશાળી	૧
૧૫	વીમળ	૨૯૭			
૧૬	સાજી	૨૯૧			
૧૭	પાસ્તર	૨૧૨		કુલ ..	૧૧૨૯૦૦

ગુજરાતમાં કુલે ૧૯૦૩ ગામ છે. જેમાં ૩૦૦૧૫ ઘર છે. તેની વસ્તી પૈકી પુરૂષ વર્ગમાં કુંવારા, પરણેલ, વિધુર તેમજ સ્ત્રી વર્ગમાં પણ તેવી સંખ્યા નીચે પ્રમાણે છે.

	કું.	પ.	વિ.		કુલ.	
પુરૂષ	૨૭૭૦૭	૨૪૫૯૧	૪૯૦૮	=	૫૭૨૦૬	૧૧૨૯૦૦
સ્ત્રી.	૧૫૫૦૧	૨૫૦૯૪	૧૫૦૯૯	=	૫૫૬૯૪	

ઉપરના આંકડાઓમાં કુંવારા અને કુંવારીની સંખ્યામાં વરાવેલ એટલે સગપણ કરેલાનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે. પુરૂષ વર્ગમાં ૪૮॥ ટકા જેટલા કુંવારા છે તેવીજ રીતે સ્ત્રી વર્ગમાં ૨૮ ટકા જેટલી કુંવારીઓ છે. તેથી તેઓ બંનેને સરખા વતાં કુંવારાની સંખ્યા પોણાએ ગણી વધારે છે. પુરૂષ ૪૩ ટકા પરણેલ અને ૮॥ ટકા વિધુર છે તેવીજ રીતે સ્ત્રી વર્ગમાં ૪૫ ટકા પરણેલ અને ૨૭ ટકા જેટલી વિધવા છે.

આ વિધવાઓ વિધુરની સંખ્યા કરતાં ત્રણગણી કરતાં પણ વધારે છે. આ વિધવાઓની સંખ્યા નીચે પ્રમાણે ઉમરની છેઃ—

૨૦ વર્ષની અંદર.	૨૦ થી ૩૦.	૩૦ થી ૪૦.	૪૦ ઉપર.		કુલે.
૪૮૨	૨૩૯૯	૪૦૦૬	૮૨૧૨	=	૧૫૦૯૯

ઉપરની વિધવાઓની ઉમરવાર સંખ્યા ગુજરાતની સ્ત્રી વર્ગમાં સેંકડે ૨૭ ટકા જેટલી છે તેમાંથી પાંચમા ભાગ જેટલીને ભર જુવાનીમાં, ચોથા ભાગ જેટલીને આધેડ વયે, અને અર્ધ ભાગને આશરેને કાંઇક મોટી ઉમરે વિધવાપણું પ્રાપ્ત થયું જણાય છે. જ્યારે નાની ઉમરની વિધવાઓ તરફ લક્ષ ખેંચીએ છીએ ત્યારે મોટી ઉમરની વિધવાઓમાંની કેટલીક પણ આવી નાની ઉમરમાંજ વિધવાપણું પ્રાપ્ત થયું હશે એમ માલૂમ પડે છે.

વેપાર ઉદ્યોગ—ગુજરાતમાં પુરૂષ વર્ગ પૈકી કુલે ૨૯૯૭૦ વેપાર કરે છે, તે દલાલી, હુન્નર અને વકીલો વીગેરેનો સમાવેશ કરવામાં આવેલ છે. ૫૦૪૯ નોકરી કરે છે, ૩૨૫ ખેતી કરે છે અને ૨૧૮૪૨ આ સંખ્યામાં બાળક, વિદ્યાર્થી, વૃદ્ધ નિરૂદ્યમીનો સમાવેશ થાય છે.

આ દેશમાં અમદાવાદ, વડોદરા, ભરૂચ, સુરત, એ ગુજરાતના બીજા શહેરો કરતાં કાંઇ મોટાં શહેર ગણાય છે. આ શહેરોમાં મીલો કારખાનાઓ તેમજ જરીકામ, રેશમી કાપડ અને રંગાટ કામના પણ મોટા કારખાનાઓ જણાય છે અને તેથી તે સ્થળે રોજી બહુ સારી ચાલતી જોવામાં આવે છે. આ સિવાય બીજા મોટાં તેમજ સાધારણ શહેરો ઘણા છે અને તેના પ્રમાણમાં વેપાર સારો ચાલે છે. તેમજ આ બાબતની અમોએ વીગતવાર હકીકત છલ્લાવાર જનરલ રીપોર્ટમાં આપેલ છે, જે વાંચવા આપનું ધ્યાન ખેંચીએ છીએ.

રીતરીવાજ—ગુજરાત દેશના રીતરીવાજો છલ્લાવાર જનરલ રીપોર્ટમાં આપ્યા આવેલ હોવાથી અત્રે આપવાની જરૂર જોતા નથી તોપણ એટલું તો કહેવું બસ છે કે છેલ્લા પાંચ વર્ષમાં આપણી ગુજરાત ખાતે ભરાયેલી પાટણ, વડોદરા, અને અમદાવાદ કોન્ફરન્સના શુભ ઠરાવોની સારી અસરથી આગળ કરતાં હાલમાં સારો સુધારો થયેલ જોવામાં આવે છે

